

Chu Lai

Truyện ngắn

vh NHÀ XUẤT BẢN VĂN HỌC

Bức Chân Dung Của Người Đàn Bà Lạ

Vào một buổi tối ảm đạm, có một người đàn bà chừng trên bốn mươi tuổi đến gõ cửa phòng họa sĩ Lưu An.

- Xin phép hỏi bà là ai? Bà muốn gì ạ? - Ông nói.

Người đàn bà đưa đôi mắt đẹp và buồn thăm thẳm nhìn khắp gian phòng một lượt rồi dừng lại rất lâu trên khuôn mặt họa sĩ, lát sau mới nói chậm rãi: - Tôi đến đặt ông vẽ một bức chân dung.

- Chân dung ai?

- Người đang ngồi trước mặt ông.

Lưu An buông cây bút vẽ, nhìn lên. Trong đời cặm cộ, ông đã tiếp xúc với không ít các loại người, đã chứng kiến khá nhiều nhân vật nhưng về điềm tĩnh, giọng nói tự tin thái quá ở người đàn bà này khiến ông hơi lạ. Dáng người gầy guộc, ăn vận xoàng xĩnh, khuôn mặt bình thường nếu không muốn nói có phần còn hơi tồi tệ. Tất cả chỉ có vậy thôi mà có sao ánh mắt lại tỏa ra nhiều vẻ tự tạo đến thế? Một đôi mắt hơi dài dại của người nghệ sĩ. Tự nhiên ông thấy bức mình.

- Xin lỗi! Tại sao bà lại đến chính tôi chứ không phải một ai khác?

- Bởi vì tôi đã xem tranh của ông, vì người ta đã nói nhiều về ông. Tôi muốn có một bức tranh hoàn hảo, vậy thôi.

Hoàn hảo ư? Bà ta là cái gì mà lại có cái lối nói năng như một mệnh phụ phu nhân như thế? Hoàn hảo! Buồn cười! Chắc là lại một con mẹ thần kinh nghệ đến quấy rầy đây.

- Xin lỗi! - Ông cố nói bằng một chất giọng mềm mỏng để che đi cái cười giễu cợt cứ chực hiện ra nơi khóe mép - Tôi không vẽ chân dung và nói chung từ lâu tôi không màng tới thể loại này nữa. Bà có thể cảm phiền đi nơi khác.

- Tôi sẽ trả ông gấp mười người khác nếu ông vẽ.

- Gấp mười? - Tự dưng ông nổi máu tò mò - Tức là bao nhiêu thế thưa bà? - Ba triệu.

- Ba triệu? Trời đất! - Ông tròn tròn mắt - Thế bà có biết vẽ một bức chân dung giá bình thường là bao nhiêu không? Tất nhiên bức vẽ ấy ít liên quan đến chất liệu vàng bạc.

- Tôi không biết vì hình như nghệ thuật không có giá.

- Vậy tại sao bà lại trả vậy?

- Tôi nghĩ ông sẽ có đủ tiền sống một năm để hoàn tất bức vẽ của tôi.
- Hả?... Bà nghĩ rằng, để vẽ xong bức chân dung ấy tôi phải bỏ ra một năm?
- Tôi cho là thế hoặc lâu hơn.

Tới đây thì họa sĩ Lưu An không chịu nổi nữa:

- Tóm lại bà là ai? Và bà muốn gì ở tôi?
- Tôi là một người đàn bà bình thường muốn có bức chân dung cuối đời của mình - Người đàn bà vẫn trả lời bình thản, sắc thái trong mắt vẫn không hề thay đổi - Và tôi sẽ trả công cho ông sòng phẳng, đúng như tài năng ông bỏ ra, đơn giản vậy thôi ạ!

Gỗ gõ ngón tayбет màu xuống mặt bàn một lát, ông nheo mắt nhìn người khách rồi nhìn ra ngoài khung cửa sổ, rồi lại nhìn khách... Cuối cùng ông đầu độ.

- Thôi được rồi. Bà ghé gốm lăm! Thế bà muốn chất liệu nào? Bút sắt, sơn dầu, bột màu hay sơn mài? Hay cả bốn thứ gộp lại?

- Tôi không quan tâm nhiều đến chất liệu, thưa ông! Đó là quyền của người vẽ. Cái tôi cần là: TÔI ĐÚNG LÀ TÔI. Ông muốn vẽ kiểu gì cũng được, càng giản dị càng tốt.

- Vâng! Thế bao giờ bà có thể cho tôi cái quyền được mời bà ngồi để tôi bắt đầu công việc?

- Ngay bây giờ nếu ông muốn.

- Vâng, ngay bây giờ, tôi chấp nhận. Mời bà ngồi vào cái ghế ở cạnh nơi cửa sổ kia. Mời bà! - Ông nói như ra lệnh.

Buổi chiều hôm đó, với một chút thích thú, chút tò mò, hiếu thắng và cả một chút cay cú xáo trộn trong đầu, họa sĩ Lưu An lôi cái khung vải giăng đầy mạng nhện bị bỏ quên lâu ngày ở gần giường ra và bắt đầu công việc mà không hề có một tí nào hứng thú..... Họa sĩ Lưu An lâu nay chưa động bút vẽ một bức chân dung nào nghiêm ngặt, cũng như ông chưa vẽ được một cái gì cho ra tấm ra món theo ý nghĩa thường gọi của ngành nghề cả. Ông đang lụn bại. Lụn bại toàn diện cả về cuộc sống, kinh tế hạnh phúc gia đình lẫn sự nghiệp. Sau khi người vợ trẻ cùng nghề của ông bỏ ông ra đi cùng với đứa con trai mười hai tuổi, sau khi cái Gallery thứ hai của ông bị phá sản, bị giới phê bình chỉ trích, bị người đời quên lãng, không bán được một cái tranh nào, ông bắt đầu xa rời dần nghệ thuật. Buồn chán, thiếu thốn, cô đơn và nợ nần, ông không từ chối bất cứ một thứ gì có thể kiếm ra tiền mà ít phải đổ tâm huyết nhiều nhất: Kể biển, vẽ pa nô, áp phích, đắp tượng, viết khẩu hiệu... Cho tất cả các hội trường, nơi công cộng, đám

cười. Nếu có bạn bè giới thiệu, ông sẵn sàng đêm ngày lao động vào những sê-ri tranh lụa theo mô-típ quen thuộc: Cây đa, bến nước, sân đình, nhằm thỏa mãn thị hiếu cho những người ngoại quốc lắm tiền ưa một lạ Đông phương yên ả. Tóm lại là ông làm hết, làm đúng theo nghĩa thợ mặc dù đã có một thời ông rất đổi khinh miệt cái từ rẻ rách này, mặc dù đã có một thời ông là tay vẽ tài hoa, luôn đứng cạnh những họa sĩ bậc thầy, cây đa cây đề của quốc gia mà không thấy tủi hổ.

Tuy vậy, cùng với năm tháng nghiệt ngã, dẫu rằng những ngón tay nghệ sĩ nơi ông đã méo mó đi nhưng trái tim nghệ sĩ chân thật trong ngực ông vẫn thập thò đập khôn nguôi ở một chỗ nào đó sâu kín lắm. Ông day dứt, ông khổ sở, ông đau đớn, ê chề mỗi khi phải ngửa tay nhận những đồng tiền gàn như của bố thí của thiên hạ. Ông triền miên nhận thấy khoảng trống rỗng nhạt thêch ở trong lòng mình mỗi ngày mỗi nới rộng mà không sao vùng thoát ra được. Ông buông lơi mình vào những ly rượu sáng đêm và đến hôm sau ngủ dậy, mồm miệng đắng nghét, lại tiếp nhận thêm một cái com-măng uốn sậy tóc, chữa trị nên hình tử lạnh, chuyên trị bệnh đái đường, đái buốt, đái ra mủ... khác. Công sản ra quấy quá, tiền thu vào rẻ mạt, lắt lẻo sống qua ngày, qua cái thời ly loạn của nghệ thuật, cái thời thứ rởm cưỡng dâm thứ thật, cái thời mọi giá trị tinh thần, vật chất đều hết sức lộn sòng, cái thời chứa chấp cuộc đời tính luyện ái dử dôi giữa ăn xài và phá phách.

Vậy thì để có ba triệu cho một bức chân dung nhạt nhẽo như thế này là béo bỏ quá rồi còn gì. Cám ơn trời phật đã run rủi cho con mẹ trưởng giả học làm sang ấy đến đây để ông có thể sống được một năm sạch sẽ, không phải bán linh hồn cho hè phố, không bị ba cái đái buốt, đái ra mủ kia réo gào, úp chụp lên đầu. Và như thế biết đâu chả có thể trở lại, vẽ lại được một cái gì đó của chính mình chẳng? Biết đâu!... Lây lan một chút khói trá mớ hồ, ông mỉm cười huơ bút vẽ lên...

Nhưng sự đời lại không giống như ông tưởng.

Với một bức chân dung đơn giản như thế này, ông dự tính phác mộc mất một ngày, phẩy mười hai ngày, vị chi chỉ cần khoảng ba ngày hoặc bốn ngày là xong, là nhận được tiền. Nhưng... Thật kỳ lạ! Ngay ở giai đoạn vẽ mộc, ông đã thấy cây bút trong tay mình vấp vấp liên tục, vấp vấp đến khốn khổ, như có một lực cản siêu hình nào đó cứ độc địa lái ngọn bút của ông đi chệch khỏi mọi thứ cảm nhận thông thường.

Người đàn bà vẫn ng ẩ đó, lặng phắc, cạnh cửa sổ, bình thản, đôi mắt nhìn xa xăm ra ngoài khung trời hình vuông, đôi môi mím nhẹ không ra vui cũng không ra buồn, có lúc lại nhạt nhòa vô cảm, ng ẩ đó mà cũng không phải ng ẩ đó... Chỉ thế thôi mà hai giờ đồng hồ đã trôi qua, ông vẫn không tài nào nắm bắt được cái thần sắc mà xét đến cùng là chẳng có chi đặc biệt ấy. Ông đã thay đến khung vải thứ ba, thay đến tờ crô - ki thứ tư mà khuôn mặt bình dị của người đàn bà kia vẫn vượt đi xa tít, vô hình vô ảnh. Mồ hôi ông vã ra, ngực nóng ran, sống lưng mỗi d ần, hai bàn tay cồng ngồng lại tưởng chừng như là tay của kẻ khác. Ông có cảm giác mình sắp sửa lên cơn sốt rét rung vồng như những ngày ở Trường Sơn năm nào... Và ông buông bút xuống, bất lực:

- Xin lỗi! Hôm nay tôi hơi... bị mệt. Hẹn bà ngày mai trở lại.

Người đàn bà chớp mắt đứng dậy, vẫn bình thản đến tê lạnh nhưng đôi mắt nhìn vào ông thật buồn, nét mặt cũng thật buồn, cái buồn sâu thẳm, xót xa mà chỉ thoáng nhìn vào, ông đã thấy mình bị ngộp.

- Ngày mai... Rất tiếc là tôi không thể trở lại được - Người đàn bà nói bằng cái giọng âm u thoảng nhẹ.

- Thế thì tôi biết phải làm sao bây giờ? - Ông gắt lên - Bà định đùa tôi chắc? Không có ai vẽ một cái chân dung nghiêm chỉnh mà người mẫu chỉ ng ẩ đó có hai giờ đồng hồ bao giờ, bà hiểu chưa?

- Tôi hiểu - Người đàn bà vẫn hết sức từ tốn, thậm chí lại có phần dịu dàng hơn - Chính thế mà tôi phải đi hai trăm cây số đến đây nhờ ông và tôi tin ở ông.

- Bà mang cái tin ấy đi mà thờ Chúa. Tôi chỉ là một thằng người.

- Vâng! - Người đàn bà nói sau một chút cắn môi ngẫm nghĩ - Tôi sẽ cố... cố trở lại. Nhưng nếu không trở lại được, tôi xin gửi ông tấm ảnh này. Ảnh tôi chụp đầu năm, ông có thể căn cứ vào đó. Tôi xin phép đưa trước ông hai triệu. Sáu tháng sau, cũng ngày này, giờ này, sẽ có người tới đưa nốt cho ông một triệu và mang tranh về Xin phép ông. Chúc ông thành công! Đặt số tiền được nói trong một miếng dù pháo sáng màu cỏ úa có chút phẩm đỏ loang trên mặt như cánh hoa niêm phong lên bàn, không để cho ông phản ứng gì, bà ta c ần lấy túi xách tay đi luôn ra cửa.

Phải mất một lúc lâu sau đó, ông vẫn chưa hiểu cái gì đã vừa xảy ra với mình và tự trong xôn xao ti ền thức, ông còn cảm nhận rõ cái hơi hướng lạ lẫm, vô hình của người đàn bà bí hiểm ấy vương lại trong lòng. Họa sĩ

không bật đèn, ng ời lặng đi trong bóng tối r ồi v ờ òa một tràng cười mà không hiểu mình cười cái gì?

*

Ngày hôm sau họa sĩ Lưu An treo tấm biển Đi vắng ngay trước cửa r ồi lặng lẽ ng ời vào góc nhà nơi có cái khung vải trắng sấp và tấm hình của bà ta để lại kẹp bên cạnh.

Ông làm việc âm thầm và nhọc mệt. Bà hàng xóm phòng đối diện chỉ thấy mỗi ngày ông lảng gi ờng tốt bụng và hơi lẩn thẩn mở cửa đi ra ngoài một lần ăn uống cái gì đó r ồi lại trở vào khóa trái cửa. Bà ái ngại thấy mỗi ngày ông mỗi g ầy đi và đôi mắt cứ long lanh như đang lên cơn sốt.

Ông đang lên cơn sốt thật! Cơn sốt sáng tạo, cơn sốt đam mê vĩ cu ờng. Ông đang cô độc trải qua cơn vật vã tinh th ần mà đã lâu lắm r ồi nó chưa hề trở lại với ông. Những cái khung vải được thay nhau nhét xuống g ường gi ường. Những tờ giấy crô-ki lem nhem liên tục bị xé, vo viên quăng vào sọt rác. Nhưng bức chân dung vẫn chưa nhích thêm được một chút nào thậm chí, bằng b ề dày kinh nghiệm ông cảm thấy nó không thể nhích thêm được nữa! Quái lạ! Khuôn mặt người đàn bà cứ ph ồng lên xẹp xuống, lúc xa lúc g ần, khi mờ khi hiện, như ảo ảnh, như ma trôi, tưởng đã nắm bắt được r ồi nhưng mở tay ra lại trống trơn chẳng có gì. Có lúc ông ghì mắt vào tấm ảnh căn theo từng nét, có lúc lại che nó đi bằng giấy báo để vẽ bằng ký ức bức sốt và cũng có khi ông vẽ bằng cả hai: Nhìn và nhớ nhưng tất cả đều vô hiệu. Vẫn không đúng, không giống, vẫn không phải bà ta. Bà ta... Đến bây giờ nghĩ lại, nhớ lại, chiêm nghiệm lại, ông mới chợt nhận ra rằng khuôn mặt ấy không nhợt nhòa như ông tưởng. Một khuôn mặt vừa dịu hi ền vừa cương nghị, vừa u hoài vừa rộn ràng sức sống, sâu sa và b ồng bột, vừa ấm nóng vừa lạnh tanh, đằng sau cái vẻ bình thản kia là cả một dòng lũ nội tâm chảy xiết, lặng tờ đấy nhưng lại thật nhi ều giằng xé, yếu đuối vô cùng mà lại sắc sảo biết bao... Và đôi mắt nữa! Dường như có cả một trời những mâu thuẫn, những nét nghịch đảo cùng ẩn chứa đằng sau cái vẻ bu ồm dịu dịu ấy. Trời ơi! Có lẽ mọi đi ều nan giải, mọi đi ều bí mật về hạt nhân hình họa đều nằm cả trong đôi mắt này.

Thời gian lặng lẽ trôi qua trong căn phòng nhỏ. Một tháng... Hai tháng... R ồi ba tháng... Phần phác thảo mộc vẫn chưa xong. Người đàn bà cũng không thấy trở lại nữa!

Đã có lần ông đã quyết định đóng cửa phòng đi tìm nhưng ra đến ngã ba, ông lại quay trở vào. Bà ấy, con quỷ hiện hình ấy có để lại một mẫu địa chỉ

nào đâu ngoài cái gói ti ền chết giẫm có cánh hoa đỏ loang ra trên miếng dù xanh pháo sáng kia. Ông đã nghĩ. Nếu bà ta quay lại, dứt khoát ông sẽ trả lại ti ền, nếu cần trả cả lãi suất luôn thể để thoát khỏi cái cảnh bẽ bàng này, để đêm đêm khỏi bị cái khuôn mặt có đôi mắt quái dị kia ám ảnh nữa. Đúng là quái dị thật! Người đàn bà hiện về từ cái thế giới hư vô quái dị nào để làm tình làm tội ông đây?

Mà cũng thật kỳ lạ! Đã có lúc mệt mỏi quá, ông quẳng ráo trội cả đ ồng hồ ra vườn, quyết định không vẽ nữa. Nhưng nửa đêm, không hiểu sao, như có một ma lực hồi thức, ông l ồm c ồm trở dậy nhặt lại từng cái. Nỗi nhọc nhằn phi thực này lâu dần đã ăn sâu vào đầu óc ông, càng nhọc nhằn, ông lại càng thấy gắn bó vô hình với nó, r ồi như không thể thiếu được nó. Nó và ông, hai thành phần ghét bỏ nhau đã nhào trộn vào nhau thành một. Tâm hồn ông cựa quậy, trái tim ông thắt bóp, mạch máu ông chảy mạnh hơn, trong ông đang biến cải, đang rục rịch sống lại một cái gì lạ lẫm, thân thiết lẫm nhưng cũng xa ngái lẫm mà ông không tự biết..... Cũng vào một đêm như thế, sau cả một ngày làm việc mụ mị, họa sĩ rơi người vào trong một vùng ký ức xa xôi mà đã lâu lắm rồi ông không còn nhớ đến... Đó là một đêm mưa rừng rơi không dứt, gió lạnh mang theo những hạt mưa li ti từ khắp nơi thổi qua kẽ lá. Trong lán chỉ có hai người: Ông, một họa sĩ trẻ mới từ nước ngoài trở về tình nguyện xin vào ngay chiến trường và cô gái giao liên đang trên đường dẫn ông đến binh trạm. Ngọn lửa nhỏ bùng lên, soi tỏ khuôn mặt trẻ thơ mịn màng. Qu ần áo cô ướt sũng, bó dính lấy cái cơ thể nở nang, tròn lẳn của độ tuổi đang sức mười tám đôi mươi. Lửa vẫn nổ tí tách. Không hiểu do lửa hay hơi ẩm từ cái thân thể rừng rục kia tỏa ra, ông bỗng thấy nóng ran cả người. Đột nhiên ông muốn vẽ và khe khẽ yêu cầu cô cứ thế ng ồi yên lặng. Rừng đêm... Mưa gió... Chiến tranh... Chết chóc... Đời con gái gian nan... Ngày mai cái gì sẽ xảy ra với cô? Liệu có còn được gặp lại nhau một l ần?... Dòng cảm xúc lãng mạn và ngậm ngùi choáng ngợp, ông vừa vẽ vừa thấy lòng mình rung lên khác lạ... Cô gái vẫn ng ồi lành hi ền như con sóc, con chim bé bỏng ướt át tội tình lên ánh lửa. Một khuôn mặt cầm tròn, một nước da xanh m ầu lá đang ửng h ồng, một sống mũi xinh xinh, một đôi mắt nhìn đi đâu xa xăm về phía bên kia ánh lửa, lửa chơi vơi trong mắt, lửa vi ền quanh má cô một đường sáng tạo nao lòng... Rồi đột ngột đôi mắt ấy quay lại phía ông. Đôi mắt ấy không rời ông ra nữa. Đau đầu, khắc khoải, chói với, dạn dĩ và xót xa đến ngượng ngùng. Trái tim ông ớn lạnh. Thân thể cường tráng nơi ông hồi thức ông

được che chở, được hong khô, sưởi ấm. Mắt ông bắt ánh lửa trong mắt cô, cháy lên. Ông tiến lại... Ai đã trải tấm dù pháo sáng màu cỏ úa trên vai cô xuống nền đất ẩm? Em chết mất!... Khuôn ngực căng cứng của cô nâng ông lên, sưởi ông và dìu ông xuống, chìm lịm, ôi anh! Ôi anh!... Em chết mất!... Cô cắn vào vai ông đến rớm máu. Suốt đời em sẽ chờ anh! Cô nói lên, đôi môi nhỏ nhòa máu và nước mắt... Khi đỡ cô ngồi dậy, dường như ông thoáng nhìn thấy có một chút sắc đỏ vương lại trên lá dù màu cỏ úa... Sáng hôm sau trở dậy, ông không còn thấy cô gái đâu nữa! Một đoàn khách cần cô nhanh chóng dẫn ngược trở lại để tránh tọa độ B52. Còn ông, sau một chút băng khuâng, ông tiếp tục hăm hở đi sâu xuống mặt trận. Sâu nữa... Và từ ấy, bao cảnh đời đã trôi qua, bao trận đánh đã ập vào, vài ba cô gái khác cũng đã đến với ông rồi lại đi, thú thật ông không có thời gian nghĩ đến, không kịp nghĩ đến cô nữa - Một cô gái giao liên ngẫu nhiên gặp giữa rừng mà vội vàng tới nỗi, cái tên cô ông cũng không hỏi kịp! Rồi hòa bình...

Tiếng nổ cháy rừng và mùi khét lẹt xộc lên khiến ông choàng tỉnh... Một ngọn lửa nhỏ đang phực lên nơi khung vải ông đang vẽ dở. Ngọn lửa đang liếm gần vào tấm ảnh người đàn bà. Tấm ảnh cong lên... Ông chợt nhớ đêm qua mất điện, ông phải đốt nến làm việc rồi mệt quá thiếp đi. Lát sau, khi ông cuống quýt dập rụi được ngọn lửa thì tấm ảnh đã cháy sém hết một phần ba!... Nhưng chính hai phần còn lại đã làm ông sửng sờ!... Chao ôi! Dưới quầng sáng nhập nhòa của cây nến mới được đốt lại, trong cái mùi khen khét quá quen thuộc của rừng bị đốt cháy, của bom đạn còn vương vất đâu đây, khuôn mặt người đàn bà bỗng dựng mình lại, trẻ thơ mịn màng, đang rơi về ông cái ánh nhìn bé bỏng, tội tình và có phần trách móc... Ông vội lấy tấm ảnh đưa ra sát ngọn nến... Nhưng rồi ông lại buông rơi xuống, tuyệt vọng! Khuôn mặt có vẻ sáng nồn nao của cô gái giao liên năm nào không còn nữa, trong hình vẫn chỉ là nét mặt bí hiểm của người đàn bà đang nhìn ông hết sức dửng dưng.

Nhưng như thế cũng là đủ.

Cái khoảnh khắc ma quái không rõ từ trong ông tỏa ra hay do chính tấm ảnh kia xuất thân, như một chớp lửa rừng già, đã làm đầu óc ông sáng bừng lên. Ông đã hiểu mình phải vẽ cái gì và vẽ như thế nào rồi. Trời ơi! Tất cả chỉ là một chút ánh hồng nơi khóe mắt và một nét phẩy nhỏ ở khóe môi. Chỉ thế thôi là khuôn mặt người đàn bà kia sẽ khác hẳn mà tại sao suốt ba tháng trời vật lộn mà ông không thể nghĩ ra? Phải chăng ngọn lửa

rừng năm ấy và ngọn nến cháy lan vào ảnh hôm nay đã soi tỏ cho ông một chi tiết mà nếu có khổ công tìm tòi cả đời trong phòng kín chắc cũng không ra?

Toàn bộ cảm hứng nơi ông tưởng đã giá lạnh, giờ đây bỗng nóng bức trở ngược về quá khứ, trở ngược về những năm tháng đau thương và lãng mạn, những năm tháng quá đổi nhọc nhằn nhưng cũng là những năm tháng trong trẻo, đẹp đẽ nhất đời ông, thế hệ của ông. Và ông vẽ. Vẽ đêm ngày mài miệt. Tấm biển ĐI VẮNG vẫn im phắc treo ngoài cửa. Những khung vải không còn bị vất xuống gần giường, những tờ crô-ki dày dặn đã nằm yên trên giá. Bức phác thảo xong, ông định sử dụng bột màu nhưng sau đó ông lại quyết định xử lý những gam màu chói gắt và thâm trầm của sơn dầu. Tất cả chỉ là một chút ánh hồng thắm sâu nơi khóe mắt, một nét phẩy nhỏ ngọt ngào nơi khóe môi, một đường viền tỏa rạng nâng cả khuôn mặt lên khỏi mọi nỗi gian truân và ngầy bọ. Cái gian truân của ngày hôm qua và cái ngầy bọ ngày hôm nay. Ông lại đang bồng bênh trong một cơn sốt. Cơn sốt đam mê của sáng tạo. Cơn sốt quá khứ. Ông không chỉ vẽ một bức chân dung, sâu đậm hơn, ông đang sống lại và làm sống lại qua hình ảnh của người đàn bà đó một thời trai trẻ sống động, thuần phác tươi nguyên của mình. Đã lâu lắm rồi ông mới lại có những khoảnh khắc sáng tạo hết mình, sáng tạo thẳng hoa đến tan chảy thế này.

Đúng sáu tháng sau, bức chân dung được hoàn tất bằng một nét chấm phá táo bạo cuối cùng. Họa sĩ gầy như kiệt sức, thân thể gầy tọp đi đến năm ký lô, tóc bạc nhiều hơn nhưng riêng đôi mắt lại bằng bạc một cõi tĩnh lặng siêu phàm.

Tắm rửa sạch sẽ, cạo râu, thay một bộ đồ mới, ăn một bữa cơm tiệm thật ngon, ông trở về ngồi im lặng ngắm bức tranh, bồn chồn chờ chủ nhân của nó đến tiếp nhận. Nắng chiều từ ngoài cửa sổ tràn vào dịu nhẹ. Khuôn mặt người đàn bà sáng tỏa trong một vẻ đẹp nội tâm khác lạ. Vẫn là khuôn mặt ấy nhưng thắm đậm hơn, thấn sắc hơn. Vẫn là cái ánh nhìn dịu dịu buồn ấy nhưng lại lom dom cháy những đốm sáng của sự vị tha nhân hậu, của sự sắt son chung thủy bên trong. Nhìn vào đó, tâm hồn ta bỗng tự dưng yên ả dù cuộc đời có ngang ngửa thế nào cũng chẳng nổi đánh mất niềm tin. Đôi mắt biết nói, biết chia sẻ và biết tâm tình se se. Đôi mắt của cô gái giao liên áo quần sũng ướt ngày nào pha trộn với cái nhìn đi đến tận tận của người đàn bà đã luống tuổi hôm nay.

Một tiếng gõ cửa khe khẽ vang lên... Cô ấy r ã! Bà ấy đến r ã! Người họa sĩ già reo th ãn một tiếng trong đ ãu. Chao, tối nay nếu có thể được, ông sẽ nói với bà ấy thật nhi ều, sẽ ôn lại, kể lại mọi thứ chuyện và nếu... Nếu bà ấy không đ ể bụng, không ru ờng r ầy, không oán trách thì biết đ ầu... Phải, biết đ ầu hai người có thể sống lại những giây phút đã lùi xa bên ngọn lửa giữa cánh rừng bom đạn ấy? Với tâm trạng hết sức b ối h ối, ông run run đặt tay lên nắm đ ấm cửa...

Nhưng hiện ra trước mặt ông không phải bà ta mà lại là một cô gái mảnh khảnh có cái nhìn tự lự. Cô ta mở to đôi mắt khá đẹp nhìn ông một lát r ã nói nhỏ:

- Bà hiệu trưởng nhờ cháu đến bác lấy bức tranh.
- Bà hiệu trưởng nào? - Ông hỏi với giọng có chi ều hựt h ẩng.
- Bà hiệu trưởng cách đây đúng sáu tháng đã đặt bác vẽ một bức chân dung.
- Nhưng... Thế bà ấy đ ầu - Giọng ông đã tỏ ra sốt ruột - Và cô là ai?
- Dạ, đây là thư của bà ấy, bác đọc sẽ rõ.

Mãi cập rập xé chiếc phong bì dán rất cẩn thận, ông họa sĩ không đ ể ý thấy cô gái đang quan sát căn phòng của ông cũng vẫn bằng đôi mắt chậm rãi dò d ị bu ồn của người đàn bà cách đây sáu tháng kia.

Bức thư viết bằng nét chữ rời rạc, có đôi đoạn gãy vụn:

" Anh Lưu An!

Chắc anh đã vẽ xong bức chân dung và chắc anh cũng đã nhớ ra em là ai. Xin lỗi đã làm cho anh phải nhọc lòng và phải nhớ những đ ãu không nên nhớ. Anh biết không? Sau cái đêm ở lán ấy, em đi tìm anh khắp nơi, đi hỏi tin anh ở khắp mọi chỗ nhưng có người nói anh đã chuyển ra Bắc, người khác nói anh đi xuống sát ven đ ờ, lại có người bảo anh bị thương, bị sốt rét ác tính chết r ã! Bu ồn quá! Em khóc suốt một tu ần r ã làm một mâm giữa rừng giổ anh. ít tháng sau em được đi ầu đi học. Ra trường em lấy ch ồng, sinh con nhưng hình ảnh anh không lúc nào nguôi ngoai trong em. Đó là mối tình đ ãu, là lần hiến dâng thứ nhất, trọn vẹn và say đắm không bao giờ có được nữa. Anh có tin không? Có lẽ cái vết đỏ vương lại trên tấm dù m ầu cỏ úa, dấu hiệu một đời trinh trắng hiến cho anh đêm đó sẽ nói hộ em nhi ều hơn những đ ãu em muốn nói.

Thế r ã một lần đọc báo thấy hình anh và phòng tranh GALLERY đ ầu tiên của anh, em đã mừng đến rơi nước mắt. Em đã lén đến đó đ ể được nhìn anh, chứng kiến thành công của anh và cũng đ ể biết anh có... gia đình, một gia đình thuận hòa, ấm cúng và đ àng hoàng. Người ta bảo thế. Trước tình

cảnh ấy, em tự cảm thấy mình thừa, thấy là rất vô duyên nếu đứng ra nhận anh. Nhận để làm gì khi giữa hai người không còn gì nữa, khi anh đang được vầng hào quang của thành công vây bủa bốn xung quanh và nhận làm gì khi nghĩ rằng, chắc gì anh đã còn nhớ em, một con bé giao liên mờ nhạt ngẫu nhiên gặp giữa rừng rẫy sớm mai lại chia tay. Thì đến ngay cái tên của em anh đâu đã kịp hỏi kia mà! Thế là em âm thầm đi ngược lại trăm cây số trở về..

Nhưng, giống như sự ám ảnh của vô thức của một thời sôi nổi không thể dùng lý trí thoát vùng ra được, thỉnh thoảng em vẫn đến với anh. Đến để không dám vào, đến để chỉ lảng vảng ngoài đường nhìn qua hàng song sắt vào phòng vẽ của anh rồi lại lùi thối ra về. Chính trong những lần như thế, em đã được biết được gia đình anh không còn thuận hòa như trước. Vợ anh không yêu anh. Anh bỏ bê công việc, cái GALLERY thứ hai của anh không có tiếng vang... Có lần nhìn anh bơ phờ đi lại trong phòng, tóc bạc từng đám, hai mắt trũng sâu, tay cầm cái bánh mì mà không đưa lên miệng nhai nổi, thương quá, em đã định cứ liều vào với anh, chăm sóc anh, được nói với anh vài điếu nhưng rồi em lại quay đi. Là đàn bà với nhau, dù có thế nào em cũng không thể nhân dịp này mà nhảy vào chiếm chỗ của cô ấy. Em không thể. Rồi vợ chồng anh chia tay. Rồi anh xa rời nghệ thuật, anh hoàn toàn không còn là anh nữa...

Đó cũng chính là lúc em bắt đầu phát bệnh do thứ chất độc da cam đã ủ trong thân thể từ hồi ở rừng mà không biết. Em biết mình không còn sống lâu nữa và càng cần cào nhĩ đến anh. Và thế là em đã quyết định tìm đến anh để đặt vẽ một bức chân dung. Em đâu có thích chân dung nhưng thấp thỏm hy vọng rằng nó sẽ là cái cớ để nhắc anh trở về với những năm tháng tốt đẹp nhất của chúng ta, để mong anh tỉnh trí lại. Thế thôi. Và không hiểu sao em tin anh sẽ tỉnh trí được.

Anh Lưu An! Khi anh nhận được thư này thì em đã đi rồi. Đi xa lắm! Phận em thế là xong, hoàn toàn thanh thản. Chỉ áy náy về anh như áy náy về một cái gì thân thiết nhất nhưng cũng mỏng manh không có thật nhất của đời mình. Lại thế! Trong trái tim yếu đuối của đàn bà chúng em, có những góc sâu lắng mà đàn ông các anh ồn ào không bao giờ hiểu nổi đâu.

Em đã đến giờ phải đi... Em cầu mong cho anh sức khỏe, niềm vui, nghị lực và trở lại đúng là anh những ngày ấy. Xin trả nốt anh số tiền còn lại nhưng không phải số tiền một triệu mà là mười lăm triệu. Cả cuộc đời, cộng thêm vài lần đi nước ngoài, em đã dành dụm được, chỉ có thế. Em để

lại cho ch ồng em một nửa và anh một nửa. Anh có thể sử dụng nó vào GALLERY thứ ba của anh tới đây được không? Em mong...

Bởi vì, đây mới là đi ều hệ trọng nhất: Cô gái c ần số ti ền này đến anh để lấy bức chân dung chính là giọt máu anh đã để lại trong em sau cái đêm rừng mưa rơi không dứt ấy. Tên nó là An!

Vĩnh biệt anh!"

Đọc xong lá thư, mắt nhòa lệ nhìn lên, người họa sĩ già bỗng thảng thốt rùng mình... Trời! Có phải cái cô gái giao liên áo qu ần ướt sũng có đôi mắt ngây thơ, khắc khoải bên ngọn lửa lán trại năm nào đang đau đáu nhìn ông kia không?

- Con!... Tiếng gọi thốt lên từ buồng phổi ọp ẹp không đủ sức thoát ra ngoài mà lại chìm sâu vào gan ruột.

12-1991

GIÓ KHÔNG THỜI TỪ BIỂN

Chu Lai

dtv-ebook.com

Phần I

Mấy bữa nay xuất hiện ở trước chợ Vườn Chuối một người đàn ông bán thuốc nam. Nhìn vẻ ngoài anh ta chẳng có gì đáng chú ý. Tuổi anh ta, vì nước da mai mái nên thật khó đoán. Tóc anh ta để dài, r ể xoắn, người t ầm thước. Hai con mắt nhìn vừa hi ền lạnh, vừa r ụt r ẻ như tất cả những người dân cao nguyên một năm đôi bận xuống thành phố mua bán. Nếu có gì khác chẳng, thì là việc các môn thuốc của anh ta thường được nhiều người mua, nhiều người tới ngó nghiêng.

- Cái nhà anh này làm ăn coi bộ thiệt thà.

- Dùng thuốc của anh trị bệnh cho con nít thì khỏi li ền.

- Ti ền nong ông cũng lấy chừng mực lắm, không mắc như mấy người khác đâu.

Bà con đi chợ thường nói v ề anh như vậy. Có người khen ngay trước mặt, anh chỉ cười. Cái cười ngượng nghịu như chỉ quen với núi đ ể hoang vắng mà không quên phô bày tình cảm ở trước phố chợ đông người, để lộ hàm răng x ỉn màu ng ồ ngộ như cái cười của đứa trẻ sún răng.

Dáng ng ể làm l ười của anh thật tương phản với cảnh chợ nhức mắt những sắc màu, những ồn ào chất chứa của hàng r ầy quán tiệm, của những tốp lính người Việt, người ngoại quốc x ộc vào, x ộc ra, nghiêng ngả và của tất cả những âm thanh hỗn tạp, kì quái vốn có của một cái chợ tràn ngập hàng hóa. Màu áo chàm của anh càng tương phản với tòa cư xá Mỹ cao v ời v ời ở gốc phố bên kia đường. Vào những lúc x ế chi ều, cái dáng nhỏ nhoi hơi khập khiễng của anh bị bóng r ợp tòa nhà làm bạc đi xiêu vẹo. Anh ngược nhìn lên một chút, mặt hơi nhăn lại như bị ngộp thở r ể lại cúi xuống chậm rãi cất từng bước một.

Người bán thuốc đi tìm chỗ nghỉ đêm.

Vào những lúc ấy, nếu anh bót rứt rê đi một chút hoặc giả có ai đó đột nhiên gọi lại đưa nốt số tiền mà anh quên chưa lấy, có lẽ anh sẽ bắt gặp một đôi mắt từ xa đang dõi thẳng vào gáy mình. Dưới đôi mắt ấy là cái miệng mím chặt và phía trên vàng trán vuông căng ra, kéo đôi mắt xéch lên.

Chỗ nghỉ đêm của anh thường phụ thuộc vào tiết trời mưa hay tạnh. Mưa thì ngồi bó gối thu lu trên sạp hàng, tạnh lại nằm cong queo dưới bất cứ một mái hàng hiên nào. Gặp bữa kiếm được khá tiền, anh thường ghé vào cái quán trọ lợp mái tôn, tường ghép bằng vỏ đồ hộp gần bùng binh. Cũng có đêm trời trở lạnh, những người lính quân cảnh hoặc cảnh sát đã chiến đấu thành đôi lúc gặp anh đi thơ thẩn nơi này nơi nọ cũng như tất cả những đứa con bụi bặm của đêm không có mái lá che thân. Tóm lại chẳng có gì đáng lưu tâm.

Riêng đêm nay anh lại nghỉ ngơi trong một ngôi nhà nhỏ dưới chân cầu xa lộ. Đang trên đường đến bến xe với ý định nghỉ tạm qua đêm để sáng mai xuôi về Thủ Đức bán nốt số thuốc còn lại thì bà má từ trong ngôi nhà đó hốt hải chạy ra năn nỉ mời anh vào nhà chữa bệnh cho thằng cháu chưa đầy hai tuổi.

Thằng bé ba hôm nay sốt cao, lên cơn co giật, người ta mách ở Tân Bình có ông lang zéch chữa các bệnh trẻ con hay lắm. Chưa chạy đủ tiền đưa con đi nhà thương, nghe vậy mừng quá, chị tất tả định đi luôn. Bà mẹ lắc đầu: “Tối rồi. Đường đất bây giờ hỗn loạn lắm. Đàn bà con gái một thân một mình đi không có được đâu. Để mẹ chạy ra chợ xem ông thầy thuốc nam còn đó thì rước về”. Nghe má nói phải nhưng nóng ruột, chị không chờ được. Vả lại, ông thầy thuốc nam đó mới nghe nói mát tay chứ thực hư đã biết thế nào.

Còn lâu mới tới giờ giới nghiêm mà đường phố đã vắng người qua lại. Thời buổi nhá nhem này, không ai dại gì ra đường buổi tối. Không gặp phải mấy người cảnh sát, quân cảnh giữ lại hạch sách cũng đụng bọn du thủ du thực làm rồi. Đó là chưa nói đến chuyện mấy cha lính Mỹ nhậu say

rồi không còn đếm xỉa gì đến phép tắc giao tiếp với người bản xứ nữa. Tốt nhất là cứ kín cửa cái then, không hay không biết gì cả.

Chị đi như chạy. Những cơn co giật của đứa con làm ríu chân người mẹ. Chị đi mà không cần biết cái gì đã xảy đến với mình. Tuy nhiên tới đâu một cái hẻm tối hun hút, bước chân chị hơi chững lại: hẻm Đầu Bò! Cái tên này bao lâu nay thường gây lo âu cho những người qua đường. Người ta nói những dân dao búa tối nào cũng tụ bạ ở đây ăn uống nhậu nhẹt sau một ngày tảo ra làm ăn trên khắp các ngõ ngách trong thành phố. Và cũng tụ bạ luôn cả những cô gái làng chơi. Hình như cứ ở đâu có du đảng là ở đó có cái loại gái này. Nó tồn tại như bóng với hình, nương tựa, bổ sung cho nhau. Người non gan, ban ngày đi qua đây còn thấy rờn rợn chứ đừng nói ban đêm. Ngay cả cảnh sát an ninh nhiều khi cũng kiêng có lảng tránh hoặc phóng xe ào qua cho xong chuyện. Dính với đám này lằng nhằng lắm. Đã từ lâu, hẻm Đầu Bò tồn tại như một vương quốc riêng, ngoài vòng pháp luật.

Tất cả những đi đâu tồn tại ấy chị đều biết nhưng bộ mặt tái xám của đứa con không cho phép chị phung phí thêm một phút giây nào nữa. Chị đi qua những căn nhà tối mù, bước trên những khối gạch, đá, xi măng xù xì, hốc hoắm. Một bóng đàn ông từ trong bóng tối tiến ra:

- Đi đâu đó? Lại đây cô em!

Không thèm trả lời, chị vẫn bước, để mặc cái bóng đàn ông ấy chừng hừng giữa đường. Chị đang đi gần tới một cửa tiệm mờ khói thuốc, có ba người đàn ông ngoảnh mặt nhìn đăm đăm ra cửa. Có lẽ họ ngửi thấy đã lâu và bây giờ không còn gì để nói với nhau nữa nên âm thầm đốt thuốc. Chai lọ, chén bát nằm ngả ngốn đầy bàn. Người ngửi giữa nhỏ con, chìm trong bóng tối, đầu chùn xuống vai như ông già, chỉ riêng đôi mắt là ánh lên cái vẻ ranh mãnh, lì lợm. Đôi mắt ấy vấp phải người đàn bà và nheo lại.

- ủa con nhỏ nào kia?

- Lạ hoắc! - Người ngửi bên trái mặc áo lính Mỹ rộng thùng hơi nhao đầu ra cửa, trả lời. Không phải bọn con gái tao bao ở đây.

- Chắc vậy không? Con nhỏ này trông được quá!

- Dạ chắc! Tôi nhớ kỹ mặt từng đứa mà anh Hai.

- Kỳ hè. Gọi lại đây coi.

Người thứ ba trung tuổi, thân thể to cao, đen đúa đứng dậy. Tầm lưng đờ sộ của anh ta che lấp cả khuôn cửa sáng đèn, phủ chụp luôn lên cái dáng mảnh khảnh của chị vừa sống lại.

- Cô kia đi đâu?

Nhìn lên một chút, không trả lời, chị tránh qua một bên định bước tiếp.

Cái bóng cao to chặn lại.

- Phép ở đây đã hỏi là phải trả lời. Đi đâu?

- Tôi đi mua thuốc cho con - Chị cau mày.

- Vậy chớ! Sao đi lối này?

- Đường phố là của chung mọi người. Tôi đi lối nào tùy tôi, ông tránh ra.

- Ai cha! Nói năng nghe cứng cỏi gớm hà. Thế cô có biết chỗ này là chỗ nào không?

- Biết! Nhưng có can hệ gì đến tôi? Tôi đi mua thuốc cho con tôi.

- Thế cô có biết người ngồi trong kia là ai không? - ông ta chỉ vào người ngồi giữa có cặp mắt ranh mãnh.

Chị thoáng lạnh người. Chẳng nhẽ đó lại là Hai Băng Giá? Tay du đãng có tính tình lạnh lẽo mà cả Sài Gòn biết tiếng? Gầy guộc... nhỏ con... u uẩn... Đúng hẳn thật rồi. Hẳn đang ngồi đó với cái đầu không lay động, đôi vai so lên và đôi mắt nhìn chị mới sắc lẹm làm sao. Còn chị, lúc này toàn thân chị đã lộ ra dưới ánh đèn ống xanh lét, trong bà ba đen bình dị mà đã lâu

lắm rồi các cô gái Sài Gòn không quen dùng. Chị chưa đầy ba mươi tuổi, nước da trắng xanh, đôi mắt đã sớm có cái nét buồn buồn, ẩn ức của những người đàn bà ít gặp may trong cuộc đời, song lại khiến cho khuôn mặt của chị toát lên vẻ đoan trang, nhân hậu cũng hiếm gặp ở cái thời buổi đàn bà con gái cứ thích đi diễu ngoài đường với son phấn trét đầy mặt mày. Đôi mắt rất đẹp ấy rơi thẳng vào khuôn mặt xương xương của hắn.

- Biết.

- Biết là biết thế nào?

- Một người đàn ông nhiều tai tiếng.

- Cái gì?

- Ông đừng quát lên như thế. Để tôi đi! Con tôi đang đau nằm nhà.

Tên cao lớn giật mình nhìn sang người ngồi giữa. Người này vẫn không nhúc nhích, riêng đôi mắt thì mở to nhìn chăm chú vào người đàn bà pha một chút ngỗ ngược.

Chị hất phăng mấy ngón tay nhờn nhờn của gã vừa mơn man lên cằm mình, lặng đi. Một cái gì uất nghẹn lên ngực. Khi bàn tay đó định ngó nguẩy vào cằm chị một lần nữa, chị né mặt sang bên rồi tiến tới trước mặt Hai Bổng Giá, nhìn thẳng vào trong mắt sâu hút của hắn.

- Tôi đã nghe nói nhiều về ông nhưng tôi nghĩ ông khá hơn kia, không đến nỗi trắng trợn như thế này. Giữa đêm hôm khuya khoắt, tôi là đàn bà thân cô, thế cô, các ông muốn làm gì chẳng được. Thật yêng hùng! Nhưng các ông không được đụng đến phẩm giá của tôi. Mấy ông đừng tưởng đàn bà con gái chúng tôi ai cũng lòng dạ như các ông cả. Cuộc sống này khiến cho các ông không còn biết phân biệt ngay gian, phải quấy gì hết - Giọng chị trở nên giễu cợt - Nói vậy thôi chứ mấy ông làm chi có phẩm giá mà hiểu được phẩm giá của người khác. Đây! Tôi đã vào rồi đây. Mấy ông định giở trò gì thì giở đi.

Không khí trong phòng lắng lại. Hai Bằng Giá vẫn đắm đắm nhìn chị như nhìn một cái gì lạ lẫm. Tiếng chị lại vang lên, có chiều khẽ khàng hơn.

- Có thể các ông không có vợ con, các ông không hiểu. Nó đang... Tôi cần mang thuốc về ngay cho cháu. Nếu các ông thử có một đứa con...

Con mắt Hai Bằng Giá hơi xăm lại, khiến cho khuôn mặt càng thêm u tối. Người mặc áo lính háng giọng cười nhạt:

- Đây không phải rạp hát mà diễn tích tuồng cải lương nghe cô. Cô đáo để vừa vừa thôi, ờ, có thể cô là con gái nhà lành thứ thiệt, nhưng đã lỡ đưa chân vô đây là coi như rã. Không lấm đâu cũng lấm chân. Luật mà. Luật sinh tử của tụi tôi đó cô Hai. Cô Hai giáng cảm phiền nhen! Lâu lâu mới được nghe một giọng nói ngang ngang, một vẻ người sạch sẽ thế này, cô Hai chớ làm tới để bọn tôi phải lạng tay, tội nghiệp!

- Không!... Các ông để tôi đi - Tiếng nói của chị đã chồm có cái vẻ chồm chồm và chị ngoắt mình đi ra đường.

- Ý! Đâu có được! - Gã cao lớn vội đưa tay chặn lại. Gã nhìn hau hau vào ngực chị.

Trong thoáng chốc, chị cảm thấy như nút áo mình bị bật tung ra. Chị co người lại và lóng ngóng đưa tay che ngực. Không! Chính cái câu nói của gã mới làm chị nổi gai lên.

- Sẽ có người đi mua thuốc cho thằng nhỏ con cô. Bây giờ cô cứ bình tâm ở lại đây. Cần thiết, thằng nhỏ sẽ được chở đi bệnh viện hoặc gọi bác sĩ riêng tới nhà. Cô ngồi xuống đây. Nhậu! Nhậu lai rai. Nhấp chút cũng được. Đừng ngại chi hết. Tối nay ông Hai có nỗi buồn, cô có thể giúp cho ông vui lên được đó. Chỉ một đêm thôi, sớm mai cô sẽ thấy con người mình khác hẳn đi, thèm khát yêu, thèm khát sống hơn, và cô lại có mặt bên thằng nhỏ với đầy đủ thuốc men, tiền bạc trong tay. Tuyệt! Ráng chiều lòng ông, cô sẽ có lợi.

Trông dáng dấp cô, chắc cũng không khá giả gì, người nghèo ta giúp lẫn nhau. Nào ngồi xuống đi! Ngoan đi!

Chị vẫn đứng im, mắt nhìn xuống, bàn tay xanh xao bầu chặt vào cạnh bàn. Tư thế ấy khiến gã đàn ông to con không thể không đặt bàn tay gân guốc vào eo ếch chị với ý định kéo sát vào mình. Mắt gã mờ đi... Bỗng gã ngật mặt, lạng người lùi trở lại. Chính những ngón tay nhỏ nhắn kia đã văng vào giữa mặt hắn một cái tát rất gọn. Rất đổi kinh ngạc, gã treo miệng không ra mếu, không ra cười rồi với một cái khịt mũi trơ trẽn, gã lại ngêu ngoao vươn tay tới nữa. Rõ ràng cuộc đời gã đã không ít lần bị sưng mặt như thế này. Lúc ấy, mặc dù trên tay chị, chai rượu rồng đã được đặt trước ngực để sẵn sàng vung lên tự vệ nhưng những người xung quanh vẫn không khỏi thẫn thờ lo cho cái thân hình nhỏ nhắn của chị khó mà thoát được sự nghiêng ngả bởi cánh tay đờ đẫn của gã đàn ông đang cay đòn. Gã lại khịt mũi cái nữa to hơn, phả cả mùi rượu lẫn mùi hành tỏi vào mặt chị... Đúng lúc chị cần lấy cái chai định vung lên thì Hai Băng Giá lặng lẽ đứng dậy.

- Thôi đủ rồi!

Nghe tiếng nói ấy, gã không lẽ sống lại rồi len lét đi về chỗ. Chị hơi giật mình: đến lúc này chị mới nhận ra người này còn quá trẻ, chỉ trạc tuổi chị hoặc hơn một chút. Chân tay mảnh dẻ như một thanh ký. Khi anh đứng dậy, tất cả vẻ ử dật, già nua gần như truội xuống nằm ở chỗ cũ, cái còn lại là một khuôn mặt cân đối, thư sinh, thậm chí khá đẹp nếu không tỉ mỉ tụy, ư sài quá, giống khuôn mặt của người đau bao tử kinh niên.

Anh ta khẽ hất cằm. Hai gã đàn ông ngoan ngoãn đi ra không nói một lời nào. Riêng gã đàn ông cao lớn còn quay lại nhìn chị trong một cái cười hiểm ác “Nhẹ không ư. Nào! Bây giờ đối mặt với ông mi còn đáo để được nữa thôi”. Anh ta lại hất cằm cái nữa. Đám người tò mò lơ nhố đứng bên ngoài cũng vội vã tản ra.

Trong phòng chỉ còn một mình chị với con người ghê gớm ấy. Ngõ vắng lại trở về sự vật vờ bình thường như mọi tối khác, ông trùm trẻ tuổi vẫn nheo nheo mắt nhìn chị không nói. Trước cái nhìn của con đười ươi ngấm ngấm con mồi để chuẩn bị xé xác ấy, chị bất giác thấy lạnh buốt chân tay và toan tìm đường tháo chạy. Nhưng phía sau, cánh cửa sắt đã đóng lại từ lúc nào. Chị lùi lại, dựa lưng vào tường chờ đợi...

Người ấy chỉ tiến thêm lên về phía chị một bước rồi dừng lại. Thế rồi, không có một chút xao động trên nét mặt tưởng như cả đời phiêu muộn, anh ta nói nhỏ, tiếng nói mềm mại lạnh lẽo như của một người nào khác.

- Chị có thể đặt lại cái chai ấy trên bàn được không?

- Không đặt! - Chị quắc mắt trả lời và càng xiết chặt cái chai trong tay hơn. Trời! Chị nghĩ - Thà hẳn cứ quất toáng lên như thằng vừa rồi lại đỡ sợ hơn.

- Chị đi mua thuốc ở Tân Bình phải không? - Anh ta vẫn nhẹ nhàng hỏi.

- Không! - Chị càng nép sát vào tường. Hẳn định giở trò gì đây? Chị cán chặt môi và càng chú ý phòng ngừa.

- Chị đừng sợ - Anh ta lắc đầu thiếu não rồi đứng lui lại - Chả nhẽ tôi lại đáng sợ đến thế sao? Thôi được! Tôi sẽ không cần nói gì nữa. Bây giờ ta đi!

- Đi mua thuốc cho thằng nhỏ con chị - Anh ta trả lời bình thản - Tôi sẽ đưa chị đi cho nhanh, và lại đi một mình qua ngõ này không tiện.

Không cần chờ chị trả lời, anh ta uể oải lấy từ dưới gối một vật gì đó nhét vào túi áo khoác rồi vẫn uể oải bước tới chiếc Vespa đậu ở lề đường. Trong nhà, chị vẫn đứng im, mắt mở to, cái chai trên tay từ từ hạ xuống...

Khi trước Vespa thàng lại trước nhà, chị đã nghe thấy trong nhà đang vang lên tiếng nói lơ lớ của ông thấy thuốc nam mà chắc má chị đã đón được về. Chị khẽ thở phào, quay lại người đàn ông.

Tới nhà rồi. Cảm ơn ông Hai. Thiệt phiền ông quá!

Tôi tên Lắm. Phan Hồng Lắm. Cùng quê Bến Tre với chị. Chị cứ gọi như vậy tiện hơn.

- Dạ! Anh Lắm cho tôi hoàn lại số tiền mua thuốc hồi nãy.

- Không có chi. Mai một nếu có gì cần chị cứ cho gọi. Đất Sài Gòn này không sùng sỏ không sống được, chị đừng ngại, ở đây tôi không có ai là người thân thuộc. Lúc mới gặp chị, nhìn vào mắt chị, tôi đã thấy có cái gì khác với... Thôi tôi về Chị vô với cháu đi.

Chiếc Vespa đã phóng vút đi. Chị đứng lại một chút, tần ngần. Hai Bằng Giá... Hai Bằng Giá là con người này sao?... Nhưng tiếng khóc của con đã đẩy nhanh chị vào nhà.

Trong nhà thằng Chu Anh đang oằn người trong lòng bà nó và cạnh bên, ông thầy thuốc nam đang bón từng thìa thuốc sọng sánh như mật ong vào cái miệng nhỏ xíu có đôi môi nóng đỏ của nó. Thấy tiếng động, anh ta quay ra gạt đầu chào chị rồi lại quay vào gượng nhẹ với thìa thuốc, nhưng ngay sau đó anh lại quay ra và lần này thì thìa thuốc trên tay anh chao đi...

- Chào chú! Chú mới tới - Chị sà đến cạnh con - Má ơi, con đã mua thuốc rồi đây. Toàn loại tốt cả.

- Ừa - Bà má gạt đầu - Bay đi lâu về, tao lo quá. Cứ để trị đủ liều thứ thuốc này đã. Từ tối tới giờ có vẻ êm.

Người bán thuốc vẫn đứng sững nhìn chị. Thấy chị nhìn lại, anh vội chớp mắt quay đi. Cặp mắt ấy hấp tấp dán vào khuôn mặt thằng bé. Từ vầng trán anh, có một cái gì như một sự bàng hoàng dội lên. Có vẻ mỗi, anh không còn cần vững thìa thuốc trên tay nữa, đành đứng dậy.

Chị... Chị bón cho cháu. Từ giờ tới sáng uống hai lần nữa. Mỗi lần hai thìa... Tui...

Tui...

Chị quay lại, hơi ngạc nhiên. Chao! Một người miền núi mà sao có giọng nói ngọt ngào làm vậy. Và hình như... Cũng không có vẻ gì lơ lớ cả.

- ô, thằng nhỏ bị đau cái phổi mà - Bắt gặp cái nhìn hồ nghi của chị, anh nói vội - Đau nặng đấy nhưng không sao đâu. Cái thuốc của tôi nó thiêng lắm, chỉ mai là đỡ liền thôi.

Chị nhẹ người. Không hiểu nhẹ vì bệnh tình của con có chiều thuyên giảm hay vì tiếng nói ng òng ò vừa r ồi đã xóa đi hết cái băn khoăn của chị.

Thằng Chu Anh bỗng ợ một cái r ồi qu ãn quai ho mấy tiếng khô không, mặt nó đỏ vang. Nhanh hơn cả chị, anh nhao ngay người tới bế xốc nó lên cho thuốc khỏi trào qua miệng. Nét mặt anh giây phút ấy nhăn nhúm lại trông thật khổ sở. Cánh tay bế đưa nhỏ lập cà lập cập. Trong thoáng chốc rất nhanh, chị thấy anh ghì sát đưa nhỏ vào ngực, mắt tối đi trong tiếng lấp lắp nơi cửa miệng không rõ câu gì. Thấy người lạ âu yếm, quý yêu con mình, người mẹ nào không mát ruột. Chị định lại đỡ lấy con nhưng như bị một làn sóng vô hình ngăn cản, chị chững lại. Trời! Bàn tay... Bàn tay trái... Sao lại giống bàn tay trái của anh thế? Bàn tay có những ngón vuông bè bè, có ngón trỏ bị lụi đốt trên cùng. Chị vội nhìn lên. Rờn rợn... Nhưng không! Không phải khuôn mặt ấy. Kia chỉ là một khuôn mặt thật thà, xa lạ và nước da xám cháy. Không! Làm gì có chuyện ấy. Chị lại thấy nhẹ nhõm và cười thầm mình sao độ này cứ hay ám ảnh vu vơ. Chị đưa tay đỡ lấy con. Cũng lúc ấy, chị bắt gặp ánh mắt của anh. Ánh mắt cháy bỏng, hun hút, thần thờ. Tim chị chợt đập rộn lên. ôi! Con mắt... Sao giống con mắt... Không! Ngay lúc đó, đôi mắt kia đã dài dài đi r ồi. Lại bật nữa. Lần thứ hai chị tự trách mình. “À ơi! Ngủ đi con. Đừng ho nữa... Con ho má thương lắm! Con đừng trách má không dòm ngó nhi ều đến con, không đi kiếm kịp thuốc cho con... Bây giờ má chỉ có mình con, má không thương con thì thương ai. Ngủ đi! Đừng ho nữa, sớm mai ngủ dậy là con của má sẽ khỏi li ền thôi. À ời...”

Tiếng nựng con của người mẹ như có sức hút kỳ lạ khiến người bán thuốc chao đảo, cứ muốn nhao v ề phía hai mẹ con, nhưng bằng một sự gắng gượng nhọc nhằn, anh lại lùi d ãn v ề phía cửa. Nhìn tinh thấy khuôn mặt anh méo xệch đi.

- Tui... Tui xin phép bà và cô tui... tui đi.

Anh hấp tấp vơ quàng lấy túi thuốc.

- Ý, đâu có được ông thầy! - Ti ền nong tôi đã trả đâu.

- Dạ thôi... Mai một tôi lấy cũng được mà. Tôi chỉ cần chút chút mà... Dạ, tôi đi!

Lần này bà má giằng cái tay nải lại, vừa nắn nỉ vừa kiên quyết.

- Ông thầy đi đây giờ này? sắp giờ nghiêm rồi, quân cảnh họ bắt đó.

- Không có bắt đâu. Tôi quen hết rồi mà.

Anh xin lại cái tay nải, mắt nhìn dáo dác như kẻ định chạy trốn. Anh tránh không nhìn vào mắt chị nhưng tiếng chị đã khẽ khàng cất lên:

- Chú làm ơn ở lại với gia đình tôi một đêm, mai hẵng đi! Lỡ nửa đêm về sáng, cháu nó trở chứng, tôi biết đi gọi ai? Nghe má con tôi một chút đi chú.

Câu nói khiến anh đứng im, tay thông xuống. Anh nhìn đứa bé giầy lâu rồi gật đầu.

Cùng với người bán thuốc, chị cũng không ngủ.

Tối nay sao nhiều việc xảy đến với chị quá. Thái độ bí hiểm của Hai Bằng Giá, bệnh tình thằng nhỏ - nỗi lo lắng tới tuyệt vọng của chị mấy bữa nay - bỗng như được trời Phật phù hộ mà đỡ đi trông thấy, rồi cả sự tận tâm cũng như cung cách đối xử lạ lùng của ông thầy thuốc người Thượng nữa... Cái mắt nhìn... Bàn tay thiếu đốt... Cố xóa đi mà cứ thấy đầu óc nôn nao, cố quên đi mà quãng đời cũ cứ thấp thoáng hiện về Bên kia vách, chị đoán biết người thầy thuốc cũng chưa ngủ. Lát lát, anh ta lại khẽ khẽ cựa mình. Mỗi lần thằng bé lên cơn ho, tiếng cựa mình lại mất đi, như con người ấy đang nín thở và để rồi tiếng cựa lại vang lên mạnh hơn. Rồi chị cảm thấy có cái gì đó vừa vô hình vừa cụ thể cứ lớn mãi lên, sắc nét mãi ra, giống như sợi giây hư ảo nối liền giấc ngủ của đứa bé vào giấc ngủ của người ấy. Có phải như vậy không? Nhiều khi chị cũng nín thở... Chị bỗng sợ nghe tiếng cựa mình của người đó. Nó khơi dậy trong chị biết bao nhiêu điều chị đang cố quên đi. Nó đang hiển hiện ở bên kia vách, gần lắm! Sao ông không ngủ đi, hay ráng mà nằm im cũng được. Chao! Con mắt... Bàn tay...

Ngài đô trưởng bỗng thấy sáng nay trong người vui vẻ. Đêm qua ngài đã ngủ được một giấc ngon lành. Viên bí thư tin cẩn của tổng thống, người anh em đồng hao với ngài, trong buổi họp báo chiều qua đã nói riêng với ngài rằng: ý định đưa ngài về làm tư lệnh một sư đoàn đóng ở vùng I của tướng Tổng tham mưu trưởng (vốn không ưa gì ngài) đã bị tổng thống phê bỏ. Cha! Chút nữa thì binh nghiệp của ngài tiêu ma đó. Từ ngày thụ huấn ở Mỹ về đến giờ, cả năm năm nay, ngài đâu có quen xông pha trận mạc. Đưa nhau ra đây để mà nường nhau ư? Chà! Cái lão đại tướng này thiệt... Ngài đã quen công việc ở đây rồi. Với cái đô thành chói chang ánh điện này, ngài đã từ từ, tất nhiên phải tốn biết bao công sức và lộc lồi, leo lên từng nấc để có cái chức tư lệnh thành phố mà bạn bè cùng lứa với ngài có ước mơ cũng không dám. Chính vì cái tin hết sức thú vị đó mà sớm nay, một tờ báo đã cho chạy trên trang nhất câu tuyên bố trong lúc cao hứng của ngài: “... Tôi cho rằng, trong khoảng từ ba đến năm năm tới đây, thành phố của chúng ta sẽ hoàn toàn được đảm bảo an ninh. Những bóng ma Cộng sản trước kia thường lẩn quất ở đây, bây giờ, sau cái tết ghê gớm vừa qua, có thể nói chắc rằng đã bị quét hết ra nghĩa địa, rùng rú...” Ngài lắc lắc đầu mỉm cười. Được đấy chứ! Nói trong khi ngà ngà mà nghe cũng được đấy chứ. Nói thiệt! Làm đô trưởng một thủ đô như vậy mà để cho một thằng cha võ biền nào nói năng cục mịch đâu có được. Ngoài cái đảm lược về đi đầu binh khiển tướng, đô trưởng còn là sinh khí, là bộ mặt của toàn thành phố. Không phong lưu mã thượng, không lịch duyệt thông thái, bọn có học nó có coi ra cái gì. Ngài ngắm nhìn khuôn mặt sáng sủa, bộ tóc chải cao và tấm thân mạnh mẽ ẩn sau bộ quân phục cấp tướng với vẻ hài lòng. “Có một nụ hồng hé nở ngoài kia. Tôi muốn ngắt tặng em nhưng e lại mất đi một chấm đỏ vào trời xanh”. Nếu không có ông bạn giáo sư ngời bên thì có lẽ ngài hứng chí đọc to lên mấy câu thơ ấy của Hai-nơ rồi. Tuy vậy, sự có mặt của giáo sư lúc này thật tuyệt! Đã bị quét hết ra rùng... Chà! Dùng chữ quét vào đây thật gọn. Nó bao gồm cả thế lẫn lực mà nghe không sao. Tuy nhiên, không nên nói ba năm, một năm, hai năm thôi là vừa. Ba năm là hơi bốc. Nhưng cũng chẳng sao. ông Thiệu còn nói tới những năm năm kia mà.

- Anh Luân! Anh uống đi chứ - Ngài vui vẻ - Tôi biết anh xưa nay vẫn bị bệnh đau bao tử, nhưng không sao đâu. Rượu nhẹ, đàn bà uống còn lắc đầu mà.

Ngài ng ỡ hẫ xuống, dáng bộ trân trọng - Tóm lại là thế này. Tôi rất rõ anh đang bận bù đầu với cái công trình: “Sự tồn tại dai dẳng của các cộng đồng dân tộc vùng Đông nam Á”. Nhưng cũng xin anh nỗ lực bằng hữu giữa tôi và anh, anh bớt ra ít ngày viết cho tôi cái “quân sử” về Sài Gòn của chúng ta trong và sau Mậu Thân. Tư liệu và phương tiện, anh sẽ có đủ. Còn công sức? Cái này chẳng nên nói với anh nhưng người Mỹ rộng rãi lắm. Cần phải cho thế giới biết về thực lực họ và thực lực của ta. Tất nhiên cả sức mạnh và khả năng quân sự của người Mỹ nữa. Anh cười đó à? Đừng, xin anh đừng cười. Anh vẫn giữ được cái kiểu cười chết người như ngày trước. Nhưng tôi yêu cái lối cười đó. Nó thông minh lắm. Thế nhé! Phải chính tay anh nhúng bút mới được. Không gì vinh hạnh cho những người lính chúng tôi một khi chiến công của mình được một giáo sư học danh tiếng như anh động bút vào. Chậc! Kể ra mặc cho tên Tổng cục chiến tranh chính trị họ làm cũng được, nhưng cái thằng cha đại tá trưởng phòng quân sự ấy dở ẹc. Lại khô khan, hời hợt toàn số liệu chết cứng cho coi. Uống! Đúng ra phải đi đầu lão ta trở về đơn vị cần súng mà choảng nhau. Ng ỡ ở trung tâm mà chẳng có một chút đầu óc nào cả. Kia! Anh lại cười nữa rồi. Bao giờ đứng trước anh tôi cũng có cảm giác mình đang làm một đi đâu gì quê kệch.

Giáo sư Luân chậm rãi đi ra cửa sổ nhìn xuống mặt đường. Ngược lại với ngài đô trưởng, ông thấy không vui. Trong thâm tâm, không muốn nhưng được mới gọi hai, ba lần, cực chẳng đã ông đành tới căn nhà đầy lính gác r ầy r ỉ này. Xưa nay ông vốn không thích nhìn những bộ quân phục màu trắng hay màu xám, dù ở bên này hay bên kia. Và vả lại... ông cũng có một chuyện riêng tư của gia đình có thể cần phải nhớ đến tiếng nói của người bạn đeo lon tướng này.

- Người ta chỉ đưa vào sử những cái đã qua, không lặp lại trong hiện tại. Anh tin rằng vùng đất này không còn lộn xộn nữa sao? - Giáo sư hỏi mà không quay lại.

- ít nhất cũng được mười năm không có lộn xộn lớn.

- Tức là anh hoàn toàn tin ở người Mỹ?

- Về tâm địa thì không. Nhưng về lực thì trước hết phải thừa nhận họ biết làm ăn.

- Phải chăng quân đội các anh không bao giờ biết làm ăn?

- Anh vẫn có những câu hỏi phản đề khó trả lời.

- Như vậy, anh mặc nhiên thừa nhận phía bên kia họ mạnh hơn các anh.

- Thôi! Thôi! Tôi là con nhà võ, anh tha cho tôi. H ồi còn đi học, có bao giờ tôi nói lại anh đâu. Tôi thêm cái đầu óc của anh. Bây giờ tôi cần anh giúp tôi trong chuyện này. Anh bằng lòng chứ?

- Tôi đã trả lời rồi thôi.

- Tôi không hiểu.

Viết lại thực trạng những ngày Mậu Thân tôi không làm được. Đó là công việc của báo chí, thông tin. Còn viết sử, tôi sẽ chắc không làm anh hài lòng đâu. sử phải trung thành với mọi sự kiện nhỏ nhất, trung thành với sự thật. Sự thật bên trong các hiện tượng chứ không chỉ là kết quả. Nghĩa là tôi sẽ chứng minh rằng thắng lợi của ông Thiệu vừa rồi là vô nghĩa. Và nếu cho rằng họ thất bại thì cũng hết sức thiếu khoa học. Cái còn lại là sự hiện hữu của người Mỹ trên đất nước này. Sự hiện hữu của một lực lượng khách quan không nằm trong mối quan hệ nội tại của cộng đồng dân tộc. Lịch sử Việt Nam trong giai đoạn này không thể thừa nhận người Mỹ như là một động lực phát triển chính thống. Vậy thì sự thắng và sự thua cũng chưa có luận cứ để khẳng định. Điều này sử học bất lực. Có lẽ đó là một phương diện đơn thuần về chính trị với tất cả những ưu thế của nó: lạnh lẽo, quay ngoắt và vụ lợi.

- Được! - Ngài đô trưởng thoát trở nên hào hứng - Tôi xin được tranh luận với giáo sư. Giáo sư muốn nói kết quả của sự biến cố Mậu Thân vừa qua thành bại còn đang nằm trong hư thực phải không?

- Không phải một mình tôi nghĩ thế.

Thật là ngây thơ... Xin lỗi! Tôi muốn nói, anh Luân ạ, anh vẫn trong trắng và tốt bụng như trước. Anh nhìn vấn đề bao giờ cũng tròn trịa. Sau cái đòn này, ít nhất phía bên kia cũng choáng váng rất lâu mới gượng lại được. Ví dụ tình hình an ninh khả quan của thành phố chúng ta những tháng qua. Đi đâu đó thua thắng thuộc về ai đã được lý giải rồi. ít nhất cũng là về mặt quân sự.

Nhưng tôi biết chính phủ còn rất lâu mới hết giạt mình. Choáng váng hay giạt mình chỉ là hai mặt của một tâm trạng. Và tâm trạng chiến tranh mới quyết định kết quả chiến tranh. Nếu anh không cău, tôi xin nói thật: Ngay buổi họp báo chiều qua của anh cũng là dấu hiệu của sự giạt mình. Người thực mạnh không bao giờ đại ngôn. Họ tỉnh táo nhìn nhận cú đấm của đối phương khá nặng, thậm chí gây đau nhức không chịu được nhưng họ cũng biết nện lại những quả đấm nhức không kém, hoặc đau nhức hơn. Theo tôi, thắng lợi của biến cố vừa qua và cái trật tự an ninh hiện nay thực chất chưa lấy gì làm đảm bảo. Anh không cho tôi là ảnh hưởng tư tưởng biện chứng của Mác chứ?

- ô không! Sự thật dù phũ phàng vẫn thích nghe hơn lời ngọt ngào dối trá. Anh cứ tự nhiên. Dân chủ mà. Tôi rất thích nguyên tác này. Nó có tác dụng mở rộng tầm nhìn. Tốt lắm.

Vâng! Tôi vẫn muốn được nghe nhắc lại: đi đâu hệ trọng hơn hết là tâm trạng. Tâm trạng của con người. Và con người luôn luôn gắn với môi trường nó tồn tại. Môi trường bây giờ xáo trộn quá! Mọi giá trị luân lý đều bị đảo ngược, mọi nề nếp, chuẩn mực đều bị lật nhào. Đâu đâu cũng thấy đồng tiền, đồ vật và sắt thép chế ngự lên tất cả. Hoang mang và bất lực, con người sống cầu thả, sống bừa phứa. Một khi đã mất tin ở tương lai, tất yếu sẽ sống vội trong hiện tại.

- Anh đang nói về đức tin?

Đúng! Do không yêu và không tin vào một cái gì cả nên hàng ngày con người tự tước bỏ đi cái phần người nhất của mình là hoạt động. Chỉ sống không thôi thì chưa phải là con người anh ạ! Sinh vật nào mà chả sống. Do đó thật khó nghĩ rằng những con người nhột nhột như thế lại gánh được

những trọng trách, bảo vệ được sự sống còn ở chính thể mà các anh trải qua bao cuộc đảo chính, cách mạng mới thiết lập nên được. Tất nhiên con người ở phía bên kia tôi không được rõ lắm. Có thể họ cũng là những kẻ cuồng tín đang lao theo một mưu đồ chính trị mà quên đi cái lý tưởng nhân văn. Nhưng xét đến cùng, bất cứ một dân tộc nào để xảy ra nội chiến vì những bất đồng của một cá nhân, của một nhóm người thì hết sức phản lịch sử. Nhất là dân tộc lại chấp nhận để cho một kẻ khác đứng ngoài xúi bẩy, thậm chí tiếp sức. Anh thử lang thang ra đường phố một ngày coi! Nhô nhuế không còn ra cái gì nữa. Như thành phố của một quốc gia khác. Diên đảo. Quay cuồng. Một quốc gia mà cái nền nã nhất của dân tộc đang mất đi. Một lối hiện sinh bản năng đang ngự trị. Chính vì thế mà tôi không tin vào sự ổn định trong vòng hai, ba năm lại đây của anh.

Ngài đô trưởng giơ hai tay lên trời cười vang tỏ vẻ thú vị. Nhưng ngay sau đó, ngài bỗng trầm ngâm.

- Xưa nay tôi vẫn biết anh không ưa thích chính trị. Nhưng quả thật, tất cả những lập luận của anh vừa rồi khiến tôi chông chênh. À, những ngày lộn xộn ấy anh ở đâu? - Ngài quay đi búng tàn thuốc, làm như vô tình hỏi câu đó.

- Ngay tại đây thôi. Viết sách, nghe súng nổ, ngắm nhìn thời cuộc và nếu có thể thì rút ra một vài kết luận. Chúc năng nhân chứng mà.

- Tóm lại anh không muốn cộng tác với tôi trong chuyện viết sử này?

- Để... Để tôi suy nghĩ thêm - ông đắn đo một chút rồi nói khẽ - Độ này tôi đang bận tâm vì thằng Hải, thằng con độc nhất của tôi, chác anh còn nhớ?

- Hải?... Không! Có! Có nhớ chứ - Đột nhiên ngài tỏ ra lúng túng - Sao lại không nhớ. Một nhạc sĩ thời danh.

- Tên tuổi vì nghệ thuật thì ít, vì chơi bời xả láng thì nhiều. Suốt đêm ngày chỉ đắm chìm trong nức nở và ái tình. Một thằng đàn ông cạn khô, mất hồn người, thiệt là rầu. Anh ạ! Tôi...

- Tôi hiểu - Ngài đô trưởng thân mật vỗ vỗ vào tay ông, cắt ngang - Thì ra chính vì cậu con nghệ sĩ mà ông bố mất tin ở con người, ở xã hội. Chết thật!

- Không hẳn như vậy, nhưng... Cũng rất có thể như vậy. Vì nó là sản phẩm của môi trường. Với môi trường này, tôi e rằng nó sẽ không lấy lại được bình thường. Ngày trước, nó là một thằng bé khá, có tâm hồn, trung thực và nhiều khát vọng lành mạnh. Bây giờ nó sống vật vờ như cái bóng. Nó không cần biết nó là ai, không hoàn toàn làm chủ được bản thân mình. Một thế hệ trôi nổi và dơ dãi. Anh ạ! Tôi có một chuyện muốn...

- Anh lại rơi vào bi lụy rồi - Ngài đô trưởng cắt ngang - Tôi thì nghĩ khác. Cậu con anh đang thực hiện cái phần tự do nhất, cái phần người nhất của nó. Giai đoạn này con người cần phải có lối sống thực dụng. Lối sống này sẽ tạo nên sức mạnh cần thiết cho quốc gia. Chà! Nếu anh biết được lối sống ép xác của những người phía bên kia? Thật là kinh khủng.

- Tôi chưa thật tin - ông nói và nghĩ rằng mình không nên đem chuyện riêng ra nhờ vả lúc này - Xã hội ta bây giờ đang sao chép lối sống Mỹ một cách sống - sít thì đúng hơn. Có quốc gia nào tự tụt lùi tại bởi những con người chuyên đi bắt chước những cái bên ngoài. Thà cứ sống khổ hạnh như phía bên kia lại giữ được bản ngã của mình. Anh hiểu dùm, đây tôi không nói chuyện chính trị. Thú thực tôi không hiểu những người cách mạng lắm và tôi cũng chưa có ý định tìm hiểu.

- A! Thiệt vừa dịp - Ngài đô trưởng bật ngón tay đánh tách một cái - Ngay bây giờ tôi sẽ cho anh tiếp xúc với một mẫu người cách mạng. Hẳn là một sĩ quan đặc công có một thời đánh đấm khét tiếng. Nhưng rồi hẳn vẫn là hẳn. Tức là hẳn vẫn thêm làm một con người ăn uống, ngủ nghỉ, như mọi người bình thường khác. Một con người hoàn toàn đánh mất lòng tin. Nói chuyện với hẳn anh sẽ thấy thú. Còn cái mục kia... Hả? Tùy anh, tôi không ép đâu.

Ngài đô trưởng bấm chuông. Một đại úy còn rất trẻ, có ria mép hiện ra ở ngưỡng cửa.

- Thiếu tá Xanh còn chờ ngoài đó không anh Thuần?

- Dạ còn.

- Tốt lắm! Anh mời hộ thiếu tá vào đây.

Có tiếng gì ấy bước rất êm đi vào. Giáo sư Luân nhìn lên. Đó là một người đàn ông tằm thước, Bộ âu phục màu xám nhạt cắt rất khéo, vầng trán vuông lúc nào cũng căng ra như muốn kéo đôi mắt xếch lên. Cái miệng anh ta nhỏ, mỏng, luôn mím lại như sắp bật nói ra một điều gì mà cũng không bao giờ định nói ra điều gì cả. Kín bưng và buông thả. Và đôi mắt nữa, mặc dù trong phòng sáng choang ánh điện nhưng nó cũng không sáng lên được chút nào. Một thứ mắt dỗi nhìn vào trong. Mỗi mệt, man dại và căng thẳng. Tóm lại, thoát trông, người đàn ông tằm thước này dễ gây ấn tượng, mau khêu gợi sự tò mò của người khác.

Giáo sư chăm chú nhìn anh ta. Còn anh ta không nhìn ai. Với cái dáng của một người đã quá quen những con mắt lạ lẫm nhìn vào mình, anh ta ung dung đi lại bàn, ngồi xuống. Và cũng rất ung dung, rút một điều thuốc đưa lên miệng. Giáo sư quay mặt đi. Hình như ông đã gặp con người này ở đâu một lần rồi thì phải? Ngài đô trưởng tự tay rót cho anh ta một ly rượu mạc-ten đây. Anh ta đỡ lấy uống một cách thận trọng hơi có phần lơ đãng nhưng không dấu được cảm giác ngon lành. Đây là một kiểu người khép kín, biết tận hưởng khoái lạc cuộc đời nhưng... không tập trung vào một cái gì chính yếu cả. Bằng con mắt nghề nghiệp, giáo sư thầm đánh giá. Và bất giác ông lảng tránh tia nhìn của anh ta đột ngột phóng tới. Cái nhìn rờn rợn này, hình như ông cũng thoáng gặp ở đâu.

Như giới thiệu một người bạn tri kỷ, lại như khuếch trương một món hàng quý, ngài đô trưởng quàng tay ôm lấy một bên vai anh ta rung nhẹ.

- Đây! Thiếu tá Xanh đây, người hùng của Việt Cộng và bây giờ cũng là người hùng của chúng ta. Một người thức thời. Hy vọng tới đây anh sẽ phụ giúp giáo sư một cách đặc lực để hoàn tất cuốn quân sử độc đáo này. Một tài liệu sống vô giá đó anh Luân!

Thiếu tá Xanh chợt đứng dậy:

- Thưa thiếu tướng! Tôi có chuyện cần trình gấp lên ngài.

Chắc không phải chúng ta sắp mở một cuộc tổng tấn công nữa chứ? Ồ! Vậy thì cứ chậm rãi. Ngày rộng tháng dài, lo gì. Hình thành cho được một bộ quân sử lúc này là cần nhất.

“Cần cho cái ghế của ông chứ gì”, viên thiếu tá nghĩ.

- Dạ! Tùy thiếu tướng.

Rõ ràng anh ta tỏ ra khó chịu khi có mặt vị giáo sư gầy yếu ngồi đây. Giáo sư Luân đọc được ý nghĩ đó và ông nhận xét: một phong độ giả tạo, một giọng nói giả tạo, không thật. Ông đứng dậy cầm lấy ba toong.

- Các ngài cứ luận bàn công việc. Tôi phải đến Vạn Hạnh. Bữa nay có tiết giảng.

- ủa! Còn cái chuyện tôi nhờ anh?

- Mấy bữa nữa tôi sẽ “phôn” cho anh.

- Thế anh không ở lại dùng cơm trưa với tôi sao? Đã lâu lắm rồi chúng ta... Bữa cơm gia đình, có cả thiếu tá Xanh đây nữa. Tôi đảm bảo tiếp xúc với ông ta, giáo sư sẽ thay đổi được khá nhiều quan niệm.

Ngài đô trưởng bắt tay giáo sư thật chặt.

Ra tới cửa, ngài nói nhỏ vào tai giáo sư:

- Tình hình này phải biết giữ mình. Không phải ai cũng hiểu anh được như tôi đâu.

- Tôi nói vậy chắc anh hiểu.

Giáo sư Luân nhún vai không nói và đi luôn. Ra tới đường ông mới vỡ lẽ ra rằng mình chưa hề gặp con người tên Xanh ấy bao giờ cả, nhưng về mặt anh ta thì ông không lạ, tất cả những kẻ trá trở đều có những nét hao hao giống nhau. Và ông mừng thầm đã không đưa việc cậu con trai ra lúc ấy.

Ông không đi đến đại học Vạn Hạnh mà lộn trở lại nhà. ông thấy có chuyện cần phải nói với đứa con trai. Nói ngay hôm nay chứ không thể để một buổi nào khác. Nếu vẫn thế thì đầu tuần sau nó đã phải đi rồi. Đi đâu ấy... Đau đầu vô cùng.

Cùng lúc đó, trên căn phòng có tường cách âm ông vừa rời khỏi, ngài đô trưởng nghiêng hẳn đầu về phía thiếu tá Xanh để nghe cho rõ.

- Nó đã xuất hiện được bữa nay. Thằng Xuân! Dạ thằng Xuân! Tôi không thể lẫn được, mặc dù nó đã cải trang trông giống hệt một gã người Thượng.

- Một gã người Thượng? ông không nhầm đấy chứ?

- Đối với người khác thì nhầm nhưng với tôi thì dù cho nó có cải trang thành quỷ tôi cũng nhận được. Đây là một thủ đoạn cải trang hoàn toàn mới lạ của chúng nó. Một gã người Thượng ngời bán thuốc nam giữa phố chợ nhộn nhịp người! Chà. Thoạt đầu tôi cũng không để ý vì nó khác quá! Khác hẳn. Một bộ mặt được là ủi kĩ lắm mới có thể được như thế. Nhưng dần dần tôi thường thấy nó hay làm bộ lảng vảng ở khu cư xá Mỹ. Một thằng bán thuốc thông thường thì chỉ muốn bán chác cho nhanh rồi lo cuốn xéo về nhà ôm vợ. Thằng này buôn bán khùng khỉnh, không có vẻ gì ham lời ham lãi cả. Nhưng tới khi tôi nhìn thấy bàn tay nó đếm tiền, hai bàn tay có chín ngón thì tôi đã ngờ ngợ. Và đến lúc nhìn vào mắt nó thì... Con mắt lạ lắm! Chỉ có nó mới có thể có con mắt kì lạ như vậy.

- Sao anh nói sau khi trốn tu nó đang bị... A, bị treo giò ở hậu cứ?

- Dạ! Chính thế mà tôi vẫn chưa đoán chắc.

- Lúc này nó đang ở đâu?

- Đêm qua nó vào một gia đình ở chân cầu xa lộ cho thuốc một đứa bé bị bệnh rồi ngủ luôn đấy. Sáng nay nó lên xe lam ngược xa lộ đi đâu không biết. Tôi đã cho bám.

- ô kê! Anh tinh nhanh lắm. Nếu không có những người từ trong ruột chúng nó chun ra như anh thì quý mới biết được. Chà! Lảng vảng ở khu cư xá Mỹ à? Chuyện không còn đơn giản nữa rồi. Một tuần nữa cuộc lễ quan trọng sẽ diễn ra ở đó. Nè! Có thể ở đâu đó phía bắc xa lộ nó có cơ sở? Và ngay cả cái gia đình hôm qua biết đâu cũng là một thứ trạm cung cấp tin tức? Phải đặt ra nhiều giả thuyết, phải tung lực lượng phong tỏa khắp nơi và phải hết kín đáo. Nhưng mà... Sao có thể nhanh thế được? Tôi chưa thật tin lắm. Hay là...

- Ngài cứ yên tâm - hấn chau mày - Bằng cách nào đó tôi sẽ đích thân kiểm tra lại.

-Tôi tin ở thiếu tá. Thế còn gia đình ở chân cầu đó là gia đình nào? Chắc là thân cộng hay người nhà Việt cộng chứ?

-Thưa ngài! Một gia đình may mắn bình thường mới dời nhà từ Bến Tre lên được gần năm nay. Để tôi đi đầu tra thêm.

Thiếu tướng đi lại trong phòng, đầu gật gù.

- Chà! Bán thuốc! Bán thuốc à? Ghê gớm thật. Coi chừng ông bạn trí thức của tôi lại có lí hơn chúng ta, ông Xanh! ông toàn quyên hành động, không cần phải viện đến bên Tổng nha nữa, chậm chuyện, ông nên nhớ: coi như nó có mặt ở Sài Gòn này giờ nào là giờ đó không yên đâu.

Hoàng Xanh cúi thấp đầu xuống nói nhỏ như nói với riêng mình:

- Dạ! Cái đó thì tôi hiểu...

-Còn cái ông bạn giáo sư của tôi nữa? Cũng thật là khó hiểu. Có lẽ tôi phải qua bên ông đại tá cảnh sát trưởng một chút. Tất cả đều có thể xảy ra.

Tới nửa đường, Thiếu tá Hoàng Xanh ghé vào một tiệm cà phê vắng vẻ, kiếm chỗ kín đáo ngồi. Ngồi chưa ấm chỗ, hấn lại đứng dậy. Li cà phê bốc khói vừa mang đến, hấn móc túi trả tiền rồi đi luôn. Tưởng con người này đang có gì vội vã nhưng ra đến cửa, hấn đứng lại nheo nheo mắt nhìn người qua lại một lúc rồi chắc lười đi tắt qua đường. Rõ ràng điểm hấn

định tới chỉ mới xuất hiện trong đầu. Một chiếc xe lôi phóng qua phun khói vào người hắn. Mặt hắn nhăn lại: Nhăn lại không phải vì khói mà vì tiếng động cơ rền rĩ như một tràng đại liên bắn gào xoi xói vào óc. Hắn lững thững đi đến căn nhà nhỏ nằm khuất trong một ngõ vắng có nhiều bóng me. Dừng lại một chút ở cách cổng phủ đỏ bông giấy, hắn tiếp tục bước đi. Đến đầu ngõ không hiểu ngầm nghĩ thế nào hắn lại lộn lại. Tiếng chuông rè rè nghe lạc lõng. Một thiếu phụ không còn trẻ trung nhưng khá đẹp ra mở cửa. Thấy hắn thiếu phụ reo khẽ lên một tiếng rồi vội đuổi con chó Nhật sắp xù lông ra sủa.

... Hắn ngả người trên sa lông, chân duỗi thẳng, mắt nhìn dính vào tấm gương to treo ở giữa phòng. Điều thuốc không được rít, khói cay xông lên làm hắn chớp mắt. Thằng người trong gương chợt hiện ra. Hắn đẩy ư? Trông cũng được đó chứ. Trán cao, vai rộng, mặt cương nghị. Có lẽ mình mặc bộ này hợp hơn mặc quân phục? Hắn nhướn mắt to lên rồi lại vội nhú lại ngay. Lâu nay hắn không quen nhìn thẳng vào mắt mình. Hắn đứng lên đi ra cửa rồi lại quay vào, ngồi xuống. Hắn thấy trong lòng sao cứ bồn chồn. Đôi mắt ấy... Phải chính đôi mắt ấy cứ lờ lờ ở trước mặt hắn. Đi một mình ngoài đường không được, hắn phải đến đây cũng như sau mỗi lần thấy có điều gì bất ổn trong đầu, hắn lại tìm tới ngôi nhà này. Thiếu phụ đang cúi xuống nhìn hắn, đôi mắt mơn trớn. Hắn lờ lờ đứng dậy đi những bước ngắn và chậm trong phòng.

Đến cạnh thiếu phụ, hắn chứng lại, không chủ đích. Một thoáng tưng ngẩn... Bằng một động tác cũng rất quen thuộc và thành thạo, hắn nhẹ nhàng xoay vai thiếu phụ vào lòng mình... Nhưng đúng vào cái lúc đáng lẽ đưa bàn tay ấm khói ra phía đầu giường tắt đèn thì hắn lại từ tốn đứng dậy, rồi cũng rất từ tốn hắn lặng lẽ đi ra khỏi phòng.

Thiếu phụ mở bừng mắt không hiểu... Hồi lâu, thì vật mình xuống nệm, mặt vẫn còn đỏ ửng.

- Thằng điên!

Hắn nhìn đồng hồ

Chưa tới giờ nhận báo cáo. Đi đâu bây giờ? Hắn thật không muốn ngã vào cái bàn sắt nặng nề màu xám trong phòng làm việc của hắn một chút nào. Hắn định tạt vào tiệm ăn gọi mấy món đồ nguội song không thấy đói. Mấy hôm nay, kể từ lúc tình cờ gặp người bán thuốc ở chợ, hắn cứ thấy nôn nao như sắp gặp một điều gì ghê gớm. Song có lúc, chính cái điều ấy, hắn lại cảm thấy như mình đã trải qua rồi. Rượu không làm cho hắn bình tâm. Từng bước một, để gì ấy Hắn tỉ mỉ đếm gạch trên hè phố.

Vậy là hắn đã trở về cái thành phố này gần trọn năm rồi. Một năm trôi qua kỳ lạ đến nỗi nhiều đêm thức dậy, hắn bàng hoàng không hiểu mình đang ở đâu. Lịch hắn cũng khúc khuỷu như tâm trạng hắn. Ba năm làm thư ký cho chủ tịch nghiệp đoàn Taxi, hai năm thoát li ra rừng, lại ba năm vào thành với danh nghĩa một kẻ giả trẻ tuổi và tháo vát. Hắn đã mặt hắt hết ở tất cả các trận đánh và chưa hề thất bại lần nào. Hồi ấy cách mạng dâng cao như thác lũ. Với chỗ đứng của một chiến sĩ biệt động đô, đã có một thời kỳ hắn là tượng trưng cho lòng quả cảm, trí sáng tạo, và ý chí không khoan nhượng với kẻ thù trước con mắt đồng đội. Cấp trên tin cậy năng lực chiến đấu của hắn. Toàn bộ phẩm chất người chiến sĩ biệt động cũng hàm chứa trong cái năng lực đó. Người ta tiếp tục trao cho hắn những nhiệm vụ ngày một nặng nề hơn. Hắn hoàn thành trót lọt. Có đợt, Hắn nằm lì ở thành tới cả nửa năm trời để theo đuổi một mục tiêu. Không sao! Thế nào rồi con người ấy cũng sẽ tìm được một cách đánh mới lạ. Họ không từ chối bất cứ một lời yêu cầu nào của hắn. Đồng đội cũng không tiếc gì, kể cả tính mạng, tù đầy để hắn chú tâm vào công việc.

Cũng chính trong thời gian đó, hoàn toàn vượt ra ngoài ý muốn của hắn, cái tâm bên trong hắn dần dần bị mòn đi. Thành phố như một cái xoáy nước khổng lồ làm cho hắn chóng mặt. Những lần trở về hậu cứ, bạn bè thấy Hắn ít nói hơn. Và những khó khăn trong các trận đánh qua miệng hắn cũng nhiều dần lên. Ai có thể, kể cả hán, ngờ được rằng, trong quá trình tấn công vào kẻ thù, người lính ấy đã từng phút bị bản chất kẻ thù tiêm nhiễm trở lại mà không hay. Từ nhức óc với nhịp điệu cuồn cuộn loạn của phố phường, đến chỗ thấy Dần dần quen tai. Từ xót xa với lối sống đàng điếm, mất hết sinh khí đến chỗ hắn bỗng thấy thương cảm để rồi chắc lưỡi: “Biết làm sao khác được! Chân lí còn nằm ngoài tầm tay của họ”. Lạ lùng hơn nữa, những thằng mặc áo lính Quốc gia, áo lính ngoại quốc,

những thằng người mà trước đây mỗi lần thoáng nhìn thấy là hắn muốn xiết cò ngay, bây giờ trong hắn chỉ nảy sinh một cảm giác xa lạ. Xa lạ thường là cái đi của sự gần gũi. Và nổi lên trên tất cả là những trận đánh nối tiếp mãi không thôi, biết chừng nào mới là trận cuối? Tuổi tác hắn cũng không còn trẻ nữa, lại thêm những vết thương sau mỗi trận lại nhiều hơn. Rồi cuộc đời sẽ đi đến đâu? Đám sương mù ảm đạm ấy lờn vờn trước mắt hắn. Thế là hắn quên. Quên dần màu lá rừng, quên dần khúc sông nước lớn lại rồng nuôi hắn bằng cá bằng rau, quên luôn cả những khuôn mặt xanh xao thiếu nắng của đồng đội. Nếu nhớ thì hắn chỉ còn nhớ bộ mặt lạnh như tiền của người đội trưởng, cấp trên trực tiếp của hắn. Trong một trận đánh, hắn tự động bác bỏ phương án của viên đội trưởng này. Đó là một lối đánh thí mạng, không có hiệu quả và phơi bày toàn bộ bí quyết binh chủng. Hắn nói thế và bộ mặt lạnh như tiền kia trút xuống đầu. Hắn cả một đồng quan điểm, lỗi lầm này nó “Tôi không hèn trước chúng nó thì tôi cũng không thể hèn trước anh. Mệnh lệnh của Đảng, tôi xin chấp hành”. Hắn nuốt giận lao vào trận... Trận đánh thất bại, hai người không trở về. Chính hắn cũng bị thương. Hôm sau hắn làm lễ nhận một kỉ luật tạm đình chỉ công tác sau khi đã giáng thẳng cánh vào mặt người đội trưởng ấy một cái tát. Nửa tháng sau, bộ tư lệnh thành xác minh phương án của hắn là đúng và quyết định đi đầu viên đội trưởng ấy về phía sau. Nhưng muộn rồi. Lại thêm một sự u uất vào trong cái bã bời đang hình thành trong hắn. Hắn sống trăn trăn, tách biệt mọi người. Mưa bao giờ cũng gọi mừng lung. Mưa trong rừng càng mờ mịt. Còn phải sống cảnh này đến bao giờ nữa? Kẻ thù sao sống dai thế? Giết được thằng này nó lại mọc thêm thằng khác, ác ôn hơn. Bạn bè cũ quay đi quay lại hy sinh phần lớn. Bao giờ đến lượt ta? Thôi thì cứ đến cho xong. Chờ đợi đi đâu bất hạnh còn ghê gớm hơn chính sự bất hạnh. Nhưng nó chưa đến thì hắn phải nghĩ cách thức làm sao tránh được nó. Đêm chụp xuống, hắn đã nghĩ đến chuyện vịn vào sức khỏe để được về phía sau. Hoặc cố tạo ra một vết thương trăn trọng nào đó để có cơ lên cơ quan hậu cứ ngay. Hay là... Hắn đã nghĩ loáng thoáng đến chuyện nếu bị bắt? Nhưng sáng ra, khi trên sông tràn ngập ánh nắng, hắn lại không làm gì cả. Hắn thấy mình tỉnh táo hơn và dưới kia, Sài Gòn với những mục tiêu, với những con người, phố xá... lại kích thích trí tưởng tượng của hắn. Nhưng rồi chỉ vài ngày sau, những ý nghĩ u ám ấy lại trở về. Những trận đánh không còn hiệu quả. Những tin tức thừa dằn đi. Bạn bè thông cảm với hắn. Cấp trên cũng chẳng nghĩ gì. Kẻ thù ngày càng

có kinh nghiệm hơn, nghề đánh giặc đâu phải chỉ toàn có chiến công. Nắng trong rừng thật mỏng. Sốt phận Hấn sao mỏng manh. Sốt phận tất cả những người trong rừng đều mỏng manh. Dằng dặc quá. Những tòa nhà cao tầng, những âm thanh phố phường lên về u ám ngợp trong cái đầu trống rỗng của hấn. Hấn thêm được sống cái cuộc sống đời thường, không lo lắng, sáng dậy uống li cà phê nhàn tản, đêm lên giường nằm nghe sương rơi.

Hấn khát khao được sống như những con người yên hàn trong kia. Khao khát được gần gũi, được làm chủ hoàn toàn cô người tình của hấn. ôi chao! Sao ở đời lại có một người đàn bà ghê gớm đến thế được? Thị đã từng sống với hai đời chồng Mỹ. Và cứ sau vài năm, thị lại trở thành góa phụ. Nhưng số tài sản dành cho một góa phụ Mỹ lại nhân lên. Những cuộc nhân duyên ấy đến nay đối với hấn vẫn còn là đi đầu bí mật. Hấn cũng chẳng cần biết làm gì. Miễn là mỗi lần gặp thị, hấn được chiều chuộng, được âu yếm. Thị là tất cả, là khát vọng, là bù đắp, là nơi nương tựa linh hồn của hấn. Tòa nhà một tầng xinh xắn ở ngõ vắng với rượu, thuốc thơm. Con chuồn chuồn không bút nổi ra khỏi nhựa mít nữa. Không hề gì. Nhiệm vụ và ái tình là hai cái khái niệm tách rời, không có khả năng tác động đến nhau. Hấn biện luận thế.

Ngày trước, hấn muốn trở về sau trận đánh sáng rực như một vị anh hùng. Nhưng núi rừng u tịch không có chỗ cho hấn phát sáng. Và làm sao mà sáng mãi cho được. Thật là ấu trĩ! Hãy sáng cho chính mình là đủ rồi. Cuộc đời có ai thương mình ngoài mình thương mình ra. Anh hùng và ti tiện, kẻ thắng và người thua cũng đều bình đẳng với nhau dưới mặt trời. Cuộc đời ngắn ngủi. Bản thân cuộc đời không có giá trị gì. Người thông minh là người biết tạo ra cái vui trên cái không có giá trị ấy. Đầy đọa thân mình làm gì cho nhọc xác. Mắt bên trái hấn nhìn sự vật rạch ròi ra, nhưng mắt bên phải lại tối tăm lại. Trái tim hấn cũng chia hai phần nóng lạnh không rõ ràng.

Và rồi sự giằng xé ấy hứng đón cả cuộc tổng tấn công Mậu thân. Như một chi tiết máy, hấn vận động cùng với guồng. Vận động vô tri và xộc xạch. Đồng đội ngã xuống nhiều. Hấn vẫn sống. Kẻ thù phản kích ác liệt. Hấn vẫn sống. Nhưng cái buổi sáng quái ác hấn và đội trưởng ba Xuân, người thay thế viên đội trưởng cũ, bị bủa vây bốn phía không còn một tấc

sắt trong tay thì cái chi tiết mấy ấy bị văng ra. Những ngày trong khám tối, phần lạnh đen trong tim hắn đã hoàn toàn ngượng. Hoảng hốt, không còn biết phải bám víu vào một cái gì nữa, hắn chỉ cần sự hiện diện của mình trên mảnh đất này, hiện diện dưới dáng vẻ nào cũng được, miễn là tồn tại. Và tối hôm ấy, để mặc người đội trưởng bê bê trên vũng máu của những trận đòn thù, hắn gõ cửa xà lim để xin được bước sang một thế giới khác. Giây phút cuối cùng, hắn còn kịp nhận thấy đôi mắt của người bạn tù trên trần nhìn mình. Đôi mắt...

Bước chân hắn vẫn đếm gạch trên hè đường. Đã tới giờ hắn cần có mặt ở công sở để nhận báo cáo. Có lẽ tới đây phải xin thiếu tướng đặt một trụ sở riêng hoặc tự chọn địa điểm liên lạc với tay chân cho tiện làm việc. Hắn rất cần đơn độc. Hay nói đúng hơn, hắn không muốn tiếp xúc nhiều với những nhân viên an ninh cùng phòng. Họ cười đó, nói đó, tăng bóc hắn om xòm đó nhưng vẫn thấy giả tạo thế nào. Không ít lần hắn đã thấy những ánh mắt cầu cẩu thoáng chút giễu cợt hướng về mình. Lão trung tá trưởng phòng có lần vỗ vai hắn thật mạnh: “Chú mày làm ăn khá đó. Mới nhập cuộc có hơn nửa năm mà đã có vẻ con nhà lắm. Ráng lên! Cứ đà này chỉ vài tháng nữa là chú mày vượt đàn anh dễ ợt”. Hắn bỗng thấy tê tái. Sao hắn có thể vỗ vai mình như vỗ vai một kẻ làm thuê như vậy được? Mình có phải em út của hắn đâu mà đàn anh với chẳng đàn em? Mà lại rất một bọn giỏi chơi gái hơn giỏi đánh đấm nữa chứ. Mình trở về đây như trở về với một chính kiến kia mà. Ngấm ngầm, hắn một bên và đám người kia một bên, khinh ghét lẫn nhau. Hắn còn tím ruột với câu nói của đại úy Thuấn, nghe nói sắp là con rể của tướng đô trưởng “Cốt cách của người lính, dù ở phe phái chính trị nào, là ở cái bền. Thiếu tá ráng ở với chúng tôi bền bền một chút nghe”! Quái! Nó ám chỉ gì vậy? Bất cứ một thằng oắt con nào cũng giám giữ giọng dạy bảo, xỏ lá ra với hắn sao? Hắn hực hực nhưng hắn nén nhịn. Thực tâm hắn chỉ muốn về với căn nhà trong ngõ vắng ấy làm một người chồng bình thường. Nhưng ngay ngày hôm sau khi trở về hắn được đủ các quan chức gặp mặt, báo chí hỏi han. Thế rồi sau một tháng được du hí thỏa thích ở Cấp, ở Đà Lạt, người ta mời hắn về Sài Gòn làm việc. Còn từ chối sao được nữa. Chỉ cần một cái nhả trán bướng bỉnh thôi là hắn tức khắc phải quay lại khám tối để suốt đời nghe chín chít tiếng chuột gặm những vấy máu trên tường, ừ, thì nhận, chậm rãi tính toán sau. Nhưng người ta đâu cho hắn thì giờ tính toán. Một tuần sau hắn lại trở

thành một chi tiết trong guồng máy khác, cũng kèn hơn. Thịnh thoảng vào những đêm trần trọc, Hấn mới thảng thốt nhớ lại những năm tháng ở rừng. Hấn giật mình và cố không bao giờ để suy nghĩ của mình buông trôi như thế nữa...

Chính lúc này, Hấn gặp ông thầy bán thuốc nam. Hấn bỗng rùng mình. Và cố tự biện hộ rằng đó không phải là Xuân, người đội trưởng có đôi mắt kì lạ cùng bị bắt với hấn. Rằng đó chỉ là một gã người Thượng mặt mày nhẵn nhúm không hơn không kém. Xuân đang bị treo giò trong rừng già núi thẳm kia mà. Đến khi biết gần như chắc chắn là Xuân rồi (gần thôi) hấn lại muốn lảng lạng bỏ đi. Hấn sợ con người này như sợ chính cái bên trong u uất của con người hấn. Anh, với vẻ người lam lũ, đã như một bóng ma phủ chụp lên giấc ngủ của hấn. Không! Hấn không muốn biết sự có mặt của anh trong thành phố này. Hấn đã từ bỏ tất cả để không nghe, không nhìn thấy gì cả rồi kia mà. Tại sao anh lại cứ xuất hiện trước mặt hấn với đôi mắt như thế. Hấn thật sự không muốn chạm trán với anh, dù cho hấn chỉ cần búng tay một cái là cái hình hài méo mó kia sẽ bị bần dập tan tành ngay. Nhưng cái bóng ấy vẫn ngày ngày lớn vồn trước mặt hấn. Đã nhưc nhối lắm rồi, hấn muốn quên đi tất cả kia mà. Mi không cho ta cái quyền được quên nữa hay sao? Thế là hấn nổi điên lên và nhất quyết phải tiêu diệt con người này như tiêu diệt chính cái bất ổn trong con người hấn. Bỗng nhiên hấn cho rằng tất cả những nỗi khổ sở vừa qua, không ai khác, chính là do anh gây ra.

Giữa khu chợ đã vắng người, anh tỉ mỉ thu dọn đồ đạc để đi kiếm một bữa ăn trưa. Nước da anh nhẵn nhúm, cặp môi anh thâm đen và bàn chân to bản cóc cáy những vết nứt rạn. Với cái cười chắt phác, anh lần lần đếm lại số tiền kiếm được từ sáng đến giờ ở cái chợ Thủ Đức này. Vuốt thẳng lại những đồng tiền năm chục, một trăm tờ cũ tờ mới. Anh lơ lảo xò xét xung quanh rồi dứt tọt vào túi áo trong. Vậy mới ổn. Lơ mơ kẻ gian nó lấy mất. Vẻ thỏa mãn hiện lên trong mắt anh. Cũng cẩn thận như thế anh lôi từ túi áo bên trái một gói thuốc rê lôm xôm xanh lè đưa lên mũi hít hít. Định xé một miếng giấy cuốn nhưng chợt nhớ ra, anh lấy từ trên mang tai một điều thuốc thơm không rõ loại gì lỏng ngóng gắn lên miệng. Rõ ràng điều thuốc sâu kền đầu to đầu mút nó quen thuộc với anh hơn. Anh thận trọng đốt lửa rít một hơi và ngửa cổ thở ra khoan khoái. Bà má bán hàng bên

cạnh nhìn anh tủm tỉm. Anh gửi bà mấy bó lá cây thuốc r ễ phải tay đứng dậy.

Ngơ ngác trước một quán ăn nhỏ nhất, bày biện sơ sài nhất nhưng lại đông khách nhất, anh rụt rè đi vào tìm một cái bàn ở góc phòng đầy những vết nhòe nhầy của biết bao lưng người tì chịn ở trên tường, gương ngáp ng ễ xuống, ông chủ quán dáng cao, có hàm râu rất phong tr ần cười như lệnh võ:

-Cha! Bữa nay bộ ông bán hàng chạy hay sao mà ghé quán tôi vậy? Nào! Xài thứ gì cho biết? Làm bậy một xí nghe.

-Dạ. Tui còn phải đi mà - Anh trả lời bẽn lễn, mặt đỏ trước những cái nhìn thích thú của mọi người - Chú cho tôi xin đĩa cơm.

-Được! Không sao. Quán này bình dân mà. Ăn cỡ nào cũng được hết. Lát sau ông mang đến cho anh một đĩa cơm đầy ụ, trên có mấy miếng thịt heo rán vàng rộm, thêm một chút nước rưới và vài củ hành non búng.

-Ông có mang theo cho tôi lạng sa nhân tôi dặn không đó?

-Dạ! Có chứ.

-Ngon heng! Mụ nhà tôi mà mê thứ thuốc tiêu mỡ của ông bạn lắm đó. Còn, để cho li ều nữa đi. Giá cả khỏi bàn - Dựa vào những tiếng náo nhiệt đang nổi lên khắp phòng, ông đổi giọng trong khi thoăn thoắt thu bát đĩa trên bàn - Tư Thanh đến r ễ đó. Chút nữa ông quay lại - ông vung tay - Bộ ông bạn muốn lấy vợ Thủ Đức hay sao mà bữa nay ăn vận dòm chừng chặc “dậy”?

-Vợ con chi nữa chú. T ễ v ầy ai thêm ngó.

Anh ngúc ngoắc đầu trước một vài tiếng cười vui vẻ và vẫn ăn ngốn ngấu từng thìa cơm đầy, thỉnh thoảng lại cắn một miếng ớt to. Anh ăn ngon lành không để ý gì đến xung quanh như nhin đói đã lâu. Mùi xào nấu từ trong bếp bay ra ngào ngạt khiến anh nhỉnh nhỉnh cái mũi. Chỉ đến lúc đó có một người đi qua đụng kh ẽ vào chân, anh mới ngẩng lên. Đó là một

người trung tuổi ăn mặc quý phái, trán hói, nước da hồng hào, đeo kính trắng, dáng bộ vệ như một chủ hãng buôn ở Sài Gòn ghé qua. Thấy người này, ông chủ quán vội vã chạy ra:

- Thưa ông! Chúng tôi đã làm xong món nem. Mời ông vào nhà trong. Tôi đã cho cháu đi lấy la-de.

Người này lặng lẽ gật đầu đi vào căn phòng nhỏ dành riêng cho loại khách sộp.

Phòng ngoài, người bán thuốc đã vét đến thìa cơm cuối cùng, Miệng nhai chóp chép, anh đứng dậy móc túi tiền ra đếm.

- Tui trả tiền chú!

Ông chủ quán quay lại xua tay:

- Thôi! Ăn uống chút chút vậy, tiền bạc cái nỗi gì. Cái công chữa bệnh cho con nhỏ con tôi còn chưa trả được đây. Bữa nào đi qua cứ ghé vô, ăn nhậu thoải mái, đừng ngại gì hết trơn.

- Dạ!... Chú cứ cho tui trả mà. Tui có tiền, nhiều tiền.

- Rồi! Muốn trả thì còn nhiều dịp. Bây giờ chú vô trong nhà nghỉ đỡ đi, nhân tiện chờ bà nhà tôi về xem có nhờ cậy chú thuốc men gì không. Nói thiệt! Nhờ thuốc của chú mà mụ trông đỡ lắm. Hà! Hà.

Người bán thuốc lưỡng lự một chút rồi xách túi đi vào. Sau anh, khách ăn uống vẫn tấp nập vào ra. Dân buôn ở xa đến ghé vào tiệm ăn nghỉ cũng là chuyện thường, không ai để ý, ông chủ quán mồi hôi đã vã đầy mặt nhưng không ngớt nói cười rộn rang. Có lẽ người ta ưa cái giọng cười sáng khoái của ông hơn chính những món nhậu ông làm.

Phòng trong này nhỏ, thông với phòng ngoài bằng một tấm rèm ni lông ken xít. Người từ trong nhìn thấu tận đường nhưng người ở ngoài nhìn vào mù tịt. Góc phòng có một khuôn cửa nhỏ ăn ra sân, từ đó có cái ngách một người đi lọt dẫn tới phía sau chợ, có ruộng vườn kín bưng.

Đến trước ông đeo kính, người bán thuốc hỏi luôn:

- Sao chú Tư? Mong chú hoài.

-Ng ấ xuống đi! - Người này nói nhỏ nhưng rành rẽ - Bộ tư lệnh đã thông qua phương án đánh vào khu cư xá sĩ quan không quân Mỹ của cậu. Nhưng có một điểm cần xem lại: đóng giả một tổ quân cảnh rượt bắt du đảng qua cửa cư xá có ổn không?

-Ồn! Rất ổn. Hàng ngày bọn quân cảnh thường chia từng tốp tuần tra quanh cư xá, thậm chí có thằng còn mời thuốc bọn Mỹ đứng gác cửa nữa mà.

-Mình biết. Mình cũng đã có đi qua. Nhưng cách đó cũ r ấ. Thằng phản bội có cách đánh nào của ta mà nó không nắm được.

-Chính thế mà tôi dùng cách này. Trong khi thằng Xanh dẫn sức đề phòng một cách đánh khác, mới hơn mà nó chưa trải qua thì ta bất ngờ quay lại cách đánh thô sơ, nhất định nó không kịp đề phòng.

-Táo bạo nhưng còn phiêu lưu. Rất có thể kẻ thù cũng suy nghĩ trùng với ta. Nên nhớ đây là trận đánh lớn, phải thắng mới gây được lòng tin trong quần chúng, mới tạo đà cho những trận sau. Cậu thử nghiên cứu kĩ lại coi.

Xuân hỏi nhỏ:

- Đây là ý kiến của chú hay của Bộ tư lệnh?

-Của Bộ, tất nhiên trong đó có tôi.

Tiếng nói của Xuân chìm đi:

- Đảng vẫn chưa tin tôi.

-Nè! Cậu nói cái gì vậy?

-Tôi biết tổ chức vẫn chưa tin tôi. Chính ra tôi không nên xung phong đánh trận này và chú cũng đừng ủng hộ tôi. Một thằng vừa ở tù ra mà.

-Đừng có nói t ãn bậy! Tin hay không, không phải ở cái dám đánh hay không dám đánh mà đi ãu chính yếu là phải đánh thág.

Nhà ngoài, có tiếng ông chủ quán nói to:

-Chu cha! Bữa nay lại có cả mấy th ãy ghé quán. Hân hạnh quá! Mấy th ãy dùng chi cho biết, tôi xin h ãu tiếp. Nhỏ ãu! Chạy sang bà Tư mập lấy một lít ãế thiệt ngon nghe m ãy!

Chú Tư lấy kính đeo vào mắt.

- Ng ãi lâu ãy bất tiện, sáng mai cậu gặp tôi ở căn nhà số 1 tại Búng bàn thêm. Có thể cậu nói ãúng.

Nói xong, ông ãứng dậy nhón một cái tã m r ãi thong thả ãi ra. Xuân cũng lẹ làng tu ãn theo ngách nhỏ ra bưng.

Nắng xế trưa gay gát, cả ãồng bưng không còn có một ai. Tìm một vát cỏ khuất dưới lùm cây lúp xúp, anh ãặt lưng nằm xuống. Trên cao, một vài ãám mây trắng xấp lững lơ trôi. Anh nhắm mắt lại. Phải như khi khác thì anh ãánh thág luôn một giấc tới chi ãu. Ngủ ở ãây hoàn toàn bảo ãảm cũng như ngủ ở ãầu hè xó chợ mọi khi. Nhưng anh làm sao mà ngủ ãược. Có ãúng vậy không? Mấy anh không tin mình hay phương án mình ãưa lên không chuẩn? Ngày trước có ãâu ãến nỗi phương án hai, ba l ãn ãưa lên ãầu bị gạt như thế này. Ngày ãó anh là một ãội trưởng có uy tín, phụ trách hai vùng Tây và Nam ãô thành. Bây giờ anh chỉ còn là một trinh sát viên bình thường, phải năn nì mới ãược vào trận. Cái buổi chi ãu quá ãc trong ãợt tiến công cuối cùng ấy, giá anh không bị thương! Giá thág Xanh ãừng rời vị trí hỏa lực của nó, giá mà... Nghĩ ãến cùng, những ngày bị ãưa ãi hết nhà tù này ãến nhà tù khác, anh chưa có một câu nào, một cử chỉ nào làm tổn thương ãến cách mạng, ãến ãồng ãội. Biết anh là người chỉ huy biệt ãộng, chúng ãã không từ một thủ ãoạn nào hòng làm anh lung lạc, kể cả sử dụng tên phản bội Hoàng Xanh. Nghị lực và ý chí của anh vón cục lại, ấ n chìm lắng sâu, cái còn lại là một thân xác tả tơi, rách nát và bình thản. Chỉ

có một lần anh đã không nén được sự uất hận khi thằng phản bội mang non thiếu tá sáng sớm vào khám mời anh lên lầu uống cà phê. Cũng may, nếu không có hàng rào cHắn B40 cản lại thì cả nó và anh đều lăn xuống mặt đường cao 50 mét rồi. Tên phản bội không chết thì anh phải chết. Luật trả giá đó tưởng áp dụng vào anh khi chuyển tàu chở tù đi Côn Đảo đã há mồm chờ ở bến. Chính cái quân cảng lộn xộn lính tráng và ngổn ngang sắt thép ấy đã giúp anh nhảy vào lòng nước trốn chạy. Đằng nào cũng chết. Nhưng lại sống đến ngày hôm sau đã khéo có mặt ở hậu cứ. Màu xanh cây rừng và hơi thở nồng ấm của dòng sông đã nhanh chóng hồi phục thể lực trong cái thân hình ọp ẹp của anh. Chính vào cái nhức nhối khác áp đến. Cuộc tấn công vừa rồi đã bộc lộ gần trọn các lực lượng biệt động trong thành phố, nay thằng Xanh lại điên cuồng dẫn lính đi triệt phá những cơ sở còn lại. Sự tổn thất đau xót đó khiến cho một số người, ngay cả trong bộ phận chỉ huy, bắt buộc phải nhìn lại những ngày trong tù của anh. Và quyên đội trưởng đội biệt động của anh bây giờ là một cán bộ đứng tuổi tạm bổ sung từ bên quân báo sang. Buồn, anh treo võng suốt ngày thở khói thuốc rê vào vòm lá. Một mình sống sót trở về, biết ai làm chứng cho bây giờ. Một chi khu nước lớn, chú Tư Thanh tìm đến lán của anh và như những ngày xưa, chú chân tình tâm sự với anh tới tận lúc con nước bắt đầu ròng. Chú buồn bực báo rằng dưới đó độ rầy chúng kiểm soát gắt gao quá, để làm ăn nhưng không lọt, nhiều người đã không trở về Không thể ngờ thằng Xanh lại phát huy được bản chất xấu xa của nó đến cao độ như vậy. Trong thành đã lâu lắm rồi không còn nghe được một tiếng nổ lớn nào nữa. Bà con thất vọng, kẻ thù càng được dịp tuyên truyền khoác lác. Chú nói bằng giọng nào cũng phải tạo nên một tiếng nổ ra trò. Rất có thể lần này, chính chú sẽ đi thử một chuyến. Ngồi trong rừng hoai, đau đầu. Nghe vậy Xuân chồm dậy.

- Chú còn tin ở tôi không?

-Tin chứ!

-Tại sao các chú lại xử tệ với tôi như vậy?

Đừng nóng. Nguyên tắc là nguyên tắc. Làm cách mạng là phải có gan chịu sự chi phối nguyên tắc cách mạng. Nguyên tắc đó có khi thuận, có khi

ngịch, người thực sự là cách mạng phải biết vượt lên trên nó. Đừng vội vì một chút cái thuận, cái nghịch đó mà hí hửng hay kêu rên. Bản lãnh thằng lính biệt động cũng là ở chỗ đó. Trong cuộc đời nhiều khi cũng nên chịu sự vấp vấp nhọc nhằn một chút, con người sẽ cứng chặc lên. Cái gì cũng thuận cả có khi hỏng người. Nhất là những lúc gian nan, ai cũng đẩy áp những tâm tư như thế này. Cứ tạm nghỉ ngơi đi! Kẻ thù còn đó, cậu còn dư thời gian chứng minh lòng dạ của mình. Có một đi ầu: cậu không được nghĩ tội mình đánh đ ồng cậu với thằng Xanh nghe! Một bài học đau xót cho tất cả chúng ta. Chúng ta còn dốt quá! Vui đ ầu vào đánh giặc, ta chỉ thông thạo quy luật chiến tranh mà ngây thơ về quy luật tình cảm con người.

Thôi nhé! Mắc vông thấp xuống cho đỡ kích.

Xuân đốt thuốc liên miên để mặc cho cái chân xương xẩu của chú Tư đặt ngoéo lên bụng mình... Không chờ cho trời sáng, cùng với tiếng chim kêu, anh lay người tư lệnh phó dậy.

- Tôi nghĩ kĩ rồi chú Tư. Để cho tôi đi. Tôi sẽ có cách đối phó với chúng nó, với tâm địa của thằng Xanh. Tôi sẽ gây được tiếng nổ. Xin chú nói với Bộ hãy giao việc cho tôi. Nguyên tắc cao nhất lúc này là gây được tiếng nổ vô sợ chúng nó. Đảng có thể còn nghi ngờ tôi nhưng Đảng đừng bắt tôi ng ẫu không. Bằng chính cuộc sống của tôi và của vợ con tôi, tôi xin đảm bảo với Đảng.

- Có tin gì của má con nó không? Chú Tư tr ần ngâm hỏi.

- Nghe nói nhà cũ bị bom phá hư, bây giờ chuyển đi đâu không rõ. Không hiểu có bị bắt bớ giết chóc gì không? Mà thôi, đừng tính tới chuyện đó nữa. Gặp vợ con lúc này đâu có lợi. Để làm ăn cho được một trận rồi tính. Chú Tư cũng ng ẫu dậy, nhìn mãi ra cái vạt lau mọc cô đơn bên sông.

Trở về chỗ ng ẫu, lòng dạ anh cứ rối bời như thế. Đến nỗi mấy bà, mấy cô bạn hàng phải nháy nhau chăm chú nhìn. Sao vậy cà? Chắc lại bị thằng khốn nào đó lừa rồi. Thiệt khổ! Con người hi ền lành tốt bụng thế cũng không ở yên được với cái thời buổi này. Hay là bị móc túi? Họ chếp lười, thờ dãi nhìn anh thương cảm. Chợt bắt gặp những cái nhìn đó, anh vội rảo bước, trên môi lại thoáng hiện một cái cười ngờ nghệch.

Tới bên bà, má bán bánh trôi nước, anh nói lí nhí:

- Má cho tôi xin lại mấy bó thuốc. Có ổ bánh mì, má mang về cho thằng nhỏ ăn chơi.

Bà má nín anh ng ồi xuống.

- Cám ơn chú! Bữa nào gặp là cũng quà bánh. Chú ng ồi xuống ăn chén bánh r ồi đi.

- Dạ, tui ăn hết nồi r ồi. Cái bụng nó nhỏ, đĩa cơm nó lớn mà.

- Nè chú! - Bà má nhìn anh sang bên kia đường, nói nhỏ - Tôi không biết chú ngay hay gian nhưng từ lúc chú đi đến giờ, có mấy người ng ồi ở tiệm cà phê bên kia đường cứ ngó lom lom sang. Ráng cẩn thận nghe!

Một chút nữa thì anh quay phát đầu nhìn lại đằng sau.

- Ráng cẩn thận nghe chú! Bà má lại dặn - Tôi cũng không biết họ là loại người nào nhưng giữ mình vẫn hơn. ôi chao! Tháng trước cũng ở chợ này, họ dẫn qua một người nói là Việt cộng hay phá hoại gì đó, máu me đầy mặt.

- Cám ơn má. Nhưng không sao đâu má - Anh đứng dậy vươn vai nói to. Bánh của má ngon, muốn ăn nhiều. Nhưng tui phải đi đây. Nhớ cái nhà, nhớ con vợ nhiều hơn.

Nói xong, anh xoay lưng bước thấp bước cao đi dọc chợ, cái tay nải đập đập vào tấm lưng ố nhòe mồ hôi.

- Mua kí lô bánh về làm quà cho sắp nhỏ ông thầy ời!

- Vải bền lắm. Mua ít thuốc về làm quà cho bà xã ở nhà đi.

- Thứ nón nỉ này rẻ lắm chú.

Anh chỉ dạ dạ đáp lại lời mời chào của những người bán hàng mà không dừng lại. Giỏ đồ cúi xuống thắt lại nút tay nải, rõ ràng anh nhìn thấy

có những con mắt người, có những con mắt kính đang bám nhằng theo mình thật. Chẳng lẽ chúng nó lại phát hiện ra? Mình có để xảy ra đi đâu gì sơ suất không? Hay là lại thằng Xanh? Thằng Xanh... Đáng nhẽ anh phải bóp chết con chó ghê ấy khi bất ngờ đụng nó ở chợ. Phải chăng... Bao nhiêu câu hỏi quay lộn trong đầu anh. Đến một đám đông xúm quanh một người đang nuốt kiếm, anh lách nhẹ vào và lợi dụng những cái đầu đang ngó nghiêng, phóng mắt nhìn trở lại. Từ trong tiệm cà phê bên kia đường, có hai gã đàn ông nhao ra, nhón nhác nhìn về phía anh.

Lộ thật rồi! Thế có khốn nạn không? Anh lặng người. Biết chắc hai gã đàn ông đang đi nhanh lại phía mình, anh khéo léo chen sát vòng người trong cùng và ngẩng thụp xuống tỏ vẻ thích thú tột độ khi nhìn lưỡi kiếm sáng loáng đang từng nấc chui tụt vào bụng người mãi võ. Chờ cho tiếng hò reo tán thưởng vang lên, anh lết sang phía đối diện, bên kia vòng người và lách luôn ra ngoài. Chắc chúng nó đang tìm ở chỗ cũ! Anh đi thẳng vào chợ.

Sự việc này khiến anh thay đổi kế hoạch. Gấp rồi, không cần trình sát lại mục tiêu nữa. Sáng mai gặp chú Tư, anh đề nghị cho đánh ngay. Đành phải đánh trước ngày lễ kỉ niệm “Một năm ngày chiến thắng Mậu Thân” của chúng nó. Cứ đánh theo phương án đó. Lúc này mà còn chần chừ là đổ bể hết.

Ngồi trên chiếc xe lam chật ních người xuôi về Sài Gòn, anh cứ trừng trừng nhìn xuống mặt xa lộ, quên cả hiện trạng của mình. Anh không thể hay biết rằng, trong cái đám người lơ nhõng ngồi ăn bươi ở ngã tư Hàng Xanh có một kẻ vụt đứng dậy trào lên Hon đa, nổ mấy bon theo.

Sao bây giờ hè? Anh vẫn loay hoay chưa quyết được. Có thể nhảy xe ở Ngã Bảy lên Lái Thiêu nghỉ tạm đêm nay rồi sớm mai, nếu yên ổn được đến chỗ hẹn. Nhưng... Còn thằng nhỏ và người mẹ ấy? Thằng bé bị sưng phổi! Anh đã nhận lời với má nó tối nay quay lại nhà cho thuốc lần cuối. Trời! Cái thân hình nhỏ nhoi nóng hần hập... Tiếng ho non nớt đến não ruột... Anh cần phải quay lại! Bằng giá nào cũng phải quay lại. Biết đâu ngày mai... Anh mền người ra. Thế là đáng nhẽ phải xuống ở ngã Bảy, anh lại xuống luôn ở đầu đường Phan Thanh Giản, sau khi biết chắc không

có ai bám theo mình. Nhưng kẻ thù khôn khéo không để rớt mục tiêu. Nó đang đậu ở cây sáng cách đó không xa.

Đáng nhẽ anh không nên đến đây. Không nên đến ngôi nhà này.

Đêm qua anh đã tự vượt được mình, còn đêm nay? Anh không biết. Anh không muốn biết. Đáng nhẽ trưa nay trong tiệm ăn, anh phải thú thật tất cả với chú Tư. Nhưng anh đã im lặng, đúng hơn là cần phải im lặng. Anh không muốn cấp trên thêm nghi ngờ nọ kia. Im lặng đến đây và bây giờ im lặng lãnh đủ những giằng xé tưởng không chịu đựng nổi.

Gian bên, chỉ cách một tấm vách mỏng ghép bằng vỏ đồ hộp, chị vẫn bế con đi lại lặng lẽ. Thằng bé đã đỡ nhiều, tuy vậy gian nhà hầm hập nóng cũng khiến nó ọ ẹ thức giấc luôn. Ngoài đường, xe hủ tiếu bán muộn nhất đã lọc cọc đầy về nhà. Thỉnh thoảng một chiếc xe quân sự phóng vút qua hoặc tiếng giầy của lính quân cảnh gõ uể oải trên mặt đường. Đèn pha từ quân cảnh quét những lưỡi sáng dai dẳng lên bầu trời, liếm qua những kẻ hở vào trong phòng loang loáng. Ngọt ngọt. Mỗi lần xe rền bánh, đứa bé lại bật khóc. Tiếng chân người mẹ bước nhanh hơn. Đứa bé lịm dần trong tiếng ru dịu ngọt...

-... À ời... Cha con đánh giấc phương nào - Nắng mưa bao bận mẹ thao thức chờ... À ời!

Lời ru quấn chặt lấy ngực anh xiết mạnh. Anh vùi đầu xuống chiếu. Tiếng ru vẫn lan tỏa vô tình.

-... Ngày ngày ra đứng bờ bùng - Nhìn sông sông chảy, nhìn rừng rừng xa...

Anh lật người trở lại. vết đòn tra cũ trên đầu nhức ong ong. Không có gì đâu. Không sao đâu. Trở trời đó thôi. Anh tự nhủ và cố nhắm nghiền mắt lại. Nhưng mí mắt cay sè.

-... Bao giờ con biết gọi cha - Bao giờ con biết ba ời ba về.. À à. Ngủ đi con. Ngủ ngoan đi con. Má thương! Má thương con nhiều mà. Sớm mai

má mua cháo nè! Mua kẹo nè! Mua bánh nè! Mua thật nhiều thứ cho con ăn. Ăn no mau lớn, ba về..

Tiếng nói của bà mẹ khoan sâu vào lòng anh. Lại như cơn gió lớn thổi đầu óc anh bay lên chơi vơi. Bằng giấc ngủ, anh cố xua đi những vùng hời hợt ủ dấm trong người từ lâu cứ dần dần hiện về, rõ nét...

... Chiếc xe chở thuốc nổ lù lù áp sát vào tòa nhà đang tỏa ra ánh đèn trắng lóa. Ngồi trước tay lái, anh hất đầu ra hiệu. Hoàng Xanh với bộ rằn ri lính dù, bật người đứng thẳng trên thành xe lia những loạt tiểu liên ngán. Bóng những thằng Mỹ to cao đứng trước cổng tòa nhà rạp xuống. Anh giật nụ xòe, phóng người nhào xuống đường. Đạn găm chiu chiu xung quanh. Chiếc xe vẫn lù lù tiến đến như con trâu say. Xanh vừa lùi vừa nhả đạn, miệng cười tươi. Bóng Xanh đã khuất ở đầu phố. Thoát! Men theo những gốc cây, anh chạy mang theo nỗi chờ đợi đến mục người. Một tiếng sét giáng xuống kinh hoàng. Võ đờ ầm ầm. Anh bị bốc lên cao, rồi quật mạnh xuống đất. Nổ rồi! Trời! cả trăm thằng chứ ít đâu. Vùng dậy. Một thân xác nặng nề chồm lên. Khét ừng. Tiếng còi rú lộng óc. Khói cay sộc vào mũi. Vùng dậy. Hai bóng đen từ phía trước bổ tới. Lẫy cò. Một bóng không động đây, một bóng tạt vào vườn hoa. Chát! bả vai trái anh sả xuống. Máu tràn xuống đầu ngón tây bu ồm bu ồm, ủa! Xanh đâu rồi? Phải yểm trợ cho mình chứ. Cụp cụp! cốp cốp! Một đám đen ngòm đang ào tới phía sau. Cắc! Bỏ mẹ, hết đạn! Anh móc từ ngực ra khối sắt hình cầu lạnh buốt. Reng! Chốt an toàn bung ra, trái tạc đạn bay tới. Lửa bùng lên. Đám đen vơi đi. Tiếng rên la rống rít trộn vào tiếng xi măng gạch ngói rơi vỡ. Anh đã thoát ra ngoài quầng sáng lửa. Máu vẫn tràn xuống, cửa mở! Một bàn tay mềm ấm kéo tuột anh vào nhà. “Má ơi! Má đừng đuổi người này đi. Anh đang bị thương... Anh vừa phá sập nhà hàng sỉ quan Mỹ đó”. Giọng ai? Im lặng. Mái tóc bạc lung lay. Bàn tay già nua lấy bẫy gài then cửa. Bàn tay mềm dịu anh vào phòng. Anh đã nằm trên giường mùi chần chiếu thơm ừng. Tiếng màn buông sột soạt. Tiếng thở mạnh ở mép giường “Ráng nằm im nghe anh. Chịu đau đừng rên. Chút nữa em băng cho” Giọng ai? Im ắng... Để gi ầy đảo ngược xuôi trong ngõ. Ánh đèn pin bấm xeo xéo, xanh lét rờn rợn. Để gi ầy dừng lại nặng nề “Mở cửa! Mở cửa! cho xét nhà”. Thân hình ai mềm mại nép sát vào anh. Hơi thở nóng ran trong tấm đắp. Nhà ngoài bàn ghế xô nhau. “Bà có thấy ai chạy vô đây không? Hả? Xét

nhà!” cửa phòng bật tung. “Ai nằm trong mùng kia?” Có ai đâu, con nhỏ con tôi” “Sao lại có hai người? “Dạ, thằng ch ồng nó đi lính dù về phép”. Giọt đèn dừng lại trong màn xăm xoi nóng như giọt thép. Cánh tay m ền ghì chặt lấy anh. Nín thở... Nếu mày hất ch ần ra... Anh nghĩ đến những cú đ ắm, cú đ ập. “Lính dù à? Má nó! Thằng thì lộn ngược lộn xuôi, thằng thì ôm vợ. MẹCũng là kiếp lính. Thôi đi! Đừng nói l ạp x ạp mày. Đừng có đ ính vào m ảy thằng lính dù mà d ại. Đi! Đi sang nhà khác” Lặng t ờ... Cánh tay m ền luống cuống rời ra. Nửa đêm về sáng, bà má gói cho anh hai ổ bánh mì, cô gái đưa anh bằng lối tắt ra sân banh. Anh nhìn cô không nói...

-... Bao nhiêu cái lạ cái quen Anh mang đi hết còn em một mình...

Tiếng ru của người mẹ chìm đi trong đêm tối như một lời tâm sự không thể không nói ra. Đứa bé đã ngủ rồi mà sao chị vẫn còn ru? Có phải anh đó không? Sao anh không nói! Người dưng nước lã có thể l ầm nhưng đã là ch ồng là vợ thì sao có thể l ầm được anh. Sao anh im lặng. Anh sợ má con em làm hư công chuyện của anh sao? Anh nh ẫn tâm quá! Người mẹ ôm con ngủ nhẹ xuống giường...

... Sau lần ấy, ba tháng sau anh mới trở lại. Chị không nhận ra anh trong bộ điệu một chủ tiệm may, chủ tiệm đ ồng hồ nào đó nữa. Anh đã khỏi đau chưa? Đêm ấy em lo quá! -Anh cười. Chỉ có nụ cười là giống như cũ thôi. Em ưa nhìn anh khi cười. Anh có hàm răng đ ầu và đẹp - Sau này chị nói thế. Lúc đó chị chỉ mở to mắt nhìn anh. Em tên gì? đêm ấy anh lú lẫn quên cả hỏi tên. Chẳng may chết đi thì hối cả đời - Chết rồi còn biết hối gì nữa - Em tên gì? Hỏi má ấy - Má ơi! Cô ấy khi con quá! - ôi! Con nhỏ... Nó tên Nhân, Thanh Nhân. Tao để nó ra ở Thanh Nhân tận ngoài Hà Nội kia, mày không biết đâu - ủa! Má quê ngoài đó má? Hèn chi... - Mày bảo cái gì hèn chi? - Dạ! Là con thấy dáng đi dáng đứng, lời ăn tiếng nói của cô cứ... cứ nhẹ như không hà - Ý. Đừng nghe anh nói x ạo má ơi - Đừng nghe anh nịnh má ơi. Rồi! tôi không nịnh nữa. Vậy sao má vô đây? Thằng hỏi gì kì. Đói thì vô m ền ăn chứ sao. Trước tao ở Dầu Tiếng kia, ông già nó bị mủ cao su ăn lõm xương nằm xuống. Bu ồn quá! Tao dọn về đây sinh sống qua ngày. Hai đứa bây ngủ ỉ đó đi. Tao đi kiếm cái gì cho mà ăn. Cô gái cúi mặt xuống - Nhân có đi chợ giúp má không? - Em đi học - ủa! Nhà vậy vẫn đi học được sao? - Má thương em lắm. Má không muốn em sau này vất vả

như má - Nhân học mấy r'ồi? - Em đang học văn khoa. Ý mà em học dốt lắm, anh Xuân hỏi mác cỡ chết! - Đêm ấy Nhân có sợ không? - Sợ! - Sợ tại sao Nhân cứu tôi? - Trước kia ba em cũng giấu một chú Việt minh trong nhà... và lại... Trong một đám đánh lộn, thấy người thân cô thế cô, ai chẳng thương! Tự nhiên thôi. Cái gì cũng phân tích, cũng cắt nghĩa thì đêm ấy anh bị với chúng r'ồi.

Anh nhìn chị rất lâu. Mình vẫn còn nhớ như in cô gái trong bóng tối nhập nhoạng hôm đó. Cánh tay mềm ấm vòng qua cổ... Cô ấy có còn nhớ một chút nào không? Hiểu được cái nhìn của anh, cô gái thoát đỏ mặt.

-Anh nhìn gì em mà nhìn dữ vậy? Nhân! Tôi muốn chúng ta hiểu nhau hơn. Không! Xin lỗi, tôi không muốn nói cái ý ấy. Tôi... Tôi muốn Nhân giúp chúng tôi làm một cái gì đó chẳng hạn... Giúp đỡ cách mạng ư? Cô gái thẳng thốt và bất giác ngược nhìn lên bàn thờ. Trên ấy khói hương đang tỏa ra thơm thoảng. Cô ấy theo đạo! Anh tự nhủ và thôi không nói tiếp nữa.

Sau đó thỉnh thoảng anh ghé thăm cô. Lúc trong nhà, lúc ngoài đường. Khi đóng giả người này, khi đóng giả người khác. Và thật tức cười! Chính vào cái lúc cô h'ồi hộp chờ cái đi đâu anh chàng đạp xích lô máy, mũ phớt chùm hụp, chiếc quần soóc lửng để hở ra hai đùi gối bánh chè đen cháy. Anh nói anh sắp đi xa, đi học tập cái gì đó tận miệt biên giới. Và trước lúc đi. Nhân ơi! Anh muốn... Thế là, giữa buổi trưa nắng gắt, anh chàng đạp xích lô máy ấy, trong tiếng nổ ầm ầm và khói um, lần đầu tiên nói thật lòng mình với cô sinh viên thanh tú vận áo dài trắng ng'ồi đằng trước.

Đi đâu đó đến, cô không lấy làm lạ. Cũng bởi lẽ, ngay sau cái đêm kì lạ đó, cô đã run rẩy chờ đợi nó r'ồi. Lần đầu tiên ôm một người đàn ông trong tay, lần đầu tiên tiếp xúc với một hơi ấm xa lạ, lần đầu tiên... Và những giọt máu ấy, những giọt máu thấm ra chiếc áo bà ba của cô mà cô đã cất kĩ đi, cất kĩ cho sau này, cất kĩ suốt đời.

Nhưng một chuyện khác cùng đến khiến cho cô ngỡ ngàng. Bằng những câu nói vội trong những lần gặp cũng rất vội, và bằng chính tấm lòng chân thành, mộc mạc của mình, anh đã lộn xộn kể cho cô nghe về những trận đánh, về đồng đội và về cuộc sống trong rừng. Anh nói những

nổi buồn vui, những ước mơ và nói cả những lần cắn răng lại mà sống... Được trốn, anh nói luôn về cách mạng, về kẻ thù, về văn hóa đô thị hiện nay, về ý hướng thanh niên lúc này cái gì là thiết yếu và về trăm ngàn thứ khác mà hình như đã một lần lâu lắm, cô đã được ai nói cho nghe. Anh diễn đạt khó nhọc, có khi nổi nóng, có khi tắc lại giữa chừng nhưng cô hiểu cả. Cô chỉ cần được nghe anh nói. Lời nói vụng nhưng chân thật bao giờ cũng có sức thuyết phục. Anh đã cố thuyết phục cô bằng chính cuộc đời gian truân của anh, nên cô tin.

Cuối cùng anh lại đề nghị cô giúp một vài việc. Lần này cô không ngược lên nhìn bàn thờ nữa, mặc dù nhang khói má vẫn không quên thắp suốt đêm ngày. Thế là cùng một lần ấy, giữa đường phố đầy đèn phục cảnh sát, cô đã nhận lời anh. cả hai đi đầu đầu hết sức can hệ đến cuộc đời.

Đó là vào những ngày Mỹ bắt đầu đổ quân vào miền Nam. Cùng với những trận đánh tới tấp của đồng đội anh, cô vẫn ngày ngày đến học đường, nhưng trong cái cặp da xinh xinh của cô, thỉnh thoảng lại có một ít truyện đơn, một ít tài liệu tin tức do chính cô thu lượm được khi qua lại những mục tiêu các anh cần. Cô vui lắm! Bỗng thấy mỗi ngày trôi qua có ý nghĩa hẳn lên. Cô hăng say lao vào các cuộc hội thảo, xuống đường, làm báo bí mật. Cô mừng tượng mình như là nhân vật chính trong một cuốn tiểu thuyết lãng mạn vào đó đang xả thân cho tình yêu và sự thật. Cô đã được gặp chị phụ trách tổng hội sinh viên. Con người ăn nói mới rắn rỏi làm sao. Cô muốn được như chị. Cô cũng đôi bận được đưa đón mấy chú ở ngoài vào, ở trong ra. Chị phụ trách nói cô ráng đừng để lộ mặt còn hoạt động lâu dài. Cô nghe lời. Cô muốn làm được thật nhiều việc, những việc thật kì lạ nữa để khi anh về có chuyện nói với anh. Anh đi xa đã quá nửa mùa khô rồi. Đêm nào cô cũng nghĩ đến anh như nghĩ đến những đi đầu ngọt ngào nhất.

Giờ này anh ở đâu? Anh có biết không, em không muốn đi học nữa. Cũng không muốn hoạt động dăm dúi thế này mãi. Không phải em thích đánh nhau đâu, man rợ lắm. Nhưng em muốn được như anh, ở sát cạnh anh trong những trận đánh. Chết em không sợ, bị thương, bị bắt em cũng chẳng run. Em chỉ sợ sự lẻ loi. Soi vào anh em muốn tự hiểu mình. Anh Xuân!

Em yêu anh! Yêu ngay từ ngày đầu gặp anh. Em muốn hòa tan vào anh. Muốn anh nhỏ lại, thật nhỏ để cho em được bế được bồng, được hoàn toàn độc quyền anh. Nếu không, chính em sẽ bé tí xíu để anh phải chiều em, phải chịu đựng những nhõng nhẽo triền miên của em.

Vắng anh, cô gái mới yêu lần đầu cứ thì thào đêm đêm như thế. Cũng có khi, cô đã phạm phải hai điều sai lầm như hàng ngàn điều sai lầm khác mà tuổi trẻ thường phạm phải. Lần thứ nhất cô đã nhảy ra tranh cãi quyết liệt với viên hiệu trưởng khi hắn đang thao thao phủ nhận vai trò của những người Việt minh trong kháng chiến chín năm. Viên hiệu trưởng ngó ra ngó ỉm lặng. Nhưng cái máy ảnh nhỏ xíu trên tay một sinh viên ăn lương của Tổng nha đã chớp. Lần thứ hai, cô leo tuốt lên sân thượng tung truyên đơn giữa giờ ra chơi. Truyên đơn bay rất đẹp nhưng cô đã tự bộc lộ mình ở tầng cao đó. Trong khi sở mật vụ đang lập hồ sơ để theo dõi cô sinh viên có học lực ưu tú đó thì cô được tổ chức cho tạm lánh. Một đêm thao thức không ngủ. Sáng hôm sau cô xin phép má đi thăm một nhà chị em có đám tang ở tỉnh xa. Má gật đầu gói gém quần áo cho con gái. Cô gái cắn chặt môi. Khi lên xe rồi mới bật khóc nức nở. Má ơi! Má thương con, má đừng giận con. Nếu con nói thiệt má chẳng nghe đâu. Má chỉ rầy con học hành vừa vừa kéo độ này ồm quá. Tuần nào má cũng đi chùa, một con sâu, con kiến má cũng không nỡ hại, một lời nói dối má cũng chẳng phạm bao giờ. Má thường dạy con như thế. Và cô gái cứ khóc suốt suốt theo đường như đi dự đám tang thật.

Xe dừng. Núi Thị vải mờ mờ hiện ra cùng với những đám mây trôi lênh đênh ra biển.

Những ngày ở hậu cứ là những ngày hết sức mới mẻ đối với cô. Không ngờ dãy núi âm u nhìn xa như muôn đời hoang vắng này lại có một thế giới người. Những con người mặc một màu áo, mang một màu da như nhau. Những con người xa lạ khi thoát gặp nhưng lại ấm áp gần gũi chỉ sau ba đôi câu chuyện trò. Dần dần tất cả những điều rối rắm anh kể được hiển hiện ra trước con mắt ngỡ ngàng của cô. Họ đấy! Những con người cách mạng thật sự đấy. Chú Tư ơi! Tất cả đây đều là Việt cộng sao? - Thì cháu cũng là Việt cộng từ lâu rồi đó thôi. Cô gái chớp chớp mắt. ôi! Còn anh?

Anh đã trở lại Thành chưa hay vẫn còn ở trên miệt rừng xanh nước độc?
Liệu anh có biết mình đang ở đây không?

Nhưng những phút lắng qua rất nhanh. Cuộc sống khẩn trương ở hậu cứ cuốn cô đi. Lần đầu tiên cô gái con nhà theo đạo ấy ăn cơm chỗ đông người, hát bài ca cách mạng và họp hành phát biểu tối ngày mà không sợ ai ghi tên, ai chụp ảnh. Tuy phải một cái bực nhất là người nào cũng che mặt chỉ được hé mỗi con mắt. Anh nào đó phát biểu trúng quá nhưng chẳng hiểu già hay trẻ? Chị ng ỡ kia ngâm thơ ti ền chiến ảm thiệt nhưng ngoài cái thân hình nhỏ thó ra, còn lại chẳng biết một tí gì. R ồi đến bữa, cũng có người mang cơm đến từng lán, im lặng. Hết ngày v ềlan riêng của mình được bỏ mạng ra nhưng trời cũng vừa sụp tối. Nhưng vẫn vui. Hai tháng trời trôi vụt qua lúc nào không hay. Đêm trong rừng hơi lạnh. Gió lao xao bất tận. Cô ao ước được gặp lại anh. Em bây giờ khá lắm r ồi nghe anh! Em hiểu ra nhi ều đi ều lắm, anh không biết đâu. Nếu chịu khó, anh cứ ng ỡ cả ngày nghe em diễn giải cũng không hết. Cứ gọi là lé mắt.

Tháng cuối cùng theo lời năn nỉ từ đ ầu, cô và vài người nữa được chuyển qua học khóa quân sự binh chủng đặc biệt. Kĩ thuật, chiến thuật làm cô mệt nhoài nhưng khi được tập bắn súng, tập cải trang, tập võ thuật, sử dụng dao găm, sử dụng các loại xe cơ giới, cô tỏ ra say mê và có năng khiếu thực sự. Anh giáo viên có dáng người tầm thước, đôi mắt màu xám nhạt lộ ra khỏi tấm mạng tỏ ra rất hài lòng v ềcô học viên thông minh và táo bạo của mình, chỉ phải cái anh quá nghiêm khắc. Nếu ai làm sai cái gì, anh bắt làm đi làm lại bằng được mới thôi, thỉnh thoảng lại còn bản gắt nữa. Ngoài giờ lên lớp, anh không bao giờ ng ỡ lại trò chuyện với ai một câu, nhất là cô. Thảng hoặc lắm, vô tình cô mới bắt gặp đôi mắt màu chì của anh hơi đăm chiêu nhìn mình. Tức cười thiệt! Sao mấy anh ở đây, anh nào cũng có đôi mắt na ná nhau. Xanh xanh, xám xám phảng phất màu lá rừng. Buổi trưa vắng lặng, soi mình dưới suối, cô bỗng giật mình. Trời đất! Mới vài chục ngày mà trông cô béo trắng hẳn ra. Cơm ăn toàn với rau rừng, tươi l ần thì được dầm ba miếng thịt thú vậy mà bữa nào cô cũng xới đ ầu đ ềba, bốn bát. Mai một xong việc trở v ề, liệu má có nhận ra mình nữa không? cô nôn nao cả người.

Một buổi trưa, thật là bất ngờ, người giáo viên ít nói, lặng lẽ ngồi xuống thân cây đổ cạnh cô. Anh hỏi mà mắt nhìn ra sông - Học xong, chị có thích trở lại Thành không? Có chứ! không vô thì học làm gì anh...à thủ trưởng!- Đừng! Gọi anh nghe thích hơn. Cô học giỏi lắm. Giá cô taappa trung hơn thì còn khá nữa - Dạ! tôi hứa sẽ không phân tán - Này cô, tôi tôi... Anh dừng ngay lời, đôi mắt mở to nhìn thẳng vào cô đến nỗi, dưới ánh nắng rung rinh dẹt qua kẽ lá, cô thấy bóng mình trong đó. Bất giác cô hơi nhích người ra. Anh nói nhẹ như thổi - Còn mấy ngày nữa là hết khóa học. Chúng ta sắp phải chia tay nhau. Tôi muốn nói...Anh lại ngập ngừng và như bực với chính mình, anh đứng dậy bỏ đi. TỪ buổi trưa ấy, cô tránh nhìn thẳng vào người giáo viên. Và tránh luôn những lần trò chuyện tay đôi. Bằng linh cảm chẳng mấy khi sai của người con gái, cô muốn giúp anh tránh được những lời anh sẽ nói ra mà dứt khoát cô không thể đáp ứng được, Thật may cũng sau buổi trưa ấy, anh lại trở lại nghiêm nghị như xưa, thậm chí không cả nhìn cô nữa, khiến cho cô gái ngỡ rằng, câu nói ngập ngừng khi đó không phải của anh. Cô thấy mình như người có lỗi.

Đêm liên hoan bài khóa chỉ có lửa rừng cháy dưới tán cây và sương rơi làm ướt mặt lá. Cô gái đứng giữa đồng đội hát về nỗi lòng người vợ có chồng đi kháng chiến nơi xa. Bài hát quen thuộc mà ngày xưa thường hát, cũng bowirvif mọi người cứ yêu cầu cô ca bài đó.

...Một chiều ra đứng bờ bưng Nhìn sông sông chảy, nhìn rừng rừng xa Bao giờ con biết gọi ba Quê hương hết giấc thì ba mới về Giọng cô ấm và đằm. Cái mạng che mặt càng làm cho giọng hát sâu hơn. Cô đã hát biết bao lần trong những cuộc hội thảo, những đêm liên hoan nhưng chưa bao giờ cô cảm thấy mình hát say sưa thế này. Phải chăng khung cảnh lãng mạn của núi rừng, của bao la không gian đã nhập hồn vào câu hát. Ngày mai trở vào lòng địch, bao nhiêu đi đâu rủi ro, bao nhiêu đi đâu may mắn sẽ chờ đợi cô và những đồng đội của cô? Đêm nay hãy hát cho thả cửa, hát cho hết lòng. Lửa rừng pharleen văng trăn cô màu nắng sớm mai tỉnh khiết hồn hào... Người ta đề nghị cô hát lại. Cô chối từ. Tiếng vỗ tay thúc giục. Chỉ có một mình anh giáo viên bình chũng là ngồi im trong khoảng tối. Nhưng ánh mắt anh lại sáng hơn lửa. Cô chợt thấy thương anh. Nếu hôm đó anh nói hết câu đó thì, còn cách nào hơn nữa, cô bắt buộc sẽ phải làm cho anh buồn. Cảm ơn anh nhiều và cô lui về chỗ.

Khuya rồi mà cô không thể ngủ được. Trước lúc ra đi cứ thấy bồn chồn khó tả. Ngày mai...Ngày mai... cô sắp thiếp đi thì thoảng nghe tiếng chân người dẫm nhẹ lên lá khô. Ai vậy? cô nhồm dậy kêu to ngọn đèn... Từ cửa sổ, không nói, chỉ có đôi mắt người thầy giáo chiếu thẳng vào. Bỗng nhiên cô thấy khó chịu. Giá đừng lại đây có hơn không? Tôi sẽ kính trọng anh suốt đời. Hiểu cái chau mày ấy, đôi mắt ngoài cửa sổ chồm chớp rồi lại như buổi trưa nào, anh lẳng lặng quay đi.

Sáng hôm sau, trông số những người theo tiễn ra cửa rừng, không thấy có anh. Một chút ngậm ngùi, thương thương nhưng trong người cô thấy nhẹ nhõm.

Chú tư Thanh phó tư lệnh nắm chặt tay cô như dặn dò như người cha dặn con gái đi làm ăn nơi xa. Cô bỗng trào nước mắt. Những ngày ở rừng đẹp quá! Trôi nhanh như một giấc mơ. Liệu có một lần được trở lại với những đồng đội, đồng chí ấm áp thương yêu như thế này nữa không? Chú Tư kín đáo bỏ vào tay cô một phong thư nhỏ dán kín và bảo xuống tới chân núi hãy đọc. Hối thư của ai? Chú chỉ mỉm cười. Cô thoáng nghĩ tới người giáo viên tận tụy. Sao lại thế được? khó nghĩ quá nhưng không nỡ chối từ, cô cặm thử rồi chào chú ra đi.

Tới chân núi trời cũng vừa chập choạng tối. Trong khi chờ giao liên đi bám đường, ngẩng thả chân trong lòng suối, chợt nhớ, cô giở thư ra đọc. Bức thư chỉ có mấy hàng chữ viết vội bằng bút bíc.

Em!

Anh rất muốn tiễn em tới tận đường. Cũng như mấy tháng qua, anh muốn nói thật với em tất cả. Nhưng đôi mắt của em, hay đúng hơn, lý tưởng của chúng ta đã ngăn anh lại.

Anh không ngờ lại được sống bên em từng ấy ngày hạnh phúc nhất của anh. không ngờ em mau trưởng thành như vậy. Hôm nay em đồng đội thực thụ của anh rồi. Cầu mong cho cô nữ chiến sĩ biệt động gặp nhiều may mắn trong công việc. Công việc của chúng mình hiểm nghèo lắm. Ráng giữ gìn nghe em! Em về trước. Mấy bữa nữa xong việc anh cũng sẽ về. Gặp nhau nói chuyện nhiều. Yêu em lắm!

Anh Xuân Đói thằng bé lại khóc r ãi. Sao hôm nay xe quân sự chúng nó đi lại nhieu thế này? Tự dưng, xót xa cho giấc ngủ của con, anh thêm được nhảy ra giữa đường lia một loạt đạn vào những tiếng g ãn rít kia. Tiếng ru của người mẹ đã tắt lịm từ lâu nhưng anh vẫn nghe âm vang da diết trong đầu. Âm vang xa xôi mà cứ gọi lên những kỷ niệm buồn vui của hai người. Ngực anh ngọt ngào. Đáng lẽ anh không nên đến đây, không nên ở lại thế này. Anh rút cái gối kê đầu áp chặt vào mặt. Nhưng r ãi anh lại ng ãi nhồm dậy, mắt mở thao láo nhìn xuyên vào bóng tối. Trời! Nếu không có cuộc hẹn gặp sáng mai, không có cái mục tiêu đã đeo đuổi cả tháng trời, không có sự đụng độ với bọn người lạ mặt trưa nay và không có tiếng xe xích nghiêng lên mặt đường ngoài kia, chắc anh đã lao ra ghì chặt lấy con và không bao giờ rời ra nữa. Nhân ơi! Anh mấp máy môi trong bóng tối. Anh đâu có biết em ở đây, đâu có biết con đau ốm thế này. Vì công việc anh không có quyền lộ diện với em. Vâng! Ngay cả với em, người vợ yêu thương nhất đời mà anh đã bắt tin gần năm trời. Đừng ru nữa! Anh biết cả r ãi. Đừng làm buột xé ruột gan anh. Anh không chịu nổi đâu. Ráng chờ anh thêm vài bữa nữa. Xong việc, anh sẽ trở về với má con em, sẽ... Anh gượng nhẹ ngả người nằm xuống. Và thay vì cô ngủ, anh cố tập trung soát lại tất cả những chi tiết trong phương án. Không thể ch ãn chờ được nữa đâu các đồng chí ơi! Có thể tôi bị lộ r ãi. Thằng Xanh có vẻ đã nhận ra tôi. Nó là một thằng láu cá và chịu suy nghĩ. Chậm ngày nào là không ổn với nó ngày ấy đâu... Ồ! Sao im lặng thế này? Con đã ngủ r ãi sao con? ừ, ngủ đi! Mai này hết giấc, ba về bù đắp lại cho con tất cả. Luống suy nghĩ anh lại tản mạn bay ra khỏi những gì thuộc về trận đánh.

Ngoài này, dường như hiểu được nỗi khổ sở của anh, chị không bê con đi lại nữa. Chị thay má thấp thêm một nén nhang lên bàn thờ r ãi cũng khe khẽ đi nằm. Cái giát giường cũ kêu lên một tiếng cọt két. Tiếng mái tôn đã nghe lộp độp tiếng mưa rơi. Trời Sài Gòn chợt nắng, chợt mưa. Thằng bé chớp chớp miệng đòi ăn trong giấc ngủ. Gió lạnh đập vào cửa đều đều. Hơi thở của nó phả vào cổ chị ấm ran. Chị thở dài ôm chặt lấy con. Tội nghiệp con tôi! Người ấy đâu có phải là ba con. Người ấy là dân bán thuốc nay đây mai đó, con khóc làm chi. Ba con đâu có vô tình đến thế. Một nỗi giận dữ bùng trào lên dưng dưng mắt chị. Không hiểu sao càng ngày chị càng nghĩ rằng người đó chính là anh. Nhìn tất cả không phải là anh nhưng tách ra từng chi tiết thì lại là anh. Chị đã gửi gắm tất cả nỗi lòng vào tiếng

ru con, đã nhiều lần tìm sâu trong mắt anh, đã nghe anh nói, đã nhìn anh cười... Anh vẫn lúc gần lúc xa, khi mờ khi nhạt. Chập chờn. Giờ đây chị biết anh cũng không ngủ. Lát lát lại thấy anh cựa mình, thấy anh đốt thuốc hút khan. Sao anh không ngủ? Anh ngủ đi! Anh ngủ, em sẽ theo cái nét ngủ mà nhận ra anh. Trong giấc ngủ anh cũng chép chép miệng giống con. Tiếng gáy của anh dùng đục êm êm, em đã quen nghe lắm rồi. Và cả những câu nói mơ giấc gần sáng nữa... Anh ngủ đi, ngủ đi!... Chỉ riêng mình em biết khi ngủ anh sẽ như thế nào thôi. Nhưng người bán thuốc vẫn không ngủ. Tiếng hắng giọng dùng đục vẫn đôi lúc vọng ra. Hay không phải là anh? Nước da anh màu bánh ít, phẳng phiu chứ đâu có sần sùi méo mó thế này? Anh bị chúng nó đày đi Côn Đảo kia mà. Gần đây em lại nghe tin anh chết trong tù! Thực hư không hay, em chỉ biết ôm con khóc hoài. Sao lại giống anh đến thế? Nhất là đôi mắt. Hay là anh thật? Chỉ anh mới có ngón tay cụt đốt ấy thôi. Cho dù bàn tay này thô ráp đen đúa hơn nhiều. Anh không chết và bây giờ vì đang theo đuổi công việc mà phải giấu mặt vợ con. Hay là tù ngục đã bề gãy được ý chí anh. và chúng nó đã thả anh ra để đến nỗi nhục nhã quá, anh phải giấu mặt với đời lam lũ kiếm sống qua ngày. Hay là... Không! Dù thế nào đi nữa, vinh hay nhục, em vẫn là vợ anh, vẫn là, như anh nói, nơi ẩn trú cuối cùng của đời anh.

Chập tối chị có hỏi anh quê ở đâu? Anh nói xa lắm, tận Lâm Đồng, ông thấy có vợ chưa? Chưa mà. Vậy sao ông thấy bế con nít rành vậy? Chữa bệnh cho con nít nhiều, bế hoài nó quen đi. Chị lại hỏi sao ngón tay anh cụt? vô núi kiếm thuốc, cái nọc con rắn hổ nó ngấm đó. Chị nhìn thẳng vào anh. Ba thằng nhỏ này cũng có ngón tay cụt giống ông thầy, chẳng hiểu bây giờ ở đâu, còn sống hay đã chết? Anh cười rộng miệng. Nếu tôi là bà bói tôi bị trúng liền. Nhưng mà con người khó có chết được đó. Tôi nè! Hồ vồ, rắn cắn, đập mình hoài hoài mà vẫn sống nhăn như khỉ đó thôi. Chị hỏi nữa nhưng lòng không yên.

Suy nghĩ quẩn quanh khiến chị dần dần thiếp đi. Bỗng chị lại mở bừng mắt. Anh có một vết sẹo ở bắp tay phải, dài hai đốt ngón tay, màu nâu sẫm, ở giữa lõm xuống một chút mà chị còn nhớ rất rõ. vết thương đêm ấy, cái đêm mà chị đã giấu anh trên giường, đã rửa ráy băng bó cho anh và sau này, thỉnh thoảng được ở bên nhau, chị lại cà má vào đó cho anh nhột.

Chao ôi! Nếu người đó để lộ bắp tay ra một chút thôi... Sáng mai, nhất định sáng mai...

Ngoài trời mưa vẫn đọng mái kềm tinh tang. Một mỗi, chị lại dần dần thiếp đi...

Bỗng cánh cửa mở tung. Một vệt sáng bay vào giồng tia chớp. Chị choàng dậy: trên khuôn cửa in rõ ba bóng đen lừng lững như từ trên trời rơi xuống. Chị chưa kịp hiểu gì thì cả căn nhà đèn đóm đã được bật sáng trưng.

Lúc này họ đang ng ồi trước mặt nhau.

Một bên trắng trẻo, vuông vắn và xanh xao. Bên kia, lem luốc, xệch xoạc và ngơ ngác. Họ nhìn nhau. Cái nhìn của viên thiếu tá khoan xoáy lạnh lùng. Ánh mắt người bán thuốc rong lúc xẩm lúc sáng, có chi ều run rẩy. Tuy vậy họ vẫn nhìn nhau... Thì ra cuối cùng r ồi cũng là mày hả Xanh? Thú thật tao kinh ngạc đó. Tao không còn nhận ra thằng Xanh mình tr ần cá trắm, hay nói hay cười quanh năm chỉ độc một chiếc quần xà lỏn sau cái vẻ ngoài hào nhoáng của mày nữa. Chao! Mày nhìn tao mới khiếp chó! Mày đang cố tìm cách móc ruột, móc gan tao ra chứ gì. Hay là, cũng có thể lắm chứ, qua tao mày sống lại cả quãng đời trước của mày? Buốt ruột quá! Không! Tao không buốt ruột vì cái đêm mày quyết định gỡ cửa xà lim ấy, tao đã không bóp chết mày như bóp chết một con chó ghẻ đâu. Tao chỉ xót xa sao tao lại có thể ngu ngờ mù mị đến nỗi bây giờ để lọt vào tay mày. Lỡ làng hết vì mày thôi Xanh a! Mắt anh lóe lên r ồi dịu lại ngay.

Mí mắt thiếu tá Xanh hơi động đậy và như bị chói nắng, hấn nhìn xuống một giây r ồi lại nhướn lên. Không nhằm nhè gì đâu anh bạn ạ! Ghế anh bạn còn cách xa bàn tôi lắm, đừng động đậy, mất công. Vả lại giữa chúng ta có một cái bẫy ngâm đó, tất nhiên không nông lắm. Tôi biết! Nếu được thì bàn tay mất ngón kia đã không tha cái c ần cổ của tôi r ồi. Là tôi, tôi cũng sẽ làm như vậy thôi. Kẻ phản bội đáng băm vằm hơn ngàn l ần kẻ thù đã có sẵn, phải vậy không? Ai chà. Nhìn đi đâu thế kia? đây có phải rừng núi đâu mà làm bộ ngó nghinh đón ánh mặt trời. Hấn cố tạo một cái cười khẩy để tự củng cố lòng tin rằng con người xa lạ ng ồi kia chính là Xuân, Đặng Đình Xuân, đội trưởng biệt động của hấn ngày trước chứ

không phải ai khác. Cười khẩy hình như chưa đủ, Hấn buột miệng luôn thành lời:

-Cải trang được lắm đó anh Ba ạ! Nếu không phải là tôi, kẻ đã cùng ăn cùng ở với anh chút ít thì chẳng còn ai nhận nổi. Tự nhận thấy giọng nói của mình chưa được tự nhiên, hấn chìa hộp thuốc ra - Mời!

Xuân vẫn nhìn Xanh thẫn lạng. Hấn bỗng chột dạ trước cái nhìn thoáng vẻ xót xa ấy. Bỗng dưng hấn thấy mình nhỏ bé hấn đi. Hấn xẵng giọng.

Hút đi! hút r ồi ta nói chuyện với nhau.

-Dạ!.. Tui không quen hút thuốc loại đó. Xin phép quan lớn...

Anh thọc tay vào túi áo. Xanh vội đứng dậy.

- Ng ồi im! Bỏ tay ra!

Nhưng anh đã bình thản lôi ra túi thuốc rê cáu bần.

- Xin phép quan cho tôi hút cái thứ này. Buôn tôi tr ồng đó Hấn ng ồi xuống, mặt hơi sượng lại.

- Tôi không ngờ anh vẫn còn sống. Tất nhiên... Tất nhiên... Vâng! Sau lần đó và ngay cả bây giờ có thể anh rất khi tôi. Đó là quy ền của anh. Nhưng tôi cũng có quy ền của tôi. Quy ền được tìm lối đi riêng cho mình. Trên đời có trăm ngả đường đi, hà có chi mà để mát đến nhau. Lẽ ra anh không nên trở lại đây. Anh có tin không thì tùy, thú thật tôi không mong được gặp lại anh như thế này. Vô duyên lắm! Mà theo tôi, tốt nhất hai ta không nên duyên nợ. Bởi vì, còn cách nào khác, tôi với anh phải dàn mặt ăn thua đủ. Có lẽ thế này: để dễ làm việc, tôi yêu c ầu ta quên hẳn chuyện cũ dằng dịt. Có thể tôi rất cởi mở, có thể tôi sẽ rất hà khắc với anh. Điều đó phụ thuộc vào sự thông minh và biết đi ầu của anh đó. Còn mai đây, nếu do một sự vận động trái chiều nào đó của cuộc sống, tôi với anh cùng ng ồi chung trong một cơ chế, chúng ta sẽ lại uống rượu với nhau.

- Dạ!...Quan nói cái gì tôi nghe hông có kịp - Anh trở mắt ra - Dạ...
uống rượu ạ?

- Kết lại thế này - Hấn không để ý đến câu lấp bắp của anh - Tôi đã biết
rất rõ anh là ai, biết ngay từ lần gặp thứ hai ở chợ (Chính ra tao phải nhét
đầu mày xuống cống ngay hôm đó, anh nghĩ) và anh vô đây nhằm mục đích
gì. Tốt nhất anh cứ nói thiệt. Thiệt hết. Sự chân thành nhiều khi cứu được
cả một đời người. Tất nhiên...Tất nhiên. Tôi không muốn chế độ tù ngục
đến với anh. Trò kẻ nít hù kẻ non gan. Ở anh, tôi kêu gọi sự từng trải.

- Từng trải như mày hả Xanh. Tao chỉ muốn đâm vỡ mồm mày ra, cho
mày biết thế nào là từng trải. Nhưng anh vẫn tròn mắt ngơ ngác.

- Từng trải ạ? Quan nói cái chi từng trải ạ? Tui...Tui...

-Anh uống chút rượu - Xanh vẫn làm ra vẻ như không nghe thấy gì -
Thứ rượu đêm mà ngày trước chúng ta thường nhậu sáng đêm trong rừng.

-Rượu ạ! Dạ, cảm ơn quan.

Anh lập cập nâng li rượu bằng cả hai tay uống cạn một hơi rồi liếm
mép, tỏ ý thòm thềm.

- Cứ uống! Anh tự rót, tùy ý. Tôi biết tử lượng của anh quá mà - Mắt
hấn chớp sáng.

Mày muốn đồ rượu để làm mục tao hả? Đâu có được! Mụ một lần
thôi chớ. Được! Đưa đây. Anh cầm cả chai tu ừng ực. Chỉ thấy cái cần cổ
của anh đưa lên hạ xuống và bong bóng rượu ùng ực lưng chừng chai. Còn
lại một góc, anh đặt xuống, quệt miệng cười.

- Khà... Rượu của quan ngon quá! - Anh ợ nhẹ một cái rồi bắt đầu nấc
cụt - Đâu ạ?

- Cái gì đâu?

-Người bệnh.

-Người bệnh nào?

-Ơ!... Tưởng quan gọi tôi tới cắt thuốc cho người bệnh.

-Ba Xuân! - Hấn cười gằn - Đừng làm bộ vờ vịt nữa, mất thời giờ lắm. Ít nhất anh cũng hiểu tôi ở trong ruột các anh ra chớ. Những cái trò con nít này bịa đặt ra mệt lắm. Đừng đóng kịch. Tốt cho anh và tốt cả cho tôi. Anh cũng biết: thằng người sinh ra đời không thú vị gì mà hức đầu vào những trò vớ vẩn thế này. Cái gì cần làm thì làm cho xong, như một thú thủ tục ở đời, rồi còn lo việc khác lâu dài thiết thực hơn.

-Thì ra sự phản bội về nhân cách của mày cũng là một thứ thủ tục đó sao? Xuân không muốn nghe hấn nói nữa. Anh sợ rằng, nghe thêm mấy tiếng nữa, anh sẽ không còn giữ được bình tĩnh. Người anh bỗng rũ xuống, mắt lơ đãng.

Phải vậy thôi. Cũng phải ý thức ra một chút chứ. Xanh thẫn thờ. Nó bắt đầu tàn tạ giống như mình ngày xưa. Đúng là cái luật đời không áp dụng cho riêng ai. Cái chính là phải hiểu được chiều sâu bên trong của con người. Hết lác, khảo tra với loại này thì chỉ thêm lỗ bịch. Hấn nhìn đồng hồ. Mười phút nữa thiếu tướng và ngài cố vấn nội vụ Giôn sẽ tới. Cần phải đạt được kết quả tốt trước khi các ngài đó có mặt. Kết quả một lần này nữa thôi, và sau đó... Cũng lạ! Hấn đã thực sự chán ngấy những cảnh này và bao giờ cũng mong chấm dứt nhanh cho rồi. Ấy vậy mà mỗi khi vào việc, hấn lại cảm thấy say. Cái thằng người hiếu thắng và vụ lợi trong hấn chồm lên không để hấn yên. Lúc đó, hấn điên cuồng muốn được chế ngự đối phương bằng bất cứ giá nào để rồi sau đó cái thằng người thật trong hấn lại trở về sự rỗng rang thường ngày. Riêng lần này, hấn muốn làm thật tốt, thật hoàn chỉnh và sau đó có cơ để... Gút Bai ráo trời. Còn ý định leo cao, thoát mọi công việc tẻ nhạt này ư? Hấn đã từ bỏ nó rồi. Nó sẽ không bao giờ xảy ra với hấn, một kẻ lộn sòng. Điều này không phải hấn đã nhận biết từ lâu. Và bản tính hấn trước kia cũng vậy, không làm thì thôi, đã làm là dốc tận lực. Bằng lí trí và bằng cả linh cảm nghề nghiệp, hấn biết rằng giờ đây, trước con người lì lợm kia, hấn lại sẽ sắp là người thắng cuộc.

- Đừng ngại chi hết anh Ba! - Hấn cất tiếng nói êm ái như muốn đẩy đưa cái thân hình kia rũ rượi ra hơn nữa - Tôi rất hiểu anh và kính trọng anh. Sự ràng buộc vào một lí tưởng khiến cho tôi thông cảm với anh và mến phục anh. Cách đây một năm, tôi cũng có những tâm trạng giống như của anh. Nhưng có lẽ tất cả là sự tự ý thức về sự tồn tại của mình. Anh đang tồn tại như một người không nắm bắt được quy luật. Hôm nay tôi chỉ muốn giúp anh nắm bắt (như các cán bộ chính trị của chúng ta trước kia thường gọi) được cái quy luật ấy, quy luật về chiến tranh, về cuộc đời. Còn mọi vấn đề khác, vẫn là thủ tục, anh khỏi bận tâm. Tức là tôi muốn nhắc câu của ông cha mình ngày trước: đừng làm trái mệnh trời! Tôi và anh đã có một thời làm trái mệnh trời nên rốt cuộc mỗi thằng đều phải trả giá bằng chính máu xương đổ xuống vô ích của mình - Hấn nói nhanh, tiếng sau muốn xóa dư âm của tiếng trước, lối nói của người không tin ở chính đi đầu mình nói ra và rất sợ cái im lặng sau khi không còn gì để nói nữa - Anh có thể cứ thoải mái phát biểu chính kiến. Có thể anh trúng và cũng biết đâu anh trật? Ta cứ cãi nhau, to tiếng cũng được nhưng ráng đừng chệch khỏi trọng tâm.

Chợt giọng hấn cụt ngắc. Bên kia bàn, người bán thuốc đầu cúi gục xuống ngực, môi dưới trễ ra và một tiếng ngáy ngon lành vang lên.

- Ngẩng lên! - như bị tát trái vào mặt, hấn dấm mạnh tay xuống bàn, làm những đồ vật rung lên. Nể tình cũ, tao chân tình tử tế mà...

Người bán thuốc choàng tỉnh, run bắn người, môi miệng dập dính nói không ra hơi.

- Chết tui... Dạ, xin quan tha cho! Suốt đêm h ồi hôm tôi không có ngủ... Bị rượu nó đánh mà. Dạ... Hi!

- Tha cái con... Đêm qua mày làm gì ở đó? Mày vô đây có việc gì? Bọn mày có mấy đứa, địa chỉ ở đâu? Mày chỉ có một đêm nay để trả...

Hấn bất chợt dừng lại. Mặt hấn chảy ra. Bậy r ồi! Bậy hết r ồi. Mình vừa hỏi những câu ngớ ngẩn gì vậy? Công toi ráo cả bây giờ. Chấn nó đang ngạo mạn cười th ần mình trong bụng. Mẹ kiếp! Hấn dò xét nhìn lên... Không! Hấn vẫn chỉ thấy con mắt lăm lét sợ sệt nhìn lại. Chà! Nhìn đôi

mắt thao láo của nó kìa! Hay không phải? Hay sự ám ảnh đã khiến ta... Nhưng làm sao có thể nhàn được. Mà nhàn cũng phải làm. Lỡ rồi. Chỉ còn dăm phút nữa. Hấn dịu giọng:

- Xin lỗi... Đạo này tôi không được khỏe, nóng lạnh bất thường. Lỗ mãng quá! Xin anh cứ ngồi xuống, anh Ba!

- Dạ!... Tui, tui muốn ngủ quá trời! Quan không cần chữa bệnh, quan cho tui về Mai một cho gọi, tui lại đến.

Hấn ngả người ra, nhắm mắt lại. Đến lượt Hấn không muốn nghe cái giọng van nài lải nhải kia nữa. Hấn thấy chân tay ngứa ngáy tưởng có thể điên lên được.

Vừa lúc đó tướng đô trưởng bước vào. Theo sau là viên đại úy có ria mép. Ngài giờ cao hai tay trong một dáng điệu rất vui vẻ.

- Sao! Xin chúc mừng cuộc gặp mặt của đôi bạn. Tôi có thể rót rượu mừng cho cuộc gặp gỡ tốt lành này được chứ? Thời buổi này cái gì cũng phiến phiên thôi các ông ạ! Gắng nhau mệt lắm. Nhiều lúc tôi cứ nghĩ vẩn vơ: đôi khi chỉ cần một ngọn gió đêm trong lành mang theo một mùi hương nào đó là có thể xui khiến cho hai dòng lí tưởng gặp nhau và cùng chảy về một phía.

Thiếu tá Xanh đứng thẳng người.

- Thưa thiếu tướng! Rất tiếc là chúng tôi chưa thỏa thuận được với nhau.

- ủa! Vậy hả? - Ngài hơi nhăn trán lại một chút nhưng vẫn giữ nguyên cái cười dễ dãi. Không sao. Rồi sẽ thỏa thuận được thôi. Các ông chưa bám vằm nhau ra đã là một thắng lợi rồi. Ông Xanh! Tôi cần nói chuyện với ông - Ngài quay sang người bán thuốc - Xin lỗi ông bạn nghe!

- Rồi! Lính đâu! Đưa người này sang phòng bên. Dọn cơm rượu dâng hoàng. Xanh gọi ra cửa.

-Thoáng nhìn thấy cái cười ý nhị của đại úy Thuần. Xanh cau mặt lại.

-Lẹ lên! Còn đứng đó mà cười cợt hả? Đồ con bò!

Bị mắng oan, viên trung sĩ trực nhật không hiểu gì cả vội lôi anh kéo tuột đi.

Ngài đô trưởng ngẩng xuống hỏi nhỏ:

-Chắc chắn là nó chó?

-Dạ! chắc tới chín mươi phần trăm.

-Như vậy vẫn còn mười phần trăm. Nhiều khi cái phần trăm nhỏ bé đó sẽ có khả năng gây động đất kia đấy. Trong chiến tranh hãy hết sức coi trọng những điếu tiết đó.

-Mi bao giờ cũng sách vở nhưng mà... đúng! Xanh thường hay nóng mặt khi bị dạy khôn, dù bất cứ là của ai. Nhất là cái mỉm cười của gã oắt con kia cứ bám nhằng vào đầu óc hắn. Nó đến đây làm cái trò gì kia chứ!

-Thưa tư lệnh! Ngài cứ yên tâm! Riêng đối với tôi thì không có cái mười phần trăm nào cả, một phần trăm cũng không có nữa. (Quái lạ! Hình như nó vẫn cười) Tôi xin phép được dùng phương án 2.

Ngài gật đầu. Nói chung đôi khi ông ta cũng hài lòng với gã thiếu tá này. Chính một phần nào nhờ sự hoạt động xuất sắc của gã trong năm qua mà cái ghế đô trưởng của ngài được dựng thẳng trở lại. Tuy vậy mỗi lần phải tiếp xúc, ngài vẫn cảm thấy có cái gì không thực ổn trong giọng nói, đôi mắt, trong từng cử chỉ nhỏ nhất của gã. Tác phong giữ đúng quy cách, tốt! Rất có tự trọng, tốt! Song sao cứ thấy một chút ngang ngang, một chút khinh bạc toát ra. Gã thật không giống bất cứ một sĩ quan nào dưới quyền, càng không giống một kẻ đầu hàng nào khác. Do đó ngài chỉ cần gã mà không ưa gã. Và nếu có dịp là ngài lại tế nhị nhắc nhở hắn nhớ rõ vị trí của mình.

-Nếu cái gọi là phương án hai của ông cũng không có kết quả?

-Dạ! Cũng có thể có khả năng không có kết quả nhưng nó sẽ gây hiệu quả cho phương án sau cùng.

-Nếu cái sau cùng cũng bế tắc?

-Thì tức là tôi l ần, thừa thiếu tướng. Và tôi xin hoàn toàn chịu trách nhiệm.

Xanh trả lời gọn lỏn. Hấn không ưa những câu hỏi d ần d ẩy như thế. Ngay cả trước kia, không ít l ần hấn cũng đã gay gắt cãi vã với người đội trưởng mặt lạnh như ti ền đã bị đ ổi đi, những đi ều tương tự. Tại sao bị d ần d ẩy, phải d ạy d ỗ? Tôi là tôi, tôi hoàn toàn chịu trách nhiệm v ề những việc làm của tôi. Tôi không bao giờ là một cá nhân nô lệ, lệ thuộc đối với bất cứ ai, bất cứ cái gì. Xanh buông s ờng:

-Báo cáo ngài tư lệnh, ngài cho tôi được bắt đ ầu thực thi nhiệm vụ.

-Được! Ông đại úy đây sẽ giúp ông một tay. Vốn liếng tâm lý học mang từ Mỹ v ề ông chưa có dịp được thi thố đó. Tôi hi vọng sự hiệp tác này sẽ hữu hiệu.

Xanh búng tàn thuốc, im lặng. Nh ỉ con! Chỉ vương giò. Hừ! Hiệp với chả tác. Nó chỉ rình có cơ hội là cười vào mũi mình chứ hiệp tác cái con mẹ gì. Có lẽ một lúc nào đó, gã phải nói thẳng vào mặt thẳng công tử cậu này thôi. Còn bây giờ thì... Từ ngày trở v ề đây, hấn đã tập được thói quen im lặng trước những cái tỏ ờng như không im lặng được.

-Ông Giôn có tới không thưa ngài? Hấn hỏi.

Không! Ông trao toàn quyền cho chúng ta và đặc biệt tin cậy ở tài năng của thiếu tá. Mà chính thiếu tá cũng muốn vậy phải không? (Xạo! Chính ông không muốn cho lão Giôn già tới đây thì có. ông không tin tôi, ông muốn đánh con bài nước đôi, thua phần tôi, được phần ông ch ớ gì). Tôi nhất chí với thiếu tá, có những việc người Mỹ dính vào chỉ thêm rối chuyện. Thay vào ngài cố v ẫn Giôn, tôi có mời một người mà thiếu tá đã được gặp: Giáo sư sử học, kiêm dân tộc học Đặng Văn Luân, bạn tôi. Khoan! Thiếu tá đừng vội ph ật lòng. Nghiệp an ninh của ta không chỉ ru rú

trong bốn bức tường, cũng cần cho người đời thông cảm mới được, Ồ! Biết đâu đây lại chẳng là một đoạn hay minh chứng về khả năng có thể thay đổi được bản chất của con người trong đầu ông giáo sư và trong cuốn quân sử sắp tới của chúng ta.

-Hai tiếng chúng ta ngài nhấn mạnh mà vẫn được độ tự nhiên. Tuy thế, Hoàng Xanh vẫn không thể không nhìn lảng đi...

Cửa mở. Giáo sư Luân bước vào. ông gật đầu chào mọi người.

-Nghe nói tôi được mời lên đây để xem một cuộc đối chất?

-Một màn kịch thì đúng hơn. Mời anh ngồi. Ngài nói, anh sẽ chứng kiến một người sắp đánh mất bản ngã của mình. Bắt đầu đi thiếu tá!

Cửa ngách mở. Người bán thuốc nam xuất hiện với vẻ mặt no nê thỏa mãn. Thấy đông người, anh ta lúng túng, không ra đứng, không ra ngồi, cất tiếng chào lí nhí vừa đánh lười vào chân răng lóp chóp.

Xanh hỏi đập luôn:

-Anh là ai?

-Dạ!.. Tui, tui nói hoài rồi mà.

-Trả lời: anh là ai?

-Tui bán thuốc. Tiếng nói người miền núi nặng nề, rõ ràng là không bằng lòng.

-Anh ở đâu về đây?

-Dạ!...Từ Lâm Đồng tôi đi Phước Long.

-Huyện?

-Dạ! Phước Thành.

-Chắc lại xã Phước Tín nữa hả?

-Dạ không! Xã Phước Tân. Phước Tân rồi mới tới Phước Tín đó. Xa lắm.

-Anh người dân tộc gì?

-Tui người Kor.

-Tại sao cụt ngón tay?

-Rắn độc nó cắn đó. Còn nhiều nốt nữa mà.

-Hừ! vẫn lưu loát như xưa - Hoàng Xanh nhếch nhẹ một bên mép. Rõ ràng tất cả những câu hỏi vừa đầu đến giờ, Hấn chỉ hỏi cho qua chuyện, thậm chí cũng không nghe kĩ câu trả lời nữa. Hấn quay ra cửa - Cho vào!

Chị bước vào. Gian phòng với những đồ đạc nặng nề như lèn chặt lấy thân hình nhỏ nhoi của chị. Chị ngơ ngác nhìn quanh, khẽ gật đầu chào mọi người. Cặp mắt chị dừng lại ở khuôn mặt anh, ngơ ngàng. Cái nhìn của thiếu tá Xanh loáng qua loáng lại trên khuôn mặt hai người.

-Anh có biết người đàn bà này không?

-Ui! Biết mà. Biết rõ mà. Tui chữa bệnh cho thằng nhỏ con bà mà. Anh trả lời vui vẻ như bỗng gặp lại người quen ở chốn xa lạ.

-Còn chị?

-Dạ! Ông đây chữa bệnh mất tay cả khu đầu biết - Chị trả lời rành rẽ, mát không nhìn ai - Hồi hôm ông bị bắt đi, tôi chưa kịp trả tiền.

-Chưa kịp trả tiền à? Lại còn cái chuyện đó nữa - Hấn đắm đắm nhìn vào chị như cố lục tìm trong trí não một bóng dáng xa xôi nào. Hấn lại nhích môi một cái nữa và quay hẳn sang phía người bán thuốc:

-Cởi áo ra!

-Cởi...Cởi làm chi? Tui chỉ có chút chút ti ền thôi.

-cởi!

Người bán thuốc giạt nẩy mình với tiếng quát của viên thiếu tá r ồi ngượng ngập cởi tấ m áo chàm bạc trắng ra khỏi mình, để lộ nước da đen hun và bộ ngực rắn chắc. Khi chiếc áo được vất xuống đất, thì trên bắp tay trái của anh để lộ ra một vết sẹo màu h ồng nhẵn nhúm. Hoàng Xanh đột ngột nhìn xoáy vào đó. vết sẹo nào đó hề? Sao mình không biết? Khốn nỗi. Mỗi lần v ề hậu cứ có được tắm chung với nhau trong một khúc sông đầu và thực ra một năm cũng chỉ gặp nhau đôi ba bận, ai để ý đến sẹo thọt làm chi. Hắn bỗng tiếc ngẩn người. Nếu biết trước được cái sẹo đó thì cuộc đấu đã sớm kết thúc ngay từ giây phút này r ồi. Hắn chợt thấy căm ghét hết sức cái sẹo đó. Thiệt như gai đâm vào mắt.

-Múa đi! - Hắn tung ra một câu cụt ngắt.

-Múa gì ạ?

-Múa một điệu mà người Kor các anh thường múa.

-Dạ múa?...Múa ở đây?

-Phải! Chính ở đây.

-Hì...Hì... - Người bán thuốc cười thực sự -Quan lại giỡn r ồi.

-Múa!

Nhìn nét mặt lạnh lùng của hắn, người bán thuốc chưng hửng. Cái cười tắt ngang miệng thành ra một nét m ầu khổ sở. Sau khi đã hiểu người ta không đùa với mình, anh rụt rè lùi lại. Tới giữa phòng, anh quay lại nhìn một l ần nữa vào những người có mặt để hy vọng họ nói chơi.Nhưng không, cả mấy cặp mắt, đang chụm nhìn anh. Anh th ần mặt ra một lát r ồi hơi ngửa đầu v ề phía sau như hít thở khí r ừng. Không gian im lặng, chỉ có những màn khói nhẹ bay quẩn quanh đầu tàn thuốc. Anh chợt liên tưởng đến màn sương trong thung lũng mỗi khi trời trở lạnh, và đầu đó trên đỉnh

cao có những đốm lửa lập lòe...Chính ở đó anh và đồng đội đã trải qua hết một mùa rèn luyện để trở lại được bất ngờ gặp chị trên dải Thị vải; Nơi đó, trong những ngày lúa mới, trong những đêm hội hè, anh đã cùng với trai làng lực lưỡng mê say lao vào vòng múa đăm trâu trâu đêm qua sáng và cũng chính nơi đó, sau khi nhận nhiệm vụ, anh đã dầm bùn phơi nắng cho đen da, đã tập sưu tầm những vị thuốc quý của rừng, đã tập nói, tập bán rần...Nơi đó...Anh thấy toàn thân mình bốc nóng dần lên. Một niềm vui ngọt ngào đột ngột ùa vào lòng anh. Đốm lửa cháy bùng lên thành nhiều cây lửa lớn. Những màn sương vây bủa những màn sương. Trùng điệp... Bao la... Thác trắng... Rừng già. Anh hú vang lên một tiếng man rợ. Tiếng hú âm vang như chiêng cồng trong thung sâu kích động lòng người. Cùng với tiếng hú, bàn chân anh dậm mạnh xuống đất, tay trái anh vung lên tạo dáng một cánh chim rừng và thế là anh múa. Anh múa một điệu múa dân gian lâu đời của vùng Tây nguyên hùng vĩ. Điệu múa kể lại một dũng sĩ buôn làng đi chiến đấu với mặt trời. Lửa trời nhiều phen làm anh gục ngã nhưng cuối cùng, nhờ có đất mẹ hà hơi, anh đã gượng dậy kéo vầng mặt trời xuống biển làm xanh tốt lại cỏ cây... Càng múa, cặp mắt anh càng dần dần chuyển thành sáng rực. Những tia rượu cần thơm nồng hương nếp vẫn ào ạt tuôn vào ngực anh. Tấm thân trần nhô nang của anh rung lên trong những bước nhảy mạnh mẽ nhịp nhàng, cảnh vật trong phòng quay lộn. Bốn khuôn mặt thành nhiều khuôn mặt.Chỉ có khuôn mặt của ai lướt mãi theo vòng. Như không hay không biết, anh vẫn múa mỗi lúc một nhanh hơn, thỉnh thoảng lại hú lên một tiếng hoang dại đặc thủng. Giá bây giờ có một người nào đó đặt vào tay anh một ngọn giáo thì chắc rằng cái thân hình loang loáng kia sẽ phóng qua cửa sổ mà lao thẳng về phía mặt trời như một dũng sĩ trong huyền thoại thật.

Điệu múa sôi nổi cuốn hút chị. Từ ngoài cửa sổ một vệt nắng vàng tươi chiếu vào khiến nửa thân mình anh ánh lên như tượng. Mồ hôi đã bắt đầu rịn ra trên đôi vai vạm vỡ của anh. Đôi vai!... Bộ ngực... Sao thấy thân thuộc quá! Có phải đó là bộ ngực đã bao lần, sau những trận đánh trở về, chị đã gục đầu vào tin cậy, yêu thương? Còn cái gì kia? Chị bỗng lặng đi trong sự choáng váng đến rún người, vết thẹo trên bắp tay anh hút chặt lấy mắt chị. Có phải... Trời! Không còn nghi ngờ gì nữa, đúng là anh rồi, anh thật rồi! Anh Ba! Sao anh lại giấu em? Sao anh không nhận mẹ con em? Anh nữ đối xử với em như thế sao? Vết thẹo kia chính em đã chữa chạy

cho anh, cái đêm ấy... Người ta có thể quên được anh, nhưng vợ anh làm sao có thể quên được... Anh Xuân! Anh vẫn còn sống thiệt sao? Vậy mà em và con đã tưởng không còn bao giờ được gặp anh nữa! Nước mắt chị rung rung. Chị muốn chạy bổ tới ôm chặt lấy anh, áp mặt vào bộ ngực cường tráng của anh như ngày xưa. Thốt nhiên, chị thấy nhồn nhột ở mang tai. Không cần quay lại chị cũng thừa biết những ai đang hau háu nhìn vào mình. Mắt hơi nhìn chếch lên trên một chút, chị vội thở ra một hơi dài. Về bình thần trở lại trên khuôn mặt chị. Và đến lúc đó chị chợt hiểu, hiểu tất cả. Anh Xuân! Chúng nó bắt anh lột áo để coi nước da trên thân thể anh, bắt anh múa xem anh có đúng là một người dân xứ núi không? Bán tín bán nghi, chúng nó lại đưa em tới để làm anh nao lòng, để em nhận ra anh, và cũng để biết em có phải là vợ anh không. Không! Chúng mày đừng có hòng.

Sau lần anh bị bắt, em hoàn toàn bị mất liệc lạc, đành đưa con trở về quê. Tình hình tạm yên, em lại lộn lại Sài Gòn thay đổi chỗ ở, ngày ngày đi tìm kiếm tin anh, tìm kiếm cơ sở mà không gặp. Về sau, thất vọng và mệt mỏi quá, em đã thây kệ tất cả, nằm im nuôi con và đếm ngày tháng trôi qua. Anh! Gặp lại anh hèm mừng quá! Bắt đầu từ bây giờ em lại là đồng đội của anh, sát cánh với anh. Anh múa đi! Múa nữa đi! Hãy tin ở em, chúng nó sẽ không tìm được gì trong điệu múa của anh đâu.

Thế là rồi cuối cùng anh cũng không giấu được em. Chúng nó sẽ làm tất cả để nhận ra anh, để đánh gục anh nhưng anh cũng đã chuẩn bị tất cả để vào đây. Chúng nó sẽ không bao giờ nhận thấy gì hết. Nhưng em, em lại nhận ra anh, nhận ra vết sẹo trên tay anh. Anh không ngờ thằng Xanh lại bắt cả em tới đây. Thoạt nhìn thấy em trong phòng này, tay chân anh cứng lại, tưởng như không cất nổi lên nữa. Nhưng lại chính đôi mắt em, khuôn mặt, hình dáng em đã cho anh sự bình tĩnh, thôi thúc anh hành động. Anh múa cho chúng nó xem! Có kì cục thế này bao giờ không em? Đừng trách anh. Anh sợ không làm chủ được tình cảm của mình nếu gặp em và con, anh phải cắn răng làm ngơ. Xong trận này, anh cũng định cạy người đi tìm em và con. Hiểu cho anh. Sau Mậu Thân đến giờ, chúng nó thâm độc và xảo quyệt lắm. Và thằng Xanh nữa! Em không biết mặt nó đâu. Khi nó về đội thì em đã chuyển sang hoạt động hợp pháp trong thành rồi. Nó đang

ng ồi kia. Nó đang rình mò chúng ta đó. Em hãy nhận mặt nó cho rõ và tỉnh táo lên em!., ôi! Anh thương con quá! Bệnh tình của con ra sao rồi em?

Anh múa say sưa như chỉ múa riêng cho mình chị xem. Và chị thì vẫn đứng xem thản nhiên như một du khách ở đô thị lạc về vùng sơn cước. Nhìn kỹ, mới thấy thỉnh thoảng bờ môi chị hơi nhợt đi và bộ ngực đưa lên hạ xuống dần dập hơn. Người vợ đang gắng gượng chống đỡ lại tình cảm thực của mình. Bằng con mắt, chị vẫn nói với anh những lời thản lặng và chỉ có mình anh mới hiểu nổi mà thôi. Chị ân hận quá. Giá đêm hôm kia chị đừng giữ anh và đêm sau nữa, cũng đừng kêu anh trở lại. Em nhớ anh quá, anh biết không? Chưa biết rõ anh là ai, em không thể để anh im lặng ra đi được. Em lủ lủ mất rồi! Vòng quay của anh chậm dần lại, cánh tay anh trải ra đỡ cái lưng oằn xuống. Chàng dũng sĩ đang quằn quại dưới ánh nắng thiêu đốt của lửa trời... Em đừng ân hận gì cả. Tất cả là do anh. Anh cảm thấy cần phải quay lại với em và con. Chị cúi xuống. Không! Em có lỗi. Em không ngờ đưa anh vào bẫy để chúng nó bắt anh. Anh tha lỗi cho em. Mắt chị mờ đi...

Lê Thuấn, viên đại úy có ria mép nhìn sang Hoàng Xanh bật ngón tay đánh tách. Y ngả người châm thuốc hút, mặt không giấu được vẻ mãn nguyện. Trong thâm tâm, không muốn ngón đòn này của Xanh thành công. Thằng cha Việt Công cái giáo này đã nhiều lần chơi trội quá rồi. Nhìn khuôn mặt của Hoàng Xanh đang sạm cứng từng mảng theo đà kết thúc của điệu múa hấn thấy hơi long hơi dạ.

Ngài đô trưởng ghé sát vào tai ông bạn già hỏi nhỏ:

-Thế nào giáo sư? Hấn múa có hần đấy chứ Giáo sư Luân vẫn còn nguyên nét xao động trên mặt. Trong suốt điệu múa vừa qua, ông đã vô tình gõ tay nhẹ xuống mặt bàn làm nhịp cho từng tiết tấu. Có lúc hào hứng, ông nhồm cả người dậy, bàn chân đang đưa lại không ngớt.

Tôi không rõ anh bắt người này múa để làm gì, nhưng đây quả là một điệu múa rất tuyệt. Giàu bản sắc dân tộc và người thể hiện cũng tài. Tôi e rằng nếu còn đánh nhau liên mien, nếu còn có sự hiện diện của người Mĩ ở bên này lâu thêm chừng mười năm nữa, chắc hẳn không còn tìm đâu ra

được một điệu múa như thế này nữa. Chao! Con người dám phủ nhận mặt trời, thật là đẹp. Cách đây mười năm, trong một chuyến đi sâu vào khảo cứu văn hoá dân gian thuộc vùng chiều thuật I, tôi cũng đã được xem những điệu múa như thế này. Lửa đốt sang rừng... Con trâu mập ú xoay tròn ở giữa... Những bộ ngực vuông vức và lưỡi mác bay ra...Xin lỗi! Người đàn ông Kor này làm tôi xúc động. Hồi ấy chúng ta đều còn rất trẻ...

Ngài đô trưởng khẽ nhún vai ngậm tở ý cHấn nản r ồi nhìn sang Lê Thuấn. Viên đại úy mỉm cười gật đầu, nói nhỏ:

-Thưa thiếu tướng! Không còn nghi ngờ gì nữa. Đây đúng là một hình mẫu người Thượng xét cả về hình dáng, ngôn ngữ, tâm lý và phong tục. và lại với lối múa ấy, có thể cho phép nghĩ rằng, hấn đã bắt đầu múa từ nhỏ. Còn người đàn bà kia - Hấn lại mỉm cười - đôi lúc tỏ ra có những dấu hiệu xúc động khác thường nhưng vẫn là loại xúc động bình thường trong một hoàn cảnh đặc biệt. Tôi thấy chưa có những kết luận xác thực được.

Khi đó, chỉ riêng thiếu tá Xanh vẫn không rời mắt khỏi người đàn bà. Vì đã có chủ định riêng nên hấn bỏ ngoài tai tất cả những lời r ồi r ầm xung quanh và cả cái cười mỉm đều cáng của viên đại úy nữa. Thực tâm, hấn không tin chị là vợ của Ba Xuân. Hình dáng mặt mũi chị, hấn mới được anh ta tả sơ qua một lần, lâu lắm rồi, h ồi còn ở hậu cứ: Đẹp, mảnh mai, mát to và sâu. Thế thôi, người đàn bà này nhìn kĩ cũng có những nét tương tự, nhưng... dân đô thị nhàn du thiếu cha gì những người như thế: mảnh, mát to và sâu! Nhưng tại sao một người hoạt động có kinh nghiệm như Ba Xuân lại có thể sơ ý ghé vào nhà thị tới hai lần? Tất nhiên là đứa bé... Nhưng dứt khoát phải có một sức hút gì ghê gớm lắm: Tình nghĩa vợ chồng, cha con, nhân tình hoặc đồng đội đồng chí chẳng hạn. Song cũng có thể không phải, chỉ là một câu chuyện mua bán kiếm ăn bình thường. Đã nghi là cứ bắt. Một ngàn cái nghi chỉ cần đem lại một cái trúng là lãi rồi. Đêm qua, sau khi anh bị giải đi, Hấn đã lén ở lại coi kỹ mặt đứa bé nhưng ngó qua ngó lại, hấn chỉ thấy khuôn mặt bé đó có vài nét hao hao giống má nó thôi. Hấn không tìm thấy một nét nào của ba nó ngày xưa, một khuôn mặt trẻ trung đẹp đẽ mà giờ đây luôn luôn bị một khuôn mặt xấu xí khác chồng chéo lên. Được ăn cả ngã về không. Tâm lý con m ồi càng được tác

động từ nhiều phía càng dễ xét đoán. Hắn quá rõ, không ai giàu tình nghĩa thủy chung như những người lính ở trong rừng. Chỉ cần một sứt mẻ đau đớn dù rất nhỏ đến người thân, bạn bè là họ đã tưởng như không chịu nổi rồi trong khi chính họ có thể chịu đựng được ngàn lần hơn. Hắn cũng phải thừa nhận rằng, lần đầu tiên thằng đại úy ranh con có được một nhận xét, dù sắc mùi xỏ lá, nhưng mà đúng. Thằng ranh con vẫn đang còn làm nhảm cái gì vậy? Chắc nó sống trong bụng lăm! Thật khốn nạn nếu lần này mà rùm nữa. Hắn quyết định chuyển sang phương án hai.

-Thôi được rồi! Dừng lại.

Hắn dừng đỉnh tiến đến trước anh, miệng cười cười nhưng quai hàm lại nghiến chặt. Chao ôi! Nếu có thể được, Hắn đã dùng răng cắn nát bộ ngực vênh vênh kia ra rồi. Bộ ngực như vách đá ấy đang đưa lên đưa xuống dòn dập trong những hơi thở dốc. Cái theo... Hồi này trong một thời khắc rất nhanh, hắn đã kịp phát hiện ra một chút biến sắc trong mắt chị khi anh để lộ ra cái theo này. Tất cả mọi bí mật nằm gọn trong cái vết theo vu vơ đó. Có thể lắm chứ. Phải có một quan hệ hết sức thân thuộc mới biết được những tí vết sâu kín của nhau.

Đáp lại cái nhìn gườm gườm của tên phản bội, anh mở miệng cười, vẫn cái cười lành hiền, dè dặt pha chút ngạo nghễ. Hắn thực sự muốn cho một quả dấm vào cái miệng đó, cho từng chiếc răng lả tả rơi xuống, cho nó biến đi đâu thì biến để hắn khỏi phải làm những việc kể sau đó nữa. Hắn nhắm mắt lại định thần một giây. Hắn biết, chỉ nóng nảy bộp chộp một chút thôi là cái miệng có ria mép đằng sau kia lại mấp máy ngay. Khi mở mắt ra, như một sự thách đố, đi đâu đâu tiên hắn nhìn thấy lại là vết theo. Một ngẫu nhiên hay ngay từ đầu, con mắt hắn đã dán chặt vào đó? Mắt Hắn vằn lên. Có phải nó đây không? Cái dấu ấn may mắn đã tạo nên tình yêu của mày mà đêm trước Mậu Thân chính mày đã kể cho tao nghe? Mà sao lúc ấy tao lại không đòi xem tận mắt? Nếu vậy bây giờ tao sẽ xem và cả con đàn bà đang ở trước mặt mày cũng xem luôn. Vầng trán vuông căng ra kéo đôi mắt hắn xếch lên. Rồi như một ấn ức lâu ngày vô tình tìm được lối thoát, cái lối thoát mà cách đó nửa giờ không hề có trong dự tính, Hắn vơ quàng lấy con dao rọc giấy mỏng ở trên bàn cắm thẳng vào cái sẹo xám xám đang nhột nhột mồ hôi đó. Thân hình anh giật mạnh một cái trong tiếng học phát

ra từ trong cổ họng. Đau quá! Anh lão đảo chực quy xuống nếu không có bức tường cản lại. Bằng một phản xạ tự nhiên, anh định đá mạnh vào cái mặt trắng trẻo đang chập chờn trước mắt, nhưng tiếng rú kinh hoàng của chị đã giữ chặt lấy anh. Bắp chân anh rung lên từng chập. Anh giơ tay định rút con dao ra khỏi vết thương cũ. Biết trước ý định đó, Hoàng Xanh chặn ngay.

-Cứ để yên như vậy! Nếu động đây tao bắn.

-Khẩu súng nhỏ xíu trên tay Hấn găm vào ngực anh nhưng con mắt lại chiếu về phía chị.

-Chị nói đi! Người đàn ông này là ai?

-Không! Không... Tôi không biết.

-Nhưng sao chị lại hoảng loạn thế kia?

-Không...Các ông ác quá! Người này tốt với bà con...Đã chữa khỏi bệnh cho con tôi... Các ông nữ nào. Không! Tôi không biết. Các ông cho tôi về

-Nếu chị nói thiệt, ch ờng chị sẽ sống.

Tiếng “ch ờng” hấn nhấn mạnh, kéo dài khiến chị sa sầm mặt mày như có cái gì đang reo xoang xoảng trong đầu...ôi! Em không thể...! Máu anh ra nhi ều quá! Đau lắm phải không? Anh cứ hét to lên! Hét thật to lên, nó sẽ đỡ đi. Đừng! Anh đừng nhìn em như thế. Em không thể chạy lại bằng bó cho anh như trước được đâu. Vâng! Em hiểu. Em sẽ không làm gì không nói gì hết.

-Các ông đừng nói như vậy oan cho người ta. Chị nói rần rồi - Ch ờng tôi đi lính quốc gia chết h ồi Mậu Thân rồi, cả khu phố đầu biết. Vô có các ông bắt tôi đến đây rồi gán vợ gán ch ờng. Kỳ cục quá! Thôi, các ông cho tôi về

Hoàng Xanh cười nhạt. Hấn im lặng giây lát. Máu vẫn sủi bọt ứa ra chảy theo cánh tay anh đọng thành vũng dưới đất. Nước da xạm nắng của

anh đã chuyển thành màu chàm, hai hàm răng nghiến lại, mắt như muốn lồi ra, anh loạng choạng đứng không vững nữa. Bỗng anh hét lên một tiếng lạc giọng, giống tiếng gào của con thú bị thương.

Giáo sư Luân từ nãy quay mặt đi không dám nhìn cảnh này, bây giờ xò ghế đứng dậy, giọng hụt đi:

-Ông thiếu tướng! Đây là một cuộc sát sinh, nó không thuộc những vấn đề tôi nghiên cứu. Tôi sẽ không giúp gì được ông đâu và rất tiếc là đã đến đây - Ra tới cửa, ông còn quay lại, đồng dặc, mắt nhìn thẳng vào thiếu tá Xanh - Chính các ngài mới là người đánh mất bản ngã. Con người không nên hành hạ con người như thế, trun cổ lắm! ông đi nhanh ra hành lang như kẻ chốn chạy.

Với một sắc mặt không mấy vui vẻ, ngài đô trưởng hất cằm về phía Xanh. Hẳn hiệu đã đến lúc phải sử dụng đến cái tiêu tiết cuối cùng. Hẳn bước đến gỡ hai bàn tay đang bưng mặt của chị ra. Hai mắt chị mở to, khô khốc.

-Các người gan góc lắm. Lính đâu! Vô bằng bó lại cho nó. Và bảo nó im đi, đứng rống lên như vậy nữa.

Đại uý Lê Thuấn vừa rỗi ngả người ra thành ghế mắt nhắm hờ như ngủ, nghe Hoàng Xanh nói vậy, hẳn ngẩng thẳng dậy che miệng khẽ ngáp dài một cái. Cái trò meo! Cú ngáp như đám nước miếng lầy nhầy bắn thẳng vào mặt Xanh.

-Thượng sĩ! Sáng nay anh có ăn gì không mà lèm ề vậy hả? Không biết dầm cáu giận vào đâu, hẳn bèn đỡ lên đầu người thượng sĩ to lớn, đen mun như người chàm đang bậm bịch đi vào phòng. Bằng những động tác thô bạo và cục cằn, trong nháy mắt, gã đã làm xong phần việc được sai khiến của mình. Bị mất máu nhiều, Xuân ngất lả người đi trên ghế, môi se lại, cổ lệch sang một bên.

Hoàng Xanh đặt mạnh trước mặt anh một trái nước ngọt.

-Chưa xong đâu.Uống đi! Uống một chút cho lại sức mà chứng kiến cảnh đời.

Anh ngược cặp mắt đầy oán trách nhìn lên, lắc đầu. Xanh cười khẩy. Hắn xĩa tay về phía chị, thản nhiên nói với ngã thượng sĩ. - Mấy bữa nay chú vất vả nhiều, tôi thưởng công cho chú đó.

Mắt tên lính hực lên một vết loé man dai. Gã đập gót giày một cái cộp tỏ ý không phản đối. Nán lại một chút rồi bằng những bước đi dài và nặng, gã lừ lừ tiến đến. Bóng hắn cao to đen đúa, còn cách xa chị mà đã như muốn phủ chụp lên cái thân thể mảnh dẻ ấy rồi. Chị lùi lại và chột nhận ra đó là người lính đứng lừng lững ở cửa hồi hôm đến bắt anh. Chị run bán người lên. Không! Đó không hẳn là sự sợ hãi, sau này nghĩ lại chị mới cho là thế, nhưng cũng không hẳn là nỗi giận dữ đến ghê tởm trước miếng đòn hiểm của kẻ thù. Cũng có thể là cả hai. Lúc ấy chị chỉ biết co người lại, chụm hai tay lên ngực như một phản ứng tự vệ bản năng. Bước chân của tên hung thần khua mỗi lúc mỗi to hơn bên tai chị...Đằng này, dựa vào thành ghế, anh bỗng bật người đứng dậy, hơi nhào về phía trước. Cùng lúc mũi súng của Hoàng Xanh đã rung rung ở sát khuỷu áo ngực anh. Tiếng nói của hắn vẫn bình thản như không:

-Bây giờ tới lượt anh. Nói đi! Anh là ai? Người đàn bà kia là ai? Chỉ thế thôi là mọi việc lại sẽ trở về không khí ban đầu. Tôi không thích hỏi suông và cũng không thích nghe những câu trả lời suông. Anh biết đó.

Nghe hắn nói, anh thấy một mùi tanh tanh bốc lên nồng nặc. Khốn nạn quá! Điều này anh hoàn toàn không thể ngờ tới. Sự khinh bỉ và căm giận khiến con mắt anh thốt nhiên đỏ ngầu dữ tợn.

Hắn hơi chếch nòng súng lên... Vấp cái nhìn xăm xoi của Lê Thuấn, Hắn lại hạ xuống, khàn giọng.

-Thế nào?

Anh cất tiếng nói nặng nề

-Bà này không có tội ạ chi. Các người cứ giết chết tui đi cho hả cơn ác độc. Các người ác hơn con hổ trên rừng, con trăn trong khe núi. Các người làm vậy, xuống tới địa ngục, con ma con quỷ cũng theo xuống hút máu không tha đâu.

-Khoan đã! Chuyện địa ngục, chuyện ma quỷ nói sau. Chị chỉ còn biết nhìn về phía anh. Không chịu đựng nổi cái nhìn ấy, anh nhắm nghiền mắt lại. cả hai người lúc này đều không kịp nghĩ được đi đâu gì nữa. Một tích tắc trôi qua...

-Tiếp tục!

Tiếng hấn văng ra như một viên đạn và tiếng đế giày tán đinh ri-vê của gã xiết vào ngực anh. Tên lính đã đến sát chị... Chính cái giây phút anh còn chưa biết xử lý ra sao thì như một điếu quá vô lí: Bốp! Bốp! Gã hung thần bất lười trở lại đưa bàn tay lên ôm cứng lấy cổ. Gã ngơ ngác nhìn chị như nhìn một điếu không có thật rồi méo miệng cười. Gã hoàn toàn không thể tin rằng, người vừa cho gã ăn đòn lại chính là con mồi bé bỏng và ngon lành kia. Và khi đã hiểu ra, hấn lại chồm lên nữa. Nhưng lần này, cũng vẫn như là một điếu không có thật, hấn lại loạng choạng dạt sang bên, một phần ngực hấn đau nhói. Mặt mày thôn ra, Hấn quay lại Hoàng Xanh tỏ ý không hiểu -Đồ ăn hại! Zô tiếp đi!

Giọng hấn không căng hơn nhưng có sức đe dọa sắc lạnh bên trong. Không dừng được, gã thượng sĩ thở phì phì và lại bước tới, những bước thận trọng chậm chạp như dò mìn. Đối phương của gã lúc này như con gà mái, mát quác lên, sẵn sàng cán xé tất cả. Gã cười hề một cái vô nghĩa rồi khom lưng xuống, định túm hai chân nâng bổng chị lên. Chính vào lúc chị quyết định chuyển mạnh đầu gối về phía trước, phía cái mồm đang thở phì phì như con rân hổ đó thì như một chớp lóe, hình ảnh vết thương đang nhỏ máu của anh ngăn chị lại. Nếu để lộ mình bây giờ, dù chỉ là một thế võ tự vệ thôi, sẽ lỡ làng hết. Trong tích tắc do dự ấy, bất thành lình đất dưới chân chị hẫng xuống rồi vòng tay gã ác quỷ đã xiết chặt lấy hông nâng bổng chị lên từ lúc nào. Ngay cạnh đó, khuôn mặt Hoàng Xanh hiện ra chập chờn, méo xeo. Chị cố quăn quai tuột khỏi tay ram ráp rần như gỗ lim của gã thượng sĩ...

-Nhàn ơi! anh rú lên trong đầu. Hàng ngàn vòi ong đang nhằm ngực anh châm đốt. Anh đứng chết trân, miệng há ra như trúng gió. Nhàn ơi! Anh không chịu nổi nữa rồi! Không cần gì hết. Chết cùng chết, sống cùng sống. Nước cuối cùng còn đả đo gì nữa. Quân chó má! Tao giết sạch tất cả lũ chúng mày rồi muốn ra sao thì ra.

Thằng đờ tê vác chị đi nhanh vào một cửa ngách ăn thông sang phòng tối. Chị chỉ còn biết ngoái lại nhìn anh, đôi mắt bạc đi. Không kịp nghĩ ngợi gì thêm, anh định cúi xuống dùng cánh tay còn lành lặn giằng mạnh chân một chiếc ghế quay vung ngang đầu... Đứng! Anh đừng mắc bẫy chúng nó! Đôi mắt thống thiết của chị chạm mạnh vào tay anh. Chiếc ghế màu xám chì sắp bay ra thì dừng lại. Thằng đờ tê đã đưa một chân vào khoảng tối.

Chiếc ghế lại chực bung ra. Anh không nghe em, em chết ngay trước mặt anh đây nè! Một lần nữa chiếc ghế rung mạnh trong tay, vang một tiếng khô khốc trên nền nhà. Cái nhìn cuối cùng của chị đã làm anh oái người ra, muốn ngất phịch xuống đất... Một tiếng cười ai đó ré lên lạnh lốt bên tai anh. Anh chợt tỉnh. Chưa, chưa mà. Tao đã bại đầu. Bằng một cố gắng phi thường, anh gượng đứng dậy nhặt chiếc áo, khoác vào người. Ngay lúc đó từ phòng bên vang ra tiếng giầy đập, tiếng gằn gừ... Im lặng giầy lát. Đại úy Lê Thuần ngộ nguây trên ghế, đưa lưỡi liếm môi một cách tiếc rẻ. Lại tiếng thở hỗn hển, tiếng vải bị xé rách, hình như có cả tiếng nói nho nhỏ đứt quãng... chiếc áo trên tay anh rơi xuống. Anh cúi nhặt lên nhưng lại rơi. Anh cắn chặt răng vào môi để khỏi rên lên một tiếng. Đã bao giờ anh phải chịu đựng một nỗi khổ đau ghê gớm đến như thế này không? Lửa ở đâu kéo đến rùng rùng bùng cháy trong đầu anh! Lửa cháy xèo xèo trong vết thương vừa được băng bó. Mồ hôi anh nhỏ giọt mà chân tay anh thấy lạnh ngắt đi. Tuy vậy, một góc nào đó trong đầu, anh vẫn biết có sáu con mắt đang găm thẳng vào mình. Nhưng anh cũng biết, nếu bây giờ mà chị gọi tên anh một tiếng, phải chỉ cần một tiếng thôi, là anh không còn cần kìm nén gì nữa hết. Do cố sức, máu trên bắp tay anh lại nhòe ra đầm băng. Anh bấu chặt những đầu ngón chân xuống sàn để tránh một sự bất liên liên loạn. Tiếng thở, tiếng giầy đập trong kia mỗi lúc một chìm dần... Có cái cối nào đang xay ù ù trong đầu? Anh lấy bẫy đi ra cửa sổ và cố ngược mắt lên nhìn trời. Trời đang rách toác! Anh nhìn xuống đường. Đường phố đang

thở hổn hển. Anh cố nghĩ sang một chuyện khác...Cái chuyện ấy quẩn lên! ừ...ừ phải rồi! Phải rồi...Cái cư xá Mĩ. Cái cư xá Mĩ...phải rồi. Cái gì đây? Không! Không có gì cả. Cái cư xá Mĩ đó! Thật kì lạ! Giây phút ấy, trong đầu anh thoát hiện lên cái cư xá Mĩ màu xám thật. Hiện về một giây thôi nhưng cũng giúp cho thần kinh anh khỏi đứt tung ra. Tựa như trượt trên một đà dốc đứng, anh vội vã bấu lấy cái điểm mấu chốt vơi vơi ấy. Anh gồng mình lên cố dồn tụ mọi suy nghĩ vào đấy... Thằng nào cười đó? Tiếng cười của bọn Mĩ trên những chiếc xe GMC, trên xác đòng đội, trên những tòa cao ốc...Tiếng cười vang lên ngay trong căn phòng này. Đông lắm. Phải đánh bỏ mẹ chúng nó đi! Phải cho nó cháy lên. Cháy to lên. Bùng bùng...Thằng Xanh! Cái gì đó? Cái gì kêu đó? Không, không, anh không muốn nghe những âm thanh ở phòng bên đối sang. Nhưng không được. Tiếng thở nghe nhỏ dần... Lại một tiếng nói đứt quãng cất lên... Tiếng đàn ông hay đàn bà? Tai anh nhức buốt như lặn xuống nước sâu. Trời ơi! Sao bỗng im lặng vậy? Sao không còn ai nói gì vậy nữa? Toàn thân anh cóng buốt lại. Có con rắn nào đang quẫy lộn trong ngực điên đảo. Thôi rồi! Khờ em rồi, Nhân ơi! Chính vào cái lúc đầu óc anh quay cuồng thì cánh cửa phòng bỗng mở. Lặng ngắt... Lát sau, gã thượng sĩ lù lù đi ra. Hắn vừa bước vừa xốc lại bộ quân phục đã đứt tung gần hết khuy. Mặt mũi hắn đầm đìa mùa hôi. Đến trước bàn, gã trừng trừng nhìn thẳng vào mặt Hoàng Xanh:

-Thiếu tá không tốt! Các ông không tốt!

-Cái gì? - Hoàng Xanh ngớ ra.

-Thiếu tá sao lại kêu tôi làm điều xấu?

Người đàn bà này không có tội mà. Người đàn ông kia tốt đấy. Nó chỉ lo bán thuốc thôi. Tui cũng là người Thượng, tui hiểu cái bụng nó nhiều. Người Thượng cái bụng nghĩ thế nào, cái miệng nói thế ấy, nó không biết nói dối đâu. Tui cũng không muốn làm điều xấu đâu. Có tội đấy.

-Hả? Mà nói cái gì? - Lần đầu tiên Hoàng Xanh gằn lên - Thằng mọi mày nói cái gì?

-Tui không phải là thằng mọi. Tui là người Thượng ông thiếu tá kêu tui là mọi, tui thù đó.

Nói xong anh ta lăm bằm đi ra.

-Đứng lại! Đi đâu?

Một chai rượu bị quật mạnh vào tường, kê tấm lưng bè bè của người thượng sĩ. Những mảnh thủy tinh bay lên rồi rớt xuống lạnh tanh. Anh lính không quay lại.

Vừa lúc đó một giọng cười vang lên ở độ cao. Giọng cười sảng khoái, vui vẻ không có một chút vướng bận gì cả. Giọng cười của ngài đô trưởng. Thoạt tiên ngài còn cười nhỏ, sau mỗi lúc một to hơn. Lê Thuấn đang dõi nhìn vào phía phòng tối, thấy vậy cũng cười theo. Một lát, lấy khăn tay chấm chấm mắt, ngài đứng dậy, cơ mặt vẫn nháy nháy.

-Thôi đủ rồi. Thử thách đến vậy đủ rồi. Một màn kịch hay, kết thúc bất ngờ nhưng không có hậu. Thật đáng tiếc cho ông bạn giáo sư gàn dở của tôi không ở lại. Mà cũng may. Chút nữa thì Ooc - giờ. ông Xanh! Phải thừa nhận bữa nay ông không gặp may rồi đó! Thôi! Stop lại đi! Thế nào, vui vẻ đấy chứ ông Thuấn?

-Dạ! Rất ngoạn mục - Thuấn cất giọng đưa đẩy - ông Xanh đây tỏ ra là một người dàn kịch có tài nhưng phiền nổi kịch bản lại không hay. Dạ! Thừa thiếu tướng, đến bây giờ tôi có thể kết luận được là ông Xanh nhảm.

Ngài nghiêm mặt lại.

-Hãy để cho ông Xanh kết luận ông Thuấn ạ! ông Xanh ở lại giải quyết nốt hậu quả. Nói văn phòng nó cho mỗi đứa ít tiền. Mà chi cho kha khá vào, nói là lệnh của tôi, để chúng nó quên chuyện này đi. Tôi không muốn bọn báo chí nó dòm ngó vào quá nhiều những vụ như thế này nghe thiếu tá. Còn tên Thượng này - Ngài vậy Xanh lại gần - Tùy, nếu vẫn còn nghi ngờ, ông hiểu ý tôi chứ?

-Dạ hiểu.

-Thôi ta đi, ông bạn chuyên gia tâm lí không may.

-Dạ! Đúng là không may.

Lê Thuấn trả lời với cái cười đầy ngụ ý rồi đi theo ngài Tư lệnh ra khỏi phòng. Tiếng giày đi đến hành lang rồi mà vẫn còn nghe thấy một tiếng cười nhỏ của y vọng lại.

-Đồ đĩ rựa!

Hoàng Xanh bật chửi và gieo người xuống ghế.

-Thượng sĩ! Thả ra! Thả cả ra. Thả ngay bây giờ. Thả hết! Con mẹ nó!

Nhưng hần lại vội nhồm dậy, mắt lóe lên một tia ma quái. Chưa! Chưa xong đâu ông bạn ạ. Sự đời đâu có đơn giản đến thế.

Xuống tới đường rồi mà chị vẫn còn mơ. Gió lạnh lùa vào những miếng vải rách trên người khiến chị co rúm lại. Khuya rồi. Liệu anh có được thả ra ngay không? Nép vào một góc me già, chị có ý chờ. Một tiếng quát từ trong chòi gác vọng ra.

-Chị kia! Muốn trở lại ngục tù hay sao mà còn đứng đó? Đi đi!

Chị giật mình rời khỏi gốc cây, chẳng bao giờ hần cho anh ra cùng đâu. Mà có ra cùng chẳng nữa thì cũng vậy. Làm sao dám gặp. Nấn ná ở đây chúng sinh nghi. Thôi, đã giữ thì giữ cho trọn. Nhưng... Làm sao có thể đi được khi chưa biết rõ số phận anh ra làm sao?

Chị còn đang lưỡng lự thì một chiếc xe Vespa trờ tới đậu sát ngay lề đường. Người đàn ông ngồi trên xe nhẹ nhàng nhảy xuống.

-Chị! Chị lên xe tôi đưa về nhà.

-Ông... ông là ai?

Người đó chưa kịp trả lời, dưới ánh đèn cao áp sáng xanh, chị đã thoáng nhận ra khuôn mặt xương xương của Hai Băng Giá.

-Ông Lắm... Có phải ông Lắm...

Nét mặt Lắm sáng bừng.

-Chị vẫn còn nhớ tên tôi! Bây giờ đi đã. Chị khoác tạm cái áo này cho đỡ lạnh.

Cầm cái áo blu-dông của Lắm trên tay, chị ngẩn ngừ chưa muốn lên xe. Chị không thể đi mà chưa nhìn thấy anh, nhìn từ xa, nhìn chút xíu thôi cũng được.

-Lên xe đi chị! sắp tới giờ giới nghiêm rồi - Lắm giục.

Anh Xuân ơi! Em về trước đây. Cầu mong cho đêm nay anh được yên lành. Em sẽ tìm được anh... Nhìn lại lần cuối cùng ô cửa sổ sáng đèn, chị đành để chiếc Vespa mang mình lao vút đi. Gió lạnh không làm chị tỉnh táo hơn. Tiếng Lắm nói gì ào ào trước gió chị cũng không Nghe thấy. Trước mắt chị chỉ có hình ảnh anh với bắp tay nhòa máu chập chờn... Ngồi đằng sau, chị để mặc cho nước mắt trào ra.

Chiếc xe dừng sát lề đường.

-Đến nhà tôi rồi sao? Chị giật mình -Chưa, nhưng chị cần ăn một chút gì cho lại sức.

-Cảm ơn...Tôi không đói. Anh đưa giùm tôi về nhà luôn.

Chiếc xe lại nổ máy bon đi. Lắm quài tay lại đằng sau in lặng đưa cho chị chiếc khăn tay gấp nhỏ thoang thoang mùi nước hoa. Người này biết mình khóc! Thấy cần phải nói một điều gì đó với Lắm, chị hỏi:

-Anh đi đâu mà gặp tôi ở đó?

-Đi đón chị.

-Đón tôi?...

-Đêm h ồi hôm chúng nó bắt chị đi, tôi cũng có mặt ở trước cửa nhà chị. Tôi mang thuốc đến cho thằng nhỏ...Chúng nó đánh chị không?

-Không...Không!

-Làm sao chị bị bắt?

-Không biết nữa. Họ nghe tôi là cái gì đó.

-Còn tay bán thuốc?

-Tôi cũng...Giọng chị tắc lại.

-Coi chừng chúng làm ti ền đó. Tôi đã nhớ rõ mặt thằng đến bắt chị. Trán nó cao và vuông. Tôi sẽ cài đàn em đập cho nó một trận chết bỏ.

-Đừng... Đừng! Không có chi đâu.

Chị biết câu vừa r ồi của Lâm là thật lòng và chị không nghi ngờ v ề sự tốt bụng của anh. Xe phanh êm.

-Tới r ồi! Cảm ơn anh Lâm nhi ều.

-Chị vào đi! - Giọng Lâm dịu dàng khác thường.

-Nếu tới đây thì có gì, chị cứ cho gọi tôi, tôi xin hết lòng, ở cái Sài Gòn này, gặp được một người có tư chất như chị không dễ đâu. Không hiểu sao...Thôi! Chị vào đi.

Vào đến trong nhà nhìn ra, chị vẫn thấy chiếc xe của Lâm đậu nguyên ở đó. Th ần lặng.

Nửa tiếng đ ồng h ồ sau, anh cũng xuống tới mặt đường, vết đau ở tay bây giờ mới tấy lên nhức nhối. Anh dừng lại ngần ngó một chút. Đường vắng tanh, chỉ còn lại vài ba bong bóng người đi lại vội vã. Nơi ngã năm có mấy chiếc xe quân cảnh phóng vụt qua. Anh nén một hơi thở dài, đặt tay nải lên vai đi ngược trở lại. Không thấy chị đâu cả. Và dù đã biết chắc chị không còn đấy nhưng anh vẫn hun hút nhìn theo con đường dẫn đến ngôi

nhà nhỏ ở chân cầu. Cái bóng của anh hắt xuống mặt đường xiên xẹo. Cuộc hẹn với chú Tư thế là lỡ. Chắc chú mong lắm. Bây giờ hãy đến bùng binh ngủ tạm một đêm, mai tính. Anh lê chân từng bước, đầu óc suy nghĩ mien man. Con mắt thông thiết của chị cứ lơ lửng trước mắt... Em đã về tới nhà chưa? Dọc đường có bị sao không? Mong rằng giờ này em đang ở bên con. Tội nghiệp con! Xa mẹ lâu chắc con khóc nhiều lắm. Tất cả cơ sự này đều do anh, tại anh, tại cái tính gàn dở của anh. Nếu trận này làm ăn trot lọt, anh sẽ chuộc lại tất cả, sẽ nói với em thật nhiều, ôi! Nếu em biết rằng những ngày xa nhau, những ngày trong tù, anh đã nghĩ về em và con cầu cào đến mức nào. Một phần máu thịt của anh ở ngoài đời, anh không thể để cho chúng nó muốn đưa anh đi đâu thì đi. Anh càng không thể chết. Anh sợ... Chính mẹ con em đã giúp anh tìm về được với sự sống. Anh cầu phải quay lại. Ôi! Đôi mắt của em, đôi mắt hay ngược nhìn lên bàn thờ. Lúc ấy, thằng lính to lớn kia... Chắc anh sẽ phát điên lên. Thật là trời phù hộ chúng ta phải không em? Anh chỉ còn đi cầu an ủi, sau cơn hoạn nạn, em đã trở về với con nguyên lành. Thương em! Kính trọng em nhiều! Còn anh? Anh bất chấp tất cả. Dù thế nào anh cũng không bỏ dở công việc đang làm. Vì em và con, vì những bạn bè không còn nữa, vì những tên phản bội bán thù trên đời này và vì tất cả, anh phải thiêu thành tro khu đóng quân đó. Chao! Giá có em bệnh cạnh như những trận đánh trước kia, có em bên cạnh trong những phút giây căng thẳng hiểm nghèo... Em đã đi nằm chưa? Em có nhớ cho con uống thuốc đúng liều? Anh vẫn đi chậm rãi để mặc cho lòng bịn rịn vô chừng, vết thương trên tay dường như nung vào đó mà dịu lành đi.

Anh cứ đi mà không biết có người đang theo anh.

Hắn cũng đi từng bước chậm rãi và cũng mien man nghĩ những điều xáo trộn trong đầu. Đó là Hoàng Xanh. Hắn ngẫu nhiên thả bộ trên cùng một đoạn đường với anh để người ngoài phần nào cái ung nhúc vừa qua? Không! Xưa nay hắn không bao giờ ra đường một mình và càng không bao giờ tìm sự ngoài bằng cách đi thơ thẩn trong đêm. Nguy hiểm. Hay là nỗi tiếc con mồi đã làm hắn vất vả suốt tuần qua? Chắc cũng không. Hắn thừa biết những người như anh không bao giờ đến nỗi đại khờ như thế. Vậy thì bây giờ hắn đi đâu trong cái dáng đi đầy tâm trạng thế này? Có lẽ đi đâu đó chỉ một mình hắn biết.

Đúng! Hắn đang đi theo anh, nghĩ về anh và nghĩ về tất cả. Sau những chuyện xảy ra tối nay, Hắn không còn biết mình cần phải làm gì nữa. Thất bại ư? Bẽ bang ư? Cái đó dĩ nhiên rồi. Nhưng hắn không tin là hắn có thể làm được. Căn cứ vào những phân tích bên ngoài thì đó không phải là anh. Nhưng tiềm thức bên trong hắn lại bảo đó là anh. Cho nên hắn đi theo mà cũng không phải là theo. Anh lúc này không còn là anh nữa. Anh đã tách ra thành một nỗi ám ảnh nặng nề. Vậy thì anh hay không phải là anh cũng vậy thôi, miễn là hắn phải xóa đi nỗi ám ảnh đó. Hắn đi theo. Đi như bị sức hút của ma lực nào đó. Thoạt đầu hắn thấy cần phải đi theo con người đó. Theo dõi, hắn ngó ra. Theo để làm gì? Nhưng hắn vẫn cứ theo, như đi theo cái bong của mình. Một tiếng nói vô âm xui hắn không được để vuột cái bong ấy. Nó cũng cảnh cáo hắn rằng, hãy coi chừng. Chỉ mê đi một phút thôi là ngay ngày mai và suốt những ngày sau này cái bong ấy sẽ là nguyên do đọa đày cho đến chết đầu óc hắn.

Hắn hơi mê thật. Đi qua cửa căn nhà người đàn bà nhân ngãi lúc nào Hắn cũng không hay. Bất chợt đứng một dáng đàn ông từ phía cửa căn nhà ấy đi ngược lại hao hao giống dáng người Lê Thuần, hắn chỉ dừng lại tròn mắt ra một chút rồi phẩy tay đi luôn. Một thằng cha căng chú kiết nào đó thôi.

Hắn lại đi theo nỗi ám ảnh của mình. Không! Lúc này hắn đâu có nghĩ đến trách nhiệm. Kệ cha mấy thứ đó! Hắn đã chán ngấy tất cả rồi. Hắn chỉ có một nhu cầu cần thanh toán ngay cái vật thể đang di động trước mặt kia. Nó là ai? Nó đang làm gì? Hắn chẳng cần biết! Nhưng rõ ràng nó phải biến đi trên cõi đời này. Một giờ còn trông thấy nó, dù bất cứ dưới dạng nào, hắn cũng sẽ bứt dứt như bị quỷ ám. Giữ một khoảng cách vừa phải, trong phút chốc hắn bỗng hóa thành kẻ đi săn lạnh lùng đang dõi theo con mồi với bước chân êm nhẹ, với con mắt lạnh sắc nhìn xuyên đêm tối. Sự nhức nhối, mê loạn trong suy nghĩ của hắn dồn tụ nóng cháy vào anh. Không hề hay biết, anh vẫn thả nỗi tình cảm của mình trôi về với vợ con. Đầu đó có trái me rụng cô đơn xuống mặt đường khiến anh chợt chạnh lòng.

Có một căn phòng trên lầu hai giờ này vẫn sáng đèn. Hình như đó là ánh sáng đèn duy nhất còn sót lại trong cái ngõ phố đang ngủ im lìm này. Chắc

chủ nhân của nó vừa đi đâu về vì cánh cổng sắt dưới nhà còn đang mở hé.

Cô gái đang hát theo tiếng đàn của người con trai. Tiếng hát nhẹ nhàng như phát ra từ một cái băng nhạc được mở với âm lượng nhỏ. Cả hai đều còn rất trẻ. Với mái tóc buông xõa, cô gái có cái vẻ kín đáo dịu dàng như con gái Huế. Cô hát, đôi môi chỉ khẽ mấp máy, mắt dõi nhìn vào bóng đêm khiến cho tiếng hát giống như một lời tâm sự.

Anh con trai dong dỏng cao đứng ngả người vào cửa sổ, dáng lơ đãng.

...Tôi như ngọn gió lang thang khắp thế gian. Và hiện nay đứng lại nghỉ ngơi dưới chân núi. Vào một chiều mưa bay trên tóc. Thật kinh hoàng! Chỉ thấy những bóng lau... Cô gái vẫn hát, tiếng đàn vẫn vang lên nhưng cả hai lại như tách rời ra, lắng chìm trong những tâm tưởng riêng tư của mình. Rõ ràng bài ca này, cô chỉ hát cho một mình anh nghe và anh chỉ đàn một mình cho cô hát. Rời rạc nhưng quyến rũ.

-Sao bữa nay em ca buồn vậy?

-Thì bài hát anh đâu có vui.

-Ừ - Anh con trai cười xin lỗi - Đêm qua khi viết bài này anh không ngờ nó lại buồn đến thế.

-Buồn thiệt! Cứ chạnh nghĩ đến “Bản du ca cuối cùng của loài người không còn đất sống”.

-Cũng vậy! Chúng ta đâu có khác gì.

-Ở Nha Trang những khi buồn em lại hát những bài ca của anh và tự hỏi giờ này anh ở đâu?

-Em học sắp xong chưa? Anh mong em từng ngày. Bài hát này anh tặng riêng em, cô độc từ có trái tim đau yêu.

-Cảm ơn anh... Anh! Em kiêu hãnh về anh. Tất cả bọn con gái đều ghen với em. Cho đến bây giờ em vẫn không hiểu tại sao anh lại yêu em, một

con bé miệt vườn...

-Bởi chính cái vẻ miệt vườn của em đó.

-Trong khi biết bao nhiêu thiếu nữ diễm lệ ở đó thềm được một cái cười mỉm, một cái vẫy tay của anh.

-Không một ai trong số đó sánh được với em. Xuyên qua cái vỏ ngoài son phấn và diễm dúa của họ, anh không thấy được một ai đáng tin. Giả hết! Bệnh hoạn hết!

-Tại sao anh không chán em?

-Anh đã trả lời đến nghìn lần rồi thôi.

-Em không tin. Em sợ mất anh.

-Thôi! Nói chuyện Nha Trang cho anh nghe đi! Trời! Nhận được tin em cả ngày nay anh hết ra lại vào.

-Anh có vẻ ốm đi. Có cái gì đó đang đến với anh? Bữa nay trông anh khác?

-Không!... Không, chỉ có em đang đến với anh. Chỉ cái đó mới là có thật, còn là hư vô hết. Không có em, cả cái Sài Gòn này đều không có giá trị gì, ngay cả những bản nhạc nhạt nhẽo của anh nữa. Ngọt nhạt quá! Em xuất hiện như một cơn gió mát lành và anh thấy muốn sống, muốn viết nhạc. Nhưng anh sợ nếu cứ phải sống thế này chừng vài năm nữa thì anh điên mất. Đâu đâu cũng thấy nhí nhố, thấy kịch cỡm. Lòng tự trọng đang đi lộn ngược đầu xuống đất. Còn tình yêu...

-Thôi đừng nói nữa anh... Em van anh! Ráng chờ em học xong, chúng mình sẽ bỏ tất cả trở về miệt vườn quê em. Em làm thầy thuốc, anh viết bài hát... ủa! Mà đâu có được. Người ta đâu có để anh đi. Nhạc sĩ tên tuổi mà lại.

-Anh muốn qu'àng đàn đi cho r'ồi. Càng viết càng thấy mình quẩn quanh như chui vào c'ầu thang máy mất điện.

-Vậy mà hàng triệu người thuộc nhạc của anh đó.

Sự cHấn trường chóng gặp nhau. Nào! Em hát cho anh nghe một lần nữa đi! Bài hát của anh, anh chỉ muốn nghe một mình em hát.

-Thôi! để ba nghỉ anh. Tối nay em thấy ba hơi lạ đó.

-Ông vừa ở Tổng nha về

-Anh đã hòa thuận với ba chưa?

-Chắc suốt đời vậy thôi. Hai thế hệ mà.

-Không phải vậy đâu. Em cho là anh và ba rất giống nhau nhưng cách biểu hiện khác nhau mà thôi, cả hai đều không chịu nổi cuộc sống lố lằng này. Anh thì than vãn bằng tài năng của anh, ba thì cầu nhàu đập phá bằng niềm nổi tiếc cái cũ lớn lao của ba.

-Đập phá cái gì bây giờ? Phía bên kia họ có cả một chủ nghĩa, một lực lượng, cả một cái Mậu Thân còn đành lui về rùng nữa là chúng ta.

-Khẽ chứ anh! Thời buổi này... Em sợ lắm! Không hiểu ba đã đóng cổng chưa?

-Chắc chưa. Để chút nữa anh đóng. Em biết không? Anh ước ao một cuộc đời dịu ngọt thanh bình. Khi đó, với chỉ một cây đàn thôi, anh sẽ đi khắp mọi nẻo đường, mọi xóm thôn hát lên nỗi yêu thương cầu mình mà bấy lâu nay nó còn đang tức nghẹn trong ngực. Còn lúc này, cứ mỗi lần thấy một tiếng súng nổ trên đường, thấy một bong quân phục mang nhãn hiệu ngoại quốc đi ngang ngang là anh lại muốn bẻ đàn đi. Mất hứng! Em bảo anh hay than vãn? Có thể anh yếu đuối, anh ngây thơ, nhưng còn cách nào khác được em! Vậy mà tới đây...

-Tối đây sao anh? - Giọng cô gái lộ vẻ hoảng hốt -Hà?... Không! Không có gì.

-Anh cứ là anh như bây giờ là đáng yêu lắm rồi. Tối đây ra sao, cứ phó mặc cho cuộc đời. Em tin cuộc đời rồi cũng dễ chịu hơn.

-Anh không tin. Không có triệu chứng gì để tin được cả. Mờ mịt đến tận chân trời.

-Đó! Anh lại bướng nữa rồi! Cứ bập vào những chuyện như thế này, khi nào anh mới bướng kinh người.

-Anh xin lỗi! Lâu quá mới gặp nhau mà cứ ng ời đây lo cự cãi hoài. Em có đói không? Chúng mình ăn một cái gì đi!

-Đừng! Em chỉ muốn được ng ời yên nhìn anh.

-Em có mệt không?

-Em muốn thức suốt đêm với anh. Chỉ có ban đêm mới thuộc về chúng mình.

-Không! Anh sẽ ng ời chăm giấc ngủ cho em. Bởi vì cái gì thuộc về chúng mình đâu. Em không nghe tiếng xe cảnh sát đã chiến rú qua rú lại ngoài kia ư? Con người đang từng giờ từng phút tìm cách giết nhau. Ngực trệ lên tất cả bây giờ là thứ âm thanh ghê tởm đó. Em có nghe thấy không?

-Có! Em có nghe. Nghe thấy cả đôi ba tiếng súng nổ bên kia sông nữa. Nhưng dù sao đêm vẫn dành riêng một khoảng nhỏ nhoi cho chúng mình trong căn phòng này.

-Chắc gì. Nó lại sẽ bò qua khe hở mà nhảy vào.

-Anh đừng nói nữa! Em hiểu anh... Cô gái ôm đầu người con trai ghì chặt vào ngực mình - Anh... Em yêu anh! Anh đừng buồn khổ như thế nữa. Nếu ba cho chúng mình là vợ là chồng, em sẽ suốt đời ủ ấm cho anh.

Anh con trai vùng ra.

-Nhưng rồi sau đó là gì? Nga! Em tuyệt lắm nhưng em cũng sẽ không làm anh thanh thản được đâu. Anh chỉ làm cho em khó chịu, chán ghét thôi. -Anh Hải! Không... Suốt đời em...

Hải vẫn theo sát anh và anh thì vẫn vô tình không biết. Cho tới phút này hải mới hiểu rằng đi theo anh là hoàn toàn đúng. Không cần kiểm tra lại Hải cũng biết chắc chắn rằng ba gã nhân viên an ninh do chính tay hải tuyển chọn đang bám riết con mồi bằng lời ma mãnh riêng của chúng, cảm giác đang được vận động đến sự xóa bỏ hoàn toàn nỗi u uất bên trong khiến hải khoan khoái. Đầu óc hải trở lại tỉnh táo như thường.

Và anh, càng đi xa tòa nhà ấy, tâm trạng anh cũng như thái trở lại. Nghe tiếng rú của một chuyến xe quân sự rít qua, anh chợt giật mình. Chẳng nhẽ chúng nó lại để cho mình lêu têu trên đường một cách quá tự do thế này (?). Anh chợt dợm quay lại. Đường xá vẫn vắng tanh. Anh cười một mình. Vớ vẩn! Lại thần hồn nát thần tính. Nếu nó không còn nghi thì theo để làm gì? Và nếu chưa hết nghi, với một người như mình, nó cũng biết rằng chẳng bao giờ nên theo. Vô ích. Mà cho dù nó có theo chẳng nữa thì đã có sao? Ra bên xe và cùng ngược lên rừng à? Xin mời! Tha hồ. Anh lại vững tâm đi tiếp. Đi được một đoạn bỗng anh lại thấy không ổn. Hình như lúc mình bước xuống thang, đôi mắt của nó nhìn theo mình lạ lắm. Giống như đôi mắt của kẻ điên, của kẻ sắp giết người. Giết ai? Giết mình ư?... Nghĩ vậy anh thấy nhồn nhột đằng sau gáy có đôi mắt ấy đang bám chặt vào. Anh vội ngoái lại nhìn làn nữa. Vừa lúc đó, sự khoan khoái đã làm Hải sợ ý để lộ toàn thân ra ngoài ánh sáng đèn. Cái bóng của Hải đen thẫm và lạng lạng như một bóng ma. Anh lạnh toát người. Lần đầu tiên trong đời, kể từ trận đánh thứ nhất, hình bóng tên phản bội xuất hiện một cách đột ngột đã khiến anh hốt hoảng đến rùng người. Trong một thoáng, anh đã hiểu cái gì đang đến với mình. Và cái đó chỉ có thể là nó, thằng người có đôi mắt điên đại ấy, thằng người đã có những đêm nằm chung võng với anh mới có thể có được. Anh đột nhiên muốn vùng chạy. Muộn rồi! Phía trước đã có một bóng trực sẵn ở cột đèn. Không thể chần chờ được. Để rơi vào tay nó lần này nữa thì chắc chết! Anh linh cảm thấy tai họa đó và vội ngoắt người sang phải khuất mình trong một ngõ tối. Nhưng cuối ngõ, có kẻ nào vừa ngẩng đầu xuống. Thế là nó quyết triệt mình đây. Đêm tối mông lung, ai biết đó là đâu. Khốn nạn! Sự bí bách bất chợt làm anh nóng bừng người.

Anh nhảy đến một chiếc ống máng chìa ra vĩa hè với hy vọng leo bám lên mái nhà vượt sang ngõ bên kia. Không được, ống máng cũ quá! Mới chạm vào đã lung lay chực rớt. Anh tạt vào một hốc đồ rác định đu người lên chiếc lan can cạnh đó. Nhưng một con chó rất to đã từ trên lan can chũi mõm xuống gầm gầm, sao đây? Trong tay không có một thứ gì tự vệ! Bằng cảm cảm giác, anh biết chắc những bóng đen kia đang từ từ rút ngắn khoảng cách với mình... Trong giờ phút tuyệt vọng ấy, ánh sáng đèn căn gác hai trước mặt, cái điểm sáng duy nhất trong ngõ tối đó, đột ngột ập vào mắt anh. Kế đó, có cánh me dẻo dai bám víu vào cửa sổ. Như giữa biển gập ghềnh, anh hạ thấp người xuống rồi ngoặt vào cánh cửa sắt khép hờ...

Sau một cái hôn của cô gái, Hải bỗng thấy rõ ràng. Anh biết Nga yêu mình thật nhiều. Yêu với tất cả những gì cô có thể có được trong lòng. Chính thế mà anh rõ ràng. Liệu rồi sẽ đi đến đâu? Mình có giữ được tình yêu này không? Sáng hôm qua người ta báo cho anh biết tuần sau anh phải có mặt ở trường võ bị. Choáng váng, anh đã phải cầu cứu đến người cha, vị giáo sư danh tiếng ở Sài Gòn. Nhưng giáo sư Luân đã làm thinh. Anh biết cha không bao giờ hạ mình xin xỏ ai một điều gì? Chỉ làm cho ông thêm nổi cáu. Chán chường, anh bỏ đi lang thang suốt. Má mất từ lúc anh còn nhỏ, anh biết cha rất thương mình. Thương theo cách riêng của ông, tuyệt không biểu lộ ra ngoài. Nếu có chẳng nữa thì toàn là những lời chỉ giáo khác nghiệt. Không ít lần ông đã cho người làm thu sạch những bản nhạc của anh đốt đi. Kêu ca than vãn không phải việc của những đứa con trai họ Đặng, ông nói thế. Nhưng nếu không có cái đêm Mậu Thân ấy, cái đêm mà anh nghẽn đường không về nhà được, thì anh không thể thấy hết tình cảm của cha. Vừa nhìn thấy anh, ông run bắn người lên, mặt tái mét đi trong khi đôi mắt lại rưng rưng khác thường. Nhưng ngay sau đó ông đã đóng sập cửa đi lên lầu. Cũng như đêm nay ở Tổng nha cảnh sát trở về ông mở cửa phòng cậu con trai, lạnh lùng nhìn lướt qua một lượt rồi bỏ đi. “Em sợ ba quá hà!” Lần nào Nga cũng nói với anh câu đó. Anh nhún vai, chịu không giải thích được.

Cô gái lùa những ngón tay mềm mại và mát rượi vào chân tóc anh rồi rì rầm nói những điều đẹp đẽ về hạnh phúc sau này. Anh thấy lòng mình dịu lại. Nga trinh trắng và yếu đuối quá! Tốt nhất là không nên nói gì cả. Anh

không thể chịu được những giọt nước mắt và cũng chịu không biết cách an ủi thế nào khi quyết định báo tin này cho Nga. Thừa hưởng được một chút tính cứng rắn của cha, anh biết giấu tình cảm của mình, dù giấu rất vụng về.

Đột nhiên anh thấy Nga rú khê lên một tiếng, bám chặt lấy mình và hốt hoảng nhìn về phía cửa sổ. Ở đó, một bóng người từ khoảng không gian tối om lạt đật nhảy vào.

Cướp! Hải nghĩ nhanh và vội chụp cây đàn vung lên lấy hết sức bõ mạnh xuống cái thân hình nhập nhòa đang đứng thẳng trước mặt. Cái đầu bù xù trên thân hình ấy khê nghiêng đi. Rắc!... Cây đàn bị quật vào thành ghế bứt tung giấy. Cái thân hình đó vẫn đứng im. Hẫng đòn, Hải tỉnh trí lại và không tìm cách đánh tiếp nữa. Đến lúc ấy anh mới kịp nhận ra kẻ đột nhập là một người đàn ông miền núi rất thô kệch.

-Tại sao anh lại chạy vô đây?

-Dạ! Tui thấy cách cổng không đóng.

-Bọn lưu manh đâu?

-Chúng nó đang ở dưới đường.

-Bác cứ ngã xuống! Nếu bác là kẻ gặp nạn, chúng tôi không tiếc gì. Nhưng nếu bác định làm quấy, sẽ không ra nổi khỏi đây đâu.

Nói xong Hải mới thấy thừa. Vì người này khê dạ nhỏ một tiếng rồi ngoan ngoãn ngã xuống, hai tay thu gọn trong đầu gối, mắt nhắm lên như cầu chúa. Cô gái ra đóng chặt cửa sổ lại rồi đến bàn rót một ly nước lạnh đặt trước mặt anh ta. Anh gật đầu tỏ ý biết ơn.

Ly nước trong vắt vừa được đặt lên miệng người miền núi thì dưới chân cầu thang bỗng vang lên nhiều tiếng chân chạy.

-Bọn cướp lên! - Nga nói run giọng.

Hải đứng phất dậy.

-Chúng nó lên bằng đường nào? Bác đừng sợ. Đây là nhà của một giáo sư, chúng nó sẽ không giám giở trò gì đâu. Nga! Em ra ng ửi vào bàn kia. Còn anh, anh tạm đứng nép vào trong rèm, đừng động đây, có gì đã có tôi.

Tiếng chân đã bước vào đầu hành lang, xem chừng có vẻ rón rén. Người mi ền núi chột xua tay:

-Muộn r ồi! Chúng nó đã nhìn thấy tui leo cửa sổ. ông bà cứ để mặc tui.

Anh lao ra mở cửa sổ nhưng lùi ngay lại: Một bóng đen đã đứng ngửa cổ chực sẵn ở dưới gốc cây. Anh quay vào cửa chính. Tiếng chân đã đến gần lắm r ồi.

-Ông bà có đường nào lên sân thượng không?

-Có! Nhưng ở cuối hành lang.

-Dạ, cảm ơn!... Thế là hết! - Anh chuyển giọng, mắt nhìn vào người nhạc sĩ như gửi gắm tất cả sự tin cậy. - Nếu tôi có việc gì, nhờ ông bà đến số nhà X, cuối đường Phan Thanh Giản nói giùm với cô chủ nhà tôi xin nợ món ti ền tôi chưa kịp trả, làm ơn đến ông N. ở chợ Thủ Đức lấy giùm. Tôi tin ông bà là người tốt...

Cộc! Cộc! Cộc!... Tiếng gõ cửa cắt ngang câu nói của anh.

-Dù thế nào cũng xin đừng nói với ai. cảm ơn. Hãy cố giúp tôi. Cộp! Tiếng gõ cửa mạnh hơn.

-Thôi, bây giờ ông bà mở cửa ra cho họ vào và hãy coi tôi như là một kẻ cố tình uy hiếp ông bà để được ăn náu.

Nói xong, anh nép nhanh vào tường, cạnh ô bản l ề Ng ười ngại một chút r ồi cuối cùng Hải cũng từ từ xoay ổ khóa... Cánh cửa mở hé, một bóng người xô ngay vào, súng thu trong tay. Chưa kịp phát hiện gì, cái bóng đó đã bị anh nép sau cửa quật mạnh một đòn vào gáy. Hấn ngã vật xuống, gọn

hơ. Cái bóng thứ hai chưa hay biết gì, nhảy tiếp vào. Vừa nhìn thấy xác đ ồng bọn, chưa kịp kêu lên một tiếng cũng bị anh đánh khụy luôn, cửa trống hoác một giây. Một tia sáng mừng rỡ lóe lên trong ánh mắt, anh lao ra. Một báng súng đánh mạnh vào bên vai phải khiến anh bật lùi trở lại. Anh vung tay trái lên... Trời! Nhưng không được nữa r ồi. Cánh tay bị thương đưa lên đến nửa chừng thì rơi thông xuống. Giá nó đi hết được đoạn đường cần thiết của nó thì kẻ kia đã bị vỡ mặt ra r ồi và lúc đó, trước mặt anh chỉ còn cái hành lang bỏ ngõ! Còn bây giờ, khẩu súng ngắn đang g ăm vào ngực anh, lạnh ngắt. Anh lùi dần ra đến giữa phòng thì dừng lại. Đối diện với anh là Hoàng Xanh. Họ nhìn nhau im lặng. Quân phản bội hèn hạ! Tao ghê tởm mày... Một chút nữa thì anh đã nhổ bãi nước miếng dính máu và quất vào mặt nó như thế. Con mắt vẫn lên sự giận dữ của anh từ từ nhìn xuống. Cho đến phút chót cũng không được để lộ mình là ai. Như vậy tốt hơn cho mục tiêu đang theo dõi, tốt hơn cho những cơ sở còn lại trong nội thành và tốt hơn cho em nếu em nhận được những lời nhắn của anh... Anh nuốt miếng nước bọt tanh tanh vào bụng.

Hoàng Xanh vẫn chăm chú dò xét con m ồi. Xuân hay không phải là Xuân? Câu hỏi loằng ngoằng này đến bây giờ đứng trước anh hấn vẫn không trả lời được. Mày phải nói đi chứ! Sắp chết r ồi, mày cũng thừa biết đi đâu đó, còn im lặng làm gì nữa. Hả? Hấn rung rung nòng súng. Anh vẫn im lìm không nói. Vậy thì...

-Lôi nó đi! - Hấn nói.

Câu nói của hấn nhẹ thoảng mà anh nghe như tiếng hiệu lệnh ở pháp trường. Với tất cả bản năng tự vệ cuối cùng còn d ần tích lại, anh nhắm thẳng vào nó húc đầu tới. Một tên ng ỗ thu lu trên thành cửa sổ phía sau anh từ lúc nào bỗng mạnh bang sung xuống. Cánh tay đau bị nện xuống sàn không cho anh gượng dậy được nữa.

Người nhạc sĩ lúc này mới lao tới đỡ lấy anh và thét lên:

-Các người là ai? Sao dám hành hung người ở đây? Các người không biết nhà này của ai hả? Muốn tôi kêu cảnh sát tới không? Cút!

Hải như không để ý đến câu nói sùì bọt mép ấy, hắ chỉ hơi nhìn sang Hải một chút rồi vẫn khinh khỉnh.

-Thôi đi! Một người ở lại dọn dẹp nhà cửa cho người ta. Điếc tai.

-Không! Không đi đâu cả. Phải có pháp luật chứ.

Hải nhảy đến đứng chắn trước cửa, giang hai tay ra. Cô gái cũng chạy tới đứng nép bên người yêu...

Từ cửa, một giọng nói trầ trầ đĩng đặc vang lên:

-Hải, dang ra! Con đề các ông ấy thực thi công vụ. Mọi người quay lại. Giáo sư Luân với bộ quần áo ngủ màu xanh đang đứng ở cửa. Hoàng Xanh ngó ra một chút, rồi hắ mề mông gật đầu chào.

-Thật không ngờ đây lại là nhà của giáo sư. Thật có lỗi khi đã đến đây phá quấy giấc ngủ của ngài. Xin lỗi.

-Ông thiếu tá khỏi xin lỗi. Tôi tưởng những trò tàn sát này đã kết thúc ngay ở phòng làm việc của ông hồi tối rồi.

Hoàng Xanh chau mày lại. Hắ tuyệt nhiên không thích nói chuyện lúc này. Và cũng không chịu nổi cái giọng nói đều đều như giảng đạo mà sắc lém của cái ông già đầu hói kia.

-Xin phép được thưa chuyện với giáo sư sau. Bây giờ xin chúc gia đình ngủ ngon. Đưa đi! Đưa ra hướng bờ sông.

Trước vẻ mặt sững sờ của đôi trai gái, hai gã đàn ông chắc nịch xốc nách anh lôi tuột đi. Đến cửa, anh gồng người lại quay vào nói với một giọng dịu dàng lạ thường:

-Đáng lẽ tui không nên vào đây. Xin ông và anh chị bỏ quá cho. Tôi bị chết oan! Nhờ gia đình nhắc cho... Tui cảm ơn nhiều. Cái nhìn của anh đọng vào Hải một giây rồi quay đi.

GIÓ KHÔNG THỔI TỪ BIỂN

Chu Lai

dtv-ebook.com

Phần II

Suốt đêm qua chị không ngủ.

Ni ền vui cứ từng đợt tràn vào lòng đã tưởng như mơn mõi úa héo của chị. Vậy là anh vẫn còn sống, vẫn mạnh khỏe và vẫn ngang tàn khí phách như xưa. ôi! Chị thấy nhẹ nhõm cả người. Thì ra cái tin anh bị chết, cái tin anh bị mua chuộc làm tay sai cho địch đâu xằng bậy hết. cả đêm chị chờ mong một tiếng gõ cửa của anh về, dù chị thừa hiểu rằng không bao giờ anh trở về đêm nay. Anh còn sống là chị sẽ còn tất cả. Còn tình yêu, tình vợ chồng và còn được trở lại hoạt động. Nếu gặp anh, nhất định chị sẽ đòi anh cho tham gia trận này. Tình hình có khác xưa thật nhưng nằm im nuôi con từng ấy ngày là đủ rồi. Thực ra những ngày tháng đen tối vừa qua, đã có lúc chị muốn buông trôi. Các cơ sở ở nội thành không móc nối được, đường lên căn cứ bị chặn đứt, chồng thì không biết sống chết ra sao, chị có quyền kiếm gạo nuôi con lắm chứ. Đứa con đã níu chặt lấy tâm hồn và cuộc đời chị. Đời một người vợ, một người đàn bà thời buổi nào cũng nặng nề lo toan, ôi! Nhìn đứa con ngủ ngon lành lúc này sao chị thấy có những nét giống ba nó quá chừng! Người bán thuốc rong ấy, có gì ngay từ đầu mình lại không nhận ra? Con ơi! Đầu con mất rồi, con không còn hồn nữa, con của má khỏi bệnh thiệt rồi. Con có biết người nào chữa khỏi bệnh cho con không? Ba đó! Ba mà con chưa hề được thấy mặt... Nghĩ đến đó, chị lại rơm rớm nước mắt. Chị mong trời chóng sáng để gửi con cho má để đi tìm anh. Anh Xuân, đêm nay anh ngủ đâu? Trời trở lạnh thế này chắc cánh tay anh đau nhức lắm! Sao em lại không được ở bên anh để chăm sóc vết thương cho anh như ngày ấy? Anh đang theo đuổi một mục tiêu nào khó khăn lắm phải không? Đứng một thân một mình lặn lội như thế. Hãy cho em phụ giúp anh một tay. Anh hiểu vợ anh mà. Vâng! Chuyện này chưa thể cho má biết được. Sau tất cả mọi việc hăng hay phải không anh? Má già rồi, sợ má quá xúc động làm lỡ việc. Nhưng còn em? Em cũng làm lỡ việc của anh sao? Anh hết tin em rồi sao? Cùng với nỗi mừng vui, một

sự giận dữ vu vơ trỗi lên trong người chị. Tuy vậy em đã đến nỗi nào đâu. Em đã thành một con phản bội, một con chiêu hồi đâu. Anh đâu có biết ngày đêm em vẫn nghĩ đến anh, đến các đồng chí ở trong rừng. Trời ơi! Nếu hôm nay không gặp anh thì không biết đời em sẽ đi đến đâu. Cứ đà này sống miết vài tháng nữa, chắc đời em sẽ nguội lạnh hoàn toàn. Gặp anh, thấy anh chống trả khôn ngoan với chúng nó, em như sống lại tất cả những năm tháng chiến đấu ngày xưa. Em đã chuẩn bị cả rồi. Không thể nhẫn nhục mãi như thế này. Không có sự yên tĩnh bên trong thì không thể sống với cuộc sống đời thường. Còn gì nhục nhã bằng ngày ngày phải sống cạnh những cái mà mình vốn căm ghét, khinh bỉ hả anh. Anh hãy về với em. về với em bằng chính ngay dáng hình méo mó dị hợm đó, cái dáng mà chỉ những người làm cách mạng mới dám chấp nhận công việc chung. Hãy về với em, anh vẫn là người đàn ông đẹp nhất trên đời. Hãy về với em! Hãy thay mặt cách mạng trao tiếp nhiệm vụ cho em! Nhiệm vụ gì cũng được, miễn là cho em được trở về vị trí cũ bên anh. Hồi khuya thấy máu anh ra nhiều quá, em đã định nhận liều tất cả rồi hậu quả ra sao cũng chịu hết. Em sợ mất anh. Nếu thế thì mẹ con em sẽ sống ra sao? Riêng em sẽ suốt đời sống trong ân hận giày vò. Nhưng rồi nhìn vào mắt anh, chỉ còn đôi mắt là giống anh ngày trước, em đã trấn tĩnh lại. Bao giờ vợ anh cũng cảm phục anh. Anh có biết cái thằng thiếu tá tra hỏi anh là thằng nào không? Tiếng nói nghe quen quen. Hình như đã một vài lần em được nghe tiếng nói này ở hậu cứ, nơi mà một năm đôi lần chúng ta trở về phải che mặt nhìn nhau. Thằng ấy không giống những thằng sĩ quan khác em gặp trên đường phố Sài Gòn. Thái độ, giọng nói, cái nhìn của nó lạ lắm! Vừa xa vừa gần, lúc ẩn lúc hiện, khi thâm độc, khi ngây ngây. Anh có thấy con mắt nó nhìn anh u uất thế nào không... Em lo cho anh quá! Không hiểu đêm nay chúng nó có để cho anh yên không? Đó. Trời lại nổi gió nữa rồi! Viết thương của anh... Tiếng xe lôi đã nổ rền rĩ ngoài đường, sắp sáng rồi!

- Đêm nay anh ở đâu?

- Có ai gõ cửa đó con ạ. Ra xem người ta hỏi gì.

Tiếng kêu của má dưới bếp đánh thức chị ra khỏi giấc ngủ chập chờn. Chị mở bừng mắt. Trời đã sáng. Ai gọi cửa sớm vậy! Trời! Chị run rẩy cả người. Chẳng lẽ lại là anh? Nhưng sao anh đến vào giờ này? Chết thôi! Vừa

mong đó là anh vừa không phải là anh, chị cứ chân đất chạy ra... Không phải! Trên khung cửa, hiện ra cùng với nắng sớm, là một đôi trai gái ăn mặc sang trọng. Và phía sau là Pho du lịch đang nổ máy re re. Chị ngượng ngùng vắn lại tóc.

- Xin lỗi anh và chị. Bữa nay cửa hàng nghỉ. Xin anh chị cảm phiền bữa khác tới.

Anh con trai nhìn sâu vào mắt chị, nói khẽ:

- Không! Chúng tôi không phải là khách đến may cát. Tôi chuyển lời của một người tới chị.

Dạ! Mời anh chị vô nhà - Chị bỗng thấy bẽn lẽn.

- Khỏi chị! Chúng tôi đang mắc việc, hẹn chị lần khác - Anh con trai dẫn đo một chút rồi nói tiếp - Có một bác người Thượng làm nghề bán thuốc nam có nhờ chúng tôi đến xin lỗi chị chưa trả được món tiền thối lại. Bác có nói chị chịu khó đến nhà ông N. ở chợ Thủ Đức lấy giùm.

- Dạ! Tiền thối nào ạ?... À! Có, có - Mát chị sáng lên. Tôi nhớ ra rồi. Ồi có là bao! ông chu đáo quá! Anh chị gặp ông hồi nào, ở đâu ạ? - Gặp hồi hôm, ngay trong nhà tôi.

- Thế bây giờ ông ở đâu ạ? Tội nghiệp! Thằng nhỏ nhà tôi được ông chữa cho khỏi bệnh chưa kịp cảm ơn. Nếu được, anh chị cho tôi gặp ông một chút... hoặc chuyển lời tôi cảm ơn... dạ.

Đôi trai gái nhìn nhau, rồi vẫn anh con trai trả lời:

- Chị không còn gặp được bác ấy nữa đâu.

- Sao ạ? Bác ấy trở lên núi rồi sao? Giọng chị hụt đi.

- Không! Anh con trai tránh không nhìn vào mắt chị - Người ta giết bác ấy đêm qua rồi. ở bờ sông. Đêm khuya... Chúng tôi nghe thấy một tiếng nổ...

Như có một cây gậy đánh mạnh vào đầu, chị choáng váng vịn vào cánh cửa.

Thấy vậy, cô gái vội chạy đến đỡ lấy chị dìu vào trong nhà. Họ đưa mắt nhìn nhau ái ngại. Anh con trai lặng lẽ gật đầu không nói gì... Lát sau, không rõ nghĩ ngợi thế nào, anh đi đến bên cạnh lấy bàn tay xanh xao của chị, cất giọng ân cần:

- Xin lỗi đã đem tin không tốt lành đến cho chị. Tôi không biết chị là ai? Quan hệ với người đó thế nào nhưng tôi cảm phục anh ấy. Chị có nghe tôi nói không? Vâng! Chị cứ tin ở tôi. Chúng tôi không phải loại người xấu. Đây là địa chỉ của tôi. Cần gì chị cứ đến. Lúc nào tôi cũng ở nhà. Còn bây giờ... Tôi quý bác ấy, tôi xin được thay mặt bác ấy gửi lại chị số tiền thôi - Anh rút ra một tập giấy bạc đặt trên bàn rồi hai người vội quay ra như trốn chạy.

Suốt trong thời gian nhận được tin ấy, chị như người mê loạn không nghe, không nhìn thấy gì hết. Đến khi lảng máng thấy bong hai người đi ra xe lại nhìn thấy xấp bạc đặt trên bàn chị mới cuống lên cầm vội nắm tiền chạy theo.

- Nè!... Tiền nè!... cần lấy tiền đi anh! Tôi không có...

Nhưng chiếc Pho đã phóng vụt đi rồi. Chỉ có đôi mắt mở to, lẫn trong khối xương màu lam nhạt, ngoái lại nhìn chị thương cảm.

Chị nằm liệt suốt ngày hôm đó và cả đêm hôm sau. Mãi đến trưa chị mới gượng dậy được, trông già đến chục tuổi. Động tác đầu tiên là chị sờ đến con, hôn lấy hôn để vào mặt vào tóc nó. Thằng bé thấy mẹ hôm nay không nằm nữa cũng bập bẹ kêu lên “Má! Má! Má hết bệnh rồi...” Hơi thở của nó phả vào mặt chị thơm nồng. Nước mắt muốn trào ra nhưng chị kìm lại cũng như suốt ngày suốt đêm qua chị đã kìm lại được. Chị không muốn cho má chị biết chuyện này. Bây giờ ôm ghì lấy tấm thân nhỏ bé nóng hổi của con, chị bỗng hiểu trong những giây phút tuyệt vọng nhất, chính con đã giằng giữ chị lại với cuộc đời. Trước cái chết thật sự của anh, còn hơn nỗi đau khổ, một sự trống vắng đến rợn người ứa vào lòng chị. Chị bỗng thấy tất cả đều là vô nghĩa. Mọi nỗi thống khổ, vui buồn, mọi cố gắng, quần

quai của con người, của chị, của kẻ thù, của cả Sài gòn ngoài kia... Hết thấy đầu vô nghĩa, phù phiếm trước cái chết. Sống mệt mỏi mà chết lại đơn giản vậy thôi ư? Đã bao lần vĩnh biệt đồng đội, vĩnh biệt người thân và bản thân mình, cũng đôi bận suýt xa lìa cuộc sống, nhưng lần này, trước cái biến mất kì lạ và tức tưởi của anh, chị bang hoàng không hiểu nổi. Trời già trở trời! Chờ đợi. Hi vọng. Cho gặp đây. Lại biến đi. Biến hẳn. Còn biết chờ đợi cái gì nữa!... Thoạt đầu chị chỉ thấy một khoảng trống mông lung bày giăng trước mặt mà chưa cảm thấy cái đau đớn cụ thể. Đến khi khoảng trống hoắc ấy tan đi, sự đau đớn cào xé mới dần về. Và chính cái cào xé cụ thể đó đã giúp chị gượng lại, dần dần ra đầu mút của mọi sự kiện. Đứa con lúc đó thực sự là chỗ dựa cho linh hồn chị. Nó là cái cụ thể nổi lên trên khoảng trống hoắc kia. Đã lâu lắm rồi, kể từ ngày theo anh vào trận, thỉnh thoảng lắm chị mới thắp nhang niệm phật để chiêu lòng mẹ. Nhưng trưa nay, dưới cái nắng gay gắt và những âm thanh ồn ã của đô thành, chị muốn đốt một vài nén nhang cúng thêm cho anh. Chị thấy mình nhỏ bé cô đơn quá! Cõi đời tàn bạo quá! Chị muốn được sưởi ấm một chút trong đức tin đang lụi dần...

Đi chùa về, thấy con gái đang đứng lặng trước bàn thờ, bà má nhẹ nhõm cả người. Không ngờ cái ông phật chùa Vĩnh Nghiêm này thiêng thật. Có chịu uống một giọt thuốc nào đâu mà bây giờ trông nó đã tỉnh táo ra nhiều lắm. Tội nghiệp! Nhà một mẹ một con khi ốm khi đau thật khổ cực trăm đường. Quá lao lực với thằng nhỏ mấy ngày vừa rồi mà nó lăn ra bệnh đó mà. Cuộc đời nó sao cũng giống cuộc đời bà. Sinh được mụn con rồi ba nó cũng theo anh theo em lên rừng đánh Tây, đánh Pháp mất tiêu không thấy trở về (Bà thường nói trạch đi trước mọi người là ông chết vì mủ cao su ăn mòn xương). Thương con, thương rể bà càng quý cháu. Ý bà muốn sau cái đợt Mậu Thân ấy, nhân vụ nhà cửa cháy trụi dọn về Bến Tre ở quách cho rồi. Vừa có vườn tược tròng trọt vừa có mấy người bà con quê ở ngoài Bắc mà lại được yêu thân. Bà sợ bom đạn lắm rồi. Nhưng con gái bà không nghe. Nó nói có mỗi một nghề thợ may đi nơi khác để vất vưởng. Nó nói vậy nhưng thâm tâm bà biết nó muốn ở chốn cũ để ngóng tin chồng. Yêu con và nề con, bà không muốn làm con buồn. Cũng như trước kia, nó muốn làm gì thì làm, muốn đi đâu thì đi, vì bà tin con gái bà không bao giờ làm đi đâu quấy quả. Và lại cái nghề may của nó cũng đắt

hàng thiết. Nhà cửa chật chội, hàng hóa lơ thơ nhưng được cái khéo tay nên khách tìm đến cũng nhiều.

Bà nhét miếng trầu vào miệng nhai bồm bẻm.

- Đã dậy được rồi ư con? - Giọng bà còn giữ nguyên được cái chất giọng ngoại thành Hà Nội ngày xưa - Khô! Mày ốm quá con ạ! Dở rồi phải ráng ăn uống mới được. Quái! Cái chú bán thuốc nam đi đâu biệt tin. Lùng khắp chợ mà không thấy, tao định nhờ chú cắt cho mày thang thuốc bổ uống cho mau lại sức. Chú ấy có nói với mày đi đâu không hay lại về trên ấy rồi? Người đâu mà tốt bụng.

Câu hỏi vô tình của mẹ nghe thất ruột, thất gan. Không quay lại, chị chỉ khẽ lắc đầu. Chị biết lúc này mà nhìn vào mắt mẹ, con mắt nhân từ, suốt đời giành sự thương yêu vô hạn cho con cháu, chị sẽ khóc òa lên mất.

- Má ở nhà với cháu. Con lên Thủ Đức lấy ít vải. Hẹn người ta lâu quá sợ lỡ mất mỗi hang.

- Đi đâu mà đi! Cứ ở nhà tĩnh dưỡng cho khỏe. Không làm nay thì làm mai. Đã chết đói đâu mà lo.

- Dạ!... Không phải vậy đâu má à!

- Mày nghe má mày một lần đi Nhân. Sức vóc thế kia ng ỡ cũng không nổi nữa là đi. ở nhà. Việc gì để đó tao đi cho.

- Má đi không được đâu má. Nước mắt chị lại chực trào ra - Con khỏe rồi. Đi lại một chút cho tỉnh táo. Má nhớ cho thằng Chu Anh uống nốt chỗ thuốc của... ông thầy. Chị ầu con về

Nói rồi chị chụp nón đi ra. Dòng người, xe cộ ngược xuôi lóa mắt trên mặt đường nuốt chửng lấy cái dáng mỏng manh hơi xiêu của chị. Biết tính con gái từ nhỏ, người mẹ chỉ biết ng ỡ thờ ra tủi thân muốn khóc.

Cũng trưa hôm ấy, Hoàng xanh tìm đến nhà cô nhân tình. Hôm qua hẳn lại gặp thêm một chuyện bực mình. Rõ ràng lão thiếu tướng trai lơ đã

ngầm ra lệnh cho hắn tùy nghi xử lý tên người Thượng, vậy mà lúc về báo cáo, lão lại nặng mặt hỏi tại sao không theo dõi đến nơi đến chốn để tìm thêm những đầu mối khác. Lại thẳng ranh để ria mép khốn kiếp xúc xiểm đi đầu gù đây.

Xin ngài cứ tin tôi “Tôi không tin thiếu tá thì còn tin ai”. Viên tư lệnh trả lời lạnh nhạt. Hắn hiểu lão ta phật lòng với cách nói năng có vẻ cá mè một lứa của mình. Nhưng hắn cóc cần. Đằng nào sau ngày lễ kỉ niệm này, hắn cũng xin thôi tất cả kia mà. Tuy vậy, do khả năng tự nhận thức khá tốt, hắn cũng dịu lại. “Mặc dầu vậy, thừa tư lệnh! Để thật chắc ăn, tôi sẽ trực tiếp đi đầu khiến người của tôi phong tỏa tất cả các mục tiêu mà chúng ta có thể tiếp cận được.

Tuy vậy, hắn cũng thừa nhận lão tư lệnh nói đúng. Lão ta có học, hiểu biết rộng và bao giờ cũng tỏ ra sắc sảo khi nhận định tình hình và nắm bắt ý đồ của đối phương. Chỉ hiềm lão thiếu bề dày kinh nghiệm lại sinh viên sách vở nên bộ óc khá thông minh ấy không tỏa được xuống những màn lưới cụ thể và vạch được những biện pháp hành động rõ ràng. Tiếc cho lão, nếu dưới trướng lão bôn bót những thằng trung gian sâu mọt như thằng Thuấn, hay bất cứ một thằng nào khác, với cái năng lực dù là còn khuôn cứng ấy cũng không đùa với lão được. Nghĩ về thượng cấp, đôi bạn hắn cũng pha một chút kính nể tuy bằng cảm quan, nhiều lúc hắn tìm thấy trong con mắt, cái cười, giọng nói của lão đầy chất giả tạo, hời hợt. Sao có lúc nhìn lão thấy giống thằng Thuấn đến thế! Tiên sư nó. Đang bàn công chuyện chưa đầu vào đâu thì thằng mất dạy đi vào nói oang oang “Thưa thiếu tướng! Tướng Giôn bên bộ tổng tham mưu điện hỏi ta có dư cán bộ thông thạo địa hình, lối tác chiến, tâm lý cán binh... của Việt Cộng không? ở Pleicu đang rất cần một cỡ như thế để đập lại chiến thuật chống phá bình định ma quỷ của chúng. Tôi nghĩ là chỉ có ông Xanh đây, nhưng đời nào ông chịu đi, phải không ạ! Nên tôi nói chờ thỉnh thị thiếu tướng sau”. Thế có láo không? Nó muốn bóng gió nói đến thân phận mình sau này đây. Thân phận sau này...

Tao cũng chẳng ở với mày lâu nữa đâu mà thân phận. Nhưng trước đó thế nào tao cũng dạy cho mày biết thế nào là... hắn cay đắng thừa nhận

rằng ít nhất phía bên kia, phía của những người đã có thời chia nhau một hơi thuốc rê với hắn cũng không thể có cái hạng người t ồi tệ đường này.

Đến bây giờ hắn mới bàng hoàng nhận ra rằng cái chết của gã bán thuốc nam không đem lại đi ều gì ổn định cho hắn cả, ngược lại, nỗi ám ảnh bởi con người đó có phần còn tăng lên. Cứ nhắm mắt lại là hắn lại thấy đôi mắt của con người ấy trước khi ngã vật xuống. Đôi mắt cứ trừng lên: “R ồi mày sẽ phải trả giá, trả giá bằng hết, trả giá thê thảm cho những tội lỗi ghê tởm của mày”. Có đúng vậy không? Hắn chỉ là một thằng bán thuốc cha căng chú kiết nào đó kia mà. Nhưng tại sao cứ nhắm mắt lại là... Thật kì lạ! Khi người bán thuốc còn sống, nỗi ám ảnh mới ch ờn v ờn ở trước trán, khi người ấy chết r ồi, nỗi ám ảnh đó lại chìm vào bên trong đầu hắn. Người bán thuốc và tên đội trưởng dính dáng gì với nhau? Hay tất cả chỉ do hắn suy tưởng ra? Đi ều đó hắn cũng không biết nữa. Những cơn thẳng thốt làm mặt mày hắn nhăn nhúm lại.

Hắn đi như một bóng ma vào hành lang dẫn đến phòng riêng nữ chủ nhân tiệm Kim Hoàn.

- Buông ra! Người toàn hơi rượu. Em đã bảo anh không bao giờ được đến vào giờ này kia mà - Cô chủ tiệm xô cái thân hình run rẩy của hắn ra, lạnh mặt.

- Em là của tôi, cần gì phải giờ giấc. Bữa nay em d ỏ người?

- Nói nghe sướng chưa? Thôi, anh ng ồi chơi một chút r ồi về, mai sớm em mắc công chuyện.

Hắn nhìn quanh quất trong phòng:

- Đầu mẫu thuốc của ai đây?

- Em hút.

- Xưa nay cô đâu có hút thứ thuốc lính này?

- Xưa không thì nay có, làm chi mà anh hạch sách tôi dữ dặt? Ắt nương mắt lên - Mà tôi cũng nói cho anh biết, anh chưa là cái gì của tôi đâu mà nói cái giọng đó. Mệt lắm!

Hắn ng ưỡ phịch xuống, nói như rên:

- Trời ơi! Phải r ưỡ, tôi có là cái gì của nó đâu. Tôi chỉ vì cái miệng lưỡi ngon ngọt của nó mà bỏ tất cả vào đây thôi. “Anh đừng lặn lội nữa, về đây em nuôi...” Ha! Tôi đã đến nỗi để cho nó phải nuôi đâu!

- Sao ông hèn thế. Tôi đâu có phải là nguyên do chính để ông bỏ bạn bè ở lại rừng. Sao ông hèn thế?

- Im m ồm đi! - hắn đứng bật dậy.

- Ngày xưa nhìn ông râu ria, rách rưới khi bị cảnh sát rượt, chạy vào nhà tôi lại thấy đáng yêu hơn.

- Và bây giờ - hắn cười cay đắng - khi tôi trơn lông đỏ da, cô lại chán tôi như những thằng đàn ông sạch bóng đã qua tay cô ngày trước. Khốn nạn! Hóa ra tôi chỉ là phương tiện làm thỏa mãn cái tham lam chuộng lạ của cô?

- Có thể. Tất cả chỉ là phương tiện của nhau, ông đồ trưởng dùng anh để vặn vít chặt vô ghế ng ưỡ, anh cũng tham dự vô ông ta để trốn tỉnh đầu óc. Tôi và anh là cái cốt của nhau để lấp đầy khoảng trống trong đầu. Tuyệt! ông khờ vậy sao? dễ tin vậy sao?

Xanh g ần như ch ồm lên:

• Đ ờ rấn độc! Mi có thể mở m ồm ra mà nói thế được sao? Mà phải - Hắn rên rỉ - Tôi ngu dại, tôi cả tin, tôi không nhìn thấy được khoảng đen trong lòng dạ nó. Hừ! - Hắn bỗng nói vanh vách như đọc một bản lí lịch - Một cô bé xinh đẹp bán chôm chôm ở Lái Thiêu lọt vô mắt một sĩ quan Mỹ, ít ngày sau, cô ta trở thành me Mỹ ngụ tại một ngôi nhà sang trọng ở trung tâm Sài Gòn. Không được bao lâu, gã sĩ quan này lặn ra chết. Chưa đoạn tang ch ồng, ả lại bập vào người ch ồng Mỹ thứ hai, có nhiều cô ph ần

ở mọi nơi. Cũng chỉ được ít tháng, anh chồng này lại được đưa gấp đến bệnh viện.

Sao vậy?

- Thôi đi - Ắt tái mét mặt vì giận, ông đi ra khỏi cửa nhà tôi ngay. Đây không chứa chấp cái đờm mật vụ, tráo trở lừa thầy phản bạn ấy. Mời ông!

Xanh rũ người xuống. Hấn choáng váng đến tê dại cả người. Đờ tráo trở! Chao ôi! Một con đàn bà t ối tệ như thế mà cũng còn khinh miệt mình được ư? Mình là ai?... Và hấn khóc thật sự, đôi vai đàn ông run lên...

Chính lúc ấy, dường như động lòng thương lại, dường như chạnh nhớ lại đôi chút kỷ niệm cũ, ắ tiến đến gần hấn, nựng như nựng trẻ:

Thôi mà cưng! Đừng giận! Bữa nay em làm ăn thua lỗ quá. Mai một cưng lại, em bù cho.

Hoàng Xanh gạt mạnh những ngón tay tròn và dài của ắ ra khỏi mớ tóc bù xù của mình, đứng phất dậy và lù lù đi ra.

Ra khỏi nhà, chị dừng lại một lát cho quen với màu sắc chói chang và những tiếng động inh tai trên mặt đường. Mới có một ngày một đêm mà chị tưởng như đã cách biệt với thế giới bên ngoài lâu lắm rồi. Thây kệ những nỗi đau riêng, cuộc sống cứ cuồn cuộn trôi đi. Chị hít một hơi thở dài cả mùi nắng lẫn mùi xăng rồi bước lên cầu.

Tới ngã tư, chị nhìn thấy ai như Hai Băng Giá từ trong một tiệm cà phê đi ra. Đến gần, chị nhận ra đúng là anh. Bữa nay anh mặc một bộ đồ rất trang nhã, lại thêm chiếc kính gọng nhỏ đất ti ền, thoát trông, anh giống như một kép hát chuyên đóng những vai buồn và ốm yếu. Anh đến trước chị, khẽ gật đầu chào.

- Bữa nay chị khỏi bệnh?

- Dạ! Cũng đỡ đỡ... ủa! Nhưng sao anh Lắm biết tôi bệnh?

- Cả Sài Gòn này, cái gì xảy ra tôi cũng biết hết. Tôi còn biết có mấy thằng cóm mấy bữa nay hay lảng vảng ở nhà chị nữa kia. Nhưng chị khỏi lo. Tôi đã cho bọn đàn em dọn sạch rồi.

- Chắc anh l'ần đó: Tôi làm gì mà họ lảng vảng. Lần sau anh đừng làm vậy, họ có cớ gây khó dễ cho tôi.

- Dạ? Có thể tôi l'ần... Nhưng mà chị yên chí đi. Không thằng nào dám qua mặt tôi cả. Tôi chỉ cần... Nhưng thôi, nói cái đó làm gì. Chị hai... Ngó bộ chị xanh quá? Nghe bọn em út nói chị nằm liệt mấy ngày không ăn không uống gì, tôi định ghé tới thăm... Còn mệt, chị định đi đâu đấy?

- Tôi lên Thủ Đức xem lại mối hàng.

- Vậy mời chị lên xe tôi chở đi luôn. Tôi... Tôi cũng có chút việc ở trên.

Không dám làm phiền anh.

- Có chi đâu mà phiền.

- Dạ thôi... Cảm ơn anh.

- Hay là chị ngại đi cùng với tôi.

- Không!... Không phải vậy...

- Vậy tôi gọi riêng một taxi đưa chị đi vậy.

- Đừng... Đừng. Thôi được! Làm phiền anh lần này nữa thôi.

Thoáng chốc, chiếc Vespa đã đưa hai người sang đến bên kia cầu. Chị hỏi.

- Anh Lắm thường uống cà phê ở đây?

- Không! Chỉ từ sau khi gặp chị.

Chị nói lảng đi.

- Anh Lãm sao xử tốt với tôi quá vậy?

Lãm định nói một điếu gì đó xong lại thôi, anh tăng ga cho xe chạy nhanh hơn. Tới một trạm gác bên kia ngã tư Hàng Xanh, trong khi tất cả các xe cộ phải dừng lại khám xét, Lãm vẫn thản nhiên cho xe nổ máy. Mấy người cảnh sát lực lưỡng, vũ khí đầy mình vội giơ rui cui ra ngăn lại, nhìn rõ người ngồi trên xe, họ lại dang ra nhường lối. Anh quăng xuống một gói thuốc thơm rồi nhẹ nhàng lách xe vút qua. Đám cảnh sát cười cười búng ngón tay theo.

- Anh quen à?

- Gọi là quen cũng được mà gọi là kiêng rè nhau cũng được. Bọn chúng còn lạ gì tôi nữa mà xét với hỏi. Ngon lành thì tôi ngon lành lại. Gây khó dễ chẳng ích gì, mà dễ ăn đòn như chơi.

- Chắc anh Lãm thân thiện với họ lắm? - Giọng chị không giấu được một chút lo ngại.

- Không! - Sau miếng kính chiếu hậu, chị thấy cái miệng của anh cười vừa ranh mãnh hiểu biết vừa tỏ ra ngán ngấm.

Nghe giọng nói ngang tàng pha một chút khoe khoang của anh, chị thấy hơi yên dạ. Hoá ra sang nay gặp được con người ghê gớm này mà lại đậm may, đỡ lo phiền phức dọc đường. Biết đâu với tất cả cái ưu thế đặc biệt của anh ta, sau này nếu... Chị vội xua đi. Điếu đó còn sớm quá, không thể vội vàng được. Nhưng dù sao chị cũng thấy tin cậy và gần gũi con người xa lạ này hơn. Xoè bàn tay che gió, anh hơi nghiêng mặt lại.

- Hỡi nầy chị hỏi sao tôi đối xử tốt với chị? Tính nó vậy. Tôi thấy chị khá đặc biệt. Thoạt gặp là thấy nể nể li li. Vì sao tôi cũng không biết nữa. Chị khác nhiều người khác: Lớp thì kênh kiệu đua đòi, coi đời như cỏ rác, lớp lại yếu đuối hèn hạ, một ngọn gió ào tới cũng rung rinh. Tôi đã quen với cái loại ấy rồi. Bất ngờ gặp chị, tôi như sống lại những năm tháng tốt đẹp nhất của mình xưa kia. Hỡi ăy... Thôi! Chuyện dài lắm! Lúc nào chị cho phép tôi kể nghe vui. Tới chợ rồi, chị ghé phố nào? Số nhà mấy?

- Thôi anh để tôi xuống đây luôn, cảm ơn anh Lâm nhiều.

- Bao lâu chị sẽ về?

- Tôi mua bán lâu mau chưa biết, anh Lâm cứ về trước đi!

- Đâu có được. Luật bọn tôi là làm cái gì phải làm cho tốt. Chị cứ đi lo công chuyện đi. Tôi chờ ở đây.

- Anh nói anh tin tôi, anh nghe tôi - Chị dịu dàng - Thế thì anh để tôi đi một mình được không? Lâm khác lại nhờ đến anh.

Ngẫm nghĩ một lúc, anh bỗng hỏi nhỏ giọng:

- Sao mắt chị buồn vậy?

- Nhiều chuyện lắm! Lâu lâu tôi nói cho anh nghe. Bây giờ anh về đi nghen!

- Được! Tôi về - Giọng anh có vẻ hơi giận.

Như thường lệ, cái quán nem chả của chú Sáu vẫn tối ngày đông đúc khách ra vào. Người ta tìm đến quán bởi những đĩa nem đặc sản một phần, phần nữa vì ông chủ quán lúc nào cũng sôi nổi và biết chêm vào những câu đùa hóm hỉnh. Vậy mà hai bữa nay, khách ăn quen thán nhận xét thán sắc ông chủ tiệm có chiều kém vui. Ông hay ngó lơ lơ ra ngoài đường, có khi đăng trí quên cả trả lời khách hàng.

Sau khi cố ý lách qua lách lại các quầy hàng để biết chắc không có ai theo đằng sau, ngập ngừng một chút trước cửa, chị bước hẳn vào trong tiệm. Nhà ông N đây sao? ông N là ông nào? Chưa kịp ngửi xuống ghế, mùi hành mỡ thơm nức từ trong bếp bay ra ngào ngạt khiến chị thấy đói nhून người. Đến bây giờ chị mới nhớ rằng suốt hai ngày qua chị chưa có miếng nào vào bụng. Quán tối lại đông người, chị chưa nhận ra ai vào ai thì chợt nghe một tiếng nói trầm trầm vang khẽ bên tai.

- Trời đất! Có phải Nhân đó không cháu?

Thấy gọi đúng tên húy, chị giật mình nhìn lên. Sau một chút ngỡ ngàng chị nhận ra khuôn mặt phúc hậu của chú Sáu, cơ sở hậu cần nội thành cũ. Mừng quá! Chị đứng dậy định nắm chặt lấy tay chú nhưng chú Sáu đã nghiêm mặt nói nhanh:

- Vô! Vô trong nhà! Nếu bọn bếp hỏi thì nói là người bà con với thím lên đặt hàng.

Lát sau, có thím Sáu ra trông thay hàng, chú đã ngõ trước mặt chị - Đến có việc chi vậy cháu? Sao dạo này cháu ốm đi nhiều quá!

- Anh dặn cháu tới đây...

Mới nói được thế, nước mắt chị đã trực trào ra. Chị cắn chặt môi giữ cho mình khỏi khóc nhưng nước mắt chị cứ từng đợt, từng đợt trào ra. Chị khóc oà lên. Khóc tức tưởi. Khóc thoả thuê cho bỏ những lúc tấm tức khóc một mình. Đôi vai mảnh nhỏ của chị rung lên...

Chú Sáu bồng hiều cả. Ngực chú đau nhức. Thế là thằng Ba đội trưởng bị r ấ! Lại thêm một người nữa ngã xuống. Đau quá! Trong vòng một năm nay, chú đã phải chứng kiến bao cái chết th ần l ặng của những người thân yêu còn rơi rớt lại sau Mậu Thân. Mỗi lần như thế chú lại thấy mình già đi một chút, vỡ đi một mảng thân thể. Phải nói phải cười là gượng gạo đó thôi, để che mắt chúng nó cho anh em mình có nơi có chốn đi về. Chú không sợ chết, không sợ tù đầy nhưng chú sợ ngày ngày phải chứng kiến những cái chết của đồng đội diễn ra trước mắt mình mà chịu bó tay không làm gì được. Nhưng chú vẫn phải chứng kiến, phải trụ bằng được ở cái ngã tư chợ ven đô này. Chú tự định ra cho mình một quy tắc hoạt động rất nghiêm ngặt. Đêm nào trước khi đi nằm chú cũng cẩn thận soát lại trong ngày xem có để xảy ra một sơ hở gì không để ngày ngày mai ch ỉnh lại ngay. Suốt một năm ngọt ng ạt trôi qua, chú đã không từ một cách thức gì để t ần t ại hợp pháp, kể cả cách tung ti ền tối đa cho bọn c ần quy ền địa phương, bọn cảnh sát khu phố. Bữa nay gặp lại cô gái biệt động đã bắt tin từ lâu, vợ của Ba Xuân, chú ngạc nhiên hết sức, chưa kịp mừng thì đôi vai mảnh nhỏ đang rung lên kia đã c ứa thêm vào lòng chú một nỗi đau héo hắt. Mới ch ỉu qua, anh Tư phó tư lệnh có ghé qua chú báo tin Ba Xuân đã bị

bắt (chính ảnh cũng bị theo dõi nên đành tạm lui về hậu cứ đêm ngày xin ý kiến của bộ tư lệnh). Vậy mà bây giờ nó đã thiệt mạng rồi sao?

- Thôi nín đi con! Con định tính sao bây giờ?

Cô gái ngẩng phắt đầu lên, mắt còn đầy nước.

- Thế mấy chú định tính sao?

Chú không chịu nổi cái nhìn ấy, vội nhìn lảng đi.

- Tại sao cháu biết chú ở đây mà tìm?

- Có một đôi vợ chồng đi xe Phô tô tới. Ảnh bị bắt trong nhà họ.

- Liệu có tin được không? Cháu có nghĩ đến chuyện chúng tìm cách giăng bẫy?

- Không! Cháu chưa hiểu gì về họ nhưng nhìn vào mắt họ, xét thái độ họ, cháu tin. Những năm hoạt động bí mật cháu đã nghiệm ra điều đó, nếu không, thân cô thế cô làm sao sống được đến nay. Chú đừng ngại.

- Không! Chú không ngại! Cháu tin là chú tin.

- Vậy mà anh không tin cháu. - Mắt cô gái lại mọng lên - Suốt hai đêm nằm cạnh vợ con mà chẳng hé răng một câu. Bây giờ chết rồi, vẫn không được nói thật với vợ con một lời!

- Cháu đừng phiến nó. Cháu không hiểu được tâm trạng của nó lúc ấy đâu. Để rồi chú nói cho nghe.

Chú lạnh lẽo đi ra ngoài một chốc rồi trở vào với một tô phở nghi ngút khói.

- Ăn đi cháu! Ngoài đường yên, không có gì đâu. Ăn đi! Thằng Ba ngày trước mỗi lần có việc tới đây rất ưa món này. Vào trận đợt này nó có một nỗi buồn không muốn nói với ai. Trong ban chỉ huy có người không tin khí tiết của nó ở trong tù, chưa muốn giao việc cho nó. Cháu là người cách

mạng chắc cháu hiểu được đi đâu này, chú không nói thêm nữa. Nhưng nó cứ nằng nặc đòi đi. Chính anh Tư đã thuyết phục tổ chức chấp nhận nguyện vọng của nó.

- Chú Tư hồi sáu năm đã làm lễ cưới cho hai đứa cháu - Chị nhìn xa ra ngoài cửa sổ - Chú tốt lắm! Bao giờ chú cũng biết nhận ra mặt tốt ở mọi người.

- Ừ. Vả lại cũng không tìm được ai có kinh nghiệm công tác nội thành hơn nó nên mấy anh đành ưng thuận. Thấy chồng cháu có dấu hiệu thí mạng để biện minh cho danh dự của mình, anh Tư cũng rồi cứ theo chồng cháu vào thành chỉ đạo sát từng bước. Anh hy vọng rất nhiều vào nó trong trận đánh cực kỳ quan trọng này. Chỉ sau một tuần vào thành là nó đã lên được phương án trận đánh. Theo chú đó là một phương án táo bạo nhưng... vẫn có cái gì hơi thí mạng. Kẻ địch bây giờ có nhiều biện pháp chống biệt động tinh xảo lắm. Nhất là lại có thêm thằng phản bội Hoàng Xanh góp sức vào. Thằng này cháu không biết đâu. Khi cháu vào hợp pháp thì nó mới được đi đâu từ miền Trung tới.

- Thằng này chán vuông, mát xếch phải không chú?

Nó đó.

Chính nó đã... Giọng chị nghẹn lại không nói được nữa.

Thằng này lợi hại lắm! Bao nhiêu cơ sở, bao nhiêu thủ đoạn tác chiến của ta nó rành hết.

Sao trên không cho khứ nó đi?

- Nghe anh Tư nói, đã mấy lần ta định xử lí nhưng nó cáo già lắm! Bây giờ thì lại không cần nữa. Nó hết hiệu lực rồi. Cứ để cho nó vậy lại có lợi cho ta hơn. Ta sẽ đánh ngay trên những nhận định đã lỗi thời của nó. Có lẽ vì thế mà thằng Ba mới vận dụng cách đánh đơn giản nhất để lừa nó. Nhưng mấy anh thấy trong phương án có một vài chi tiết phiêu lưu, nếu thắng là thắng lớn, nếu bại là bại sạch trơn nên còn nghiên cứu thêm. Mà trận này mang tính chất chính trị rất lớn, không thể để bại được. Nghĩ rằng

trên không tin, nó buồn, nó tới tâm sự với chú rồi nó về bảo sẽ đi đầu tra thêm. Chính lúc đó, không ngờ vô tình nó lại gặp mẹ con cháu. Nó cũng có chịu nói gì với chú đâu chỉ thấy mắt nó lấp lánh lạ lẫm! Anh Tư nói tính khí nó xưa nay vẫn thế. Kiêu hãnh, nhieu tự ái, làm cái gì cũng hết mình. Phải cái kiêu căng nhưng ở nó chú biết, dù kiêu căng hay khiêm tốn cũng rất chân tình. Cũng như mọi cái xấu cái tốt trong nó đều rạch ròi. Nó khác hẳn thằng Xanh ở chỗ đó. Cách sống của nó không phải ai cũng chấp nhận được nhưng nó thật sự cần thiết cho tất cả mọi người. Hãy để cho người ta cần mình chứ đừng để cho người ta chỉ yêu mình. Yêu có lúc ghét, còn cần thì bao giờ cũng cần. Cháu xem! Nó sâu sắc đến thế đó, đến ngay chú sống gần hết đời rồi và nghe nó mới vỡ thêm ra. Cái thằng! Quý giá biết chừng nào... Thôi, nghe vậy cháu hiểu, cháu đừng phiền trách nó. Không ai thương vợ thương con như nó đâu. Chú đoán chắc thế.

Chị nấc lên một tiếng.

- Tại cháu. Chỉ tại cháu ảnh mới bị rơi vào tay chúng nó...

- Cháu đừng nghĩ vậy. Chiến tranh mà cháu, một sự sao nhãng nhỏ thôi...

Chị đứng dậy gạt nhanh nước mắt.

- Cháu không nên ở lại đây lâu. Thưa chú! - Mắt chị ráo hoảnh - Nhờ chú nói lại với tổ chức, cháu Nguyễn Thị Thanh Nhân, chiến sĩ biệt động mặt trận Đông Nam Sài Gòn, sau một năm nằm im không hoạt động xin sẵn sàng chịu kỷ luật và nay xin tiếp tục trở lại hoạt động. Hoạt động ngay trong mục tiêu của chồng cháu. Cháu sẽ thay anh đảm nhiệm tiếp mục tiêu này. Và xin hứa sẽ hoàn thành nhiệm vụ. Chú Sáu... Cháu muốn lấy hiệu quả trận đánh để biện minh cho danh dự của ảnh. Có ai hiểu được chồng bằng vợ đâu chú ơi...

Chú Sáu khịt mũi giấu sự xúc động.

- Ừ... Ừ. Nhưng mà ăn đi cháu, ăn đi đã. Ngội hết rồi.

- Dạ!... Cháu sẽ ăn. Bây giờ chú tranh thủ nói cho cháu biết toàn bộ nội dung nhiệm vụ và sơ bộ phương án tác chiến của ch ồng cháu.

- Được r ồi! Chú sẽ nói. Nhưng mà ăn đi đã. Việc đánh giặc đâu phải ngày một ngày hai, cháu. Chú sẽ nói nhưng để cháu nghe cho biết, còn nhiệm vụ phải chờ mấy anh quyết định. Chà! Hồng biết khi nào anh Tư mới quay lại đây? Lo cho anh quá!

- Trong tình hình này còn chờ gì nữa chú. Ch ồng cháu tuy bị giết nhưng chúng chưa biết ảnh là ai, nếu có lảng máng biết đi nữa thì chúng cũng đang chủ quan, thoả mãn. Để chậm sợ chúng lại đề phòng gắt gao, lỡ việc. Chú Sáu? Chú và cháu đều là Đảng viên - Chị nhìn xuống, nói nhỏ - Nếu chú còn coi cháu là Đảng viên... Hai người không đủ ba để thành một chi bộ nhưng cháu xin được nhân danh ch ồng cháu nữa là ba thì có thể quyết định được r ồi. Phải làm lẹ đi chú. Hình như sắp tới ngày lễ của chúng nó.

Trước thái độ kiên quyết và lí lẽ của chị, chú Sáu biết có ngăn cũng chẳng được nên đành ra ngoài làm bộ chào hỏi khách hàng om xòm một chập r ồi trở vào. Trong tiếng ồn ào của những bàn nhậu tan r ồi hợp, hai mái đầu một già một trẻ chụm sát vào nhau.

Bỗng ở gian ngoài, giọng Huế của thím Sáu cất lên lạnh lót.

- Cô Bảy đâu! Tôi đã nói h ồi mai phải đặt thêm ba chục chai la-ve mà sao bây giờ đã hết trơn r ồi.

Chú Sáu vội đứng dậy.

- Có động! Cháu cứ theo cửa ngách này ra vườn, từ vườn có lối nhỏ đi ra đường, cẩn thận nghe! Đừng đến đây nh ều. Có gì chú sẽ cho người tìm. Một chú nhỏ bán báo và thuốc lá rong, mặt hiệu hỏi: Cô xài Ba số 5 không? Đáp: Nhà tôi chỉ ưa Bát-stô.

- Nếu không gặp mấy ảnh cháu cứ chủ động tiến hành. Thuốc nổ sẽ cho người đi lấy, còn lực lượng, cháu sẽ tự lo.

Bóng chị vừa khuất sau cánh cửa ộp ộp như cánh cửa dẫn vào cầi tiêu nhóp nhóp, chú Sáu vội quay trở ra. Kịp nhìn thấy hai người lạ mặt bước vào quán, chú đã cất giọng oang oang:

- Xin chào! Xin chào! Chắc hai chú ở xa mới lần đầu ghé quán? Mời ng ồi! Đó, ng ồi gần quạt cho mát. Nào! Hai chú dùng gì? Nem chua hay nem rán? Uống đế chứ? Hay bia?

Hai người lạ mặt chưa biết trả lời sao trước hàng tràng câu hỏi giòn như nem sôi trên chảo ấy thì chú đã cúi xuống nói nhỏ, mắt nheo lại ranh mãnh.

- Tôi biết hai chú là ai r ồi. Yên chí đi. Cứ nhậu thoải mái. Từ sáng đến giờ cũng có mấy chú cảnh sát quận cũng ra vô nhieu lượt r ồi, tuyệt đối an ninh. Ăn gì gọi đại đi! Biết các chú đêm ngày vất vả, tôi nể lắm! - Chú quay lại gọi to - Có cái gì ngon nhất cho dọn ra đây đi bà. Người quen cả đó. Hai người lạ mặt đưa mắt nhìn nhau... Lão già này tinh tường thật! Mới nhìn sơ đã biết thật giả thì còn nước mẹ gì nữa. Thì nhậu đã. Kệ cha cái thằng thiếu tá có con mắt cô h ền nhìn đâu cũng thấy việt cộng cả ấy. Nhậu mày!

Thế là thay vì phải kín đáo do thám cái quán bình dân này, hai gã nhân viên an ninh chỉ còn thấp thỏm chung một đi ều: Liệu có phải trả đủ ti ền cho những món ăn đáng giá đang được bà chủ tươi tắn mang tới kia không?

Khi chị ra tới bến xe xuôi Sài Gòn thì trời cũng ngả vềchi ều. Một buổi chi ều ngoại thành dịu hiu gió. Chiếc Taxi đang đậu đợi khách. Thấy chị, anh tài tiến lại.

- Xin lỗi! Bà vềSài Gòn?

-Dạ!

- Mời bà lên xe, ta đi luôn.

- Nhưng... Một mình tôi cũng chạy?

- Vâng! Tôi được lệnh chỉ chở một mình bà. Mời bà lên ghế trên.

Chị bỗng giật thột. Mình bị bắt? Chị bất giác lùi lại. Anh tài vẫn lúi húi mở cửa xe.

- Bà đừng ngại chi hết, ông Hai Băng Giá đã bỏ tiền thuê nguyên chiếc xe này đưa bà về Sài Gòn. Tôi đã đứng chờ cả buổi. Mời bà lên ta đi tối rồi.

- Dạ! Cảm ơn anh... Không ngờ ông Hai lại chu đáo thế.

Trời mưa, đường vắng, chiếc Taxi chạy với tốc độ khá nhanh. Anh tài xế lăm lăm chú mục vào đường lái không nói một câu. Chị gọi chuyện.

- Ông Hai là người thế nào hả anh?

- Đàng hoàng, một người rất đàng hoàng - Anh ta quay lại về ngạc nhiên - ủa! Bộ chị muốn giỡn tôi hay sao chứ?

- Không tôi hỏi thiệt mà.

- Kỳ không! Tôi tưởng...

- Chúng tôi mới quen nhau.

- Vậy là hồng phúc cho bà đó. Xưa nay bồ bịch của ông có cả bảy, toàn đẹp cỡ hoa hậu cả nhưng ông có đối xử với ai trân trọng như đối với bà đâu. ông vậy đó. Ghét ai thì hạ tay không thương tiếc mà thương ai thì xẻ cửa xẻ nhà. Cánh Taxi chúng tôi không có ống ra tay bảo vệ thì bọn anh chị, bọn cảnh sát ở bến xe này còn chen hòng cho đến lè lưởi ra mà chết đói.

Thì ra anh chàng lái xe này cũng không đến nỗi làm lì cho lắm. Chị nghĩ vậy và hỏi tiếp:

- Ông nguyên là người ở đâu anh? Hình như đời riêng của ông có nhiều khuất khúc?

- Chịu! Đời tư ông kín như bưng. Hồng ai moi được chút xú gì hết.

- Dòm ông không có vẻ gì một tay anh chị cỡ trùm cả.

- Vậy mà giữ lắm đó bà ơi! Có đi đâu ông có học, biết ăn nói, không chửi tục, không đập phá bừa bãi, đối xử với mọi người theo đúng luật giang hồ đâu ra đó, nên ai cũng nể. Nhưng coi chừng! Ông mà nổi giận lên thì không còn có biết phải quấy gì đâu nữa đó nghe! Hôm r ồi ở giữa Bùng binh Chợ Lớn, một mình ông đã đập như tử ba thằng Mĩ v ề tội quit tiền của một thằng cha đập xích lô máy. Nhưng ông cũng đá đít cho thằng cha kia một cái nhớ đời vì “Đàn ông đàn ang gì bị ăn hiếp mà chỉ biết la lối”.

- Máy người Mỹ họ chịu à?

- Chịu thế nào, nhưng ông đi đâu mà chẳng có em út đi theo bảo vệ cả b ầy. Mà đến cóm cũng ngán, không đại gì mà dây với tay coi đời không bằng góc chai bia x ỉ để đó.

Chiếc xe dừng lại bên một dãy hàng quán bày ra hè đường, đèn sáng trắng. Anh tài mở cửa xe từ tốn.

- Ông có nhờ tôi đưa bà đi ăn r ồi hẵng trở v ề nhà. Mong bà đừng từ chối. Tôi đã c ần tiền và nhận lời của ông r ồi.

Đừng chẳng được, hơn nữa cơn đói từ nãy qua đi bây giờ lại c ần cà trở lại, chị đành đi theo cái lưng đ ầy d ầu mỡ của người tài xế trẻ trung. Trong đầu chị thoáng nghĩ đến sự góp phần của Hai Băng Giá trong trận đánh tới.

GIÓ KHÔNG THỜI TỬ BIỂN

Chu Lai

dtv-ebook.com

Phần III

Tiệm may Thanh Nhân sau ba ngày đóng cửa im lìm, sáng nay những tấm ván mặt tiền lại được tháo ra. Khách qua đường lại thấy người thiếu phụ trẻ có vẻ đẹp đoan trang như vẻ đẹp của những cô gái trường dòng đang hí hoáy cắt may sau khung kính. Chỉ khác một điều là cửa hàng có thêm một người đàn bà đứng tuổi phụ giúp công việc. Người ta tắc lưỡi: “Từ bữa bị quốc gia bắt oan, sức khỏe cô có sút kém nên phải cậy người bà con ở Bến Nghé lên đỡ đần”. Người khác tỏ ra thông hiểu hơn “Một phần thôi. Cái chính là bà bắt đầu tính chuyện mần ăn to; Không có thêm người thì bà làm sao có thể chạy đây đó kiếm hàng tốt được”. Cũng có người lên giọng trải đời: “Trật hết! cô tính đi bước nữa. Mấy ông mấy bà không để ý cái anh chàng có cặp mắt buồn so đã có đôi lần lui tới đây à? Bờ cô đó. ở cái thời buổi mọi giá trị đều bị đảo ngược hết này, ai chả muốn đi tìm một chỗ dựa chắc chắn để khỏi bị bắt chẹt, nhất là một nhan sắc như cô”.

Hai bữa nay, cô chủ tiệm hay rời tiệm đi kiếm hàng ở các chợ. Đôi bận vào những buổi sáng hay chiều, người ta thấy chị vận những bộ quần áo rất hợp thời trang hoặc bộ bà ba đen quen thuộc vắt xích lô máy hoặc thư nhàn thả bộ ra khỏi nhà và mấy tiếng sau trở về, bao giờ chị cũng đem theo mấy thước vải ngoại đất tiền. Nhưng không một ai có thể biết được lộ trình của chị dù ngoắt ngoéo đến đâu rồi cuối cùng vẫn kín đáo lướt qua khu trung tâm cư xá kiêm câu lạc bộ sĩ quan không quân Mĩ. Đó là một toà cao ốc được bảo vệ nghiêm ngặt với những chạm gác chìm nổi ở hai đầu đường, ở bãi cỏ phía sau và những hàng rào mắt cáo chắn B.40 giăng giáp vòng vượn lên tới tận tầng thượng, ở đó có một bể bơi quanh năm nước trong vắt chuyên dùng cho bọn sĩ quan cao cấp cả Mĩ lẫn ngụy đến tắm táp, ăn uống rồi nhảy nhót ngay tại chỗ.

Mỗi lần đi qua dù nhanh hay chậm, dù xa hay gần toà nhà quet vôi xám này là một lần chị thấy tim mình thất lại. Mục tiêu chiến đấu của anh đây

rồi. Nó càng xa lạ, nó to lớn lần lần với chúng ta biết bao! Nếu nó cứ là nó lạnh hiên, đừng có hàng trăm thằng người đeo lon vàng lon bạc ngày đêm ra vào, nói đủ các thứ tiếng khác nhau, giết người bằng đủ những cách tàn khốc nhanh chóng nhất, thì anh vẫn là anh, phần máu thịt của em chứ đâu đến nỗi phải làm méo mó hình hài, giấu vợ giấu con để rồi cuối cùng cũng nhắm mắt dờ dang vì nó như vậy! Những ngày mưa ngày nắng, với bàn chân trần, anh vẫn qua lại cạnh nó như em bây giờ phải không? Em đang đứng chỗ của anh đây. Hồi hộp quá. Không! Em không run vì sợ hãi đâu cho dù nó xù xì dữ tợn gấp ngàn lần thế này đi nữa. Em chỉ không tìm lòng được khi tưởng như mỗi thước đất, viên gạch, gốc cây ở đây, xung quanh cái toà cao ốc này đều vánh vất dáng hình anh... Chúng giết hại anh ở đâu em chưa kịp hỏi. Tha lỗi cho em. Xong việc em sẽ làm tất cả những gì cần phải làm của một người vợ chết chông...

Anh bảo vào những ngày chủ nhật hay ngày lễ, chúng thường tập trung ở đây có khi tới hai trăm thằng. Đã có lúc chúng biến cái chung cư này thành nơi bàn luận những kế hoạch đánh phá có tính chất chiến lược vào những vùng trọng điểm của ta. Những quả bom tròn đen thui tuột ra những cánh trắng, cánh đen... Mặt đất cây xanh, nhà cửa... con người trằn trụi nhào trộn, bốc lửa! Trẻ con khóc thét... Máu đầu bạc gục xuống... Bâu vú căng sữa dính máu... Một vùng trắng khan tang... Tất, tất cả những cái đó đều từ đây mà ra, đúng không anh? Tạm biệt anh, em đi đây. Ngày mai em sẽ trở lại. Chỉ còn ba ngày nữa chúng sẽ làm lễ kỉ niệm một năm ngày “chiến thắng Mậu Thân” của chúng nó như anh đã nói rõ trong phương án của anh. Hôm đó thế nào chả có bọn tướng Mĩ, tướng ngụy đến dự và biết đâu lại có cả thằng tổng thống Thiệu nữa. Chỉ có ba ngày nữa thôi mà bây giờ em chưa có trong tay cái gì cả. Nếu lúc này có anh ở đây, anh sẽ giúp em được biết bao nhiêu. Em đã nghe chú Sáu nói lại cách đánh của anh, cách đánh mà sự thắng bại chỉ cách nhau sợi tóc. Đóng giả một cuộc đua ôtô giữa xe cảnh sát dã chiến, và kẻ chôn lính qua ngay trước cổng cư xá để đánh lạc hướng bọn gác, thừa cơ ập cả chiếc xe zep đầy chất nổ vào mặt tiền toà nhà. Phương án đó quá táo bạo nhưng khó có thể tìm được cách nào khác khi chúng nó đã nắm được gần hết các cách đánh của ta. Em hiểu anh nhưng nếu có mặt ở đó, em cũng sẽ không nhất trí với anh... Đây là một trận đánh có giá trị chiến lược kể từ Mậu Thân đến nay. Vì thế, trong phương án không chỉ là táo bạo phải không anh? Còn em... Em lo

quá! Trách nhiệm đè nặng lên vai, liệu em có gánh chịu nổi không? Em chỉ có một đi đầu an ủi: Kẻ thù chưa hay biết gì cả. Đôi trai gái đi xe pho ấy nói đến giờ phút trot của cuộc đời, anh vẫn chỉ là người bán thuốc nam hiền lành. Em hiểu anh... Anh lo cho những cái gì còn lại. Không! Em không khóc đâu. Toà nhà ngật ngưỡng của chúng nó đây rồi, em làm sao có thể khóc được nữa. Em đã tính rồi. Hay là tìm cách cặp bồ với một thằng Mĩ cỡ bự nào đó để được theo lên bể bơi trên sân thượng và từ đó dùng chất nổ đánh thẳng xuống phòng họp? Nhưng không kịp đâu. Để căn câu được một thằng như thế, tốn nhiều thời gian lắm và cũng không thật chắc ăn nếu thằng cỡ bự đó lại giữ đúng nguyên tắc không cho người nhà vào cư xá. Hay là... Em sẽ xoay một thẻ nhà báo giả, khoác tay một sĩ quan an ninh lên thẳng phòng họp rồi lén đặt chiếc túi du lịch lên đây chất nổ vào gần bàn... Cũng khó lắm! chắc anh rõ chúng nó gác xách cẩn thận như thế nào rồi: Bất cứ gói bọc gì trên tay, bất cứ thứ gì trong túi áo, túi quần cũng bị lục tung lên bằng những ngón tay nhà nghề thô bạo, bằng những máy dò điện tử tinh xảo. Hay là... Em đã thoáng nghĩ đến cách của anh? Cũng không ổn: Hay... Em đã bắt đầu cảm thấy bất lực. Làm sao đây khi thời gian cứ loang loáng trôi qua theo bóng nắng trên đường!

Chiều này trên chiếc ghế đá ở một vườn hoa cách toà nhà ấy không xa, trong tà áo dài màu tím Huế, đôi kính trắng xinh xẻo gắn hờ lên mắt mang dáng bộ một nữ giáo sư đang nghiêng đầu trên những trang sách tiếng Anh cầm tay, chị đã suy nghĩ xáo trộn về anh, về kẻ thù, về trận đánh nay mai như vậy. Một sự thật đã diễn ra trong chị: Cứ nhìn thẳng vào sự bất hạnh, nỗi đau thương sẽ vơi đi. Cứ nhìn thẳng vào kẻ thù, kẻ thù cũng không còn ghê gớm nữa.

Khí trời ngọt ngọt như sắp có mưa. Chị lút chìm trong đám người ra hóng mát, đọc báo, trong đám trẻ con chơi đùa nghịch ngợm. Đó đây vài ba chú Hoa Kỳ mũm phây phây, chân đi ba ta trắng đang chuẩn bị cho buổi tập Yoga trong ngày. Chị nghĩ đó, thanh thản, thỉnh thoảng lại đưa mắt dăm chiêu nhìn ra xung quanh như vấp vấp một đi đầu gì đó trong sách chưa thể đọc tiếp được. Chị thở ra nhẹ nhõm. Không có dấu hiệu gì khả nghi cả. Thực ra chỉ có mấy người: Viên đô trưởng, ông giáo sư, tên đại úy có ria mép và thằng phản bội là nhớ được mặt chị mà thôi. Đi đầu đó không đáng ngại. Chị tin chắc rằng sau cái đêm hải hùng ấy và sau cái chết thẫn lạng

của anh, chúng nó không còn có gì mà nghi ngờ chị nữa. Nếu hoàn toàn đáng nghi thì chúng đã chẳng sát hại anh. Và dù cho có nghi chẳng nữa thì chúng cũng không dám tin rằng một người đàn bà như chị, sau cái chết thê thảm của chồng lại có thể lao vào hoạt động được ngay. Tất nhiên kẻ thù không bao giờ khờ khạo. Chị biết đi đâu đó khi chợt nghĩ đến cái trán vuông và đôi mắt u tối của thằng Xanh. Một kẻ đã hiểu quá rõ bản chất quật khởi cũng như khả năng kìm nén của những đồng đội trước kia, chắc nó sẽ không dễ dàng gì buông tha chị ngay. Nhưng cũng chính vì lẽ đó mà nó có thể cho rằng chị không dại gì lộ mặt ra ngay, một khi nó còn luẩn quẩn ở đất Sài Gòn này. Vậy thì phải hành động ngay trên cái suy nghĩ chết cứng tưởng như hiểm hóc đấy của nó. Nghĩ được như thế, chị thấy mình tự tin hơn. Tuy vậy, chị cũng không cho phép mình được lộ diện ở đây lần thứ hai.

Vườn hoa càng về chiều càng đông người. Cuốn sách trên tay chị đã lần giở đến những trang cuối. Chợt chị dừng mắt vào một toà nhà ba tầng nằm bên cạnh khu cư xá, gần lắm, gần như áp sát tường vào nhau. Từ cánh cửa sắt mở rộng ở tầng dưới, có nhiều người ra vào. Họ phần lớn là dân thường, đôi lúc xen kẽ một vài người mặc áo lính, áo cảnh sát. Ngoài cổng cũng diễn ra cảnh xét người rất nghiêm ngặt... Toà nhà nào đó hà? Có phải toà hành chính anh nói trong phương án không? Cái trụ sở đầy lính gác đó sẽ làm nhiệm vụ chi viện và phong tỏa nếu khu cư xá bị tấn công? Sao hai hôm nay chị không để ý? Hôm qua chị cũng đi qua đây nhưng thấy nhiều xe cộ đậu theo đường quá nên không thấy rõ. Hai toà nhà nằm thành một thế vành đai liên hoàn, phong tỏa cho nhau à? Phong tỏa à... Nó phong tỏa! Ta phong tỏa... Tại sao ta lại không phong tỏa?... Chị cúi xuống trang sách. Nhưng thật kỳ lạ! Dưới mắt chị, chữ nghĩa cứ nhảy múa trợn truội đi đâu! Chị lật giở vài trang sau: Cũng vẫn vậy. Đột nhiên chị thấy đầu óc mình kêu ro ro như một cánh ong lượn cánh trong đó... Nổi lên trên những hàng chữ tiếng Anh lút nhút, dần dần chị thấy hiện ra và liên tục chớp lóe. Chị lạng đi và gấp sách lại.

Tối nay chị quyết định đến hẻm Đầu Bò tìm Hai Băng Giá.

vẫn cái hẻm tối hun hút nhập nhoà những bóng đen lẫn khuất nhưng tối nay chị không còn thấy cảm giác sợ hãi như lần trước. Chị mạnh dạn bước

đi mặc kệ cho vài gã đàn ông thỉnh thoảng nhảy ra cản đường nhăn nhó. Chị bước thẳng đến ngôi nhà mà cách đây gần một tuần chị đã đặt chân tới. Trong phòng lặng như tờ. Chỉ có dăm ba người đang tỏ ra lo lắng và sợ hãi ngược nhìn lên lầu. Trên đó đang vang xuống những tiếng bộp chát, huých huých! Và cả tiếng nấc, tiếng rên rỉ của một người nào đó. Không ai để ý đến chị. Nhìn quanh không thấy Lâm đâu, chị khẽ hỏi một người đàn ông đứng tuổi ngẩng ngực đầu ở bên cạnh.

- Có chuyện chi vậy bác?

Người này chỉ liếc nhìn chị một cái không trả lời.

- Ông Hai đi đâu rồi bác? - Chị lại hỏi.

- Hai nào? - Giọng người ấy càu càu.

- Ông Hai Băng Giá đó.

- Hỏi có chuyện chi?

- Tôi là người nhà, cần gặp có chút việc.

Người này nhìn chị dò xét một lát rồi hất hàm.

- Ông ở trên. Đang mắc công chuyện.

Chị giật mình. Công chuyện gì mà nghe như tra tấn trong ngực vậy? Để mặc những người ngờ ngác nhìn theo, chị bước lên lầu.

Trước mặt chị, Hai Băng Giá đang đứng khoanh tay trước ngực, mắt vẫn lên. Dưới chân anh là một thân hình to lớn quỳ phủ phục.

- Ông Hai... Tôi chót đại lần này, ông Hai tha cho làm phước. Trận đòn này tôi... tôi xin nhớ đời. Mong ông Hai bớt giận.

Hai Băng Giá túm ngực áo người đó dựng thẳng dậy ép sát vào tường. Người đàn ông run như cây sậy, mồm méo xệch hẳn đi. Chị bỗng nhận ra khuôn mặt của người cao lớn định hành hung chị bữa trước.

Tiếng nói của Hai Băng Giá phát ra nặng nề

- Số tiền đó bây giờ ở đâu?

- Dạ... Thưa ông Hai tôi vẫn đang còn cần.

- Trả lại ngay cho người ta! Tôi đã bảo anh chỉ được làm tiền những gia đình có máu mặt, những gia đình của nả chất đồng thôi kia mà.

Chị bất chợt lên tiếng.

- Anh Lắm!

- Trời! Chị Hai! Chị tới sao không báo trước? Thiệt... Không ra sao cả. Chị... Chị cảm phiền...

- Thôi anh tha cho bác ấy. Tôi cần gặp anh có chút việc. Anh có thể đi ra ngoài với tôi một chút được không?

- Dạ!... Được, được chứ - Lắm quay sang người bị đòn đang đứng im thín thít - Ngay bây giờ mang tiền trả lại cho người ta. Bữa nay thiệt phúc cho anh đó.

- Dạ! Thiệt phúc đức cho tôi...Dạ!

Ông ta ngoan ngoãn cúi đầu. Đến khi hai người đi xuống, ông ta nhìn theo chị với ánh mắt đầy ý biết ơn.

Hai người ghé vào tiệm giải khát vắng vẻ có cây cối kín đáo ngoài sân, có ánh đèn nhàn nhạt và có cả những bản nhạc êm dịu lan ra.

- Ta ngồi ngoài sân cho thoáng, chị? - Anh hỏi.

- Tùy anh.

- Chị dùng gì? Coca hay cà phê?

- Anh cho tôi một ly cam đá.

- Cho một cam đá, một mạp-ten, anh gọi - Cho thêm một đĩa bánh krem.

- Dạ! Có ngay đây anh Hai!

Anh có vẻ thường đến quán này và ông chủ quán thấy anh thì tỏ ra hết sức sốt sắng. Không nhìn vào anh, chị hỏi:

- Anh vừa xử vụ gì mà coi có vẻ nghiêm trọng vậy?

- Cũng không có chi. Một cách thức để t ần tại thôi.

Luật đời mà.

- Tôi đến làm lỡ công việc của anh?

- Không! Không, chị đừng nghĩ thế. Chị đến tôi rất mừng - Nét mặt anh biểu lộ chân thành - Từ bữa ở chợ Thủ Đức đến nay tôi mới gặp chị. Tối nay dóm chị khác quá, tôi không nhận ra nữa. Chị có thích bản này không? Một bản nhạc Ý cổ tôi mê từ h ồi nhỏ. ở cái đất này không phải lúc nào chị cũng được nghe một bản nhạc lí thú như thế đâu.

- Chắc ông chủ đây chỉ mở bản này mỗi lần anh đến?

- Dạ! Cũng không hẳn như thế nhưng... Mỗi lần nghe lại bản nhạc này, tôi lại nhớ tới thời sinh viên...Ồ xin lỗi! Chị uống đi! Uống đi! Trông chị vẫn chưa thật mạnh.

- Anh cũng đã có một thời là sinh viên?

- Đâu có... Thỉnh thoảng tôi lại mắc cái tật giở giọng cái lương mùi mẫn ra nữa chứ. Nào chị nói đi! Tôi sẵn sàng nghe đây. Có việc gì thế chị?

Chị im lặng. Mải nhìn vào những cục đá xinh xinh trong suốt tan rện rạo trong ly nước.

- Chị cứ nói! Nếu làm được tôi xin hết lòng. Được giúp đỡ những người như chị, tôi thấy không có gì đáng phải suy tính cả. Mong chị hiểu đây là câu nói thiệt lòng.

- Cảm ơn anh! Nhưng tôi không cần giúp gì cho riêng tôi - Chị quay mặt lại nhìn thẳng vào anh - Xin lỗi! Tôi hỏi thiệt anh: Đã khi nào anh thấy chán ngán cái cuộc sống này chưa?

- Cuộc sống của riêng tôi?

- Của riêng anh và cả của mọi người.

- Chán! Chán chớ chị. Chán nên tôi đã đập phá gần cả chục năm nay rồi.

- Có đỡ chán hơn không?

- Càng chán.

- Sao vậy?

- Tôi cũng không biết nữa. Tôi chỉ thấy một cảm giác tan rã, choáng ngợp.

- Bởi vì anh đập phá lung tung, đập phá cái gì anh cũng không cần để ý. Nếu tỉnh ra một chút, anh sẽ thấy anh đang đập phá chính mình.

- Hay! Đập phá chính mình. Nói chuyện với chị tôi rất thích. Chị nói nữa đi! Tôi muốn nghe chị nói.

- Nếu anh tin tôi, anh không ghét tôi thì tôi xin nói thật - Một lần nữa chị lại nhìn thẳng vào mắt anh - Liệu anh có sống thanh thản suốt đời được ở cái hẻm phố tối tăm, ngập trong những lời tán tụng của một số người cũng đang trong trạng thái điên loạn muốn đập phá như anh không? Và cuối cùng gặp một sự rủi ro nào đó nằm xuống vẫn không thoát được tiếng đời.

- Chị thương hại tôi? - Anh bắt đầu ngọ nguậy.

- Tôi thấy tiếc cho những phẩm giá trong người anh không biết xài đúng chỗ.

- Khoan! - Cặp mắt anh loé lên một tia man dại - Có phải chị đến đây để dạy khôn tôi?

Chị bỗng chờn chợn...Mặt mũi Lâm lúc này rất giống cái lúc khoanh tay đứng trước con người đang phủ phục khi nãy. Tuy vậy chị vẫn bình thản.

- Nếu vậy chắc tôi đã không tới đây.

Anh đứng bật dậy xoay mặt ra đường, chỉ thấy cái lưng như lưng học trò gồ lên. Chị cũng đứng dậy, nét mặt không vui.

- Nếu anh không nghe được sự thật thì... Tôi xin từ biệt. Xin lỗi anh. Chào anh.

Chị cầm lấy cái túi con định đi ra cửa.

- Không!... Anh quay lại - Chị không được đi đâu cả. Xin lỗi! - Anh lại ngẩng xuống, nét mặt tỏ ra rất hối hận - Xưa nay chưa ai dám nói với tôi bằng một cái giọng như thế, nên thoát nghe... Lần đầu tiên gặp chị tôi thấy chị lạ...Tôi ngạc nhiên rồi cảm phục... Nhưng có lẽ chị nói đúng. Xin chị nghĩ lại.

- Được! Tôi sẽ nghĩ lại nhưng sẽ không nói gì nữa.

- Chắc rằng chị tìm tôi không phải chỉ để nói những đi ều như thế.

- Cứ cho là vậy, nhưng căn cứ vào đâu mà anh nói vậy?

- Vào tất cả những gì chị có, những gì xảy ra cho chị mấy ngày qua và vào sự suy diễn của riêng tôi. Tóm lại chị không thể chỉ là một cô chủ tiệm may bình thường.

- Thế thì là cái gì? Chị nhìn lên khuyến khích.

- Tôi... tôi chưa có thể nói thật rõ nhưng chị không giống bất cứ một người đàn bà nào tôi gặp. Cái nhìn của chị không bình thường. Một là phải

chứa đựng một nỗi đau khổ gì rất lớn, hai là đang tính toán những âm mưu không phải thường.

Chị bật cười.

- Biết đâu là cả hai. Hoặc một chính khách, một nữ điệp viên, một tình báo C.I.A chẳng hạn.

- Cũng có thể đại loại như thế - Anh mỉm cười rất ranh mãnh.

- Anh nghĩ tôi thân với người Mỹ lắm sao?

- Ngược lại. Tôi biết chị thù họ.

- Còn anh? - Chị hỏi và mừng thầm là không khí bắt đầu cởi mở.

- Không thương, không ghét. Việc của họ, họ làm, việc của tôi, tôi làm. Nhưng nếu dính dáng, phách lối là tôi trị.

- Như bữa nọ ở đường Hồng Thập Tự đó hả? Vô ích. Đó mới chỉ là thỏa mãn ý muốn riêng tư của anh thôi. Nó càng không giải quyết được cái gì cả..

- Vậy chị chỉ cho tôi cách nào có ích đi!

- Anh nói thiệt lòng?

- Ít nhất là tối nay, ngay trước chị - Ngừng một chút, anh nói tiếp, giọng trầm trầm - Thực ra từ lâu tôi cũng đã ngấy ngán cuộc đời bụi bặm phập phù này lắm rồi. Không còn cách nào khác, tôi cứ tự mình hóa nó lên như vậy cho đỡ rầu. Có lẽ tôi đang chạy trốn trước tôi thật. Tôi cũng muốn sử dụng con người tôi, cuộc sống tôi đúng chỗ như chị nói nhưng tôi ngại. Ngại thay đổi. Tôi mệt mỏi lắm! Nếu chị biết trước kia tôi cũng... Mà thôi, chắc gì chị đã thích nghe?

- Anh cứ nói. Tôi biết trước kia anh là một người không giống thế này.

- Chuyện cũ bỏ qua. Tất cả những đi đầu chị nói vừa rồi, tôi cũng đã loáng thoáng nghĩ tới nhưng không dám gọi đích tên. Chị đã nói hộ tôi, nói hộ những đi đầu tôi không muốn nhớ tới nên tôi nổi nóng. Bây giờ tôi tĩnh tâm lại rồi. Đột nhiên anh hỏi - Đi bên cạnh tôi, chị có thấy mắc cỡ không?

- Sao lại mắc cỡ? Anh có phần tốt đẹp của một con người, không có gì làm tôi phải xa lánh anh cả.

Anh cúi xuống một chút rồi ngẩng lên.

- Cảm ơn! Bây giờ mời chị vào việc. Tôi xin nghe.

- Tôi tin anh là người trung thực, tôi nhờ anh một việc nhỏ thôi, một việc có liên quan đến cuộc sống của nhiều người lương thiện, anh cứ yên tâm. Nhưng trước hết anh phải hứa với tôi là nếu chưa cần biết tôi là ai thì anh không nên hỏi, bởi vì trước sau gì rồi anh cũng biết.

- Được!

- Cuối cùng, việc này hoàn toàn là ở anh, tôi thực sự mong muốn anh nhìn lại mình và hướng năng lực vào những công việc tốt đẹp. Như vậy anh sẽ thấy yên tĩnh hơn và thấy yêu mình hơn. Tôi tin ở anh. Thế thôi.

Lần này không thấy anh trả lời. Anh đắm đắm nhìn vào mặt chị như không nghĩ gì, không nghe gì.

Bữa nay thượng sĩ cảnh sát Nhân đối gác vào giấc tối. Anh mệt mỏi bàn giao với người đến thay rồi uể oải cất bước đi tắt qua vườn hoa trở về nhà. Vợ và bốn con anh giờ này chắc đang chờ anh trở về ăn bữa cơm chiều. Nhân tiện vừa lĩnh lương tháng, anh định rẽ vào tiệm mua mấy ổ bánh mì chỉ sáp nhỏ nhưng chợt nhớ món tiền chữa bệnh cho thằng út chưa trả được, anh đành đi thẳng. Ánh sáng đèn đường bắt đầu dọi sáng. Mấy bữa nay trung đội của anh được lệnh canh phòng nghiêm ngặt ngày đêm để bảo vệ an ninh tuyệt đối cho ngày lễ gì đó sắp tới. Một đôi trai gái đi cùng chị em với anh đang dìu dựa vào nhau thì thàn trò chuyện. Không để ý đến cảnh vật xung quanh anh cứ cắm cúi đi.

Từ trong bóng tối của gốc cây phía trước, một bóng đen tách ra và từ từ tiến lại anh. Anh đi chậm lại. Một bóng người nữa ở phía sau đi nhẹ tới. Người phía trước nói ôn tồn.

- Có tiền làm ơn cho vay chút ít, sẽ kí giấy biên nhận trả đủ.

Biết gặp gian đảng, anh trừng mắt lên, co người lại thủ thế.

- Quen biết gì mà tiền nong! Tránh ra!

Người kia xáp lại gần, tiếng nói vẫn buông ra nhẹ nhàng:

- Nạp tiền lệ đi! Hối không kịp bây giờ.

- Tao không có tiền nạp cho bọn mày - Anh nói to dần - Tao là cảnh sát.

- Cảnh sát hay tổng thống cũng mặc. Mau!

Biết không nói cứng với bọn này được, anh giả vờ lấy ví ra, bất ngờ anh vung tay đánh mạnh vào người đứng trước. Quả đấm khá nặng chưa kịp bay tới đích thì người đằng sau đã nhảy tới quật anh ngã vật xuống đất.

- Sức mấy mà cự cựa chú mày. Xem tháng lương của chú mày được bao nhiêu nào.

Vừa nói người ấy vừa rút phật cái ví trong túi ngực anh ra.

- Mẹ kiếp! Gác cho Mĩ mà được chúng nó thí như thí cho chó vậy mày? Sao không vất ráo về đập xích lô có khỏe hơn không mày? Đờ cảnh sát hạng bét! Đó! Còn năm trăm giữ lấy. Bọn này giữ tạm chỗ kia, bữa nào có, trả.

Cái ví xẹp lép được vất trả lên ngực anh cái bộp! Uất quá, anh cong người vùng dậy nhưng chân tay đã bị kìm cứng xuống mặt đường rồi. Anh muốn hét to lên một tiếng nhưng lại có cái đầu gối nào đó chẹn ngang lấy cổ.

Người thứ hai chép lưỡi tỏ ý tiếc rẻ:

- Bộ đồ này trông cũng được đó chứ. Anh để tôi mượn mặc thử ít ngày, cứ về khai báo bị trấn lột là tức khắc lãnh bộ khác ngay, khó gì.

Những ngón tay thô bạo đang giựt đứt từng khuy áo người lính, bất chợt một tiếng quát khê vang lên ngay đằng sau.

- Tất cả buông ra! Các anh định làm gì đây?

Thấy có người lạ, hai người vội vàng đứng dậy. Khi nhận ra đó là một anh chàng lẻo khẻo, họ cười ồ.

- Lột luôn!

Họ xông tới nhưng chưa kịp chạm vào người anh ta thì trong nháy mắt, hai người đã bị những đòn đánh té ngang té ngược. Họ nhao vào nhau một lần nữa. Lần này được người lính giúp sức, anh thanh niên bình tĩnh loại từng tên ra mà đánh gục tại chỗ. Lát sau chúng chỉ còn nằm quăn người rên ư ử... Người thanh niên giúp anh lính nhanh chóng thu lại số tiền rơi vãi lẫn trong lá khô. Thừa lúc không ai để ý, hai tên du đãng lẩn ra xa một vòng rồi vùng chạy.

- Bắt lấy nó! Bắt lấy bọn ăn c... ướ... - Người lính hốt hoảng gào to và định lao theo.

Anh thanh niên vội cản lại:

- Thôi, kệ cha chúng nó. Bắt được hai thằng này lại còn hai thằng khác, mất công. Lần sau đi đường mình cẩn thận là chính - Anh quay lại cô gái đang sợ sệt nép sau thân cây - Ra đi em! Chuyện con nít làm bậy mà.

Khi cô gái run rẩy đi tới thì người lính nhận ra đây chính là đôi trai gái đi cùng chiêu với mình hồi nãy. Nhét cẩn thận cái ví vào túi, người lính đưa cả hai tay ra xiết chặt lấy tay anh thanh niên có vẻ người ốm yếu.

- Thiệt may quá, nhờ có anh không thì...

- Nhà bác ở đâu? Xa không? - Anh thanh niên hỏi, tỏ ý không muốn nghe những lời cảm ơn.

- Dạ! Sắp tới rồi. Qua đây một đoạn nữa là đến. Mời anh chị vào chơi cho vợ chồng chúng tôi hậu tạ.

- Chuyện vật để bụng làm chi bác. Chúng tôi đang bận... Nhưng thôi được. Đi cùng với bác một đoạn cho chắc ăn.

- Dạ! Thế thì còn gì bằng, anh chị quả thật phúc đức quá... Đôi trai gái tốt bụng ghé vào gian nhà nhỏ lọt tôn của người thượng sĩ một chút rồi ra. Họ đi ngược lại đoạn đường, vẫn dìu dựa vào nhau, trò chuyện rì rầm.

- Như vậy bác ta nói tòa nhà đó tất cả có 58 phòng. Phòng họp nằm ở lầu 2, kế mặt bên tòa hành chính quận.

- Đúng! Ngày mốt, thứ 7, người Mỹ có tổ chức hội hè gì đó, chị nghe không?

- Tôi nghe! Chị thở phào - Thế là xong một việc. Cảm ơn anh nhiều. Không ngờ cái mẹo nhỏ của anh lại được việc đến thế.

- Mẹo vặt ăn nhằm gì. Đáng kể là tài khơi chuyện của chị, hẳn ta cứ nói tuốt ra những điều bí mật mà lại tưởng như không nói gì.

- Nhưng mà... Nè! Mấy người kia bị anh đánh có đau không?

- Cũng đau nhưng không chết. Đánh không nặng tay, lão thượng sĩ nghi ngờ hư việc. Hồng sao đâu. Lát về tôi đãi mỗi đứa một chầu nhậu là qua liền.

- Sau chuyện này anh thấy thế nào?

- Thế nào là thế nào? Chị bao giờ cũng có những câu hỏi không thể trả lời ngay được.

- Anh thấy vui hay buồn?

- Vui, vui chứ!

- Còn những lần đụng độ khác?

- Chỉ thấy hả thôi.

- Hả thì muốn lúc nào cũng được, nhưng vui thì không phải có một cách dễ dàng đâu.

- Có lẽ tôi đã bắt đầu hiểu ra...

- Về cách sử dụng khả năng của con người?

- Không! Rộng hơn một chút. Nhưng mà làm như thế để làm gì? Chị có thể cho tôi biết được không?

- Anh cứ tự hiểu - Chị ngắt lời anh - Bây giờ chia tay, tới đây tôi sẽ có gì nhắn anh.

Anh nắm chặt bàn tay chị, hỏi nhỏ.

- Chị... Chị có phải là...

- Kìa! Tôi đã dặn anh rồi kia mà. Chúc anh ngủ ngon.

Cái bóng nhỏ nhắn của chị lặn vào dòng người, giờ này đã đông, tuôn về trăm ngã mà anh vẫn còn đứng lại, rất lâu.

Có cuộc bàn luận tay ba giữa ngài đô trưởng, ông đại tá giám đốc cảnh sát và thiếu tá Hoàng Xanh ngay tại nhà riêng của viên tư lệnh.

Hôm nay ngài vận một bộ quân phục mỏng nhẹ. Chiếc sơ mi may hơi bó tạo cho ngài một cái dáng trẻ trung mà ít người cùng cấp như ngài có được. Ngài rất thích những buổi chiều tạt qua câu lạc bộ vớt mấy ván tennis. Ở một thành phố lớn nhất, hoa lệ nhất Đông nam Á như thành phố này, người chỉ huy trưởng của nó đâu phải chỉ có võ biền và hét lác.

Muốn đứng chắc được ở một vị trí thế nào đó nhiều khi cái phong độ bên ngoài lại có ý nghĩa khá quyết định. Ngay như ông Thiệu đó, nếu không có khuôn mặt phương phi, cách nói mềm mỏng, cái miệng tươi tắn thu phục lòng người thì đâu dễ mấy ông ở tòa bạch ốc đã tin dùng. Tất nhiên còn là vấn đề trung thành nữa. Thì mình không trung thành sao? Dòng dõi hoàng tộc, ba đời chống cộng, chưa tròn ba mươi tuổi đã trải qua đủ các trường lớp tân kỳ nhất trong và ngoài nước, qua đủ mọi cay đắng vinh quang của các vùng chiến thuật. Hơn bốn mươi tuổi đã giữ chức sư đoàn.

Với tâm trạng vui vẻ và mỹ mãn, ngài mở rượu rót tràn ly ra mặt bàn.

- Xin chúc mừng một năm yên tĩnh. Hơn một năm qua nhờ có sự tận tụy của ông giám đốc nha cảnh sát và đặc biệt - Ngài thân mật vỗ nhẹ đầu gối Hoàng Xanh - sự cộng tác, theo tôi là một tài năng phản gián không nghi ngờ gì nữa của thiếu tá Hoàng Xanh, hôm nay chúng ta mới có thể vui vẻ ngồi đây. Không! Tôi không loại trừ những vụ quấy rối làm chết người, thiệt của nhỏ nhỏ của phía bên kia, song dù thế, chúng ta vẫn có quyền tự hào rằng khả năng làm việc của chúng ta tăng triển lên nhiều. Hả? - Ngài lại vỗ nhẹ vào vai Hoàng Xanh bằng những ngón tay trắng hồng như những ngón tay của một người đàn bà nhàn rồi.

Hoàng Xanh vẫn ngồi cứng đờ. Đây là lần đầu tiên hắn được mời riêng tới nhà thiếu tướng tư lệnh. Thực ra hắn có xúc động nhưng chẳng cảm thấy thú vị gì. Một con bài đang cần dùng nên ông ta nâng niu vỗ về vậy thôi. Hắn sớm biết đi đâu đó. Cũng như từ ngày trở về đây, hắn đâm có thói quen hướng suy nghĩ của mình vào phía trong, và không ngớt tự nhận thức, tự điều chỉnh mình. Bàn tay thơm nức nước hoa của viên đô trưởng đặt lên vai không làm cho hắn khỏi dừng dưng. Yên tĩnh! Hừ! ông nói đùa đấy chứ? Các vụ quấy rối nhỏ nhặt à? ông lại cố làm ra vẻ lãng mạn rồi. Làm gì có cái thứ yên tĩnh theo ước muốn đó. Tôi đã từng ở với họ, tôi biết hơn ông! Dù còn một người họ cũng chẳng bao giờ để cho ông yên tĩnh đâu. Và nếu, hắn hơi tránh người ra khỏi cái bàn tay ấy, yên tĩnh thực sự thì ông đã hất tôi ra ngoài sinh rồi. Được phong hàm thiếu tá, được thỉnh thoảng đặc cách làm việc trực tiếp dưới quyền ông khỏi cần qua một phòng ban, một tổng nha nhật nhẽ nào cả, tôi hiểu đâu đã hắn là một đặc ân. ông muốn

nắm chặt tôi, khống chế tôi và vắt nặn tôi cho kiệt nước để khẳng định chỗ đứng của ông trước người Mỹ thôi. Tôi chỉ là phương tiện trời cho để ông đạt khát vọng quyền chức và sự cơ nhàn trong binh nghiệp. Chúng ta cần nhau, kiểm soát ở nhau, vậy thì chớ nên vỗ về giả tạo nhau như vậy. Hôm nay ông gọi tôi tới đây chắc không phải chỉ để uống rượu, hút xì gà, bởi vì chỉ có vậy thì cái thứ tôi không bao giờ ông dòm tới. Nhưng cũng không sao! Đây là buổi cuối cùng tôi hội kiến với các ông, là buổi cuối cùng tôi hành sự theo trách nhiệm một thiếu tá an ninh. Ngày mai, vâng ngày mai, các ông sẽ nhận được đơn xin nghỉ việc của tôi. Nào có việc gì nói đại đi hỡi con người khôn khéo và trơn truội kia! Hấn nhĩ vậy và ngựa cổ lên trăn nhà thờ khói.

Thằng láu cá! Có vẻ hiểu được cái kiểu cách lơ đãng đó của Hoàng Xanh, viên thiếu tướng đặt ly rượu xuống giọng thoát trở nên đầy uy quyền.

- Ta vào việc! Mời ông giám đốc cho biết tình hình những tuần qua.

-Rõ!

Viên giám đốc gầy như một cây thánh giá vội loạt xoạt giở giấy tờ. Toàn thân ông ta, từ đôi mắt đến bộ sắc phục đều toát ra vẻ lạnh lẽo.

- Thừa thiếu tướng! Ngoài những vụ cướp giết, giết người, buôn lậu thông thường, tháng rồi đáng kể là ta đã bắt được một nhóm sinh viên âm mưu kích động biểu tình ở Vạn Hạnh. Chúng khai tự hành động, không có ai đứng ra tổ chức.

- Bậy! Hết sức bậy! Bọn trẻ này không trị đến nơi đến chốn thì hậu họa về sau khó trừ. Số nhân viên của ông vừa đi thụ huấn ở Mỹ về đâu? Cho họ tiếp xúc với bọn này. Cứ thẳng tay miễn là được việc.

- Dạ! Một vụ ném tạc đạn theo xe sĩ quan Mỹ ở đường Hồng Bàng, chiều ngày 8 tháng 12 chưa bắt được.

- Ném tạc đạn hả? Lại không bắt được à? Phải bắt bằng được! Treo cổ lên! Bêu xác giữa chợ chúng mới sợ.

- Dạ! Ngày hôm qua có ba người đàn bà đóng giả ba ni-cô lấy có đi lễ chùa đã lén đặt bom vào chiếc xe của ông tổng trưởng dân vận và chiêu h ấ.

- Biết! Kết quả?

- Bắt được một. Không chịu khai gì.

- Bắn! Bắn ngay! Ni-cô thật cũng bắn! Loạn hết cả r ấ sao. Tiếp?

- Dạ! Thêm một vụ nữa ở...

Viên giám đốc cứ đầu đầu đề rơi từng tiếng nhỏ giọt trong khi ngài đô trưởng càng lúc càng sôi lên. Mấy cái khuy áo ngực của ngài nổi nhau bật tung ra. Nghe chưa hết, ngài bỗng chuyển nét mặt r ấ cất tiếng cười đột ngột.

- Thôi đủ r ấ. Tiếp xúc với ngành của các ông thiệt là nhức đầu. Còn vụ nào ông ráng lo cho gọn Cảm ơn ông đại tá. Nhưng - Ngài xiết chặt ngón tay gõ gõ xuống bàn - Thế nghĩa là Việt cộng vẫn còn lảng vảng ở đâu đấy. Những vụ vừa r ấ không thể nhắm mắt coi là hành động tự phát được, ông Xanh thấy thế nào? Không còn cách nào làm tiết nọc được họ nữa à?

Hắn gượng cười.

- Thưa! Điêu đó tôi đã nói với thiếu tướng từ lâu. Họ sống dai lắm. Chết chóc chỉ làm họ dừng lại chứ không thối chí.

- Thế còn ông, ông thiếu tá - thiếu tướng cất lời - Những điểm nằm trong màng lưới của ông sao r ấ?

- Thưa, bình thường.

Ngài tư lệnh hơi nhăn trán lại trong khi trông mát sâu hoắm của viên đại tá rơi thẳng vào mắt Hoàng Xanh. Từ đầu tới giờ, ông ta không nhìn ngó qua hắn một lần. Đại tá không hài lòng khi thấy hắn cũng có mặt trong cuộc bàn luận hôm nay. Hắn là cái gì? Một thứ lợn sề không hơn không kém.

Vậy mà còn ra cái bộ khinh khỉnh bất cần. Bình thường! Hừ! Nếu mi mà ở dưới quyền thì ta...

- Yêu cầu thiếu tá nói rõ hơn - Đại tá nói lạnh - Nếu chỉ là vấn đề bình thường thì chắc thiếu tướng không gọi chúng ta tới đây.

- Tôi hiểu, thưa ông cảnh sát trưởng! - Hoàng Xanh không thay đổi nét mặt và cố ý dùng chữ cảnh sát trưởng thay cho chữ giám đốc. Hắn thấy dấm durt trước cái nhìn lóc da lóc thịt của viên đại tá khét tiếng tàn bạo này. Một tên đao phủ không hơn không kém. Chính hắn cũng không lấy làm thích cuộc hội kiến chán ngắt và vô bổ này. Chỉ toàn một thứ tán dương nhau rỗng tuếch. Hắn đang muốn tránh né, muốn được yên tĩnh một mình. Tuy vậy, vào những giờ phút cuối cùng, nếu được như thế, hắn cũng muốn chứng tỏ cho ngài tư lệnh nhìn nhận hết khả năng hoàn tất bốn phận của mình, ít nhất thì cũng không đến nỗi thô thiển và bất lực như tay đại tá - Thực thi lệnh của thiếu tướng, tôi đã cho tăng cường phong tỏa ở tất cả những mục tiêu chúng có thể hoạt động nhân ngày lễ kỉ niệm. Tin tức từng giờ đưa về không có gì đáng lo ngại.

- Cả khu vực làm lễ?

- Dạ! Cả khu vực đó. Người của tôi cho biết: Ba hôm nay, xung quanh cư xá và toà hành chính không có bong một người lạ mặt nào lai vãng ngoài số người vẫn thường xuyên ra đó.

- Toà hành chính hôm tới vẫn làm việc chứ?

- Dạ! Để tạo một vành đai phòng thủ liên hoàn. Nếu đóng cửa đối phương để có cơ hội đột nhập hơn.

- Tốt! Tiếp đi! Nhưng khám xét phải hết sức cẩn trọng. Trừ ngày hôm qua có một người đàn bà mặc áo dài, không rõ mặt, không rõ họ tên ra đó đọc sách một lát rồi về. Hôm nay không thấy quay lại. Đồng thời tất cả nhân viên trong cư xá và toà hành chính, tôi đã cho rà lại một lần, không có gì khả...

- Khoan! Một người đàn bà à? Phải hết sức thận trọng. Nếu mẹ ta quay lại, ông nên chú ý cho theo dõi ngay.

Biết mà! Đưa cái chi tiết này ra làm quái gì cho rầy rà.

- Ông xem lại nhân viên của ông có làm ăn tắc trách quá không. Vậy không được đâu. Các ông nên nhớ bọn họ không bao giờ bỏ qua ngày lễ này. Nó như một tiền lệ rồi. Nếu không phá được lớn thì quấy rối nhỏ, nhưng thế nào họ cũng phá. Sự xuất hiện của người đàn bà này chắc chắn không phải là vô cớ. Nó rất trùng hợp với chủ trương sử dụng vai trò đàn bà làm nhiệm vụ xung kích tác chiến mới đây của họ. Tôi khuyên các ông nên hết sức thận trọng. Cũng chính vì thế mà hôm nay tôi mời các ông tới đây.

Hoàng Xanh không biết trả lời sao. Hắn không ngờ bữa nay lão thiếu tướng bảnh bao này lại có nhiều ý kiến cụ thể và khá thông minh đến thế. Tệ hại hơn nữa là những ý kiến của lão lại trùng hợp với suy nghĩ của hắn mà hắn không muốn nói ra, hay không muốn nghĩ tới. Nói tới người đàn bà là hắn không thể không nhớ tới cô chủ tiệm may Thanh Nhàn, và gã đàn ông bán thuốc nam... Hay là gã không phải là kẻ bán thuốc? Hắn giằng mạnh mình ra khỏi ý nghĩ ghê gớm ấy.

- Theo tôi, viên đại tá gật gù, không mấy ai lại chọn cái nơi người Mỹ đi lại ồn ào như thế để đọc sách, nhất là người đó lại là đàn bà. Đàn bà con gái nước ta vốn không ưa người Mỹ, nếu có dịp là họ tránh né.

- Đồng ý! Hoàng Xanh chửi cứng trong đầu như vậy nhưng dù muốn hay không, hắn cũng phải thừa nhận lí lẽ của viên đại tá này khá chính xác. Hắn chuyển giọng nhưng vẫn giấu một chút giấu cợt.

- Tôi xin ghi nhận ý kiến ông đại tá. Nhưng muốn loại trừ tất cả những hiện tượng ngẫu nhiên đó thì chỉ còn cách ngăn đường, lập vành đai rộng ra như dinh tổng thống hoặc cho dời luôn cả cái toà hành chính quận đi mới họa may.

- Thiếu tá nên chú trọng hơn nữa đến đi đầu nhận xét của ông giám đốc - Ngài thiếu tướng nghiêm mặt - Chính thiếu tá cũng cho rằng bọn họ không

chịu dừng lại kia mà. Ông Xanh! ông có khi nào chợt nhớ đến người đàn bà ông nghi là vợ của tên Ba Xuân và... kẻ bán thuốc ấy lại chính là... Chúng ta đã nhất chí với nhau về cái mười phần trăm ma quỷ đó rồi, ông còn nhớ đó chứ?

Hoàng Xanh rùng mình. Thế là rốt cục lão ta cũng nói trúng suy nghĩ của mình. Đột nhiên!

- Thừa thiếu tướng! Không bao giờ có chuyện đó. Và dù cho có chuyện đó đi nữa thì - Giọng hắn thoát trở nên gay gắt - Sau cái chết của chồng nó hoặc là đồng chí của nó, con đàn bà này sẽ chỉ còn là một cái xác vô hồn, hoàn toàn không đáng ngại. Từ nay tới thứ bảy, chỉ còn có hai ngày nữa, có tài thánh chúng nó cũng không chuẩn bị kịp. Không thể có chuyện đó. Xin các ngài cứ tin ở tôi. Tin ở tôi. Cứ phải tin ở tôi...

- Ông thiếu tá cứ bình tĩnh - ngài tư lệnh nhắc.

- Vâng! - Hắn chợt thấy mình quá lỗ, vội ghìm giọng xuống và hắn không ngờ mình lại nói những điều không định nói, những điều đang còn nằm trong sự sợ hãi vẩn vơ - Cái thiết yếu mà ông đại tá không nói đến là ngay từ bây giờ ta phải tăng cường hệ thống phòng thủ từ xa. Tức là phải phong tỏa tất cả các ngã đường vào thành phố, chú trọng hướng đông bắc. Thông thường bọn chúng bao giờ cũng đợi sát ngày mới đưa lực lượng và vũ khí từ ngoài vào. Đi đâu này các ngài có thể tin ở tôi.

- Đúng! Tôi tin ở thiếu tá - Ngài đô trưởng cười và đưa mắt cho viên đại tá đầy ngụ ý - Có ai hiểu đối phương hơn ông đại tá nữa, phải không ông giám đốc? Tôi yêu cầu hai ông hãy sát cánh nhau trong vụ này. Thời gian chẳng còn mấy nữa: Bốn mươi tám tiếng đồng hồ, ngắn lắm. Nào! Nâng cốc. Nào, xin mời các vị. Chúc mừng sự cộng tác của chúng ta chúc sự yên tĩnh của Sài Thành chúng ta.

Vì Sài Thành hay vì cái lon trung tướng sắp tới của ông? Hắn cười nhạt nhưng cũng đưa cái ly lên miệng nốc một hơi cạn sạch.

Chỉ còn hai ngày nữa... Cầu mong cho mọi sự đều an toàn trot lợt. Ra khỏi phòng đô trưởng, Hoàng Xanh lẩm rẩm tính toán. Nhưng vẫn còn hai

ngày nữa mà. Hắn cân nhắc lại toàn bộ những chi tiết đáng đề phòng. H ồi này nổi tự ái hắn nói mạnh vậy thôi chứ thực ra con người thứ hai của hắn cứ luôn luôn thẳng thốt không yên. Kì lạ! Đáng lẽ mình phải hiểu hết chúng nó r ồi mới đúng chứ, vậy mà nhiều khi lại không hiểu gì cả. Con mắt màu xám tro của người bán thuốc lại lững lơ trước mắt hắn: “Một thằng phản trắc như mày thì không bao giờ hiểu hết được cái gì...Mày sẽ phải trả giá cho tất cả những gì mày gây ra...” Hắn nhám nghi ền mắt lại. Ngày mai! Đúng, ngày mai hắn sẽ đích thân thị sát ngã đường chính vào thành phố và khu vực làm lễ, cái khu vực mà sự an toàn của nó sẽ đảm bảo sự yên ổn suốt những năm cuối cùng còn lại của đời hắn.

Nhưng chậm mất r ồi! Sau buổi chiều hôm qua, chị đã quyết định bằng bất cứ giá nào cũng không quay lại vườn hoa ấy nữa. Người trong phố thấy cô chủ tiệm may hôm nay ở nhà cả ngày. Trên bàn may nhiều loại vải được cắt ra máy vào liên tục theo các cỡ khác nhau trên quyển mẫu mới nhất từ Pháp nhập sang. Như mọi ngày cô chủ tiệm tiếp các khách hàng vẫn nhã nhặn duyên dáng và pha một chút bận rộn. Người tinh nhất cũng không thể nhận thấy một chút xao động khác lạ nào trên mặt cô. Mải suy nghĩ chị không để ý thấy một người đàn ông đang đứng nhìn chị từ lúc nào trước cửa. Chị giật mình nhận ra đó là Hải, người thanh niên đi xe pho đến tìm chị bữa trước. Hải vẫn đứng nhìn chị vừa tò mò vừa dăm chiêu lạ lẫm. Sự xuất hiện đột ngột của người nhạc sĩ khiến chị sống lại nỗi khủng khiếp của cái buổi sáng nghe tin anh chết. Trời!... Lại có đi ều gì ghê gớm đến nữa đây? Hay là anh vẫn... Chị h ồi hộp mời nhạc sĩ vào nhà.

Vừa ng ồi xuống, đưa tay vuốt món tóc xoã xuống đôi mắt đờ đẫn đến dài dại, Hải nói luôn:

- Tôi và ông già tôi lại to tiếng với nhau.

Trời! Con người kì cục chưa? Chị mỉm cười, nén một hơi thở ra.

- Anh uống tạm chén nước. Từ bữa đó đến nay, tôi chưa đến tạ ờn anh chị được.

- Còn ba ngày nữa tôi sẽ vào lính - Anh lại đột ngột nói.

- Vào lính? Tôi tưởng cụ nhà...

- Chị Nhàn - Anh sốt ruột ngắt lời - Trong nhà còn ai không?

- Không! Má tôi dẫn thằng nhỏ đi chợ. Có gì không anh... Chị hỏi mà thấy ngọt ngạt cả người. Ngay từ lúc thấy anh, chị đã hết sức mừng. Chưa cần biết anh đến để làm gì nhưng thấy anh là chị như nhìn thấy hình ảnh yêu thương của người chồng. Lúc này thấy vẻ bí mật hiện rõ trên nét mặt của anh, tự dưng chị lo lo.

- Còn người giúp việc? - Anh nhìn quanh quất - Chị đừng ngạc nhiên. Tôi đã tới đây hai lần nhưng thấy đông lại về

- Bả cũng về rồi. Có việc chi không anh? - Chị bắt đầu nôn nóng.

- Không có việc chi cả. Tôi không thích đi lính. Thế thôi - Anh nhìn mặt lại lắc đầu - Đó là một bầy đàn khốn khổ do bọn người nhieu khát vọng xấu xa chặn dất. Tôi là một nhạc sĩ, tôi không muốn cần sung, tôi phản đối.

- Tôi nghĩ anh là một nhạc sĩ có tên tuổi.

- Không ăn thua. Không thắm gì với lựu đạn cay và xà lim cả! Anh ngửa mặt lên trời, đây về đau khổ - Suốt đời tôi chỉ muốn lang thang đó đây ca hát, muốn cùng với nhân dân tôi kêu lên nỗi thống khổ của cuộc chiến đàng dặc và vô nghĩa này. Chính vì thế mà họ muốn bịt miệng tôi.

- Thế ba anh có biết đi đâu này không? - Chị bị cuốn vào câu chuyện.

- Tôi không cho ông biết. Biết có ích gì.

- Nhưng tại sao ba con anh lại to tiếng với nhau.

- Tôi muốn ông đứng ra can thiệp, ông lại giàu tự ái, lặng thinh, ông la tôi là thằng chỉ biết than vãn, than vãn một mình không đủ còn bắt người khác than vãn theo mình bằng những bản nhạc chảy nước, ông không muốn khom lưng cầu cạnh ai, ông mặc kệ tôi. Đến khi tôi không cần đến

ổng nữa, tôi chấp nhận đi lính thì ổng lại nổi xung. Thế là cha con tôi to tiếng. Thật khốn nạn!

- Nhưng sao anh lại đến kể cho tôi? Tôi có giúp gì được cho anh đâu.

Anh nói gọn lỏn.

- Tôi đến để chị bày cách cho tôi lên Xanh.

Nhàn giật mình. Chị hoàn toàn không ngờ anh lại yêu cầu đi đầu đó. Tâm trạng thực hay là... Chị gượng nhẹ.

Anh Hải nói chi tôi không rõ. Lên Xanh ư? Tôi không biết nơi đó. Tôi nghĩ có lẽ anh l`ân.

- Tôi không l`ân! - Anh nhăn nhó, nói như người bị đau răng - Chị đừng giấu tôi. Tôi biết, chị là người của phía bên kia - Anh nằn nì - Chị Nhàn! Chị giúp tôi được ra với họ. Tôi... Tôi chịu được khổ cực mà. Sống thế này ngọt nhạt lắm. Chị... Chị tin tôi đi. Nếu tôi có ý gì thì khi nào tôi lại chuyển lời của người ấy đến chị. Tôi phải đi khai báo mới đúng chứ, biết đâu với cái công bản thủ ấy, tôi lại chẳng được miễn quân dịch. Tôi làm nghề thuật, tôi có độ nhạy cảm để biết người ấy và cả chị nữa là ai. Đằng nào cũng vui thân vào khói lửa, chị cho tôi chọn hướng bên kia, có lí hơn.

Ra thế đấy! Chị cúi xuống vạch những đường phấn mờ nhạt lên mặt bàn. Tâm trạng những con người như thế này, hàng ngày đi đây đi đó, chị gặp không thiếu. Mỗi người biểu hiện dưới một dáng vẻ khác nhau. Một số ít tìm được lối thoát, còn phần nhiều là bỏ mặc cho cuộc sống nổi trôi để rồi chấp nhận những kết cục trớ trêu hoặc bi thảm. Hai Bằng Giá là một thí dụ. Chị tin Hải, mến Hải là người bộc trực, có tài năng, có tâm huyết và về khía cạnh riêng tư, chị thấy gần gũi với anh. Cũng bằng sự nhạy cảm của người lính sống nhiều năm trong lòng địch, chị không nghi ngờ anh là mật vụ, là người của sở an ninh cài vào để dò la chị. Nhưng trận đánh sắp tới không cho phép chị nhân nhượng với mình. Hơn bao giờ hết, chị hiểu, phải có quyết đoán khoa học trong suy xét và lập luận. Chị ngẩng lên, mắt không biểu lộ tình cảm gì.

Nếu anh biết chắc tôi là người của phía bên kia thì đến đây anh không sợ liên lụy sao?

- Nếu sợ, tôi đã không đi tìm chị sáng hôm ấy.

Chị thấy lòng mình mềm lại.

- Cảm ơn anh nhiều... Nhưng anh Hải ạ! Rất tiếc là anh làm rồi. Tôi chỉ là một người máy may bình thường, tôi không biết gì về chính trị và quan hệ tôi với người ấy cũng là quan hệ... tìên nong thừa thiếu thôi.

- Lầm! Tôi mà lầm được? - Mắt anh trợn lên - Trước khi bị bắt đi, hình ảnh chị hiện rõ ràng lên trong đôi mắt của anh. Tôi có thể nhìn được đi đâu đó. Tin hay không thì tùy chị. Mà qua cách nói của anh tôi biết chứ. Chỉ có mấy thằng đờ đẫn kia mới nhầm được thôi.

Chị thấy khó thở. Chị không thể nghe anh nói thêm về chuyện này được nữa. Chị làm bộ phật ý cắt ngang.

- Cái anh này sao kì vậy? Tôi với anh có thù có oán gì mà anh nỡ theo hại tôi. Anh muốn cho mẹ con tôi khổn khổ vì anh phải không? Anh đi đi! Anh mà còn nói năng lạp xạp như vậy nữa, tôi sẽ kêu cảnh sát tới bắt đó.

Anh dăm chiêu nhìn chị một lát rồi thở dài đứng dậy.

- Đến bây giờ thì tôi thấy là mình lầm. Tôi tưởng khí phách những người bên kia các chị đẹp hơn kia. ít nhất cũng được như ông thầy bán thuốc nam đó. Không ngờ... Thôi được rồi! Tôi đi đây, chị khỏi phải nặng lời. Dù sao qua đây tôi cũng hiểu chị hơn. Xin lỗi đã tới quấy quá bà, bà chủ tiệm may!...

Không chào lại một câu, anh bước nhanh ra cửa, đầu cúi xuống.

Đột nhiên như có nhiều đợt sóng dâng lên từ bên trong chị khẽ gọi.

- Anh Hải... Anh ở lại một chút đã.

Hải lẳng lẳng nhìn lại. Giây phút ấy, trong con mắt mở to buồn bã của anh, chị bỗng tìm thấy một sự chân thành.

Chị thoáng nghĩ tới khối thuốc nổ đang cần chuyển chở vào nội thành ngay ngày mai.

Bữa nay nắng đẹp. Như thường thấy vào lúc xế chiều, trên đoạn đường Vũng Tàu -Sài Gòn, có rất nhiều xe con, xe máy chở những gia đình, những cặp tình nhân đi tắm biển trở về Hải và Nga cũng có mặt trong dòng xe cộ ấy. Chiếc Pho đen của họ phóng êm re với tốc độ vừa phải đủ cho gió mát từ những cánh đồng trống, những vườn cây trĩu quả ùa vào. Ra chiều mệt mỏi sau một ngày quần nhau với nắng và song, Nga ngả đầu lên vai Hải thiu thiu ngủ. Mái tóc cô tung bay vờn xoà vào cổ vào mặt anh. Anh mỉm cười băng quơ. Hình như có cả mùi chôm chôm, mùi sài riêng chín ẩn trong mái tóc đó. Thế là ổn. Chỉ còn phải qua trạm gác cuối cùng ở đầu ô nữa là xong. Từ Long Thành về đến đây, như mọi xe khác, xe anh đã ba lần bị dừng lại giữa đường khám xét nhưng mọi chuyện vẫn diễn ra bình thường. Năm cân thuốc nổ, thứ cực mạnh giấu trong ruột tập bánh tráng đã khoét thủng ở giữa có phủ kín hai đầu đã khiến cho không một viên cảnh sát nào, dù soi mói nhất nghi ngờ. Hơn nữa ngồi trên xe lại là một đôi trai gái đẹp đẽ, quý phái, nhất là cô gái với cái miệng cười kênh kiệu, với cái quần soóc thể thao để lộ cặp đùi tròn dài, rám nắng là một thứ giấy thông hành đặc dụng nhất trong khung cảnh lấy ăn chơi phú quý làm thước đo giá trị này. Những kẻ khám xét có lẽ thích nhìn cặp đùi non của cô gái hơn là dòm vào thùng xe.

Tuy lim dim mắt mà lòng dạ Nga lúc nào cũng nóng như lửa đốt. Mỗi khi có một chiếc xe nào đó phóng ngược lại hoặc có một chiếc xe Zeep, chiếc GMC trở đầy lính nổ máy muốn vượt lên là cô lại thấy tim đập muốn vỡ ra. Cô có cảm tưởng tất cả bàn chân thiên hạ ai ai cũng xoi mói nhìn thẳng vào thùng xe sau của mình. Thậm chí họ còn mỉm cười chỉ trỏ vào đó nữa? Mỗi lần dừng lại ở một trạm gác có đám người mặc quân phục, đồng phục, sắt thép đầy mình, cô lại một lần thấy chân tay mình lạnh giá như chết thật rồi. Ngồi bên cạnh cô, người nhạc sĩ cũng hồi hộp không kém. Nhưng là đàn ông, anh nghĩ, số phận hai người hoàn toàn trông vào sự tỉnh táo và khéo léo của một mình anh. Mà anh lại không quen tỉnh táo

và khéo léo. Những bản nhạc, những cặp mắt ngược lên của khán giả, những đêm rượu vui đầu khiến anh chỉ suốt đời say. Cô gắng chống lại mình, anh huy động toàn bộ nghị lực để có được sự bình thản cần thiết. Đôi lúc không làm chủ được mình, anh huýt sáo vang lên, tiếng sáo chập chờn sai cả nhịp điệu. Tuy vậy xe vẫn tiếp tục lao đi với tốc độ bình thường.

Tối hôm qua sau khi ở nhà Nhân về, anh đã theo chú bé bán thuốc lá rong đến một địa điểm cạnh hồ khu cư xá Tam Đa để gặp chú Sáu. Trò chuyện một hồi, chú cho anh Biết địa chỉ chỗ ở ở Long Thành. Chú bày cho anh cách thức đối phó với tình huống xảy ra trên đường và dặn đi dặn lại anh hết sức chú ý cái trạm kiểm soát ở đầu ô, nơi thường có bọn ác ôn lảng vảng. Chú cũng sẽ có mặt ở đó vào giờ nhất định. Khi về anh mới cầm tay chú: “Chú có thật tin tôi không?”. “Tin chứ! Không tin thì sao con nhỏ Nhân dám cho người dẫn tới đây” Xúc động quá đến nỗi anh quên hết phải hỏi lại tất cả mọi chi tiết chú nói vừa rồi.

Ngay sau đó, anh tạt vào hẻm Hòa Hưng, nơi Nga đang nghỉ tạm ở nhà bà cô. Trong lòng thấy hào hứng, anh tính chỉ định vào thăm một chút thôi và biết đâu, nghĩ đến đây anh cảm thấy lo lo pha trộn một cảm giác thú vị, ngày mai anh sẽ ngã xuống như một người chân chính...

Thấy anh vui, hoạt bát, khác hẳn thường ngày, cô gái gặng hỏi. Anh không nói. Chú sáu dặn rồi, đây là nguyên tắc. Đến khi cô phụng phịu nói anh không yêu cô, anh coi cô không là cái gì trong lúc cô coi anh là mọi nỗi buồn vui, là máu thịt, là tất cả cuộc đời, tin yêu tới ghen long, anh quên lời chú Sáu dặn, đã thông báo chính thức cho cô hay hạn quân dịch của mình và kể lại câu chuyện gặp Nhân chiều nay. Nghe xong cô khóc. Cô trách anh chuyện hệ trọng đường ấy mà không hề bàn bạc với cô, nhờ xảy ra đi đâu gì thì sao? Cô trách anh tàn nhẫn, anh độc ác chỉ biết đến mình. Cuối cùng cô tha thiết đòi đi theo người yêu san sẻ mọi nỗi gian nan, nguy hiểm dọc đường và nếu cần chết thì cô sẽ chết thay anh...

Và bây giờ cái xào chắn như con rắn khoanh ở trạm gác cuối cùng đã nằm vát ngang trước mắt hai người. Phía trước, phía sau họ cũng đang có gần chục cái xe bị ách lại. Người trên các xe bị lừa xuống hết. Họ thơ thẩn đi lại tản mát khắp mặt đường. Mỗi tốp cả cảnh sát dã chiến, cả quân cảnh

từ đầu ộtới nhảy lên từng xe xét giấy, xét hang rất kỹ lưỡng. Tất cả mọi đồ đạc đều bị lật tung, tháo gỡ, đồ nhỏ thì khám trên xe, đồ to thì thả xuống đường. Tất cả mọi góc ngách trên xe được mở ra... Đã có tiếng một vài người kêu rên.. Mặc! Mọi thứ vẫn cứ bị bới tung. Lui ra! Xê ra! Đứng làm gì đó? Cái gì đây? của ai cái này, đưa xuống! Cái này nữa. Không được!... L ần lì, náo loạn, om sòm... Mười phút sau, chiếc xe đỗ đầu trước đã bắt đầu nổ máy... Chiếc TAXI thứ hai... Kế đến hai chiếc xe Lam... Còn cách một chiếc nữa là đến lượt chiếc Pho đen của anh. Thời gian như đông đặc. Cô gái nhìn trộm sang Hải. Anh vẫn tựa lưng vào đầu xe, cô làm bộ ung dung ngậm thuốc nhưng ngón tay cứ búng tàn li ền li ền.

- Xe ở đâu về?

Một tiếng hỏi đồ r ần r ần trên đầu họ. Anh cố trấn tĩnh và nhìn thẳng vào người cảnh sát đáng chừng là tổng trưởng đang đứng sững trước mặt, trả lời chông lòn.

Cấp.

Có vẻ lấy làm lạ vì lời trả lời ấy, viên cảnh sát nhìn vào mặt Hải một chút rồi khoát tay.

Xét!

Trong khi hai, ba nhân viên khác, người nhanh nhẹn mở cửa xe chui vào, người xét nét đi vòng quanh nhòm ngó trước sau, viên tổng trưởng đi đến trước họ, vẫn cái giọng trịch thượng.

- Phiền anh chị cho xem giấy.

Lại xem giấy! Cái đó quá quen rồi, không ngại. Cái ngại nhất là tiếng giày nặng nề đang từng bước tiến dần lại phía thùng xe. Nga run run mở bóp lấy giấy căn cước. Nếu nó tháo gỡ, lục tung tập bánh tráng lên thì sao? Nga định đưa đây nói một câu gì đó. Làm một cái gì đó như ở các trạm trước nhưng khốn nỗi môi miệng khô xác, cố nói cũng không ra lời. Tiếng giờ giấy sột soạt rồi tiếng viên nhóm trưởng vang lên bên tai cô.

-Anh là nhạc sĩ Trần Nam Hải?

-Có chi không ông? Giọng Hải vẫn cứng rắn một cách giả tạo.

Viên cảnh sát mỉm cười, chìa thẳng bàn tay ra.

-Nghe danh nhạc sĩ Trần Nam Hải đã lâu, nay mới được biết mặt. Rất hân hạnh.

Thưa cơ, Nga lại được điệu bộ đồng đánh.

-Hóa ra ông cảnh sát cũng có thì giờ lưu tâm đến âm nhạc. Ai bảo trong bộ sắc phục chỉ có những trái tim... sắt thép.

-Dạ! Chúng tôi cứ hay bị hiểu lầm một cách đau khổ thế thưa cô - Tiếng nói của viên cảnh sát có râu quai nón véo von hằn đi và tất nhiên, con mắt anh ta cũng không thể dừng lại trên bộ đùi cô gái chút xíu.

Cho chúng tôi đi thôi chứ. Tối nay anh có suất hát ở câu lạc bộ Tao Đàn. Nếu rảnh, vợ chồng tôi rất vui mừng được đón tiếp ông. Chà! Chỉ còn một tiếng nữa mà anh chưa lịp ăn uống gì!

-Trời! vậy hả? Sao ông bà không nói từ đầu. Ê! - hấn khoát tay - Có gì không?

Người cảnh sát tuổi còn trẻ đang lay hoay ở phía sau đứng dậy phẩy quăn.

-Toàn trái cây với bánh tráng, thưa chuẩn úy. Để tôi coi kỹ lại.

-Thôi coi vậy được rồi. Xe của nhạc sĩ Nam Hải đó. Cho qua! Tiếp xe sau! hấn quay lại hơi nghiêng đầu bắt tay Hải. Những người lính ven đường chúng tôi chờ nghe những bản nhạc mới của ông. Và nghiêng đầu thấp hơn chút nữa về phía Nga. Chào bà!

Nấp thùng xe sau giông xuống một cái ình! Tiếng động nặng nề đó khiến hai người nhẹ tênh hấn đi. Họ rất muốn ngay lúc đó, trước mũi tên cảnh sát đang học đòi lịch sự đó trao cho nhau một nụ cười. Mấy giọt mồ

hôi đang khô dần trên cái chop mũi xinh xinh của Nga. Chính cái lúc Hải định cho xe nổ máy thì bất chợt có một người mặc thường phục, đội nón rộng vành từ nãy vẫn đứng thờ ơ bên vệ đường bây giờ tiến đến giờ tay ra.

-Khoan! Xin chờ một chút! ông Hải chắc còn nhớ tôi?

Cả hai người cùng vội vàng nhìn lại và đầu giật mình. Người đó không ai khác ngoài viên thiếu tá bữa nọ đến bắt người bán thuốc trong nhà họ. Bị bất ngờ, Hải trả lời riu cả giọng.

-Dạ nhớ. Bữa nay ông cũng ra thực thi công vụ ở đây?

Hoàng Xanh lắc đầu cười.

-Công vụ gì đâu. Ngồi bàn giấy mãi, chiều nay tính đi dạo một chút cho đỡ nhớ cái nắng ngoại ô.

Nắng ngoại ô. Nói nghe như ngon lành chưa? Mi vừa đi giết người ở đâu về vậy? Một cảm giác tởm lợm đùn lên trong ngực anh. Nhưng cũng nhờ cảm giác này mà anh mất hẳn vẻ lung túng. Anh cố tạo một nụ cười xã giao.

Ông thiếu tá lãng mạn quá! Đã biết nhà, bữa nào mời thiếu tá lại chơi, ta cùng đi dạo. Chào ông!

- Ấy chưa! Chưa xong đâu ông nhạc sĩ thân mến ạ!

Hoàng Xanh vẫn cười cười nhưng mắt hẩn chuyển thành màu nhựa đường xám sẫm. Không hiểu sao bất cứ cái gì làm hẩn nhớ lại con người ấy, đôi mắt ấy là hẩn không chịu nổi. Lúc này đây, cái cười xã giao của người nhạc sĩ cũng làm hẩn điên đầu. Cười gì? Chính nó đã giở giọng ngăn cản không cho bát người ấy đi. Nỗi ám ảnh, không đâu lại dấn vềỒ, coi chừng biết đâu lại chẳng có sự đồng lõa bên trong? Một giây liên lạc vô hình? Có sao vô có hẩn lại chọn đúng nhà đó mà chạy vô?... Phải xóa! Xóa hết! Xóa càng nhiều càng tốt. Hẩn lạnh mặt vậy viên nhóm trưởng cảnh sát lại gần.

- Xe này đã khám kỹ chưa?

- Dạ, kĩ.

- Các anh làm ăn sơ sài lắm! Kiểm tra thật tỉ mỉ, không trừ một ai hết. Chúng nó sẽ cắt cổ các anh ở cái xuân ngốc đó. Xét lại!

- Dạ! Đây là xe của ông nhạc sĩ Trầ...n...

- Nghị sĩ cũng xét!

- Rõ! - Viên chuẩn úy hơi sượng mặt lại. Rõ ràng cách cư xử thô bạo của Hoàng Xanh làm cho hắn bị bẽ mặt trước đôi vợ chồng nhạc sĩ tài hoa, nhất là trước cô gái xinh đẹp này. Hắn lừng khừng đi lại phía thùng xe lôi các thứ ra quăng xuống mặt đường... Hai gói chôm chôm đựng trong bịch giấy bóng nằm đỏ rực bên bánh xe... Vài quả sầu riêng nứt vỏ được tiếp tục lăn đến nằm kề... Bàn tay viên chuẩn úy luồn vào sợi dây gai buộc xung quanh tập bánh tráng chuẩn bị nhấc lên...

Hải đứng chết trân. Trong một thoáng, anh nghĩ đến chuyện nhảy đại lên xe cứ thể nổ máy lao đi. Cạnh anh, Nga trông nhợt nhạt như người vừa được cứu ở dưới nước lên. Thế là hết. Anh nhìn cái còng sắt han rỉ đang loằng hoằng chụp lên đầu. Nhìn thấy những vết máu bầm đen trên tường nhà ngục... Tệp bánh tráng đã được nhấc ra khỏi thùng xe đặt xuống đất. Anh nhắm nghiền mắt lại...

Bỗng lúc đó, ở phía trước, ngay cạnh cái ba-ri-e, có nhiều tiếng người đang la lối om sòm. Một tốp cảnh sát ở phía sau chạy xô đến, tiếng nói vang lên to hơn.

- Mấy ông làm ăn gì kỳ cục quá trời! Có con heo kiếm gạo gỡ ra buộc vào mấy lần rồi mà tới đây các ông còn bắt tôi gỡ nữa. cả nhà trông vào nó để kiếm chút lời mấy ông làm vậy khác nào trói tay tôi lại. Có mấy chục cây số mà già nửa ngày rồi mà vẫn chưa về được tới nhà. Đó! Nó mở rồi đó! Các ông có muốn cứ tháo xuống phanh bụng ra coi cho kỹ rồi buộc lại giùm tôi. Tôi không buộc nữa. Đi đứng kiêu này thà nghĩ cho khỏe.

- Ông già bót bót cái mồm đi chút. Làm cái gì mà la như bị lóc xương vậy? - Một tiếng khác chồm lên.

Người ta đổ xô đến đám cãi nhau mỗi lúc một đông. Hoàng Xanh cũng bị hút vào đó. Hắn đi nhanh ra giữa đường quát hỏi.

- Cái gì mà ồn lên thế hả?

Một người lính chạy đến đập mạnh gót giày.

- Thưa, có một lão già chở heo phách lối không cho tụi tôi xét.

- Chở heo? Heo gì?

- Dạ! Heo mỗ r ấ.

- Heo mỗ r ấ? Mắt Hoàng Xanh lóe lên một tia sáng khó thấy - Giữ lại! Các anh giữ lại cho tôi.

Hắn vội rảo bước tới chỗ ồn ào. Người lính quân cảnh cũng bươn bả chạy theo.

Trước sự việc ấy, người nhạc sĩ đứng ngớ ra phải đến một phút r ấ mới hiểu mình sẽ phải làm gì. Thưa lúc lộn xộn không ai để ý, anh nhanh chóng quẳng trả tập bánh tráng vào thùng xe, ập lại r ấ nường theo cái MAZDA đậu trước vừa nổ máy, nhấn ga lướt theo luôn.

Qua chỗ đông người, anh thoáng nhìn thấy khuôn mặt nhẽ nhại m ồ hôi của chú Sáu đỏ gay lên...

Chiếc Pho đen chui qua cầu chữ Y vừa lúc trời sấm tối. Đến một ngôi nhà chùa ra sát bờ rạch Bến Nghé đang bốc mùi hôi khẳ, chiếc xe dừng lại. Từ trong nhà, một người đàn bà đứng tuổi có vẻ đã chờ sẵn từ lâu chạy ra đỡ lấy tệp bánh tráng r ấ cùng với cô gái mang luôn vào trong. Dưới ánh điện quanh năm mờ của dãy nhà ổ chuột này, người ta thoáng nhận được khuôn mặt phúc hậu của bà thím phụ việc cho Nhân. Chiếc Pho của một vòng rất ngọt ở đầu ngõ r ấ lướt nhanh ra đường Trần Hưng Đạo.

... Xe đã lọt gọn vào ga-ra mà Hải vẫn chưa thềm xuống. Anh ng ỡ yên trên nệm ghế, duỗi chân duỗi tay thở phào. Thế là xong! Không ngờ sự việc lại kết thúc trót lọt mau lẹ đến thế. Lúc này đã ng ỡ ở chính ngôi nhà của mình mà anh vẫn tưởng như đang còn mơ. Sau cả một ngày căng thẳng phập ph ồng, giờ đây chỉ còn một nỗi vui thú lan tỏa khắp thân thể anh, vui thú hơn bất cứ một bản nhạc hay nhất nào vừa được anh hoàn tất. Anh cứ muốn ng ỡ yên như thế này, mà chop mắt đi một chút. Vậy là trong ngày hôm nay, lần đầu tiên anh đã hành động với tư cách là một con người nghĩa hiệp. Kì lạ thay! Khác hẳn với những ngày qua, anh bỗng nghiệm ra hôm nay mình có những phút giây thanh thản thực sự trong lòng. Và ngay cả cái hạn quân dịch tu ần tới hay sự khúc mắc trong tình nghĩa cha con, cũng được anh nhìn nhận rạch ròi sáng sủa hơn. Anh bỗng cảm thấy hình như có một chút yêu mình.

Có lẽ Hải còn ng ỡ như thế mãi nếu không có tiếng dếp của giáo sư đang từ trên gác đi xuống. Cha đó! Ngay cả cha nữa. Tối nay sao cha cũng đáng yêu hơn. Anh mở cửa nhảy xuống, vừa đi ra vừa huýt sáo. ông giáo sư đã đứng trước mặt anh.

- Anh vừa đi đâu về? - ông nghiêm nghị hỏi. Đang vui Hải nhìn cha cười.

- Thừa ba con tắm biển và ca hát ạ! Tuyệt lắm!

- Hừ, tắm biển và ca hát! Anh trả lời như một thanh niên đang sống trong một xứ sở tây phương nào đó chứ không phải ở đây. Anh có biết anh đang sống trong một hoàn cảnh, một xã hội như thế nào không?

- Dạ biết. Ba ngày nữa thì con sẽ vào lính mà con lại không muốn như vậy chút nào.

- Cho nên anh lại than vãn để thêm dũng khí ra đi phải không?

- Có lẽ thế, thưa ba! Mà đâu có gì lạ. Ba thì nuối tiếc cái quá khứ xa xôi, còn con thì than thân trách phận cái hiện tại. Cũng vậy cả thôi. Chỉ khác một đi ều: người ta không bắt ba đi lính.

- Đạo này anh có vẻ ưa triết luận. Anh cam chịu à?

- Còn cách nào khác được. Chính ba cũng không muốn thay đổi kia mà. Ba không muốn nhỏ bé trước mặt ông đồ trưởng thì con cũng không muốn nhỏ bé trước ba.

Con không cần ba giúp con đi đâu gì nữa hết. Cứ mặc kệ con. Ba cũng đỡ nhức đầu mà con cũng đỡ mang tiếng là thằng hèn đốn.

Anh dừng lại và chợt nhận thấy bữa nay anh đã nói với những đi đâu hết sức thẳng thắn nhưng trong lòng không có chút gay gắt nào cả.

Giáo sư im lặng như không muốn tiếp tục trao đổi nữa.

Ông ng ồi xuống chiếc ghế đá đặt cạnh hòn non bộ.

- Anh ng ồi xuống đây một lát. Tôi muốn nói chuyện với anh trước lúc anh đi. Đã bao giờ anh để cho tôi nói chuyện ngon ngành, ra đầu ra đũa với anh đâu.

Nhìn cái dáng già nua ng ồi giữa khu vườn xum xuê cây lá, anh bỗng thấy thương cha nhiều quá! Anh muốn ôm lấy vai cha mà kể hết cả, nói hết cả những đi đâu áp ả anh từ lâu. Không cha ơi! Con không t ồi tẹ đến thế đâu. Con không chỉ biết đêm ngày kêu rên như côn trùng rỉ rả dưới chân tường đâu. Con cũng có suy nghĩ riêng, chí hướng riêng của con. Nhưng con m ền yếu, con không có thể tự làm được bất cứ cái gì hết. Con khiếp sợ cái guồng máy khổng lồ này. Có thể từ nhỏ con sống ỷ vào danh tiếng của ba nên con sinh lười biếng, con không dám nhìn thẳng vào mọi việc trên đời, con đùa giỡn với tất cả...Nghĩ vậy anh im lặng ng ồi xuống bên cha.

- Trước đây - Giáo sư trầm giọng - Trước đây tôi muốn hướng anh vào khoa học vì chỉ có khoa học mới có chân lí khách quan. Nó vượt lên trên cái xấu tốt của môi trường. Khoa học sẽ không làm vấn đục con người. Nhưng anh lại làm ngược lại! Cũng tùy anh. Có thể tôi lạc hậu, tôi nhìn mọi vấn đề theo định kiến cũ kĩ như anh nói. Có thể tôi sống quá nghiêm khắc với anh khiến cho anh e dè để mỗi ngày cha con cứ cách xa nhau. Và ngày

kia thì anh sẽ vượt khỏi tay tôi rồi!... Nghĩ thế tôi buồn lắm. Tôi già rồi, tôi còn có gì nữa đâu... Chỉ còn có mình con - ông hỉ mũi - Con không nghĩ gì đến ba. Đêm ngày con chỉ lo quăng thân vào những trò phù phiếm. Ngày tháng đối với con người là vô giá vậy mà còn vất bỏ tất cả. Có thể con có tài, con được nhiều người yêu mến. Nhưng yêu mến chưa hẳn có nghĩa là quý trọng. Người ta rất có thể yêu mến một trò tiêu khiển nào đó. Đáng lẽ con có thể làm được một cái gì đó khả dĩ hơn là đi vượt ve những vết thương tấy mủ của thiên hạ để rồi cuối cùng, chính con cũng bị tấy mủ. Chao ôi! Một thế hệ tặc nguyền... Không! Hai, ba thế hệ sẽ dễ dàng bị mất đi nếu cứ trượt trên cái đà này. Tặc nguyền mà không biết. Sống vô vọng để rồi cuối cùng cam tâm làm vật hy sinh cho một cơ chế phi nhân.

- Không! Không hoàn toàn như vậy đâu ba ơi. Con chưa đến nỗi tặc nguyền đâu. Nếu ba biết rằng con vừa... Anh định buột miệng kêu lên như thế. Anh nói, cái giọng vẫn không có chút gì là gay gắt.

- Theo con thì ba làm rồi. Ở cái xã hội nhiễu nhương này, có cái gì tởn tại bên trên xã hội được đâu ba. Ba núp vào khoa học để lẫn trốn nhưng có trốn nổi đâu. Những sợi tóc bạc của ba đã nói rõ đi đâu đó. Con lại mượn nghệ thuật để bộc lộ tâm sự nhưng bộc lộ với ai, hay rồi cuối cùng mình lãnh đủ. cả khoa học, cả nghệ thuật đều bị đi đâu khiến một cách tàn bạo. Ba có thừa nhận rằng: không một dạng thức tởn tại nào trong lúc này có thể tự cho là đúng cả, một khi số phận con người không được bảo đảm, ngoài giá trị có thật của đồng tiền.

Giáo sư thở dài.

- Con lại tranh luận rồi. Con định tranh luận đến bao giờ nữa. Ngày mai, ở những cánh rừng ẩm thấp xa lạ, nếu con bị ăn một viên đạn của người khác hoặc người khác ngã vật trước mũi súng của con thì thử hỏi ba còn muốn tranh cãi với con làm gì. Tất cả chúng ta bây giờ mắc cái bệnh nói nhiều quá mà không làm... Thế là - ông chuyển giọng - Con không tự cứu được con một đi đầu mà ba lo sợ, kể từ ngày má con mất đi.

- Tự cứu? Tự cứu thế nào thưa ba? Con muốn được nghe một lời chỉ bảo của ba.

Anh hỏi câu này với một giọng vui vẻ pha một chút thích thú. Anh không ngờ câu hỏi này đã làm cho cha anh nổi nóng.

- Anh, một người không còn trẻ đại gì, một người nổi tiếng nữa là khác mà lại hỏi ba anh một câu ngớ ngẩn như vậy à? Bọn trẻ con nông cu ồng các anh thường mè nheo bọn già này cổ hủ cản trở nhịp điệu sống của các anh vậy mà những đi ầu đơn giản như vậy mà không trả lời được thì... thì... Thà anh cứ làm một cái gì đó để biểu lộ rõ chính kiến của anh hoặc giả như người bán thuốc hôm r ồi tôi lại thấy nhẹ lòng hơn. Dù sao, như vậy các anh cũng còn dám minh chứng được một đi ầu gì đó có thể không đúng.

Ông dừng lại thở d ần dập. Hải bỗng thấy bốc nóng trong đ ầu. Không ngờ cha anh lại có được những ý nghĩ táo bạo đến thế. Anh hồi hận đã chạm vào nỗi đau đớn nhất của cha, nỗi đau của những ý tưởng suốt đời không thực hiện được, nỗi đau của chính những câu hỏi vừa r ồi mà ông vẫn chưa có cách trả lời. ông giận anh tức là ông đang thóa mạ mình. Tội nghiệp cha! Thì ra con chưa hiểu cha mà cha cũng không muốn hiểu con. ôi! Giá như ba biết con vừa đi đâu về?...

Một lần nữa anh lại muốn nắm chặt lấy bàn tay thân yêu đó mà nói thật tất cả.

- Hải tha lỗi cho ba. Đạo này th ần kinh ba không được tốt. Vậy đó - ông ngửa mặt lên trời như dõi nhìn vào một hình bóng xa xăm - cả cuộc đời, tôi đã không biết tôi là ai. Nay lại thêm cả cuộc đời con tôi nữa. Nó là ai? Tất cả những cái đang t ồn tại ngoài kia là ai? Là cái gì? Đ ầu ông rũ xuống.

-Ba!...

- Thôi được! - Ông đứng lên - Tôi đã nghĩ kĩ r ồi. Anh nói tôi không muốn nhỏ bé đi trước mặt mọi người, ít nhất là trước mặt ngài đô trưởng. Đúng! cảm ơn anh đã hiểu cha của anh. Nhưng tôi chờ cho đến phút cuối cùng mà anh vẫn không tự lo được lấy thân anh thì tôi là ba anh, tôi sẽ lo. Ngay hôm nay, ngay bây giờ, tôi sẽ tìm đến h ắn. Sẽ đau khổ, sẽ vật nài, kể cả quỳ xuống nữa, nếu cần, để xin cho anh được hoãn quân dịch. Ba anh có thể làm một việc hèn hạ để tránh cho anh khỏi làm một việc nhơ nhớp. Anh bằng lòng chưa?

- Ba lại nghĩ quần nữa rồi. Con người như thế mà ba vẫn còn giao du được sao?

-Sao?

- Chính ông bạn quý hóa của ba đã kí lệnh bắt con vào lính đợt này đó.

Ông quay phắt lại.

- Hả? Cái gì? Anh bảo sao?

- Lão muốn đẩy con đi khỏi cái Sài Gòn này vì không chịu được những bản nhạc của con đó.

- Sao anh biết? - Giáo sư quát lên.

- Một người thân tín trong văn phòng của lão nói riêng với con như vậy.

- Tao không tin!

- Tùy ba. Và con cũng xin thông báo thêm: ngay cả ba nữa, ba cũng có tên trong chính cuốn sổ đen của lão.

Giáo sư lặng đi một chút rồi buông người xuống.

- Trời! Thật khốn nạn! Trên đời này còn có thể tin vào ai được nữa?

Một luồng đèn pha ô tô từ ngoài cổng bay vào cắt ngang những lời rên rỉ của ông. cửa mở. Một chiếc ZEEP lăn lạo xạo trên sân.

Hoàng Xanh từ trên xe nhảy xuống, gật đầu chào.

- Giáo sư vẫn được mạnh khỏe? Giáo sư còn nhớ tôi?

Ông nhìn thẳng vào mặt Hoàng Xanh một lúc rồi xầm mặt xuống.

- Ông đến có việc chi? chắc lại có một ai đó chạy vào đây? Hay là ông lại đi tìm bản ngã theo lệnh của thượng cấp? Xin mời! Cứ bắt! Cứ giết!

Thỏa sức.

- Không! Tôi muốn gặp con trai của giáo sư có chút việc.

- Nó đây! Ông cứ tự nhiên. Xin lỗi, tôi mệt.

Không nói thêm một câu, ông bỏ đi vào trong nhà. Hoàng Xanh đến trước mặt Hải, cười nhạt.

Anh bỏ đi hơi sớm đó, anh bạn nhạc sĩ láu cá ạ! Còn cô gái xinh đẹp đi cùng anh đâu rồi?

Từ lúc thấy hắn vào, anh đã chột dạ. Đã có việc gì xảy ra với Nga? Hay là chú Sáu bị rồi? Bây giờ nó đến tóm mình? Anh lại nảy ra ý định tìm đường tẩu thoát nhưng nhìn kỹ anh chỉ thấy có tên lái xe đi theo hắn nên cũng hơi yên tâm. Thấy hắn hỏi với cái giọng khinh khỉnh anh thấy khó chịu.

- Cô xuống nhà bà con rồi. Còn việc ở trạm gác nữa, tôi bỏ đi sớm hay muộn là tùy tôi. Mấy ông đã xét kỹ rồi kia mà.

- Chưa đâu ông Hải ạ. Giải quyết công việc với ông già chở heo gần dở ấy xong, khi quay lại ông đã đi rồi.

- Và bây giờ ông có ý định xét tiếp? Mời ông! Xe vừa cho vào ga-ra.

- Nhưng chắc tệp bánh tráng không còn đó nữa?

- Dĩ nhiên. Cô mang theo xuống. chắc ông cần địa chỉ?

Hắn cười khẩy.

- Ông cười mở lắm ông nhạc sĩ ạ! Tất cả những việc ấy làm bây giờ đều vô ích. Tất nhiên tôi không bao giờ có ý nghi ngờ ông. Chỉ là tiện đường ghé xem ông đã về chưa. Chào!

Nói xong hắn nhảy lên xe. Chiếc xe lùi lại. Đứng ở dưới, anh thấy đôi mắt hắn nhìn đăm đăm lên khuôn cửa sổ tầng hai mà tối hôm nọ người bán

thuốc treo vào. Nét mặt hắn bần thần.

Hải thấy trong lòng không yên. Hắn định giở trò gì mà tỏ ra khó hiểu vậy? Hắn phát hiện ra rồi chẳng? Hắn lỏng tay để giăng bẫy? Anh thực sự lo cho Nga. Lúc này tìm đến chị Nhàn thông báo tình hình cũng không được mà đến Nga để nói cô hãy cẩn thận cũng không xong! Cậu mong số thuốc nổ ấy đã được bà thím ém kỹ rồi. Thì ra cái trò mạo hiểm này cũng không thật giống trong tiểu thuyết. Một đầu óc ra trò. Vừa đi vào nhà anh vừa tự hỏi mình đang phải đứng trước một pha gay cấn gì đây? Chợt anh dừng lại. Trước mặt anh, ngay đầu cầu thang, giáo sư đang đứng im lặng. Anh thấy ông nhìn anh với đôi mắt khác lạ...

Đáng lẽ quay về công sở, không hiểu nghĩ thế nào hắn lại cho xe đi luôn qua cầu. Hắn thừa biết rằng tìm đến nhà con trai ông giáo sư lúc này là hết sức vô văn và bẽ bàng nhưng hắn cứ đến. Cũng như bây giờ, hắn biết chắc sẽ chẳng tìm được cái gì ở cô chủ tiệm may bình dân này nhưng hắn vẫn cứ đi. Hắn đi như bị xô đẩy bởi một lực thần bí nào đó dù có cố cưỡng lại cũng không được. Cái xô đẩy của khuôn cửa tầng hai, của ánh mắt người nhạc sĩ và của khuôn mặt người đàn bà đêm đó... Đúng ra sau cửa tên mặt chiêu này khi con heo của lão già mắc dịch do hắn đích thân khám xét chỉ là một con heo rỗng ruột không hơn không kém, hắn muốn rúc đầu vào một snack-ba nào đó cho đỡ trống rỗng, về công sở đóng kín cửa lại, hắn cũng thấy ổn. Đến ngôi nhà trong ngõ nhỏ sao? Khoan đã!... Thế là, như người mang chứng bệnh mộng du, hắn cứ mò mẫm lao thẳng đến những nơi mà hắn hoảng sợ, hắn cố tình quên đi. Mặt khác, phần lí trí của hắn mách bảo cho hắn hay rằng: thằng nhạc sĩ đó nếu có chỗ cái gì bí mật rất có thể hắn chưa về nhà. Nhưng nó đã ở nhà, bình thường và xác xược. Vậy thì cứ đến con mẹ thợ may có đôi mắt sâu hiểm như đôi mắt của đức mẹ đồng trinh ấy xem sao. Cũng rất có thể tập bánh trắng và đưa con gái có bộ đùi nhìn muốn nuốt nước miếng ấy đang ở đó. Thử xem sao. Ở đời đã chẳng có những cái ngẫu nhiên làm nên đại sự đó sao.

- Chào chị! - Hắn bước hẳn vào trong nhà. Và quét mắt rất nhanh một vòng khắp nhà. Không có ai và cũng chẳng có gì hết. Biết mà...

Trước khi hấn vào, chị đang nựng cho con ngủ. Từ giờ đến đêm chị còn nhiều việc lắm! Thằng bé mấy bữa nay đã ăn được, ngủ được. Bao giờ chị cũng ru con bằng cái điệu ru buồn buồn của những câu hát sông nước miền tây quê anh. Và mỗi lúc áp má vào mặt con, chị lại thấy hiện về trên một cái hình ảnh cuối cùng của anh trong tòa nhà khắc nghiệt đó. Nên khi Hoàng Xanh vừa xuất hiện, chị đã nhận ngay ra mặt kẻ tử thù của chị. Trong phút chệnh choáng, chị đã nghĩ đến chuyện phải hạ thủ hấn ngay tại đây, ngay tại cái bàn thờ mà mấy hôm nay chị vẫn lặng lẽ thấp nhang cho anh. Tất cả sức nóng trong thân thể chị dồn hết ra mắt. Trước cái nhìn ấy, hấn bất giác dừng lại, hoảng sợ... Thấy má không ru nữa, đứa bé vận vẹo rồi nhắm mắt lại chực khóc. Vô tình chị nhìn xuống con. Đôi mắt trong veo của nó làm dịu lòng chị lại. Cố không nhìn vào bóng dáng của hấn, chị hơi nghiêng người quay đi vỗ nhẹ nhẹ và ru con.

- Chắc chị còn nhớ tôi? - Lần này hấn hỏi nốt một câu không định hỏi.

Đứa bé vẫn rung trên tay, chị nhìn thẳng vào hấn qua tấm gương to. Nó đây ư? Thằng phản bội đã giết chồng chị đó. Nó đến đây làm gì? Nó còn muốn gì ở chị. Đột nhiên chị nghĩ đến chuyến xe đi chở thuốc nổ của Hải. Hay là... Không! Với con mắt dò dẫm thế kia thì chưa có chuyện gì xảy ra cả. Nó vẫn đứng đó. Cái trán vuông... Cái miệng bòn bợt... Con mắt u tối... Chị lại nghe rộn rạo ở sống lưng. Biết chắc rằng chỉ cần quay lại hỏi một câu, nói một câu gì đó thôi là cơn phản uất sẽ bùng lên ngay. Đó là đi đâu mà cái thằng người đứng kia đang chờ đợi. Chị mím chặt môi bình thản cúi xuống mặt con. Đứa bé vẫn được rung đều đều trên tay mẹ trong tiếng ru nhỏ dần. Hình như không chịu nổi tiếng ru đó, không chịu nổi ánh mắt khinh mặt đó và có lẽ không chịu nổi cả bầu không khí im lặng ngột ngạt này, hấn hần hăm bước tới bên chị định nói một câu gì đó song lại thôi. Hấn đến đây để được hỏi, được nghe trả lời, hấn đến đây để chạy trốn sự im lặng kia mà. Hấn có muốn đến đây để phải đứng như bị thiêu cháy thế này đâu. Chị vẫn ru... Tiếng ru như cật nửa nạo vào tai hấn. Bao nhiêu ý đồ hỏi han, dọa dẫm ma quỷ của hấn bị tiếng ru trong một lúc cửa nát hết. Cái đốm sáng trong mắt hấn tối dần... tối dần và không nói thêm một tiếng, hấn lặng lẽ đi ra xe. Tiếng ru buồn buồn xa vắng vẫn đuổi theo hấn dai dẳng... Trời ơi! Sao đi đâu cũng bị xua đuổi xa lánh như kẻ mắc bệnh cùi thế này hả trời.

- Cút chó! Cút chó chết!

Hắn ngoắt tay cho tên lính cầٰn vụ mở hết tốc lực.

Tiếng xe Zeep vắng xa r ấi chị mới ngừng hẳn tiếng ru. Bằng một phản ứng bản năng, chị vội lập cập ôm chặt con vào lòng. Thằng phản bội... Nó đến và đi, đen ngòm như th ầٰn chết. Tội nghiệp con tôi! Trông chị bơ phờ hẳn ra như vừa trải qua một trận ốm nặng. Đến lúc này chị mới thấy rùng mình. Kìm chế một tình cảm thực sao khổ sở quá đi. Khổ sở hơn bất cứ một hành động cầٰn những nỗ lực phi thường nào khác. Những năm giấu mình trong lòng địch, chị đã nghiệm ra đi ầٰu đó và khổ vì đi ầٰu đó.

Nhìn đ ồٰng hồ đã thấy muộn, chị b ầٰn ch ầٰn đặt con vào giường r ấi đóng cửa hàng. Bên kia đường, tiệm hủ tiếu bán muộn cũng đã vắng khách. Chị tắt đèn r ấi chui vào mừng nằm cạnh con. Ngủ say đi con! Ngủ say đi con! Hơi thở ấm n ồٰng của con phủ vào mặt chị, chị không để ý nữa. Nhà trong bà má đã ngủ. Người già thường thiếp đi lúc chập tối để nửa đêm thức giấc tr ầٰn trọc luôn cho đến sáng. Năm chưa ấm chỗ, chị lại trở dậy ngay. Cạnh nhà, ông Tư xích lô máy cũng vừa về đang đổ nước rửa chân ào ào. Xa hơn nữa, dưới kia, sông Sài Gòn như cũng có đi ầٰu chi thao thức, vẫn đêm đêm b ầٰn bỉ vỗ sóng vào cù lao... Chờ cho tắt cả xung quanh thật im ắng, chị nhón chân đi đến cái bàn ở góc nhà, quẹt diêm châm vào ngọn đèn d ầٰu. Một khoảng sáng mờ mờ tỏa ra. Mấy tiếng đ ồٰng hồ lê thê trôi qua, chị chỉ mong chờ đến giờ phút này. Nghiêng đ ầٰu trên ngọn đèn đã được vặn nhỏ, che kín chung quanh, chị run run lấy tờ giấy mỏng tang giấu kín trong ngực ra. Tờ giấy mà chị đã cẩn thận nhét vào ngực áo khi chưa liên lạc trao cho chị h ầٰi chi ầٰu. Những nét chữ quen thuộc hiện d ầٰn... hiện d ầٰn ra dưới cục xà bông chà nhẹ lên từng dòng...

Cháu N.

Tổ chức đã chấp nhận nguyện vọng của cháu, không kèm theo một kỷ luật nào hết. Phương án tốt! Cháu cứ tiến hành.

Chú T.

Nhìn tờ giấy đang lụi dần trên lửa, mắt chị mờ đi...

Nét chữ thân yêu của chú Tư! Bao nhiêu tháng nay chị mới lại được đọc những dòng chữ ấm áp đó. Thế là cuối cùng, chị cũng đã gặp lại tổ chức, gặp lại đồng đội. Xúc động quá, nước mắt chị trào ra. cảm ơn chú! cảm ơn tất cả các đồng chí đã tin cậy ở tôi. Trong cuộc đời quyết liệt ngay mai, làm sao tôi có đủ được nghị lực nếu ở giờ phút này tôi vẫn cảm thấy lẻ loi.

Dòng sông dưới kia vẫn rì rầm vỗ sóng vào cù lao. Giờ này chắc những đồng đội thân yêu của chị vẫn chưa ai ngủ được. Giữa cái đô thành chen chúc hàng triệu người này, ai ngờ được có một nhóm người hết sức nhỏ nhoi vẫn thao thức cho trận đánh ngày mai. Hải và Nga đã vờn toàn, như vậy động tác cuối cùng đã chuẩn bị xong. Không ngờ mới lần đầu mà Hải và Nga đã bình tĩnh được đến thế. Thằng phản bội chưa biết kiểu chất nổ ém trong ruột bánh tráng nên nó đã bị lừa bởi con heo rỗng ruột của chú Sáu. Một thứ heo mà trước đây chắc đã có làn nó dùng để tải thuốc nổ vào thành. Bà thím chị đã cho nghỉ từ sáng chắc lúc này với khối chất nổ ấy trong nhà đang phập phồng nghe bước chân người lại qua. Anh trai của thím tập kết ra ngoài nghe nói đã trở về nên đêm nào thím cũng có ý chờ trông... Còn Lắm nữa? Giờ này ảnh đang làm gì? Con người thật đến hay, bao nhiêu tính cách dồn tụ vào một. Nghe chị, anh đã bớt đánh bạc, bớt tổ chức hành hung nhưng chắc ảnh vẫn đang ng ã bên ly rượu? Uống đi! Nhưng uống ít thôi nghe! Ngày mai anh sẽ có nhiều việc phải làm lắm đó! Sớm mai, tôi sẽ nói thật tất cả với anh. Nếu anh ngại ngừng thì cứ việc trở về, mục tiêu ấy tôi làm một mình cũng được. Trong nhà bà má đang rên nhẹ. sắp tới giờ má thức rồi. Thương má quá! Ngày mai con gái má đi vào nguy hiểm, má có biết gì đâu. Con không thể cho má hay được, má tha thứ cho con. Đáng lẽ con nói má mang cháu về Bến Tre tạm chơi mấy ngày nhưng thấy má buồn buồn con lại không nỡ. Má ơi! Nếu má biết ch ờng con không còn nữa, biết được đêm đêm con ôm cháu khóc một mình, lặng lẽ giấu má thấp nhang cho ảnh thì con đỡ khổ được bao nhiêu. Ngày xưa còn nhỏ, má hay đưa con đi chùa. Má dặn con ăn ngay ở thật, tốt bụng với mọi người, lấy ơn đền oán, ra đường thấy con kiến cũng phải thương. Ngày mai con sẽ đi vào giữa trăm thằng chúng nó, những thằng người không thể lấy ơn đền oán được đâu má ơi. Ngày mai nếu chẳng may con không trở về với cháu, má thương con, má thay con nuôi giùm cháu, nuôi giùm giọt máu của ảnh...

Chị rút ba nén nhang châm vào đèn rồi cắm lên bát nhang trên bàn thờ không có chân dung người quá cố. Chị thấy khuôn mặt anh ẩn hiện trở về đang nhìn chị sâu thẳm yêu thương. Anh Xuân... Chị cất tiếng lẩm rẩm. Anh mất đi đến nay vừa được bảy ngày. Bảy ngày đó đã có bao điếu dền dập xảy đến với em. Em không khóc nhiều đâu, em chỉ nghĩ đến anh thôi. Anh có biết không? Tổ chức đã xác minh cho anh rồi. Ngoài ấy đang học tập dũng khí sống và hi sinh của anh. Em tự hào lắm. Ngày mai vợ anh sẽ hoàn thành nốt công việc của anh đang bỏ dở. Anh hãy nghe tiếng nổ của em giáng xuống đầu chúng nó trả thù cho anh.

Ngày mai... Nếu yên hàn, nếu không xảy ra điếu gì, em sẽ sửa một mâm đàn tràng giỗ anh. Em sẽ trở lại miệt vườn làm người trông rọt ven sông, sẽ dền tâm sức nuôi dạy con của chúng ta trở thành người lương thiện. Còn đêm nay, xin anh hãy nhận ở em ba nén nhang lòng thành này. Anh hãy phù hộ cho em. Tiếp sức cho em.

Trời Sài Gòn hôm nay có vẻ thiếu nắng. Tiết xuân đang đi vào những thời khắc cuối cùng để bước sang mùa hè oi ả. Sự chuyển mùa ở đây thật nhẹ nhõm, không có cao trào, không có phân ranh rõ rệt. Tuy nhiên sự ngưng tụ của mỗi mùa vẫn in đậm lên sắc màu cây lá, lên nét mặt con người. Sau cái tết phập phồng lo âu, khuôn mặt người ta dần nở ra, thư thái hơn nhưng cũng uể oải bã bời hơn. Nhịp sống đô thành sau cái tết, như một tất yếu của thiên nhiên, của tâm trạng con người, phần nào có Chùng xuống, cảnh sắc cũng dịu dịu buồn buồn gợi sự luyến tiếc những ngày mát mẻ sẽ qua.

Riêng có một nơi vẫn giữ được tiết tấu sôi động bình thường, đó là khu trung tâm cư xá kiêu câu lạc bộ không quân Mỹ. Ngay từ tờ mờ đất, các tốp tuấn tra, các đội quân cảnh đã đi lại nháo nhác. Những tấm cự mã, những thanh ba-ri-e được dàn ra. Đường phố bị đánh thức dậy bởi những đế giày chạy qua chạy lại, nặng chịch. Những chiếc mũ sát liên tục di động bóng dần lên theo màu trời ửng đỏ bên kia sông. Khi đã nhìn rõ mặt người, từ phía Hồng Thập Tự, một đoàn xe bọc thép rùng rùng tiến đến. Thoáng chốc, những khối thép xù xì đó đã triển khai thành hàng rào bao quanh khu cư xá. Những nòng súng ướt sương gắm về các ngã đường, hẻm ngõ. Vài ba chiếc Hắc-lây đen trũi do những cảnh sát người Mỹ, người Việt đi đầu

khiến rú còi phóng điên loạn ở khu vực ngoại vi. Ngăn giữa khu cư xá và tòa hành chính quận là một hàng rào người đứng ken nhau, tiểu liên cực nhanh, phóng lựu M.79 khoác chéo ngực. Tòa hành chính cũng đã mở cửa. Một vài nhân viên đi bộ, đi xe máy cũng đã bắt đầu tới chuẩn bị cho công việc trong ngày. Họ ngơ ngác một chút trước khung cảnh khác lạ ngoài đường r ấi vôi chĩa thẻ đỏ, chui tọt vào trong. Xa hơn nữa, từ đâu đó có những người mặc thường phục xuất hiện đột ngột ở các đầu đường. Giống như những kẻ rất r ấi r ấi, học thọc tay túi quần l ẩng th ẩng qua lại chỗ này một chút. Cuối cùng chắc bị những tiệm ăn ở hai bên đường quyến rũ, họ rẽ vào chọn một chỗ kín đáo nhất ng ấi. Có đi ầu họ có vẻ không chú mục lắm đến miếng ăn và thích nhìn ngó lung tung, nhìn ngó mọi người hơn. Mới sáng ra, người nào yếu bóng vía đ ụng ánh mắt họ chắc hẳn sẽ l ẩng người. Còn ai nhạy cảm, chỉ thoáng nhìn cũng biết họ là loại người nào và tốt nhất là bỏ đi tiệm khác ăn cho ngon miệng.

Ngoài kia, đội hình phòng thủ vẫn đang được cấp tốc triển khai.

Lát sau có một chiếc zép bò chậm chậm qua các trạm gác, các tuyến ba-ri-e và men theo đoàn xe bọc thép r ấi dừng lại ngay trước cửa tòa nhà. Đại tá giám đốc tổng nha bước xuống, ông ta đưa cặp mắt như lúc nào cũng thiếu ngủ lướt nhìn bao quát khắp một vòng r ấi g ẩt đầu tỏ ý hài lòng. Trông xa, ông ta như một hình nộm trên cánh đ ờng vào lúc trời choạng vạng sáng. Một viên thiếu tá dáng ch ẩng là chỉ huy trực tiếp các lực lượng an ninh khu vực này được gọi đến. Chỉ thấy họ trao đổi với nhau vài đi ầu gì đó trong những cái đ ầu nguc ng ẩc r ấi cả hai đi qua v ọng gác vào trong. Chắc họ làm nốt công việc kiểm tra bên trong tòa nhà.

Khi hai người đi ra thì gần như cùng một lượt, các loại xe con đen trắng, thấp cao, to nhỏ cũng vừa tr ờ tới. Những người Mĩ, người Việt ăn mặc chải chuốt, c ầi kì, quân phục có, thường phục có, ung dung từ trên các xe bước xu ẩng. Họ chào hỏi, bắt tay nhau vui vẻ như lâu lắm mới gặp nhau, r ấi không để phí thời gian, thứ tự từng người, họ đi qua v ọng gác vào nhà. Người đi cuối cùng là thiếu tướng đô trưởng. B ữa nay ngài vận một bộ đ ồ quân phục trắng trông vừa khỏe đẹp. Ngài bước hai bậc một lên thềm và kho ẩng đ ặt nắm chặt bàn tay của viên cảnh sát trưởng đang đứng nghiêm chờ lệnh. Không để mất thời gian, ngài d ẩn nhỏ vào tai viên đại tá

mấy câu gì đó, rồi vẫn linh hoạt và khỏe khoắn như thế, ngài bước theo dòng người mất hút sau cánh cửa quay sang choang. Dưới Đường, những chiếc xe khác vẫn tiếp tục bon tới và những tốt người béo tốt, đỉnh đặc vẫn tiếp tục bước ra. Và những người người lính gác cửa vẫn làm lì cái công việc xét giấy của mình... Khi dưới đường vắng bóng người thì trên lầu hai của tòa nhà bắt đầu vang lên một bản nhạc nhẹ rộn rã.

Bên cạnh cái không khí náo nhiệt và nghiêm trang đó, cạnh cửa sắt tán ri-vê của tòa hành chính cũng đã mở rộng. Lác đác đã có những người dân đến xin giấy. Họ đi khấp nép ngại ngùng. Ngày thứ bảy nên công sở càng vắng khách. Người dân trong quận thường ưa đến cửa quan vào mấy ngày cuối tuần để lo giải quyết nốt những công việc kiện cáo, trình báo, đi đứng, phép tắc đăng tuấn sau rảnh tay mà lo công chuyện làm ăn. Có lẽ do cuộc lễ trang trọng bên khu cư xá đội sang nên hôm nay ở đâu cũng gác xách hết sức chặt chẽ. Bất cứ ai ra vào, dù đàn ông hay đàn bà dù người già hay trẻ con đều bị tra hỏi giấy tờ cặn kẽ. Tất cả quần áo gói bọc túi trong túi ngoài đều bị lộn tung ra. Đàn bà con gái cũng không tránh khỏi những bàn tay thô bạo sờ rầm. Tóm lại, từ xa người ta đã thấy một không khí ngột ngạt bao trùm lên quãng đường này.

Giữa lúc đó, từ một ngã năm cuối đường, có một người đàn bà ngang bụng chứa nặng nề đi tới. Cái nón trắng không còn lành úp chụp lấy khuôn mặt tiều tụy của chị. Chị bước ngượng nhẹ, tránh né từng chiếc xe đạp đi qua. Đó là Nhân. Sớm nay chị mặc một chiếc áo bà ba xanh, cái áo mà chị đã cất kỹ suốt ba năm nay kể từ cái đêm đã dính máu của anh.

Đi sau chị một đoạn, phía bên kia đường là Lâm. Trong bộ bà ba màu mỡ gà và chiếc mũ phớt đội lệch trên đầu, trông anh có cái dáng một cậu chủ cả ở Bạc Liêu hay Cần Thơ gì đó lên Sài Gòn buôn bán. Anh vừa bước những bước thong thả vừa ngậm píp phì phèo. Mọi việc đến với anh bất ngờ và nhanh chóng quá, đến nỗi bây giờ anh vẫn hình như chưa biết mình đang đi đâu, làm gì. Sáng sớm hôm nay trong một quán cà phê điểm hẹn, chị yêu cầu anh đi cùng với chị đến mục tiêu làm nhiệm vụ cảnh giới bảo vệ một công việc hết sức cần thiết mà anh dư sức làm tròn. Tuy đã ngờ ngợ từ lâu nhưng khi đối mặt với sự thật, anh vẫn cảm thấy ớn người. Lọt vào hang ổ của chúng nó, tiêu diệt một lúc hàng trăm sĩ quan có hạng đâu

phải chuyện đùa. Gần chục năm nay anh đã bao lần vào sống ra chết, nhưng anh chưa hề biết đến sợ. Nhưng với tòa nhà uy nghiêm này, anh chợt thấy nao núng. Đối tượng của anh xưa kia là bọn nhà giàu hống hách, cũng nữa là năm bảy băng cướp tranh ăn hoặc mười thằng cảnh sát nhí nhố mới thò tiền ra đã xum xoe. Còn bây giờ, trước mắt anh là cả tiểu đoàn quân cảnh, cảnh sát già chiến vũ khí đầy người, là những chiếc xe bọc thép chỉ mới nghe tiếng rú đã muốn lộn óc rồi và ẩn sau tất cả những cái đó là nhà tù, máy chém, đường ra nghĩa địa... Cái chết! Không! Cho tới tận lúc này anh vẫn đủ tỉnh táo để nhận thấy cái chết đối với anh chưa phải là cái gì đe dọa ghê gớm lắm, mặc dù trước đây anh đã không từ một sự khôn khéo và táo tợn nào để tránh thoát nó. Nhưng cái chết được hiển hiện rõ ràng và gần như không tranh cãi bằng những kích thích khổng lồ kia thì anh có chờn. Đôi khi cái cảm giác bị nuốt chửng, bị nghiền nát còn kinh khủng hơn cái chết. Từ chỗ mềm phục đến chỗ anh đã tin chị và nghe chị. Được chị tin và giao việc, anh thấy có một cái gì rất mới mẻ, rất khác lạ ùa vào cuộc đời buồn nản của mình. Trước hết anh chỉ muốn đáp ứng sự tin cậy ấy rồi sau đó ra sao thì anh chưa cần biết. Cuộc đời là những ván bài đỏ đen, cứ dần thâm vô cho nó khoái đã, suy tính trước sau làm chi. Anh nghĩ rằng, cùng lắm là chị chỉ nhờ anh lấy một tập hồ sơ hoặc đốt cháy toàn bộ phòng hồ sơ lưu trữ danh sách những người bị tình nghi trong tòa hành chính thôi. Như vậy anh sẵn sàng làm ngay, sẵn sàng làm đến hàng chục lần cũng được. Cái đó đối với anh dễ ợt. Anh chỉ cần sai bảo bọn đàn em lúc nào cũng dốc lòng trung thành một tiếng là xong. Đằng này, tính chất công việc hoàn toàn khác hẳn, nó vượt ra ngoài tầm suy nghĩ của anh. Anh thấy bị ngột! Ly cà phê lạnh ngắt trên tay anh. Trong một phút, anh đã định tìm cách thoái thác nhưng rút cục anh vẫn ngẩn ngơ. Trước mặt anh, chị vẫn ngẩn ngơ yên lặng, nhìn anh không nói. Hình như chị có thể đọc được mọi suy nghĩ trong đầu anh, và khe khẽ thở dài. Chính tiếng thở dài đó đã làm anh bị thương tổn danh dự, đã quất con người bên trong anh chồm dậy. Anh nhả mặt uống cạn ly cà phê như muốn xóa đi những suy nghĩ vừa rồi. (Tiếng thở dài của chị thật có hiệu lực. Nếu lúc đó chị gay gắt, bỏ đi hay lên giọng thuyết lý nữa thì chắc sự việc đã diễn ra khác rồi). Yếu quá! Quá xoàng! Chả nhẽ mi lại thoái thác trước con người mạnh mẽ đang ngẩn ngơ trước mặt mi với cái bụng trềnh ình đựng toàn thuốc nổ kia sao? Chả nhẽ con người ấy không ngọt như mi sao? Vậy mà người ta vẫn bình thản coi như không. Còn mi? Nức tiếng đảm lược một vùng, chỉ làm nhiệm vụ vòng

ngoài mà lại định trốn chạy hả? Và vì sao mi hoảng kia chứ. Đã chết đến cổ đầu. Đờn! Nếu mi có từ chối chẳng nữa thì người ta vẫn vào chớ đâu cần phải có mi mới làm nên công chuyện. Rồi sau đó cái gì sẽ xảy ra? Người đàn này sẽ nhìn mi với đôi mắt như thế nào? Bọn đàn em sẽ nghĩ gì về mi? Miệng lưỡi người đời nữa. Hoạn nạn bỏ mặc bạn bè. Mà bỏ mặc ai kia chứ? Bỏ mặc người đàn bà mà ngay từ lần gặp gỡ đầu tiên khuôn mặt ấy đối với mi đã trở nên rất đối thân yêu! Và nếu người ấy chẳng may gặp rủi ro không trở về thì mi có chương mạng sống ở đời được không?... Anh không dám nghĩ thêm nữa. Một cái ngộp khác tràn vào đầu óc anh. Ngộp trước con người đang ngẩng đối diện với anh kia. Trước chị lúc này, anh bỗng cảm thấy mình nhỏ bé đi nhiều quá. Anh lặng lẽ đứng dậy nhận từ tay chị một tấm khăn cứu trợ.

Chị vẫn cúi đầu đi mãi miết như một người mẹ sắp đến ngày ở cữ nặng bao nỗi lo toan. Sớm nay chính bà thím đã tự tay buộc khối thuốc nổ vào bụng chị. Khối thuốc được dàn mỏng trong một cái vỏ kềm uốn khum khum theo vòng bụng. Thím buộc rồi chỉnh, chỉnh rồi lại buộc, cuối cùng giống đến nỗi nhìn vào gương đột nhiên chị thấy gương thím mới thôi. Thím còn bắt chị tập đi lại, đứng lên ngẩng xuống cho thật tự nhiên rồi mới cho chị ra khỏi cửa. Đi trên đường không hiểu sao người chị sợ đùng nhất lại là má. Má sẽ không bao giờ tha thứ cho chị cái tội giả chữa cắt tuyệt đường phúc đức cho con cháu về sau. Cong bây giờ, mang cái bụng chữa vượt mặt, chị ngậm ngùi thoáng nghĩ về anh... Ngày xưa, lúc chị có thai thằng Chu Anh, anh đâu có hay. Đêm khi sanh rồi, một đêm lên về nhìn thấy con, anh cần tay chị muốn khóc. Anh xin lỗi đã không được ở bên vợ những ngày vất vả. Anh hứa đến đứa con thứ hai sẽ không bao giờ để chị lẻ loi một mình như vậy nữa.

Vậy mà không bao giờ anh thực hiện được điều mong ước đó nữa rồi...

Bất ngờ một chiếc MAZDA màu kem sữa lướt ngang qua mặt chị. Người ngồi trên xe trông không rõ mặt khẽ quay qua chị gật đầu.

Còn cách tòa hành chính chừng trăm mét, chị dừng lại dăm dăm lưng mấy cái. Xéo qua vành nón, chị trông rõ cánh cửa sổ lầu hai tòa cư xá đang đóng kín. Chắc chúng nó đang bắt đầu rồi. Thời điểm tốt nhất đây, không

thể chần chừ được nữa. Giấu mặt trong vành nón, chị đi thẳng vào. Những người lính mặc thường phục, mặc quân phục đứng rải rác đó đây không ai chú ý tới người đàn bà bụng chửa vượt mặt đầy vẻ đi kiện cáo chồng con này. Hàng ngày, những bà những cô có dáng dấp như vậy tới đây vật nài xin xỏ có tới hàng trăm. Chợt ánh mắt chị đụng một người đang ng ẩ ỉ ỏ r ử ở góc vườn hoa. Cái đ ầ ỉ y gục xuống mà đôi mắt lại liên tục quét ra xung quanh. Thằng Xanh! Chị giật thột. Liệu nó có nhận ra mình không? Chân chị hơi r ứ ỉ lại. Chị lạng người đi xa ra một chút. Chị cảm thấy đôi mắt hắt như có điện đang chạy ro ro đến phía mình. Nhưng đó vẫn chỉ là cảm giác. Lần thứ hai kh ể nhìn lại, chị thấy đôi mắt của h ắ ỉ chỉ chú mục vào một điểm: khu cư xá. Dáng đi người ch ử ỏ trở lại bình thường. Chị cười th ầ ỉ. Cũng như thuốc nổ giấu trong bánh trắng, h ắ ỉ làm sao mà lường được mình lại thực hiện cách đánh gián tiếp này, một lối đánh không nằm trong kinh nghiệm và hiểu biết của h ắ ỉ. Mà ỉ đang tự phản lại mà ỉ mà không biết đó, tên phản bội kh ố ỉ khiếp ỏ! Sự căm giận làm chị nóng người lên và thấy tự tin hơn. Đứng dậy đi! Còn ng ẩ ỉ làm gì đó nữa, vào cùng ch ử ỏ chết với đ ồ ỉ ỏ ỏ ỏ trong kia đi. Chị c ầ ỉ kh ắ ỉ.

Đến trước vọng gác, không chờ cho người lính quát hỏi như quát hỏi những người vào trước, chị ngoan ngoãn cúi đầu vào trong giỏ tấm thẻ căn cước đưa ra. Người lính cúi đầu đọc một hồi rồi nhìn xăm xoi vào mặt chị để so sánh giữa ảnh với người.

- Chị là Nguyễn Thị Thanh Hoài? Cái giọng Quảng Trị nặng như đập vào bị cát.

-Da!

- Tới có việc chi? Cần thì vô, chưa cần thì để khi khác. Sáng nay chỉ màn việc tới mười giờ thôi hỉ!

- Dạ! C`ần a! Bác cứ để em vô.

Nói xong chị xách giỏ đi luôn, dáng đi thật khép nép.

Một người lính khác trẻ hơn đứng gần đó, vờn mắt gọi giắt giọng:

- Ê trở lại cho xét đã chớ. Làm ơn đưa giùm cái giỏ xem chút coi. Chị làm bộ nhả nhó không muốn đưa cái giỏ ra.

- Khô! Có mấy mét vải mua về may tã chớ có gì đâu chú. Chú xét lẽ lẽ đi tôi còn vô. Mất công mất việc vì ba cái vụ nhà cửa này quá trời r ấ.

Chị làm bộ giữ khư khư lấy cái giỏ không muốn đưa ra. Mát người lính lóe lên một chút nghi ngờ. Anh ta nhếch miệng cười, giật phụt lấy chiếc giỏ r ấ vội vàng khoắng tay vào lục. Đúng là toàn một thứ vải làm tã với giấy lộn cả. Anh trả lại chiếc giỏ nói chữa ngược.

- Vớ vẩn! Không có gì cũng xét, lớ quớ để mất đầu à? Nè! Trong túi áo có gì không hả?

- Đây chú coi! Thiệt là... - Chị nặng mặt lộn mạnh hai cái túi áo dưới ra
- Có cái chùm chìa khóa nhà đó chớ không phải cái thứ mở kết mở tủ gì cả đâu.

- Bộ chị muốn ăn nói xóc hông với tôi đó hả? - Anh ta gườm gườm nhìn vào bụng chị - Chồng con đâu mà mang bầu vậy cũng còn đi? Con so hay con dạ mà coi bộ mệt nhọc vậy?

Chị chưa biết trả lời sao cho nó khỏi mó tay vào người mình thì người lính Quảng Trị đã lên tiếng.

- Để cho người ta đi. Hời chi mà kì vậy m ầy! Đi đi! Còn có hơn tiếng nữa là hết giờ r ấ đó. Gớm thôi! Chữa với để dẫn xác tới đây không biết làm chi nữa.

- Dạ...! - Chị nhìn người lính này tỏ ý biết ơn r ấ quay quả đi luôn.

Giọng người lính trẻ chót nhả đuôi theo đằng sau.

- Con nhỏ mang bầu mà coi còn gọn dữ ta!

Hú vía! Nếu không mang bầu thì nó đã sờ nắn khắp thân mình như cái cô đi trước r ấ - Chị nghĩ - Vào đến cửa chị còn kịp nghe được tiếng Lâm

vang lên hết sức thoải mái ở phía sau.

- Bữa nay bên có đám ăn nhậu chi mà coi bộ om xòm dữ vậy mấy thầy?

- Vô thì vô đi, hỏi gì cha nội! Lẹ mà ra. Mười giờ đóng cửa đó.

vẫn cái giọng Quảng Trị nặng oằn.

Bước đầu thế là tạm ổn. Chị mỉm cười. Cái vành thiếc nghiến vào hông chị đau nhức.

Đến trước cái bàn chỉ dẫn ở phòng ngoài, chị lễ phép hỏi một viên chức có râu đang ngẩng đầu móng tay.

- Thưa ông! Tôi muốn hỏi thăm lên phòng nhà cửa.

- Phòng ba, lầu hai - Người này trả lời cắt ngang như cái máy, mắt vẫn không nhìn lên.

Đúng như dự kiến. Chị gật đầu cảm ơn rồi vẫn với những bước đi đầy nặng nhọc, chị leo lên từng bậc thang gỗ. Thỉnh thoảng chị lại tránh sang bên nhường lối cho những người từ trên đi xuống. Buồn cười! Chị có cảm giác giống sáng nay đi trên đường, ai cũng lom khom gián mắt nhìn vào cái bụng của chị cả. Lên hết tầng lầu nhìn lại, chị đã thoáng thấy bộ bà ba màu mỡ gà của Lân ở cuối lầu rồi. Anh ngược lên nhìn chị, kín đáo mỉm cười. Cái mỉm cười đó làm chị thấy yên lòng. Chắc Lân đã lấy được khí phách thường ngày. Bước chân lên thang mới ra dáng ông chủ làm sao. Chị cũng khẽ gật đầu khích lệ anh. Lên tới đây rồi, mọi nỗi hời hợt trong chị tự nhiên biến đâu mất. Trong một trận đánh thường bao giờ cũng vậy, xa thì thấy ngán ngại, xấp lại gần rồi thì mọi sự lại cứ tỉnh như không. Giờ đây chị thấy mình hoàn toàn tỉnh táo và sẵn sàng đương đầu với những tình huống phức tạp nhất.

Trong phòng nước chừng có trên chục người đang chờ đến lượt mình. Người đọc báo, kẻ đan len, có người ngẩng to nhỏ chuyện trò cho hết thời gian. Chị bước vào và rút rè ngẩng xuống chiếc ghế cuối cùng. Lúc nhìn lên, chị bỗng thấy một đôi mắt trở đang tò mò nhìn lại. Đó là một người

đàn ông đứng tuổi bắt chân chữ ngũ ng ưỡn rung đùi. Đụng ánh mắt chị, người ấy hơi nhìn nhếch đi, hai đầu gối càng rung dữ. Thói thường khi ng ưỡn ưỡn, thiên hạ hay nhìn ngó nhau đấy thôi và mình là người mới vào, bị nhìn như vậy cũng là chuyện thường. Chị tự nhủ như thế và bỏ qua, không để ý. Con mắt chị kín đáo chuyển sang cái cửa ngách dẫn ra hành lang. Cuối hành lang, áng chừng một trăm mét là buồng vệ sinh, cửa sổ buồng vệ sinh trông thẳng sang cửa sổ tầng hai khu cư xá, gần lắm, chỉ cách một nhành me con. Chúng nó đang gom tất cả ở đó. Khói thuốc nổ dần mạnh xuống đùi chị. Chiếc đồng hồ treo trên tường chỉ 9 giờ 30! Còn nửa tiếng nữa. Muộn hơn là hỏng hết. Chị toan đứng dậy thì một lần nữa lại nhận thấy người đàn ông đối diện đang lé mắt nhìn mình. Cái nhìn có vẻ gian xảo lắm “Cái gì vậy?” Chị cau mày nhìn thẳng vào người đó. Ông ta lại nhìn lảng đi, chân vẫn rung tit như đang suy nghĩ đi đâu gì vô cùng thích thú. Thấy đứng dậy bây giờ hơi bất tiện, chị ng ưỡn nán lại chút nữa... Còn hai mươi phút nữa! Làm sao đây? Y lại ng ưỡn án ngữ ngay chỗ cửa ngách! Hay là cứ đi! Kệ hử! Biết đâu đó chỉ là một tay háo gái. Có thể lắm chứ. Trông con mắt của y mà xem, cứ trở ra như muốn xuyên thủng da thịt. hử vẫn ng ưỡn không nhúc nhích. Trong phòng lúc đó chỉ còn chừng dăm người! Đồng hồ chỉ còn hai chục phút nữa. Chân tay chị dấm durt bu ồm bu ồm không thể chịu được. Ghế bên kia, xeo xéo với chị một chút, Lắm đã vào từ nãy, hình như đoán ra tình thế, anh đưa mắt ra hiệu cho chị cứ hành động r ưỡn vừa gõ gõ cán phíp vào lòng bàn tay vừa tiến sát đến trước mặt người đàn ông đó.

- Ông làm ơn cho xin chút lửa!

Người này nhìn lên tỏ vẻ khó chịu khi bị quấy r ưỡn nhưng cũng đành cho tay vào túi quần móc hộp quẹt. Khuôn mặt của ông ta bị cái lưng của Lắm che đi gần hết. Thừa dịp, chị vội đứng lên nhờ bà má bên cạnh trông dùm cái giỏ r ưỡn lảng nhanh ra cửa ngách như người mót đi tiêu. Hành lang lạnh ngắt, trống trơn. Chị đi thẳng đến buồng vệ sinh xoay nắm đấm cửa.

- Có người! - Một giọng đàn ông cầu nhàu phát ra.

Chết r ưỡn! Tình huống này ngoài phương án. Nếu người nào đó đi cầu thì lỡ mất. Chị quay sang buồng dành cho nữ ở bên cạnh. Không được!

Buồng này cửa sổ trông lắm! Bên kia nhìn sang thấy ngay. Chị quay lại buồng cũ xoay mạnh nắm đấm lần nữa. Rất may, chị không phải chờ lâu, quả đấm chuyển động rồi người cảnh sát thường trực cao lêu đêu vừa cài khuy quần vừa bước ra. Anh ta lầu bàu:

- Làm gì kỳ vậy? Buồng nữ sao không đi?

- Dạ!... Tôi lầm...

Không hiểu sao lúc ấy chị cũng đỏ bừng mặt lên vì thẹn thật. Thấy thái độ của người đàn bà tuy mang bầu mà vẫn gọi hấp dẫn trong cái hành lang trống vắng hun hút này, hấn cười.

- Vô đi! Cái gì mà mắc cỡ dữ vậy? Coi chừng để rơi ở trong đó nghe. Bất ngờ chị lại cất tiếng ho, ho rũ rượi, ho quặn cả người, mặt chị tái đi phải lảo đảo vịn tay vào tường. Thời gian chẳng còn bao nhiêu chị bước nhanh vào phòng vệ sinh đóng ập cửa lại. Từ đây, qua cửa sổ bỏ ngỏ chị nghe tiếng huyền não ở bên kia. Tiếng cười, tiếng li cốc chạm nhau lạnh canh, tiếng vỗ tay rôm rốp, tiếng ô-kê loạn xạ... Lại cả tiếng chân dậm mạnh xuống sàn, tiếng rú, tiếng một đứa con gái ngoại quốc nào đó hát xé lên bằng một thứ giọng khàn khàn mền mẹt... Chúng nó đang nhậu nhẹt, đang say sưa. Toàn thân chị run lên. Chị phải cắn mạnh vào môi cho tỉnh lại rồi nhanh tay tháo cái khuôn thiếc đựng thuốc nổ ra khỏi bụng. Cái khuôn được vẽ loang lổ theo màu cây lá. Lúc này đầu óc chị bỗng trống rỗng đến kì lạ! Mọi ý nghĩ bộn bề lẫn đi đâu mất: nỗi hờn căm, cái chết đau thương của chồng và cả những trần trở đã qua... Trước mắt chị bây giờ chỉ còn là một màu xám tanh tanh, cần phải xua đuổi ngay, nếu không chính nó sẽ nghiến nát chị. Chị cho tay vào nịt ngực lôi ra cái thỏi đồng giống như cái bút BIC đưa lên miệng. Đúng vào lúc chị ghé răng cắn vào cái kẹp nổ chạm đó thì có bước chân người vội vã đi lên. Chắc lại có một người đi tiểu tiện? Kệ! Cứ coi như có người rồi, gọi cũng không mở. Chị nghĩ loang loáng và nhanh chóng nhô đầu lên khỏi cửa sổ. Dưới đường, bọn cảnh sát đang chờn vờn đi lại và chỉ cách một nhành me rậm lá là cánh cửa phòng họp bên kia đập ngay vào mắt chị. Gần quá! Chị có cảm tưởng như từ cánh cửa đóng kín ấy, có những cánh tay lông lá sấp thờ ra nắm lấy tóc mình. Chị vội thụp đầu xuống. Với động tác hết sức khéo léo được tập luyện từ

trước, chị tuồn khối thuốc nổ qua thành cửa rồi ghim chặt hai đầu vào tường cho mặt cong hất thẳng sang khuôn cửa sổ bên kia. Với chất thuốc cực mạnh và với bộ phóng chắc chắn là bức tường này, nhất định không một thứ xi măng, vôi vữa nào chỉ ở cách không đầy hai gang tay có thể chịu được sức đâm xuyên, phá vỡ của nó. Để thật bảo đảm, chị định cần thêm cả chiếc kíp dự phòng thứ hai thì bỗng giật bắn mình chút nữa buông tay đánh rơi tất cả xuống đường.

- Ai trong đó? Mở cửa! - Một tiếng hỏi giật giọng như từ trên trời giáng xuống.

Chị ép sát lưng vào tường nín thở không trả lời.

- Mở! - Nắm đấm xoay mạnh.

Chị thoáng nghĩ đến một đôi mắt trố và run giọng thực sự.

- Tôi... Tôi đây mà... Tôi là đàn bà!

- Đàn bà cũng mở!

Đấm xoay mạnh hơn. Lộ chẳng? Chị điếng người. Một quyết định nhanh chóng được nảy ra trong đầu chị như những ý nghĩ sáng suốt thường nảy ra vào giờ phút nguy cấp nhất của người lính. Vô đi! Cứ hô hoán, cứ phá cửa mà vô đi! Tao sẽ cho nổ tức thì. cả mày, cả tao, cả những thằng ở bên kia cùng chết cả. Ý nghĩ ấy đã giúp chị cán được cái kíp nuxêlô nổ trực tiếp vào đúng vị trí. Xong rồi! Vô! Quấn chặt ngón tay vào vòng giây nuxêlô, chị lạnh lùng chờ đợi.

Bụp!... Một tiếng gì không phải tiếng phá cửa vang lên. Kế liền đó hình như có tiếng ai đang rên? Im lặng một giây rồi có tiếng gõ cửa khe khẽ, dằn dập.

- Chị hai! Xong, ra lệ đi!

Tiếng Lầm! Trời!... Mừng quá, chị vội đưa cái kíp dự phòng vào miệng cắn vỡ phần xít rồi cắm tiếp vào khối thuốc mìn quấn như đất sét. Bên

kia nhành lá, cánh cửa sổ vẫn đóng kín. Sau khi lắc nhẹ để biết khối thuốc nổ đã được nằm ở vị trí hoàn toàn bảo đảm, chị mới xoay nắm đấm đi ra. cửa mở... Chị thoát dặm chân: một thân hình nằm sổng sượt ngay dưới bậc cửa và bên trên là khuôn mặt của Lắm, sáng lên. Anh cầ tay chị nói nhanh:

- Chị xuống lẹ đi! Mặc tôi.

Nói xong, anh lôi tuột cái xác to lớn vào buồng vệ sinh rồi ập cửa lại. Chị còn kịp nhìn thấy đôi mắt của hắn trợn lên bất động và ở ngay thái dương có một vết thâm bầm mẫm xuống.

Hành lang hun hút vẫn không một bóng người, úp chặt vành nón vào cái bụng giờ đây đã lép xẹp, chị đi nhanh ra phía cầu thang. Vừa đến đầu lan can thì bất chợt chị gặp gã cảnh sát thường trực từ dưới lầu đi lên. Hơi ưỡn lưng một chút và cố tình không nhìn hắn, chị lấy lại dáng điệu nặng nề bước xuống. Hắn tùm tùm cười gật đầu chào chị. Chị lẳng lẳng không trả lời... Nhưng khi chị qua khỏi, hắn bỗng ngờ ngợ nhìn theo... Chớp mắt... Hắn nhìn ngược lại phía buồng vệ sinh... Thế rồi hắn sững lại tròn mắt và đột nhiên mặt tái đi.

- Ê, chị kia! Đứng lại!

Chị riu chân lền nữa. Hắn xăm xập đuổi theo. Tiếng giày đinh nện vào cầu thang gõ vang lên như búa đinh gỗ vào thái dương chị. Chị vẫn đi, bước từng bước càng thông thả. Ráng lên! Bây giờ mình chỉ khác một chút là còi báo động chúng nó sẽ rú lên ngay. Cứ đi, từ khi bắt được đến lúc ra nhẽ thì khối thuốc nổ kia đã nổ rồi. Cộp! Cộp!... Tiếng giày đã chạy đến gần. Nó bắn này... Bắn này... Chị lằm bằm trong đầu và thấy không còn sợ hãi gì nữa... Bỗng tất cả trở lại lặng lẽ như những tiếng động vừa rồi đều do chị tưởng tượng ra. Chị thẳng thốt nhìn lên: gã cảnh sát đã bị Lắm đánh gục, dúi xuống bậc thang. Anh chỉ thẳng ra cửa, nói rít qua kẽ răng.

- Đi! Đi lẹ lên!

Trước vẻ mặt căng thẳng ấy, chị bước xuống bậc cuối cùng. Ra tới gần cửa, chị mới chợt nhớ vội đưa cái nón lên úp chặt vào bụng. Trên cầu

thang, với một sức mạnh phi thường ẩn tàng trong cái thân hình mảnh dẻ, Lầm nhanh chóng xốc ngược gã cảnh sát lên lan can, vắt người y vào đó. Anh rút lẹ cây Col bên hông gã nhét vào bụng rồi đưa tay lên tường tắt công tắc đèn. Trong ánh sáng mờ đục của ngọn đèn từ dưới hát lên, gã cảnh sát cao kều như đang đứng tì ngực vào thành gỗ, cúi đầu xuống quan sát người đi lại phía dưới thở khò khè. Chỉ ai đó đến gần thì mới thấy đôi tay hắt thông ra và cặp giò thì đung đưa chới với...

Ra tới bìa vườn hoa thấy bên trong vẫn không có động tĩnh gì, chị chắc hẳn đã xử lý mọi việc ổn thỏa. Không ngoái lại, chị đi thẳng tới chiếc MAZDA màu kem sữa đang đậu ở bên kia vườn hoa. Trong lúc hết sức khẩn trương, chị lại nhắc thấy tên phản bội Hoàng Xanh vẫn đang gục đầu ủ rũ ngổ ngàng nguyên chỗ cũ. Chỉ khác một đi đâu: con mắt hắn không nhìn quét qua quét lại nữa mà đang nhìn chằm xuống vật cỏ non dưới chân. Chị tiếc thất ruột: sao nó lại không có mặt ở căn phòng lầu hai kia.

Chị còn cách chiếc xe chừng mười bước thì cánh cửa xe đã mở tung và khuôn mặt tái tái của người nhạc sĩ lộ ra.

- Trời!... Ổn cả chứ chị? Tôi lo quá! Còn người nữa đâu?

Chị chưa kịp trả lời thì từ phía sau, giống như một trò chơi tình quái, một loạt tiểu liên cực nhanh bỗng vang lên giòn tan. Tiếp theo đó là tiếng còi ré lên thất thanh, tiếng chân chạy, tiếng la hét chòng chèo vào nhau. Lại một loạt súng nữa. Loạt này gần như găm thẳng về chiếc MAZDA chưa kịp nổ máy. Chết!... Anh Lầm! Chị quay lại và thoáng nhìn thấy bộ đồ bà ba màu mỡ gà của anh đang lúc ẩn lúc hiện trong vườn hoa. Anh đang khôn khéo nương theo nhưng thân cây chạy ngoắt ngoéo để tránh những viên đạn găm chiu chiu xung quanh. Thỉnh thoảng đang chạy, anh lại hất tay ra sau vẩy một phát đạn khá chính xác làm những người đuổi theo bị chậm tốc độ lại. Nhưng cái đám người xám xịt vẫn cứ dâng lên... Dâng lên. Ráng lên! Ráng lên anh Dam ơi! Chị kêu thán trong đầu và uất ức khi không có một cây súng nào ở đây để yểm trợ cho anh! Có những viên đạn cày đất ngay dưới chân chị. Cái bóng áo màu mỡ gà vẫn ánh hiện càng ngày càng xấp gần tới nơi. Ráng lên! Ráng nữa lên anh Lầm, sắp tới rồi! Chị có cảm tưởng anh vừa chạy vừa cười, cái cười xé ngược ngạo mạn.

Súng từ các hướng phát nổ càng nhiều. Hình như có cả tiếng động cơ Hắc-lây cũng rộ lên. Hồng hết r ồi. Chị bỗng thấy tê dại cả người. Sự tê dại đã biến chị thành ngẩn ngơ. Chị không để ý đến bàn tay khoát khoát ý cứ giục đi đi của anh nữa. Đằng sau, tiếng Hải kêu lạc giọng:

- Lên xe đi chó! Chết cả bây giờ, chị.

Chị vẫn không nhúc nhích. Cái bóng phất phơ của Lâm đã tới gần. Đã thấy cái miệng của anh cười lóa trắng. Phía sau anh, cách một quãng khá xa bọn lính vẫn tràn lên mỗi lúc một đông. Tiếng Hắc-lây đã r ền lên ở đầu đường, sắp bị bao vây! Chị nghĩ nhanh. Chỉ còn ba chục mét nữa là Lâm sẽ chạy tới được xe... Bỗng chị kêu to lên một tiếng, hai tay bưng lấy mặt, người bị đẩy dạt vào thân cây. Chị đã nhìn thấy anh đang chạy đột nhiên lạng người đi r ồi ngã vật xuống! Lâm bị r ồi!... Nhưng... bỗng. R ầm... cả bầu trời, mặt đất chỉ thấy một màu khói bụi cuộn lên. Chị lạng người, lồng ngực muốn bức tung ra. Nổ r ồi! Trời ơi, thế là nổ thật r ồi! Khói kìa, lửa kìa! Khói lửa đen đặc đang đùn lên ở cái cửa sổ l ầu hai kia kìa. Không! Không phải l ầu hai! Làm gì có l ầu hai? Chúng sụp đi đâu cả r ồi? Lâm cùng vừa lao tới, thấy chị đứng chết trân, anh g ần như bế bổng luôn chị lên xe. Chiếc MAZDA chỉ còn chờ có thể, nó hực lên một tiếng sột ruột r ồi phóng vút đi... Tất cả chỉ diễn ra không đầy một phút.

Nhưng chiếc MAZDA chạy chưa được xa đã có những chiếc Hắc-lây đen ngòm lướt theo. Chúng l ồng trên đường như những con trâu điên với tốc độ đáng sợ. Người nhạc sĩ lo lắng nhìn chị. Chị hất tay ra hiệu tăng tốc độ. Anh ghì mạnh chân ga. Chiếc xe ch ồm lên. Nhưng một chiếc du lịch làm sao chịu nổi độ phóng của loại xe bất cước? Trong thoáng chốc, chiếc Hắc-lây đi đầu đã bám gần tới nơi. Nhìn rõ cả cái mặt đỏ au của hai thằng Mĩ ng ồi trên và mũi súng AR15 rung rung. Trong xe, cái miệng của Lâm lại xếch lên đầy vẻ khoái trá. - Để tôi! Cứ tăng tốc độ tối đa. Loại này tôi quen lắm. Anh mở cửa xe, nhồi nửa người ra ngoài r ồi trong tư thế như sắp bay xuống đường ấy, anh tì súng lên thành xe, một mắt nhắm lại... P ằng! Khẩu Col trên tay anh giật nảy. Trật r ồi! Chiếc Hắc-lây chỉ hơi gục gặc đầu một chút r ồi lại phóng tới ào ào. Hơi ngả lưng về sau, chân đạp vào thành ghế lấy điểm tựa, anh lại giơ súng lên nữa. Lần này chiếc Hắc-lây không để cho anh có đủ thì giờ kịp ngắm nó vội khạc ra một tràng đạn.

Nhưng tràng đạn đó cũng chỉ biến thành hơi gió réo vù vù trên mũi xe. Cho con chết! Ngón tay trở của anh Lân co lại... Pằng! Anh cười hắc lên một tiếng. Phía sau, chiếc Hắc-lây đang lờn điên loạn bỗng như vấp phải rễ cây, nó bật ngửa trở lại, lộn một vòng rồi nằm chổng gọng giữa lòng đường, rỗng ặc ặc. Chiếc đi sau đang xăm xập lao tới, không kịp tránh, va ập vào nó cũng văng ra nằm quay lơ lửng. Chiếc thứ ba lạng qua lạng lại tránh né, vọt lên. Như một con thú dữ tan đàn, nó gầm rú man rợ lao như không chạm bánh xuống đường. Những tràng đạn tuôn ra rất hơn. Vẫn giữ nguyên cái cười kiêu hãnh ngang tàng đó, Lân nhằm bắn phát thứ ba. Phát này không trúng nhưng cũng đủ để cho tên lái hoảng loạn dạt bánh sang bên. Tên Mĩ thứ hai ngã trong thùng xe, lợi dụng tư thế ổn định, đứng dựng người xả theo hết một băng cực nhanh. Gió rít véo véo trên mũi xe. Nhưng một viên đạn trong số chùm đạn đó đã đi trúng đích, Lầm giật mạnh người một cái thông tay xuống, chân tuột khỏi thành ghế, đầu ngã ra ngoài trong một động tác nghỉ ngơi... Chị nhào ra ôm chặt lấy anh đổ vào trong. Cánh cửa xe ập lại... Không thấy có tiếng súng bắn trả, chiếc Hắc-lây thứ tư vọt lên.

Khuôn mặt người nhạc sĩ bợt bạt hẳn đi, bàn tay cằn vôi lạnh của anh không còn bình thường nữa. Chị cũng thấy nguy cơ bị tiêu diệt hiển nhiên hiện ra. Nếu cần, quay ngang xe chặn đường nó rồi chạy vào một cái ngõ nào đó. Chị quyết định vậy và ngoái nhìn lại đằng sau. Vừa lúc đó, từ ở đâu đó có một chiếc Vespa xộc ra lao thẳng vào chiếc Hắc-lây. Một phát súng còn nổ đánh. Chiếc Hắc-lây bị văng tẹo sang bên rồi quá đà đâm xầm vào gốc cây cạnh đó, rung chuyển... Chiếc Vespa làm xong việc, lại ngoắt bánh chạy vọt đi. Nhìn từ đằng sau, chị ngỡ ngàng nhận ra cái lưng bè bè của người to lớn bị Lầm xử phạt bữa trước...

Không còn có ai đuổi theo, chiếc MAZDA rộng đường chạy thêm được một đoạn thẳng nữa rồi mất hút trong cái hẻm nhỏ dẫn vào khu chợ đông người.

Trong một căn nhà nhỏ kín đáo tại khu vực Mười ba thôn vườn trầu. Đêm yên tĩnh.

Chị đang ng ỡ cạnh Lắm. Bên ngoài là Hải, Nga và người đàn ông to lớn mặc áo thun trắng đứng cạnh chừng. Anh mở mắt nhìn chị, nói khẽ:

- Chị đó phải không?

- Dạ tôi đây! Anh thấy trong người thế nào?

- Đừng... Đừng lo cho tôi. Chị vẫn sống... Thế là được rồi.

Lắm cười, một cái cười héo quắt trên khuôn mặt xanh mét.

- Tôi đánh trận này chỉ vì chị, vì cái xã hội mà tôi căm ghét này. Trận sau, nếu còn trận sau, có thể tôi sẽ... lại rất hèn nhát.

Nhàn bất giác nắm chặt lấy tay Lắm.

Sáng sớm hôm sau, chú bé bán thuốc lá rong với ch ồng báo trên tay, chạy như bay qua cầu xa lộ. Tiếng chú vang lên lạnh lạnh:

- Báo ơi! Tin mới nhất đó...i! Việt cộng đã đột nhập vào khu trung tâm cư xá Mỹ đặt chất nổ đánh sập hết trại t ường lầu hai đó...i! Gần hai trăm người bị thiệt mạng đó...i! Báo ơi! Báo bán buổi sáng, buổi chiều không có mà bán đó...i!

Đến trước tiệm may Thanh Nhàn, chú dừng lại, mặt đỏ ửng lên.

- Thím mua báo thím ơi! Không đọc gói hàng cũng tốt, đọc rồi gói hàng càng hay thím ơi! Có tin mê li rừng rợn về vụ đặt chất nổ lớn nhất từ trước đến nay của Việt cộng đó thím! Chui cha! Dữ lắm heng! Thím mua ngay kẻo hết. Không đọc gói...

Nhàn đang ng ỡ đút cháo cho con ở trong nhà vội đi ra. Chú bé dúi vào tay chị tờ báo, nói nhanh:

- Chị Ba! Thằng Xanh tự tử rồi! Sáng nay cảnh sát tìm thấy nó ở trên sông. Em đi đây. Chú Tư hẹn gặp chị tối mai bảy giờ tại...

Bóng chú bé với cái quần xà lỏn lẩn khuất trong ngõ nhỏ rồi biến mất.

“Báo ơ! Lại một vụ đặt mìn lớn nhất từ trước tới nay đó...i!”.

Tiếng chú nhỏ dần và hòa vào mọi tiếng động khác của một ngày mới bắt đầu.

Cần tờ báo trên tay, chị đứng bần thần ở cửa một chút rồi lặng lẽ đi vào. Thằng Chu An đang lấy thìa khuấy vung vãi cháo ra giường. Thấy mẹ vào, nó cười toét miệng như vừa làm một việc gì thú vị lắm. “Cháo!... Cháo!” nó cào vung tay quấy khỏe. Chị ngẩng xuống ôm chặt con vào lòng, nước mắt từ từ ứa ra. Anh Ba! Công việc anh dặn em đã làm xong rồi. Kẻ giết hại anh cũng không còn sống nữa. Tuần sau, nếu tình hình yên ổn, em sẽ cùng với chú Sáu đi tìm anh. Em sẽ hương khói cho anh. Và đến khi thật sự yên hàn, em sẽ đưa con ra thăm anh. Em sẽ kể về anh, về cuộc đời chúng mình. Con nó cần được nghe, được hiểu. Còn bây giờ... Chắc chưa nên đâu.

Trong những tia sáng ban mai tràn ngập vào nhà, chị ngẩng ôm chặt lấy con. Thấy nước mắt mẹ rơi ra, thằng bé vội vàng lon ton đi lấy khăn chùi vào má mẹ. Nó tròn xoay đôi mắt thơ ngây, nói bập bẹ: “Má... Má đừng khóc... đừng khóc...” Chị gạt nước mắt cố cười với con.

Lửa Mắt

Vậy là Việt đang ở dưới nó, nằm sấp ngay dưới chân nó, chỉ cách chỉ vài cao của bức tường lô cốt trần bao cát xù xì. Nó ngẩng trên nóc ụ, còn Việt nằm dưới chân ụ. Nó chỉ cần hạ tay là mũi súng giá buốt chạm ngay da đầu Việt. Cũng thế, Việt khẽ nhô lên một chút, cổ họng nó sẽ nằm gọn trong những ngón tay quắp chặt. Căng hết sức...

Hai đêm rồi, đột vào đột ra rất ngọt, êm ru. Ngay cả đêm nay nữa, lần lượt vào khảo sát cuối cùng này cũng vào tuốt luốt. Ai dè khi ra lại kẹt cứng ngắc ở đây!

Đêm đầu, anh Sáu Châu - đội trưởng kiêm bí thư chi bộ, với bộ ngực bị gai mắc cỡ quào rách nát, mò giáp vòng rào tới ba lượt cũng phải lắc đầu:

Chịu! Không tìm ra điểm đột! Bọn bảo an "thổ công" này gác dày quá. Mắt nhìn chỗ nào cũng đụng vào lô cốt. ánh đèn buốt chói và những đường đạn hiểm độc dai dẳng bất thần cứ nhằm ngay những chân rào, lùm cây găm tới.

Việt dùng ngón tay vén nhẹ miếng dù che đờng hờ hai thanh sáng nằm vuông góc - ba giờ sáng rồi! Chỉ còn hai tiếng nữa. Muộn lắm là bốn giờ phải ra hết rào. Trễ hơn, sao mà băng được qua năm rạch vè cứ trước khi trời sáng? Rồi cái gan bàn chân bị rào lưởi lam cửa nứt ra như khứa cá nằm trên thớt, liệu có phản lại mình không?

Anh nhẹ cà chân trên mặt cỏ: băng chưa tuột.

- Khụt!... Phì...

Cái thằng khó chịu thật! Ngồi lằm lằm, cứ chốc chốc lại khậm khịt rõ mạnh như có con vắt bít nhằng lấy lỗ mũi. Thấy nó im lâu lâu, Việt mừng thầm, chờ đợi một tiếng ngáy. Mà chỉ cần ngủ gục một tí thôi, tao sẽ thoát. Thế mà nó cứ "Khụt... phì! Khụt... phì!" như tạc đạn lép. Việt uất người lên. Gió mát như thế này mà mày không chớp mắt đi được một tí à! Đờng! Gần một tiếng rồi chứ ít ỏi gì nữa!

Việt cảm thấy những thớ thịt trên cơ thể mình oải ra, ê ẩm. Cứ tình trạng chết gí này kéo dài thì sao đây!

"ái!" Tiếng kêu ầm dưới lưởi. Việt thấy nhói dữ dội ở nách... Những cặp chân li ti giẫm rào rào trên cỏ. Anh mở căng mắt: Một đàn kiến "mụn nhọt" (Loại kiến to, đốt vào là thành mụn nhọt) lòa nhòa, loảng ngoảng đang nhằm anh bằm tới. Con đầu chắc đã gặp mồi. Chà! Việt như nảy lên khỏi

mặt cỏ: anh nín thở chờ đợi những cây kim nhỏ xoáy vào da thịt. Con thứ hai... thứ ba... thứ tư... Anh rên rên cảm thấy tiếng 'bực!' khi cặp răng bé tí của nó bấp vào nhả ra nhoay nhoáy, để lại những dấu tròn mọng, tai tái... Hừ! Phải lúc khác tao sẽ bóp nát từng "đứa" một cho phọt máu, r ồi búng tít lên trời cao cho mất xác luôn. Lợi dụng cái thế tao không cự được, chúng mày làm tới à? Bực quá! Ngay cả cái thứ tự vệ chúng sợ nhất là nước bọt cũng chẳng lựa dịp nào trút lên đầu bọn cố chày này được nữa. Đó! Nách đó, lưng đó, cần cho đã đi. Chán chê là tự khắc phải chu ần.

- Khụt... Phì...

Kệ mày! Thằng ở trên quan trọng hơn. Tao cứ cho mày là một loại muỗi... "Rắn là một loài bò..." . O! Cái câu ng ồ ngộ từ thuở nào ấy lại hiện về lãng vãng lơ vơ trong đầu Việt. Anh nhếch mép cười...

Muỗi sinh l ầy cắn như chó. Nó đập gãi ngay bên tai. Sướng thật! Giá lúc này được lên gân cả mười đầu ngón tay mà gãi nhĩ. Không! Phải nhờ ông y tá dùng ngay lưỡi dao găm cạo đúng vào cái chỗ mòng mọng đó mới đã... Một cục gì tròn tròn cứ thỉnh thoảng lại lăn ngược lăn xuôi trong bụng Việt. Chết! Khéo không... Phải đổi thế nằm ngay! Cứ sắp bụng thế này, nó giờ chứng sôi bụng ọc ọc bất tử có mà bằng thác đổ bên tai nó. Tai quái hơn, lại ra cái vụ như cậu Vũ tháng trước: đang ém sát cửa h ầm chờ nổ lệnh, bỗng bật ra một tiếng giòn tan, làm thằng gác la hoảng đẩy trận đánh lên sớm hơn mười phút!

Việt chìa răng cắn nhẹ miệng dù: sắp bốn giờ r ồi! Sao cái thanh sáng cứ trượt tu ần tuột thế này? Thời gian réo ù ù qua tai... Khéo nhớ hết mất. Đêm lặng tờ trong sào huyết kẻ thù, con kiến bò cũng nghe rõ tiếng, ngọn cỏ gãy tưởng như bẻ củi...

Thực ra, theo thói quen đã nhuần thành bản năng ngay khi mắc kẹt, Việt đã xếp đặt gọn cả r ồi. Tốt nhất là trườn thật êm ra phía sau lô cốt, có nghĩa là sau lưng nó. Nếu được (cũng gian nan đó, g ần quá, liệu có lộ không nhỉ) chỉ việc uốn mình đứng dậy, xiết cứng lấy họng nó... và ung dung chui ra. Cùng lắm, cách thứ hai, sẽ vụt dậy tại chỗ, quất gọn một viên chì vào giữa cái m ồm khậm khịt của nó. Còn hai trái tạc đạn nhét trong túi sau xi líp sẽ lướt tới nện vào hai căn h ầm g ần nhất, cũng hạ ít nhất chục tên. Nếu ngon, dành cho h ầm chỉ huy một trái, r ồi cứ cống chính lao ra, lách khéo qua mấy cái cự mã (Rào gai trên khung gỗ đỡ cản xung phong), gập thẳng nào cản đường, bắn! Chỉ yêu c ầu cái gan bàn chân đừng... Chà! Sao nhức quá!

Nhưng nhất định chúng phải đổi ca hoặc ít nhất cũng đứng dậy đi lại cho đỡ chèn chân chứ? Chỉ cần thế thôi. Chín hàng rào đây trái, chui mất chừng hai mươi phút, kể cả xóa dấu. Còn lại gần một tiếng, chạy gần cũng còn kịp...

Bất giác, Việt lim dim nghĩ tới cái phút sà vào lòng đồng đội. Sẽ cứ để nguyên thân hình đen thui màu than pin mà gân cổ rít một hơi thuốc, bắt cái tàn trắng phải ló ra phân nửa, rụng xuống mới phà khói. Mười mấy tiếng đồng hồ nhặt mồm nhặt miệng rồi còn gì nữa. Nhất định anh Sáu sẽ mang cho mình một can nước nguội đã quậy chanh đường sẵn. (Tính anh ấy vẫn vậy. Nhưng nếu ai nói anh là "chị hiền của bà em trinh sát", dứt khoát anh sẽ gãi đầu: "Nói lap xap hoài... Bộ đội ai mà chị, em", rồi thế nào đôi mắt hiền khô cũng chớp nhìn chị Ba, bí thư chi bộ xã một cái cho coi). Gì nữa! Lúc ấy, mình sẽ coi như không có chuyện gì xảy ra, làm một bụng xúng đáng cơm nguội ăn với dưa leo chấm mắm nêm chẳng hạn; ăn đã, chuyện sau... Ờ hay! Ông Tô, tổ trưởng Đảng sao cứ thấy nhìn mình mủm mủm thế kia? Chắc có chuyện gì đây. Cùng lắm ông sẽ theo mình ra muội tắm rồi bẹo má (ông cứ làm như mình còn trẻ con lắm, khen mình kháu, lại còn hôn nữa chứ. Cầm gì mà râu... xấu hổ đỏ cả mặt):

- Việt ơi! Đêm qua, cả đơn vị không một ai ngủ cả, chờ Việt về Anh Sáu nói với tổ: "Có lẽ sau trận này, về lo chuyển đảng chính thức cho cậu Việt là vừa, xứng đáng quá rồi".

Ồi! Mình trở thành người Đảng viên chính thức! Chỉ sợ khi ấy lại khóc, chị Ba chị ấy cười cho... Mẹ ơi! Kể từ ngày này, thằng Việt gờbướng bình của mẹ đã trở thành người cộng sản như bố ngày xưa đánh Pháp rồi đấy! Mẹ có vui không?... Ờ kia! Sao đang nhiên mọi người lại lắng xuống thế này? ánh mắt của anh Sáu sao nghiêm quá, cả chị Ba nữa, chị cũng quay đi, ngón chân di di trên mặt hân.... Hình như anh Sáu vẫn gác chân qua vông mình như mọi hôm, nhưng cái giọng nghe khác quá:

- Hành động ấy can đảm đấy. Thực ra ít người làm được. Nhưng nếu rán thêm một chút, một chút thôi, biết đâu tình thế chả xoay ngược. Mục tiêu vẫn còn, phương án tác chiến không bị hủy - Đột nhiên anh đấm mạnh vào nóc hân nói như quát - Chà! Thế là hư hết trơn rồi! Nghị quyết cả tháng trời, phong trào cả một xã đang chờ... Uống quá! Bao công lao - Giọng anh lại trầm xuống - Thôi, đừng buồn. Bày keo khác chứ biết làm sao. Có đi ầu, Việt ạ! Những lúc hiểm nghèo nhất phải biết cắn răng, nhích lên, quên mình đi. Nhất định sẽ đạp được lên đầu nó... Hút thuốc đi! Của chị Ba mua

cho đó. Chị Ba... tội nghiệp chị quá! Chi bộ xã này chẳng còn ai, mỗi mình chị là bí thư kiêm nhiệm hết: tối dẫn mũi đưa bộ đội vào đồn, khuya dậy sớm chăm chút bữa cơm, trưa lại bám ra gò làm công tác tuyên truyền. Chị chỉ mong có một ngày... Thôi! Chiếc khăn này chị quàng đi, Việt đỡ r ồi. Chị g ầy quá..

- Khụt! Phì...

Có mùi thuốc đầu đây thơm quá! Anh nhướn mắt: Gió đánh tàn lửa bay tung trên miệng thăng gác. Khi nó rít vào, tảng mặt hốc hồm chứa đầy vũng tối trông như con quỷ đang ng ồi trên cây phun lửa... Việt nhắm mắt lại. Cần thận không hai con mắt mình lại chứa lửa đầu thuốc nó sang rục lên thì hỏng cả.

Kiểu này không khá r ồi. Nó chẳng gặt gù, lại còn bập thuốc nữa thì biết khi nào mới ngáy cho? Xem cái mã nó hít vào nhả ra ngon lành thế kia là còn tỉnh táo lắm. Thật đen đủi cho mình, đêm nay lại vớ phải thăng lính già khó ngủ. Mà mà chịu khó thêm cái đái dắt nữa thì tao cảm ơn mày. Cái bọn già này thức đêm giỏi trời th ần. Đánh đấm chẳng bằng ai mà gác sách xét nét như mù dì ghê. Thà cứ như bọn trẻ lại hay: đùa giỡn tục tĩu, bắn vung tàn tán nhưng vềkhuya lại ưa ngủ bậy.

Nó hút cái gì thơm thật, Ru bi? Không! Cotab mới ng ầy ng ầy như vậy. Không có thăng già này, chắc mình đánh đàn m ồm r ồi đây. Lúc này giá có nằm trên băng tuyết vẫn đỡ m ồ hôi.

Cũng lạ thật! Chính trong những giây phút mỏng tang này, sự sống và cái chết đã nhìn thấy, bắt hơi tiến đến nhau chỉ còn cách sợi chỉ, Việt luôn luôn nghiệm thấy sự xuất hiện kỳ lạ của một khoảng trống vắng dần trải, tâm hồn rơi nhẹ nhàng vào cảm giác ung dung thanh thoi của con người đang nằm duỗi dài đón gió trên đê, với niềm tin chắc rằng: mọi việc r ồi cũng chi ều theo ý muốn của mình.

Mớ suy nghĩ rồi mù, nóng bỏng đột nhiên giảm xuống g ần như không c ần cầu cứu tới lý trí, nhường cho sự giãn ra của th ần kinh là vươn lên... Đến một lúc, tiếng gõ của thực tại vang lên khắc nghiệt, cái c ần cào sẽ bắt th ần thức giấc thành bào xé.

Cái vòng luẩn quẩn của sự căng và chùng, chùng và căng diễn ra rất phức tạp lặp đi lặp lại nhi ều lần thành sự tỉnh táo: tao càng g ần mày thì mày càng xa tao. Bởi lẽ mày mù, mày không đủ sức để tưởng tượng nổi đối phương chỉ cách mày chi ều dài của hơi thuốc.

Việt quên đi mối đe dọa như gähn ghì trên đầu và tua tủa nén chặt bốn xung quanh. Buồn cười, cứ ẩn hiện trong đầu cái điệp khúc lộn xộn: "Phải biết cẩn răng... nhích lên... đập lên đầu..." . Nhiều khi chẳng hiểu nghĩa gì cả, như những đêm hành quân, lòng băng khuâng trong bao kỷ niệm quê nhà, mà miệng lại hát những bản nhạc đâu đâu.

Gió từ bùng ủa về, cù cù mơn man trên da thịt... Sương đêm đậu nặng trĩu trên tóc...

Buồn ngủ quá! Ước gì được chớp mắt một tí nhỉ? Nhớ ra ngủ quên nó "đòm" thì sao? Chắc! Nghĩ cho cùng, cái đó cũng chẳng ghê gớm bao nhiêu. Đang ngủ nó "đòm" thì ngủ nữa, coi như ngủ luôn. Thế nhưng... ở trường mà chết? Không ổn, mất tư thế quá. Bọn khốn nạn nó cười mình; và lại được dịp nói bố láo với bà con rằng đã bắn cháy thành than một tên "Việt cộng" sừng sỏ...

Ờ! Lại còn chưa kịp chứng minh cho anh Tôm phải chấp nhận rằng: với cái đèn hình tam giác cân này dứt khoát phải đánh từ một điểm nào đó ở chính giữa lạnh thốc vào mới đảm bảo tốc độ và đường ngắn nhất tới chỉ huy sở..... Mình với nó đã kề cận nhau hơn một tiếng đồng hồ ồi ồi (Nhất định không thèm nhìn đồng hồ vật nữa). Trận tuyến giờ đây được tính bằng chiều dài đốt ngón tay. Chà! Quần áo của thằng này chua quá. Khét nữa như mùi bã trà dính đầu hồi lâu ngày mưa nắng...

Tao biết mày, mày không biết tao. Tao đang nghĩ về mày, còn mày đang nghĩ gì trong đêm khuya thanh vắng ngan ngát mùi rau xanh cây trái đầu đây. ừ! Nếu mày không phải là thằng lính đeo súng Mỹ, tao sẽ từ từ đứng dậy vỗ vai mày cười xòa như trò ú tim. Lạnh thế này mà đốt một ngọn lửa ng ồi kề cà thì tuyệt.

Bất chợt, thằng lính buông tiếng thở dài. Tiếng thở dồn lên từ trong lồng ngực, vấp phải lỗ mũi bị bịt, tạo nên tiếng tr ần r ề, rin rít. Tiếng thở dài nặng nề vất vả quá. Việt có cảm giác thở xong, toàn thân nó thành rỗng tuếch, xếp dính lại, sụp xuống.

Mày đang có tâm sự gì ư uất chưa thoát ra được. Thực ra mày già hay trẻ? Quái! Sao vẫn chưa thấy nó đổi gác?... Một sự liên tưởng xa xôi đột nhiên lâng lâng trong lòng... Cái thị trấn nghèo nàn bên con sông nhỏ mộng mơ và những tháng năm học trò ngọt ngào kỷ niệm...

Buồn cười nhỉ. Sao giống cái đêm mình leo lên cây bàng trước cửa nhà Thư thế! Tán bàng xòe vào tận cửa sổ bàn học cô gái. Đáng lý cô bạn học giỏi văn, có con mắt lá răm phải nhận từ tay mình mấy trái bàng chín vàng

ngọt lịm, rồi nở nụ cười "ý tứ" chết người ra tặng kẻ hái quả; nhưng lại là ông bố, một giáo sư sử học nghiêm khắc, chuyên về khảo cổ! Ông mang cái ghế mây ra bao lơn, ngã người hút thuốc, mắt đắm chiêu. Có lẽ lúc ấy ông đang suy ngẫm về sự hình thành các bộ lạc sống du mục trước công nguyên hay sao mà ngẩn lâu thế? Hai tiếng vẫn chưa chịu vào. Cách ông già trăn mướt nửa mét, ngay trên đầu, mình ngẩn thu lu co quắp như con khỉ ở vườn thú. Có lúc ông đứng dậy, nhìn lên vòm cao suy tưởng. Run quá! Nhà trong con mắt lá rậm nhấp nháy tinh nghịch, có vẻ thích thú lắm. Cô ta lại còn giả tảng, giở sách đọc văng lên: "Rắn là một loài bò... bò sát ngọn cây" ... Sau này mà còn sống trở về, nhất định phải kể cái ý này cho Thư nghe mới được.

Sao như có ai đùa nhả, cứ lấy đít chảo nóng áp mãi vào bàn chân mình thế này! "Hãy cắn răng... Hãy nhích lên..." .

Đáng ra, đêm đông bằng lạnh lẽo này, mày phải ở nhà hủ hỉ với vợ con mày. Còn tao, tao chưa có vợ, tao sẽ về với mẹ, cũng một miền đông bằng có "cánh cò xanh bay mãi sớm chiều" trong câu dân ca dân gian xa lắm... Mẹ lại bắt ăn đủ thứ cho coi... Mẹ ơi! Mẹ có vui không? Con đã trở thành người đảng viên rồi đấy... Con kể cho mẹ nghe nhé (ấy, để con tèm trề cho). ở một mảnh đất rất xa, có những chi bộ bị chà đi xát lại rất đau thương...

- Phì... phì! Khụt!

Tốt! Cái mũi trời đánh của mày thông báo mọi việc vẫn an toàn, trôi chảy. Việt tính chờ cho nó hút xong liều thuốc, bớt độ sáng đi, sẽ trườn ra. Trườn từng phân, từng tí một. Chỉ cần ra khỏi cái bưng nhùng chằng ba trước mặt là ổn. Mắc cỡ khô bít bưng, làm sao khỏi gầy tách tách đây? Trời ơi! Giá có phép màu biến mình nhỏ lại thành con mèo thôi, mọi việc đầu đơn giản biết bao! Kia! Đùng viên vông nữa, nó đã bắt đầu cần mẫu thuốc bằng ngón tay cái và ngón trỏ rồi, sắp tắt rồi. "Phải nhích lên... phải táo bạo..." . Thà chết trong hành động, trong dáng tiến công.

- Nè! Gác, ai cho hút thuốc đó hả?

Tiếng nói vỡ toác, đổ rần rần trên đầu Việt. Anh choáng váng. Một thằng khác từ trong hần chui ra, quát lên bằng cái giọng nhừa nhựa giả tạo như cháo đặc. Ngay sau đó, nó lại cười hức hức:

- Anh Hai chơi sang dữ vậy? Còn, cho điếu hút bậy coi!

Có tiếng giấy thiếc khua lạo xạo.

- A... Ru - bi - queen! Nó ré lên như chào hàng giữa chợ - Lừa không?

Một giọng nói ồm ồm bí rị, không đủ sức thoát ra quay tròn trong mồm rồi lại chui đánh ực xuống họng:

- Rục rồi! Dưới đất ấy.

Thằng này lật đật bước xuống...

Việt lạnh toát người, tim như dừng đứng, ngón tay luồn vào vòng cò...

Hắn cúi xuống, phả hơi rượu chua loét, nói chớ vào tai Việt:

- Giấc này bọn "cọp đen" (ám chỉ đặc công Quân giải phóng) nó hết dám vào rồi. Ông về hầm đi. Đến phiên tôi. Đa... ă... a! Thuốc đã quá, giãn gân giãn cốt...

- Nghe đâu đêm rồi, bọn "lọ lem" (ám chỉ đặc công Quân giải phóng) lại vượt lộ tính vào ăn vùng này; mấy cha bắt gác lu bù...

Thằng trên thở hắt ra như muốn nhả cái gì xuống đất:

- Không biết tình hình này còn cù nhằng tới kiếp nào nữa? Đêm gác toét mắt, ngày càn bậy giò... Thiệt cực như con chó! Phì... Đâu sắp tĩa được rồi... Mày vô đi, tao chịu luôn cho.

- Khỏi! Gác bốn mắt càng ngon. Sơ sẩy, nó bò vào cho lỗ mũi ăn trầu bây giờ. Ô! Thằng nào nằm đen đen kia? - Nó bỗng quát toáng lên - Tao trông thấy rồi. Chui ra ngay, ra nga... y! Tao thấy tạc đạn bể óc ra giò. Đâu? Đưa "Con cóc" bấm mìn đây.

Chát! Ch... í... u - Đạn rít qua đầu Việt.

Việt nhếch mép: lại giờ cái trò cũ rích. Được! Mày cứ la lối om sòm như vậy, tao thấy vui đấy. Chà! Hết xi-quách (Hết cách rồi) rồi; một thằng đã khó, hai thằng.... tính sao đây?

Cái gì thế này?... Sao cọng cỏ ba ngách đang cà cà dưới cổ lại chuyển màu sáng xanh thế kia? Cái bao cát mà Việt đang gác tay cho đỡ mỏi, bỗng dựng bâng bạc dãn ra? Cái gì chói chói mắt? Chết! Trăng!... Mảnh trăng gần sáng từ rất xa đang nheo nheo, thốc mách nhìn vào mắt Việt. Thật không ngờ mình lại quên mất đi đâu chết người này! Trăng lên cao một chút nữa, dứt khỏi những nóc hầm ụ lì góc cạnh, là toàn bộ cái hình hài này sẽ bày toét trước ánh sáng quái ác. Những mảnh lưng, mảnh đùi ngụy trang vân vân, suốt từ đầu đã là mảnh giáp kỳ diệu che chở, lúc ấy chỉ càng tố cáo thêm cái cục đen đen kỳ dị nằm lơ lửng trên màu cỏ xanh nhạt...

- Khụt!... Phì... khụt!

Cái tiếng động đầu đầu đó, lúc này cũng muốn nhảy xuống, chụp lấy tóc Việt mà gào:

"Dậy!... Dậy!"

Phải hành động ngay! Đứng... Nhưng... " Phải cắn răng lại một chút... chút nữa..." .

- Chát... chát!... Ré... t!

Nó bắn náo động khắp các góc đờn. Bắn mừng trắng. Chúng đang reo vui: có trắng là mất sự chết chóc kinh hoàng bủa vây chúng.

Như một trò chơi hiểm độc, nhánh cỏ ba cạnh đột ngột mất m ài, tối s àm... Chắc con mắt thóc mách kia bị mây che khuất, nhưng sẽ lại hiện ra trở tráo hơn. Bộp! Việt thót lạnh ở lưng. Nó k ề hòng súng vào mình r ồi! Bộp!

Bộp!... Không phải? Bộp! Mưa? Mưa thật r ồi! Thế, thế, lớn nữa đi! Trời! Những giọt mưa quý giá quá!

Ra nào! Không thể có dịp nào thuận tiện hơn nữa. Lẹ lên! L ần này mà không ra được, mưa trôi hết vết hóa trang trên người, còn quá trắng! Mưa reo sáng khoái trên cây cỏ, trên nóc h àm. Hãy quấn chặt lấy tao nữa đi mưa ơi! Những sợi mưa hãy dệt thành màn che mắt chúng đi.

- Phì... khụt!

Việt sững người, thôi xong! Không c ần quay lại, anh cũng biết chắc nó đang ở vị trí cũ, cái mặt day ngay vào hàng rào. Hết nằm xuống được! Trong cái thế khom khom bất động, dít chổng vào mặt nó, d ờn toàn lực vào tay trái mỗi như, Việt từ từ lu ần tay theo thành bụng, chếch mũi súng lên: mày chỉ c ần "á!" một tiếng tao nháy cò li ền...

- Xẹ... t! Xẹt...

Nó đang bật que hút thuốc? Mày sẽ lóa mắt, Việt êm êm xoay người lại, khuyu xuống... Cả người chìm trong vũng nước chân rào.

Mưa nhỏ giọt r ồi tạnh d ần. Cái miệng trắng ló ra cười nham nhở. Việt trừng mắt nhìn trắng, mày hãy nhắm lại đi, đ ờ xỏ lá! Anh găm mặt xuống, chỉ ló hai lỗ mũi trên mặt nước.

Chắc hơn bốn giờ r ồi. Con gà trống bên kia sông Đ ồng Nai vừa dứt tiếng gáy. Các đ ồng chí còn nằm chờ ngoài hàng rào không? Cứ v ề trước đi anh Sáu ạ. Các đ ồng chí cứ tin ở tôi... Chắc là các anh nóng ruột v ề mình lắm. Đứng! Đứng nhé! Đứng vội nghi binh thu hút sự chú ý của chúng để Việt thoát ra nhé! Thoát lấy người mà trận đánh bỏ thì thoát làm gì? Việt không phụ lòng tin của đơn vị, của chi bộ đâu.

Cái gì nặng nặng day day ở bụng? Việt khẽ lu ần tay xuống... Anh rùng mình, mặt nước chao động: một cục thịt n ần n ần, trơn nhầy nằm vắt ngang rốn. Anh nhịn thở, dứt ra: con đĩa mập mập bằng cái chuôi thủ pháo ì ạch, khinh khinh trườn trên vệ cỏ.

Lại ngựa ngựa ở bắp đùi, ở hông... Bàn tay Việt định luồn xuống, lại kéo lên. Kệ!

Chết! Ngựa râm ran trong cổ, chả lẽ lại là đĩa! Không phải! Thôi đúng rồi, ngâm nước lạnh, cơn ho đang gãi trong cổ... Việt há mồm ra, vẫn ngựa.

Đừng! Anh chụp cái mũ dù nhét vào mồm, khục... khục!

- Cái gì vậy?

- Cái gì đâu!

- Tiếng gì giống tiếng người, ông hả?

- Chắc vậy. Khụt!... Phì...

Ánh đèn sáu pin lóe lên. Tóc sáng quá. Việt gắn mũ lên đầu, tay kia dụi cụm cỏ nhồi đầy mồm... Đất nhão nhoẹt, mằn mặn ngai ngái...

Các loại xe gắn máy trong ấp thi nhau phát nổ rền rĩ. Có tiếng chuông nhà thờ ngân dài ngái ngủ, ẩn hiện tiếng kinh nguyện cầu dai dẳng...

Thằng trẻ đứng dậy vươn vai răng rắc, ngáp xé cổ:

- á... á... ắp! Vậy là qua một đêm yên lành. Ra quán làm bậy ly cà-phê ông!

Nhìn theo cái bóng nhếch nhác, thất thểu của hai đứa đi ra cổng, con mắt Việt xếch lên. Muộn rồi! ém lại, chỉ còn cách ém lại ngay tại đây! "Nhất chàng vạng, nhì rạng đông". Nhắm một đám mắc cỡ rập rập có cây khô cụt ngọn chọc xéo lên bầu trời tai tái, Việt trườn tới trong những thân cỏ gai góc. Bây giờ tao không ra nữa: ngược lại, tao sẽ vào gần thêm chúng mày. Việt vén cỏ nhìn tò mò háo hức.

Chưa bao giờ anh lại được thấy kẻ địch rõ nét như sáng nay. Đêm tối, tất cả đều bí hiểm lạ lẫm. Giờ đây mọi ngóc ngách đều phơi ra tuệch toạc, dễ hiểu kỳ lạ.

Một... hai... ba... Ra tất cả là mười sáu hằm. Hồi đêm sao sờ thấy có mười ba? Hằm chỉ huy nó có cách cây ăng-ten xa vậy đâu, gần xịch à! O', cái rào chống B.40 nào kia? Có phải bao quanh hằm điện đài không? Thôi đúng rồi! Chết thật! Không biết mà cứ nhào vào là tù mũi hết. Việt lẩm nhẩm soát lại toàn bộ các chi tiết một lần nữa thật chắc. Buồn cười, chín lớp rào ban đêm dòm thăm thăm mênh mông thế, mà lúc này nó cứ xếp dãn lại một cách đơn giản.

Một hồi còi rít chói tai. Những thằng người bơ phờ xốc xếch từ những hằm sứt sẹo chuôi ra. Da trời trắng đục quét lên mặt chúng cái màu nhợt nhạt, trông chúng như những thầy ma từ trong mồ ra.

Một phụ nữ ăn mặc xộc xệch từ hằm chỉ huy chui ra rồi lồm lũi đi ra cửa. Thằng đốc canh nói đồng theo:

- Bữa nào kẹt ti ền xài, cứ tới đây bọn anh nuôi nghe cưng!

ả ta ngoạo đầi cười méo xeo.

- ừ! Cứ tới đi, cho mày chết chùm luôn. Việt phì cái lá từ trong miệng ra, lờm lờm nơi cổ.

- Cái máu què!

Việt nhột người ngoái cổ lại: phía sau anh một đoạn xuất hiện một đám mũ sắt đang ngó nghiêng.

Vẫn cái giọng chửi đồng ấy lâu bầu:

- Quay mẹ nó về đi! Cả ký lô cút ở gi ầy r ồi đấy. Ông cố nội nó, ỉa với đái...

- Tao đã nói là khỏi! Khỏi cần kiểm tra dấu vết gì hết trơn. Gác kiêu đó, tía nó cũng lạy chứ nói gì nó.

- Khựt! Khựt! Đứng đó mà cự cãi nữa. Việc công vụ làm lộn xộn sao được. Phì... Cái giọng nói quay quay trong m ồm? Việt chọt như bắt gặp người quen ở chốn hoang sơ. Đúng nó r ồi! Cao to và trẻ hơn mình tưởng nhi ều quá...

Ba cái mũ Mỹ nhấp nhô quay về hướng khác. Bỗng một thằng nhìn về phía Việt, reo khe khẽ:

- Im... im! Con cao-cáp (một loại chim to, mỏ lớn, rất nhi ều ở miền Đông Nam Bộ) bự quá!

- Tao! Để tao!

- T ần bậy mày! Để tay súng anh Hai mới chắc ăn. Lẹ không nó vù, anh Hai! Thằng "khựt phì" có vẻ miễn cưỡng, uể oải giương súng lên...

Việt ngật cổ, băng quờ nhìn vượt theo thân cây mốc thếch: con chim to thật. Nó vẫn vô tình chúi mỏ rửa rửa những cái lông m ầu nâu... Rộp! Con chim nảy lên, đầu đón đập cánh, quay tròn nửa vòng r ồi chúi xuống. Thân mình của nó va bịch vào những cành cây khô rập và nặng nề đập mạnh bụng xuống đất, ngay trước mặt Việt, mắt nó hé mở nhìn anh b ần th ần. Đến lúc đó Việt mới thấy chói với rùn người...

Vẫn tiếng nói đó:

- Bọn mày ráng sục sạo một chặp nữa đi! Tao vô lượm, chút mang ra quán nước nhậu.

Đi ầu ghê gớm ấy sắp xảy ra.

Như bị bản năng tự vệ thúc giục, Việt luống cuống cần con chim định quăng ra xa... Chậm r ồi! Tiếng khậm khịt đã vang ngay bên tai. Lủi ra sau

một chút! Không được, tiếng chân nó giẫm cỏ kê bên rãnh... Chỉ còn cách "tiếp" nó ở chính tại đây thôi.

"Xoạt! Xoạt..."

Việt chà mạnh mặt xuống cỏ ướt, lấy mũ lau sạch vết lợ, vuốt tóc. Dù có chết chẳng nữa, mặt mũi cũng phải cho sáng sủa.

Xuyên qua những thân cỏ lung lay, Việt đã nhìn thấy đẽ giầy gồ ghề đen đang từng bước vung sát mặt mình. Tai đã nghe thấy gai cào trên vải áo quần nó... Anh nhẹ nhõm người lên, thân hình lao ra phía trước trong cái thế nằm chuẩn bị vọt tiến. Anh đưa khoen tròn tạc đạn lên ghì giữa hai kẽ răng. Ngực Việt như có bàn tay khổng lồ bóp nén ngột ngạt, bắp chân tự nhiên run lên, anh nghe rõ tiếng răng mình va vào sắt lạnh canh... Việt cắn mạnh vào ngón tay mình muốn đứt lìa. Sao chân tay nó không chịu nghe theo cái đầu nữa rãnh. "Không sao, không có gì cả. Cẩn răng lại... nhích lên... phải đạp đầu..." Mắt anh vụt quắc sáng...

Một bàn tay sần sùi, vàng khè khói thuốc, gạt mắc cỡ ra. Cái khuôn mặt râu ria vàng võ ngó vào lơ lảo...

"Ớ!" ... Khủng khiếp như bị phạng một thanh củi nặng vào giữa mặt, nó nấc giật lên, bật ngửa ra sau, cái mồm có hàm răng đầy xỉ há hốc. Chiếc mũ sắt văng ra để hở chòm tóc dựng ngược. Một dây kim cương ngoằn vào chân, nó ngã phệt xuống, con mắt tan mất lòng đen, hai chân chò chò đập lú quít cố sức dẩy ra khỏi cái nọc lo le của con rắn độc đang liếm vào người. Nhưng ngay lúc đó, nó rùng mình chồm dậy, bốc cây súng găm thẳng vào ngực Việt, họng súng đen ngòm hun hút rung rung lên xuống theo khuy áo đưa lên hạ xuống trước ngực...

Tách! - Nó bật khóa an toàn!

Reng! - Việt nhả chốt tạc đạn xuống đất.

Hai ánh mắt bắn vào nhau.

ánh xanh của cặp mắt sáng vung lên như hai lưỡi gươm chém nát tia mắt trắng dã, quẩn lấy, đẩy nó thụt trở lại trông mắt thẳng lính.

Ngón tay nó lấy bẫy trong sự công suất cao độ, không ngoẹo nẩy cò được nữa.

Mày đang run bắn lên như con vật đã vật trụi lông, sắp bị quăng vào đồng lửa. Tao nhìn rõ một giọt mồ hôi thật lớn đang lăn trên chóp mũi mày. Mắt mày đang dại đi kìa! Mày không ngờ trước mặt mày lại lù lù một con "cọp đen" chính cống phải không? Cái bắp thịt ở ngực, ở vai, ở bắp vế "nó" vẫn vận dọc ngang làm mày ớn hả? Mày chớp chớp mắt. Chắc mày không ngờ

Việt cộng "rừng rú" cũng một khuôn mặt như mọi người? Có khi chỉ bằng tuổi em út mày ở nhà nữa. Không! Tao không biết chớp mắt đâu. ở cái tình thế hiểm nghèo này, tao muốn con mắt tao, con mắt đã được ngọn lửa thiêng của tình đồng chí, đồng đội, của chi bộ thân yêu tiếp sức, sẽ là mũi khoan thép xuyên ngọt, nạo khoét vào tận tim óc mày, sẽ phà lửa vào mặt mày, khiến mày phải bắt buộc nhớ lại những tia chớp xanh lét của B.40 từ trên tay những đồng đội tao phóng ra, thiêu cháy cả chục thằng bọn mày, trong muôn vàn những vành nón tai bèo bay ra, lao vào đội hình chúng mày trong một trận phục kích nào đó mà chụp xé tả tơi.

Việt thấy tỉnh táo lạ lùng. Sau một đêm tránh né một nhồi, cuối cùng mình cũng giáp mặt nó, giữa ánh sáng ban ngày, như một sự sắp xếp khắc nghiệt của số mệnh.

Tao đã nhìn thấy quai hàm mày giật giật dữ dội, phía mang tai: bàn tay cần báng súng của mày đang nổi gân... Không! Mày không dám bóp cò đâu.

Tối thiểu mày cũng phải hiểu, trái tạc đạn trong tay tao có sức công phá gấp hàng ngàn lần chứ! Thì chính mày đang len lét nhìn "nó" kia kìa.

Nhưng một trái mà chỉ chia có đôi... phí quá!

Mày chắc thấy đó, tao không đùa đâu! Nói gọn lại là tao không hề sợ mày: cả lũ chúng mày nhưng nhúc ở trong kia nữa. Tao sẵn sàng cả rồi, và thấy hoàn toàn thoải mái. Tao đang đợi đây. Nào!

Tại sao mày lùi lại, ngón tay mày lỏng ra?

A... a...! Tao hiểu... "Nhích lên... nó đang lùi..." .

Những thớ thịt trên mặt thằng lính nháy nháy, cái mồm uể oải sang bên nhấp nhấp như sắp lên cơn động kinh. Nước da chuyển từ đỏ qua xanh, rồi từ xanh đỏ sang tím ngắt. Nó cúi đầu giống như kẻ bị khinh bỉ lắng nhục nặng nề

Một tràng đại liên Mã lai học lên đe dọa, đạn bay về khoanh rừng chồi xa xa.

Nó đảo mắt như chớp ra xung quanh. Mày muốn cầu cứu đồng bọn hả? Cũng phải, mày chỉ cần "ối" lên một tiếng, cả trăm thằng sẽ bu lại gần gờ...

Ngón tay nó dè dặt xiết lại trong vòng cò...

Bàn tay Việt từ từ thả cần mở vệt...

"Phải cắn chặt răng lại... Ráng lên! Nhích lên tí nữa... nữa".

Đột nhiên nó nhắm mắt lại, bộ mặt rúm rỏ.

Kia! Một lần nữa mày lại không chịu nổi rồi. Mày có thể nháy cò được lắm cơ mà?

Thằng lính thở hòng hộc, hai đầu gối cứ dằn dằn khuyu lại. Cánh tay như bị chuột rút, khẩu súng Mỹ chúi xuống... chúi xuống...

Nó sợ mình rồi, sợ thật rồi! Lòng mình đang reo vang, sướng quá! Chẳng lẽ sự việc đơn giản thế này thôi ư?... Không hiểu cái đêm mùa hè đầy sao ấy, ông giáo sư sử học thành linh phát hiện ra thằng trẻ ranh hàng xóm đang ng ỏi lù lù ngay trước bàn học cô con gái cưng của mình thì sao nhỉ? Ông sẽ đánh rơi cặp mực kính và làm toáng lên như mọi nhà thông thái không chịu được sự lộn xộn trong cuộc sống, hay ông sẽ tr ần lạng ngắm mình trong sự suy tưởng chưa dứt đoạn: một dấu hiệu của loài vượn chưa tiến hóa?... Nhưng không nên để sự sợ hãi đốt cháy thần kinh nó. Thằng đã điên, không ai lường trước được phản ứng của nó cả. Phải cho nó hiểu rằng, nếu nó đã đầu hàng, mình không khi nào muốn giết nó.

Viết chuyển tạc đạn xuống ngực, anh dịu giọng:

- Hãm chốt lại!... Ng ỏi xuống! - Thằng lính làm theo như cái máy. - Nhìn vào mắt anh, tôi biết anh chưa đến nỗi nào. Anh hãy giúp tôi bằng cách im lặng. Chúng tôi sẽ là người chiến thắng cuối cùng. Cách mạng không quên anh đâu!.

Hắn ng ỏi chết trân, như không nghe thấy gì cả, không hiểu gì cả, nét mặt m ền lại, ngây ngây..

Có tiếng la oang oang:

- Làm gì mà lâu dữ vậy ông? Tìm thấy không?

Người lính choàng tỉnh như bị đổ nước lạnh vào đầu, mắt nhìn dáo dác.

- Anh ra đi! Tôi tin anh! - Việt nói.

Người lính bối rối, gục gặc đầu. Hắn xây lưng lại, mắng áo đầm ướt, đôi chân bước đi như mê... Được mấy bước, một tiếng " sột" sau lưng, hắn quay ngoắt lại kinh hãi, lảng quáng đưa súng lên... Không! Trước mắt hắn, Việt vẫn cười hi ền hậu, tay c ần con chim giò ra... Người lính nhếch miệng ngờ ngạc nhiên, c ần con chim quay đi, bước chân mạnh dạn hơn...

Việt căng mắt nhìn theo hắn đi lại phía đồng bọn súng ống đầy người. Rất có thể hắn phản bội. Anh xếp tạc đạn ra đất, soát lại chốt hãm khẩu K54 trên tay...

Hắn đang mấp máy môi nói cái gì, tay chỉ về phía mình? Bọn kia chum đầu bàn tán nghe chừng...

Việt lạnh toát người. Này! Nó bắn này!... Chỉ cần một phát báo động thôi là... Anh rút chốt một trái tạc đạn... Nhưng không! Đôi giày nặng nề của người lính bắt đầu lê đi. Anh ta đi giữa bọn lính như người mất hồn, tay lơ đãng vạt lông con chim...

Đến lúc ấy Việt mới nằm nhoài ra, mặt lả. Trái tạc đạn ướt nhoét mồ hôi ròi ra khỏi những ngón tay tê dại...

o O o

Trưa trong đờn địch...

Không trung như bốc cháy, lửa phả xuống rừng rục. Việt tưởng tượng thấy mảng da lưng mình đang uốn cong lên, phồng rộp. Anh sờ sờ vào những cọng tranh âm ẩm: nắng một lúc nữa, chắc nó cũng tự nhả khói rỗi bùng cháy mất.

Việt chui sâu vào trong gai góc, anh không cảm thấy da thịt mình đang rớm máu. Đói, khát và nhức nhối vì suy nghĩ: bàn chân mình chắc đã cháy hết xương đang lồi ra; anh rùn người, lịm đi...

Bỗng anh bật nhồm dậy: có hai con mắt đang nhìn anh chăm chú...

Người lính đã ra từ lúc nào, đang ngó phía chân Việt, tay ôm lưng quàng trễ xuống, khóa tuốt khỏi dây lưng như người sắp đi cày.

Anh lính lê lại, rụt rè lôi trong túi ra một ổ bánh mỳ, túi kia mấy trái dưa leo mòng mọng.

Việt cắn một miếng dưa nhai ngon lành, cặp môi chỗ nứt mền ra, vươn ướt.

Anh lính tẩn ngẩn ngó trộm Việt ăn... Đôi mắt ấy dừng lại miếng băng chân đã chuyển sang màu bầm, rỗ lốt trên những mảng đùi, mảng lưng; cuối cùng vấp phải vết loét trên gáy Việt...

Việt cười, hàm răng nhóng nhánh nước:

- Tàn thuốc khi đêm của anh đấy.

Người lính day mặt qua phía khác... Nhìn nghiêng thấy một bên mắt anh ta hơi đỏ...

Việt nhìn sâu vào mắt người lính:

- Tại sao anh không bắn tôi?

Cái đầu nặng nề của anh ta trĩu xuống, một lát mới ngẩng lên, nói khó nhọc:

- Tôi... tôi không rõ... Con mắt của ông làm tôi sợ... Tôi thấy ông mạnh quá...

- Bây giờ thì sao, còn sợ không?

Người lính nhẹ lắc đầu, trả lời phào phào trong hơi thở đầy xúc động:

- Không... Bây giờ tôi... kính phục ông... các ông...

Nói đoạn anh ta run run đứng bật dậy như sợ hãi trước câu nói của chính mình. Người lính kéo quần lên, gài lại dây lưng, lặng lẽ đi vào...

o O o

Và đêm hôm đó, có hai người dìu nhau ra khỏi vùng kẽm gai. Một người to lớn mặc quần áo lính, còn người kia nhỏ nhắn, ở trần.

Tới bìa rừng, họ dừng lại chia tay nhau. Cái bóng to lớn quay lại, dáng đi ngập ngừng, chốc chốc lại nhìn về phía sau ra chiều áy náy. Cái bóng nhỏ nhắn khập khểnh đi thẳng tới, đầu ngẩng cao như đỉnh ninh rằng: mình sắp sà vào tay những con người thân yêu đang đón đợi ở đâu đây, rất gần.

Đêm vành đai vẫn lạnh sắc, thăm thẳm ẩm ướt. Nhưng từ rừng xa, gió đã đưa về cái hương vị ngọt ngào mới mẻ của một mùa cây trái tốt tươi.

Sông Đòng Nai, tháng 10-1970

Một Quan Niệm Tình Yêu

Trong khoang lái chiếc xe tải lúc ấy có năm người. Người thứ nhất tất nhiên phải kể đến là anh lái cao to, nước da đen hun, có bộ râu cằm cổ tình không cạo, nhác trông như người nước ngoài.

Bên cạnh anh là một người đàn ông khoảng trên ba mươi tuổi, vóc dáng thanh thoát, khuôn mặt hồng hào sáng láng, hay có cái mỉm cười ý nhị. Ngồi nép vào con người dễ mến ấy là cô gái mặc áo khoác nâu có một nhan sắc bình dị chỉ cần nhìn qua cũng có thể chấp nhận được ngay. Bên cạnh cô gái áo nâu là cô gái áo len xanh, cùng trạc tuổi nhưng dáng điệu, lời lẽ nói năng có vẻ sắc sảo hơn. Và ngồi ngoài cùng, gần như ép dính vào cửa xe là một thanh niên mặc quân phục không quân hàm, thân hình mảnh khảnh, cặp mắt trũng sâu hơi mệt mỏi. Anh ngồi như mới vào mép ghế trong khi người khác có thể ngồi thụt sâu vào, lưng dựa tạm gọi là thoải mái. Đường lên chót vót cửa khẩu Na Mèo vào những ngày cuối năm ngồi lên chật như thế càng ấm. Xe Zin mà vẫn xóc đến khiếp? Cứ nhảy chồm chồm thỉnh thoảng người lại giật nảy lên, đầu va lõp cốp vào mui xe hoặc ngã nghiêng, xô dạt vào nhau như trong xe có bão lớn. Gió lạnh vút qua ô kính bật lên những tiếng tanh tanh. Sương mù trắng xóa làm con đường chập chờn, lúc rõ lúc nhòa. Cái gạt nước chuyển động hết sức ẻo lả ở trước mặt. Tuy vậy, tiếng xe nổ vẫn êm ru, thoang thoang mùi xăng thơm nồng. Đôi lúc anh lái múa cổ tay của một đường rần rạt mấp mấp khiến hai cô gái bật rú lên, mắt nhắm nghiền như sắp rơi ra khỏi trái đất. Cây rừng xào xạc, thác đổ vang vọng dưới thung sâu càng thêm tăng vẻ chệnh vênh của một đoạn đường toàn leo dốc. Nhiều đoạn chiếc xe chở nặng gạo chòng chành giống như đi trên dây, nhờ tay lái một chút là tất cả sẽ biến khỏi mặt đường rơi thỏm đi đâu không ai dám nghĩ tiếp. Ấy vậy mà anh lái vẫn thản nhiên tru miêng huyết sáo Gặp đoạn đường phẳng một chút, anh lại còn hát nữa mà hát bằng thứ tiếng Anh khá chuẩn hản hoi. Nhìn nghiêng, những cọng râu cứng như rễ tre của anh lay động thấy tức cười. Cô gái áo xanh bấm nhẹ vào tay bạn, kín đáo đưa đôi mắt khá sắc về phía anh lái xe ngẫm một ý thần phục và tin cậy: "A-ma-tơ giỏi!". Anh con trai trẻ đẹp khỏe gật đầu mỉm cười, cái mỉm cười rất hóm và thông minh, pha thêm một chút thấu hiểu của triết nhân: "Tất cả những cái đó đều bắt đầu từ sự hiện

diện của các cô ra cả đấy, cô bé ạ?" . Cô gái áo nâu không có phản ứng gì, mắt vẫn nhắm hờ như lim dim ngủ, cũng lại như đang mãi nghe tiếng hát trầ n trầ n rất đầ n ông của anh lái xe vui tính mà dáng dấp hào hoa, ngang tàng hiện lên ngay cả ở bàn tay cầ n lái. Rét quá? Càng lên cao càng rét. Một bàn tay đầ n ông trắng trẻo sẽ sàng đặt lên những ngón tay con gái nhỏ nhắn, nắm chặt... Nét mặt cô gái không xao động. Gió rít như chó sói tru lư ng trồ i.

Cô gái áo len xanh so vai rứt cổ lại một cách thật là bé bỏng:

- Ôi chao? Giá bây giờ có một chiếc chăn bông mà khoác nhỉ? - Lắng một chút như tự nghe tiếng xít xoa của mình, cô lại duyên dáng hạ vai xuống - Thoa ơi? Mày ngủ đấy à?

- Giá mà ngủ được - Cô gái áo nâu vẫn không mở mắt, nói thầ n thì vào tai bạn - Nếu bây giờ có một đống lửa và mấy cái bắp ngô nếp nướng nhỉ - Và khế cười. Cái cười không được tự nhiên nhưng để bù lại, một hàm răng trắng muốt, đầu chần chẹn lộ ra. Có cảm giác cái cười ấy làm ấm cả khoang lái. Cô gái áo xanh hơi ngửa mặt ra sau, mắt nhìn lơ mơ lên trầ n:

- Anh Phụng ơi (anh con trai khế nướng mày tỏ vẻ sẵn sàng nghe). Em như anh thì em sẽ bắt quách cái Thoa sang ở hẳn với anh. Chàng là bác sĩ, nàng là kỹ sư chế tạo máy, cũng sống trong một thị xã nước ngoài xa lạ, hay đứt đi chứ lị. Rồi cưới luôn hay hết thời hạn về nhà cưới, đi đâu đó có hề hấn gì, miễn là gần nhau. Dăm bận đi thăm thế này, họa có thành bà già. Bác sĩ Phụng vẫn chỉ mỉm cười rồi hào phóng, móc từ túi xách ra một cây Du Lịch bóc rên rẹt:

- Để sang một lần thử xem: Cái đó là hoàn toàn do Thoa quyết định thôi. Cô áo xanh chép lưỡi, giọng nói cố làm ra cái kiêu ghen tị nhưng nghe tinh lại có chút ghen tị thật:

- Cái Thoa là sướng nhất trầ n đời đấy. Nghỉ phép người yêu về tận nhà đón sang chơi. Chưa đủ, sợ nàng buồn, người ta lại có nhã ý mời cả cô bạn gái cùng đi làm thầ n hộ mạng cho nàng nữa. Ghê! Anh Phụng, em bảo này: anh cứ giữ rịt cái Thoa ở lại về làm gì, xung quanh toàn những cái dớ dẩn, nhúc nhủi? Lúc này dứt đi đâu xa được một thời gian là tuyệt nhất. Xã hội biến động, không cẩn thận, chàng một nơi, nàng một nẻo rồi nàng cũng biến đi lúc nào không biết.

Phụng đáp lại với giọng nói bao dung:

- Tha hồ Nhưng mà... nói cho cùng cũng mệt thật! Bây giờ các giá trị đều bị đặt trở lại cả. Sự thủy chung bỗng thành chớp nhoáng, cái yêu đương dễ

hóa thành hận thù. Tìm một tình yêu bất diệt bây giờ còn khó hơn đi tìm dấu chân người nguyên thủy - Khoan khoan nhả một hơi thuốc, anh nói tiếp - Buồn thật? Cách đây chừng mười, mười lăm năm, trong một đám tụ họp, giá thử có một anh kỹ sư, bác sĩ... tóm lại là một anh trí thức nào đó trót mấy hôm khoe tao có cô người yêu làm nghề bán phở là lập tức bị chửi cho mất mặt ngay. Nhưng nay ấy à? Đó là tất cả sự vinh hạnh nếu không muốn nói là cứu cánh đấy. Ngược hết! Ngược lại hết!

- Hay! Hay đấy! - Anh lái tán thưởng ồn ào.

Cô áo xanh cũng cười rất tươi, nhìn sang người bạn trai đầy vẻ tự hào: "Đồng chí lái xe thấy chưa? Đồng chí sẽ không phải ân hận khi đã cho những con người hay ho như thế này đi nhờ".

Phụng mồi thêm một điều thuốc nhét vào ngón tay anh lái, tiện thế quăng luôn cả cây vào cốp xe rồi nghiêng mắt nhìn chếch xuống khuôn mặt người yêu. Cô gái vẫn nhắm mắt lim dim, đầu hơi tựa vào một bên vai vạm vỡ của anh nhưng nét mặt lại thoảng đi đâu.

Phụng hỏi nhỏ:

- Em mệt à?

- Cô gái khẽ lắc lắc đầu và mở mắt ra. Cặp mắt hơi buồn, có một cái gì bút rút ẩn thật sâu bên trong. Cô không ngược nhìn khuôn mặt đàn ông đẹp đẽ đang kề cận rất gần mà nhìn vượt qua cửa kính ra ngoài. Xe đang đà xuống dốc. Không gian hiện ra thoáng đạt, rõ nét hơn. Mãi tận sườn núi bên kia, một vệt nắng vàng như rơm thoáng hiện rồi thoáng mất. Lát sau nó lại nhảy nhót trên một vùng sáng lẻ thân dài thẳng thớm, xòe tán, xòe lá xanh biếc như thông.

- Đẹp quá! - Cô gái khẽ thốt lên.

- Bây giờ thế này - Anh lái xe như được cái vẻ thảng thốt của cô gái áo nâu đốt nóng, xướng to - Chuyển xe cuối năm không đi đâu mà vội, các vị thấy nơi nào có lý cần dừng, cần nghỉ lại cứ nói, tôi chi đâu hết. Cả đời tốc độ, thi thoảng cũng phải vờ ngờ ngác một tí chứ. Tiện thể thông báo luôn: đây đi Na Mèo còn qua đèo Phỉ, đèo Mây, đến được cũng phải chi đâu tối hoặc nửa đêm, đấy là nói đường thuận lợi. Còn đường xấu thì...

Anh huýt một tiếng sáo dài như vượn hót và nhấn thêm ga.

- Eo ơi! Đèo gì mà lại là đèo Phỉ? - Cô áo xanh thu người lại - Chắc nơi đó trước kia nhiều phỉ lắm hả anh? Làm như một cuộc hành trình đi Nam Mỹ không bằng - Giọng cô trong vắt, nghe rõ cả tiếng gió ở đầu lười - May quá là gặp anh ở dọc đường chứ không thì chết, chả còn biết đối phó ra sao. Xe

khách không có, xe con thì bất lực, bản làng lại xa tít mù khơi. Gớm?
Đường với đất, đi một lần tởm đến già. Chắc anh chạy con đường này
nhiều?

- ít thôi. Thiếu hai năm nữa là tròn... hai mươi.

- úi giời!

Anh lái xe chìa bao thuốc lá lại phía anh bộ đội. Đang mải nghĩ ngợi đi
đâu, người mặc quân phục giật mình quay lại, ngượng ngịu lắc đầu:

- Cám ơn? Tôi... Tôi bị viêm cổ.

- Xì! Viêm vùng gì! Lại mấy cha thầy thuốc lăm cằm dính vào đây! - Anh
quay qua anh bác sĩ, cười ẩy chết, xin lỗi đồng chí bác sĩ nhé. Tôi vốn ăn
nói tứ tung.

Cô gái áo xanh ghé vào tai bạn nói thật nhỏ:

- Xương với xương! Đau quá!

- Cái gì đau?

- Cái xương hông ông ấy tì vào đùi tao đau quá!

- Con ranh! Thì ng ồi dịch vào tao đây này.

Bất giác Thoa đưa mắt nhìn người mặc quân phục. Như mọi người đàn ông
khác gặp trên vùng đất này: khắc khổ và lạnh hi ền, chả có gì đặc biệt. Cô
lại lim dim mắt.

Xe ì ạch bò qua một đoạn đường nhoẻn nhoét đất đá. Rải rác đó đây có
những tốp chiến sĩ làm đường đứng ngấp chân trong bùn nhìn chăm chăm
lên xe. Vài ba cô gái nước da mai mách vui vẻ gọi bới lên:

- Anh tài ơi! Chở ai mà xanh đỏ tím vàng như đi hội thể?

- Con Thơm nó ghen đấy. Cho chết! Lính lục lộ mà cứ đòi yêu anh... vì vu.

- ừ tao yêu. Thì đã sao? Còn hơn đưa nào suốt từ sáng đến giờ, động một
chiếc xe nào đi qua cũng hiểng mắt lên. Dơ!

- Cẩn thận cây c ầu gỗ đó! Lăn k ềnh ra đấy thì lại mất công ồi đưa khóc.

Tiếng cười râm ran lan khắp mặt đường. Trên xe, anh lái cũng đáp lại bằng
một tràng cười rất vang và giòn, hai ngón tay ám vàng khói thuốc thì nhau
đưa lên môi hôn gió. Chiếc xe bậm bạch bò vào một đoạn đường khô hơn
nhưng rải toàn đá hộc. Toàn bộ sắt thép trên xe cứ va nhau cục kịch tưởng
như sắp long ra từng bộ phận.

Bác sĩ Phụng nheo nheo mắt nhận xét:

- Có vẻ tất cả các cô gái trên cung đường này đều mê ông cả?

Anh lái không trả lời chỉ nháy mắt một cái không ra phản đối, cũng chẳng
ra tán thành. Tiếng thối sáo càng véo von hơn. Bằng giọng trả lời, Phụng

nói tiếp:

- Kiểu này là lại thêm một bà vợ phải chịu đựng cái bi kịch của sự cam chịu đây.

- Chưa! Tôi chưa có, chưa có một mụn vợ nào.

- Kén à? Hay ngại?

- Không kén, không ngại nhưng chưa đủ tư cách làm chồng, chưa đến tuổi.

- Anh bao nhiêu rồi?

- Gần bốn mươi.

- Quỷ thần ơi! Thế định đến bao giờ anh mới đủ tuổi?

- Khi nào các cô gái trên đời chỉ nhìn tôi như nhìn một cây gỗ mục đã. Hiện nay... sức quyến rũ cũng đang còn khá khá, chưa đến nỗi.

Cô áo xanh bấu môi:

- Đàn ông các anh lắm lý lẽ thật. Sao mà giống nhau thế?

- Đâu có! Anh lái đáp lại trơn tru - Lý lẽ, lý luận gì đâu, tham thôi.

Bác sĩ Phụng cười to, vỗ mạnh hai tay vào nhau.

Cô áo xanh nhào người về trước, môi cong lên:

- Sao nữa? Nói tiếp nữa đi xem nào? Nghe nói đời tư mấy ông lái xe đường dài là phong phú lắm. Tự đặt cho mình những cung chạng người tình và suốt đường đi, cả chục cô tình nhân các cô ấy cung phụng cơm nước, nơi ăn chốn ngủ như ông hoàng?

- Chị biết nhiều nhỉ?

- Tôi còn biết nhiều hơn nữa kia.

- Có duyên quá?

- Duyên gì. Tôi...

Anh bác sĩ kín đáo bấm tay cho cô gái đừng nói nữa: "Đành hanh không đúng chỗ rồi. Đi nhờ xe người ta mà!..."

Nhưng anh lái đã cười ồm ồm, cười rung cả người:

- Biết ngay mà. Đàn bà đáng yêu thật! Đùa đấy. Quanh năm gió bụi lêu têu mà cứ ỉu ỉu như cô kỹ sư kia thì cần cù thế nào được. Khai thật lòng đây: một vợ và ba nhóc rồi, toàn vặt giờ cả. Và một năm dù chỉ ở với vợ con vài tuần nhưng trách nhiệm hết ga, không kém bất cứ một anh chồng chỉ biết quanh quẩn bên vợ nào.

Bỗng anh phanh kết xe lại. Hú vía! Ngay trước mũi xe là một đoạn đường xói lở nham nhở, để lộ một miệng vực toang hoác nhót nhát.

Người đàn ông mặc quân phục lạnh lẽo mở cửa xe nhảy nhanh xuống đường như anh vẫn thường nhảy xuống như vậy trong những trường hợp tương

tự.

Lúc này mới thấy rõ anh mảnh khảnh thật. Đứng trước mũi xe, áo quần bị gió tấp tứ tung, người anh cứ xiêu vẹo đi. Uốn theo bàn tay xi-nhan khá thành thạo của anh, chiếc xe ì ạch bò dần từng nấc.

Cô áo xanh chép miệng:

- Đi đường này chính ra anh phải lựa một ông phu xe khỏe như vâm mới phải, khéo kìa? Coi chừng gió lạnh búng luôn ông ấy xuống vực bây giờ.

- Nhấn rưỡi cô gái áo đỏ ơi! - Anh lái vừa thận trọng đạp, nhả ga, vừa nói - Người ta không phải lơ xe đâu. Cũng khách đi nhờ thôi.

- Bạn anh à?

- Không? Nhưng cũng là bạn. Vùng này chỉ có dân lái đánh bạn với cánh biên phòng thôi.

- à thì ra đó là một chiến sĩ biên phòng đấy - Anh bác sĩ gật gù - Bất ngờ nhỉ! Hồi về nước đi qua biên giới Hung, tôi đã từng uống bia đen với những tay biên phòng tướng tá nhìn phong trần, tráng kiện lắm.

- Trông còn trẻ quá! Chắc chưa vợ con gì: - Cô áo xanh chặc lưỡi - Hiền nhỉ?

- Đời lính quanh năm núi rừng heo hút kẻ cũng tội - Phụng lắc đầu -

Chuyện vợ con chả biết thế nào? Con gái thời này họ thường nhìn vào thực chất.

Anh lái nói to:

- ày, đừng có đùa bác sĩ, mấy ông biên phòng ông nào cũng có duyên thần cả đấy, đắt giá ra phết. Con gái từ đường Một trở lên đây là cứ say tít.

- Cũng có thể - Phụng cười nhân nhượng - Nhưng yêu và thương là hai cái khác nhau rất xa đấy nhé!

Những lời bàn tán xung quanh dường như đã kéo cô kỹ sư ra khỏi cơn ủ ê. Thoả khẽ cựa mình lơ đãng nhìn con người "tội nghiệp" mà thiên hạ đang sồn sồn nói đến. Con người đó lúc này hai vai áo mưa đã đập trắng xóa, thỉnh thoảng lại khẽ rùng mình trước một cơn gió phũ phàng thổi tới. Anh đang đi thụt lùi trước mũi xe và bước đi chập chồm không bình thường. Khi mảng đường xói lở đã lùi xuống nằm ngang thân xe, anh lái thò đầu ra quát to:

- Thôi lên? Đi được rưỡi đấy. Khổ thật. Đã bảo cứ để mặc người ta, nhảy xuống nhảy lên làm gì nhieu cho vất vả.

Xe rồ mạnh máy. Anh bộ đội mở cửa chui vội vào. Toàn thân anh như một tảng băng không ngừng tỏa giá lạnh. Không hiểu sợ dính ướt hay có ý

nhường chỗ, cô áo xanh xoay nghiêng người ng ắ hấn vào trong, trùu mển đưa cho anh lọ d ầu nóng:

- Anh xoa mạnh vào cổ vào ngực cho ấm.

- Cảm ơn chị - Anh đưa tay đón lấy lọ d ầu và thoát trở nên lúng túng trước cái nhìn dịu dàng của cô gái.

Bác sĩ Phụng cũng m ắ cho anh một điều thuốc. Từ lúc đó hình như ánh mắt, thái độ của mọi người trong xe đối với anh khác hơn. Còn anh, sau khi đưa trả lọ d ầu, lại nhích sát người vào cửa xe, im lặng, chốc chốc húng háng ho.

- ở đ ền biên phòng, anh có biết ông Thân không? - Anh lái gọi chuyện - ông Thân đ ền trưởng ấy?

- Có anh ạ? - Người lính trả lời.

- Một tay cự phách đấy - Anh lái nói to với cả khoang lái - Khét tiếng đấy! Bọn phỉ, bọn buôn lậu vùng này cứ nghe thấy tên đại úy Phạm Thân là rúm vó lại r ắ. Cánh lái đường dài chúng tôi toàn những tay giang hồ bạt tử cả mà đ ố có thằng nào dám qua mặt ông ta.

- Anh biết à? - Cô áo xanh tò mò hỏi.

- à... Không? Là cũng nghe nói vậy thôi, này, hình như tháng trước trong một cuộc rượt đuổi mấy chú phản động đang tìm đường vượt biên, ông ta bị dính đạn phải không? Không rõ đi viện về chưa chả biết? Về chưa anh?

- Về ắ anh ạ! - Người lính trả lời mà không quay lại.

- Con người tuyệt vời đấy! Đợt này quay về phải ghé vào thăm ông ta một chút mới được. ấ, nghe nói trước đây cũng là một tay lái có hạng ở chiến trường Tây Nam, con người đ ầy mình chiến tích, ngang dọc một thời nhưng đời riêng cũng lắm cái lận đận! Cánh xế kháo nhau cô vợ chưa cưới của ông ấ đẹp kinh người nhưng... Hả?

- Chắc ông đ ền trưởng này phải tài hoa, mắt sáng và râu quai nón xanh rì - Cô áo xanh phán đoán một cách háo hức từ đ ầu tới giờ cô luôn tỏ ra háo hức cực kỳ trước bất cứ một chuyện gì lạ xảy ra trên đường - Giá gặp được viên thủ lĩnh trấn ải ấ được một chút nhỉ. Chắc ối chuyện ly kỳ, rùng rợn. Nghe cô gái xuýt xoa vậy, anh bác sĩ chỉ mỉm cười không góp chuyện. Còn người lính, núi rừng mù mịt vẫn hút lấy t ầm mắt của anh. Xe đang gặp chỗ khó. Khoang lái thoát chìm đi trong im lặng. Lát sau, người đ ầu tiên không chịu được bầu không khí gượng gạo này là Phụng. Bằng cách nói lưu loát hấp dẫn, anh cất tiếng:

- Thực ra tuyến đường này còn đỡ, tuyến đi qua Điện Biên mới thật gian nan. Trúng mùa mưa xem, phải hàng tuần, có khi cả tháng. Năm rồi nghe xì xào một câu chuyện tình sử bi kịch lắm? Một người vợ trẻ cũng đi nhờ xe như thế này lên thăm chồng tít mãi tận Tuần Giáo. Cuộc hành trình ròng rã suốt hơn mười ngày trời mà trên xe chỉ có hai người: cô ta và anh tài xế khỏe mạnh. Dù có là thánh thì cái kết cục tất yếu rồi cũng sẽ phải xảy ra... Vậy mà khi đến nơi, gặp chồng, cô ta bật òa khóc nức nở, khóc thực sự như bất cứ người vợ chính chuyên thủy chung nào. Oái ăm thay, anh chồng bộ đội thấy vợ lăn lộn vất vả lên tận đây thăm mình, xúc động quá cũng khóc theo. Bi kịch? Thật là bi kịch.

Anh bác sĩ lặp đi lặp lại kết luận ấy với giọng điệu ráo hoảnh. Cô kỹ sư rùng nhẹ người, cái sống mũi xinh xinh chun lại như bị tức ngực.

- Gớm! Làm gì có cái chuyện ấy - Cô áo len xanh phản đối yếu ớt - Anh nói đến cái tình nghĩa vợ chồng nghe ghê chết được!... Nhưng mà này, giá cái anh chồng bộ đội ấy biết được nhỉ? Đố tất cả xem cái gì sẽ xảy ra nào? Chắc phải dữ dội lắm nhưng... biết đâu họ lại ôm nhau khóc nữa. Em cũng có biết một chuyện tương tự như vậy nhưng tình tứ hơn. Một cô sinh viên Hà Nội lên tàu đi thăm người yêu bị thương ở mặt trận Tây Nam được chuyển về Sài Gòn đi điều trị. Dọc đường không biết nghĩ ngợi thế nào lại quay sang mê luôn một anh chàng đẹp trai ngồi cùng toa. Mê hẳn hoi chứ không vờ vịt, lấp chỗ trống đường dài gì đâu. Thế là anh thương binh cứ ngày ngày ôm bức điện chờ đợi, còn cô ta; gần như không cần tính toán, theo ngay anh kia về Lâm Đồng.

- Theo tôi - Phụng vẫn lạnh lùng - Trong cuộc sống hỗn tạp nhiều khi phải biết bỏ qua những tiểu tiết. Ví như đôi vợ chồng Tuần Giáo ấy, biết đâu đó chỉ là một cách trả công sòng phẳng của cô ta còn tình cảm thực vẫn luôn hướng về người chồng. Mất gì, được gì?

Như chợt thấy đã đi quá đà, anh dừng lại nhìn nhanh sang Thoa rồi bật lên một tiếng cười khe khẽ, không ăn nhập vào đâu.

Cô gái lại khẽ rùng người. Cô lặng lẽ rút những ngón tay nhỏ nhắn của mình một cách không tự giác ra khỏi bàn tay anh con trai vẫn đang nắm chặt. Bàn tay hồng hào ấy bị hăng, chuyển dịch, quờ quạng một chút rồi đề nguyên, lay động...

- Thăng khốn!

Trong suốt câu chuyện anh bác sĩ kể, anh lái xe tỏ ra thờ ơ, miệng vẫn huýt sáo vẫn vơ nhưng đột nhiên lúc này anh văng ra một tiếng gằn gằn nhưng

cũng vẫn vu vơ, chẳng rõ ám chỉ ai. Tuy vậy cái tiếng gần đó cũng làm cho Phụng thoáng giật mình, anh nhìn xéo qua người lái xe, chuẩn bị đón nhận những tiếng văng còn dữ dằn hơn nữa. Song cũng chỉ thế thôi vì ngay sau đó người lái xe đã lại phun mạnh mẩu thuốc lá còn khá dài ra ngoài sương:

- Chuyện như vậy thường - Tôi còn thấy một chuyện ác hơn - Anh hắng giọng - Cái bản bên kia kia, có một ông già người Mông tóc dài tới vai, bạc phơ, suốt ngày ng ẫ ngậm pít bên cạnh bà vợ bị th ần kinh nằm trong buồng, ấy vậy mà không hiểu tại sao có một cô gái dưới xuôi, trẻ lắm, mới tròn hai mươi tuổi, trông cũng được, lại phải lòng r ẫ nhận luôn làm vợ bé của ông ta và sống hạnh phúc hẳn hoi. ấy không? Không hẳn là bùa ngải gì đâu. Đàn bà họ bít bùng không hiểu được. Ví như cái cô đi thăm người yêu ấy... rừng càng đi càng lạc, đổ ai cắt nghĩa được, nào!

- Hoàn toàn đúng! - Phụng lại khẽ vỗ tay.

Cô áo len xanh nguyệt dài một cái:

- Khiếp. Thì ra là thế đấy. Thảo nào ông bác sĩ phải lặn lội v ề tận nhà đích thân đưa bà chị đi.

- Loan! Tao không thích mày nói mãi thế đâu - Cô kỹ sư áo nâu bỗng gắt khẽ khiến cho miệng cười của cô bạn đang tươi chợt méo đi. Tiếng gắt đột ngột ấy cũng làm cho người lính biên phòng bất giác quay lại, cái nhìn đọng một chút trên khuôn mặt bứt rứt của cô gái. Vô tình đụng ánh mắt cô, anh vội ngoảnh đi, lại nhìn hun hút ra ngoài. Tiếng gắt ấy cũng khiến cho buồng lái chìm đi. Anh lái cất tiếng hát giả tạo, giai điệu và lời sai lung tung. Lát sau, chính người lính bật tiếng nói đầu tiên, anh nói nhỏ mà hình như cũng chỉ nói với chính mình:

- Đường còn ngổn ngang thế này, ít nhất một năm nữa may ra mới rải được nhựa. Thôi thì mong cho chóng xong... Vất vả quá, mỗi lần qua đây lại hình như thấy thiếu đi một vài khuôn mặt... Rét! Năm nay sao rét nhỉ ầu thế?

- Nhưng chắc cũng chưa ăn nhằm gì với chỗ của ông - Anh lái nói - Người ta bảo tuần trước khu đồn biên phòng nước đóng băng đấy. Bộ đội chẳng còn gì ăn, cơm toàn muối cục, đi kiết hàng loạt, thay nhau vào nằm chật trạm xá. Bọn xấu dễ lợi dụng cơ hội này để hành động lắm đây.

Cô kỹ sư hơi mở mắt nghe chuyện. Người ta thấy rõ cô khó nhọc nén đi một tiếng thở dài.

Bàn tay anh con trai một lần nữa tìm bàn tay cô gái nhưng lại bị hắng.

Những ngón tay nhỏ nhắn ấy đã giấu kín giữa hai cặp đùi tròn trịa r ẫ.

Đến gần cây cầu gỗ, chiếc xe bất thần dừng lại. Phía trước nó cũng đã có một chiếc Zin ba cầu khác đang nằm sát lề đường.

Hai anh lái gặp nhau xô bồ và hỗn hởi. Sau một vài tiếng chửi tục, sau một hơi thuốc lá rít thật dài là những tiếng cầu cạ:

- Cầu sắp gục cha nó rỗi!

- Từ sáng đã qua được chiếc nào chưa?

- Qua hết rỗi mới tức chứ. Nhắm đúng tới lượt mình thì nó giờ què. Cái số chết tiệt.

- Thôi kêu vừa chứ, xem nào!

Hai anh lái khựng khiêng bước xuống đầu cầu. Người lính cùng lặng lẽ theo sau. Trước mặt ba người là chiếc cầu dài chừng hơn bốn thước, bắc qua một cái khe nhỏ. Cầu được kết bằng những phiến gỗ kêch sù đặt nằm ngang, mới trông thấy còn chắc chắn. Nhìn kỹ đoạn ở giữa, kéo sang bên phải một tí đã hơi khấp khiểng. Chỗ ấy thấy rõ những vết nứt nhỏ, sâu, trên mấy thanh gỗ xơ xước đen mun.

- Thế thì còn hòng chó gì nữa. Mẹ! Chậm có vài giây mà đâm lố cả - Anh lái râu ria tung chân đá mạnh vào một tảng đất cho lăn xuống khe - Kiểu này cũng phải ngày kia, ngày kia may ra mấy bố con giò mới cho người xuống sửa. Tối đến nơi rỗi, hóa ra xe mình lại đi cuối cùng mới uất chứ. Mẹ! Nằm lại đây hai ba ngày thì buồn thối ruột. Biết thế cứ dừng bố nó ở dưới kia lại có cơm rượu đằng hoàng.

Bác sĩ Phụng cũng bước xuống, mái tóc đẹp bay to:

- Thế nào anh? Hồng cầu à?

- Hồng! Đến chậm có chút ít. Chuẩn bị dựng trại kiếm củi nấu cơm thôi!

Cô gái áo xanh tái mặt:

- Thôi chết! Thế không còn cách nào hả anh? Mưa gió thế này mà nằm lại giữa rừng giữa rú... Hay là ta kiểm tra kỹ lại coi. Có khi...

- Mời chị. Xin mời bà chị! Chưa lăn xuống khe còn là may đấy!

Trên xe chỉ còn lại mình kỹ sư Thoa. Cô hơi ngúc ngoắc đầu gối lại ngẫm im. Thấy rõ chuyện đi được hay không đối với cô không có vấn đề gì.

Phụng bước xuống cầu. Vừa giậm giậm chân lên mấy thanh nứt, anh vừa lẩm bẩm:

- Hồng! Hồng thật! Thế này thì nguy! Chẳng lẽ không còn ai dòm ngó đến nó nữa à? Thế đấy! Cái tiêu cực vô trách nhiệm mò lên hoành hành tới ngay cả nơi rừng thiêng nước độc này. Lỡ hết kế hoạch. Phải tóm cổ những tay có trách nhiệm ra đây chó!

Chỉ có tiếng nước chảy đến sôi ruột dưới khe, phù họa vào câu nói đó.

Người chủ của chiếc xe trước to ngang, nét mặt thu ần hậu rên rĩ:

Mình đâu có định đi chuyến này. Vợ sắp đẻ, chẳng có ai trông coi, đỡ đỡ ở nhà! Cũng tính cầm mày cầm mặt đi vượt cung đường may ra lúc quay về vừa kịp. Kiểu này thì... - Mặt anh nhăn lại như chính anh sắp đẻ.

- Thì tở nhênh nhang à? Anh lái rùa nói như quát lại - Bên kia hết gạo rồi. Tắc xe hai ngày là lính dám ăn cháo lăm chứ đừng nói chỉ đến tết nhất, bánh chưng bánh tét cả.

Đỗ trút giận dữ vào nhau chán, hai anh lái, một cao to, một thấp lùn đầu cùng hạ đít ng ửi phịch xuống khúc gỗ lát đỏ thẫm bên lề đường.

Cô gái áo xanh nói nhỏ vào tai anh bác sĩ:

- Ta tính sao anh? Nằm ở đây hai ngày không chịu nổi đâu. Lại còn... Hay là ta xách đồ đi bộ sang bên kia cầu, gặp xe nào nhờ đi tiếp? Thế nào chả có chiếc xe nghỉ đêm lại.

- ừ... Để xem sao đã - Phụng ngập ngừng - Để xem thái độ của ông tài ra sao đã. Mới vậy đã bỏ đi coi không thật tiện. Vả lại cũng do chúng ta lần chần mà xe đến đây chậm. Chờ chút! - Phụng lôi chai rượu ngoại xinh xắn đáng dẹt dẹt trong túi áo khoác ra, vui vẻ đi lại chỗ hai người - Nào! Làm một tý cho ấm bụng đã, mọi chuyện từ từ sẽ tính. Thỉnh thoảng có như thế này mới là cuộc đời chứ.

Hai anh lái đón lấy chai rượu uống luôn, không nói năng gì. Vừa lúc mưa có chiều nặng hạt, mọi người trèo vội lên xe, ập cửa lại. Dưới lòng đường chỉ còn người lính biên phòng đang lui cui ngó nghiêng xuống mặt cầu.

- Thôi lên đi ông ơi! - Anh lái gọi - Còn ngắm nghía cái gì nữa. Chắc không phải do phỉ nó phá đâu.

Bật lên một tiếng cười nhỏ của anh bác sĩ.

Người lính có vẻ không nghe thấy, anh vẫn nán lại thêm một chút nữa rồi mới đi lên, dáng đi phấn chấn khác hẳn lúc thường. Anh vẫy tay gọi cả hai anh lái xuống. Quái lạ! Không rõ cái vẫy tay ấy có ma lực gì mà hai ông tài vạm vỡ vội ngoan ngoãn nhảy ra khỏi khoang lái ấm áp bước đến cạnh con người mảnh khảnh ấy.

Trên xe, anh bác sĩ và hai cô gái chỉ thấy họ ng ửi xuống, chụm đầu bàn bạc đi đâu gì hăng hăm. Người lính lúc chỉ ra cầu, lúc về xuống đường, lúc lại khoát rộng cánh tay về phía trước, lúc vỗ nhẹ vào tay vào ngực mình... Hai anh lái không biết nghe được gì mà cứ thay nhau một mực lắc đầu, thậm chí còn đưa sống tay lên gạt ngang cổ. Người lính tiếp tục nói, mắt sáng

lên... Giây lâu thấy hai anh tài gật gật đầu không được dứt khoát lắm và cả ba cùng đứng dậy.

Anh lái rêu ria trở về xe của mình mở toang cửa.

- Đánh thử canh bạc liêu coi. Nào! Xin mời tất cả quý vị xuống!

Bác sĩ Phụng bèn chần ra mặt:

- Sao? Ta nghỉ lại đây thật ư?

- Thì đã bảo cứ xuống mà.

Cả ba người lóng ngóng bước ra, nhường lối cho người lính và anh lái nhảy lên. Chỉ khác lần này, người lính ngẫ vào chỗ anh lái, trước vô lăng, còn anh lái lại thế vào chỗ người lính, sát cánh cửa.

Một trao đổi ngắn nảy ra giữa hai người.

Người lính:

- Anh xuống đi. Mình tôi đủ rồi.

- Không! Tôi ngẫ với anh. Dù sao tôi cũng đã quen tính quen nết của nó.

- Không cần thiết. Tôi cần anh đứng bên kia cầu xi nhan kia. Đã tin nhau thì tin cho trót chứ.

- Thôi được. Rồi!

Anh lái miễn cưỡng nhảy xuống, chạy ù qua cầu.

Còn lại một mình, người lính ngoảnh mặt ra cửa dịu dàng nói với bác sĩ Phụng.

- Anh có thể đưa các chị đứng vào dưới tán cây cho đỡ ướt.

Ba người bất giác không ai bảo ai đều tự động làm theo. Anh lái to ngang cũng đứng nhập vào với họ. Khi chiếc xe bắt đầu nổ máy, cô gái áo xanh đột ngột tỏ ra hết hoảng:

- ấỵ? Sao lại thế? Sao lại để cho người ấỵ lái. Người ta là lính biên phòng chứ có phải lái xe đâu.

Phụng gạt đi với một cái chau mày:

- Loan! Em không nên dính vào công việc của người khác.

- Nhưng mà... Liêu quá! Nhỡ ra thì sao?

Ngẫ trước vô lăng, hình như người lính đã nghe được những lời ấỵ, thoáng thấy anh mỉm cười. Anh lái to ngang không tham gia vào câu chuyện, chỉ trăn trăn nhìn như bị hút dính vào chiếc xe. Cùng nhìn vào đấỵ người ta thấy cả ánh mắt bần chần của cô kỹ sư. Bác sĩ Phụng khẽ nhún vai rồi rút thuốc ra hút, lơ đãng nhả khói lên tán cây.

Chiếc xe rùng mạnh một cái rồi bắt đầu chuyển động. Trên khoang lái, xuyên qua màn mưa bụi, chỉ thấy vầng trán người lính căng ra, đôi mắt

nhìn rất gần về phía trước. Xe tiếp tục thả trôi xuống dốc một đoạn như muốn dưỡng sức và khi cách chiếc cầu khoảng vài chục mét, nó hơi dừng lại gài số. Lúc đó ai cũng tưởng rằng nhất định nó sẽ lấy đà bay bổng lên, vọt qua cầu nhưng chiếc xe càng bò chậm hơn, lì lợm. Chạm thanh dầm đầu tiên, mũi xe hơi hất lên búng bình rồi lấy thăng bằng liếm nhanh hai bánh trước vào, thân cầu ọp ẹp. Cả cây cầu rung chuyển kêu cọt két. Không cần biết, hai bánh sau tiếp tục nghiêng lên. Thoáng chốc cả tám chiếc bánh xe đã cùng lăn trên cầu, lăn gượng nhẹ, lăn từng phân gỗ một, lăn sát mép cầu bên trái, sát lắm, gần như chỉ mớm nửa bánh vào thanh dầm, tưởng chỉ cần một luồng gió mạnh ào tới là chiếc xe sẽ mất thăng bằng lạng đi, đâm đầu xuống lòng khe... Bên kia cầu, anh lái râu ria vẫn cúi gập người xuống, vẹo đầu vẹo cổ nhìn trừng trừng vào từng lớp xe. Xe càng lăn, mặt anh càng căng chẳng ra, mồ hôi đọng từng giọt trên sống mũi, ngón tay xi nhan có khoảnh khắc dừng lại, cứng đờ. Anh liếm môi.

Hai bánh trước đã nhích đến gần chỗ gỗ nứt. Chiếc xe chở nặng nhọc càng có ý bỏ xiêu về bên trái, bỏ tránh đi. Hình như có tiếng động không bình thường từ bụng xe phát ra.

Anh lái to ngang uốn người một cách kỳ quái tại chỗ, mồm miệng lắp bắp như niệm chú:

- Khoan!... Tí! Tí nữa! Rồi, hay lắm! Tí nữa! Rồi! Được rồi! Sắp được rồi ấy khéo... Đừng sang trái quá. Trời! May quá! ấỵ kìa...

Trên cầu, bánh xe đã lăn đúng tới chỗ hiểm nghèo. Đúng ra, chiều dài chiếc cầu cũng chỉ nhỉnh hơn độ dài thân xe chút ít nhưng thời gian như ngừng lại ở dưới sức đè của những chiếc bánh cao su lăn rất chậm ấy. Chỉ cần một bánh nào đó đè xuống chỗ gỗ nứt là cả chiếc xe năm tấn sẽ lật nghiêng... Nhưng chiếc xe vẫn như con quái vật bị mù, cứ gập gù nhích dần từng phân không cần biết đi đâu gì sẽ xảy ra ở ngay trước mắt. Nó thờ ơ học, phả khói mù mịt. Trong làn khói, người ta nhìn thấy cái đầu người lính im phăng phắc như tượng. Rắc! Chiếc cầu bật kêu lên và oằn xuống...

Cô gái áo xanh bưng chặt tay vào mặt, kêu lên:

- Ôi! Ghê gớm quá! Nói người ta dừng lại đi! Tôi không thể nhìn được nữa.

Nét mặt cô gái áo nâu cũng tỏ ra thất sắc, những ngón tay nhỏ nhắn xoắn vào nhau. Riêng anh bác sĩ vẫn không ngừng đốt thuốc, vờn trán nhăn lại

trong một nỗi lo toan rõ ràng là không dính dáng gì đến cảnh tượng đang xảy ra.

Bất cần tất cả, chiếc xe vẫn móm sát về bên trái bờ tiếp. Một bên là khe, một bên là những thanh gỗ nứt, chiếc xe chỉ còn một khoảng rất hẹp để chuyển động, cái khoảnh ấy quá mỏng manh, tưởng như không được chênh đi bằng sợi chỉ.

Đột nhiên chiếc xe dừng lại như hút hơi, như cây kè muốn đến đâu thì đến, rồi bất thần vượt nhanh lên. Trong tốc độ rối loạn ấy, hàng bánh xe bên phải có vẻ động lòng trắc ẩn, chỉ lướt êm bên rìa vết thương tích của cây còi. Và không đầy mấy giây sau, chiếc xe đã bám lên được mặt đường, kiệt sức không hay rằng nó đã để lại phía sau một cảnh tượng rùng mình: những vết nứt ấy rộng hoác hơn, rung lên bần bật.

Xe tắt máy.

Anh lái râu ria như chỉ chờ có vậy là tung chân nhảy lên, mở toang cửa bệ bổng người lính xuống đất. Anh lính cười ngược nghịu, đẩy tay vào phản ngực vạm vỡ của bạn, chồi chân xuống, trên vầng trán xanh xao đọng lại những giọt mồ hôi lấm tấm. Sau giây phút bàng hoàng, người ta nhanh lên, xô lại với anh. Nhưng anh đã lại lặng lẽ đi xuống còi. Người lính chăm chú quan sát lại thân còi một lần cuối rồi nhanh chóng đi ngược lên, tiến đến chiếc xe thứ hai.

- Thấy vậy, anh lái to ngang vội chạy theo, kêu vẳng lên:

- Thôi, thôi! Như thế là đủ rồi, tha cho nó. Tim tôi đến vỡ mất. Lần này chiếc còi không chịu nổi đâu cứ để nó cho tôi, mọi người cứ đi trước đi! Đành vậy...

Câu cuối, miệng anh nói méo xẹo như sắp mếu!

Người lính vỗ vỗ vào mu bàn tay to bè của anh lái mỉm cười:

- Chưa đến nỗi đâu. Tin tôi đi? Hồi còn là lái xe tôi cũng đã gặp những trường hợp giống thế này, thậm chí đằng trước đằng sau còn đầy mình nữa. Vả lại - Anh chỉ cây còi - nó cũng tã quá rồi, cần để những chỗ hư hỏng đứt rời ra sửa một thể, để lấp lửng vậy nguy hiểm cho những xe sau.

Rồi không chờ cho người chủ xe thuận hay không, anh bước nhanh vào khoang lái. Ngẫm nghĩ một chút, anh lái cũng nhảy lên, mặt lì lì như sắp ra pháp trường, bàn tay chuối mẩn xoa mạnh vào mặt kính mờ nước.

Tiếng nói của anh lái râu ria bỗng cất lên run run:

- Nào ông thầy thuốc, làm ơn cho tí lửa.

Chiếc xe lấy đà ngay từ lúc chuyển bánh và khác với lần trước, gần đến cầu nó đột ngột tăng tốc độ tối đa. Thế rồi trước sự hãi hùng tột độ của những người đi nhờ, nó phóng vọt qua cầu như một quả đạn khổng lồ. Chỉ nghe thấy "rầm" một cái rất mạnh, chiếc xe đã ghéch mũi bò an toàn trên mặt đường như vừa hoàn tất một trò chơi tinh nghịch. Sau nó, cả chiếc cầu đã bị sập xuống hoàn toàn, để hoác ra một lòng khe trắng sương.

- Hoan hô! Hoan hô! Đây là một trò xiếc chứ không phải là lái nữa - Anh lái râu ria nhảy chơi chơi lên như một đứa trẻ - nửa đời người qua lại đường này, đây là lần đầu tiên gặp một tay lái thần sầu. Sư phụ! Đàn em xin bái phục sư phụ! Kỳ này xin bỏ nghề vè đuổi gà cho vợ thôi.

Anh cười ha hả, nắm chặt hai bàn tay người lính rung rít, không cần biết đến khuôn mặt xương xương ấy khẽ nhăn lại. Anh bác sĩ cũng khoan thai đi tới, cổ nở một nụ cười rất tươi, một tay chìa ra khoáng đạt, tay kia vỗ nhẹ lên vai người lính:

- Khá lắm! Cho tôi xin được bắt tay con người dũng cảm một cái nào. Rất khá! Xin cảm ơn!

- Có gì đâu anh! Nhớ lại một chút kinh nghiệm trước kia thôi - Anh lính tỏ ra bối rối trước sự vồ vập hơi thái quá của mọi người - Kìa! Mọi người lên xe cả đi không ướm hết.

- Anh quay người tìm đường đi xuống khe có vẻ muốn rửa tay chân. Trong bóng chiều, người ta thấy chân trái anh bước hơi hụt hẫng, cái thân hình gầy gầy đổ xiêu sang bên phải.

Anh lái râu ria nhìn theo bóng kêu lên:

- Chết cha! Không khéo do cử động mạnh quá, chân anh ấy bị đau rồi!

- Thế nào anh? Đau chân à? Phải bóp dầu nóng cho anh ấy chứ!

Cô gái áo xanh đã hoàn toàn lấy lại được vẻ duyên dáng đáng yêu vội vàng sẵn đón hỏi và có ý định trèo lên xe lục tìm cái túi xách.

- Loan! - Anh bác sĩ nhắc khẽ, mặt nghiêm lại.

Cô gái khẽ "hừ" một cái rồi mỉm cười bẽn lễn trong cái tư thế phục tùng vừa ngoan ngoãn vừa nũng nịu.

Kỹ sư Thoa quay lại nói nhỏ với người yêu:

Anh Phụng!.. Hay là anh chạy theo đỡ người ta xuống một chút. Đường trơn lắm!

Phụng chớp chớp mắt:

- Hả?... Anh cũng chợt nghĩ như thế. Nhưng... em kìa! Anh ta sắp xuống tới nước rồi. Vả lại... tính cách những con người như thế thường không

thích phụ thuộc, cái gì cũng muốn tự mình. Nhiều khi sự can thiệp không đúng lúc lại trở thành xúc phạm.

Cô gái nhìn theo người lính đang lần tìm những bước khó nhọc trên đá trơn, nhíu mày lại:

- Anh có thể ít bình luận và ít triết lý đi được một chút không? Em nhức đầu lắm!

- Anh đưa em lên xe nhé! Lạnh quá đấy mà - Anh bác sĩ sợng lại, nói át đi

- Đường đất này đáng lẽ không nên bắt tội em đi. Đáng lẽ phải để em...

Cô gái không nghe hết câu, quay lưng bước đến xe.

Hai chiếc xe cặp kè nhau chạy được một đoạn đường nữa thì trời ụp tối.

Trong buồng lái chiếc đi sau, chuyện trò lại nổi lên râm ran. Có lẽ sau những việc xảy ra như thế, người ta trở nên gần gũi, thân mật với nhau hơn. Người lính cũng bắt đầu tỏ ra linh hoạt, tuy chỉ thỉnh thoảng anh mới trả lời phải chăng những câu hỏi của mọi người. Đèn ca-bin được bật sáng, tạo nên sự thu nhỏ tuyệt vời của một căn phòng ấm cúng.

Anh lái hất mặt về phía chiếc xe trước nói:

- Đó là một thằng chồng yêu vợ chưa từng thấy. Đi đâu cũng chỉ nhắc đến vợ, nghĩ về vợ, vợ là tất cả, nhất vợ vậy mà vợ con nó có yêu đâu, sinh ra là phải lòng thằng khác. Thằng chồng như ăn phải thuốc ngải, càng bị đòn lại càng say như điệu đờ. Và những đứa con cứ tiếp tục ra đời.

- Không có lý! Làm sao mà tin được kia chứ. Các anh là chỉ hay phịa - Cô gái áo màu xanh lên tiếng phản đối và tỏ vẻ sẵn sàng được tranh luận - Thế hóa ra đàn bà chúng tôi không yêu chồng chỉ vì người chồng quá tốt, quá đại lượng với chúng tôi à? Vu cáo!

- Ờ hay...! Anh lái bỗng ngân nga như bài ca cải lương - Tôi không yêu anh ấy được vì anh ấy tốt quá! Đơn giản thế mà mình không nghĩ ra.

- Có đấy! Từ lúc đi đến giờ, Phụng giờ một tờ báo nước ngoài ra đọc lãnh đạm, lúc này mới cố lấy lại vẻ chủ động tự nhiên lúc đầu - Đàn ông đẹp ở khát vọng. Thông thường những phụ nữ có trí thức, có tình cảm mãnh liệt sẵn sàng làm nô lệ cho người mình yêu còn hơn những kẻ mình không yêu làm nô lệ cho mình.

- Như kỹ sư Thoa của anh chẳng hạn - Cô gái áo xanh chen vào.

- Tất nhiên có rất nhiều ngoại lệ - Anh bác sĩ dừng lại.

- Ôi chà? Rắc rối! - Anh lái nhăn nhó - Theo tôi ấy à đối với người đàn bà, anh cứ hết lòng là họ hết lòng lại, còn nếu anh đều, họ sẽ đều gấp mười

lần. Mà họ cũng hay đáo để. Nếu họ thực sự yêu thì dù anh tốt hay thỉnh thoảng có "vấp" một chút, họ cũng vẫn yêu, tha thứ hết, như bà mẹ già ấy. Đàn bà họ chúa ghét sự lộn sòng thiếu thành thực. Được không?

Nói dứt, anh lái thử phào một cái như sắp bị đứt hơi. Cô áo xanh không chịu:

- Vậy thì anh giải thích thế nào về vợ chồng cái anh ở Tuần Giáo kia? Cả cô sinh viên bất thần đổ bộ lên Lâm Đồng và cả ngay vợ chồng ông tài kia nữa?

Bim! Bim!... Có vẻ đuối lý, anh lái nhấn còi om sòm mặc dù đoạn đường này không có cái gì đáng phải bấm còi như thế cả.

Tiếng còi ấy làm chiếc xe trên dừng lại.

- Cái gì thế - Anh lái to ngang ngoái cổ lại hỏi. - Buồn ngủ bỏ mẹ! Tờ nghỉ lại đây... Đằng ấy có vội cứ đông trước đi, không rảnh... Hả?

Im lặng một lát rồi một tiếng nói to:

- Đành vậy, tớ bay luôn nhé! Con đầu lòng! Thông cảm. Gửi lời tớ chào ông bạn biên phòng tốt bụng, nói ông ấy sau tết mình sẽ ghé, đón xuống nhà chơi và kiếm cho một cô vợ thật giòn, nếu quả thật chưa có vợ. Gửi lời chào tất cả. Đi an toàn! Tha lỗi, tớ không xuống xe được, cồng chân quá!...

- Đi đi! Nhưng mà khi về rửa mặt nhìn cho kỹ đấy không khéo lại ra... con lão hàng xóm.

- Gớm! Ông này ăn nói ác miệng thế - Loan buột miệng kêu lên.

Anh lái cười khà khà. Thoáng chốc, chiếc xe trên đã mất hút, chỉ còn tiếng động cơ vọng vào khe núi nghe âm âm.

- Bây giờ thế này - Anh lái tắt máy - Hiện ta đang ở chính giữa đèo Phỉ. Gần đây có một cái chòi quân báo, tôi đề nghị tất cả vào đó kiếm chỗ nấu ăn rồi nghỉ. Gạo và thực phẩm trên xe có, đừng lo. Riêng tôi ở lại trông xe, mai sớm đi tiếp.

Mọi người nghe nói vậy gật đầu liền. Người lính từ nãy ngẩng im, bây giờ mới rụt rè đề nghị:

- Vùng này không nên ở lại xe một mình. Anh cũng cần phải ngủ để lấy sức cho ngày mai. Tôi ở lại với anh, người thức kẻ ngủ càng vui.

- Không được! ông trông đuối lắm. Vào đó kiếm đóng lửa mà sưởi cho hời sức. Tôi thức đêm quen rồi. Hơn nữa, hôm nay ông có quyền được nghỉ ngơi kỹ càng.

- Thôi thế thì trừ đờng chí bộ đội, ta cũng ở cả lại cho vui. Thức một đêm để nhớ - Cô áo xanh nói:

- Theo tôi - Bác sĩ Phụng nói át luôn - nhiệt độ gần bằng không thế này, không thể đùa cợt được. Lá phổi của chúng ta chưa thích nghi được ngay đâu. Có lẽ nên thế này: tất cả cứ vào lán ngủ và cứ thứ tự thay nhau trực xe, tất nhiên ưu tiên cho phụ nữ trực giờ đầu - Nói xong anh ta ghé tai cô kỹ sư nói một câu gì đó nhưng không thấy cô gái trả lời.

- Thôi được rồi - Anh lái sốt ruột khoát tay - ăn đã! Đói bỏ mẹ, trước hết phải làm một bụng cơm đã. Có cái xe ranh, bàn tán chi cho nhieu.

*

* *

Nhưng rồi cuối cùng cũng chỉ có anh lái và người lính biên phòng ở lại ngoài xe. "Bọn mình sương gió quen rồi, bắt mấy ông mấy bà trí thức ấy ra xe thấy không nổi". Anh lái nói vậy. "Hơn nữa cái tay bác sĩ đẹp trai ấy nói thì nói vậy nhưng trong bụng cũng không thích thú gì". Anh nhận xét thêm.

Họ đi rút, lượm củi rác ở xung quanh về chụm thành đống lùm lùm rồi xòe diêm nhét vào giữa. Ngọn lửa khó nhọc bò lan tí tách rồi phụt lên.

- Sống rồi. Anh lái xoa tay cực kỳ khoái trá - Chà! Bây giờ có chút rượu với mấy hạt lạc rang giòn nhỉ? Chắc tay bác sĩ còn rượu?... Nhưng thôi, cách rách?

Chưa tới chín giờ, còn sớm quá không biết làm gì anh lái lóc cóc lôi cây đàn ghi-ta trong ca-bin ra đánh xềng xềng. Cây đàn chắc cũng rong ruổi nhiều nên xây xát, cũ mèn như chính cái khoang lái lem nhem của anh ta. Anh đàn không hay, thậm chí còn khá dở nữa nhưng bù lại, giọng hát của anh lại rất quyến rũ với nó nên nghe cũng đỡ buồn. Vả lại, giữa bốn bề sương gió, chỉ có một ngọn lửa hồng làm điểm tựa cho tâm hồn, tiếng đàn nào mà chẳng gây xốn xang? Sự quạnh vắng làm cho tiếng hát hay hơn, ngọn lửa nhỏ đưa đầy tiếng đàn vào chiều sâu khác lạ. Tất cả cảnh sắc nơi đây phủ khoác lên người anh lái xe một hình hài nghệ sĩ đẹp dị thường. Có lẽ bị thu hút bởi tiếng hát của bạn, người lính dừng tay cời lửa, mắt trượt đi đâu trong những suy tưởng băng quơ.

- Đây - Anh lái ngừng tay - Hai cô gái ấy đẹp ác đấy chứ? Chắc! Mà cũng chắc gì đã đẹp. Sướng! Đàn bà... kỳ lạ thật?

Người lính bật cười nhìn vào mắt bạn, với vẻ thấu hiểu.

- Nhưng mà này, - Anh lái nháy mắt - cái cô áo xanh xanh ấy có vẻ khoái ông tợn. Chỉ cần nhìn khoé mắt, cái miệng của cô ta là có thể đoán ra ngay. Cô ta đang lách đôi hay là ông...

- Lại tằm phào nữa rồi. Thôi đi ngủ đi ông tướng - Người lính lại cười - Mệt quá nên toàn nghĩ nhảm. Ngủ một chút đi, để tôi trông cho...

- ừ thì ngủ. Hai tiếng nhé. Đúng mười hai giờ nhớ gọi mình dậy. Mà này! Cái cô kỹ sư ấy sao trông buồn thế, nhìn vào mắt cô ta, mình cứ thấy héo cả ruột. Chắc là...

- O' hay! Đã nói đi ngủ mà. Ngày mai xuống phố Việt Kiều rồi tha hồ mà nói.

Anh lái xe đi rồi còn ngoái lại.

- Còn đi đâu này nữa: cái lúc ông ngời lái, cô bé áo xanh có tiết lộ ngày xưa bạn của cô ta cũng đã có lần từng yêu mê một tay bộ đội nhưng không thành, chẳng biết tại sao?

Trời như càng thêm lạnh. Lúc lúc cơn gió thổi đến kéo rạp ngọn lửa xuống đất. Cơn gió đi qua, ngọn lửa mỏng mảnh và yếu ớt leo lên, ngúng nguẩy. Đâu đó dưới thung sâu, có con chim gì kêu đêm nghe buồn đứt ruột. Người lính đi ôm thêm một nắm lá khô vèrải vào đống ủ rồi ngời ôm gối nhìn sâu vào ngọn lửa, tư lự. Chắc giờ này đã quá nửa đêm? Trong xe, anh lái không được đánh thức vẫn ngủ ngon lành. Gió lật cây đàn rơi nghiêng xuống đất, anh cần lên dựng trở lại. Gió lật nữa anh ôm luôn cây đàn vào lòng, rồi như một hành động không tự biết, tiện tay anh lơ đãng gảy nhẹ vào dây. Sợi dây đàn rung lên, vang xa, ngân mãi... Âm thanh ấy quyến rũ, thúc đẩy anh nâng cần đàn lên ngang ngực. Những ngón tay lạnh cóng của anh tự nhiên chuyển dịch như một sự nhớ nhung quen thuộc. Một hợp âm vang lên mền mại. Một hợp âm khác... Rồi liên tiếp những hợp âm xuất hiện. Trong chuỗi âm thanh xô bồ ấy, người ta nhận rõ được một giai điệu đứng hơi tách ra; nổi dần lên, rõ nét hơn; cái giai điệu rì rầm như một lời tâm sự. Trăm nghìn đốm lửa lúc quẩn quanh, lúc long lanh dồn tụ vào tiếng đàn. Con mắt anh lúc ấy tỏa sáng, tràn trề sinh khí đang mở to nhìn sâu vào chính lòng mình. Anh không hề biết rằng hai cô gái đã đi ra, đứng sau anh tự bao giờ.

Cho đến một lúc dường như cảm nhận được sức tỏa ấm của thân thể hai cô gái, người lính dừng lại, hạ đàn xuống.

Hai cô gái ngời xuống bên lửa.

- Anh đàn nữa đi...

Người lính thoát giết mình.

- Chết! Các chị... Sao các chị lại ra đây?

- Trong ấy lạnh quá cũng không ngủ được - Cô áo xanh cúi đầu xuống khe khẽ trả lời - Anh đàn nữa đi? Anh đàn hay lắm.

Ngồi buồn chẳng biết làm gì gây bực cho qua đêm ấy mà.

- Hình như anh đang có tâm sự gì, nghe tiếng đàn...

- Chị cứ hay tưởng tượng 'ra thế thôi - Anh lính lúng túng - Lính tráng chúng tôi đơn giản lắm? Có gì là buồn ra hết, có lưu cái gì trong bụng đâu. Anh chợt dừng lại khi bắt gặp cái nhìn của cô kỹ sư từ nãy vẫn im lặng rơi thẳng vào mắt anh. Cái nhìn ngay thật, hồn hậu nhưng sao mà thấu đáo.

- Chết! - Anh đứng dậy - Lửa sắp tắt rồi, tôi đi kiếm ít củi gốc đốt thêm.

Chà! Mưa xuân mà dữ thế!

Bóng anh vừa khuất vào sương, anh lái xe đã nhảy phốc xuống, giọng tỉnh khô:

- Tôi cũng không ngủ được. Ta cùng ngồi cho ấm. Anh xoa xoa tay lên ngọn lửa hết sức tự nhiên.

Cô áo xanh kê guốc ngồi hẳn xuống mặt đường:

- Sao cái ông bộ đội của anh ít nói thế? Muốn gọi chuyện cũng khó khó là. Anh lái nhón một hòn than đỏ rực đặt gọn vào lòng bàn tay, châm thuốc:

- Biết đâu anh chàng lại đang gặp sự cố gì trong tình cảm? Tôi để ý thấy lúc các người luận về yêu đương trai gái, mắt anh ta cứ tối sầm tối sì. Coi chừng đấy, không khéo lại chạm lòng người ta.

Suýt! Cô áo xanh vội đưa ngón tay trở lên môi như vừa làm điếu gì đó đại dột.

- Chết không! Thế mà em không biết. Suốt buổi cứ... Bọn mình nhiều khi vô ý quá Thoa nhỉ?

Cô bạn gái không trả lời.

Có bước chân người lính sào sạo dẫm trên đá sỏi lộn về Anh lái đứng dậy, vịn lưng răng rắc...

- Thôi, nói đùa vậy thôi, thức cả đêm với nhau ở đây để thành hấp cả à?

Mấy chị trở về vị trí đi! Hai đứa tôi cũng đi kèn này, trực làm quái gì.

Nằm tráo trở đầu đuôi trong ca-bin cũng vừa chân. Chỉ ngại hơn một tuần rồi... cái mùi bít tất... khà!

Hai cô gái làm như không nghe thấy vẫn im lặng tiếp lá cành vào lửa. Hai khuôn mặt sáng hồng lên, hai đôi mắt dựng lửa cháy long lanh. Tự nhiên

anh lái đứng ngậy ra một chút, khuôn mặt râu ria mềm hẳn đi... nhưng tiếp liền đó là một cái hất tóc khá khinh bạc, anh lùng lững đi lại xe.

Người lính đặt xuống đất một ôm củi gỗ, nói vui:

- Ngồi trên xe lúc sáng chị Thoa có nói thêm một cái bắp ngô. - Đụng ánh mắt cô gái nhìn lên anh hỏi nhỏ - Chị có lẽ mệt? Nên vào lán mà nằm, đừng ngồi đây, sương muối độc lắm?

Cô gái không nói gì, chỉ khẽ lắc đầu.

Vừa lúc đó có tiếng giày bước nhanh tới:

- Kìa Thoa! Em ở đây à! Cả cô Loan nữa! Liều thật đấy, vậy mà anh đi tìm khắp. Vào ngủ đi, anh vừa mượn được chiếc chăn không sạch lắm nhưng đắp cũng được. Vào đi!

Bác sĩ Phụng từ bóng đêm đi ra, người co ro, mắt mòng mọng sau một giấc ngủ chưa đầy. Loan tươi tỉnh hẳn lên:

- Biết ngay mà. Em đoán thế nào rồi anh cũng phải mò ra đây thôi, chắc đang ngủ nằm mơ thấy nàng biển hả? Thôi quá nửa đêm rồi, ta ngồi cả đây trò chuyện cho vui, anh! Đã mấy khi có một đêm hoang dã. Ngồi xuống! Ngồi gần lửa đây cho ấm, anh! - Giọng cô gái bỗng trở nên nũng nịu, và khéo léo dịch người nhường chỗ.

Chính lúc đó, cô gái áo nâu đứng dậy:

- Thôi về lán đi Loan? Tao buồn ngủ lắm rồi!

- O... Cái con này hay nhỉ? Vừa mới lúc này... Ma phải nó nhập vào người mày phỏng?

Nói thế nhưng cô cũng miễn cưỡng đứng dậy đi theo bạn. Anh bác sĩ ngán ngừ một chút rồi cũng cáo từ hai người về theo, đáng đi về vội...

- Cái thằng! Chỉ được cái phá quấy!

Anh lái vắng theo một câu rồi cũng xít xoa leo lên xe. Dưới mặt đường, bên đồng lửa, chỉ còn một mình người lính.

*

* *

Sáng hôm sau, đất trời có quang quẻ hơn nhưng gió vẫn nhiều. Những chỗ nào trên da thịt bị gió thổi vào đều tím ngắt đi cả.

Chiếc xe tiếp tục nổ máy vào lúc sương bắt đầu tan. Có lẽ suốt đêm qua trừ anh lái, không ai ngủ được nên sáng nay nét mặt người nào cũng phờ phạc. Xe chuyển bánh với một tốc độ thật dễ chịu mặc dù vẫn tiếp tục lên dốc.

Trong khoang lái, như hôm qua, những tấm lưng êm ả ngã hẳn vào thành ghế, riêng người lính vẫn chọn cho mình một tư thế ngồi mớm mép ngoài

chân phải liên tục bắt chéo lên nhau vì cô gái áo nâu không còn tự nguyện bớt đi một chút diện tích của chính mình bằng cách nghiêng vai nép sát vào người yêu như trước nữa.

Khoảng gần trưa, chiếc xe bỗng nhô đầu vào một vùng thoáng đãng đến ngỡ ngàng. Những đỉnh cao chắt ngất triền miên bùng lấy mặt con người bất chợt nứt ra, toác rộng thành bầu trời. Bầu trời xuân.

- Đã đến cổng trời, thưa quý vị!

Anh lái xe xướng to, mặt mũi rạng rỡ như một nhà vô địch thế vận hội đã vượt đích. Tất cả thở phào nhẹ nhõm. Thế là đoạn đường khổ ải nhất đã nằm lại phía sau. Từ đây tới cửa khẩu không còn là vấn đề gì nữa, cứ nhắm mắt xe cũng êm ả bon tới nơi.

Sau một phút nhấp nhõm, người lính biên phòng quay sang anh lái:

- Anh cho tôi xuống đây.

- Xuống đây? Sao không đến khẩu luôn?

- Cũng... có chút việc.

- Lại có chiến dịch gì nữa rồi? Gớm! Mấy ông làm ăn vừa vừa thôi chứ, muốn tự sát chắc. Thôi được, xuống thì xuống.

Mọi người quay lại nhìn anh. Chỉ đến lúc ấy họ mới kịp nhận thấy sự ra đi của anh bất ngờ quá! Họ cứ chắc mẫm rằng con người đã có những kỷ niệm gắn bó ấy sẽ đi cùng với họ đến điểm cuối cùng đông vui, tấp nập rồi sau đó... Nhưng chiếc xe đã dừng lại ở điểm cao rộng thoáng.

- Nghỉ! Nghỉ xả hơi luôn thôi! - Anh lái tắt máy - Nào! Xin mời tất cả xuống xe làm một động tác tiễn biệt bạn bè.

Người lính loay hoay lôi ở gầm ghế ra một cái balô bạc phếch, nắp có nẹp một chiếc chiếu hoa đã cũ, khoác lên vai. Mọi người đã đón đợi sẵn anh ở dưới đất.

Vẫn cái dáng điệu ngượng nghịu không quen bộc lộ tình cảm, anh chìa tay ra với từng người, miệng cười thật hiền hậu:

- Đi mạnh khỏe an toàn! Chúc các anh các chị đi mạnh khỏe an toàn.

Đường từ đây đi dễ rồi. Bữa nào có dịp, mời các anh các chị ghé vào chỗ tôi chơi. Mùa hè cảnh đẹp lắm, mát lắm!

Không ồn ào, không chúc tụng, người ta siết chặt bàn tay lạnh cóng của anh. Duy chỉ có anh lái là vẫn tỏ ra thật vô tư:

- Tôi chả bắt tay đâu. Tháng nào chẳng gặp mà bắt với bớ. Cứ làm như tiễn nhau đi "B" không bằng. Khóc bây giờ đây này - Nói vậy nhưng anh cũng ôm lấy bạn siết chặt, giọng chìm đi - Nhớ giữ gìn sức khỏe nhé! Có thiếu

món gì cứ nói với tôi... Tính tặng anh cây đàn nhưng sợ mang đi khó, để lượt về tôi sẽ tự tay mang đến, mang quà tết luôn. Cho gửi lời thăm ông đần trưởng.

Đến lượt cô gái áo xanh không cần giấu sự bịn rịn:

- Anh còn phải đi bộ xa không?

- Khoảng hơn năm cây.

- Chao ôi! Xa thế kia ư? Chắc toàn đèo dốc, gặp ghềnh, chân anh đau thế đi thế nào?

- Cám ơn chị! Bọn tôi đi bộ quen rồi.

Với tất cả sự đồ ải, tráng kiện, bác sĩ Phụng lại đặt bàn tay lên vai người lính, giọng nói cố tỏ ra ấm áp mà cái miệng cười sao vẫn truội đi:

- Thôi, đừng chí bộ đội đi nhé! Mong gặp lại nhau. Nếu có dịp, mời đừng chí đến làm khách chỗ chúng tôi. Cứ hỏi bác sĩ Phụng, chuyên gia y tế ở Phôn - xa - văn hay Lê Thị Thoa kỹ sư cơ khí cũng được. Chào! Chúc thượng lộ bình an.

Người cuối cùng anh bắt tay là kỹ sư Thoa. Cô hơi đứng lùi lại sau mọi người một chút và từ đầu đến giờ chưa nói một câu nào, chị lặng nhìn anh.

- Chị Thoa đi nhé! Sang bên ấy ấm trời hơn, chắc chị sẽ vui vẻ trở lại. Chúc chị một kỳ nghỉ phép hạnh phúc.

Cô gái vẫn chỉ lặng nhìn. Cái nhìn ấy khiến người lính thấy ngọt ngào, anh nói khẽ:

- Có thể không bao giờ tôi còn gặp lại chị... các chị nữa... Chị có một đôi mắt rất giống... Thôi tôi đi!

Anh quay nhanh người lại, cười vẫy tay với tất cả, rào bước... Và chỉ đến lúc đó, mọi người mới chợt nhìn thấy trên nắp ba-lô có buộc chiếu của anh có viết một dòng chữ bằng mực đen tô đậm: "Phạm Văn Thân - Đồn biên phòng số..." Họ đưa mắt nhìn nhau... Anh lái lẩn bấn, mặt nhăn quắt lại:

- Khổ tôi chưa? Tôi mù!... Chắc anh ấy vừa ra viện? Khổ!...

Anh lính vẫn rào bước... Dáng anh đi khắp khiêng trên chiếc cầu treo đang lung liêng theo chiều gió, chốc chốc chiếc ba-lô buộc chiếu lại tuột xuống bả vai. Bóng anh khuất dần trong sương. Thỉnh thoảng ngoái đầu nhìn lại, thấy mọi người vẫn dõi theo mình, anh lại như vấp nhẹ một cái, người hơi chao đi.

Chợt cô gái áo xanh kêu lên:

- Tôi đề nghị hay là chúng ta cùng đi tiễn anh ấy một đoạn. Dù sao cũng mang đỡ được cái ba-lô và cho anh ấy đỡ tủi.

Anh bác sĩ cười rất lạnh, giọng nói không chỉ còn là khúc chiết nữa mà rắn đanh lại, nhọn hoắt:

- Thật là một sự lãng mạn khờ khạo. Tiễn ư? Thật là quá dễ dàng và rất nên làm nhưng thử hỏi đưa nhau một đoạn ngắn cũn trên cả đoạn đường vắng đặc năm ki-lô-mét, phỏng có ích gì? Chưa nói đồng chí lái xe tốt đây có đủ kiên nhẫn để chờ chúng ta kết thúc trọn vẹn màn cải lương mùi mẫn ấy không? Đúng thế chứ đồng chí lái xe?

Đang mải suy nghĩ đi ầu gì, anh lái hạ luôn một câu:

- Tùy!

Không khí lặng hẩn đi. Gió thổi qua cổng trời ào ào như bão. Bóng dáng người lính khuất dần xuống dốc, nơi ấy có một cái khe khá sâu phải vượt qua. Đúng lúc mọi người chuẩn bị quay lại bước lên xe thì cô gái áo nâu bỗng xuất hiện từ phía sau. Mặt cô gái tái nhợt đi rồi thoát đỏ bừng, tất cả lửa đêm hầu như đều bay về dồn tụ vào đôi mắt buồn buồn ấy, tạo nên sắc thái sáng rực của người đang lên cơn sốt cao. Dường như có chứa cả sự giận dữ tức thì và cả những đi ầu chất chứa từ lâu, tiếng nói cô ngắt đi:

- Nếu mọi người không ai đi thì tôi đi. Tôi sẽ đưa tiễn người ấy... Không thể vô tình như thế được.

Nói rồi cô hất mạnh mái tóc cắt ngắn ra phía sau, bước đi luôn. Dáng cô đi thoăn thoắt như không phải để cho mau tới điểm trước mặt mà cho mau xa cái điểm sau lưng. Bước lên cầu treo, bước chân cô hơi dừng lại... ngập ngừng rồi lại đi nhanh hơn. Cái thân hình con gái cân đối, uyển chuyển sớm chìm dần vào sương.

Anh lái cho tay lên miệng gọi với theo:

- Đi cẩn thận đấy! Cái cầu!

Nhưng không có tiếng đáp lại, chỉ có giọng anh âm vang giữa cổng trời. Cạnh anh, bác sĩ Phụng ngó ra một chút và khi chợt hiểu, anh há miệng định kêu lên một tiếng gì đó dữ dội lắm nhưng không được, ở đó chỉ có một làn hơi nước trắng đục bay ra... Nhìn theo bóng dáng cô gái đang mất hút ở phía bên kia cầu treo, mắt anh sầm lại, bạc đi. Giây phút thất thần ấy chỉ có một mình anh hiểu: cái bóng dáng đáng yêu kia sẽ không bao giờ còn là của anh nữa, dù cho ngay bây giờ, cái con người ấy có quay lại, có ng ồi cạnh anh đi tiếp chặng đường.

Qua cổng trời, gió lạnh vẫn từng đợt từng đợt l ồng lộng thổi về

Phố Nhà Binh

Tất nhiên căn phố dài một ngàn hai trăm mét đó có tên gọi đường hoàng nhưng lâu nay, do quen miệng, người ta cứ kêu là phố Nhà binh cho khỏi lẫn với các khu phố dân sự khác.

Chỉ mới cách đây chừng đôi ba năm thôi, cảnh sắc nơi này còn vắng lặng thâm trầm lắm. Đường như tất cả các căn hộ to nhỏ, ngắn dài đều bảo nhau khinh khỉnh xây lưng ra đường, khiến cho dãy phố đã tắm tối lại càng hun hút nổi đe dọa rập rình mỗi khi ai đó có việc phải đi sớm về khuya qua đây. Chao ôi là những đêm đông khuya khoắt, cả dãy phố chỉ độc tôn còn lại tiếng giầy đinh quân cảnh gõ uể oải hai bên hè, tiếng trai gái run rẩy thì thầm nhòa chìm vào những vùng tối gốc cây và tiếng cành sấu khô rụng đơn côi xuống mặt đường mỗi khi có làn gió lạnh thổi qua...

Vậy mà bỗng một ngày, lại như tuân thủ nhất loạt một khẩu lệnh của đảng toàn năng, sau vài đêm hồi hải ngục tường, trở cửa, nói mái... phất một cái, các căn hộ rùng rùng chuyển động ngỗ ngược quay mặt ra với cuộc đời. Bao mảng tường rêu phong tựa hồ đã bị bỏ quên hàng ngàn năm in nhờ nhờ dấu chịn ngọt ngào của thân người bỗng phát khởi thành những khuôn sáng vuông tròn chan hòa đủ màu đỏ, vàng, xanh, của đủ loại kiốt thấp cao: mỹ phẩm, uốn sấy tóc, photocopì, giầy dép da, điện lạnh, cà phê Berr, cà phê Noa, bún phở, xe máy, thuê và ghi hình video và sự sang trọng đến ngốt người của các đại diện giao dịch Mếch này, Tếch kia... Phố nhà binh ngày ngày bị phá vỡ cấu trúc từ bên trong để hóa thân thành một khu phố thương mại náo hoát. Và người nhà binh cũng tự vặn mình phá vỡ mọi mặc cảm, định kiến, mảnh giáp trụ quân phục, vị thế cố hữu của phẩm hàm tướng tá, gia phong gia phả... để cố gắng hòa nhập vào dòng đời đang cuộn chảy bên ngoài, mong tìm được cuộc sống khả dĩ còn gọi được là... Cuộc sống.

Tôi cũng có một anh bạn thân ngụ tại một căn hộ trong phố đó mà mỗi khi về Hà Nội, tôi không thể không ghé qua ăn nghỉ. Sau một ly rượu ngà ngà, nhìn Thẩm (tên người bạn) trẻ trung, cường tráng, lạnh lợi và có đôi phần viên mãn, lại liếc nhìn căn hộ hai buồng không to tát nhưng xinh xắn, tiện nghi và ấm cúng, tôi bất giác buột miệng nói ra một câu mà đáng lẽ ở vào cái tuổi tôi chẳng nên nói:

- Giả dụ như mình Thẩm ạ... Tất nhiên nói theo cảm nhận cá nhân thì... thì mình...

- Thì dù có ăn rau ăn cháo, một thằng đàn ông chân chính không bao giờ được phép để vợ đi như thế chứ gì? - Thẩm nói tiếp hộ tôi với cái cười dễ dãi, rất tươi - Khỏi lo đi! Mỗi người một quan niệm, mỗi người một hoàn cảnh, một phận số, mình tin ở cô ấy. Mà... Hả? Dù có thế đi nữa thì đã làm sao nào? Miễn là khi cô ấy trở về, bọn mình sẽ sống ổn hơn, nhân quần hơn, tương lai con bé Hương Thảo sẽ được đảm bảo. Đó là cái chính, chứ ông bảo lừa bọn mình còn làm được gì nữa, coi như bỏ đi rồi. Hả?

Nó "hả" cái kiểu nện quả tạ vào mặt người ta như thế thì còn cách nào khác là lặng lẽ gật đầu. Rồi tôi cũng bỗng dưng bật cười vì cái suy nghĩ ngớ ngẩn rằng không còn nhận ra thằng Thẩm ngày xưa nữa. Một thằng Thẩm to cao như lực sĩ, cười ha hả, giọng oang oác, vui chửi tục, buồn cũng chửi tục, mặt mày lúc nào cũng tươi tỉnh rõ ràng như sắp sửa vào cơn hưng phấn. Còn giờ đây, bộ pi gia ma trưởng giả đã thay thế cho chiếc quần cụt thể thao nó thường mặc ở nhà, thoát trông giống như cái thằng đàn ông mắc bệnh phong tình, bữa cơm đã có cốc nước đá lạnh để cạnh mâm, vừa ăn vừa chiêu đãi dần dà, xem ra lời ăn tiếng nói, dáng đi dáng đứng đã mềm mại khoan thai lên nhiều lắm. Còn Hương, vợ Thẩm, vốn là con một vị tướng tư lệnh binh chủng, Căn hộ hai buồng để thương này là ông cho con gái rượu. Trước đây hai người cùng công tác trong một đơn vị công binh cầu đường, chỉ khác kẻ ở văn phòng, người nằm sâu dưới đơn vị. Yêu cái vẻ yêng hùng chiến trận, yêu tính cách đàn ông khoáng đạt bạo liệt của chàng kỹ sư tiểu đoàn trưởng vốn gốc gác con nhà làm ruộng, cô đã lạnh lẽo khước từ không ít chàng trai tốt người đẹp mẽ, học vị đến nơi, lại con nhà môn đăng hộ đối để chấp nhận tình yêu của Thẩm, tất nhiên sau khi đã qu ân cho cu cậu chỉ còn thiếu nước đập đầu vào tường.

- Này - Tôi hỏi - Đẳng nào thì cậu cũng đã trót khoét tường, trở cửa rồi, có sao không cho thiên hạ thuê mở cửa hàng mỗi tháng kiếm vài trăm ngàn nuôi con?

- Chả bố. Thà đất đai rộng rãi như mấy ông tướng về hưu ở phố này, mỗi tháng ít nhất cũng trên dưới một triệu tiền cho thuê mặt bằng thì lại đi một nhẽ. Nói đùa! Chờ mẹ bé Hương Thảo về đã. Hình như cô ấy có ý định làm ăn lớn, cứ nhấn về là đừng ham lợi nhỏ, tập trung cho con bé có khoảng tĩnh tối thiểu để học hành, chớ để con sớm va đập vào chuyện buôn bán lời lãi, méo mó đầu óc đi. Mình ô kê ngay! Nàng còn dặn: ba tháng sẽ

gửi về một va li, nửa năm gửi về một cái kích, cứ bán đi mà tiêu, đừng dành dụm.

- Cậu hạnh phúc thật!

- Thật lòng đấy chứ?

- Hương vẫn như ngày nào, đảm đang, tốt bụng và rộng rãi.

- Còn cậu - Đôi mắt khá đẹp của Thẩm ánh lên vẻ cảm động chấp chới - Cũng phải tìm đường làm một cú mã hời về Hà Nội đi. Hơn bốn chục tuổi mà vẫn cứ thanh gươm yên ngựa mãi?

- Stop - Tôi lấy lại cái giọng của Thẩm - Mỗi người một quan niệm, một lối sống. Dòng người còn trôi chảy dài dài, cứ thử xem từng số phận sẽ lênh đếnh đến đâu. Đẹp! Kiếm rượu uống bây cái đã.

Thế đấy! Không gặp thì nhớ, gặp rồi lại thường cãi lộn những chuyện không đâu và bao giờ cũng được kết thúc bằng mấy chén rượu cay nồng ở cái quán chè khuya gần đầu đường như thế!

Phố vắng, gió lạnh, ngọn đèn dầu cháy thốc thốc, các cánh cửa chính, cửa sổ của mọi ngôi nhà đã lần lượt được khép kín, xa lắm mới có một tiếng rao bán bánh khúc nóng khàn khàn vang đến. Có lẽ chỉ về đêm, cái phố nhà binh đang biến tướng này mới yếu ớt phục hồi lại cái vẻ thâm trầm xưa cũ. Vẫn lại tiếng cành sấu rơi, tiếng đế giày quân cảnh, tiếng quét rác... Chỉ khác, cả chiều dài dãy phố không còn những cặp tình nhân đứng lả người trong tay nhau.

Khoảnh khắc ấy, tầm mắt đã có chiều bằng lăng của tôi không hiểu sao lại vô cớ ngập ngừng dừng ở góc phố, nơi có một gia đình nhỏ đang loay hoay tìm chỗ ngủ đêm. Một luồng đèn pha xe máy từ đâu đó xa lắm quét tới, đủ cho tôi kịp nhận ra đó là một cặp có vẻ là vợ chồng, một cởi trầ vận quần đùi hay vận khố gì đó, một bế đưa con đang ngủ tựa một cái xác trên tay. Vang lên tiếng nhai mía rôm rốp của người đàn ông và tiếng nựng à ời vụng dại nhọc nhằn của người đàn bà...

- Uống đi, để ý làm gì, cảnh đời thường ở đâu chẳng có.

Mặc Thẩm huých nhẹ vào vai, mắt tôi vẫn dán vào đấy.

- Đôi vợ chồng từ quê lên ăn xin à? Hay dân Phúc Xá chạy lụt?... Nhưng mùa này đâu có phải là mùa lũ?

- Không biết!

- Hay dân chạy chợ, dân lữ độ đường? Có cả đứa bé nữa kia kìa!

- O' hay cái cậu này! - Giọng Thẩm đã cao lên - Ra đây uống rượu hay đi đâu tra xã hội học đấy?

- Ờ... Vừa có tốp quân cảnh đi qua, sao không thấy họ xua đuổi như mọi bận?

- Đuổi cả tỉnh, cả nước - Thăm gắt khế - Nếu xin rỗi thì mời ông về ngủ, ông ạ!

Có lẽ động lòng trước cái vẻ ngơ ngơ của một kẻ ở xa đến như tôi, chị hàng nước lúc này mới cất tiếng khẽ khàng.

- Họ đã cư trú ở đây gần một năm rồi đấy chú ạ! Tội lắm! Mưa thì chạy vào núp trong hàng hiên toà báo, tạnh lại dấp dứ nhau ra đây. Mùa hè còn đỡ, đông về cha con vợ chồng ôm nhau thành một cục tránh gió. Cũng có đợt họ bỏ đi đâu cả tháng, tưởng đi luôn cũng mừng, nhưng rồi lại thấy họ trở về xơ xác, tiều tụy hơn. Đứa bé này mới sinh được có sáu tháng. Con gái, còi cọc chỉ bằng đứa mới nở.

- Sinh ngay trên hè phố ạ? - Tôi buột miệng.

- Còn chỗ nào khác nữa!

- Trời đất! ăn ở vật vờ thế này mà lại còn bày chuyện đẻ đẻ! Rồi đứa bé sẽ ra sao? Rồi họ lấy gì mà sống?

- Vậy mà vẫn sống đấy - Chị hàng nước cười hiên từ - Sống quẩn quít đảo đẽ. Còn đứa nhỏ, dường như ông trời cũng thương, cấm có bệnh tật sai đẹn bao giờ.

- Hết chưa? - Thăm đột ngột đứng dậy.

- Cái gì hết?

Thăm bật cười:

- Là tôi hỏi cái cơn tò mò của cậu đã qua chưa?

- Cậu về trước đi! - Đến lượt tôi gắt lại - Cứ mặc tôi ngồi đây một mình.

- Tuỳ! Cấp thêm cho cậu một thông tin để có cớ mà tò mò: người đang ngồi chuyện trò với cậu là một giáo sư đại học vừa về nghỉ tạm không ăn lương.

Nói xong, Thăm quay người đi vào. Đến lúc này tôi mới chú mục nhìn chị bán quán. Khoảng bốn mươi năm tuổi, tóc uốn cao, cặp mắt hay nhìn lơ đãng lên vòm cây, miệng thi thoảng lại cố tạo ra một cái cười mỉm nhẵn nại.

- Xin lỗi! Chị dạy ở trường nào ạ? - Tôi hỏi.

- Thôi! Biết làm gì chú. Mỗi người một cảnh, chẳng nên nói ra, mà có nói cũng đâu có ai thông cảm, có khi còn gây bực mình.

Đấy, cứ ngẫm như cái đôi vợ chồng khốn khổ kia kìa. Ở đã mòn cả vỉa hè rồi nhưng tình chưa thấy một ai tỏ ý giúp đỡ, chưa thấy một ai hỏi han trò

chuyện nửa câu. Thiên hạ coi đó như việc tất nhiên, dễ hiểu. Buồn không? Ôi dào! - Chị thoát thở dài - Cũng một kiếp người, đêm ôm nhau ngủ cùng queo như con sâu cái kiến, ngày chùng bế con ẻo ẻo cho vợ đi kiếm tiền.

- Chị ta làm ở tổ sản xuất thủ công nào ạ?

- Tổ thủ công... chợ. Ra chợ, ai thuê gì làm đó, không ai thuê, nói phải tội, đành phải chôm chĩa, con móc túi. Miễn là có tiền. Nói vô phép chứ, thậm chí có lần ông nhà tôi còn bắt gặp cô ta đi bắt khách ngoài ga. Khô! Người ngòm cóc cáy, thịt da tong teo như thế có ma nào nó màng. Nếu có thì lại là mấy gã du côn, say rượu chơi quýt, vừa chơi vừa trấn, có đống nào mất hết.

- Anh chùng chấp nhận?

- Sao chú lại hỏi thế? Trên thế gian này thử hỏi có người chùng nào lại chấp nhận cho vợ mình đi làm cái việc kia, nhưng đối thì đầu gối phải bò thôi. Song cũng sầu lắm! Hầu như không đêm nào cậu ta không đánh vợ, có bạn đánh thâm tím cả mặt mày, tôi phải đỡ vào nhà lấy rượu mật gấu xoa bóp cho. Vậy mà chị ta không hề hé răng chửi lại, cãi lại một câu, cứ như con nô lệ tận tụy, cung cúc. Tối tối vẫn mang về cho chùng nào rượu, nào thuốc, có bữa còn khệ nệ cả một xoong to thứ bốc mả toàn xương bò.

- Vậy ra anh chùng lại chỉ lo làm nhiệm vụ trông con ạ?

- Cũng tùy lúc. Những buổi chiều mưa, nhìn cậu ấy bế con, mắt nhìn ảm đạm ngọn sầu già, thương lắm! Lại còn thỉnh thoảng ru con nữa chứ. Tiếng ru như tiếng nấc khan. Vào những ngày đông gió hay cô vợ ốm mệt, không ra chợ được, cậu ta trao con lại, một bị một gậy đi trèo sầu. Trèo cả ngày, có bạn ngã treo xương vai, may lắm mới kiếm đủ tiền mua một vài cân gạo.

Nghe tới đó, tôi đứng dậy:

- Chị cho tôi mua gói thuốc.

- Thuốc gì?

- Du lịch thôi. Thuốc ngon hơn không đủ tiền. Lính mà.

- Đừng lo, chú cứ cần gói Hê rô, tất cả đã có chú Thẩm thanh toán. Chú ấy là con người đàng hoàng, trọng nghĩa khinh tài, thỉnh thoảng vẫn sai con bé Thảo đem ra cho đôi vợ chùng kia lúc thì hộp sữa, khi lại gói thuốc, cân đường. Mà... gói này vẫn đang còn nhiều, chú mua làm gì nữa?

- Muốn ra chuyện trò với họ một chút.

- Thôi đi chú ơi! Cậu ta chả mở miệng đâu. Suốt ngày lằm lì, bu ồn thì nhai mía, vui thì ngơ ngẩn cười, mắt lúc nào cũng gườm gườm như sắp sửa đánh nhau với ai. Có lẽ cậu ấy mặc cảm?

- Đã khi nào chị nghĩ rằng cậu ta là người đã từng có tiền án chưa?

- Ôi giời, mấy cái ông này! Nhìn đâu cũng thấy tội phạm cả. Cậu ấy là bộ đội đấy, bộ đội đóng ở biên giới hết nghĩa vụ trở về Nhà ở cách đây vài dãy phố thôi, nghe nói cũng khá giả và nết nết. Vậy mà chả rõ phải lòng phải dạ, bắt tình bắt thóp nhau thế nào mà lúc trở về lại dẫn một cô gái giang hồ, gia đình làm nghề trộm cắp về theo. Tức là cô gái này đấy. Tất nhiên là gia đình không chấp nhận, đuổi thẳng. Vậy là kéo nhau ra tá túc ở đây. Công an khu vực cũng đã có đôi phen làm dữ, tổng xuất họ ra khỏi thành phố, đưa đi tập trung cải tạo ở tận đâu tận đâu nhưng cũng chỉ ba bảy hai một ngày là đâu lại nguyên đấy. Rút cuộc công an họ cũng chán, thấy kệ không phải chỉ có một gia đình này đâu. Ôi, thời buổi nó vậy. Chả nhẽ thiên hạ đua nhau đục tường trổ cửa, kiếm tiền ngàn tỉ triệu như chơi mà lại nỡ khép những con người khốn khổ vào khuôn vào phép? Đằng kia có ánh sáng, đằng này cũng phải nhường cho người ta một khoảng bóng tối chứ. Tất cả còn đang bung bét, tất cả đang đòi hỏi phải sắp xếp lại kia mà. Tôi chán nản đứng dậy. Đành rằng câu chuyện chị kể là có thật, lại kể bằng một cái giọng hết sức xót xa nhưng sao tôi vẫn không muốn nó được nói ra từ chị, từ một người đàn bà đã giảng dạy qua cấp đại học. Lạ thế!

- Chào anh!

Tôi cố dón một nụ cười thân thiện, một giọng nói bỗ bã có thể và chìa gói thuốc ra trước mặt người đàn ông đang gặm mía. Nhìn cái cách anh ta gặm mía mới khiếp chứ! Gần như ăn cả vỏ, ăn cả bằng răng hàm lẫn răng cửa, chỉ ba cái rộp rộp là bay gọn một đũa dài, bã mía đùn dưới chân cả đống. Anh ta lằm lì rút một điếu thuốc giắt chéo lên vành tai. Im lặng... Vẫn chỉ là tiếng nổ rộp rộp trong cái miệng khá rộng.

- Rét vậy mà ăn mía không có răng sao ông bạn? - Tôi ng ỡ h ả xuống. Ông bạn không trả lời, chỉ gúc goác cái đầu to tướng. Lại im lặng... Lại rộp rộp... ánh sáng đèn cao áp xanh lét vừa đủ để soi tỏ một khuôn mặt không ra già, không ra trẻ, xanh bọt, tóc gần chấm vai, cặp môi dày trề ra, thâm xỉ như cái vẻ lúc nào cũng thèm ăn thèm uống. Tóm lại là một khuôn mặt hơi bệnh hoạn và gần như không có tư duy. Anh ta chỉ mặc độc một chiếc quần đùi rộng ống đã rách te tua ở gấu, để lộ đôi bắp chân dài thông s ần sượng

nhưng có vẻ còn sẵn rần, vắt trên vai là chiếc áo bộ đội nhàu nát đang bốc ra mùi chua lờm khen khét.

Lui về sau một chút, chị vợ đang âm thầm ngời ôm con sát chân tường. Nghe được cả tiếng muỗi vo ve bay ra từ đó. Cũng là khuôn mặt nửa già nửa trẻ, tiều tụy, không rõ hình nhưng đường nét gãy gọn, nhìn kỹ thấy cũng có duyên. Bất ngờ, chị ta nháy mắt với tôi và làm một động tác xin thuốc rất láu bẳng hai ngón tay đen đúa, khô xác.

- Cái gì?

Bất thần anh chồm quất lên một tiếng quất hùng dũng, có lẫn cả đờm, có cả nước mứa bắn ra. Như bị điện giật, hai ngón tay kia vội thụt lại, cùng lúc mái tóc xơ xước chắt tới hàng tháng nay không được chải gội xuống cam chịu như một tội nhân tử hình.

- Đây - Tôi vỗ vỗ vào xương vai hắn - Cô ấy muốn hút thuốc thì để cô ấy hút, cũng là một cách chống lạnh.

Không thêm trả lời, hắn chuyển ánh mắt gườm gườm dài dại từ người vợ lên cành cây rồi lại... rộp rộp...

Biết rằng có nán lại cũng vậy thôi, có khi còn làm cho cái gã quân chủ độc tài đây quyên uy này nổi quạu, tôi lên để gói thuốc xuống mép chiếu rồi lẳng lặng đi trở về. Đuối theo tôi là tiếng ru con nghèn nghẹn như nói mơ của người vợ, và trên cao, trong một căn hộ còn sáng đèn, có một nét nhạc gằn gào vọng xuống.

Thăm vắn thức chờ tôi bên bản vẽ thiết kế.

- Đã chưa? - Không ngẩng lên, nó hỏi.

- Chưa.

- Cậu vẫn như cũ, ngớ ngẩn và lành bụng. Hơi khó chịu một tí nhưng ít nhất tôi cũng còn có một thằng bạn ra bạn để chơi.

- Cảm ơn!

- Cảm ơn cái con khỉ. Rượu nữa không? Hay nước mát?

- Cậu vẫn vẽ thuê đấy à?

- Không! Vẽ công trình thứ thật. Lạy Phật! Từ ngày cô ấy đi đến giờ, mình đã thoát được cái kiếp gục đầu đi nhận vẽ cầu tiêu hố xí cho bọn trọc phú mới. Mặc sức đi sâu vào nghiên cứu, cũng thú. Hả?

Tôi gật đầu ừ hử và rón chân đi đến giường bé Hương Thảo. Nó đang nằm nghiêng, một bàn tay kê dưới má, tay kia buông xuôi theo người, thỉnh thoảng lại chun mũi một cái như vừa ngủ thấy mùi kẹo thơm trong mơ, đôi mi dài và cong tự nhiên của nó khẽ động đập tưởng chừng sắp mở bừng

đôi mắt to giống mẹ ra mà quàng cánh tay mũm mĩm ôm nín lấy cổ tôi: "A!... Chú Hà! Chú Hà bế Thảo..." . Trời đất! Thì ra cái sinh vật xinh xắn dễ thương này mới là lý do chính yếu và sâu xa để mỗi lần về Hà Nội không thể không ghé qua chứ chưa hẳn đã là tính tình của bố nó, về điệu dáng đoan trang của mẹ nó cũng như sự tiện lợi, ấm cúng của căn hộ mặt tiền.

- Cậu có thấy con bé khi ngủ, nó bỗng khoác một đôi cánh thiên thần như thế nào không? - Thăm cũng khẽ đến bên tôi, giọng nói không giấu được một chút tự hào chìm đắm - nếu để thì nên để con gái đầu lòng cậu ạ! Vừa ngoan, vừa là bạn tâm sự của bố lúc chẳng may cơ nhỡ. Mà cuộc đời, cơ nhỡ nhiều chứ may mắn được mấy... Mình nhớ có khi tiễn cô ấy ra sân bay, cả hai mẹ con đầu thì nhau khóc. Lúc máy bay cất cánh rồi, nó còn thất thanh hét với theo: "Mẹ Hương ơi!... Mẹ Hương đừng bỏ con nhé!" . Mình cũng khóc.

Tôi tin đi đầu đó vì lúc này kể lại, cặp mắt của Thăm cũng đang rơm rớm ướt thật. Bị lây cái cảm xúc muôn thuở ngậm ngùi của nỗi chia ly, tôi nói rì rầm như cầu nguyện:

- Cầu mong cho cô ấy mau trở về Cứ về cái đã rồi mọi chuyện tính sau. Trẻ con có thể sống xa bố nhưng xa mẹ, trông tội lắm! Cậu có để ý thấy ngón nước còn đọng ở khóe mắt nó không?

- Không... Làm gì có. Không có!

Thăm trả lời yếu ớt và vội vàng. Bỗng dưng tôi khẽ rùng mình khi chợt thấy một vệt xám nhòe bay rất nhanh trong đôi mắt vừa mới đây thôi còn trong trẻo, rõ ràng yêu thương của Thăm.

Tôi bỏ vào phòng trong, buông màn đi nằm. Đêm ấy, trong giấc ngủ nặng nề dường như bên tai tôi lúc nào cũng nghe văng vẳng tiếng ru còn ngân ngát của người mẹ trẻ trộn hòa vào tiếng muỗi ong ong dưới chân tường. Rồi cuộc sống của họ sẽ đi đến đâu? Bình ổn dần? Đi tập chung vĩnh viễn? Hay một ngày nào đó lại cùng rủ nhau vào nhà giam trong một tội danh hình sự giết người cướp của nào đó? Hoặc... Tôi bỗng ngời phất dậy, mồ hôi túa ra khắp lưng khi cái hình ảnh đứa bé chết cứng trên tay mẹ vụt nóng đỏ trong đầu.

Sau đó phải băng đi đến hơn một năm, do công việc của quân khu quá bận rộn nên tôi không lựa được dịp nào rảnh rang để về thăm bé Thảo.

Vào khoảng trung tuần tháng giêng, khi công việc đã vãn vãn, tôi nhận được thư của Thăm. Vẫn cái giọng bồ bã:

"...Này bỏ ngay cái lối phản bạn phản bè ấy đi nhé! Hiện giờ cậu đang ở đâu, làm gì, đang phải lòng con nào, vẫn công việc cũ hay đã bỏ đi đào vàng, đào đá thì kệ cha cậu, tôi đểch biết! Nhưng cậu không được mất mặt như thế chứ. Sư cậu! Chỉ khổ cho đứa con gái bé bỏng của tôi nó cứ nhắc tới thằng bạc tình bạc nghĩa hoài. Lại còn ăn cắp thuốc lá của tôi nhét đầy gói cho hôi sặc lên, bảo là để dành cho cậu nữa!" .

Đọc đến đây, sống mũi tôi cay cay, nước mắt chực ứa ra... Những dòng tiếp theo, tôi chỉ lướt mắt gọi là...

"... Tin vui đây: tháng sau mẹ Hương Thảo sẽ về! Có nên soạn một mâm tế sống ngài Hen-mút Côn không nhỉ? Nhờ ngài và sự chuyển động chính trị thần thánh trong tổ quốc ngài mà bà xã của tôi sẽ làm cú mã hữ với một lưng vốn kha khá. Hai mươi ngàn đô mắ, gần mười tám ngàn đô la, tức là tương đương 150 triệu tiền mình, cậu nghe rõ chưa? Từ nay đến ngày về, cô ấy nói sẽ cố kiếm thêm vài nghìn đô nữa. Chịu đàn bà thật!

Vì thế, chúng tôi muốn cậu, cha đỡ đầu của bé Hương Thảo sẽ có mặt trong ngày ấy. Phải có mặt! Tiền của tôi cũng như tiền của cậu, thằng bạn duy nhất còn sót lại của tiểu đoàn công binh đã cống tôi vượt suốt mười cây số đường rừng. Chỉ bằng một phần mười số tiền trời cho đó, chúng tôi sẽ lấy vợ cho cậu, kiếm cho cậu một căn hộ và buộc cậu từ bỏ núi rừng ở lại phố luôn với chúng tôi. Được chưa?

Bù lại, cậu chỉ cần làm độc một việc: thiết kế cho tôi một căn hộ ba tầng với đầy đủ tiện nghi ở ngay trên nền nhà cũ. Có ban công uống trà, sân thượng trồng hoa, có các cánh cửa sắt đóng mở tự động bằng điện tử, có gara xe máy, có máy lạnh, bồn tắm và có cả nơi nuôi vài con chó giống ngoại cho vui, có... Mà thôi, để cậu về ta bàn kỹ. Tóm lại, hai tầng để ở, còn bảy chục mét vuông tầng trệt sẽ cho một công ty, một đại diện sang trọng, làm ăn đứng đắn nào đó thuê. Có thể là hãng JVC hoặc hãng VIETRONICS của Sài Gòn, theo ý của cô ấy. Tôi muốn chính tay cậu vẽ bởi vì trong đó có cả diện tích của... vợ chồng cậu.

Tin thêm: Tôi vừa nhận hàm thượng tá. Thượng tá! Khỉ không? Đáng lẽ phải đại tá luôn cho rảnh một chuyện. Đang thượng chuyển sang đại bây giờ đang đại lại hất xuống thượng. Không hiểu các cụ nhà ta còn ngẫu hứng đi đâu lệnh đến tận bao giờ? Cũng chẳng sao. Tôi dự định nếu cô ấy về, vui thì a lê hấp! Tôi sẽ xin về hưu, giã từ binh nghiệp. Giã từ cơ chế bụi bặm luôn. Phần đời còn lại lo đọc sách, thăm thú bạn bè, trồng tỉa mấy cây hoa và cái chính là chăm bẵm cho bé Hương Thảo nên người.... Đừng

nôn! Chắc thằng bạn lần thân của tôi lại đang cáu kỉnh muốn biết về thân phận cảnh đời? Thí dụ: Phố Nhà Binh (tên gọi của cậu) đã sắp sửa thành một thứ Hàng Ngang, Hàng Đào. Gia đình ông tướng Điêu Linh vẫn bán cà phê, ông tướng Bảo Vệ vẫn cho thuê hàng điện lạnh, ông tướng Cán Bộ đợt này nói rộng cho thuê cả hai mặt tiền - nói chung, khi đã làm ông tướng thì đời nào cũng sướng - Và, gia đình đôi vợ chồng kẻ khó ấy (đúng tử chưa?) vẫn kiên trì bám trụ ở đầu đường. Hình như cô vợ lại đang có chửa đứa thứ hai, sức sống của nhân dân bất diệt thật!

Điêu chót cùng: sự phá vỡ kiến trúc của một dãy phố là phản ánh cái trở dạ đau đớn của lẽ thói suy nghĩ cũ, đồng thời sẽ dẫn đến phá vỡ sự ổn định cố kính trong từng gia đình, từng số phận, có thể tốt lên nhưng cũng có thể xấu đi. Ví dụ như gia đình tớ..." .

Rút cuộc cô ấy đã trở về Dù sao cũng đã trở về Chỉ cần như vậy thôi. Tôi thở phào, trút được cái day dứt nặng nề đã mai phục kín trong lòng bấy lâu nay.

Ấy vậy mà tôi vẫn về chậm mất gần một năm so với cái thời điểm hệ trọng đó. Một công trình xây dựng liên doanh với Bạn đã giữ chân tôi suốt một mùa mưa bên kia biên giới Việt - Lào.

Trở lại Quân khu, tôi tính nhảy ô-tô về Hà Nội luôn nhưng hỏi cậu văn thư không có lá thư nào gửi cho mình, lại ngần ngừ. Nó giận ư? Hay Hương chưa về? Không về? Hoặc... Đã nghĩ thì nghĩ cho đủ hướng theo đúng tác phong tác chiến người lính, hoặc nó đã nghĩ lại về cái gọi là một phần mười tính sẵn cho tôi? Không có lý. Nó không phải là người như thế và tôi cũng chẳng phải là cái thằng dễ chấp nhận mọi sự curu mang của người đời. Khô! Khi còn nghèo, bạn bè đến chơi với nhau dễ dàng biết bao, bây giờ khá giả rồi, mỗi sự đến là nổi đả đo hèn cả người. Song tôi vẫn quyết định đi, bởi lẽ có một sinh vật đứng trên mọi đả đo tầm thường đó. ấy là bé Thảo, hơn hai năm không gặp nó rồi.

Đến Hà Nội, trời vừa sập tối. Tôi bước về phía nhà Thẩm mà chân tay lú lú như bước về chính ngôi nhà của mình, bụng dạ cứ cồn lên không hiểu giờ đây ngôi nhà nó ra sao?

Muốn đến Thẩm, tôi buộc phải đi qua các gia đình của kẻ ăn mía đêm độ nào ở góc phố. Đúng là phố Nhà Binh năm nay đã ra cái dáng vàng son choáng ngợp của một vị thế thương trường buôn bán lắm! Mãi nhìn ngó, tôi đập mắt vào góc phố lúc nào không hay. Và hơi dừng lại. Góc phố trước trống trơn nay đã mọc lên vài ba hàng quán, đèn điện sáng trưng.

Nơi có chiếc chiếu rách trải ra nằm nọ lúc này là một điểm chữa xe máy bình dân với đầy đủ các loại đồng hồ vá chín, cò lê, mỗ lết... nằm xếp lớp trong thùng gỗ. Gần đấy, có chừng hai, ba chiếc cúp xanh đỏ đang chờ đến lượt mình được sửa chữa. Quái lạ hơn, quái lạ đến nỗi tôi khó có thể tin vào mắt mình được nữa; tay thợ xem ra có vẻ đầy uy tín nghề nghiệp đó lại chính là... gã đàn ông hay ăn mía đêm ngày nào! Thùng thành trong bộ quần áo bò Liên Xô lem luốc mỡ dầu, một hàng râu quai nón chạy lộn xộn xuống tận cằm, anh ta rõ ràng ra phong thái một tay thợ lành nghề đang hết sức cầu cạo vì có sao cho đến tận giờ này vẫn còn khách đến quấy rầy! Quả thật nếu không nhờ vào cặp môi dày phồng thực vẫn đang trĩu xuống kia và cái lối nhìn gườm gườm đầy tính quân chủ độc tài ấy thì có lẽ tôi đã không tài nào nhận ra anh.

Lia mắt sang phòng nhỏ tuềnh toàng như chiếc lô cốt còn nguyên màu vôi ve nham nhờ quét ầu bên cạnh, tôi lại vấp tiếp phải một điếu quái lạ nữa: người đàn bà cóc cày làm nghề chôm chĩa giờ đây đang ngẩng trước bàn bán tiết canh cháo lòng, gọn gàng, tươi tắn và không ngại tay mức cháo cho khách. Tất nhiên, cái để tôi nhận ra vẫn là đôi mắt lá răm liếc xéo xéo qua mặt mọi người và điệu thuốc lá loại rẻ tiền ướt nhoèn đang gấn trên môi.

Chưa hết! Bên trong, trên một chiếc giường ọp ẹp, giữa vùng ánh sáng đỏ quạch, có hai đứa nhỏ, con chị nựng con em đang cười rinh rích. Cha trời! Chẳng lẽ đây là hai sinh mạng đã được ra đời trên cùng một vỉa hè vĩnh viễn muôn bay?

Bất giác tôi quay người đi nhanh sang bên kia đường. Chán quá! Thì ra người ta không chỉ chạy trốn những ấn tượng nặng nề mà còn có xu hướng trốn chạy cả những cú sốc ngọt ngào mà trái tim chai sạn ít khi được nếm trải.

Quán nước quen thuộc có ngọn đèn dầu thắp thơm dường như đang chờ tôi trong vẻ buồn tênh cố hữu của nó. Người đàn bà giáo viên không còn ngẩng ở đó với nụ cười cố tạo ra nữa. Chị đã được người ta mời đi dạy trở lại. Thay chị bây giờ là ông chồng, vốn là đạo diễn phim tài liệu vừa nghỉ hưu hoặc do công việc làm nhiều người khôn của khó mà xin về nghỉ sớm (?). Chính nhà đạo diễn đã có một thời tên tuổi này kể cho tôi nghe đoạn đời kế tiếp của gia đình gã đàn ông hay gặm mía kia. Từ nơi đóng quân cạnh vườn mía. Anh ta quyết định thuê dài ngày một chiếc xe đạp Vĩnh Cửu ngày ngày thò mía từ Đan Phượng đi buôn bán ở các huyện. Sau mấy

tháng kèo kéo, người gầy rộc đi đến năm cân, anh ta đã có một khoản tiền để đầu tư vào lò đường của chính ông bố vợ trên mạn ngược. Lỡ cùng chịu, lãi chia đôi, lại trúng. Một năm sau, anh ta rút chân ra khỏi nghề đường, tạm biệt vợ con, nhảy tàu vào Đà Nẵng tìm gặp một người bạn cùng đơn vị cũ, học nghề sửa chữa xe máy. Hai tháng sau trở về, anh ta bỏ tiền thuê dài hạn cái nhà kho bỏ đi này, sang sửa một chút ít và quyết định sống suốt đời ở đây, nơi góc phố có nhiều kỷ niệm...

Câu chuyện giống như một dòng sông mùa hạ mát mẻ mà tôi vừa được trăn mình xuống. Tôi không muốn hỏi thêm về Thẩm bởi lẽ tôi muốn dành cho chính tôi một sự bất ngờ mới mẻ tiếp theo. Vậy là dòng đời đang xuôi chảy thuận chiều. Gia đình kẻ khó đã có bát ăn bát để, bà giáo thạo việc đã trở lại bục giảng và Thẩm, chắc chắn đang tồn tại ở một cấp độ khác hơn.

Tôi bước đến ngôi nhà ba tầng của nó... Chao ôi, màu sắc, đường nét, sự bề thế mới gọi lên dáng dấp một cái vila sang trọng làm sao! Chợt thấy buồn... Rốt cuộc, nó vẫn có được tất cả mà khỏi cần đến tôi. Thôi được, miễn là nó đã có. Thế là mừng.

Phía bên cánh cửa xếp bằng sắt sơn nhũ bạc là tấm bảng đề đại diện hãng X thành phố Hồ Chí Minh. Chà! Gớm thay cho vợ chồng nhà này, nghĩ gì làm đó, ghê thật! Tôi bấm chuông... Cùng với tiếng chó học lên ồm ồm, một khuôn mặt thiếu niên chất phác lộ ra trên khoen tròn cánh cửa nặng nề đang đóng kín.

- Bác tìm ai ạ? - Cậu thiếu niên hỏi, tiếng nói vẫn còn ngầy ngậy chất quê.
- Mình là Hà, bạn thân của ông chủ nhà đây.
- A... Bác là bác Hà! Cô chú cháu nhắc đến bác luôn. Bác tránh ra tí để cháu mở cửa... Thế!

Sao lại phải tránh? Tôi lùi lại và nghe tức khắc tấm cửa đồ sộ được dòn xếp sang hai bên ngọt xớt. Khá, hóa ra cửa tự động thật! Tôi thán kêu lên và không thể không né người đi tránh qua mõm con béc-giê lông xám to tướng đang nằm phục ở góc nhà, bên cạnh những đồng hồ JVC rỗng không. Khá! Tôi lại thán kêu lần nữa.

- Chú cháu có nhà không? - Tôi hỏi khẽ.
- Có ạ!... - Nó trả lời ngập ngừng - Để... Để cháu lên báo.
- Vẽ! Tao là chiến hữu ruột, báo biếc gì.
- Dạ, nhưng...

Vừa lúc đó, từ trên tầng gác sáng xanh ánh đèn nê-ông bay xuống một tiếng trẻ khóc ré, liền đó là một cái bát hay cái cốc đập choang vào tường. Rồi một tiếng rít như nhựa:

- Mày có cam đi không, cái con tội nợ kia! Không ăn thì cút xéo đi chứ không phải bữa nào cũng chống đũa, nước mắt ngắn nước mắt dài như thế. Tiếng khóc được kìm nén khổ sở, chuyển sang tức tưởi. Tiếng khóc của bé Hương Thảo! Bỗng dưng thấy xót ruột, tôi bước nhanh lên cầu thang... Trời ơi, cái gì thế kia? Trước mặt tôi, qua cánh cửa khép hờ là một người đàn ông râu ria xa lạ, tóc dài bờm xờm, áo quần nhàu nát ngổn bên mâm cơm lỏng chỏng mấy cái bát, cái đĩa lạnh ngắt, bên cạnh có chai rượu trắng đã cạn gần sát đáy. Bằng đôi mắt đỏ quạch và u tối, ông ta gằn gằn nhìn vào góc tường, nơi bé Hương Thảo tội nghiệp của tôi đang đứng khoanh tay, mặt úp vào cánh cửa sổ đóng kín, đôi vai thon nhỏ cứ từng chập từng chập rung lên... Tôi vẫn đứng chết sững. Sao lại thế này? Thằng Thâm đâu? Mẹ Hương nữa đâu? Gã đàn ông phàm phu điền đại kia là ai? Chẳng lẽ lại là bố dượng ư?

- Mày còn thương lắm à? Hừ? - Tiếng quát tiếp tục bật ra từ bộ râu lưng nhùng nửa trắng nửa đen.

- Cút! Cút đi theo con đi mẹ mày! Cút! Giời ạ! Sao tôi khổ nhục thế này? Lão ta lúc lắc cái đầu to tướng, mặt nhăn quắt lại ghê sợ và, thật bất ngờ, từ hai hốc mắt sâu hoắm của lão, ánh hai giọt nước mắt rịn ra... Tôi bỗng rùn người! Thằng Thâm!... Chính thằng Thâm chứ không phải ai khác. Ngày xưa, trước năm mớ đồng đội, mặt nó cũng nhăn quắt lại tột cùng đớn đau và nước mắt cũng chỉ âm thầm rịn ra như thế này.

- Mẹ ơi!...

Tiếng con chim non bật lên ai oán gọi mẹ đây đó đã đẩy tôi lùi nhanh trở lại. Tôi không đủ can đảm đứng đó lâu hơn nữa và cũng không đủ tỉnh táo để bước vào với cha con Thâm lúc này.

Cậu thiếu niên chất phác ngửa mặt đón tôi ở chân cầu thang, đôi mắt mở to đầy vẻ dáo dác:

- Ồ bác... Bác sao lại xuống ạ?

Tôi kéo nó ra một góc sát cửa.

- Đây! Nói đi! Cái gì đã xảy ra ở đây thế?

Da mặt cậu bé thoát tái nhợt, khẽ rùng mình một cái rồi nhìn lảng đi, nước mắt rơm rớm:

- Đã một tháng nay rồi, tối nào chú cháu cũng như thế này! Khổ lắm!
Trước kia...

Giọng cậu bé vừa sợ hãi vừa rề rà đến sột ruột. Tôi cắt ngang:

- Trước kia làm sao? Cháu là thế nào với chú Thắm?

- Chú Thắm là em ruột bố cháu, ở mãi tận dưới quê kia, khi cô cháu về bố cháu cho cháu lên đây phụ giúp công việc với chú. Lúc ấy cô chú cháu vui vẻ lắm, lúc nào cũng nói cười như nhà có hội, thỉnh thoảng lại cho bé Thảo lên xe máy đi chơi, có bạn đi đúng hai, ba ngày mới về. Khi cái chú gì tre trẻ, nói tiếng Nam Bộ, nghe nói là giám đốc hãng điện tử cùng với ba người nữa đến thuê nhà làm cửa hàng, lại càng vui, không ngờ...

- Không ngờ cái gì? - Tôi gắt khế - Nói nhanh đi!

- Có một lần cô cháu bảo đi thăm bạn gái cùng ở bên kia hai ba ngày nhưng đến ngày thứ tư cũng không thấy về. Ngày thứ năm thì chú cháu có giấy khẩn gọi ra Sầm Sơn nhận thân nhân bị nạn... Lúc trở về, chú cháu bỗng trở nên như thế này.

- Biết rồi, nhưng ai bị nạn? Bị nạn thế nào?

Cậu bé cúi gằm đầu xuống, nói lí nhí:

- Chết đuối... Chết đuối cả hai! Chỉ tại không biết bơi mà lại đưa phao ra xa nên bị sóng đánh tuột tay... Mãi ba ngày sau xác mới nổi, vẫn đang còn dính cứng vào nhau, bụng nghe bảo trương to lắm...

- Ai dính cứng? - Tôi gần như nắm lấy ngực áo cậu bé - Dính cứng cái gì?

- Dạ!... - Mắt cậu ta nhón nhác nhìn lên gác - Dạ, dính vào chú giám đốc thuê nhà ở tầng dưới ạ!... Khi cái phao không giạt vào bờ, mấy ông đánh cá đêm còn bảo... Nói bác bỏ lỗi, vẫn còn giắt lại hai cái đò lớt đàn ông và đàn bà...

- Thôi... Im đi!

Tôi gần như nhao ra mặt đường, đầu óc choáng váng không hiểu mình đang ở đâu, mình vừa nghe thấy gì nữa. Phố Nhà Bình lúc ấy vẫn đang chan hòa ánh sáng và ngan ngát hương thơm mỹ phẩm.

Sầm Sơn, 25-8-1991

ÚT TENG

Chu Lai

dtv-ebook.com

Chương 1: Tìm Kiếm

Thực ra tên nó là Ròng, út Ròng! Nhưng người ta cứ hay gọi nó là Teng, út Teng! Lớn lên một chút bắt đầu nhận biết được đi đâu này, nó tò mò hỏi má. Má nó hơi ngớ ra, ngúc ngoắc cái đầu một chút rồi cười à: "Ồi! Thằng nhỏ không hỏi thì tôi cũng quên phứt rồi! Ròng, con ạ! Đúng ra ba đặt tên con là Ròng. Má sanh ra con ở trên ghe, vào một buổi nước ròng tới đấy, ba con phải lội bộ đẩy má đi cả nửa ngày trời mới tới cái chòi có bà đỡ nhưng không kịp... Con ra đời giữa con nước ròng, vậy đó". "Thế sao tụi bọn nó cứ kêu con tên Teng?". Nó định hỏi nữa nhưng thấy má nó có vẻ tất bật định đi đâu, nên thôi. Vả lại, nó nghĩ, Ròng có cái có kêu Ròng, chắc Teng cũng có cái có kêu Teng, phải tự hiểu lấy thôi. Hôm sau ra sông gặp thằng Đảm, bạn chí cốt của nó, nó tuyên bố đầy vẻ trịnh trọng: "Mày biết tại sao tao tên Teng không mày? Tại vì tao hay toòng teng đeo chiếc giỏ xách ra sông kiếm cá hoài đó mày. Cũng như, mày tên Đảm, chắc là hồi má mày sanh mày, bả...". Nói tới đây, nó tịt vì chưa kịp nghĩ ra được cái lý do gì mà bạn nó tên Đảm cả. Hai đứa nhe răng cười, thằng Teng cười to nhất. Vậy là nó vẫn chưa thành người lớn. Người lớn gì mà có thể cũng không biết.

Rồi nó cũng quên chuyện đó ngay. Ròng hay Teng cũng đâu dính dáng đến sông hết trời. Gọi tên gì cũng được, kể cả tên Sông, tên Nước, tên Cá, tên Tôm... Ngon lành hết. Miễn là ngày ngày, má cứ cho nó ra sông với thằng Đảm là được rồi.

Cả hai đứa năm này đâu chưa đầy mười ba tuổi. Nhưng có lẽ do chạy nhảy, bơi lội nhiều nên chân tay mau dài ra, rần lẩn lẩn và da dẻ thì hồi nào cũng cóc cáy. Hai đứa thuộc loại bơi lội giỏi nhất ấp. Con sông Sài Gòn to rộng là thế, lắm sóng là thế mà ngày nào hai đứa cũng lội qua lội lại như không. Thằng Teng da xanh trắng, có vẻ hoạt hơn một tí, bơi lặn, nói năng cũng khá hơn bạn, nhưng thằng Đảm lại nhiều mẹo mực bắt tôm, bắt cá hơn và da thì đen bóng. Ba thằng Đảm là dân sông nước, cả đời lênh xuống

với đấng, với vó mà. Còn ba của thằng Teng... Lâu lắm nó không nhìn thấy mặt ba nó. Phải đến mấy năm rồi ấy! Tất nhiên là nó hỏi, cũng như tính nó thường hay hỏi làm nhiều khi má nổi đóa lên, nhưng riêng hỏi về ba thì má lại nhỏ giọng đi, ánh mắt nhìn nó dịu dàng hơn: "Ba con đi rồi! Đi xa lắm!... Ráng ngoan, lớn lên chút nữa, con sẽ gặp ba". Bà Năm ở kế bên lại có lần bô bô nói giữa chỗ đông người: "Thằng cha này đi lấy vợ nhỏ rồi, nhắc tới làm gì cho mất công!" Lúc khác, vắng vẻ, bà gọi nó vào cho cái kẹo mè xừng: "Đừng nhắc nhiều đến ba nữa nghe con... Đừng nhắc nhiều má con nó buồn". Không hiểu phải quấy ra sao, từ đó thằng Teng không nhắc đến ba nữa, song từ ký ức nó vẫn nghĩ đẹp về ba nó. Nó chỉ nhớ lảng máng ba nó người cao nhưng ốm, tóc cắt ngắn, bàn tay to toàn mùi thuốc rê hay vỗ vỗ vào má nó và tiếng nói khàn khàn ấm ấm. Hồi ấy, mỗi đêm ba về nó đều bị dựng dậy và hai cánh tay to tướng của ba cứ ôm riết nó vào lòng tới muốn nghẹn thở luôn. Từ người ba, nó thấy mùi thơm thơm nồng nồng của sông nước. Ba chắc từ sông về? Nó chắc mẫm thế và càng nép chặt vào bộ ngực có cái mùi quen thuộc đó hơn. Những đêm như thế, ba nói chuyện với má rất lâu, lâu lắm, tiếng ba rì rầm thoảng nhẹ như tiếng gió thổi vào vườn chuối ở sau nhà. Gần sáng ba đi, mắt má mọng nước nhìn ba nhưng ba lại nhìn nó. Gặp mắt ba mệnh mang như mặt sông mùa nước. Khiến nó rợn rạo cả người. Nó thương ba nó lắm! Má cũng thương ba lắm! Thế tại sao ba nó lại bỏ má con nó đi với bà nhỏ? Bỏ đi lâu năm rồi! Lâu đến nỗi nó không còn nhớ mặt ba ra sao nữa. Nó không tin ba nó là người như thế. Bà Năm ác với má, bà Năm đặt đi đâu ra thế thôi. Không được nó lại mang đi đâu này hỏi má. Má tái mặt đi, giọng nói tắc tắc như đang nhai cục cơm to: "Bà Năm nói... Nói đúng đó con! Ba con đi lấy vợ nhỏ rồi! Lấy xa lắm. Thôi! Con ở với má cũng được. Má thương con, thương con nhiều..." Nếu thế thì nó tin. Má đẻ ra nó nói cơ mà. Nhưng bằng nhạy cảm của tuổi nhỏ, của đứa con quen hơi ben tiếng người cha, lắm khi nó cứ ngờ ngợ. Nếu thế thì má phải ghét ba, phải la ba như cô Bảy ở đầu ấp chớ. Cô Bảy ấy à? Mỗi lần nhắc đến chú Bảy bỏ cô đi Sài Gòn với gái là mắt cô lại long lên, tiếng nói át cả tiếng ca - nông nổi trên chi khu. Còn má, nhắc đến ba, cặp mắt má trông khác lắm, giống cái lúc gần sáng hồi nào ba từ già má con nó ra sông. Ra sông, nó chắc thế. Nó cho rằng: tất cả những người tốt bụng, những người nó quý yêu đều sinh ra từ sông, và nếu có đi đâu thì cũng chỉ về sông thôi. Sông đối với nó là cả một thế giới bí hiểm, là những chuyện cổ tích hấp dẫn tới mọi người mà hồi bà

nội còn sống nội thường kể cho nó nghe. Nhưng... lòng nó chợt thất lại: nếu ba không thương má, ba bỏ đi như chú Bầy thì ba cũng phải thương nó chứ! Nó có tội gì đâu. Nó chỉ biết thương ba, đêm đêm mong ba gõ cửa lách vào nhà và mang theo cả gió lạnh, cả cái vị thơm thơm nồng nồng của dòng sông thân thộc. Nó có ghét ba đâu! Có lỗi gì với ba đâu! Nghĩ thế, tủi thân, nó lại rơm rớm nước mắt. Sáng dậy, thấy đuôi mắt con đọng nước, má vội siết nó vào lòng và lập rập nói cái gì không rõ, chỉ thấy hơi thở nóng hổi phả vào gáy nó.

Sáng nay thằng Đằm như Teng ra sông bắt cu đing (một loài ba ba ở sông). Teng thích chí lắm. Gì chứ bắt cu đing là Teng chịu liền. Mùa này cu đing rời mí nước bò lên kiếm mồi lổm ngổm đầy ruộng lậu, tha hồ mà rượt. Một chú cu đing cỡ vừa, mang ra chợ bán cho tiệm ăn ông ba tàu Sáng Lố cũng được vài trăm mang về cho má. Một buổi bắt cật lực cũng phải được ít nhất ba con. Ba con là gần một ngàn bạc. Thế là má vui rồi, sớm sớm má đỡ tắt bật lo gạo mắm cho hai bữa cơm trong ngày nữa. Teng thương má lắm! Từ ngày không dòm thấy ba, Teng dần hết tình thương cho má. Má lắc đầu: "Con thương má thì con ráng đi học tiếp, đừng để cái dốt nó làm hèn người đi. Ba ngày trước..." Nhưng Teng thích ra sông hơn đi học. Học cũng thú nhưng ngày nào cũng phải đi qua thấy mấy cái đên trong chi khu, nhìn thấy tụi lính ăn nhậu, chửi tục, hù dọa trẻ con, trêu chọc các thím, các chị qua lại, là Teng không ưng rồi. Vả lại trong lớp sao lắm con nhà phách lối thế. Học thì dốt mà mặt cứ vênh lên. Ông già tụi nó người thì có tiệm ăn, tiệm vàng ngoài chợ, người thì đứng chân trong hội đồng, trong ban đại diện, trong quận cảnh sát... Tóm lại toàn một thứ con nhà khó xài cả. Tính Teng lành, xởi lởi với bạn bè, nhưng thằng con nhà nào bĩ mặt khinh Teng là Teng muốn ục liền. Tháng trước Teng đã thoi sừng mặt thằng con trai nhà trưởng ấp vì nó dám sắc láo gọi thằng Đằm là con nhà mất giống. Lão hiệu trưởng bắt Teng đứng dang nắng một ngày. Uất quá! Hôm sau Teng đốt sách, bỏ học ở nhà. Thấy Teng nghỉ, thằng Đằm cũng thôi học luôn. Ngày đầu má khóc, má lại nhắc đến ba. Ngày sau, ngày sau nữa thấy Teng không chuyển, má làm mặt giận. Teng lằng lằng không nói thêm câu gì nữa, cứ lủi thủi ra sông tối mịt mới về. Dần dà má hiểu tâm trạng của Teng lại càng thương Teng hơn. Đáp lại lòng má, tối tối Teng kiếm sách đến nhà Đằm tự học thêm. Hai đứa hì hụi học với nhau đến khuya mới lọ mọ ra về. Thấy thế, má Teng bắt đầu cười: "cái tính

thằng Teng kỳ quá bà Năn à! Y hết cái tính... Nói là làm, mà làm cái gì cũng phải kỳ được. Sau này rồi khổ thế đấy". Nói "khổ đấy" mà mắt má lại sáng lên. Cấm nó nhắc tới ba mà động một chút má đầu kêu tên ba! Người lớn sao kỳ quá! Tuy vậy về chuyện ba, nó lảng máng cảm thấy có cái gì không bình thường, nhưng trẻ con không thích phân tích chi li, nó tạm chấp nhận cái đã.

Sông Sài Gòn sớm nay nước trải ra mênh mông, rặng dừa nước bên kia bờ, dòm chỉ thấy ngọn lá lơi, ngôi nhà của bác Tư đánh đăng, nửa chìm nửa nổi trong nước nhìn tức cười quá. Trước mặt Teng những trái chà là tròn trịa gai góc tựa trái sầu riêng bé bé đang nhảy tung tung trên sóng. Cạnh rặng chà là, kín đáo và mềm mại, mấy cụm rau móp uốn cong thân mình xuống sát mặt nước như đang tập múa. Nhìn những cọng rau móp non búng ấy, tự dưng Teng thấy ứa nước ở chân răng. Dưa móp má muối ăn thơm và giòn lắm, kho với cá cũng ngon, nấu canh chua lại càng khoái. Đi đâu về chỉ cần mấy lát móp muối chua chấm mắm nêm pha nửa thìa đường là Teng có thể ăn hết cả nồi cơm trong nháy mắt. Lát nữa, trước khi về phải chui vào ngắt một ôm rau móp mới được. Teng nghĩ thế và dợm chân bước lên ruộng lậu. Gọi là ruộng lậu vì cả cánh đồng mênh mông này toàn mọc một thứ cỏ năn trên sinh lầy, nhìn mát mắt cũng không thấy một bóng người, bóng nhà nào cả. Đứng trước khu ruộng điều hiu hoan vắng, sông rộng, trời cao, đồng đất vắng teo. Teng cứ thấy buồn buồn, thấy bơ vơ như người đi lạc. Thình thoảng có một chiếc trực thăng âm ạch bay qua càng làm cho khúc sông thêm ắng lặng. Đây là khúc sông, lính chỉ khu không dám lai vãng, và "Việt cộng" cũng không muốn lộ mặt ra. Khúc sông chết! ông già Tư Đồn còn bảo thế, và ông khuyên hai đứa đừng lặn mò tới mà tê bay đạn lạc lại cực thân. Nhưng hiên một nổi, chính vì khúc sông chết mà tôm cá, cu đình lại nhiều. Có ai dám ra bắt đâu.

Thằng Đảm lội trước Teng một quãng xa, hai cái bắp chân lảng sinh của nó cứ vung lên nhoang nhoáng. Chắc nó đã phát hiện ra vết cu đình trườn lên sinh? Cái khoản này thì Teng chịu cứng. Một khi Đảm đã nhìn thấy dấu cu đình thì con vật đó có lủi tới đấy sinh nó cũng tóm được. Thì kia! Thằng Đảm cúi lưng xuống một cái nư chớp nư và khi thẳng người lên, nó đã khoái chí quay tròn một con cu đình trên đầu. Bốn chân ngắn chũn của con vật cứ

đạp chôi chôi trong không khí làm bắn ra những giọt sinh nân quánh dưới nắng, trông đến ngộ. Teng cũng reo lên và chạy lộp bộp tới phía bạn.

Đúng lúc đó có tiếng bà Năm hò tên Teng ở dưới mí sông. Bả gọi gì cà? sao bữa nay bả dám ra tới tận đây? Thằng Teng trố mắt nhìn. Thấy nét mặt bà hốt hải, mái tóc bạc sở tung, hai tay cố cạp be thuyền cho mũi chạm bờ, thằng Teng thấy làm lạ và ngập ngừng đi lại.

Vừa trông rõ mặt Teng, bà Năm đã nói, giọng phào đi:

- Teng! về về con! Lính nó giết ba mày rồi. Ở ngoài chợ ấy. Lẹ lên! Tao phải về trước đây không má mày...

Bước chân Teng nhún đi. Bãi sinh dưới chân nó như dâng lên... Dâng lên...

o O o

Về tới nhà, Teng nhìn thấy má đang vật vã trên giường, tóc rối bời, mặt tái xanh và hai con mắt đỏ quầng lên. Bà Năm đang giữ rịt lấy má, tay bịt chặt lấy miệng má không cho má kêu. Teng chỉ nghe thấy những tiếng hức hức tắc nghẽn. Lát lát, má lại quằn người ra khỏi tay bà Năm định nhào ra cửa. Thấy Teng, bà nói vội, giọng hỗn hển:

- Út! mày vào giúp ngoại một tay giữ má mày lại. Má mày mà điên đâu chạy ra chợ bây giờ là chết! chúng nó chỉ chờ có vậy thôi.

- Nhưng ba con đâu, ngoại? Tại sao lính lại giết ba con? - Teng vừa ôm ghì lấy lưng má vừa meo meo hỏi.

- Khê! Khê chứ! Ra đóng chặt cửa lại. Đặt má con nằm xuống. Rồi chưa? Đêm rồi lính nó phục giết được ba con nhưng không biết người bị giết là ai cả. Nó đang chờ thân nhân ra nhận mặt. Ba con là... Nhưng thôi, để sau này má con kể.

- Nhưng ngoại nói ba con đi lấy bà nhỏ, sao lại bị lính giết ở đây?

- Thôi! Đừng hỏi nữa. Dần dà con sẽ biết. Ba con đi làm việc nước, việc dân, không có việc nhỏ việc lớn chi đâu. Ngoại dặn này: ở nhà với má, cấm được chạy ra chợ. Va không được tỏ cho ai biết đấy là ba con nghe chưa?

- Ba con đang nằm ngoài chợ hở ngoại?

Bà Năm không trả lời, chỉ có tiếng nấc đau đớn của má bật lên.

- Con... Teng! - Má Teng quờ quạng bầu chặt lấy tay Teng. Ba con đang nằm ngoài chợ... Con đừng hỏi nữa, con ở nhà với má. Con đừng đi đâu cả nghe... Con! Bây giờ má chỉ có mỗi mình con.

Má Teng lại là người đi, hai hàm răng cắn chặt vào môi đến rớm máu. Cho tới lúc này Teng mới khóc. Teng khóc lặng lẽ, mặc cho nước mắt lăn chã rơi ra. Không được khóc to! không được mếu máo. Trong nhà bây giờ chỉ có độc Teng là đàn ông, Teng phải tỏ ra cứng cáp. Teng nghĩ thế và càng cố kìm lại. Trong lúc thăng thốt, Teng loáng thoáng hiểu đằng sau cái chết của ba có một cái gì không bình thường, có cái gì đang đe dọa cuộc sống của má con Teng. Teng cắn răng lại... Mắt Teng nhoà đi không trông thấy thằng Đảm đang ng ồi bên nó tự lúc nào và cũng đang sụt sịt.

Đến xế chiều, nhân lúc má mệt quá xỉu đi và lại có bà Năm đang nấu giùm n ồi cơm, Teng quyết định ra chợ. Thằng Đảm cũng lặng lẽ đi theo. Biết tính bạn nóng nảy và hay làm li ều, Đảm không thể rời bạn lúc này. Tính Đảm lặng lẽ, trầm ngâm và hay chiều bạn. Xưa nay trong mọi chuyện, Đảm thường hay nhường nhịn Teng. Teng hiếu thắng, Đảm chịu nhận phần thua. Teng bộp chộp, Đảm lại nhu mì. Teng hoạt bát, Đảm lại tỏ ra chín chắn. Teng thường bên vực bạn hết lòng ở chỗ đông người khi có kẻ nạt nộ. Đảm lại hay tâm tình thủ thỉ với Teng lúc chỉ có hai đứa. Đảm hiền và chu đáo như con gái, như một người chị của Teng. Teng ồn ào và năng nổ khiến Đảm đi đâu cũng thấy vững tâm. Đôi bạn trái tính trái nết nhưng lại chơi với nhau thân thiết như anh em ruột thịt. Hai nhà cũng coi hai đứa như chính con cái của mình. Lúc này, trước cảnh ngộ của gia đình Teng, chỉ có một mình Đảm biết và chia sẻ nỗi đau âm thầm ấy. Tính ít nói, nó không biết khuyên nhủ hay an ủi bạn một câu gì, chỉ im lìm quan sát bạn và sẵn

sàng làm mọi thứ để bạn được vui, được quên đi chốc lát những giọt nước mắt tuôn hoài không thôi trên má. "Không được để Teng lủi thủi một mình lúc này!" Đảm nghĩ thế.

Chợ nằm trên trục lộ. Xuôi bên phải là về Sài Gòn, ngược lên trái là đi Bến Cát. Đoạn đường này suốt ngày nghìn nghịt những người, xe cộ qua lại. Xe bò lộc cộc ra bùng, xe lam, xe đồ phun khói vè vè, xe nhà binh xám xì lờng lên bật mạng..." Đây là một đoạn đường an toàn trên trục lộ 13 đầm máu và nước mắt!" Chúng nó nói với dân như thế. và chúng nó nghênh ngang qua lại, miệng ngậm thuốc, mắt láo liêng trong cái thế coi trời bằng vung. "Việt cộng à. Việt cộng hết trơn hết trọi rồi! Sau Mậu Thân, còn thằng cha Việt cộng nào sống sót nổi nữa. Bà con cứ vững bụng đi!". Đây là câu cửa miệng của thằng trưởng ấp. Lúc này cái nón phớt, cái áo bà ba màu mỡ gà và cái quần tây đen của hắn cũng đang thoáng qua, thoáng lại ở nơi ngã ba đường. Chỗ ấy, dù mặt trời đã sắp lặn bên kia sông, nhưng vẫn còn đông người đứng quây vòng trong, vòng ngoài. Một vài chiếc xe đang phóng với tốc độ nhanh thấy vậy cũng dừng lại ngó nghiêng. Giao thông trên đường bị tắc nghẽn. Bọn lính bảo an, dân về vác súng Mỹ đi qua đi lại trông vừa dữ tợn, vừa nhớn nhoe. Đó đây có những tốp lính chủ lực đeo khăn quàng đỏ đang đập phá trong các quán tiệm hai bên đường. Nhốn nháo, nống nực, bụi mù.

Chỗ ấy vòng người vẫn xúm đen xúm đỏ.

Bước chân Teng hụt hẫng. Tim Teng thất lại, đau nhói. Em biết chỗ ấy người ta đang bâu kín quanh cái gì rồi. Mặt em xanh nhợt đi. Teng biết ba Teng đang nằm giữa vòng người ấy. Cái chân Teng muốn quỳnh lên, lại muốn trì lại. Thoạt đầu Teng tính chọn một cây cao gần đường trèo lên để được nhìn thấy mặt ba, để bọn lính không nhìn thấy nhưng ra đến nơi thấy thiên hạ nhốn nháo thế này, Teng không được, muốn len thẳng vào vòng người để nhìn mặt ba cho rõ. Nhìn lần cuối cùng... Và như có tiềm thức xô đẩy, Teng cứ chen vào như mơ ngủ. Mùi mồ hôi, mùi khét lẹt của thuốc lá lính càng khiến cái đầu nóng phùng phùng của Teng ngậy ngậy. Teng len vào. Len vào nữa! Người ta đẩy Teng ra, huých Teng lại, Em cứ len vào. Mặt mũi đỏ gay, mắt bạc đi và chợt Teng đứng sững... Trước mắt Teng là một người đàn ông đang đuổi chân, đuổi tay trên nền đường như

ngủ. Nước da trắng bệnh, miệng mím chặt, một bên mép trĩu xuống trong cái vẻ đau đớn, trên đỉnh đầu có mảng tóc dính bết máu... Mắt em hoa lên. Ba! Ba ơi! Có phải ba thiệt đấy không? Sao ba lại nằm thế? Ba dậy đi! Người ta đang nhìn chăm chăm vào ba kia kìa! Trong giây phút ấy, mắt Teng mở to cố không tin rằng đấy là ba em. Nhưng ba Teng thật r ấ: tóc cắt cao, khuôn mặt xương xương, bàn tay có những ngón vàng khói thuốc r ề... Ba! Một chút nữa Teng kêu thét lên như thế và chạy xô lại ôm ch ần lấy ba nếu thằng Đảm không kịp thời giữ nghiêng lại. Ôi! Mấy ngón tay thằng Đảm xiết vào vai đau quá! Cái xiết tay đó khiến Teng chợt nhớ lại hoàn cảnh của mẹ con mình. "Chúng nó chỉ chờ thân nhân ra nhận mặt..." thằng Teng đứng trụ lại được nhưng hai đầu gối nó run bần lên. Không có thằng Đảm đeo cứng phía sau thì Teng đã khuyu xuống r ấ. Đứng lút trong dòng người. Teng khóc âm th ần. Nước mắt đặc quánh không rơi được xuống má nữa.

Nhưng thằng Đảm không cho Teng đứng lâu, g ần như thô bạo, Đảm kéo x ềnh xệch Teng ra ngoài. Teng không muốn ra, em muốn đứng đây đến đêm, đến sáng mai và đến nhi ều ngày nữa, kỳ cho tới khi nào ba Teng tỉnh lại, mở mắt ra, cười với Teng và bằng bàn tay to tướng ôm siết nó vào bộ ngực hơi khói thuốc r ề mới thôi. Ý định vậy mà bàn tay thằng Đảm bữa nay kéo chặt cứng, không cho chân Teng bám đất nữa. Như bị áp bức, nó vùng tay tát mạnh vào mặt thằng Đảm một cái. Thằng Đảm choáng người, bàn tay bấu vai nó lỏng ra nhưng chỉ thoáng chốc, Teng lại bị kéo s ềnh sệt r ấ. Vòng người nhanh chóng lấp kín khoảng trống của hai đứa nhỏ vừa rời đi. Ra đến vòng ngoài, trong ánh chi ều đỏ b ầm như máu, Teng mới chợt thấy một bên mũi bạn có dấu máu và hai tròng mắt r ần r ần nước. Teng nói l ầo thào:

- Đảm!... Mày bỏ qua cho tao... Tao không muốn thế...

Đảm cười méo x ẹo, lắc đầu. Khuôn mặt và tình cảm của Đảm phần nào giúp cho Teng trở lại trạng thái tỉnh táo. Nó ngoan ngoãn đi theo bạn như trong cơn mê. Những tiếng nói đàn ông, đàn bà; những tiếng nói thanh, tr ần loáng thoáng lọt vào đôi tai mù mị của Teng.

- Mấy ông chánh quy ền làm ăn bất nhân! Bắt giết được người ta rồi thì thôi, có chi mà phời nằng phời mưa hoài vậy. Chà! Cũng là một con người! Lấy người chết răn đe người sống, kiểu này xem ra không đặng.

- Không rõ ông này người ở đâu mà gan quá trời vậy! Lính đen đường đen ấp mà lợt vô làm chi cho khổ kia chớ!

- Nghe nói khi đêm họ vô đông lắm. Đụng nhau một trận ra trò. Đường như bên này bỏ xác cả chục mạng, bên kia mới chỉ để lại một mạng. Ôi dào! Chiến tranh liên miên tới bao giờ mới thôi đây? Chỉ cực vợ con, gia đình! Mà dòm vóc dáng cái người này cũng trẻ.

- Vậy mà mấy ông quốc gia kêu khu này bình định tuyệt đối r ấ. Tuyệt đối đấy. Thôi, từ nay nhà nào nhà nấy đắp thêm bao cát vào ngủ cho ngon.

Có người tỏ ra thông hiểu hơn, ghé tai nói nhỏ với người bên cạnh:

- Họ bầy đó! Họ chờ xem ai ra nhận họ hàng thân thiết với người này là chụp li ền, đưa vô khám khui ra nữa. Không hiểu liệu từ giờ tới sớm mai có ai ra nhận không? Chắc không phải người vùng này, nếu phải, gia đình họ chịu sao thấu mà không ló đầu ra. Gan! Phải nói Việt cộng có cái gan trời.

Và lướt qua con mắt cay nhức của mình, Teng cũng thấy được những khuôn mặt rắn đanh căm giận, những cái nhìn đau đớn của nhiều người, có cảm giác Teng chỉ thét lên một tiếng "Ba ời!" là cả khối người kia sẽ rung chuyển, gào theo tiếng thét của Teng...

Teng nghe ong ong trong đầu. Tuy vậy đầu óc nó cũng có một khoảng tăm tối sáng bừng lên. Trời! Thế ra Ba là Việt cộng! Ba là Cộng sản, là người... Ba là... Thế sao bà Năm nói, má cũng nói... Thôi! Teng hiểu r ấ! Má sợ Teng không giấu được, sợ bọn nó hay biết, gây r ầy rà. Má ời!...Đột nhiên Teng c ần cào nhớ tới má. Từ tình thương ba chuyển thành thương má để cuối cùng thương cả hai, thương đến muốn gào, muốn hét lên được.

Trước mặt hai đứa, lão trưởng ấp mặt bóng nhẫy như thoa dầu đậu nành vẫn đi đi lại lại, mắt nhìn xăm xoi từng người. Đôi mục kính trên mắt lão bắt nắng đỏ tía lên như hai mảng máu khô. Máu trên trán người chết, máu

trên mũi thằng Đằm, máu loang loáng trong mắt lão ấp trứng, máu loang đầu đường, máu ứa ra trên những áng mây chứa ráng chi ầu, máu... Máu! Teng nhìn đâu cũng thấy máu. Teng thấy say say, đầu óc lúc tê dại, lúc nóng bỏng. Càng ra xa vòng người, một câu hỏi mơ hồ càng ám lấy suy nghĩ của Teng. Ai? Ai là kẻ giết ba? Thằng nào, chính thằng nào? Mặt mũi nó ra sao? Ba ơi! Ba hãy nói cho con một câu. Bà con cô bác ơi! Hãy chỉ cho tôi biết đi! Tôi sẽ... Mặt Teng bỗng đánh lại, trông già hẳn đi. Mắt Teng long lên dữ tợn khiến thằng Đằm thấy cũng muốn ớn lạnh. Sợ có đi đâu gì không lành xảy ra, Đằm càng cố sức kéo bạn ra xa vòng người hơn nữa. Sang tới bên kia mặt lộ, bỗng thằng Teng lại giở chứng không chịu đi. Nó cứ đứng nhìn trân trân trở lại, gò má rần rật như sắp lên cơn động kinh. Lần này thì thằng Đằm cũng buông tay bạn, nó đứng cúi đầu xuống không muốn cho bạn biết những giọt nước mắt của mình đang lặng lẽ rơi ra. Hai đứa sẽ còn đứng ở đó mãi nếu lúc ấy ông già Tư Đòn còn không đi tới. Nhấp nháy cặp mắt mờ lòa, chuyển cây đàn qua tay mặt, ông lẩm rẩm nói như đang hát khê một câu vọng cổ:

- Hai đứa bay đứng đó làm chi? Về đi! - Thấy hai đứa vẫn không nhúc nhích, ông nhướn mắt lên, cao giọng. - Về ông Tư bảo hai đứa về! Muốn chết hay sao mà đứng đây! - Rồi dừng lại một chút trước mặt Teng, giọng ông trầm xuống - Teng! Con nghe ông, con về đi! Má con đang chờ...

Ông già Đòn còn tàn tật sớm chiều chỉ ôm cây đàn ê a ở khắp chợ, hàng ngày có cây rặng cũng không hỏi han, chuyện trò với ai nữa lời, hình như còn muốn nói thêm đi đâu gì nữa nhưng ông đột ngột dừng lại nuốt nước miếng. Giây phút ấy, Teng không còn cảm thấy cặp mắt ông mờ lòa mà nó sáng lên, sâu thẳm yêu thương và nhẫn nhủ, giống như cặp mắt của ba trước khi sắp đi lại mở to nhìn nó. Cái nhìn của con người bất hạnh, tội nghiệp không ai để ý đến ấy đã có sức mạnh bắt đôi chân Teng chuyển động...

Một chiếc G.M.C chở đầy lính chủ lực, phanh kết lại. Một thằng đeo lon sĩ quan, người đầy bụi bặm, râu ria đen cầm hỏi chỗ xuống:

- Cái gì đó hai thằng nhỏ? Oánh nhau chết người à?

Hai đứa không nhìn lên, bước nhanh qua đầu xe. Người lính ngẩng trong khoang lái thò cái miệng có chiếc răng vàng chóc ra khỏi cửa xe phun nước miếng cái phèo xuống đất, văng tục:

- Mẹ nó! Lại thịt được thằng vẹm (Việt cộng) nào rồi! Ba cái thằng địa phương cóc què này mới làm được một chút công tích bằng cái mụn ghè mà đã la lối rùm beng. Điếc lỗ đít! Đi thôi trung úy! Về thị xã trước tối để còn nhậu nữa chứ! Mẹ nó!

Câu chửi ấy như hất tất cả vào mặt lão trưởng ấp. Cái mặt lão sượng lại rồi đỏ lên từng đám. Hắn ngửa bộ mặt bóng mỡ có đôi mắt hùm hụp lên nhìn đám lính chủ lực rồi lại nhìn lảng đi. Có lẽ qua biết rằng giây với bọn kiêu binh vừa ôm đầu máu từ tiêng đến về là mất mạng như chơi nên hắn nín nhịn.

Chiếc G.M.C rồ máy rồi lao đi để lại một đám bụi quẩn vào hai cái bóng nhỏ bé, xiêu vẹo đang dắt tay nhau đi về phía lô cao-su. Lúc ấy trong ấp, những ngọn đèn dầu cũng đã bắt đầu cháy lắt lay trong mọi nhà như những đốm ma trơi. Ban đêm nơi đây cứ phảng phất cái mùi vị và hình dáng của một nghĩa trang vừa có vụ chôn cất lớn.

o O o

Một ngày trôi qua, không ai ra nhận thân nhân và đêm đến cũng không thấy có dấu hiệu có người bí mật lấy trộm xác, tên đại úy đến trưởng đàn đề cho bà Năm dẫn theo gần mười người già trong ấp đến ngã ba xin xác chết đem chôn. "Thôi thì chuyện đánh đấm là của quốc gia, nhưng người ta chẳng may bị chết trên đất ấp này, gia đình quê quán ở xa không biết, bà con trong ấp có bốn phận chôn cất đàng hoàng để phúc để đức cho con cháu, cũng là cái tình cái nghĩa với người tử nạn. Còn người ta là bên kia hay bên này, bà con không hay biết. Dù bên nào thì cũng là chết rồi!" Bà Năm vừa nhai trầu bồm bẻm vừa từ tốn nói như thế. Mấy người lính lớn tuổi trong đến cũng ngấm ngầm hòa theo. Chỉ riêng lão trưởng ấp là còn hậm hực. Theo ý lão thì hễ cứ để cái xác đó đã, ba ngày, năm ngày, mười ngày cũng được. Có thôi, có rửa ra chẳng sao. Thế nào cũng nhử bắt được thêm gia đình, bè đảng của nó. Bên ta mất mười, bên nó gục một. Tức quá!

Nhưng tên đần trướng không nghe. Cái xác để càng lâu, chính hấn càng mất mặt. Mất mặt với bà con, với thượng cấp và với cả bọn chủ lực kênh kiệu hay qua lại trục đường này. Cứ mặc dân chôn quách lại khuấy mắt, làm lại mẻ sau ngon lành hơn. Hấn có ý chê lão ấp trưởng chỉ biết một mà không biết hai, chỉ là cái mã "Gà què ăn quển cối xay" .

Thế là ba của Út Teng được bà con trong ấp đưa đến nơi an nghỉ cuối cùng trên một khu gò cao ráo, quanh năm nắng gió xôn xao. Đêm mai táng, má Teng đòi đi theo nhưng bà Năm vẫn nghiêm mặt lắc đầu. Bà nói: "Biết đâu chúng chả cho người mò theo, vả lại ngay người trong ấp, không phải ai mình cũng để hở ra được" .

Mới có hai ngày hai đêm mà má của Teng đã già xọp hẳn đi. Cặp mắt trũng sâu, tóc ở thái dương đã có nhiều sợi bạc. Hai ngày hai đêm qua má không ăn một chút gì, không ngủ được một phút. Ba chết nằm ngoài kia, cách không đầy nửa cây số mà má phải cắn răng làm ngơ coi như cái chết của người dưng. Nỗi đau xé không tuôn thành nước mắt, không bật thành tiếng kêu la lại càng đau. Má như người phát điên. Suốt khoảng thời gian khủng khiếp ấy, Teng không rời má nửa bước. Teng cũng già hẳn đi. Mới có mấy ngày mà mặt cậu bé biến mất hẳn vẻ thơ ngây, láu lỉnh. Mặt cậu đánh lại, mắt nhìn đăm chiêu như người lớn. Mà cậu cũng phải thành người lớn thật rồi. Ba mất đi, cậu là người đàn ông duy nhất trong nhà này. Mọi việc cậu đều phải lo lắng, phải tính toán thay má. Má đang mê man, má còn biết gì nữa. Thỉnh thoảng mấy tên dân vệ, phòng vệ có rẽ vô nhà kiếm nước uống, Teng đều phải nói dối má đang bị đau nặng nên không tiếp được. Nửa đêm má lặng lẽ ngửi dây định đốt nhang khấn ba nhưng Teng không cho má làm. Bọn nó như lũ chó rình mò suốt đêm, chỉ cần ngửi thấy mùi nhang là xộc vào liền. Cùng với má, Teng khấn ba trong lòng. Đôi lúc có việc phải ra ngoài, Teng cố làm ra vẻ tươi tỉnh bình thường để chúng nó khỏi nghi. Muốn khóc mà phải cười, đau mà không được kêu, buồn mà phải giả vờ, Teng thấy khổ quá. Nhưng biết má còn khổ hơn nên Teng vẫn cắn răng làm thinh. Mấy ngày đó cũng là mấy ngày Đảm thường lui tới nhà Teng gánh nước, quét dọn cửa nhà và đun nấu bữa cơm, niêu cháo. Có Đảm, có bà Năm, căn nhà cũng bớt phần cô quạnh. Chỉ khi nào má mệt quá, thiếp đi, Teng mới lén ra đầu hũ khóc giấm giúi một mình. Thế là từ nay Teng không còn ba nữa! Mãi mãi không còn những

đêm khuya ba trở về ngực áo nồng mùi tôm cá, không còn cánh tay rắn chắc của ba ôm cứng Teng vào lòng, không còn ánh mắt kiên nghị và yêu thương rơi sâu vào đầu óc thơ trẻ của Teng. Không còn... Không bao giờ còn nữa! Teng nấc lên!...

Cùng với trạng thái đau xé ấy, một ý định khác dần dần rõ nét và cháy nóng trong óc Teng. Sáng nay mấy thằng dân vệ đi phục kích ở mé sông về qua đây có để hở ra: chính thằng trưởng ấp sáng hôm rỗi đã trực tiếp dẫn lính đi phục giết được ba của Teng. Nghe đâu, khẩu ru-lô của hắn đã nã vào ngực ba đến viên đạn cuối cùng. Hèn chi... Teng chợt nhớ đến cặp mắt ngó nghiêng của nó xăm xoi nhìn hết người này đến người khác giữa đám đông ở ngã ba. Nó đã giết ba, nó còn muốn giết luôn cả má và Teng nữa! bụng dạ nó độc địa đến thế ư? Suy nghĩ của Teng bám chặt, quẩn quanh con người mặc cái áo bà ba màu mỡ gà ấy. Cặp kiếng loang loáng máu chập chờn hiện lên trước mắt Teng cả ngày lẫn đêm. Cái ám ảnh ấy lớn dần, nóng dần và đã hình thành cụ thể: trả thù! Phải trả thù. Trả thù cho ba! Trả thù cho những cơn vật vã của má, trả thù cho ngu ồn vui bị tước đoạt của Teng. Trả càng sớm càng tốt, không để cho con quý ấy nhờn nhờn đi lại giữa xóm ấp được nữa. Đầu Teng nóng ran. Mắt Teng cháy sáng. Những ngón tay gầy của Teng siết chặt. Teng thấy mình mạnh lên, rỗi rảnh sức lực. Teng muốn hành động. Teng phải hành động. Chỉ có hành động lúc này mới mong lau khô được phần nào sự nhức buốt trong lòng Teng và để cho hương hồn ba dưới kia được thanh thản, Teng là con của ba, Teng không thể sống hèn nhát.

Tất cả tình cảm, cơ bắp của cậu bé hơn mười tuổi nở bung ra.

Teng không dám nói ý định dữ dội này cho má biết. Cũng không hé miệng cho bà Năm hay. Đời nào má và bà Năm cho Teng làm. Teng là đàn ông. Teng phải tự quyết định lấy thôi. Cả thằng Đảm nữa, Teng cũng im luôn. Cái thằng gan cóc tía, nó không sợ, nó sẽ làm theo mình, nhưng chuyện này không nên để nó dính vào. Có bệgi, mình mình chịu là đủ rỗi.

Cả ngày hôm ấy Teng cứ quẩn quanh bên má, dịu dàng với má hơn hẳn ngày thường. Trước khi vào việc Teng càng thấy thương má. Nếu đêm nay công việc không thành... Ba chết đã vậy, còn mình cũng bị nữa thì sao?

Chắc má cũng không sống nổi đâu. Nghĩ thế lòng Teng mềm lại và đã có lúc tự nhủ hay là chờ má khỏe hẳn lên, chờ mình lớn lên thêm vài tuổi nữa đã, để có nhiều sức lực? Nhưng mới tâm tư rồi rầm ấy cứ luôn bị hình ảnh người cha nằm như ngủ trên mặt đường hối thúc, xua tan. Má ơi! Chính vì thương má nên con mới phải trả thù cho ba. Con không thể chờ được. Chờ ngày nào, thằng Mắt-kính-máu ấy còn gây khó dễ cho bà con cô bác ngày ấy. Má tha thứ cho con. Má hãy khẩn ba cho con giết được nó. Như vậy, con có chết cũng vui má ơi! Cặp mắt cậu bé nhìn má thần thờ. Mọi động đậy mà tiếng nói chỉ vang dội ở trong lòng.

Người mẹ quen tính quen nết con từ thuở lọt lòng nhưng lần này, do nỗi đau còn choáng ngợp nên không đoán được lòng đứa con trai.

Má không biết gì hết! Thế là được rồi! Teng yên bụng. Chúng nó giết được ba nhưng không biết ba là ai. Nghe má nói ba thoát li đã hơn mười năm nay, nếu có về thì chỉ về nội trong đêm nên làng xóm đã quên mặt ba, đinh ninh rằng ba đi ở với vợ nhỏ nơi xa, không ai nghĩ cái người "Việt cộng" ghê gớm bị giết ấy lại là ba hết, cả chúng nó, cả thằng đồn trưởng lẫn thằng trưởng ấp cũng mù luôn. Ba ơi! Đêm nay con sẽ đi giết cái thằng đã giết ba, và nếu được, không ai kể cả chúng nó biết con là ai? Ba sống bí mật, chết cũng bí mật; bắt trước ba, đêm nay con cũng là người bí mật.

Càng nung nấu ý định, mặt Teng càng đỏ ra, Teng càng quần quanh bên má. Bữa nay má đã dạy được rồi. Má đã đi được ra bể nước, ra sau vườn và đã bắt đầu nói chuyện được với bà Năm. Nghe người già nói: mất mát sẽ phá hủy rất nhiều sức lực con người nhưng đồng thời cũng tạo cho con người một sức lực mới. Teng thầm mong má như vậy.

Chập tối, Teng vác con dao nhọn dùng để thái chuối ra lu nước nguội mài. Con dao dài và sắc lăm, má nói ngày xưa, hồi chưa thương má, ba thường hay mang đi rừng chặt gỗ, chống thú dữ. Teng mài không giỏi, tay đưa lưỡi dao không đều nên mài hoài mà vẫn chưa thấy bén. Teng định mang nhờ chú Sáu thợ rèn nhà bên mài hộ nhưng lại thôi. "Bí mật đến cùng, như ba ấy". Teng nghĩ vậy và lại đưa lưỡi dao qua lại.

Teng định giết kẻ thù bằng dao.

Teng không còn một thứ vũ khí nào khác. Giá ba giấu lại một cây súng thì hay biết bao nhiêu! Hoặc tự dừng bây giờ vớ được trái tạc đạn của một người lính nào để rơi trên bên sông! Nếu thế thì... Không được thế, Teng dùng dao. Dùng chính con dao chống thú dữ của ba. Đêm nay, trước mũi dao này cũng là một con thú dữ, dữ hơn mọi con thú dữ khác trong rừng. Cánh tay Teng đưa mạnh. Nhanh lên! Bén vào. Thật bén vào. Làm sao mới chạm đến ngực một cái là nó đã lăn ra chết ngay. Đêm nay...

Teng biết đêm nào, khoảng gần sáng thẳng trường ấp cũng ra tiệm Sáng Lố uống cà-phê, húp hủ tiếu. Nó nhậu quen tiệm này và quen ng ồi một chỗ r ồi. Cùng đi với nó thường có mấy thằng đàn em thân cận ng ồi h ầu xung quanh. Nó biết nó ác nên đi đâu cũng đề phòng cẩn thận. Gần đây, thấy tình hình tạm yên, có đêm nó dám ra tiệm một mình, ng ồi rất lâu bên li cà-phê như con sói rình m ồi đến sáng bừng mới khụng khiêng đi về trụ sở. Chắc giết được ba r ồi, Teng căng óc phán đoán, thế nào nó cũng lơ là vì nó cho sau cú bêu xác giữa chợ ấy, còn có kẻ to gan nào dám lọt vô ấp nữa. Mình sẽ phạt đứt cuống họng nó ngay lúc nó gật gù bên li cà-phê ấy. Teng lần mò phác họa các hành động nối tiếp cần phải làm trong đầu. Xưa nay, Teng chỉ lo tính việc bắt cá, bắt tôm, việc rượt con cu đĩnh không cho nó thoát vô sinh, nay Teng phải phác họa một hành động ngoài sức tưởng tượng, ngoài tầm hi ầu biết của một em nhỏ như nó. Tất cả những việc Teng dự tính làm đêm nay đều hết sức xa lạ, nó chưa từng nghĩ đến và không bao giờ dám nghĩ đến. Teng vốn không thích máu, sợ máu. Không! Nhưng đây không phải máu người đâu. Máu con chó dữ đấy. Con chó dữ đã cắn chết ba của Teng, đã cắn chết ba của nhi ều đứa khác. Teng phải kiếm cây kiếm gộc đập chết nó. Teng không sợ nó. Teng thấy bình tĩnh và đầu óc cứ cuốn theo những động tác cần làm đêm nay. Làm thật bí mật, thật nhanh gọn r ồi quăng dao xuống sông chạy về với má, rửa sạch chân leo lên giường, thế là xong. Và chờ khi mọi chuyện nguôi ngoai đi r ồi, Teng mới thủ thủ thú nhận: " Má ơi..."

Teng thấy lòng vui dạt dào, không biết rằng có một bàn chân bước nhẹ đến sau lưng từ lúc nào.

- Teng! Mà làm gì thế?

Út Teng giật bắn người nhìn lên. Nhác thấy mặt thằng Đảm đầy vẻ lo ngại, Teng cười cười:

- Mài dao sớm mai lên rừng chém thú dữ.

- Mày đừng đùa - Đảm ng ỡ hẫ xuống - mày mài dao làm gì? Ngày hôm nay tao thấy mặt mày kỳ lắm, như có khói ám ấy. Mày mài làm gì?

- Tao đã nói r ỡ mà, sớm mai lên rừng kiếm củi về chum. Nhà tao hết củi trời trợn r ỡ.

Thằng Teng nói trơn tuột, tránh không nhìn vào mắt bạn. Nó biết, nếu nó nhìn vào đôi mắt chân thành ấy một giây thôi là đầu lưỡi nó nói tuột ra ngay. Xoàn... xoạt! Tiếng dao nghiêng vô đá vang lên. Thằng Đảm đứng dậy, giọng phụng phịu:

- Tao biết mày không tin tao, mày nói xạo. Mày khi (khinh) tao đ ần, tao chậm, tao không đáng mặt chơi với mày, mày giấu tao. Củi! Củi thì nhà tao thiếu gì mà mày phải lo lên kiếm tận rừng. Thôi! Đã thế tao về đây.

Nói r ỡ, Đảm quay đi, bước chân chậm. Cái bóng nhỏ nhoi, mặc quần xà lỏn nhòa trong bóng đen của vườn chuối trông đến tội. Thương quá! Thằng Teng gọi giật:

- Đảm! quay lại tao bảo nè!...bảo nè!

Thế là nửa đêm hôm ấy hai đứa bắm nhau dậy chu ền ra khỏi nhà. Phương án chiến đấu đã hiện rõ lần đầu tiên trong hai "chiến sĩ du kích" tuổi nhỏ. Hình thành một cách tự nhiên, không hề hay biết. Chúng không biết rằng mình đang làm công việc của một tự vệ mật. Chúng căm thù, chúng khổ đau, chúng cần phải trả thù, phải thanh toán khổ đau, thế thôi. Khi quyết định làm việc này, cả hai đứa đều chưa có ý thức về việc làm, về đối tượng chúng cần phải diệt. Chúng không nghĩ chúng là Việt cộng hay là cộng sản. Nếu lúc đó ai gọi chúng bằng cái tên như thế, chúng sẽ sống ra mà kinh ngạc, và cho rằng người ta đùa trêu mình. Từ tám bé đến giờ, chúng đã được tiếp xúc với một người Việt cộng hay cộng sản nào đâu! Chúng không biết rằng, lòng yêu dân, yêu xóm ấp, lòng căm thù cái ác, cái

tàn bạo của người cách mạng đã được ươm ngay trong cuộc sống hàng ngày của chúng bằng những bà má, ông bố, bà con lối xóm và bằng cảnh sắc quê hương gắn bó từ lâu.

Đêm ấp chiến lược giống như một năm mênh mông không lờ mờ với những bát nhang cháy lụi ở ngoài sân mỗi nhà. Hai đứa cời trăn, mặc quần cụt, luồn qua những bụi chuối vườn mít um tùm. Chúng đi cách xa các mái nhà để tránh chó sủa. Chỉ cần đang giữa đêm, một con chó bất thần tru lên thôi là bọn lính từ các ổ mai phục xộc đến ngay. Teng và Đảm bước nhẹ. Thân thể bé nhỏ của chúng thật dễ luồn lách và ẩn nấp. Đêm vùng ven chanh chắp có ai dám đi ra khỏi nhà, chỉ cần thoáng một bóng đen xuất hiện là trăm họng súng, trăm trái mìn mìn (Mìn Klây-mìn định hướng của Mỹ) sẽ tức thời nổ không biết ngay hay gian. Đêm hôm rồi chắc ba của Teng cũng ngã xuống trong một trạng huống như thế. Tim Teng thắt lại, Teng càng thận trọng, em muốn sửa chữa cái sai lầm trong một phút hờ hênh nào đó của ba. Teng không muốn ngã xuống trước khi chưa làm tròn lời thề Gió lành lạnh, Teng không thấy rét. Hơi ấm thoang thoang của mùi sông nước nâng em đi, dẫn em vượt qua từng trở ngại để đến gần khu chợ. Gà nhà ai đã gáy canh ba! tiếng gà như đồng cảm với nhịp đập của tim em như thúc giục em! Mùi hương nhà nào phảng phất loảng tan trong gió gợi nhớ đến vong linh người cha thân yêu.

Hai đứa đi cách nhau khá xa nhưng vừa đủ để nhìn thấy nhau, để bảo vệ nhau. Trên tay mỗi đứa chỉ có một con dao. Thằng Teng đi trước, con dao nhọn. Thằng Đảm đi sau con dao Mỹ lưỡi mỏng như lá lúa. Cứ đi được một đoạn thẳng, Teng lại nằm sát xuống đất để nhìn về phía trước, thằng Đảm nhìn hắt sang hai bên. Hai đứa bỗng thành một đội hình hành quân gắn bó và chặt chẽ. Đêm tối hun hút, nằm xuống mà nhìn lên thì cái gì cũng thấy cả: bụi cây, mô đất, dáng người cứ bị cái nền trời nhờ nhờ sáng làm nổi lên. Bằng cách "chơi trốn tìm" ấy, hai đứa nhích dần về phía khu chợ. Và thật kỳ lạ! Giữa lúc này cả hai đều không thấy hãi sợ. Chỉ còn sự hồi hộp khoan khoái của một trò chơi quen thuộc mà chúng đã từng chơi. Bất giác thằng Teng nhìn lại bạn, mỉm cười. Teng tìm được trong công việc xa lạ và ghê gớm này, cái việc đáng ra người lớn mới làm nổi, một sự thích thú và say mê. Tuổi nhỏ thường ít nghĩ xa xôi, lát nữa đi đâu gì sẽ xảy ra, chúng chưa bận tâm lắm, nhưng lúc này được dẫn mình trong đêm đen

được đánh lừa mọi cảm bầy là khoái r ồi. Lát nữa... Đi ầu này hai đứa đã thì thảo bàn kỹ tối hôm qua. Lát nữa - cứ ng ồi kín bên này đường, dưới gầm xe bò, trên chạc cây hay gờ tường nào đó đối diện với tiệm Sáng Lố. Ng ồi thật im. Khi gà gáy báo trời sắp sáng. Thằng trưởng ấp sẽ xuất hiện. Nó sẽ khệnh khạng đi vào quán, tháo kính, bỏ mũ, thậm chí khẩu Ru-lô nó cũng mở khuy để trên bàn. Cạnh nó có thể có mấy thằng đeo súng dài hoặc cũng có thể không có thằng nào. Bắt đầu ng ồi, chắc nó sẽ còn quan sát, còn đề phòng, ng ồi lâu không thấy gì, biết đâu mắt nó chả lim dim? thằng Đảm nói thế một cách già dặn như ông cụ non. Chắc ông già nó cũng hay lim dim mỗi buổi sáng trước khi ra sông nên nó mới biết. Thế r ồi (đây là ý của thằng Teng) chọn lúc nó lơ mơ nhất, tao với mày sẽ tọt xuống, mày cứ ng ồi bên này, nấp vào gốc cây, tao trườn sang, trườn như con mèo hoang ngoài chợ, thứ mèo đó thiếu gì. Tới cửa quán, tao sẽ đứng lên, nhảy nhanh tới chân tường. Ở đó có chỗ chèo lên mái. Từ mái tọt xuống sẽ rơi đúng cửa sau ăn ra sân. Tao thường hay mang cá ra bán, tao biết rãnh mà. Lúc ấy lão Sáng Lố còn đang bận nấu nướng trong bếp, một mình tao áp tường lên vào sau lưng nó. Nó vẫn nhìn ra cửa và thế là tao phóng dao, phóng trúng chỗ hiểm, cái chỗ mà nó đã xĩa đạn vào ngực ba tao ấy... Biết chắc nó nghèo r ồi, tao sẽ cứ cửa chính lao ra, kéo mày chạy luôn. Còn nếu chưa lọt vào đã lộ thì... Mạnh thằng nào thằng ấy nhảy nghe mày.

Trong bộ óc non nớt của thằng Teng chỉ nghĩ được đến thế và cả hai đứa đầu tin là sẽ làm được như thế. Còn đoạn sau thế nào nữa, chúng không biết. Nhưng có một đi ầu: dù sống chết cũng không được bỏ nhau. Thằng Đảm gật đầu, môi nó mím lại và thoát rừng mình trước những dự tính táo tợn của bạn. Nó mừng! Thằng Teng, bạn nó đã trở lại lạnh lẽ, táo bạo như thường ngày.

Chợ kia r ồi!

Hai bên đường, các dãy quán, tiệm đã sáng đèn. Hình như những quán tiệm này cả đêm đều bật sáng đèn. Những bóng người lặng lẽ đi lại trong nhà, tiếng bấm, chạt, tiếng xê dịch bàn ghế. Và đâu đây, không gian đã thoang thoang mùi hành phi, thịt rán, mùi tỏi ướp vào nước mắm và cả mùi cà-phê thơm ngậy ngậy. Sớm mai mát mẻ, trong lành, cái mùi vị ấy ướp vào không khí nghe thật quyến rũ. Thằng Teng bỗng thấy đói ngấu. Hai

hôm nay nó ăn bữa đực, bữa cái, bây giờ cái đỏi mới trỗi dậy làm cho nó bảỉ hoải cả chân tay. Trong một phút, nó quên đi công việc chính, mà chỉ hít hà những hương thơm vừa quen thuộc, vừa xa lạ, mà ít khi nó được hít vào lồng ngực. Giá mà bây giờ được húp một tô hủ tiếu rõ nóng nhỉ? Sau đó có thể gặm thêm một ổ bánh mì với lạp xường nữa! Lạp xường nhà Sáng Lố... Teng đã nhiều lần nhìn thấy rồi: tròn mọng, nâu bóng, cắn nhẹ một cái mỡ đã phọt ra. Teng từa nước miếng ở chân răng. Hình như hiểu thấy sự đòi hỏi của cái dạ dày của bạn, thằng Đằm rút trong áo ngực ra một vật gì còn hâm hẩm nóng đưa cho Teng. Teng tần ngần cần lấy và giở ra, sững sờ: giữa nắm xôi đậu phộng thơm lừng, nằm gọn một cái đùi gà. Tới lúc ấy, thằng Teng lại không thấy đói nữa. Chợt nhớ đến cái mũi chảy máu của Đằm buổi chiều ở ngã ba, đến sự có mặt của Đằm suốt mấy ngày qua và ngay đêm nay trong vòng nguy hiểm, Teng thấy cổ mình tắc lại. Bao giờ cũng thế, nó hiểu mình, thương mình, chiều chuộng mình mà mình lằm lức lại xử tệ... Mắt Teng thấy cay cay. Một thứ tình cảm ngọt ngào dâng lên khiến nó không còn muốn ăn nó, bàn tay nó tìm lấy bàn tay khô khốc của Đằm siết chặt.

Hai đứa đã đến gốc cây bông điệp (Cây hoa phượng), đối diện với tiệm Sáng Lố bên kia đường. Mặt đường giờ này còn vắng tanh, thẳng hoặc mới thấy một bóng người đi lại để rồi mất hút trong những gian tiệm sức mùi xào nấu. Trong tiệm Sáng Lố đã có lác đác hai, ba người ngồi, im lặng. Những người trở dậy đi uống cà-phê sớm thế này bao giờ cũng có dáng ngồi trầm mặc như thế. Teng nghĩ vậy và phát hiện ra rằng: thằng trưởng ấp chưa tới. Càng tốt! Càng có thời gian.

Đúng lúc Teng đang chuẩn bị trèo lên trạc cây um tùm lá thì bỗng thằng Đằm véo mạnh Teng một cái.

Nó đến! nhìn loáng sang bên kia đường, Teng đã thấy nó đến thật. Vẫn cái áo bà ba màu mỡ gà, vẫn dáng đi khệnh khạng không coi ai ra gì mà vẫn cặp kiếng trắng gắn trên sống mũi, hần bước thong dong giữa hai gã dân vệ to như hai võ sĩ. Bên hông hần vẫn kênh kênh khâu ru-lô bằng tròn, thỉnh thoảng đang đi, hần lại xốc nảy lên một cái. Chúng đi men theo vỉa hè, vừa nghênh ngang vừa thăm dò... Tim Teng bỗng dưng thắt lại đau nhói. Hai đầu gối em bỗng run lên, hàm răng đánh cà cặp vào nhau. Không! Không

phải Teng sợ. Chờ đợi mãi, hờn uất mãi, quá xúc động mà run lên đấy thôi. Nếu không có Đảm giữ lại thì ngay giờ khắc gặp kẻ thù ấy, Teng đã sẵn sập lao sang rồi! Trời ơi! Nó giết hại ba mình, nó giết hại, kìm kẹp bao người mà bây giờ nó lại ung dung đi ăn nhậu như không thế kia ư? Vô lí quá! Bàn tay cần cán dao của Teng rung lên. Mắt Teng mở trừng trừng sang phía kẻ thù đang âm ạch ngửi xuống ghế. Hắn ngửi tận góc trong cùng. Sau một loạt bàn ghế ngổn ngang, hai thằng vệ sĩ ngửi chán ở ngoài, súng dựng mép bàn, mắt lom dom nhìn vào bóng đêm. Đường như chúng đã nhìn thấy mình, hai đứa nhỏ từ từ ngửi thấp xuống, bóng tối gốc cây nuốt trắng chúng đi. Càng tốt! Nó tưởng ngửi giáp tường là ngon à? Mình sẽ từ phía cửa trong nhảy ra kia mà. Nhìn thằng ấp trưởng đang bật hộp quẹt đốt thuốc Teng đã mừng tượng thấy nó học lên, giấy đánh đập khi bị chạm dao thế nào rồi... Ngứa ngứa quá! Toàn thân Teng nóng ran lên... Bầu trời trên tán cây đã chuyển sang màu trắng nhờ nhờ. Sắp sáng rồi, không kịp trèo lên chạc cây và không cần trèo lên chạc cây nữa. Cứ ngửi kín thế này, chờ cho lão già độc ác ngửi ấm chỗ là Teng sẽ trườn sang. Teng quyết định thế và Đảm gật đầu.

Thằng trưởng ấp đã ba lần đưa li cà-phê lên miệng và điều thuốc thơm trên cặp môi mỏng dính của hắn cũng đã cháy hết một nửa. Thời cơ đây rồi. Teng hít vào một hơi thật sâu, siết chặt tay Đảm và đứng lên... Chính khi đó, ngay bên tai hai đứa vang lên một giọng nói rất nhẹ:

- Dừng lại!

Tiếng nói nhỏ mà nghe xoang xoảng như tôn thiếc va nhau trên đầu, Teng giật mình quay lại, lưỡi dao vung lên nửa chừng thì dừng lại: trước mặt Teng là ông già Tư Đờn cò. Ông già một tay sách đàn, một tay ôm chiếu như chuẩn bị đi hát cho phiên chợ sớm. Đôi mắt ông chiếu thẳng vào hai đứa, vừa yêu thương vừa nghiêm nghị như lần nào:

- Thằng Teng, thằng Đảm! Về ngay! Ông cấm hai đứa không được làm như thế. Muốn chết cả hay sao. Nghe ông về đi! Chúng nó sắp đi tuần đến đây bây giờ.

Thằng Teng tròn mắt lên:

- Ông Tư! Ông ra đây làm gì? Ông biết chúng cháu làm gì mà ngăn. Ông về đi thì có. Ông đi lên!

Đặt cây đèn xuống, ông Tư để tay lên đầu Teng như muốn kéo sát mái tóc lởm chởm cháy nắng ấy vào lòng mình. Tiếng nói ông gấp gấp mà vẫn thoảng đi:

- Ông hiểu con mà Út! Con giống tính ba con lắm!

- Ông Tư biết ba tôi? - thằng Teng cự khỏi tay ông già, lùi lại, mắt căng tròn xoe.

- Ông biết! Biết nhiều... Biết cả ba con đã bị chúng nó... Thôi! Nếu thương ba, con về ngay đi. Con không giết được nó đâu. Nó xảo lắm!

Có tiếng giày đinh gõ trên mặt đường. Nhiều tiếng giày gõ trên mặt đường. Cả ba người vội đứng nép vào bóng tối gốc cây. Những tiếng giày uể oải đi qua mang theo những bóng lính tuấn tra uể oải đi qua. Giọng ông Tư đánh lại chứa đựng sức mạnh bắt người ta phải tuân theo:

- Sáng rồi! Mấy cháu không kịp làm gì nữa đâu. Về đi không có người ta nhìn thấy lại khổ. Mà ai bảo các cháu liều lĩnh như thế này. Chết thật!

Quả đúng như ông già nói. Phố chợ đã tờ mờ sáng. Các ngọn đèn trong chợ đã nhọt nhạt dần. Thằng ấp trưởng bên kia đã rục rịch đứng dậy. Teng thở ra đánh cái phù một cái:

- Vậy là ông già làm nhờ việc của chúng tôi rồi. Được! Đêm nay không xong, đêm mai tôi làm nữa.

- Ông đã nói là ông cấm! Muốn chết cả hay sao? Ông sẽ nói với má con. Nghe nói đến má, lòng Teng mềm lại. Biết là đứng đây lâu không được nữa, nó nhìn theo bóng lão ấp trưởng đang đi ra khỏi quán một cách tiếc rẻ rồi hỏi:

- Ông Tư! Ông Tư là ai? Sao ông Tư cái gì cũng biết vậy?

Ông già Đồn cò cặp lại cây đòn vào vách nói bằng quơ:

- Các cháu chỉ cần biết ông là ông già Đồn cò, vậy thôi. Nghe ông Tư nói này: đừng bao giờ làm vậy nữa. Giết được một mình nó không nhằm nhè gì đâu, lại có thằng khác lên thay thôi. Thôi, về đi. Nói má, ông Tư có lời hỏi thăm. Mấy bữa nữa ông lại. Ông đi nghe!

Nói xong ông già thất thểu đi vào chợ, cái lưng còng xuống như cả một ngày đàn hát nhọc nhằn kiếm miếng ăn đang đè nặng xuống vai. Bóng ông nhòa dần vào những khoảng tối đang chuyển màu...

o O o

Chuyện hai đứa định giết thằng trưởng ấp rẫy cuối cùng cũng bị má Teng và bà Năm biết. Không hiểu có phải do ông Tư Đồn cò nói ra không, nhưng chính cái đêm trở dậy không thấy con má Teng đã chạy sang kêu bà Năm báo cho biết chuyện này. Hai người đàn bà ngỡ bứt đầu bứt tóc chờ sáng mà không dám đi tìm. Tìm ở đâu? Và biết tìm thế nào? Chỉ cần ló ngó ra khỏi nhà là bị dính mìn, dính đạn liền. Gần sáng thấy Teng về, con dao dấu kín sau lưng áo, má Teng mới nửa cười nửa khóc mà trách con. Teng chỉ lẳng lì không nói. Đến khi nghe má bảo: "Nếu con không nghe má, cứ làm theo ý con thì má sẽ đập đầu vào chân tường mà chết". Teng mới chém mạnh dao vào đá cho quần lưỡng. Nó phải nghe lời má nhưng cái thù thằng ấp trưởng thì chẳng bao giờ nó quên. Chỉ có đi đâu như ông Tư Đồn nói: "Con giết được mình nó thì có ích gì. Giết được đứa này, nó mọc lên đứa khác. Mà có phải chỉ có một thằng hại ba con đâu. Tất cả chúng nó đều tìm cách hại ba con và bạn bè của ba con. Con có thể dùng dao để giết được hết chúng nó không hay chính bà con, gia đình con lại bị chúng hãm hại?" Thằng Teng nghe lòng dạ nó rối bời. Thế chả nhẽ cứ ngỡ im để mỗi ngày thấy tóc má bạc thêm, thấy những kẻ giết ba vẫn nghênh ngang đi lại hay sao? Teng uất quá, gục đầu vào tường khóc tẩm tức. Phải chăng ba còn sống, ba chưa chết, nhất định ba sẽ biểu cho nó phải làm gì. Ba can đảm, ba giỏi lắm, ba không ngăn nó đâu. Nó lại thêm còn ba để gục mặt vào bộ ngực khen khét mùi thuốc rê, nồng nồng mùi sông nước. Mùi sông nước! Nó chợt lạnh người. Khi ba còn sống, ba thường ở sông về thì... Nhất định

bạn bè của ba còn đang ở ngoài sông. Các chú ấy không bỏ đi đâu. Các chú ấy đều giỏi, đều gan dạ như ba cả. Khúc sông! Khúc sông chết...

o O o

Sáng nay như mọi sáng, dòng sông Sài Gòn vẫn lững lờ trôi chảy. Một lớp sương mù mỏng tang trắng lên cảnh vật, trắng nhẹ lên mặt sông. Dòng sông đông đặc dường như đóng băng, có cảm tưởng nếu cắm một cành tằm vông xuống mặt nước, cành tằm vông ấy sẽ đứng im, không hề chao đảo. Trong những lùm cây, tiếng con chim nào đó hót cũng nhần nhệt hơi sương. Tiếng cá đớp bóng lùm chum giữa dòng. Hoang vu, tĩnh mịch. Nơi đây, lâu lắm rồi, không có bóng người, bóng thuyền. Đôi lúc tiếng bìm bịp kêu âm âm trong lùm bụi càng gọi nhớ về cõi xưa, hoang dã. Lau sậy xào xạc trên bờ, một con cu đing đang gồ lưng chui nhủi vào sinh, để lại đằng sau nó một vệt dài láng ướt, sủi tăm. Mấy đám bèo lục bình vươn lên những nụ hoa tím phơn phớt, dập dềnh ở giữa sông, không chuyển động. Như vậy là con nước đang dừng, một lát nữa khi tiếng bìm bịp kêu vang hơn, dòng nước bắt đầu ròng và những đám lục bình hiên lảnh, cô đơn kia sẽ ào ạt trôi ra cửa sông. Vầng mặt trời cũng buồn nản phủ xuống mặt nước những làn ánh sáng nhợt nhạt.

Vậy mà trong một lùm cây kín đáo nhất, có nhiều cây gai, dây leo chằng chịt nhất lại hình như thấp thoáng có bóng người. Đến gần hơn, người thỉnh tai sẽ nghe vẳng trong gió có tiếng thì thào... Thì thào. Sao lại có bóng người? Sao lại có tiếng thì thào trong buổi sớm tinh mơ ở khúc sông chết này? Người hay ma? thần sông hay thuồng luồng, hà bá hiện lên thành hình người mở cuộc giao hoan? Người yếu bóng vía thấy cảnh này chắt tái xanh mặt mày mà bỏ chạy. Người bạo gan cũng chỉ dám đứng ở xa mà ngó, rồi cũng phải từ từ lỉnh đi và sau đó thì tự cho là: có lẽ mình lẩn!

Khúc sông vẫn xào xạc cái âm thanh êm ả và có lẽ chỉ có loài chim là nhận biết được trong các lùm bụi kín đáo nhất ấy không có quỷ ma, hà bá gì cả mà là người thật. Những con người trai trẻ, tóc húi ngắn, nước da mang màu lá rừng, đôi mắt lảnh hiên mở to, loang loáng nhìn ra dải sông màu sữa.

Đó là ba chiến sĩ đặc công đang ém trụ nằm vùng. Họ sống như chim, thoát ẩn, thoát hiện. Giường nằm là cánh võng màu xanh mắc giữa những vòm cây cũng màu xanh. Mái nhà che mưa là mảnh vải bạt dăng kín đáo, mưa tạnh lại nhét gọn vào b ồng. Cả cơ ngơi, tài sản của họ đều nằm gọn trong b ồng. B ồng nhét vào túi ni-lông. Nếu có động, cái b ồng ấy sẽ là phao bơi đưa họ di chuyển đến những lùm bụi khác bên này sông hoặc bên kia sông, gọn ơ.

Lúc này họ đang ng ồi cạnh nhau trên mấy tấm ván nhỏ bắc chéo qua gốc cây chà là. người nào cũng ở tr ần, mặc quần cụt để lộ những khuôn ngực, bắp tay, bắp đùi vạm vỡ. Quanh năm lặn lội trên vùng sông nước, lấy nước làm đường, lấy sông làm nhà, làm sao mà họ không có được cái vóc dáng rắn chắc của người dân thuyền chài như thế. Và cũng quanh năm ẩn mình trong bờ, trong bụi, nước da họ mang theo sắc xanh cây lá. Họ còn trẻ lắm. Thậm, tổ trưởng, mới chỉ độ hơn hai mươi tuổi. Thành, trẻ hơn một tí, thân hình cao to, lông mày rậm, xéch như lưỡi mác. Còn Đoan, chiến sĩ có đôi mắt lá răm như con gái và cặp má bầu bĩnh, miệng cười thật tươi, thoát nhìn cứ tưởng là một cậu thiếu niên. Ba người thật giống nhau mà cũng thật khác nhau. Giống nhau về ăn vận, về những động tác tinh gọn, sắc sảo và về sự bình tĩnh, khôn ngoan trong việc xử lí các tình huống hiểm nghèo. Song lại rất khác nhau về tính tình. Thậm, quê ở ngay ấp này, chín chắn, thật thà, đi đâu gì cũng nghĩ kĩ rồi mới nói ra thành lời; Thành, tính nết nóng nảy tương xứng với thân hình hộ pháp và cặp lông mày dữ tợn của anh. Còn Đoan lại rụt rè cả nể và hay mắc cỡ. Ấy vậy mà họ sống với nhau rất hòa thuận, rất hiểu nhau và hợp nhau. Phải chăng cùng đứng chân trên một r ẻ sông mỏng manh, cái chết lúc nào cũng có thể bất thình ập xuống, họ phải quăn quýt, phải dựa vào nhau, phải bỏ qua cho nhau mọi cái để tập trung vào một đích rõ rệt: đừng để chết uổng, ráng sống mà tiến từng bước vào sào huyệt kẻ thù, làm tròn nhiệm vụ? Muốn không chết uổng, ba anh em bảo nhau ăn ở kỷ càng, tỉ mỉ đến nỗi nếu ai đó tò mò có ghé thuyền sát tận nơi cũng không biết trong đó có người. Họ đã nâng cách thức ăn ở thành nghệ thuật ăn ở. Cơm nấu xong từ lúc con chim đầu tiên chưa cất tiếng hót. Ăn xong, họ cho tất cả n ồi niêu, bát đĩa xuống đáy sông, tối trời lấy lên nấu nữa. Không có một sợi khói, không có một ánh lửa. Sáng ăn xong, mỗi người chọn một gốc cây ng ồi cạnh chùng, ng ồi im phắc, không chuyện trò, không ho hắng, không hút thuốc dù cho cơn "ghi ền" quấy lộn

trong đầu. Ban đêm khi ra vào khỏi lùm cây, ai đánh gãy một ngọn cỏ, một cành lá coi như bị khuyết điểm nặng. Lính tráng chúng nó ngày ngày đi lại sát bờ, thấy cỏ héo, cây gãy là hò nhau sục vào ngay. Ba người làm sao chống trả được cả lính dưới đất, lính trên trời, lính ngoài sông đánh tóa vào. Rồi phải ẩn tránh cả bà con đi lại làm ăn trên con đường chạy dọc bờ, sát ngay cạnh lùm nữa. Nói chung, hoàn toàn như người đi trốn, trốn dài ngày. Lộ ra không phải là chuyện cười à, trốn lại, mà là máu đổ, là chết chóc, là không hoàn thành nhiệm vụ.

Nhiệm vụ của tổ đặc công là nghiên cứu, nắm tình hình cái chi khu nằm ở giữa chợ để đưa lực lượng xuống san bằng, phá thế kìm kẹp của chúng đối với bà con và phong trào cách mạng và cả vùng này. Vậy mà đã nằm nửa tháng nay rồi, họ vẫn chưa lọt vào được đến điểm. Việc móc ráp bắt liên lạc với cơ sở mật bên trong cũng hoàn toàn vô hy vọng.

Sau cái chết của ba thằng Teng vừa rồi, chúng càng phòng thủ ráo riết. Ngày đi sục sạo khắp nơi, sục sạo bất cứ chỗ nào chúng nghi con người có thể ở được. (Mới có hai tuần mà tổ của Thập đã ba lần phải di chuyển chỗ ở rồi). Đêm, địch chia nhau bung ra mai phục, án ngữ dọc bờ để áp chiến lược, những mối đường mòn to nhỏ con người có thể lén vào. Mìn trái dăng khắp nơi, dăng cả dưới sân các nhà mà chúng nghi ngờ. Kín quá! Dày đặc quá! Con chó hoang chạy trong đêm cũng vướng mìn chết tan xác.

Mấy ngày nay họ nằm chết cứng ở đây. Gạo, mắm họ cũng đã sắp cạn. Bữa ăn đã chuyển cơm thành cháo. Cũng may khúc sông này lắm cá tôm. Buổi trưa lính về đến hết, họ lén ra những hố bom kín đáo bắt cá. Hố nào ít nhất cũng được vài cân, mang về luộc ăn với rau móp muối chua cũng vững bụng.

Giờ này nắng đã lên chói đỉnh đầu, mồ hôi đã tứa ra ở gáy. Họ vận ngửi im lặng nhưng trong đầu người nào cũng nặng trĩu lo toan.

Thành đập một con muỗi đốt vào đùi rồi vờ ngón tay bóp nát ra, đôi lông mày rậm chau lại:

- Ngồi hoài thế này sao ông Thập? Cực hơn cả đi tu. Không vào được thì ta trở lại cứ (Cẩn cứ bí mật) báo cáo lần khác đợt tiếp. Ngồi đây, ngày

thoáng qua đi uổng phí mà có khi lại chết chùm.

Anh lại đập một con muỗi nữa, búng tít lên ngọn cây. Thậm nhìn bạn phì cười:

- Người ta "giận cá chém thớt", đằng này cậu lại "giận cá bóp muối".

- Tôi còn bóp mẹ nó cả cái khúc sông này ra nữa. Đánh thì đánh thí đi, chưa đánh được thì tam nghỉ, cứ thế này thì dứt tôi đến mọc đuôi?

- Đừng nóng! Tớ còn nóng ruột hơn cậu nữa kia. Thằng đặc công hơn người ở chỗ kiên trì. Nóng vội là bể chuyện hết. Cứ nán lại vài ngày nữa coi sao. Nhất định mình sẽ lọt được. Chúng nó đông thì đông nhưng làm sao lấp kín được mọi góc ngách. Rồi chúng nó cũng phải oải ra chớ. Sức đâu mà đêm nào cũng thức chong chong được.

- Thì tôi cũng nghĩ thế nhưng... tiên sư cái con muỗi - Anh định giờ tay lên lần nữa nhưng chợt dừng lại, ngênh mắt lên.

Ngoài đường bờ có một tốp lính ngẫu nhiên đi qua, súng lăm lăm xĩa vào các lùm bụi, mắt nhìn như mũi dùi. Thằng đi giữa mặt đen cháy, ngậm điều thuốc to tướng, mùi thơm phả cả vào trong lùm. Thành rụt cổ đưa lưỡi liếm mép nói thêm:

- Thèm quá! Ông lại bò ra lồi chân vào lấy thuốc hút bây giờ.

Đoan thấy dáng bộ Thành như vậy, tủm tủm cười. Anh không nghiện thuốc, không nghiện cả rượu nên mọi chuyện này đối với anh đều dừng đọng.

Tổp lính qua khỏi một lát, Thành lai chép miêng:

- Ước thật! Giá ở trên rừng già thì với bọn này, chỉ cần tay không cũng đủ quẳng xuống sông hết. Đất gì mà nó đái vào đầu cũng phải cười. Sau trận này tôi là tũ...

- Xin chuyển sang bộ binh để mặc sức hò hét hả?

- Cũng có thể, nhưng... Nói gì thì nói, thằng nào bảo tôi rời đặc, tôi đập gãy răng.

Đoan cũng phì cười, hàm răng đến trắng. Cái ông này tính nết hay thật.
- Đoan nghĩ - câu trước, câu sau cứ chửi nhau suốt. Nhưng mà vui. Chính tác phong ồn ào của Thành như quả núi lửa chuẩn bị bốc cháy nên cũng sưởi ấm được cho đồng đội vào cái lúc thần kinh đang giá lạnh.

Đoan nhìn ra mặt sông, ước ao:

- Sông quê anh Thâm đẹp quá! Sau này nếu hết bom đạn, tôi xin nán lại bơi lội, tắm tấp một tháng rưỡi mới về.

- Quê Đoan có con sông cũng đẹp đấy thôi. Hồi huấn luyện, tháng nào mình cũng bơi hai vòng sông đấy.

Thành càu nhàu:

- Lúc này mà mấy ông còn nghĩ đến sông với ngòi. Tập trung lo vào công việc cho xong đi rưỡi về cứ tha hồ mà tắm. Tắm! - môi anh trễ ra - Tắm! Làm như cả đời không được tắm bao giờ ấy. Anh Thâm! - Thành đột ngột hỏi - Cô du kích mà huyện định cử xuống giúp chúng mình đâu? Sao mãi không thấy? Có bà sở tại xuống họa may...

- Chắc cô ấy bị kẹt đường rưỡi. Đạo này chúng nó bung ra dữ quá! Nhất là sau hôm đồng chí quận đội trưởng đột ập bị chết.

- Nghe ông quận đội này cũng gan dữ! Bắn đến viên đạn cuối cùng rưỡi mới chịu nằm xuống. Hình như ông cũng người vùng này? - Thành hỏi.

Cũng không rõ. Hôm xuống đây, ta đâu có qua quận. Chà! Thế là từ sau Mậu Thân đến giờ, những người ưu tú lần lượt ngã xuống nhiều quá! Cái "Việt Nam hóa chiến tranh" của chúng không phải chuyện đùa đâu. Chó đều!

- Không đùa à! Tôi mà lọt được vào chợ thì cái chi khu khốn nạn kia cứ phải là nát ra như cám.

Chợt Đoan hơi nhồm người dậy, mắt lom lom nhìn ra sông. Thậm và Thành chợt dạ nhìn theo. Trong ánh nắng chói chang, trong cái rung rinh của mặt nước đang bốc hơi, ở ngay khúc quẹo, họ nhìn thấy một chiếc thuyền nhỏ đang dập dềnh tiến thẳng đến. Theo phản xạ bản năng, Thành đưa vội khẩu súng lên ngang mày, chĩa đường ngắm. Chiếc thuyền đến gần. Trên thuyền không phải là lính, cũng không phải là bọn thám kích thường hay lờn vờn xuất hiện với những bộ áo quần của người dân đánh cá qua lại khúc sông này. Trên chiếc thuyền ọp ọp chỉ có độc một cậu bé da mét mét, tóc tai lờm chờm đang vừa tát nước vừa cạy bai chèo. Chắc là thằng bé đi kiếm rau? Khúc sông này nhìu rau ngon, đôi lúc họ cũng thấy một vài người dân đánh bạo vào hái một ít rau rỗi ra ngay. Nhưng hình như cậu bé này không phải đi hái rau? Cặp mắt cứ ngó nghiêng nhìn xăm xoi vào từng lùm, từng bụi, thỉnh thoảng dừng thuyền lại nhằm tính cái gì. Đấy! Bụi móp ngay cạnh mũi thuyền tốt um mà sao cậu ta không hái! Coi chừng! Thậm đưa mắt nhìn hai bạn có ý đề phòng. Gần đây, sau những lần dò la, thám thính không có kết quả, rất có thể chúng dùng thủ đoạn mua chuộc dụ dỗ trẻ con làm việc này. Thậm nghĩ và ra hiệu cho các bạn lùi sâu vào trong, ngẩng thấp đầu xuống hơn nữa. Chiếc thuyền vẫn bập bênh găm thẳng tới như đã phát hiện ra nơi họ ẩn nấp. Quái lạ cái thằng bé này!... Họ càng ngẩng thấp xuống, khẽ vít lá che đầu, che mặt. Mũi thuyền rách nát vẫn không lạng đi. Xoạt... Xoạt! Mũi thuyền đã chạm đến những cành lá đầu tiên, ngay bên cạnh sườn của Thành. Anh hơi vặn người để tránh né. Một suy nghĩ thoáng qua rất nhanh trong óc anh: Nếu nó phát hiện ra rỗi bỏ đi thì sao? Thì phải đưa tay ra mà tóm ngay lại. Để sống, chỉ một lát sau là lính bầu kín ngay. Còn nếu nó là người ngay đi kiếm rau thật thì cũng phải giữ lại, chiều tối mới cho về và ngay đêm ấy "cha con" phải rời cứ sang nơi khác ngay. Vùng địch hậu mỏng manh, bất cứ cái gì cũng có thể xảy ra được. Rẹt... Rẹt rẹt... Mũi thuyền đã lúi húi vào trong bụi và giữa những cành lá xôn xao, hai con mắt mở to của cậu bé hiện ra lay láy, đen tròn.

Không hiểu sao, trong muôn ngàn lùm bụi trên sông, Teng lại cứ chọn lùm này mà nhử thuyền vào. Có lẽ do linh tính của trẻ con, cũng có thể do phán đoán rằng: Nếu các chú có ở thì phải ở chỗ kín nhất, sâu nhất, cũng như ba vậy... Thế là cậu lao hú họa vào và không ngờ lúc này ba con người trần như nhộng đang hiện ra trước mắt Teng, hăm dọa và lăm lè. Teng hơi

ngó ra. Trí óc non nớt của nó cứ bắt nó chắc mẫm rằng trông thấy Teng, đưa con trai của người chiến sĩ dũng cảm nhất định những người này phải tươi cười, vồ vập ngay; tươi cười y như khuôn mặt của ba vậy. Hay là... Nó dừng thuyềן giữ ý.

Ba người vẫn nhìn vào nó, không chớp. Họ chờ. Thử xem thằng nhóc này định giở trò gì nào? Chà! Trông nó còn rất ít tuổi mà sao khuôn mặt, con mắt nhìn mới già dặn ghê chứ. Con nít nhà người ta gặp tình huống bất ngờ này phải hoảng hốt, phải dúm lại kia. Đằng này nó vẫn không động đậy, lại còn giương mắt lên nhìn thách thức nữa. Thằng này không bình thường r ấi.

- Đi đâu? Thành hỏi khàn khàn.

- Tôi đi tìm người - Teng thấy chả đại gì mà nói thẳng ra.

- Tìm người nào mà tới tận đây? Muốn chết à?

Không khá r ấi! - Teng nghĩ - Các chú bạn của ba đâu có giọng nói hự hẹ này. Tuy vậy nó cũng cố vớt vát:

- Mấy... Mấy... Mấy chú là ai?

- Hỏi làm gì? Ai chỉ đến đây? Trói lại thả sông bây giờ! Thậm đưa mắt cho Thành, ý nói hãy từ từ xem sao đã. Hành động này không qua khỏi mắt Teng, nó mạnh dạn:

- Tôi đi tìm các chú giải phóng. Tôi có việc cần gặp mấy chú.

Giọng nói và thái độ của nó chân thành quá khiến trong khoảnh khắc mọi người lúng túng, không biết trả lời sao. Thậm hạ giọng hỏi:

- Ai nhủ cậu tới đây tìm giải phóng? Không sợ mang vạ vào người à?

- Không ai bảo cả, tự cháu đi tìm - giọng nó đến đây bỗng dưng như vỡ ra - mấy chú ơi! Ba cháu bị chúng nó giết r ấi. Mấy chú cho cháu đi theo trả thù cho ba cháu.

Họ đưa mắt nhìn nhau. Thật vậy không? Không! Không thể nhẹ dạ coi thường được. Thằng bé này sao lại biết chính chỗ này mà đòi đi theo? Ai mách đường cho nó? Đằng sau chuyện này ắt phải có cái gì? Thậm đột nhiên nghiêng quai hàm lại:

- Thằng nhóc này cà trớn. Mi có biết chúng tao là ai không mà đến đây đòi đi theo. Cút ngay! Nếu không vì công vụ, tao đã gông cổ mi về đồn rồi. Cút! để cho chúng ông làm việc. Năm phục cả tuần nay chưa bắt được thằng Việt Cộng chó chết nào cả đây.

Phụ họa thêm cho câu nói của Thậm, Thành kéo quy - lát khẩu AR.15 đánh "rộp" một cái. Thằng Teng không hề giật mình, nó trân trân nhìn sâu vào mặt từng người, và từng khẩu súng trên tay họ rồi cúi đầu xuống, chớp mắt. Nó không sợ chết, không sợ bị gông cổ, nó chỉ thất vọng thôi. Thế là tuyệt đường tìm kiếm rồi. Tận đây mà cũng có thám kích của chi khu thì mấy chú còn chỗ nào ẩn núp nữa. Thế là hết. Về vậy. Nó lẳng lặng cạy mũi thuyề ra, mắt tối sầm lại.

Lúc ấy chỉ có Đoan là ngẩng im, không tỏ thái độ gì. Anh muốn nói mà không thể nói được. Nguyên tắc bí mật không cho phép anh được lên tiếng. Nhưng lòng dạ Đoan thấy áy náy, không nở....

o O o

Chán chường, thằng Teng lại tìm đến Đảm. Đảm bao giờ cũng chỉ biết vỗ về an ủi bạn bằng cách im lặng và nhìn. Cái nhìn sâu hun hút của nó đựng chứa tất cả những nỗi phiền muộn, u uất của Teng nên mỗi lần tìm đến nó, Teng lại thấy đầu óc vơi đi, nhẹ nhõm hơn.

Trong nhà, bác Năm Hình, ba của thằng Đảm vẫn ngẩng lơ lửng bên trai đẽ. Bác uống rượu tối ngày và toàn uống một mình, đôi mắt đùng đục nhìn đi đâu xa lắm. Tánh bác ít nói, nhưng nóng như lửa. Từ ngày chúng nó dần dần lập ấp chiến lược đến nay, bác có cái dáng ngẩng "con cọp trong cũi" như thế. Người ta đồn ngày xưa bác khỏe lắm! Trong một trận đánh càn, một mình lật đổ ba thằng Tây lê-dương. Bác còn sử dụng côn rất giỏi, với cây con dài bằng sắt, bác bắt chấp cả lưỡi lê, súng ống. Mấy tay anh chị khét tiếng trong làng đao búa ở chợ cứ nghe tên bác là hoảng. Nhưng từ

ngày rời nhà vô đây, bác hầu như không dính dáng đến chuyện đời, thầy kệ mọi đi đâu trái ngang diễn ra trước mắt. Ngoài giờ ra bưng, ra sông, bác chỉ làm bạn với be rượu. Thằng Đằm mồ côi mẹ từ nhỏ, nhiều khi bác cũng không dòm ngó tới. Chỉ khi nào có ai vô tình hay hữu ý nhắc tới anh con cả của bác đang sống ngoài miền Bắc, ánh mắt bác mới hơi dịu đi. Có lẽ bác thương người con cả ấy lắm và có ý đợi chờ tin tức người con đã lâu rồi bật tin. Thằng Đằm thừa hưởng được cái tính gan góc, trầm lặng của cha nhưng tình cảm, suy nghĩ của nó gắn bó với xóm ấp với bạn bè hơn cha. Cha già rồi, lại gặp lắm đi đâu bất nhân ngày ngày xảy ra mà không làm gì được, cha đâm bản tính.

Ít bữa nay, kể từ sau cái vụ lính bắn chết người ngoài chợ, xóm ấp càng ngột ngạt hơn. Đâu đâu cũng thấy sự chết chóc rình rập. Thằng Mất-kính-máu tuyên bố: "Đây là một ấp thí điểm bình định do chính tổng thống ra lệnh, vì vậy dù phải bắt, phải giết nửa số dân để bảo vệ an ninh, chính quyền cũng không chùn tay". Nó nói là nó làm. Đã có năm người bắt chợt bị bắt đi không thấy về. Một cụ già nửa đêm đau bụng mở cửa đi ra ngoài, lập tức bị bắn chết ngay. Dù sáng hay tối, chỉ cần một nhóm ba bốn người tụ họp là tức thời bị lính ập tới tra khảo. Trẻ em không dám ra khỏi nhà. Người lớn đi làm dè chừng cúi mặt từ sáng đến tối, lấm lũi. Người ta không dám nhìn nhau. Ở đâu, bất cứ xó xỉnh nào cũng có những con mắt dòm ngó, những họng súng đen ngòm lấp ló trong lùm bụi, trong mỗi chạc cây. Người ta im lặng. Người ta chờ đợi. Chiều chiều, có rất nhiều khuôn mặt, rất nhiều ánh mắt khắc khoải hướng ra sông, hướng ra bưng biền: Người ta cần cào mong đợi con em của mình trở về, cần cào mong đợi những đợt súng tấn công. Đêm đêm những người già vẫn vắn nhỏ đèn thao thức, những bà má vẫn len lén nhồi gạo vào thùng giấu kỹ để dành cho cách mạng. Cách mạng không thể bị tàn lụi, những đứa con thân yêu của họ nhất định sẽ trở lại. Nhất định... Con mắt người dân ấp chiến lược cháy đỏ lên niềm tin mãnh liệt ấy.

Và trong những ngày con người tưởng như không thể sống được ấy, người ta vẫn thấy bóng ông già Tư Đòn cò thấp thoáng qua lại. Ông vẫn đàn hát ngoài đường, hát ở bìa bưng; ông ghé vô nhà này trò chuyện mấy câu, ghé vô nhà khác xin miếng nước. Và lúc trở ra, bao giờ chủ nhà cũng tiễn ông đến tận ngõ, giúi vào tay ông lon gạo, chén mắm, vài cắc bạc và

trên môi thoáng một nụ cười. Dường như bằng dáng dấp, giọng ca của mình ông già hát rong đã làm dịu lại vết đau đang mừng tấy của dân ấp.

Thấy Teng buồn rầu, ủ rũ, thằng Đảm thương bạn đến xót xa. Sáng hôm sau nó mò sang nhà Teng từ sớm, trong đáy mắt thấy có một "đốm lửa đang cháy". Cái đốm lửa này không mấy khi thấy có ở một đứa kín đáo như nó.

- Nè! - Nó kéo thằng Teng ra sau vườn - Tao có cách rồi.

- Cách gì?

- Cách giết thằng trưởng ấp.

- Cách nào? Cách nào nói mau đi! Ngon không?

- Ngon mà không ngon - Đảm lại trở về đáng bộ lừng khừng làm Teng thấy tốt nhất chỉ có còn cách đừng giục.

- Ừ, thôi thì mày nói đi, tao nghe. Tao bình tĩnh nghe đây.

- Mày có biết mục Sấu Lan không?

- Biết thừa. Má tao ghét mục ấy lắm.

- Ừa! ghét là phải. Tao mới nghe mấy ông lính...

- Sao gọi ông lính, thằng lính chó!

- Ừa, thì thằng lính. Mấy thằng lính nói với nhau là trưa nào lão ấp trưởng cũng đến nhà mục ấy một lúc lâu mới mở cửa ra về.

- Đóng cửa à? Kỳ hê! Nó làm gì ấy nhỉ?

- Tao cũng không biết. Hình như nó... Nó... lòng thòng mày ạ!

- Lòng thòng là mèo chuột hả? Thì đúng lòng thòng rồi nên mới đóng cửa.

Ch ờng mụ chết r ấ hả mày?

- Chết. Thế... thế trưa nào cũng thế - Thằng Đảm diễn tả thật khó khăn vì xưa nay nó có bao giờ nói nhi ều đâu - Tao để ý r ấ, muốn đến nhà mụ Sáu, nó phải đi qua lô cao-su ông Thời.

- Đúng r ấ! Ông Thời đó. Sao nữa?... Thôi! - Thằng Teng khẽ nhảy lên - Tao hiểu r ấ! Mày định rình chém nó ở đấy hả?

- Không chém!

- Bộ mày có súng?

- Không!

- Da lạng?(Trái tạc đạn da lạng)

- Không!

- Thế thì bằng gì? Thằng này bữa nay sao cù l ần quá! - Giọng Teng căng lên như sắp sửa đánh nhau.

- Làm h ầm chông giữa đường - thằng Đảm vẫn nói từng tiếng một.

Thằng Teng tròn mắt một lúc, r ấ ôm ch ần lấy bạn, lưỡi ngọng lú:

- Sao bữa nay cái đ ầu mày sáng, cái đ ầu tao tối thế? M ầy giỏi, tao phục thằng Đảm da lươn r ấ - nhưng mặt nó lại xù ngay - ngộ nhớ có người khác, có con bò con trâu đi trước nó sập h ầm thì sao?

- Tao để ý r ấ! Lâu nay không có ai đi qua đó cả. Nếu có người, thằng Mất-kính-máu đã không đi... Đi gì nhỉ? Đi o mèo! Người lớn nói vậy là đi o mèo! Đi o mèo phải để không ai nhìn thấy chó!

- Trời đất! Sao hôm nay mày hay quá vậy mày!

Thằng Teng lại ôm ch ần lấy thằng Đảm l ần nữa, còn thằng Đảm chỉ l ẻn cười, hàm răng khắp khảnh của nó trắng xóa lên giữa màu da mặt đen

bóng.

Thế là suốt buổi sáng hôm ấy, hai đứa bàn bạc sôi nổi cách thức để làm sao thằng Mắt-kính-máu chết ngay mà chúng nó không phải đi đêm, không bị người lớn ngăn cản, la rầy. Đại khái là thế này: sẽ đào một cái lỗ nhỏ bằng cái mặt ghế, sâu xuống nửa thước vào ban đêm. Sau đó sẽ cắm những cọc tre vót nhọn hoắt có ngâm nước tiêu, ngâm phân bò xuống đáy hố. (Cái này thằng Đắm học được của ba nó trước kia). Rồi phủ phen tre lên, lấp thật kỹ, bằng bện và cữ kỹ như mặt đường. Buổi trưa, vào lúc thằng Mắt-kính-máu sắp đi qua, hai đứa sẽ trèo lên một ngọn cao-su ở xa đường quan sát, nếu thấy ai đi qua, hoặc con vật nào đi qua trước thì ra hiệu hoặc chạy ra ngăn lại... Nhất định phen này thằng ác ôn sẽ chết.

Chúng nó mất hai ngày chuẩn bị chông tre. Má thằng Teng không hề hay biết gì cả. Sáng sáng Teng vẫn cùng với Đắm ra sông, chiêng vè sáo nặng tay tôm, cá. Thấy vậy bà cũng yên tâm đi bưng. Trông cố mấy luống đậu phộng cho kịp thời vụ. Nỗi đau dù lớn thế nào rồi cũng theo thời gian dần dần qua đi. Người ta không thể khóc mà sống, vẫn phải ăn phải uống, phải hoạt động và đi lại. Má Teng đã trở lại với công việc bận rộn hàng ngày và những cái lo toan về cuộc sống về đứa con ngày một lớn mà cứ nhong nhóng suốt ngày.

Mọi việc chuẩn bị đã xong. Hai đứa làm bộ đeo hong, đeo giỏ ra sông, đi được một đoạn lại vòng về. Chọn một cây cao-su nhiều lá nhất, hai đứa trèo lên. Chúng vít lá, vít cành che kín người chỉ để hở hai con mắt ra ngó. Thật là may! Suốt buổi sáng không có một người nào qua lại trên đường. Trong vườn cao-su, mặc dù trời chói chang nắng nhưng vẫn râm mát đến rợn người. Cả lô cao-su không có một tia sáng, ở ngoài nắng bước vào cứ ngỡ như đang lạc đến một vùng thung lũng xanh ngắt ánh trắng. Ngồi trên ngọn cây, Teng nhìn thấy cả khu bưng xa, nơi má đang đang nắng tròng tĩa, nhìn thấy cả khu gò có cây bòngbua lừng lộng mà ba đang an nghỉ mãi mãi ở đấy. Teng nhìn thấu tới bìa sông nữa. Hình ảnh mấy người cưỡi trâu ngẩng trong bụi tre hự hẹ hôm rồi chợt nhói trong lòng Teng. Không tìm thấy các chú bạn của ba, bữa nay Teng cứ làm một mình, Teng sẽ sống gan dạ như ba, sẽ hành động như ba. Một cảm giác bồn chồn y hệt khi đêm ở chợ lại choán ngập đầu Teng. Điều ngại nhất của Teng là thằng Mắt-kính-máu

không đi một mình mà lại có hai thằng vệ sĩ kèm trước, sau như đêm nọ thì hư hết việc, Đắm thì quả quyết mấy trưa nay chỉ thấy nó đi có độc một mình, Đắm nói thêm như người lớn: "O mèo! Nó phải đi lên chớ kéo thêm lính đi làm gì cho xấu mặt". Teng nghe phải nhưng cũng cãi lại: "Nó mà biết xấu đẹp gì nữa. Nếu biết xấu hổ nó đã không giết ba tao, làm ác với bà con". Đến đây thì Đắm hết nói, Teng cũng không biết tính sao. đành để đến đâu lo đến đó vậy.

Một chiếc trực thăng thành phách bay qua đầu, thấp đến nỗi những ngọn cao su cũng ngả nghiêng theo. Teng nhìn lên. Nó bay ra hướng sông! Chắc nó ra quần ngoài đó? thế thì ngoài sông vẫn còn các chú bạn của ba? Đang mãi nghĩ ngợi như thế, khi nhìn xuống bỗng thằng Teng rùng mạnh người: ở đâu lơ thấy lơ nhố có bóng người. Sao lại lơ nhố? Hay không phải nó? Teng căng mắt nhìn: Thằng đi đầu chính là thằng vệ sĩ hộ pháp đêm nọ, súng xĩa vờ đàng trước. Đi sau vẫn là một tên lính. Và đi cuối cùng mới là lão ấp trưởng! chết r ối! Hai đứa nhìn nhau. Trật nữa r ối! Kiểu này cùng lắm chỉ bị một thằng hộ pháp đi đầu, còn thằng cần giết vẫn thoát. Chúng đã bước gần tới ụ mồi, từ ụ mồi đến hầm chông chỉ không đầy mười bước. Teng lặng người chưa biết xử trí ra sao. Giá lúc khác nó đã nạt cho thằng Đắm một trận. Đã bảo mà cứ khăng khăng như cựa non. Thôi đành vậy! chết được thằng nào đỡ thằng đó. Vặt chân, vặt tay nó cũng bỏ cơn tức, còn hơn cứ sáng chi ều thấy nó nhờn nhờn đi lại khắp ấp trên ấp dưới. Teng nín thở chờ đợi, mắt sầm lại.

Bỗng dừng, như một đi ều khó có thể tin được, còn cách hố chông không đầy ba bước chân nữa, thằng ấp trưởng đứng lại vẫy bọn đàn em đến gần. Tiếng nói của nó khê khê có vẻ vừa nhậu say ở đâu về

- Nè! Bây giờ mấy chú về công sở trước đi! Tới đây moa (tôi) đi một mình được r ối.

- Rõ! - Dường như chỉ chờ có thế, hai thằng vệ sĩ giập mạnh gót gi ầy, há miệng ra cười.

Thằng hộ pháp nháy mắt với thằng nhỏ con kia r ối chìa bàn tay vàng khè về phía lão ấp trưởng:

- Ông ấp định đi sướng một mình, bỏ mặc đàn em trung thành hay sao?

Lão ấp trưởng chau mày rồi rút trong túi ra một tờ giấy bạc màu xanh:

- Nè! Cần lấy! Giữ mồm giữ miệng cho cẩn thận nghe! Bép xép, bà trưởng ấp biết được thì chớ trách.

- Biết sao mà biết được ông ấp! - Hai gã vệ sĩ cần tiêng cười nhả nhỏ rồi rẽ sang phải đi xéo về phía chợ. Một châu nhậu nhẹt thả ga đang chờ chúng ở đó.

Mắt-kính-máu hắng giọng đi tiếp trên con đường mòn dẫn tới nhà mù nhân tình. Nó bước một bước... Thêm bước nữa. Đôi chân mập mạp ngăn ngừa chuyển động về phía trước, cặp kính trắng chuyển động về trước, cái bụng đã bắt đầu phềphê chuyển động về trước, toàn thân thẳng ác ôn nhích về phía trước. Chỉ còn một bước nữa. Một bước nữa thôi. Teng nhắm mắt lại... Ngay lúc đó, một tiếng thú rống lên vang động khắp lô cao-su. Teng bừng mở mắt: thằng trưởng ấp đã lọt nửa người xuống hố, nó đang ngật qua ngật lại dữ dội, mồm há hoác, học lên những tiếng không ra tiếng người. Hai cẳng tay chới với cào cấu vào không gian, vườn cao-su hình như cũng nghiêng ngả theo những tiếng gào thét hãi hùng đó.

Đáng lẽ sau phút ấy, hai đứa phải tụt xuống ngay để tẩu thoát nhưng cả hai cứ mãi trở mắt ra nhìn. Phải xem có đúng nó rơi xuống hố chông thật không đã, phải coi nó giãy giụa tuyệt vọng ra sao mới hả. Mắt Teng nhòa đi. Em bỗng nghĩ đến ba. Ba ơi! Nó bị rồi! thằng giết ba nó bị rồi. Chính con trả thù cho ba đó. Ba có hả không? Trời! Nếu lúc này ba được nhìn thấy kẻ thù của ba đang chết dần, chết mòn, chết thảm hại như thế nào!... Hai đứa nhỏ không hề lường trước rằng tiếng gào của thằng ấp trưởng đã kéo hai thằng vệ sĩ trở lại và lôi bọn lính đóng ở cái tua (Loại tháp canh nhỏ của bọn dân vệ mặc đồ đen) gần đó ra.

Chờ cho đến khi tiếng la của con thú bị ngật đi, chỉ còn vang lên những âm thanh khò khò, hai đứa mới bảo nhau tụt khỏi cây rồi vượt qua con lạch sau lô cao-su để phóng tạt về nhà. Nhưng mới chạy được một đoạn thì bọn lính đã ào tới. Trèo lên cây không kịp, nằm xuống không kịp, bỗng Teng nảy ra một ý, nói nhanh:

- Đảm! mày chui vào núp kín trong bụi mắc cỡ (cây xấu hổ) kia! Tao sẽ chạy đánh lạc hướng, khi lính rượt theo tao, mày phải xông ngay... Nói má tao đừng có lo.

Nói vừa dứt. Teng co giò định chạy tạt sang trái nhưng Đảm đã nhanh tay kéo giật bạn xuống. Bị cú giật cục bất thần ấy, Teng ngã sấp mặt xuống đất. Khi ngẩng được đầu lên thì bóng Đảm đã vụt đi rồi. Teng chưa kịp kêu lên thì một loạt tiểu liên cực nhanh rộ lên chói tai. Bất thần nhìn qua khóm gai, Teng thấy Đảm ngã dúi xuống. Nó trúng đạn rồi chẳng! Teng định phóng lên với bạn nhưng bóng Đảm đã đứng dậy, đi lững thững, mặc cho bọn lính chạy ủa tới. Chỉ một loáng, hai cánh tay thẳng Đảm đã bị trời quật lại. Teng nhắm mắt xót xa như chính mình bị trời. Teng nghiêng chặt răng. Sống chết có nhau! Không thể để thẳng Đảm chịu một mình được. Teng chống tay định chồm dậy lao ra nhưng từ xa, như hiểu ý, Đảm loạng choạng đứng dậy, cặp mắt sừng tím khê nhìn về phía Teng ra ý nói: "Kệ tao! Đi ngay đi! Chúng nó không làm gì nổi tao đâu". Ánh mắt Đảm như bức tường lửa đè xuống đầu Teng. Nó nằm vật xuống. Loáng thoáng, nó nghe tiếng thẳng vệ sĩ:

- Ai xui mày bấy hổ chông ông ấp, hả?

- Tôi... Tôi có bấy gì đâu... Tôi đi kiếm củi cho ba tôi qua đây thấy ái gào la, sợ quá, nên bỏ chạy. Tôi biết ông ấp ở đâu mà bấy.

Bốp! Hình như một báng súng nện vào ngực và tiếng quát:

- Già mồm! Việt cộng con già mồm! Đi về đi rồi mày sẽ phải nói hết. Đi! Còn thẳng nào đi với mày nữa không? Nói!

- Dạ... Có ai đi với tôi đâu. Tôi đi lượm củi một mình mà. Chúng tôi Đảm đi xềnh xệch. Đằng sau Đảm là thẳng Mắt-kính-máu nằm rũ rượi trên vai gã vệ sĩ hộ pháp. Cả hai cẳng chân của nó dính liền với bàn chông. Máu ở chân nó rò ướt cả mặt đất.

o O o

Thằng trưởng ấp không chết, nó chỉ bị cưa một giò lên đến tận bắp vế. Một lão trưởng ấp khác đã lên thay thế. Tay này trẻ hơn, nghe đâu là thiếu úy cánh sát chuyển sang. Rút ra bài học xương máu của kẻ đi trước, tên này tạm thời nằm im và tỏ ra khá mềm mỏng. Thế là bà con khắp làng trên, xóm dưới đều hời lòng, hời dạ. Từ nay, không thấy bóng dáng cái tên dòng dõi địa chủ uống máu người không tanh trên đường làng ấy nữa.

Đã lâu lắm rồi, kể từ Mậu thân đến nay, bọn ác ôn mới phải chịu một đòn trừng phạt như thế. Phải vậy chứ! Cách mạng vẫn còn, cách mạng vẫn hoạt động, cách mạng có bị hủy diệt tận gốc như mấy ông quốc gia thường huênh hoang đâu. Xôn xao chán, họ quay ra bàn tán nhỏ to xem ai là người dám táo gan làm việc này giữa ban ngày, ban mặt? Cho sụp hân chông ngay giữa ấp thì ghê quá! Chắc phải tay chơi thượng hạng. Tụi lính đã bắt được thằng Đảm, con ông Năm Hình vì nghi nó là thủ phạm. Mọi người cười ồ "Ồi dào! Cái thằng hiền như cục đất thố ấy thì làm cái gì được. Cuống quá bắt quàng!" .

Ngay cả thằng đại úy nổi tiếng độc ác và mưu lược cũng không tin thằng Đảm là thủ phạm. Không phải nó coi thường con nít. Con nít mà ăn phải bả Việt cộng thì cũng ghê gớm lắm. Cả cuộc đời điên cuồng chống cộng với năm vết thương trên thân thể đã dạy cho hắn hiểu điều đó. Nhưng ở đây, thằng lỏi con này trông khù khờ quá! Hỏi gì cũng chỉ trả lời lơ lơ, không ăn nhập vào đâu cả. Dụ dỗ nó, nó lắc đầu. Đánh đập nó, nó càng lơ lơ. Chính gã đại úy được đào tạo từ Mỹ về này đã tự tay tra khảo nó bằng những phương pháp tân kỳ nhất nhưng vẫn không moi được gì. Bị đánh đau quá, nó chỉ trào nước mắt ra mà không thấy một tiếng kêu van. Bỏ đói, nó cắn răng chịu. Hứa hẹn, nét mặt nó bình thường. Rút cục, sau ba ngày ba đêm dùng đủ mọi cách, bọn đao phủ hung hãn nhất đành bất lực. Nó vẫn chỉ là nó, rách rưới, tội tã và da thịt tím bầm. Còn ai xui nó làm việc này, làm việc này với ai và có đúng nó bầy chông lão ấp trưởng không thì không hề được một chút manh mối nào. Trước sau nó chỉ nói: "Tôi đi lượm củi cho ba tôi, thấy kêu la dữ quá nên bỏ chạy" . Chúng nó đành quẳng thằng bé vào ngục tối và xua quân đi lùng sục, càn quét từng nhà, từng miếng vườn, từng góc ngách nhỏ nhất trong ấp. Tiếng quát tháo, đe nẹt cộng với tiếng trẻ em khóc thét làm kinh động cả một khu ấp ven sông. Bắt trước lối xăm hân của thằng Mỹ, bọn lính bảo an cũng dàn hàng ngang

cần thuận sắt thuận vào lòng đất không trừ một mét vuông nào nhưng đất vẫn chỉ là đất, im lìm và buồn bình. Xóm ấp lại trải qua một cơn sốt lửa. Thêm mười người đàn ông khỏe mạnh bị trói giật cánh khuỷu mang đi. Ngày hay đêm, thầy kệ cho mùa màng đang kỳ thu hoạch, chúng cấm không cho một ai ra khỏi hàng rào. Làng xóm càng nặng nề, ngột ngạt. Loáng thoáng đã có tiếng kêu than trách móc người bầy thẳng trưởng ấp, mang họa cho dân.

Trong những giờ khắc ngọt thở ấy, Teng nằm bẹp ở nhà nóng lòng sốt ruột nghĩ thương Đảm đang phải chịu những cực hình tra tấn. Đã có lúc Teng muốn chạy xộc đến đồn kêu to: "Tao đây! Chính tao giết thẳng trưởng ấp đây. Bắt tao đi nhưng phải thả bạn tao ra!". Nhưng một chút từng trải có được kể từ sau ngày ba chết đến nay đã giữ chân Teng lại. Và ngay cái đêm thẳng Mất-kính-máu bị lọt bấy ấy, Teng đã nghĩ đến chuyện làm sao lén vào trại giam cứu bạn ra nhưng suy nghĩ vẫn chỉ là suy nghĩ, cứu ra làm sao, cậu bé Teng hoàn toàn không biết. Cái choán ngợp đầu óc nó là sau vụ bầy thẳng Mất-kính-máu, cảnh làng xóm lại càng ảm đạm, tang tóc hơn. Phải chăng nó làm vậy? Teng chờ ông già Tư Đồn đến quở trách nhưng mấy bữa rày không thấy ông. Má nói ông mang đồn sang khu ấp bên cạnh. Đêm ấy, Teng trần trọc không ngủ được. Nó nghe tiếng má ngửi nhẹ xuống đầu giường. Teng mở mắt ra và bắt gặp đôi mắt má. Khuôn mặt người mẹ nhìn nghiêng xuống đứa con vừa xa lạ, vừa yêu thương:

- Út! Làm việc ấy sao con không nói với má?

Teng giật mình định chối nhưng thấy nét mặt má lạ quá và cố giấu cũng không được, cậu úp mặt vào bàn tay mẹ:

- Con...Con thương ba!... Con muốn trả thù cho ba.

Má Teng ôm chặt lấy con, lặng lẽ khóc. Nước mắt thấm ướt vai áo nó. Nó cũng khóc.

Má ơi! Má có tha thứ cho con không? Chúng nó độc ác quá!

Người mẹ cắn môi gật gật đầu.

- Con đừng trách má. Má không hiểu con. Má vui vì con đã làm được việc ấy. Nhưng đáng lẽ con phải nói với má một câu. Làm vậy, chúng càng có cớ gây khó dễ với bà con mình, Nhưng dù sao, bà con cũng thấy vui, nếu biết, chắc cũng không trách chi con đâu. Ôi!... Con tôi đã nhón nhao lên thế rồi kia ư?

- Má! Liệu thằng Đảm có chết không má? Nếu nó chết, con cũng...

Người mẹ đưa tay bịt chặt lấy miệng con. Bà sợ. Rồi không biết cuộc đời nó sau này sẽ ra sao đây? Ba nó chết rồi, bà còn có mỗi mình nó. Mà nó lại giống ba nó, thà chết không chịu nhục. Bà càng ôm chặt con vào lòng như sợ có một ma lực nào đó xông vào cướp con bà mang đi. Gió vẫn thổi dào dạt vào những tàu chuối sau nhà, gợi sự nhỏ nhoi của cuộc sống con người.

Bác Năm Hình sang. Mừng quá! Teng cũng đang định gặp bác nhưng con ngại ngại. Đảm vì mình mà bị bắt, Teng muốn thay Đảm sang an ủi, trông nom, săn sóc ông Năm nhưng cứ đến đầu nhà lại quay lại. Teng sợ bác nổi nóng làm ầm lên thì càng nguy cho bạn.

Không nói không rằng, ông Năm ng ỏi xuống ván, trống khừ tay lên bàn, mắt nhìn Teng thật dữ dằn. Vậy mà khi nói, tiếng bác lại hết sức ngọt ngào:

- Teng! Con có tin bác không? - giọng ông hình như có hơi rượu.

- Dạ! Con tin! - Teng trả lời lí nhí và đưa mắt nhìn mẹ.

- Vậy tại sao thằng Đảm bị bắt? Con chơi thân với nó con có biết không?

- Dạ.... không ạ? - Teng nói luôn.

- Không à? - Mắt ông Năm bỗng xếc lên, giọng căng hơn. - Chơi với nhau mà một thằng bị bắt, thằng kia không hay à? Chơi như thế à?

Teng chột dạ. Ông Năm định làm gì đây? Hù dọa mình nói ra rồi bắt đem nộp mạng thay con chăng? Nếu vậy thì đừng hòng. Teng định nói cứng song vẫn cúi đầu:

- Dạ!... Con có lỗi với bác Năm! Có lỗi với thằng Đảm.

- Teng! Bác qua đây không cần con xin lỗi. Bác chỉ hỏi: Có đúng thằng Đảm có gan trời làm việc này không? Hay người ta vu vạ cho nó?

- Dạ! Chắc người ta vu vạ đấy. Thằng Đảm hiên khô làm sao nổi việc này bác Năm!

Tưởng nói thế bác Năm sẽ dịu đi, không ngờ bác đứng phắt dậy, dằn giọng:

- Hiên khô à? Không làm nổi à? Cái thằng Đảm con tao, mang giòng máu họ Trần nhà tao mà lại không làm nổi cái việc giết chó ấy à? Nhục! Thế thì nhục!

Má Teng chạy lại:

- Anh Năm! Tôi xin anh! Anh nói nhỏ chứ không...

- Làm sao phải nhỏ, - ông Năm gạt tay má Teng ra, - Bị bắt cho ra bị bắt. Bị bắt như thế, thêm mất công. Vậy mà tao cứ tưởng thằng Đảm làm việc đó kia chứ! Cái thằng... Mai tao lên đờn xem sao.

Ông Năm Hình lên đờn thật. Đứng ở chòi gác, ông đòi gặp viên đại úy. Lính ngáng súng không cho vào, ông la lối ầm lên. Cuối cùng tên đờn phó phải thân chinh ra tiếp. Bọn này chả lạ gì tánh ông Năm Hình. Dữ như cọp, cái gì trái ý một chút là sẵn sàng mạng đổi mạng ngay. Chả thú gì ông già cằn rỗ này, đã mấy lần định nắn gân ông nhưng chúng vẫn không dám làm. Ông Năm có uy tín khắp vùng vệt tỉnh cương trực và thành tích chống Pháp nên động đến ông là động đến tất cả bà con, chả đại!

- Thằng con tôi có tội gì mà mấy ông bắt giữ? - ông Năm ngời khuyển tay hời đồp chát.

- Dạ!... Có gì đâu ông Năm! Chẳng là ông trưởng ấp... - viên trung úy còn non choẹt ấp ứng.

- Mấy ông nghi nó là hung thủ chớ gì?

- Dạ... Nghi gì đâu, việc quân sự mà...

- Được! Việc quân sự là luật chiến tranh. Cứ luật mà làm. Nếu nó là thủ phạm thật, mớ mấy ông cứ xử đúng luật. Nhưng nó bị xử oan, mấy ông đừng trách tôi. Thôi, tôi về Nhờ ông nói với ông đại úy có Năm Hình đến thăm và nhắc lại như vậy.

Nói xong ông đứng dậy đi luôn. Đáng ông lững thững, hơn năm mươi tuổi mà cánh tay vẫn khuỳnh ra hai bên như đồ vật. Viên thiếu úy nhìn theo, khẽ nhún vai.

o O o

Út Teng lại quyết định ra sông. Nhất định bằng mọi cách nó phải tìm được mấy chú, bạn của ba. Sau việc làm vừa rồi, nó thấy không thật ổn. Hình như cần làm một cái gì đó dài lâu, bền chắc nữa kia. Ba bữa nay, trực thăng Mỹ quẩn khúc sông ấy nhiều, các loại lính cũng được xua ra lùng sục hết lớp này đến lớp khác. Teng vừa lo vừa mừng. Lo vì ngộ nhớ họ tìm ra được chỗ mấy chú trốn thì sao? Mừng là như vậy là họ đã chuyển hướng nghi ngờ ra phía sông, nơi xưa nay vẫn được coi là có Việt cộng nằm vùng, mà bớt chú ý đến thằng Đảm. Nhưng thằng Đảm vẫn bị giam cầm trong khám tối, Teng thấy không yên trong bụng. Dứt khoát Teng phải tìm được mấy chú để dẫn về đánh đồn, đánh chi khu, giải thoát cho thằng Đảm. Cứ nghĩ đến Đảm với những hành động cao thượng, gan góc hết lòng vì bạn là Teng muốn khóc. Có lẽ suốt đời, Teng sẽ không tìm thấy được một thằng bạn nào như nó. Nó phải sống! Nó phải về với Teng.

Xóm ấp sáng nay vắng tanh, lính lại hành quân ra sông? Teng phải chờ đến trưa mới dám ra khúc sông ấy được. Em đi tha thẩn trong các lô cao su lợm củi. Mùa này, vỏ quả cao su rơi liên hồi xuống đất và thi nhau nổ tanh tách nghe thật vui tai. Sau lần thử thách ấy, Teng tự thấy mình lớn hẳn lên, thấy mình sung sức và sẵn sàng lao vào những công việc táo bạo hơn

nữa. Không có thằng Đảm ở bên, Teng phải tập để có được cái tính bình tĩnh, chín chắn, lúc gian nguy cũng như bình thường.

Tối ngã ba cây gáo, nó gặp ông Tư Đờn cò đang ng ẫ gục như ngủ dưới bóng mát gốc cây. Lòng nó se se thương cảm. Chắc ông mới từ ấp bên về. Nghe nói ở ấp ấy, chúng nó cũng lòng sục, bắt bớ dữ lắm. Tội nghiệp ông già! Chả hay gia đình, quê quán ở đâu mà sống lay lắt hoài ở khu chợ này? Tánh ông hiền hòa, tốt bụng nên bà con trong ấp rất thương. Ông già trở thành niềm vui cho cả khu chợ. Các bà mẹ thường mang ông ra để dọa trẻ con khi chúng hư quấy. "Nè! Có nín đi không? Ông già Tư lại không hát cho nghe nữa bây giờ". "Đó! Đó! Ông Tư vô đó! Ngoan đi, má gọi ông Tư vô chơi" Bon lính, bọn quan đ ần không ngó mành gì tới ông, đôi lúc chúng kéo ra đòi ông hát những bài thật mùi cho nghe. Ông già chi ều hết, ai đòi ông cũng hát, hát hết lòng, hát không cần tỉ ền rơi vào nón. Ông hát toàn những bài nói về quê hương, về dòng sông, về con người t ần tảo hay lam hay làm. Nghe ông hát, ai cũng thấy lòng dạ mình đầm thắm trở lại, hướng tình cảm về những đi ều lương thiện, tốt lành. Trong tiếng hát của ông, nổi rõ cái nghĩa tình làng xóm n ồng nàn, tiếng hát luyến nhớ những ngày xa xưa tốt đẹp, tiếng hát gọi về một ngày mai yên hàn, tiếng hát xót xa cho tình cảnh, thân phận con người hôm nay, tiếng hát... Trong mỗi lời hát hình như có cả tiếng cười và nước mắt, có cả sự giục giã và cảm hờn. Tiếng hát cứ rì r ần, ngân nga ngấm len vào tình cảm mỗi người. Những lúc ông già ngừng không đ ờn hát, người ta thấy ông buồn, trông ông già xọp thiêu não h ửn đi. Và giờ đây, trước mặt cậu bé Teng, ông cũng đang ng ẫ tư thế ấy. Teng muốn bước nhanh đến với ông, muốn chuyện trò, an ủi ông nhưng lại ng ần ngại. Teng l ần mò đi ra sông. Vả lại, câu chuyện ông già đêm trước bỗng dừng can thiệp vào việc chém thằng ác ôn ở chợ và nghe ông nói có biết ba mình đã bị Teng quên đi như trẻ con thường hay quên những cái rắc rối, hóc hiểm trong đời sống, bây giờ chợt trỗi dậy. Kỳ h ề! Sao đêm ấy ông già lại có thái độ kỳ thế? R ồi cả cái chuyện mấy bữa nay ông lang thang sang các ấp bên cạnh nữa. Ông sang làm gì? Ở ông, có cái gì bí hiểm thế nào ấy! Như lão phù thủy trong truyện nội kể, cái gì cũng biết mà cái gì cũng làm ra vẻ không biết. Teng dậm chân định l ặng lẽ bước qua gốc gáo. Đúng lúc ấy, ông Tư nhìn lên cặp mắt vẫn như vừa thương yêu, vừa nghiêm nghị:

- Teng! Ông chờ con hoài!

- Ủa! sao ông biết con qua đây mà chờ? - Teng giữ ý.

- Biết chứ? Có cái gì xảy ra trong xóm ấp mà già Tư này không biết, con ng ỏi xuống đây, ng ỏi xuống! Ông muốn nói chuyện với con.

Thằng Teng bất đắc dĩ ng ỏi xuống. Nhìn thẳng vào mắt Teng, ông nói:

- Ông khen con đã làm cho thằng trưởng ấp thành phế nhân.

- Đâu mà...

- Không! Con đừng cãi. Thế là con giỏi, giỏi lắm! Chỉ có đi đầu các con lần sau không được làm kiêu như vậy nữa. Muốn gì con cũng phải hỏi qua ông. Tuy mù lòa nhưng chắc ông cũng biết được đi đầu phải quấy; lẽ thiệt hơn.

Teng câm lặng. Thoạt đầu nó định chối bay chối biến nhưng thấy kiêu cách ông già lạ quá, lại nhớ đến chuyện lần trước nếu ông già có ý định gì thì mình đã bị hại rồi.

- Chắc con muốn biết ông là ai mà cứ dính vô công chuyện của con phải không? Con nghĩ về ông thế nào thì ông là người như thế. Con cứ tin ông. Ông không xấu bụng đâu. Ông chỉ muốn ấp xóm vui vẻ, khắp nơi ai ai cũng tốt với nhau. Thôi! Con cứ coi ông là bạn của ba con là được.

- Ba con... Ông Tư! Ông và ba con là...

- Đừng hỏi! Chuyện dài lắm! Nói lâu ở đây không tiện. Nghe ông hỏi: Con tính ra sông phải không?

Teng lại câm lặng. Dù lòng đã tin tưởng nhưng không phải mỗi lúc nó xõ ruột xõ gan ra được. Nó cần hết sức bí mật để còn tìm cách cứu thằng Đảm ra. Nó không muốn bị tóm vô cớ.

- Con không nói thì tùy con. Vậy mới là con của ba con. Ông dặn nè: giờ này lính họ đã lục tục về ăn cơm trưa, con có thể đi được. Khó tìm đây

nhưng con cứ tìm sâu mọi chỗ khúc khuỷu. Nếu ai hỏi, con làm bộ đi hái rau. Mà phải hái thiệt tình một ít quăng lên ghe. Theo ông, độ này tụi thám kích không nằm ở dưới sông đâu, họ đang sục sâu vào gò. Nếu gặp bất cứ một nhóm người lạ nào thì đó là người mình. Nhưng con phải chú ý để khỏi nhầm: người mà con muốn tìm bao giờ cũng có mái tóc và nước da khác hẳn tụi lính. Tóc cắt cao và nước da xanh hơn.

Teng bật nói luôn như bị khơi trúng nguồn chảy. Em kể hết chuyện hôm nọ gặp ba người cưỡi trên chui trong bụi ra sao, hình dáng, thái độ họ thế nào? Ông già Tư gật đầu trầm ngâm:

- Lần con ra sông ấy. Ông có biết nhưng không tiện hỏi. Thôi được! Chuyện này khó nhưng con cứ làm theo lời ông dặn.

Teng gật đầu. Nó không ngờ cái ranh giới nghi kỵ giữa hai ông cháu bị xóa nhòa nhanh thế. Teng bàn bạc công việc tin cậy và cởi mở với ông như đối với Đám. Bằng trực giác ít khi nhầm của con trẻ, nó thấy ông già Tư hoàn toàn đáng tin và nó sẵn lòng nghe lời ông dặn dò như nghe lời ba nó ngày xưa.

Mặt trời đã đứng bóng. Đường đất vẫn vắng teo. Hai ông con chia tay nhau. Cậu bé đeo toòng teng cái giỏ xuống sông. Ông già hát rong lễ mễ ôm cây đàn đi vào chợ kiếm một chỗ nghỉ trưa.

o O o

Tổ trình sát đặc công mấy hôm nay chỉ lo rời cứ mà không làm được gì cả. Chúng nó sục sạo rất cả gáy! Có lúc họ phải lội qua bên kia sông, tối lại lội trở về bám bìa ấp. Thành bật chửi: "Thằng nhóc con khốn nạn! Chính nó chỉ điếm nên lính mới bung ra dữ vậy. Bây giờ tao mà tóm được mầy?..." Anh alị giờ tay phát một con muỗi bám ở cổ. Thậm chí Đoan cũng nghĩ như vậy nhưng không tiện nói ra vì sự có mặt của Ba Liễu ở bên. Cô du kích huyện đội này đã xuống đây đêm hôm qua. Đoan đường từ huyện đến sông, bình thường chỉ đi hai đêm mà cô phải đi mất một tuần. Tất cả các đoạn lộ cần vượt, chúng đâu phục kích hết. Anh giao liên trúng ổ phục bị hy sinh, mình cô bám dọc theo sông tìm được đến đây, áo quần rách nát, mặt mũi bị gai cào xiên xẹo. Lúc này cô đang nằm thiu thiu trên võng, toàn

thân trùm kín một tấm vải rằn ri. Những ngày kiệt sức vừa qua đã khiến cơ thể cô không chống đỡ nổi trận sốt rét ập đến. Thậm chí lo quá! Thời hạn trên cho sắp hết, chờ mãi một được một người dẫn đường để móc ráp cơ sở bên trong lại lần ra ốm. Hơn bao giờ hết, anh cảm nhận được cái thế đứng lẻ loi của một tổ trinh sát trong vùng giáp ranh đang bị chà đi xát lại nhiều lần.

- Thôi, về mẹ nó đi. Báo cáo thực với trên rồi khi nào có điều kiện lại xuống - Thành cau có.

- Thế thì dễ quá! Phải biết tìm được những khả năng trong điều kiện hạn chế nhất thì mới khó chứ. Các đồng chí ở nhà rất tin ở tổ mình.

- Thế đây là quê ông mà ông cũng không thuộc đường ngang lối dọc à?

- Anh Thành kỳ thật - Đoan quay lại - Anh Thậm đi tập kết ra Bắc từ bé, bây giờ còn nhớ được gì nữa. Mà làng của anh Thậm ngày xưa có ở đây đây, chúng nó mới dời dân ấy chứ.

Thành thôi luôn. Đúng ra anh biết mình nói bậy ngay từ khi bắt đầu nói nhưng bực bội trong người, nói cho thông khí, còn hơn là cứ ngẩn ngẩn lì với nhau. Thậm day mặt ra sông. Anh vốn là người mát tính, không mấy khi nổi nóng với đồng đội và đã nghĩ cái gì là nung cho chín mồi thôi. Chính thế mà tiểu đoàn cử anh xuống địa bàn ác liệt này. Anh rất hiểu lòng Thành. Đó cũng chính là tâm trạng thực sự của anh. Chỉ có khác: một người nói ra, còn một người giữ lại. Xưa nay anh không thích cái trò thuyết lý cao đạo có vẻ dạy đời với đồng đội. Nằm gai, nếm mật với nhau trên chực trận, quá hiểu nhau và tự hiểu rõ về mình, giảng giải làm gì. Người nào cũng có khả năng tự phân tích, tự biết mình phải hành động ra sao. Do đó, không phải chỉ cấp trên mà ngay cả bạn bè cũng quý tin anh. Phong độ ấy vào cái thời khắc này thật cần thiết, nó có tác dụng giữ cân bằng được thần kinh của tổ và của cả cô du kích đang nằm rung bắn văng lên kia nữa.

Lát sau, Ba Liễu mở chăn ra, trán nhấp nhấp mồ hôi. Tiếng nói phát ra từ đôi môi heo héo:

- Mấy anh đừng lo. Em thấy trong người khỏe rồi. Tối nay ta có thể bắt đầu đột ập được. Cô gượng ngẩng dậy:

- Dậy làm gì! Cứ nằm nghỉ đi cô Ba - Thành vẫn cầu cạo - Chuyện sống chết chứ cô tưởng chuyện chơi đấy mà đang bệnh cũng đòi lợi sông đột ập. Khỏe như tôi cũng còn đang ngán nữa là cô.

- Chính vì là chuyện sống chết nên em mới cần đi. Đối với chúng em, sốt rét ăn nhằm gì. Một lá người nhưng hết cơn lại khỏe ngay. Em đề nghị ta cứ đi.

Họ tạm thời im lặng giây lâu. Bổng Đoan nhóm người dậy, nhìn chói ra sông:

- Anh Thậm! Thằng bé hôm rồi! Có đúng không?... Đúng đấy. Cái chán với nước ra kia có trộn cũng không lẫn.

Tất cả nhóm người nhìn ra. Ba Liễu cũng ngẩng dậy vấn lại tóc.

Thành nghiêng răng nói rín rít:

- Đúng nó rồi! Đang muốn đập phá đây! Tự dừng lại dẫn xác đến đây hả con? Vậy thì ông cố nội mày cho mày xuống gặp ông bành tổ dưới sông luôn. Để nó cho tôi!

Đoan kéo áo anh lại, nói nhỏ:

- Coi chừng nó dẫn theo lính đằng sau! Phải thận trọng.

- Dẫn theo cũng miễn. Đánh nhau luôn!

Thậm phẩy tay, mặt anh nghiêm lại. Anh rất ít khi làm mặt nghiêm nhưng một khi đã nghiêm thì ai cũng nể. Thành đành bấm bụng ngẩng xuống nhưng mắt vẫn mở trừng trừng, tưởng có thể nuốt trửng đối thủ.

Ngược lại với trạng thái hùng hực ấy, ngoài mặt sông, thằng bé vẫn bình thản cho thuyền trôi êm êm. Trên ghe của nó đã nằm gọn bó rau móp non búng. Thỉnh thoảng nó lại lơ đãng nhìn ra xung quanh như muốn tìm

những ngọn rau non hơn nữa. Tiếng cá đớp bóng chớp chớp trước mũi thuyền cũng làm cho nó dừng lại ngấm ngấm với vẻ xuýt xoa, tiếc rẻ. Tóm lại, dáng bộ thằng bé hôm nay khác hẳn với thằng bé hốt hải, xăm xoi lần trước khiến ai nấy đều ngờ ngợ. Họ nhìn ra xa phía sau nó: không có một bóng lính nào, vẫn chỉ có những vạt lau sậy xào xạc buồn tênh!

- Thằng oắt này cáo già lắm! Nó giả đồ đấy! - Thành vẫn cắn chặt quai hàm. Cứ để nó vô đây... Vô đây...

Chiếc thuyền không biết được nỗi đe dọa ấy, nó cứ bập bênh tiến vào. Rau móp được hái quãng vào lòng thuyền nhiều hơn. Và nét mặt thằng bé mỗi lúc một bớt bình thản đi hơn. Đã có lúc nó cạy mũi thuyền cho lạng ra giữa dòng, tưởng nó lộn lại nhưng ngay sau đó nó lại khua giong đi tiếp. Nhìn kỹ thấy ánh mắt nó thật căng thẳng. Chả mấy lúc mà mũi thuyền đã chạm vào cành lá trước mặt mọi người... Chiếc thuyền đâm sâu vào nữa. Khác với lần trước phải lùi lại, thấp xuống tránh né, lần này Thành đứng thẳng người lên đón đợi, phiến ngực to tướng của anh như trùm lấp cái dáng nhỏ nhoi của chú bé. Anh nặng giọng:

- Lại là chú mày! thế nào? Khỏe đấy chứ? Vô đây! Lẹ lên! Trước tiếng nói ồm ồm bất thình phát ra từ trong bụi cây, thằng bé chỉ hơi giật mình một tí rồi trấn tĩnh lại ngay. Nó chưa kịp cựa cựa gì thì Thành đã nắm mạnh lấy tay nó, xốc nách bế bổng lên đặt gọn xuống ván.

- Sao? Có ai đằng sau mày không? Mày dẫn lính đi cắt cổ chúng tao hả? Gọi vô đây - Nắm đấm sần sùi của Thành siết lại trông đến khiếp.

- Khoan! Anh Thành! Đuan vội đứng dậy ngăn lại như sợ bạn trong phút chốc xé toang thằng bé ra làm hai mảnh mất.

Quái lạ! Thằng bé không hề hoảng sợ mà mặt cứ tươi dần lên. Nó lẳng lẳng đưa mắt nhìn kỹ từng người, nhìn lâu hơn vào cô gái ngẩng trên võng và vào khuôn mặt Đuan rồi cười.

- Cười cái gì? - vẫn giọng Thành.

- Sao mấy chú nói mấy chú là thám kích mà lại sợ cháu dẫn lính vô đây? Lính nào mà lại đi cắt cổ thám kích!

Cậu bé nói rồi, con mắt ánh lên vẻ ranh mãnh. Thành ớ ra! Anh không kịp nghĩ đến tình huống này. Anh định nạt bừa một câu nữa nhưng chú bé đã nói tiếp rất tự tin:

- Cháu biết mấy chú không phải là thám kích đâu. Mấy chú là Việt cộng!

- Ai bảo mày? Lính nó sai mày đi dò la hả? - Thành lấy lại được sắc thái, vội dẫn luôn một đòn.

- Thám kích suốt ngày rang nắng không có thứ màu da tai tái như mấy chú - cậu bé vẫn nói tươi tỉnh. Không có mái tóc húi ngắn như mấy chú, tóc chúng nó dài chòm kín tai kia. Và, thám kích làm gì có con gái bệnh đau thể kia. Mấy chú là Việt cộng!

- Á à! Mi định chơi con bài hai mặt hả? Đưa tay đây! - Thành càng trợn mắt.

Cậu bé thản nhiên đưa tay:

- Cháu chẳng sợ. Cháu biết thừa đi rồi. Lính biệt kích không ai nói đặc giọng bắc như cái chú đẹp đẹp kia.

Thành lại ớ ra lần nữa, lắc đầu ngán ngẩm. Còn Đoan thì đỏ bừng mặt lên.

Đến đây, Thậm không để cho Thành nói nữa. Anh nói chú bé ngời xuống, dịu dàng hỏi:

- Thế nếu mấy chú là Việt cộng thật thì sao? Cháu tìm mấy chú làm gì?

Căng đối căng. Mềm đối mềm. Trước cử chỉ hiền hậu của Thậm, Teng chùng giọng xuống:

- Mấy chú đừng xí gạt cháu, đừng đuổi cháu về Mấy chú cho cháu ở lại đánh giặc với. Chúng nó giết ba cháu, cháu thù lắm, cháu đã bầy hổ chông cho nó lụi giò nhưng thằng Đảm bạn cháu...

Teng nói đến đây thì cô gái từ từ đứng dậy. Cô đã nhìn kỹ nó từ đầu và bây giờ cô không thể không nói được:

- Cháu vừa nói ba cháu bị giết? Ba cháu là ai?

- Ba cháu tên Việt. Bà con gọi Sáu Việt. Cháu lâu lắm không gặp ba cháu, khi gặp được thì... Nó ghen lời.

Cô gái bỗng ôm chầm lấy Teng, nước mắt cũng lưng tròng. Hồi lâu cô ngẩng đầu lên, nói qua hàng nước mắt:

- Mấy anh ơi! Đây là thằng Teng, con đờng chí Sáu Việt quân đội trưởng vừa hy sinh trong ấp bửa rồi đó.

Khi còn sống, đờng chí ấy thường nhắc đến nó và khổ tâm vì không được nhìn thấy con.

Không khí trong lùm lắng đi. Nghe thấy cả tiếng trái chà là va nhau tinh tinh... Người đầu tiên sà xuống cạnh Teng lại chính là Thành. Giận giữ thì ghé góm nhưng hiểu ra thì lại lành ít ai bằng. Anh vò đầu bứt tai có vẻ khổ sở lắm và cứ đón ánh mắt của Teng để cười làm lành một cái.

Ngồi trong nhóm người thân yêu, lần đầu tiên Teng thổ lộ hết những điều bấy lâu ủ rấm, em thỏa thuê kể hết lòng mình. Đến đoạn thằng Mất-kính-máu học lên như con heo bị chọc tiết trong lô cao-su, không kìm được, Thành vỗ đùi đánh bách khiến Thậm phải lừ mắt. "Biết ngay mà! Nhìn con mắt xam xám, cái trán gồ lên phía trước là tôi biết tay này gan mà". Anh nói vuốt đuôi và chột để ý đến cái cười mỉm ý nhị của Đoan: "Thôi đi ông! Thế lần trước ai nói cái mắt nó gian lắm?". Thành thoát húng hắng ho, từ đó ngồi im không ngộ ngậy, nói chen vào nữa.

Kể đến đoạn thằng Đảm bị tra tấn chết đi sống lại vẫn một mực làm thính, Teng bỗng thấy khuôn mặt chú Thậm tái nhợt đi. Đó! Cái thằng Đảm

bạn nó, ai nghe đến nó cũng đều thương cả. Em vẫn tiếp tục kể. Bao nhiêu thương yêu, xót xa đối với bạn, Teng nói ra hết. Phải nói cho hết mới đỡ khổ tâm, mới đỡ day dứt. Teng không để ý rằng chú Thập không còn ngồi trước mặt mình như lúc đầu nữa mà kín đáo lui ra sau, mặt day ra sông...

- Đám nó là con ai đó cháu? - Cô gái hỏi khẽ.

- Nó là con bác Năm Hinh. Từ ngày nó bị bắt, bác càng hay uống rượu. Đi qua nhà thấy con mắt bác cháu sợ lắm! Cháu chỉ muốn cứu được thằng Đám để bác vui thôi.

Nghe tới đây, Thập đột ngột quay lại, nắm chặt lấy vai Teng, nói rung cả giọng:

- Út! Nhất định chúng ta sẽ cứu được Đám. Nhất định...

Thằng Đám nhìn chăm chăm vào mắt Thập rồi há hốc miệng ra, khuôn mặt sáng bừng lên như có nhiều giọt nắng đọng vào.

- Chú...Chú... Sao chú giống thằng Đám thế? Thằng Đám cũng có con mắt, cái miệng nhỏ... Rồi như không cần suy đoán thêm nữa nó ôm chầm lấy Thập, khẽ reo lên. - Anh Hai! Đúng anh Hai của thằng Đám đây rồi! Chú có đúng là anh Hai Thập không?

Mọi người sửng sốt nhìn sang Thập. Anh không nói gì chỉ khẽ gật đầu và càng ôm riết thằng Út vào Ngực, con mắt hơi nhòa đi. Đến lúc này mới thấy Thằng Teng khóc. Khóc thật sự. Khóc như chưa bao giờ được khóc khiến cô gái phải vừa dỗ vừa lau nước mắt mãi cho nó.

Mặt trời đã trôi sang bên kia sông, Thập sửa lại quần áo cho Teng và nói:

- Muộn rồi! Thôi em về đi kéo chúng nó nghỉ.

Đến bây giờ, Teng mới choàng tỉnh, câu nói của anh Thập nhắc em trở lại với mục đích chuyến đi này. Teng quỳ quả:

- O! Sao anh Hai lại bắt em về. Em tìm mãi mới được các anh có phải để về đâu?

- Thế ý Út thế nào? - chị Ba ân cần hỏi.

- Em muốn ở lại đây đánh giấc chị Ba! Chị Ba nói với mấy anh cho em ở lại đi. Em biết ơn chị ba nhiều.

- Ôi! Không được đâu. Cái đó để chị xin ý kiến mấy anh trên quận đã. Mà em đã nói gì với má đâu mà nóng đi dữ vậy?

- Nói má, má lắc đầu liền. Em tự ý quyết định thôi. Em lớn rồi chứ bộ.

Nhưng theo mấy anh ngay lúc này không có được. Ở ngoài này khó lắm! Ngay bản lãnh như mấy anh mà có lúc còn chịu không nổi nữa là. Thôi, nghe chị, em về đi. Chị hiểu lòng em, chị hoan nghênh nhưng để mấy tuổi nữa, em lớn lên đã, lúc ấy còn giấc, tha hồ mà oánh.

Teng nhìn sang tổ ba người cần cứu! Các anh cũng lặng lẽ lắc đầu. Teng nhìn như van lơn! Các anh lắc đầu. Mặt em xị ra chực khóc, mấy anh vẫn lắc đầu. Thế là hết! Biết vậy không tìm nữa cho xong. Mấy anh, mấy chị không thương thằng Đảm mà. Em dần dỗi:

- Được! Em sẽ về nói với má rồi xách đồ ra đây. Lúc đấy mấy anh không cho ở, em cũng ở. Gạo mắm em tự lo lấy, không phiền tới mấy anh đâu. Còn việc oánh giấc, đừng có coi thường con nít.

Thành cười xòa:

- Thấy chưa! Thấy thằng bé ngon lành chưa. Anh Thâm! Hay là...

Thâm vội đưa mắt cho bạn. Anh lại kéo sát Teng vào với mình:

- Ý thức đánh giấc của em thế là tốt. Nhưng em đi lúc này, chúng nó sẽ bắt má đánh đập. (Thấy Teng nhìn lên chơ chớp mắt, anh nói tiếp) Nếu em muốn đánh giấc, bọn anh sẽ bày cách cho em, không cần phải đi đâu cả. Đánh ngay trong ấp, ngay trong ruột chúng nó như vừa rồi em đánh, thế

mới độc. Vả lại, bọn anh lúc này đang chờ vợ, em sẽ là nòng cốt, sẽ là mối liên lạc báo tin đặc lực cho bọn anh, giúp bọn anh kiếm gạo mắm để ăn mà lo đánh giặc nữa. Em ra ngoài này, bọn anh bị hăng chân đó.

Trẻ con dù muốn hay không cũng ưa nói ngọt, lại thấy vị trí của mình trụ lại trong ấp có tầm quan trọng ghê gớm quá, Teng đã thấy xuôi xuôi. Khi nghe nói sẽ là đầu mối liên lạc báo tin, em mới chợt nhớ đến lời dặn của ông già Tư Đờn:

- Chị Ba! Chị có biết ông Tư Đờn cò không?

- Ủa! Em gặp ông hả? Gặp hồi nào?

- Khi em ra đây, ông Tư có gửi lời hỏi thăm mấy anh.

Con mắt Ba Liễu sáng rực lên, hơi thở chị dồn dập:

- Các đồng chí ơi! Ông Tư vẫn còn sống. Cách đây ít bữa, trên quận nghe tin ông bị bắt mang đi thủ tiêu rồi.

Thành lâu bầu:

- Nhưng ông là ai mà coi bộ chị mừng rơn vậy.

- Là đồng chí bí thư chi bộ mật kỳ cựu ở năm ấp vùng sông này đó - Nước da tái tái của Ba Liễu đỏ hồng lên. - Trời ơi! Thế là hên cho tội mình rồi. Có ông Tư là có tất cả. Ông trước cũng là người sáng mắt, nhưng từ khi chúng nó khủng bố gắt quá, hầu hết những cán bộ nằm vùng đều bị bắt, ông phải tự làm hư mắt để bám lại ấp. Bà con tin ông lắm. Còn ông trụ lại phong trào vùng này không tàn lụi được. Hèn chi mấy tháng nay, dù chúng dốc lực bình định nhưng vẫn không giữ được an ninh. Nhất định phải gặp ông.

Thằng Teng tròn mắt ngơ ngác. Từ lúc gặp tổ đặc công đến giờ. Bao nhiêu cái kỳ lạ mới mẻ xảy ra liên tiếp khiến nó không hiểu ra làm sao cả. Trước cái vui trong ánh mắt mọi người, nó cũng toét miệng ra cười chiếc răng cửa gãy từ khi nào làm cái cười của nó nom đến ngộ.

Anh Thâm đột nhiên hỏi:

- Bà con trong ấp thế nào em? Cực lắm hả?

Đốm sáng trong mắt Teng vụt tắt. Tiếng nói em lặng hẳn xuống.

- Cực lắm mấy anh ơi! Cứ thế này rồi chúng nó giết dần giết mòn hết mất! Bà con mong mấy ảnh lắm! Ngày ngày đi bán cá cho từng nhà, em biết - rồi giọng nó chột rần lại - Nhưng hông ai chịu cả đâu. Tất cả đang chờ các anh về giết hết bọn ác đó. Giọng em uất ức đè nặng vào lòng mọi người. Mặt trời đã sắp lặn. Không nấn ná được nữa, em ngậm ngùi chia tay mọi người bước xuống ghe.

ÚT TENG

Chu Lai

dtv-ebook.com

Chương 2: Chiếc Đồng Hồ Và Cái Giỏ Lươn

Từ ngày Đảm được tạm thả ra đến giờ, không mấy khi Teng gặp nó. Một mặt ông Năm Hình không cho nó đi ra khỏi nhà một bước và nếu có đi thì bao giờ cũng có ông đi kèm. "Thời buổi hỗn quân hỗn quan này, không thể thả rông đàn bà, trẻ con đi lại một mình được, mang vạ như chơi!" Ông tuyên bố thế. Mặt khác, thằng Đảm tuy được thả nhưng lại phải ghi tên vào danh sách phòng vệ dân sự của ấp. Tức là tối tối nó phải lên công sở ấp cầm súng đứng gác với các tay súng phòng vệ dân sự khác, sáng bảnh mới được về. Chỉ sau có mấy ngày, cái thằng Đảm tốt bụng của Teng bỗng trở thành người của chúng nó? Đi đâu này cả Teng lẫn thằng Đảm đều không hiểu nổi. Bác Năm Hình ngày đầu thấy vậy đã chửi toáng lên. Bác nói, thằng đần trưởng, thằng xã trưởng, thằng ấp trưởng như vậy là đều. Không làm gì được con bác lại trả thù hèn hạ, bắt nó đi cầm súng đứng gác cho một lũ đều. Nhưng bác chửi thì cứ chửi, thằng trưởng ấp trẻ tuổi mới từ cục cảnh sát chuyển qua vẫn làm thính. Nó bắn tin đến tai bác: Dù sao thằng Đảm cũng bị nghi vấn là có dính dáng đến vụ ám sát, khủng bố nhân viên của nhà nước, một là: bác để cho nó làm phận sự phòng vệ dân sự hương thôn như đi đầu lệ của quốc gia đã ban hành không trừ một ai; hai là: bác đành phải để cho thằng Đảm bị giải đi khắp các nhà lao, công sở trong quận trong tỉnh rồi lên trung ương để xác minh thực hư. Thằng này trẻ mà thâm quá! Cái dây thòng lọng siết vào cổ bác vừa mềm lại vừa rắn, bác không còn biết tính sao nữa. Bác chỉ còn cách chửi đồng và luôn miệng quát tháo cả những thằng chơi với nó nữa. Do thế, không đại gì Teng đến gặp nó ở nhà cả.

Càng gần đến chợ, lòng Teng vừa buồn vừa vui. Thằng Đảm được thả ra, Teng như người sống lại. Ngay từ phút đầu biết tin, Teng đã chạy ngay đến cổng đờn đón nó nhưng ông Năm Hình đã có mặt ở đấy rồi. Đi cạnh người cha vạm vỡ, mặt mũi hầm hầm trông nó ốm đi nhiều. Bước chân nó đi không vững nữa, thỉnh thoảng lại vấp. Nhìn thấy Teng, nó hé miệng

cười, cái cười t ối tội như không phải của nó. Thân thể thằng Teng rung lên từng chập. Mắt nó vừa cháy sáng nổi vui mừng vừa nhòa nước. Đảm ơi! Tao đã tìm được "lực lượng" để cứu mày, không ngờ mày lại được ra sớm thế? Ra mà bị quản thúc, bị theo dõi, bị bắt làm kẻ đứng gác cho chúng nó thì ra cũng như không. Tuy vậy mày vẫn sống, mày không chết, không còn bị đánh đập tàn tệ nữa là tao không còn ước mong nào hơn. Thằng Teng muốn kêu to lên như thế và chạy tới ôm ch ần lấy bạn, cứ vậy công bạn nhong nhong một mạch về nhà. Nhưng thằng Đảm đã kín đáo đưa mắt về phía đ ền. Thằng Teng hiểu: Đảm vẫn đang bị theo dõi. Em đứng chôn chân, miệng méo xệch đi nhìn theo bóng bạn khuất đ ần bên cạnh bóng người cha đi gù gù về phía trước. Thế là bai nhiêu đi ầu định nói, định kể lẽ bõng chốc tiêu tan trước những lớp rào kẽm gai đ ầy sự đe dọa chết chóc của cái chi khu gớm ghiếc, Teng tức đến phát khóc. Li ền mấy bữa sau, Teng có thập thò đến nhà tìm Đảm nhưng đều không gặp được.

Chi ều nay Teng phải đi tìm gặp nó ở chợ. Việc gấp lắm! Không thể do dự được.

Chợ mấy bữa nay về chi ều thường tan rất sớm. Không hiểu nghe ai nói Việt Cộng sắp sửa đánh lớn vào chi khu mà mới xế chi ều một lúc là nhà nào nhà ấy đóng kín cửa, ngoài chợ chỉ còn lác đác dăm tiệm ăn. Họ sợ tên bay đạn lạc. Lại có người táo gan hơn, nhỉnh mũi: "Việt cộng nào đánh? Ông ấp trưởng mới không muốn đông người đi lại nhốn nháo ở những chỗ công cộng nên bày đặt như vậy để dễ kiểm soát. Ông sợ! R ồi họ còn nói ông trưởng ấp này thâm, cười nói như không mà đầu ra đó cả. Từ ngày ổng lên tới giờ, ít nhất phải có hơn ba mươi gia đình phải treo bảng: "Nhà tôi không chứa chấp cộng sản!" và cũng có ít nhất là trên mười người bị mời đi một cách hết sức nhẹ nhàng. Thật sự, xóm ấp chưa bao giờ ngọt ngào như bây giờ. Mật vụ, thám báo quanh quất cả đêm lẫn ngày. Đây là một ấp yết h ầu trọng điểm tiến thẳng xuống Sài Gòn nên viên đại úy chi khu trưởng thường xuyên xuống thúc bách, bày mưu bày kế. Viên đại úy tỉnh trưởng thỉnh thoảng cũng đáp trực thẳng xuống thị sát và tỏ ý hài lòng. Một ai đó lại th ầm trách người ám hại tên ấp trưởng cũ. Giết nó làm gì! Thà để nó còn dễ chịu hơn thằng này. R ồi cũng phải tới lúc nhổ nhà mà bán xới đi thôi. Nghe vậy, Teng hoang mang quá! Hay là tại mình mà bây giờ bà con kêu ca? Em thấy như mình là người có lỗi. Từ buổi gặp tổ đặc công và chi

Ba, Teng trở thành đường dây liên lạc duy nhất giữa ông Tư và lực lượng. Có đi đâu gì không hay, không hiểu, Teng lại tìm đến ông.

Thấy Teng buồn rầu, ông Tư phải nói: "Việc cháu làm là đúng. Nhưng giết một thằng không đủ. Phải làm sao diệt được nhiều thằng chúng nó. Con đừng buồn! Ông con ta lúc này là hai người duy nhất còn sót lại hoạt động mật trong ấp, phải vững tin, phải làm nhiều việc hơn nữa mới đáp ứng được ý muốn bà con". Nghe vậy, Teng yên tâm hơn. Cậu bé cứ nhìn già Tư mà hành động, mà nuôi chí bền. Thời gian này già cũng không được đi lại tự do như trước, thằng ấp trưởng quy định cho già chỉ được ngẩng một chỗ, đêm cấm đi lại và không được đàn hát những bài kích động tâm lý mọi người. Do vậy, mọi tin tức tình hình, già đều trông cậy vào Teng để báo ra ngoài biết. Nhưng Teng biết già Tư vẫn không ngừng hoạt động. Cơ sở mật dần dần đã đông đảo trở lại, những liên gia bỗng trở thành những cụm bảo vệ nhau, lấy tin tức và tiếp tế gạo mẩm ra sông cho "lực lượng".

Bữa nay Teng đi tìm Đám cũng là theo chỉ thị của ông Tư.

Đứng bên này đường, Teng nhìn thấy rõ mấy người phòng vệ dân sự già đang ngẩng trăn ngâm hút thuốc trong vòng rào gai. Nhìn kỹ hơn, Teng phát hiện ra thằng Đám đang ngẩng tư lự trên bậc thềm nhà công sở. Cặp mắt nó nhìn vượt lên trời như mải suy nghĩ đi đâu gì. Nó buồn? Nó khổ. Teng bỗng dưng thấy nôn nao. Không ngờ hoàn cảnh của thằng Đám bây giờ lại kỳ cục dường này! nếu lần ấy không phải là nó mà là mình bị bắt thì giờ đây mình cũng đang ngẩng thu lu chờ tới phiên gác như nó. Chạnh lòng, Teng càng cảm thấy lời già Tư là đúng: diệt một thằng không thay đổi được gì, cũng không trả hết được thù cha, có khi lại nhọc nhằn hơn. Phải diệt nhiều, Nhiều nữa... Phải phá tan ráo trời những công sở có hàng rào gai... Thằng Đám cũng đang ngẩng trong hàng rào gai. Ngẩng như tù. Teng cảm giác thằng bạn nó vẫn đang còn bị cầm tù. Giá có phép thần thông gì thổi một cái, hàng rào gai bay tung để thằng Đám thoải bước đi ra với nó.

Nó kiễng chân vẩy vẩy tay. Thằng Đám không nhìn thấy. Nó làm bộ đi ra giữa đường nhìn vào. Thằng Đám vẫn không ngẩng lên. Trời đã xâm tối. Sốt ruột, nó đi sát tới tận mép hàng rào hắng giọng. Vô ích. Không biết làm cách nào, nó bèn nhảy căng lên, bạnh cổ hét: "Tụi bay ơi, tối nay ngoài ngả

ba có suất hát đó! Có cả Lệ Thủy ca đàn hoàng nghe!". Lần này thì thằng Đắm nhìn lên. Chợt thấy Teng, mặt nó sáng bừng. Mặt Teng cũng sáng bừng. Em khẽ nháy một bên mắt ra hiệu sang phía bên kia đường.

Công sở ấp lúc này còn đang vắng. Bọn chủ trò và nhân viên chỉ đến đây làm việc ban ngày, ban đêm chúng để cho phòng vệ canh gác, bỏ về nhà ngủ với vợ. Do đó Đắm rời chỗ lững thững đi ra cổng cũng dễ dàng.

Dưới một gốc gạo kín đáo, hai cái bóng nhỏ bé nắm chặt tay nhau.

Teng:

- Tao nhớ mày, tao thèm gặp mày muốn phát khóc! Vậy mà mày...

Đắm:

- Tao cũng vậy. Chiều nào tao cũng chờ mày. Đừng buồn, tao gặp mày khó quá! Tao nghĩ mày bỏ tao rồi!

Đắm cười mếu máo và quay mặt đi ngay. Bây giờ đến lượt Đắm giấu sự xúc động.

Hai đứa ng ỡ với nhau trong quán bánh bèo bà Năm điếc ở cuối phố. Quán lụp xụp, chỉ có một thứ bánh bèo trắng dày cộm nên lính tráng và kẻ sành ăn chẳng bao giờ ghé vào, họa hoằn mới có một người phu xe, người đánh xe bò thuê vào ăn nh ồm nh ồm một chặp cho đỡ đói rồi đi ngay. Vì thế hai đứa ng ỡ đây có thể gọi là kín đáo. Đèn đóm lơ mờ nên người ngoài đường có tò mò nhìn vào cũng chẳng thấy gì.

- Nghe tao nói nghe! - Teng nhìn nhanh ra cửa. - Cứ giả đồ nhai đi!

- Mày nói đi. Lâu lắm tao không được nghe tiếng mày nói. Nhớ...

- Tao gặp mấy ảnh rồi.

- Sao? Mày gặp rồi?

- Cả anh hai mày nữa.

- Cả anh hai tao nữa - Đảm sừng sốt nhao người lại - Ảnh đang ở ngoài kia mà.

- Vô r ấ! Vô lâu r ấ. Ảnh dòm bộ ngon lắm!

Cái tay c ần dừa của Đảm run lên c ần cập. Lần đầu tiên Teng thấy bạn không trấn tĩnh được. Cậu làm bộ già dặn trông thật tức cười.

- Làm gì vậy? Ăn đi!

Đảm gấp vội một miếng thật to đưa vào m ồm nhai như cái máy:

- Ảnh có biết tao bị bắt không?

- Biết! Biết hết!

- Bây giờ ảnh đâu. Dẫn tao đi thăm đi!

- Khoan mày! Cái gì vội được, cái này không thể vội được đâu. Việc cơ mật hệ trọng đấy.

Đảm nghe Teng nói thấy lạ quá! Xa nhau mới có mấy bữa mà sao thằng bạn của nó nói năng đâu ra đấy. Nhưng nổi vui mừng sắp được gặp người anh lâu lắm không biết tin tức, thậm trí không còn nhớ nổi mặt làm nó ngây ra. Thằng Teng khoái lắm, được đà làm bộ thận trọng, nói tiếp:

- Nghe này. Để mấy anh làm ngon trận này, ông Tư Đồn cò giao cho tao với mày phải gây được tiếng nổ trong ấp để...Để gì nhỉ? À, để làm căng sự chú ý, căng lực lượng chúng nó ra.

- Lại bấy hớ chông à?

- Trật r ấ. Đó là đ ờ trẻ nít - Teng bấu môi - Bây giờ ta diệt cách khác, ngon lành hơn nhi ều. Nè! Tụi mình bây giờ kêu là tự vệ mật r ấ đó nghe! Tự vệ mật phải oánh kiểu tự vệ mật chứ hông oánh lạp xạc như bữa r ấ nữa. Ông Tư phân công: Mày là nội... Nội ứng bên trong. Tao chạy vòng ngoài, còn ổng là chỉ huy. Chỉ có ba người thôi, phận sự là gây tiếng nổ làm cho chúng nó hoang mang, làm cho bà con vững tâm tin ở đảng mình. Làm

được vậy, mấy ảnh sẽ dễ xuống hốt gọn cả cụm luôn. Mà nghe kíp không?

Thằng Đảm lại gật đầu mặc dù nghe thằng Teng nói nó hiểu câu được câu chẳng. Cha! Thằng Teng đận này giỏi dữ ta. Gặp mấy anh rồi có khác. Tự vệ mật à? Tự vệ mật là cái chi hể? Nó nhấp nhồm định hỏi nhưng thằng Teng vẫn vừa chau mày vừa nói chậm rãi như người lớn:

- Bí mật heng! Ba mà cũng không cho biết. Anh Hai dặn thế. Bây giờ tao bạn với mày cách thức diệt ác. Ngon lắm!

- Từ từ chứ! Mày nói thia lia (nói nhanh) như liên thanh ấy, tao rồi đầu. Cho tao hỏi một câu: anh Hai tao có biết tao ở phòng vệ dân sự không? Tao sợ ảnh buồn, nghĩ trật về tao.

- Biết nhưng không có buồn đâu. Ảnh bảo: hoàn cảnh o ép là vậy, chỉ cốt sao thằng Đảm đừng ngã lòng. Ảnh tin mày lắm!

Đảm nước mắt rưng rưng:

- Teng ơi! Tao muốn được gặp anh Hai tao. Mày giúp tao... Tao không muốn cằn sủng đứng gác cho người ta hoài thế này. Nhục lắm!

- Bây giờ không phải là lúc mủn mảy! Có việc làm cho mày đây. Việc quan trọng lắm! Ngày mốt, thằng đại úy chi khu sẽ xuống khai hội với tụi ở đây để bàn cách chống cộng ác ôn hơn nữa, ông Tư nói thế. Ông giao cho tao với mày oánh ngay vào buổi khai hội ấy. Diệt một cú ráo trọi chúng nó.

Vừa nói Teng vừa lẩn trong tận cặp quần ra một chiếc đồng hồ đeo tay mặt to sáng choang...

Trời tối hẳn. Dưới ánh đèn dầu tù mù đặt ở góc nhà, hai đứa nhỏ vừa ăn vừa chụm đầu rù rì bàn chuyện. Bà chủ quán nghếch ngang thấy bọn trẻ bữa nay ăn lâu và ăn rất ngon lành, nghĩ tội cho hai cái bụng đói, bà hiên hậu tưới thêm nước chấm cay vào đĩa bánh.

o O o

Sớm nay Teng dậy sớm. Cả đêm hôm qua, Teng hầu như không ngủ được, nhưng cố làm bộ tươi tỉnh để má khỏi nghi ngờ. Em nói với má sáng nay ra chợ bán mấy con lợn đánh được tối hôm qua để kiếm tiền mua sách học. Má gật đầu nhưng mắt má nhìn Teng lạ lẫm. Không! Chắc má không nghi gì đâu nhưng sao cái nhìn của má như trách móc, như xót thương? Giống như cái nhìn lần chót lúc ba về và mãi mãi không trở lại, Teng chợt dạ. Linh tính báo cho em biết là thế nào hôm nay cũng có chuyện bất thường xảy ra. Nhưng đã hiệp đồng kỹ với thằng Đảm rồi, không thể hoãn lại được nữa, em sách giỏ lợn đi ra cửa, miệng cố tru lại huyết khí một điệu dân ca nghịch ngợm.

- Con...

Má Teng gọi theo nghe thật da diết. Teng bỗng thấy run cả người. Má bữa nay sao kỳ quá! Chắc má khó ở trong người. Teng quay lại.

- Con... Ráng cẩn thận nghe con! - Má dặn mà như hiểu hết.

- Má đừng lo. Con đi chút về liền. Con sẽ mang thuốc nam của ông thầy Chàm về cho má uống tiếp, mau khỏi.

Nói rồi em nhảy chân sáo đi luôn.

Làng xóm sáng nay thật đẹp. Gió từ bùng thổi về mang theo cả mùi dưa leo, mùi mướp hương, đậu đũa đang kỳ ra trái. Nắng sắp lên. Đi giữa đường làng mịn cát mà như thấy muôn ngàn tia nắng đang lấp ló ở đâu đây? Sương lãng đãng tan dần trên các mái nhà. Một chú mèo mướp đen tuyệt đẹp chạy tắt qua đường và mất hút vào vườn mít lúc lửu quả. Trong ấp có tiếng chim hót râm ran. Nhà ai đang ghe cơm tỏa ra mùi gạo thơm quá đổi. Một chú bò rống trong chuồng. Chắc người ta đang sửa soạn đưa nó ra bùng... Tất cả cảnh sắc sáng nay cứ từng đợt ủa vào đầu óc Teng. Em ngây ngất bước đi. Giá như xóm ấp em không có bọn lính dữ tợn, không có những tiếng nổ tắc nghẹn về đêm, giá quê em cứ mãi mãi thanh bình yên ả như thế này, đâu đâu cũng chỉ thấy khói bếp và nắng gió thơm thoảng, đâu đâu cũng chỉ thấy tiếng mọi người cười nói thì sung sướng biết bao!

Teng và thằng Đằm sẽ không bao giờ phải lo nghĩ đến chuyện chém giết nữa, hai đứa chỉ lo học và ra vùng vẫy ở sông... Teng ngửa mặt mà đi, giây phút ấy em quên bém đi đâu gì đang chờ em trước mắt. Em muốn nhảy lên và reo vang những bài hát quen thuộc.

- Đi đâu? Đứng lại!

Tiếng quát của thằng lính đội mũ sắt đứng trấn ở chỗ ngã ba rẽ vô chợ khiến em bừng tỉnh.

- Tôi đi bán cá! - Em trấn tĩnh lại.

- Đi lối kia. Bữa nay công sở có việc.

Bàn chân của Teng ngoan ngoãn bước rẽ xuống đường mòn dẫn tắt đến chợ mà bụng em thấy mừng rơn. Có việc à? Thế là ông Tư già nói đúng thật rồi. Bữa nay chúng có việc. Bữa nay chúng tụ họp ở đây để bàn cách nống quân cần quét ra sông, để bàn cách phòng thủ, kìm kẹp xóm ấp thêm nữa. Bữa nay nó và thằng Đằm sẽ hiệp đồng hành động. Mọi công việc đã chuẩn bị xong đâu vào đấy rồi (tất nhiên, nếu chỗ thằng Đằm không gặp trở ngại đặc biệt). Theo kế hoạch nó đã thông qua ông Tư già, thì phân công như sau. Thằng Đằm sẽ bí mật đặt trái mìn gói bằng thứ thuốc nổ cực mạnh nhất vừa gọt bao thuốc lá Ru-bi vào cái sọt đựng rác dưới bàn làm việc của thằng trưởng ấp. Trong miếng thóc nổ vuông vức, xinh xắn ấy, Đằm sẽ nhét chiếc đồng hồ vào chính giữa. Chiếc đồng hồ mới tinh này là của ông Tư đưa cho. Trong ruột đồng hồ có nhét một thỏi pin nhỏ xíu. Hai thanh kim mang điện sẵn, chỉ cần chập nhẹ vào nhau sẽ khiến trái mìn phát nổ. Teng đã dặn kỹ Đằm nhớ chỉnh cho hai cây kim chênh nhau đúng một giờ. Bấy giờ sáng nay hãy lén bỏ vào thùng rác để đúng tám giờ khi chúng nó đã tề tựu đông đủ, hai cây kim sẽ chập nhau. Ít nhất cũng một thằng toi mạng. Hàng ngày Đằm nói thằng ấp trưởng hay ngời ở chiếc bàn ấy, không hiểu bữa nay ai ngời? Nếu rơi vào chính thằng đại úy chi khu thì càng sướng. Ầm! khói mù mịt. Mặt bàn chẻ ra, bay tung lên quật vào mặt, vào ngực nó...Sướng! Đây là toàn bộ công việc của thằng Đằm và tin rằng nó đủ khôn khéo và bình tĩnh để nhét được trái mìn. Còn về phần Teng. Trước khi trái mìn nổ, cậu sẽ nghe nghe vác chiếc giỏ lươn hai đáy đi

qua chiếc Zeép lùn của thằng đại úy chỉ khu đậu ngoại cổng (vì Đảm nói: thường mỗi khi xuống ấp, chiếc Zeép không mấy khi bon vào sâu). Trong giỏ của Teng cũng có một trái mìn nằm ở đáy dưới. Trái mìn này lớn hơn trái mìn thằng Đảm một chút và phát nổ bằng kíp nổ chậm do anh Hai cho hẳn hoi. Teng sẽ làm sao đặt được chiếc giỏ vào chỗ nào đó trong xe, càng bất ngờ càng tốt. Sau khi trái mìn thằng Đảm nổ, dứt khoát thằng đại úy - nếu không phải nó ng ồi ở cái bàn ấy - sẽ chạy ra và phốc lên xe đi luôn. Teng đã căn làm sao cho xe chạy được một đoạn, trái mìn mới phát nổ. Khoái quá! Ầm! Khói mờ mịt! Xe nổ tung. Xác nó loảng ngoảng bay lên cao r ồi rớt xuống đường như cái tã rách... Em đi nhanh hơn. Giờ này mà không có động tĩnh gì chắc thằng Đảm m ần ăn ngon r ồi đây. Ha! Chân em rú lại.

Không khí ở chợ sớm nay vẫn như mọi sớm. Ôn ào náo nhiệt. Dân có ti ền của thì ng ồi chật ních các quán tiệm, mặt mũi tấy lên vì ngửi nhì ều các món xào nấu c ầy kỳ. Dân ít ti ền thì ng ồi xếp luôn xuống vỉa hè ăn vội dăm đ ồng xôi, bánh ướt... Các gánh rau, hoa quả, tôm cá và cả đậu phộng đậu tương nữa vẫn kìn kìn kéo vào dãy lán lợp mái tôn, mái d ầu phía trong chợ. Người bán đến sớm hơn người mua đ ầu đã lác đác từ khắp các xã d ần v ềđang tụ d ần thành bãi chợ. Mùi bùn, mùi tôm cá, mùi thuốc lá bốc lên n ồng nặc. Duy khác có một đi ều là bữa nay có lính gác hai đ ầu đường. Người đi bộ vẫn qua lại như thường, nhưng xe máy, xe lôi bắt buộc phải rẽ ngả khác. Mỗi khi có ông quận, ông tỉnh nào xuống ấp, đoạn đường này đ ầu được quy định nửa nghiêm ngặt, nửa dễ dãi như vậy cả.

Chiếc xe Zeép của thằng đại úy chưa xuống, Teng la cà vào chợ xem thứ này, hỏi giá thứ khác... Đến quán bà Năm bánh bèo ở cuối phố, Teng rẽ vào hỏi mua một đĩa ăn cho chắc bụng. Trời đã có vẻ nóng. Kiểu này chắc cũng phải hơn bảy giờ r ồi. Phải non một tiếng nữa, thằng chi khu trưởng mới xuống. Đường từ quận xuống đây chỉ khoảng ba cây số nhưng thằng này khôn, cứ phải chờ cho sáng hẳn một lúc, có nhì ều người đi lại trên đường đã r ồi mới lên xe. Hấn sợ mặt đường không ổn sau khi đã bỏ trống cả một đêm. Giờ này chắc thằng Đảm cũng đặt trái xong r ồi. Ước gì cả hai đứa ác ôn đ ầu ng ồi chung một bàn nhĩ?... Thấy bóng ông Tư xiêu xiêu đi qua, Teng trả ti ền r ồi vươn vai, phướn bụng bước ra đường, nằng xói vào làm mắt em hấp háy. Chợ ven sông thiếu gì trẻ nít lang thang bán

tôm bán cá kiếm được khi đêm nên Teng đi lại khá tự nhiên, bọn lính không thèm ngó em nữa con mắt. Chúng chỉ lo xoi mói, dòm ngó những người đàn ông to khỏe, dáng đi dáng đứng bặm trợn kia.

Đi qua gốc cây ông già Tư ng ấ, em giả vờ cúi xuống buộc lại quai giỏ vào hông. Không nhìn lên, ông già hát rong lẩm bầm như nhảm tính mấ cắc, mấ hào thu được ngày hôm qua.

- Xe sắp xuống! Làm gọn, rút nhanh. Nếu có chuyện gì con cứ chạy thẳng theo lộ. Có người đón ở đó. Nhớ ghen! Đi đi. Chú ý cái giỏ.

Teng khẽ gật đầu và bước đi. Già Tư hôm nay cũng ra ng ấ đây để chỉ huy chung đó. Teng nghĩ thế và bỗng thấy vững bụng. Đạo này Teng coi ông Tư như ba ruột của mình, khi biết chính ông đã tổ chức cho bà Năm kéo mọi người ra lấy xác ba đem chôn, Teng càng thấy gắn bó, tin cậy. Em chỉ canh cánh lo cho thằng Đắm. Mải nghĩ, Teng không để ý chiếc xe Zeép r ồ tới r ấ bon êm qua tự lúc nào. Em vội ngoái sang: trên xe chỉ có ba người. Người ng ấ phía trước, chân gác ra ngoài, mắt đeo kiếng đen gọng to chính là thằng đại úy. Tên ng ấ sau có lẽ là thằng xã trưởng mập và đen như người Thượng. Chắc hẳn r ấ. Thế là tất cả có ba thằng. Đầu Teng bỗng nóng ran lên. Và dù không muốn, tự nhiên hai cái khuỷu gối cứ run run. Em cắn mạnh răng vào môi trấn tĩnh.

Chiếc xe rú máy một cái r ấ phanh kết trước cổng công sở. Thằng trưởng ấp nhanh nhẹn chạy ra đón. Bữa nay hẳn cũng bận quân phục bó căng nhưng gỡ bỏ bông mai ở ve áo. Thằng đại úy khoát tay thay cho lời chào trước dáng đứng nghiêm rất quân sự của thượng cấp r ấ đi nhanh vào. Chiếc xe từ từ dũi đầu vào cổng. Chết cha r ấ! Teng hoảng h ần. Sao bảo xe chỉ đậu bên ngoài? Nếu nó mà giờ trò vô sân thì coi như... Nhưng kìa, may quá! chiếc xe chỉ dũi đầu lấy đà r ấ lùi ra, quay đít trở lại, đậu sát hè đường... Mắt em nhìn nhanh ra xung quanh: hoàn toàn bình thường. Ngoài mấy thằng gác đứng đen thui ngoài mặt lộ, bọn khác đầu đã chui vào lộ cả r ấ. "Làm quái gì có Việt cộng lọt vô đây giờ này mà phải lo. Họa có là thánh!" Chắc chúng nghĩ thế.

Thời khắc trôi qua thật chậm. Trong công sở đã thôi không còn nghe tiếng ồn ào cười nói, tiếng li cốc cùng nhau lan canh. Chập la-de (bia) mào đầu đã dứt, chắc bây giờ chúng bắt đầu ngửi vô bàn. Thằng Đảm chắc cũng đã ra ngửi hiên lành ở cái lô cốt phía sau như một phòng vệ cần mẫn. Tờ giờ rồi! Teng làm bộ thất thểu đi lại chiếc Zeép.

Gần tới nơi, em bỗng ngăn người: thằng lính lái xe không tạt vô quán như mọi bận mà lại đang lúi húi sửa chữa cái gì ở gầm xe! Thế này thì nhét cái giỏ mìn vào lúc nào được? Không thể dừng lại, em vẫn bước. Lòng xe trống không, sạch bóng, bỏ giỏ vào đó, lộ ngay. Đáng lẽ chỗ đặt giỏ là gầm xe kia. Vậy mà... Em lỡ trốn đi vụt qua mũi xe luôn. Bỏ à? Để kệ một mình thằng Đảm đánh thôi à? Bậy! Nếu thế thì bậy! Thằng Đảm vẫn đang bị chúng nó nghi, để một mình nó đánh trong công sở, thế nào chúng nó cũng tóm thằng Đảm trước tiên. Mình làm nổ trên xe chính là đánh lạc mục tiêu gõ bí cho nó... Sao hề? chợt một suy nghĩ lóe lên. Teng nhớ lại tụi lính vùng này ưa nhậu rượu với lươn chiêu chua ngọt. Mấy lần mang lươn ra chợ, tụi này đầu hồ nhau vào mua hết. Thằng này chắc cũng... Em lững thững quay lại.

- Ông lính ơi! Ông có mua lươn về nhậu không? Tôi để rẻ cho.

Đang mồi hôi mồi kê, thằng lính gắt toáng lên:

- Lươn lẹo gì? Ra ngoài kia không ông đập thấy mẹ bây giờ.

Teng hắng cả người. Em chưa biết nán lại hay quay đi thì thằng này hình như vừa kịp nghĩ lại, ngóc cổ ra, một cái cổ đỏ tía như gà chọi, rõ là một dân bộm nhậu:

- Lươn hả? Bự không?

- Bự chó! Bằng này nè! - Teng đưa cánh tay ra.

- Nhiều hay ít? - Tên lính chui ra, ngửi hân dẫy.

- Nhiều. Sáu con. Khoảng hơn hai ký.

- Dữ hà! - Hấn cười nham nhở - Thằng em vừa nói gì? Để rẻ à? Rẻ là bao nhiêu?

Teng nghĩ nhanh: nói rẻ quá, nó nghi. Mà nói mắc nó không mua cũng gay. Xem nào! Teng nhẩm tính: ngoài chợ thường bán một trăm đồng một ký. Mấy bữa nay trời nắng gắt, lươn ít, có khi phải lên tới một trăm hai, một trăm ba mươi đồng mà kiếm không ra. Em buông thông:

- Tôi lấy ông ráo trội chỗ này là hai trăm.

- Tức là bao nhiêu? - Tên lính vừa hỏi gặng vừa lấy chân đá đá con chó béc-giê to tướng từ trên xe nhảy xuống đang thè lưỡi xán đến giỏ lươn.

- Tức là khoảng tám mươi đồng một ký. Chỗ này hơn hai ký mà.

"Trời! Con chó trông ớn quá!" - Teng thầm nghĩ.

- Tám mươi kia à? Ra ngoài kia - hấn quát con chó - Mắc thấy bà nội.

Teng làm bộ quay đi

- Ông mà mua nổi một trăm một ký thì tôi biểu không chỗ này.

- Đù mẹ, thôi được! Đưa đây! - Hấn thò những ngón tay nhóp nhép dầu mỡ vào túi áo móc tiền.

Một tí nữa thì Teng nhảy căng lên, dúm mạnh cái giỏ cho nó và không cần tiên nong gì cả. Nhưng em vẫn làm bộ cầu cạu:

- Bà già tôi đang bệnh mới cần tiền như vậy đó. Lúc khác ấy à...

Thằng lính đỡ lấy chiếc giỏ và thọc ngay tay vào. Tích tắc sau, nó giơ lên một chú lươn kếch xù, nâu bóng, to đúng bằng cổ tay thằng Teng.

- Á, á! Nặng đây! Phải cả can, cả một can rượu đi với chú mày mới đã. - hấn xuyết xoa vẻ cực kỳ khoái trá.

Teng cần thì mới kịp quay đi được mười bước thì một việc quá bất ngờ xảy ra. Con béc-giê to như con bê từ nãy vẫn ngầu ngầu mắt nhìn vào chiếc giỏ, bây giờ thấy thân hình con lợn béo múp đang oằn oại dưới tay thằng lính, không dừng được, nó nhảy phóc lên ngoạm ngay thân con lợn chạy thẳng. Thằng lính giật mình đánh rơi chiếc giỏ lăn nghiêng xuống đất, rồi chạy theo con chó đá một cú. Con chó học lên một tiếng ròi con lợn ra. Thấy cái giỏ nằm dưới đất, con chó Mỹ lại gặm gù xô lại. Thằng lính nguy vội hốt hoảng một tay cần chú lợn đã tớp máu, một chân giậm mạnh lên chiếc giỏ. Bàn chân mang đế giày đinh giậm mạnh quá, chiếc giỏ bẹp dúm. Thế là trái mìn vàng rộm tòi ra. Tên lính trở mắt nhìn... Cái đầu bù xù của nó cúi thấp nữa. Nó đưa tay ra... Rồi bỗng toàn thân run bắn lên, mắt bạc đi, nó cuống quýt chỉ vào bóng Teng đã đi khá xa, kêu oai oái:

- Mìn!... Mìn!... Việt cộng đặt mìn! Không cần nghe rõ, chỉ cần nhìn thái độ hốt hải của nó là mấy thằng lính gần đó đã hiểu cái gì xảy ra rồi. Chúng bật dậy và nhắm phía Teng lao tới. Teng cũng vội co giò chạy thực mạng.

Cả phố chợ bỗng nhốn nháo. Những đế giày đinh gõ xuống đường gấp gáp như vó ngựa phóng theo Teng. Tiếng la hét, tiếng chửi đổng trù lên đầu đưa trẻ. Em vẫn chạy. Đôi chân nhỏ thó, xanh lợt guồng tít trên mặt đường... Bộ răng trắng nõn của một thằng lính đập vào mặt em. Teng hoảng hồn sống lại. Có vẻ coi thường thằng nhỏ bé người lại không mang một thứ vũ khí gì, nó chạng chân, dang rộng hai tay ra, miệng cười man dại như sắp vờ một con thỏ. Teng ngoắt người. Nó cũng ngoắt người. Cái bóng của nó trùm lút cái thân thể nhỏ nhoi. Bọn đằng sau đuổi sắp tới nơi. Mẹ mày! Còn lâu mới bắt được ông! Teng cắn môi và bất thần đâm sầm đầu vào bụng cái bóng lính cao to đó. Hức! Thằng này ợ mạnh một tiếng, để rơi súng và ngã chổng kình ra phía sau. Rắc! Hình như gáy bị đập vào đá, nó nấc lên một tiếng nữa rồi bất tỉnh. Teng phóng qua người nó. Trước mắt em là mặt lộ rộng thênh thang, chói trang nắng. Em lại guồng tít đôi chân. Những đôi giày đinh kia làm sao đuổi kịp bàn chân để trườn của đứa trẻ quen chạy nhảy này. Chúng bắt đầu dùng đến súng. Teng hơi lạng người đi. Đạn cày chúi chúi xuống trước mặt, xuống sau lưng, đạn bay rất nóng hai bên hông em. Teng chạy ngoắt ghé. Đạn bay theo càng dày, mỗi lúc một chum. Đạn này chỉ một chút nữa, nhất định cái thân thể bé bỏng của em sẽ cùng một lúc hứng gọn cả chục viên đạn. Chính lúc đó, như một sự hiệp

đồng, một tiếng nổ đánh và to vang lên ở đằng sau, phía công sở. Mìn
thằng Đảm nổ r ồ! Đang chạy thực mạng mà Teng cũng kịp nhảy căng lên.
Phía sau, đám lính đuổi theo ngơ ngác một chút r ồ một nửa quay lại, một
nửa vẫn tiếp tục đuổi. Thôi thì bây giờ khắp chợ, chỗ nào cũng nổ ran tiếng
súng.

- Con mẹ thằng Việt cộng con! Đứng lại không?

- Đứng lại!... Bắn này.

"Con mẹ chúng mày ấy! Cứ bắn đi, mà bắn mãi r ồ còn gì". Teng chửi
lại trong bụng và như được tiếng nổ đẩy gió sau lưng, nó chạy băng băng,
mỗi lúc một cách xa tụi lính. Người, xe cộ trên đường giạt rộng ra hai bên
để chứng kiến cuộc đuổi bắt kỳ thú này. Ai cũng lo cho cậu bé nhưng cũng
thần phục cậu bé. Họ chỉ sợ đầu đằng kia mà xuất hiện một đám lính nào
nữa là... Lo vậy nhưng không một ai dám nhảy ra cứu cả. Tình thế này biết
thế nào mà cứu, có khi chết chùm. Đột nhiên từ trong đám đông, một cô gái
ăn mặc diêm dúa cưới chiếc hon-đa nữ tách ra, quay lưng về hướng cậu bé
đang chạy tới.

- Nhảy lên! Em!

Cô gái nói nhanh. Không cần nghĩ ngợi tính toán gì, như sắp hụt hơi vớ
được rễ cây, Teng phóng lên yên ngay. Chiếc xe r ồ máy vút đi như một tia
chớp xanh trên mặt lộ. Đến một đoạn gần rừng cây lúp xúp chạy ra tận mí
sông, cô gái dừng xe lại.

- Em cứ chạy theo hướng tây, sẽ gặp người của ta.

Teng ngơ ngàng nhìn lên và chợt nhận ra chị Ba.

ÚT TENG

Chu Lai

dtv-ebook.com

Chương 3: Ra Sông

Ut Teng đang ng ỡ giữa tổ đặc công, đủ mặt cả, chỉ thiếu riêng chị Ba Liễu. Anh Thâm vừa ở trên căn cứ xuống tối hôm qua. Anh truyền đạt lại mệnh lệnh chiến đấu của tiểu đoàn. Đại để như sau: kẻ địch ngày càng tác yêu, tác quái. Không thể để chúng biến khu vực chợ ven sông thành một vành đai trắng. Vì vậy, trong tuần trăng lặn này, tổ trinh sát bằng mọi giá phải nghiên cứu được mục tiêu để tiểu đoàn đưa lực lượng xuống san phẳng cái chi khu và các đồn tua lân cận. Anh nói thêm: trên có dặn hết sức cố gắng quan hệ chặt chẽ với cơ sở địa phương để tăng thêm sự giúp đỡ không thể thiếu được trong khi làm nhiệm vụ.

Teng ng ỡ nghe anh Thâm nói mà rạo rức cả người. Lực lượng sắp xuống cái vùng sông heo hút này r ỡ! Trời ơi! Chắc phải đông lắm, anh nào chắc cũng to con, ngon lành như mấy anh ng ỡ đây cả. Và nhiều súng nữa, khẩu nào ra khẩu ấy phun lửa, phun khói ầm ầm, san bằng kia mà. Em cứ ng ỡ nhấp nha nhấp nhồm mà th ần tiếc cho trận đánh hiệp đồng với thằng Đắm vừa r ỡ không kịp có một trái da láng, một cây súng cụt nào cả. Giá sáng nay mà có thì chắc cũng diệt được vài thằng trong cái đám lúc nhúc đuổi theo. Câu nói của anh Thâm phần nào làm cho nó đỡ nóng ruột khi nghĩ đến số phận thằng Đắm không biết ra sao? R ỡ tiếng nổ trái mìn ấy nữa, liệu có diệt được thằng nào? Nghe mấy anh đặc công xuýt xoa khen trận đánh sáng nay tuy không trọn vẹn nhưng thế là giỏi, giỏi lắm mà Teng phát ngượng. Các anh là đặc công, đánh đấm thế không bỏ các anh cười cho. Em vừa miễn cưỡng kể lại từng chi tiết trong chuyện vừa sốt ruột sốt gan nhìn ra sông coi chị Ba về chưa. Theo kế hoạch thì chiều tối nay chị Ba đã có mặt ở đây để làm việc với anh Thâm. Hóa ra chị vào trong ấp chém về (ăn nấu) đã hai bữa nay theo chỉ thị của ông Tư già để hỗ trợ cho trận đánh của hai đứa mà Teng không hề hay biết. Từ chỗ rời xe honda nhảy xuống, Teng chỉ cất rùng măt có một tiếng là chạm sông. Bơi dọc theo sông nửa tiếng nữa là em bắt gặp ngay anh Thành đang lui hui bắt cá

trong hồ bom. Thế là gọn. Còn chị Ba, không rõ chiều nay chị về sông bằng đường nào? Rồi chiếc xe nữa, gửi ai hay là quảng đi?

- Này út! Thành đâm khế vào vai Teng, miệng cười hết cỡ. - Cái đoạn chú mày húc đầu vào bụng thằng lính được đấy. Chắc cu cậu phải thối gan, vỡ ruột chó không đùa.

- Cái con chó béc giê ấy độc hại thật - Đoan cũng mỉm cười chen vào. - kỳ này bỏ rào, gắp loại này là mệt đấy.

Riêng Thập không nói năng gì. Anh nhìn Teng hết sức triu mến. Trong cái nhìn ấy, Teng tìm thấy bóng dáng của thằng Đám. Cũng như mình, chắc anh đang hết sức lo cho số phận của nó. Không còn lòng dạ nào mà chuyện trò nữa, Teng xin anh Thập cho bơi ngược sông đi đón chị Ba. Thập chưa kịp đồng ý hay không thì có tiếng tróc lưởi nhỏ ở ngay sau lưng, phía trên bờ.

Thập đứng dậy:

- Cô Ba đấy!

Và anh tróc lưởi trả lại ba tiếng thật giòn. Teng chưng hửng: thế mà nó cứ ngóng ra sông hoài. Lát sau Ba Liễu vén lá bước vào. Bộ quần áo diêm dúa hời sáng không còn nữa, thay vào là một chiếc áo bà ba trắng và cái quần sa tanh nhong nhánh y hệt các cô gái trong ấp chiến lược đi ra làm ruộng. Đầu chị đội nón lá và trên tay cầm một cái cuốc còn dính đất. Mặt chị đỏ hồng, lấm tấm mồ hôi. Chắc chị phải đi cật lực mới ra nổi tới đây. Vừa trông thấy Teng, chị đã xô lại ôm ghì lấy nó.

- Út về tới đây rồi hả? Chị báo tin sốt dẻo nhen! Trái mìn trong công sở nổ đúng vào lúc chúng nó đứng dậy đi ra nên không chết đứa nào cả.

Teng tiu ngửu nhìn xuống, môi trề ra như chực khóc.

- Nhưng cũng làm cho ba tên bị thương.

- Tên nào hả chị? - Teng ngược lên.

-Toàn cỡ bự thôi. Thằng đại úy chi khu nè! Thằng xã trưởng nè! Và thằng ấp trưởng nè! Được chưa? Hải lòng chưa? Bị thương nhẹ thôi, chảy tí máu nhưng tất cả chúng nó đều kinh hồn. Nhiều đứa hoang mang ra mặt. Còn bà con ấy à? Vui nở trời. Đến chỗ nào cũng thấy thân phục Việt Cộng. Đó! Thằng lợi lớn nhất là ở chỗ đó kia.

- Còn thằng Đảm, chị?

- An toàn. Rất an toàn - chị quay sang anh Hai Thập - Có cái lạ là không một thằng nào nghi cos tay trong đặt mìn cả. Chúng đổ tất cả tội lên đầu cậu bé bán lươn. Ông Tư tính toán giỏi thật anh Hai à - ngừng một tí, chị hạ giọng. - Tôi đã gặp chú Tư già. Chú nói tình hình như vậy là thuận lợi. Từ nay chúng sẽ hoảng loạn mà hướng sự chú ý vào bên trong, bên ngoài thoáng hơn, ta có thể tiến hành đột vô chi khu được.

Thập gật đầu, nắm chặt lấy bàn tay Teng:

- Và chú bé bán lươn này cũng từ nay ở lại sông luôn với chúng ta chớ.

- Đó! Chút nữa quên! - Chị Ba nói tiếp - Chú Tư nói thằng Út lộ r ấ, ở ngoài này luôn và lãnh trách nhiệm dẫn mùi luồn sâu. Út - chị dịu dàng - chú dặn riêng em đừng lo cho má. Chú sẽ có bốn phen nói chuyện kỹ với má. Nếu chúng nó có định tới làm r ầy má thì đã có bà Năm và bà con đùm bọc chở che, đừng ngại, cứ yên tâm ở ngoài này. Chú khen em lắm đó.

Teng lặng người đi. Trong đầu từ sáng tới giờ mãi nghĩ nhiều việc nên em quên bém mất vị trí mới mẻ của mình. Thế là từ nay xa má! Đêm nay má ngủ một mình... Ra đây mình chưa kịp nói với má một lời. Má ơi! Sáng nay mắt má nhìn con lạ quá! Phải chăng má biết trước má con mình phải xa nhau? Liệu ngày mai, ngày một, thù con, chúng nó có làm gì má không? Má vẫn còn đang bệnh, má đã khỏi đâu. Con chưa kịp mang thuốc nam về sắc cho má uống. Má ơi! Má thương con, má tha lỗi cho con.

Không cần nổi nước mắt, Teng gục mặt vào vai chị Ba. Ngày đầu tiên thoát li ra cứ, Teng đã thả nổi lòng mình như thế.

o O o

Chiều nay tất cả ăn cơm sớm hơn thường lệ. Chiều nay Teng nhận nhiệm vụ dẫn tổ trinh sát đột vào khu vực chi khu. Chiều nay, lần đầu tiên từ một "tự vệ mật", em bỗng trở thành một chiến sĩ trinh sát, người chiến sĩ trinh sát tuổi đời, tuổi quân nhỏ nhất trong tiểu đoàn đặc biệt tinh nhuệ. Chiều nay... Bao nhiêu thứ của một buổi chiều nay ào vào, khuấy động lòng dạ Teng. Cậu bé thoát trở nên trầm ngâm. Em không quá lo vì nhiệm vụ, mặc dù công việc ấy hết sức nặng nề. Là một cậu bé linh lợi, tháo vát và hiểu động, mọi đường ngang lối dọc trong ấp chiến lược, em thuộc như lòng bàn tay. Để đến được mục tiêu, trong chốc lát em có thể phác họa ra hàng chục con đường trong óc, con đường nào cũng kín đáo bất ngờ cả. Em trầm ngâm để che giấu sự xúc động đó thôi. Từ chiều nay, Teng đã thực sự đứng trong hàng ngũ chiến sĩ cách mạng. Teng đã trở thành đồng đội, đồng chí của ba, của mấy chú, mấy anh vô cùng thân yêu. Từ chiều nay, cách mạng đã chính thức nhận em vào lòng, yêu thương em, tin cậy em, đã trao cho em một cây súng tiểu liên bóng xấp mà bao lâu nay em hằng ao ước. Mân mê cây súng thơm nồng mùi gỗ trên tay, Teng cứ xõn xang suy nghĩ bao nhiêu đi đầu.

Bữa cơm chiều nay không có gì ngoài mấy lát khô sệt và rau móp luộc nhừ nhưng Teng ăn ngon quá! Ngon như chưa bao giờ được ăn như thế cả. Đây là bữa cơm chiến sĩ đầu tiên của Teng. Có mấy anh ở bên, lại có cả cây súng xả cả ba mươi một viên đạn một hơi này, Teng không còn thấy sợ gì nữa. Em sẽ đứng thẳng người, đánh vỡ mặt chúng nó tới viên đạn cuối cùng. Em muốn ăn thật no, ăn thật nhiều để mau cao, mau lớn như mấy anh. Teng thấy có một sự chuyển động âm thầm và kỳ lạ trong từng mạch máu của cơ thể mình. Chính khi ấy, em nghĩ đến thằng Đám... Đám ơi! Giá chiều nay có cả mày ở đây nữa thì vui biết bao. Tao với mày sẽ thành chiến sĩ giải phóng. Chiều nay tao đi trước, mày đi sau dẫn mấy anh vào hang ổ của chúng nó. Hay mày đi trước, tao đi sau cũng được. Mày xứng đáng hơn tao ở vị trí này. Mấy trận đánh vừa rồi đều là công của mày cả chứ tao đã có gì đâu. Thế mà mày... Teng tự dưng thấy như có lỗi với thằng bạn âm thầm mà tốt bụng.

Dòng sông chiều nay cũng có vẻ trang nghiêm hơn mọi chiều. Những đám bèo lục bình giống như một đoàn quân xanh màu ngụy trang đang hành quân ra biển. Lâu sậy cây nọ kế tiếp cây kia, vạt này kế tiếp vạt khác

tạo ra cái thế bạt ngàn đang xôn xao trong gió. Luồng gió chiều nay thổi từ đâu đến mà trong sạch mát lạnh? Bầu trời thật cao xanh, những đám mây mỏng tang in bóng xuống dòng sông. Mây, nước và lục bình đều trôi xuôi về hướng xóm ấp. Nơi ấy có má, có thằng Đằm, có bà con, có năm mồi ba mà thỉnh thoảng về đêm, Teng vẫn lên ra đốt trộm vài nén nhang. Nơi ấy cũng có cả thằng trưởng ấp, thằng đại úy ác ôn và hung nhúc kẻ thù... Nơi ấy, dồn tụ bao kỷ niệm, bao đau thương, chiều nay Teng sẽ luôn về nơi ấy với khẩu súng ba mươi một viên đạn trên tay... Lòng em dạt dào như tất cả nắng, cả gió đều gom vào.

- Nào, tới giờ rồi! xin mời đồng chí Teng xuất phát!

Câu nói của anh Thập làm Teng bình tĩnh. Cả dòng sông đã bàng bạc màu xám. Khóm cây ở xa đã phác vào chân trời một nét lòe nhòa. Em đeo thêm dây tạc đạn vào người. Cái dây lưng của người lớn rộng quá, Teng phải thít đến nấc cuối cùng mà vẫn sẽ xuống tận hông. Những trái tạc đạn tròn trịa ấn hẳn vào lưng vào bụng tạo cho Teng một cảm giác tự tin khác thường. Cây AK so với khẩu người em chưa thật cân xứng mà sao đặt nó lên vai thấy đầm, thấy ấm đến thế! Em lội xuống sông.

Lợi dụng nước sông đang ròng sát đáy để lộ ra một lớp bùn non nâu quánh, mọi người lội theo bờ một đoạn dài để tránh dấu vết rồi mới bước lên trảng. Đứng từ đây có thể nhìn thấy mờ mờ cái vệt đen của ấp chiến lược. Xuyên qua ấp là tới chợ. Giữa chợ là cái chi khu. Trảng trải ra bát ngát đến tận lộ 13. Trời tối, đứng trước cái trảng lộng gió có cảm tưởng đang đứng trước một màu lẫn lộn. Để lại dòng sông muôn thuở rì rầm, mọi người nhấc cao chân bước êm. Teng đi đầu. Sau là Thập, Thành rồi Đoàn. Đi sau cùng là chị Ba. Gió mạnh tóc chị bay tung, áo quần chị bay bay trông thật là đẹp. Vầng trăng hạ tuần hiện lên mỏng manh ở phía tây không đủ soi sáng được cảnh vật và một chút nữa nó sẽ lặn hẳn vào biển đêm mênh mông. Teng đi, căng mắt nhìn xuyên đêm tối về phía trước. Em nghe rõ tiếng thở của anh Thập phát ra nhẹ nhàng phía sau. Anh chỉ dẫn Teng một lần cách thức đi đứng ở dưới sông rồi không nói thêm gì nữa. Anh muốn để Teng hoàn toàn tự tin và chủ động. Bằng bước chân nhẹ như chân mèo và bằng hơi thở sát sau gáy, Teng nhận thấy anh đang hà hơi, đang nâng đỡ cho mình. Đoạn này chưa có gì, trảng rộng mênh mông, thẳng lính

biết chỗ nào mà phục kích, Teng có thể đi thẳng người, thậm chí có thể ngửa đầu ho gió vờn vào tóc mát lạnh. Đôi lúc, gặp một vật gì đó mờ mờ trước mặt, em lại ng ẫ thụp xuống như đêm nào đi trong lô cao su với thằng Đảm để xác định đó là gốc cây, ụ mối hay lùm bụi r ẫ mới tiếp tục đi nữa. Những người lính từng trải phía sau ngoan ngoãn làm theo em. Đối với họ lúc này, em là linh hồn, là vị thần dẫn đường đáng tin tưởng. Họ tôn trọng tài trí của em, tin ở em và sẵn sàng phó thác sinh mạng cho em. Tất cả trận đánh đầu trông vào lần đột ập thứ ba này, trông vào khả năng dẫn đường của Teng. Ý thức được điều đó càng đến gần bờ đề ập chiến lược, bước chân em càng đi chậm lại. Em dồn tất cả sinh lực lên bàn chân để giảm an toàn trên đất đai quen thuộc, dồn tất cả lên mắt, lên tai để phân biệt được mọi hình thù trong đêm tối, mọi tiếng động khác lạ cần giữ gìn trong muôn ngàn âm thanh lao xao. Toàn thân em căng ra, hòa tan vào đêm đen dày đặc. Em là người của trời đêm.

Bờ đề đây r ẫ! Em nằm xoài ra, chênh chếch trên thảm cỏ ướt sướt. Sau em, mọi người cũng nằm xuống. Dợi chờ. Đây là trạng thái tạm dừng để bắt đầu dấn thân vào chặng đường nguy hiểm nhất. Anh Thành cũng trườn lên nằm ngang với em. Hai anh em hơi nghe đầu nhìn đăm đăm vào khoảng tối ngay trước mặt. Đây là ập chiến lược. Cây cối che lấp mái nhà. Bóng đêm che lấp cây cối. Tất cả đều đen thui, rờn rợn. Đó đây, những ngọn đèn dầu cháy leo lét trong những cánh cửa đóng kín hắt vào không gian cái ánh ma chơi, chập chờn. Teng lạnh người! Thôn ập quen thuộc là thế, mới xa có mấy ngày mà đã trở thành xa lạ bí hiểm đến thế này hay sao? Trong cái khối đen đậm kia Teng dường như thấy nơi nào cũng đầy cam bẫy chết người rình rập cả. Chỗ này mấy quả mìn mìn hắt chỉ ầu cong vào giữa mặt, chỗ kia một đám mũ sắt im lìm, hình như kia là một họng súng đại liên, có lẽ chỗ đó đang ng ẫ ch ồm hồm một con béc giê dữ tợn. Trong một thoáng Teng tối tăm mặt mày. Những hình quỷ, hình ma giăng hàng nhảy múa xông tới Teng. Đầu chúng quăn quăn chịt những giây mìn lạnh buốt. Em bất giác hơi lùi xuống. Lúc ấy, bên em, khuôn mặt nhìn nghiêng rất đẹp của anh Thậm vẫn bình thản như không. Anh nhìn sâu vào chết chóc mà lại mang nét mặt của người đi ngắm cảnh. Teng đăm ngượng. Teng nằm im... Em trườn lên và lia mắt quét một lượt về phía trước. Em nói anh Thậm nằm im đó r ẫ em lu ần sâu vào chút nữa, tận chân đề bên kia. Teng bò rất êm, người như dán khít xuống đất, thoáng cái đã

mất dạng. Ngoài này, Thành bấm vào bụng chân Đoan, tìm tằm gật đầu ra ý nói: "Thằng nhỏ bò ngon lành quá! Như là dân đặc công thứ thiệt". Đoan cũng gật đầu. Riêng Đoan anh đặc biệt yêu thích cậu bé này. Cậu bé thông minh và có cá tính quá! Mới ngần ấy tuổi đầu mà làm cái gì cũng suy tính như người lớn. Anh thầm nhận xét: thằng Út này hình như sinh ra để làm chiến sĩ đặc công thì phải. Được học hành cẩn thận, rồi nó còn tiến xa đây. Một lý do nữa để Đoan mê Teng có lẽ là vì hai anh em tuổi tác không chênh lệch nhau lắm nên cách nói năng, cách suy nghĩ dễ hòa hợp. Teng cũng vậy. Ngay từ đêm đầu nằm chung võng với Đoan, em đã cảm thấy mình quen anh ấy từ lâu lắm rồi. Thêm vào đó, tính Đoan lại điềm tĩnh dịu dàng mà trẻ em dù tính nết khác thường thế nào cũng hay thích ngọt. Giữa hai người hình thành một tình anh em pha lẫn tình bạn thoát đầu đã gắn bó. Lúc này thấy Teng một mình bò vào, hơi lo. Đoan cũng bò theo.

Lát sau hai người trườn trở lại. Trở lại đột ngột như từ lòng đất chui lên.

- Em đi đâu thế? - Thậm hỏi thảo thảo.

- Coi tín hiệu đèn nhà bà Năm cơ sở. Chỗ này khuất, không thấy - Teng cũng đáp lại thảo thảo. Và từ bây giờ họ chỉ có thể trao đổi với nhau bằng những tiếng gió thảo thảo qua vành tai như thế.

- Có không? - Thậm hỏi tiếp.

- Có!

Thậm thở phào. Thế là bước đầu chót lọt. Bà Năm là cơ sở cũ của ấp, sau một thời gian nằm im vì chúng kìm kẹp dữ quá, nay ông Tư già móc rập trở lại. Được thông báo tối nay lực lượng sẽ vào, bà treo cây đèn bão ngay ở cửa. Đèn tắt là chỗ định đột có lính nằm. Đèn sáng là an toàn, cứ tiếp cận.

- Nhà em chỗ nào? - Thậm lại hỏi.

- Đằng sau nhà bà Năm nhưng nằm sâu lút vào trong. Nhà bị tình nghi nó không cho nằm ngoài bìa ấp, sợ liên lạc với bên ngoài.

Giọng Thâm bỗng trở nên xa xăm:

- Thế nhà anh nằm ở đâu?

Teng chỉ vào một điểm mờ lung:

- Sâu nữa, phía gần chợ. - Em quay sang Thâm - lúc trở về, anh có định ghé nhà bác Năm không?

Thâm im lặng lắc đầu. Em cũng thế, muốn lắm nhưng không thể ghé thăm má được. Teng nghĩ.

Lia mắt kỹ một vòng nữa, Teng chống tay ng ồi dậy. Từ đoạn này, không thể đi khom được nữa, Teng và mọi người phải tiến theo kiểu ng ồi xồm. Tức là cái kiểu cả hai chân tay đều dính xuống đất mà Teng mới được anh Doan huấn luyện sơ sơ hôm qua. Động tác bò này không khó, hình như Teng ngày trước, trong khi chơi trốn tìm với đám bạn tí nhau đã làm r ồi mà không để ý nên Doan vừa nói một cái, Teng bắt trước đúng phóc. Cả bốn người hạ thấp độ cao dùng tay búng lá khô dọn chỗ bàn chân đặt lên, bò êm đến dây chu ồng bò hơi hám trước mặt. Đã hơi hám thì chúng nó chẳng đại gì nằm cả đêm mà ngủ hít bao giờ và chúng cũng không nghĩ rằng đối phương lại thích thú cái mùi vị ấy. Bằng phán đoán dựa trên sự quan sát tận amúrt trước kia, Teng quả quyết như thế. Đúng như vậy. Chu ồng bò dài hàng chục mét không có bóng một thằng lính, một trái mìn dăng sẵn nào. Em tiến tiếp, cách chân cả tay ngấp trong phân bò nhào nhoét. Phân bò lâu ngày ủ mục, nay có tay người thọc xuống, hơi nóng bốc lên cay cả mũi. Một chút nữa thì Teng bật ra tiếng hắt hơi, may mà em kịp há rộng miệng ra. Kinh nghiệm này mấy anh hướng dẫn, bây giờ thử làm, Teng thấy hay quá. Cơn hắt hơi hình như theo miệng mà bay ra, tan biến. Đầu bên kia chu ồng bò là cái rãnh thoát nước chạy thẳng ra đường cống ngầm ở cổng chợ. Cái rãnh sâu đến đâu gối lâu ngày không ai khai thông dọn dẹp nên đầy ngấp những phân bò, phân heo, nước tiểu và lá mục. Hai bên rãnh, bắt gặp chỗ đất tốt, các loại cây gai, cây hoang dại thi nhau mọc lên, cành lá giao nhau có đoạn che kín cả rãnh. Đây là con đường Teng phải dẫn các anh vượt qua, và chỉ có đi theo con đường rãnh ấy mới mong lọt qua sự phòng thủ dày đặc của chúng nó. Teng không tin thần phật nhưng lần này

tự nhiên, như một sự xui khiến từ nơi tâm linh sâu thẳm, Teng cũng bắt chước má thầnn cầun nguyện cho đừng có thằng lính nào ngắiphục ở trên miệng con rãnh này, đừng cho một ai vương mìn vương trái, làm sao cho tất cả đến được mục tiêu và trở về an toàn. Lạy phật.

Em gượng nhẹ bước chân xuống. Mùi munn thối xông lên nằnnng nặcn, rắicả bắp chân tướptáp vì gai cào. Teng buổtt xóitới tận óc. Teng ngừng thở. Em quay lại đằng sau: Mọi người cũng lầnlượt nhúng chân xuống. Riêng chị Ba thì có vẻ lúng túng. Cái quầnnchị dài thượt, đã xấn lên rắimà thỉnh thoảng vẫn tuổtt xuống. Nổilơ cho mọi người khiến em quên cái cực nhọc của chính mình. Anh Thành đã lên, đi kếtsau em. Tức cười! anh ấy to lớn là thế mà từ đầude đến giờ, mọi động tác cứ nhẹ nhõmnhư không, thậm chí lúc bò xồm, dòm còn thấp, còn gọn hơn cả mình. Anh ghé vào tai Teng:

- Đường khó đi, đưa súng đây anh mang.

Teng lắc đầun:

- Anh mang cho chị Ba ấy. Quen rắi. Bỏ súng bây giờ té mất

Một hơi cười nghệt trong mũi Thành. Teng ngoáinhìn xuống chân anh. Trời đất! Anh lợi giỏi quá! Bùn đặc sệt đến tận đầugối mà anh bước không có một tiếng động. Đôi chân anh giơ lên hạ xuống mềnmại như chân con cò. Teng cũng bắt chước và lập tức em thấy rõ tiếng ộp ộp dưới chân mình giảm đi rất nhiềun. Xuyết! Tiếng anh Thậm ra hiệu cho Teng chờ một chút. Anh quay lại thì thầnn cái gì đó vào tai chị Ba. Chị Ba vội cúi xuống vớcbùn thoa lên đôi bắp chân sáng trắng của mình. Hắichị êun, thấy chị không được khỏe, anh Thậmcó nói chị ở nhà song chị không nghe. Theo chị ngoài nhiệm vụ vớitổ đặc công, chị còn có nhiệm vụ riêng về công tác tuyên truyềnnvõ trang của chị. Chị tâm sự với Teng: xa ấp xóm mấy năm nay rắi, nhớ quá! Muốn thăm lại mấy con nhỏ bạn cùng học ngày xưa xem ra sao. Giờ đây, dù hết sức nhọc nhằn nhưng chị vẫn bám sát đội hình.

Ấp xóm im ắng quá! Im ắng tới nỗi họ như đang bước trên một khu đất hoang. Thế mới sợ. Thà chúng bắn đi đừng, la hét om sòm lại dễ chịu hơn, ít nhất là biết chúng có ở đây để đầuphòng. Đàng này, tất cả như thực mà

lại như hư. Cảm giác vững tối nào cũng đều có chúng nó cả. Con rãnh càng đi càng sâu, mùi hôi thối càng phả vào mặt nhiều hơn. Đi đầu, Teng đã phải kiễng chân để khỏi ướt gấu quần đùi. Em bắt đầu thấy mệt. Khẩu súng ban đầu êm đầm là thế mà lúc này nó cứ nghiêng vào cổ như cái vai cày. Quái ác, trên đầu cây lá vẫn không ngừng thản nhiên lao xao. Đâu đây có cả mùi hương bông bưởi! Teng ngửa mặt hít lấy hít để cho đỡ xa xăm vì cái mùi phân bùn ẩm ướt. Bỗng em nín thở. Hình như trong hương bưởi có cả mùi thuốc Bát-tô ngầy ngậy? Em hít vào một hơi thật sâu. Đúng rồi! Đúng mùi thuốc lính. Chỉ có lính mới hút cái loại thuốc quân tiếp vụ này. Mùi thuốc rê quen thuộc của bà con người khác kia, nó giống mùi cây cỏ, mùi đất đang ải. Em cúi thấp thêm người xuống. Mọi người cũng làm theo. Mũi miệng như áp hẳn vào phân mùn. Mùi thuốc ngày càng khét. Teng phẩy tay ra hiệu tất cả dừng lại rồi rón rén đi lên. Như lần trước Đoàn cũng đi theo. Được một đoạn, Teng không đi nữa. Em áp ngực vào thành rãnh và hơi ngó đầu lên. Đoàn ngó theo. Trước mặt họ, trong một lùm chuối cách đường rãnh không đầy mười bước, họ thoáng thấy có đóm lửa lập lòe như đom đóm. Con đom đóm không bay, con đom đóm đậu im? Đóm lửa nhỏ quá! Mờ quá! Nếu không tinh không nhận thấy được. Chắc thằng nào đang bụm tay đốt thuốc? Nghe kỹ, hình như có cả tiếng đập muỗi thật nhẹ, tiếng vải bạt cọ vào cỏ sột soạt.

- Lính rồi! - Teng nói.

- Sao bây giờ?

- Cứ đi! Đi cách nhau thật thưa. Chúng nó chủ quan không biết đâu.

Đoàn quay mặt lại giả làm tiếng dế kêu ri ri. Đội hình lại lặng lẽ bước, súng lăm lăm xĩa về hướng bọn mai phục đang rình mò.

Bóng tối phía trước hơi ửng rạng. Loáng thoáng đã nghe có tiếng nói, tiếng cười, tiếng tôn thiếc va nhau. Sắp đến chợ rồi. Teng mừng quá! Phút chốc, em cảm thấy mình đang sải bước trên đường bằng, chan hòa ánh điện. Bỗng choang một cái! Em hoảng hồn ngã thụp xuống. Trước mặt em một dây ống bơ đang khua như sấm. "lùi lại!" Thậm hô khẽ. Tất cả vừa lùi lại được vài bước thì gần như cùng một lúc, hàng loạt đạn vang lên

chất chúa. Nhưng viên đạn mang lửa găm chớp chớp xuống ngay chỗ dây ống bơ. Phân bùn bắn lên tận mặt Teng. Em ra hiệu lùi nữa. Những quả tạc đạn nổ theo rất đanh. Sau đó là trái sáng. Trái sáng tỏa lửa rực rỡ như pháo bông. Cảnh vật bỗng sáng trắng như ban ngày. Cả khu ấp bừng tỉnh. Chó sủa tắc nghẽn xen vào những loạt nổ. Thậm chí mọi người chìm sâu người xuống bùn, chỉ để hở mũi và miệng. Tất cả khéo léo vúi lá che kín đầu. Nằm im. Đạn nổ một loạt nữa rồi thôi. Trái sáng cũng lịm dần. Nhiều tiếng giầy đinh chạy xô tới chỗ ống bơ. Những bóng đen chập chội in lên nền trời. Một vệt đèn pin lia dọc theo rãnh. Cây lá um tùm ngắt dòng sáng ấy ra nhiều mảnh để rồi đứt đuôi ở trước mặt Teng. Một tiếng chửi đồng:

- Có cái mẹ gì đâu.
- Tao nghe thấy tiếng ống lon khua mà.
- Tao cũng nghe thấy.
- Thấy! Sao chẳng thấy cái cứt chó gì.
- Chắc là con chuột cống nào đi ăn đêm máng dây thôi.
- Tắt đèn đi! Chỗ cứt thối này làm đ... gì có Việt cộng mà lão đồn trường phòng hảo.
- Về! Muối cần thấy đi mẹ!

Vệt đèn pin lia dọc rãnh một lần nữa rồi những bóng đen biến mất. Tiếng giầy xa dần. Teng hú vía! May mà có cơn mưa rào hồi chiều làm cho rãnh bùn nước lỏng bỗng chợt xệt như mọi ngày thì chúng tìm thấy dấu lộ rồi. Em từ từ đứng dậy và chợt thấy áo quần mình nặng chịch. Những giọt nước nhớt nhúa bò từ cổ xuống ngực, xuống bụng buồn buồn, nhột nhột như có trăm ngàn con đĩa đang bám vào. Teng rùng mình. Phía sau, mấy anh chắc cũng chung một cảm giác như thế. Teng ngoái lại: không đúng! Rõ ràng thấy cái miệng anh Đoan đang cười còn anh Thành vừa phun khe khẽ ở đầu môi vừa đưa tay vắt vạt áo cho bùn chảy ra. Riêng chị Ba... Toàn thân chị co rúm lại trong nỗi ghê tởm khác thường và dưới ánh hỏa châu lơ lửng tí trên cao, Teng nhìn trong mắt chị thấy có nước. Teng

nhăn mặt. Tội nghiệp chi Ba quá! Đáng nhẽ chị nên ở nhà. Em tự trách mình đã không tìm được một con đường sạch sẽ, khô ráo hơn con đường mắc dịch này. Nhưng thôi, không còn sớm sửa gì nữa, công việc chính là đột rào kia, sống cả thế này là quá hên rồi, đi đã. Em tiếp tục đi về phía trước. Và thật kì lạ: trong em không còn lo nghĩ hay sợ sệt gì nữa, tất cả tan biến, trước mắt chỉ hiện ra dòng sông bao la, dòng sông dâng lên... Dâng lên...

Đây đã là đoạn ăn sâu trong ấp và theo chỗ em biết thì càng vào sâu, sự phòng thủ của địch càng lỏng ra, thậm chí không có địch nữa. Tất cả lực lượng chúng nó đều tập trung cả ở vòng ngoài. Thế là coi như ta đang ở trong ruột chúng nó, có thể tăng tốc độ được. Em nâng cao người và bước nhanh hơn. Tới cạnh một hồ bom đầy nước mưa, Thậm tắc lưỡi cho Teng đứng lại. Anh quan sát bốn xung quanh: Đây là một khoảng đất trống, rải rác những ngôi mộ xây cao thấp, cái trắng cái đen. Anh dừng lại leo lên bờ.

Nghỉ xả hơi hả anh? - Teng hỏi.

- Chỗ này chúng nó thường phục kích không?

- Ít lắm. Bãi trống, nó nghĩ ta không dám đi qua nên bỏ không.

- Tốt! - Anh vẫy tất cả lại. - Bây giờ tắm cái đã các đồng chí! Cứ một người tắm, bốn người canh giới. Bắt đầu từ cô Ba. Thật lẹ và kín đáo, đừng để dấu vết.

- Anh Hai... Thôi đi! Em chịu được - Chị Ba ngập ngừng nói.

- Chịu được cũng tắm. Sắp vào việc chính, rủi có sao cũng phải cho sạch sẽ kéo chúng nó khi mình. Bắt đầu!

Giọng anh dịu dàng mà nghe như có tiếng thép lạnh bên trong. Chị Ba đành bước xuống mí nước.

Sau mười lăm phút, tất cả đội hình lại sạch sẽ tinh tươm như thường. Chị Ba mặc bộ quần áo ướt đã rũ sạch bó sát vào người. Đám con trai gọi cả đầu đàn hoàng. Anh Thành còn đưa tay lên tóc rẽ ngôi nữa. Xong! Mát

mẻ, thơm tho đến nỗi ai cũng ước cứ thế này ngã lưng xuống cỏ ngủ một giấc đến sáng thì tuyệt biết bao!

Thân thể được thoáng đãng thì cặp mắt cũng theo đó mà tinh tường hơn. Teng đã nhìn thấy khu vực chỉ khu ở xa xa. Nó nằm cách chợ một đoạn nên tất cả cái căn cứ gây tội ác ấy cũng nằm chìm trong bóng tối. Teng nhận ra nó bởi cái cây gạo cao lừng lộng tạc vào nền trời xám ngoét. Dưới gốc gạo là hàng rào thứ nhất. Nó im lìm như một con cộp ngủ với một tiểu đoàn bảo an nằm xung quanh những căn hầm bê tông của bọn đầu sỏ ác ôn. Em ước lượng từ đây ra đó khoảng ba trăm mét. Ba trăm mét ban đêm trông như vô cùng, vô tận. bên trái, khu chợ đã vắng người. Chỉ đón khách ăn đêm. Trên đầu, thỉnh thoảng bầu trời lại bị xé rách ra bởi một đường đạn lẻ loi càn canh.

Đi thêm được một đoạn, Thậm ngẩng xuống. Năm mái đầu chụm lại. Tiếng anh hơi run, có lẽ do xúc động:

- Các đồng chí... Thế là ta đã đến đích. Thật không ngờ... Tôi quy định đây là vị trí nguy trang và tập kết. Hai đồng chí Thành, Doan và tôi cứ theo phương án mà đột vào. Muộn nhất là hai giờ sáng phải quay ra. Riêng út Teng - anh trù mển đặt tay lên vai em. - Nhiệm vụ của em tới đây là xong. Cám ơn út nhiều lắm! Nếu không có Út đêm này thì... Bây giờ em ngẩng đây coi quần áo với cô Ba. Đừng ngủ, chia nhau mà quan sát. Bọn anh trở ra, cùng về

Teng lắc đầu quây quây:

- Không! Em không ngẩng đây coi quần áo với chị Ba đâu. Chị ấy coi một mình được rồi. Cho em đi theo các anh với.

- Theo làm gì. Em đã biết bò rào thế nào đâu. Nguy hiểm lắm.

- Chưa biết, nhìn hoài sẽ biết. Cứ cho em theo.

Thành trợn mắt dữ dữ nắm tay vào trước mũi Teng. Doạ đùa:

- Có thành tích rồi làm phách hả. Ngẩng đây. Ngẩng nguyên đây.

- Anh ng ấ nguyên thì có ấ - giọng út Teng đã ghen ghen.
- Xuyt! Đừng nói to Út! Lần này ráng ng ấ lại, lần sau bọn anh cho theo.
- Không! Cho theo lần này cơ. Biết thế em chả...

Doan lúc này mới lên tiếng:

- Anh Thậm! Cứ để út đi theo tôi. Út sẽ nằm ngoài rào canh chừng cũng được.

Ngẫm nghĩ một lát, Thậm lắc đầu có vẻ khổ tâm:

- Chết thật!... Thôi thì chiều nó một lần vậy. Nhưng phải hết sức cẩn thận đó.

Teng "dạ" nghe ngọt xớt, nhìn sang Doan đầy vẻ biết ơn, cố dấu một cái cười ma mãnh. Theo mọi người, em cũng bỏ quần áo ra, chỉ mặc độc một cái xi-líp mang theo từ sáng. Xi-líp của anh Doan còn dư cho mượn mặc rộng thùng thình. Lần đầu tiên mặc loại quần này nên em cứ thấy chổng chênh thật tức cười. Doan lôi trong túi xi-líp ra một gói ni-lông nhỏ. Đó là ruột pin đèn già nhuyễn với lá khoai lang, Teng biết thừa đi r ấ. Tò mò nhìn sang, em thấy Doan chụm ngón tay quẹt ngang, quẹt dọc chất bột ươn ướt ấ vào người. Quẹt đến đâu, thân hình Doan đen nhòa đi đến đó. Thú quá! Em cũng miết tay bôi lấy bôi để. Doan đến cạnh nói nhỏ:

- Nằm xuống cho đỡ lạnh. Chút nữa xong anh bôi cho.

Em ngoan ngoãn nằm xuống và cặp mắt thì hướng lên. Đến cái trò này thì Teng hoàn toàn chịu r ấ, không dám nói mạnh nữa. Quay qua bên cạnh, em thấy cả anh Thậm và anh Thành cũng đang chìm dần người đi. Quay lại, Teng ngó người: anh Doan chẳng thấy đâu nữa. Trước mắt em là một hình thù gì không rõ lẫn vào màu đen cây cỏ. Cái hình thù ấ mỏng dẹt xuống đất. Chìm vào đất. Như đất. Từ cái mảng đất ấ bỗng sáng lên một miệng cười. (Ban đêm hàm răng sao trắng thế) Một miệng cười nho nhỏ. Anh Doan r ấ! Thích quá! Teng chạy à tới ôm chầm lấy Doan:

- Anh làm thế nào mà tài thế?

Đoan đẩy Teng ra:

- Kia! Hư hết nguy trang của anh bây giờ. Nằm xuống! Đến lượt Út.

Như được tằm quất, Teng nằm sấp rồi lại nằm ngửa khoan khoái để mặc cho anh Đoan mơn man những ngón tay đầy than đen vào khắp thân thể, mặt mũi mình. Trước mắt Teng lại hiện lên một hàm răng nữa nhưng lớn hơn. Anh Thành rồi! Hay quá! Đêm tối, toàn thân đen xít, nếu như không có những miệng cười to nhỏ khác nhau thì chịu, chả biết anh nào vào anh nào!

- Xong! Anh Đoan vỗ nhẹ vào lưng Teng.

Teng ngoắt người ngẩng dậy ngoẹo đầu, ngoẹo cổ dòm lom khom vào thân thể mình. Kỳ không! Ảnh đâu có trát kín vào da thịt mình như trát vữa mà bôi vằn vện từng đám loang lổ như da con hổ! Vậy mà sao giống mảng cỏ dũ hề Em nằm xuống trườn mấy cái và nhe răng ra cười. Thế này thì ông cố nội nó cũng không nhìn thấy nữa là nó. Em trườn thêm mấy cái nữa và suýt chạm bàn chân chị Ba. Chị đang ngẩng thu lu, mắt dôi ra xung quanh canh chừng cho mấy anh làm việc. Teng tinh nghịch kêu ri ri mấy tiếng thật khẽ rồi ngất cọng cỏ gai gai vào bàn chân chị. Tưởng có con dế nào đó bò lên chân mình thật, chị đưa tay gãi gãi. Teng lại gai nữa. Lần này chị nhìn xuống và phát hiện ra cái miệng nhỏ xíu của Teng đang cười.

- Út đó em! Theo mấy anh ráng thận trọng. - Chị đưa những ngón tay mềm mại lạnh cóng vuốt vuốt lại mớ tóc cứng queo của Teng đang bị gió thổi rối tung. - Chuyện này không đùa giỡn được đâu.

Teng nghe thấy giọng chị bu ồm bu ồm. Mắt chị mở to dựng cả vầng sáng nhạt nhòa từ một điểm rất xa hắt lên trời. Teng biết nơi đó là Sài Gòn. Ánh điện Sài Gòn. Quầng sáng bên phải, mờ hơn một tí là Biên Hòa. Sài Gòn... Biên Hòa, cuộc sống nơi đó suốt đêm ngày sống động. Và ở đây, trên một khu gò mả hoang vắng có những con người nhỏ bé đang chìm mình vào trong lòng đất để chui sâu vào đên giấc...

- Chị nghĩ ngợi gì vậy chị Ba?

- Không... Không có gì. Em ra với mấy anh đi! - Giọng chị nghe thẳng thốt.

Chắc chị nhớ nhà, nhớ bạn bè, hay nhớ cái thời còn cắp sách đi học ở thị xã Bình Dương? Anh Đoan bảo ba má chị không còn ở trong ấp nữa mà dọn về thị xã để tránh bom đạn cả rồi.

Sau khi kiểm tra lại một lần cuối cùng mọi thứ, thu dọn dấu vết, quần áo linh tinh và súng dài gom vào chỗ chị Ba, anh Thâm ra lệnh bắt đầu tiến nhập. Mỗi anh bò về một hướng, thoáng cái đã mất tăm. Teng bám sát gót chân của anh Đoan.

Lúc này đồng hồ của anh Đoan chỉ mười giờ.

Anh Đoan bò thật nhẹ, thật êm giống như dáng bò của con thần lẩn. Cỏ non tỏa mùi thơm ngậy ngậy. Dưới cỏ là đất. Mảnh đất nóng nóng ngai ngái quen thuộc đã gắn bó với em suốt cả một thời đi trâu, đi học. Em áp sát mặt xuống nữa. Gót chân phía trước dừng lại đột ngột. Teng nhìn lên: hàng rào kẽm gai đã chắn ngay vào mắt. Cái hàng rào gai này đã quá lâu ngày nên cây cối chen nhau phủ kín. Trước kia, Teng biết, từ lớp rào bùng nhùng đầu tiên này vào đến tận cuối là còn năm hàng rào các loại nữa: loại mái nhà thấp lè tè để chắn xung phong, loại lưới lam sắc như nước để chống chui lùn, rồi loại đơn, loại kép vân vân... Nhưng dạo này, đánh hơi thấy có sự đe dọa, thằng Đảm báo ra chúng đã tăng lên chín hàng rào và tăng cường gài trái, đào hào dày đặc. Nằm ngoài hàng rào, nhìn sâu vào trong, Teng chỉ thấy những ụ súng, lô cốt, mái nhà mờ mờ như những con quái vật đang lè lưỡi liếm răng, riêng cây ăng ten ở hẻm thẳng chỉ huy thì cao vượt hẳn lên, chọc thẳng vào bầu trời. Mục tiêu đồ sộ, to lớn quá, Không hiểu mấy anh mần ăn thế nào đây? Điêu này nằm ngoài trí tưởng tượng và hiểu biết của cậu bé mới trải qua hai lần bấy chông và đặt mìn. Bất giác em cảm thấy mình hết sức nhỏ nhoi trước con ngoáo ộp khổng lồ này. Em chờ đợi ở anh Đoan với sự thụ động hoàn toàn.

Sau khi ngẩn cổ nhìn rất lâu, lâu lắm vào bên trong như để thăm dò động tĩnh, anh Đoan kéo tai Teng lại gần:

- Bây giờ em nằm ngoài này, anh vào. Nếu có động dạng gì trong ấy, cứ để mặc anh, em chạy ngay về chỗ chị Ba.

Không! Teng định cãi lại nhưng biết chỗ này gần địch lắm nên im lặng nhưng bụng lại thẫn thờ sẽ làm theo cách của mình.

Anh Đoan áp mặt vào hàng rào. Lỗ rào chỉ to bằng bàn tay, anh làm sao mà chui lọt được nhỉ? Teng còn đang băn khoăn thì anh Đoan đã lấy ở túi sau xi-líp ra một đoạn móc sắt nhỏ xíu. Anh thận trọng căng hai đầu lỗ rào rộng ra... Rộng nữa... Và nhét đầu vào. Gọn quá! Teng trở mặt ra như người xem xiếc. Đầu vào hết, anh Đoan uốn lượn thân mình mấy cái như con rắn mối, thế là cả thân hình tuôn gọn qua lỗ rào không chạm một tí nào vào dây thép cả. Teng cắn môi làm theo. Thoạt đầu hơi lóng ngóng một tí, chân tay hơi run một tí nhưng rồi đầu và vai cũng lọt. Em tiếp tục trườn qua và chắc chắn: mình bé nhỏ thế này, nhất định phải chui dễ hơn anh Đoan. Nhưng không phải như thế. Đưa được cái bụng qua, đến lượt, cái hông thì bị gai kẽm móc lại, buốt nhói lên tận óc. Em cắn răng để không kêu lên một tiếng và cố giữ cho đôi chân đừng run. Run bây giờ là cả hàng rào sẽ khua lên xúng xểng ngay. Uốn lưng nhẹ một cái cho cái gai kẽm rời khỏi da thịt, em nhích lên được một chút. Đau quá... lát sau em đã nằm bẹp xuống bên cạnh anh Đoan, thở hổn hển. Đoan giật mình quay lại, nhận ra Teng anh chau mày tỏ vẻ rất không bằng lòng. Sợ sệt nhìn anh một lát, không thấy anh tỏ dấu hiệu gì, Teng mới dám phóng thân mắt lên phía trước. Từ đây chỉ còn là rào và đất trống hơ trống hoác, không còn một bụi cây che khuất nào nữa. Nhìn xuyên qua những lớp rào ma quái. Teng nhận ra thằng gác đang ngồi lù lù ở trên bờ thành. Nếu thỉnh thoảng nó không ngọ nguậy cái đầu thì chả ai biết đấy là người cả, cứ tưởng cái cọc, cái ụ nào. Bên cạnh nó, cách chừng mười thước, lại có một bóng đen nữa... Bóng nữa. Trời! Thì ra chúng nó ngồi giáp vòng sân đất, đang chú mục nhìn ra hàng rào. Em thấy lạnh buốt ở lưng như ánh mắt của chúng đã chôn vùi đầu trên da thịt mình rồi. Bên cạnh, hơi thở của anh Đoan hình như dồn dập hơn. Teng biết, từ đây mới là đoạn đường gay go nhất. Choác! Một viên đạn từ trên bờ tường bắn xuống, cày đất lên ngay trước mặt em. Lộp rộp! Teng hoảng hốt và một chút nữa nhỡm người chui ào ra nếu không có bàn tay anh Đoan gài đầu xuống.

- Chúng bắn hù dọa.- anh Đoan thì thảo. - Bò đúng đường anh bò. Lệnh một chút là ăn trái đấy.

Teng gật đầu theo thói quen mà trong bụng run quá! Em không còn hiểu mình đang nằm ở đâu nữa. Cứ chơi va chơi vui. Biết thế h ồi nãy... Gầm mặt sát đất, chỉ giương hai con mắt lên chiếu thẳng vào thẳng gác, anh Đoan trườn tiếp. Trườn sát bụng, trườn rất chậm như không trườn gì cả. Teng như cái máy làm theo nhưng em không dám nhìn lên. Nhìn lên lúc này nó sẽ thấy mắt mình mất. Em cũng trườn rất chậm, trườn như không trườn gì cả.

Đã đến hàng rào thứ hai. Bóng thẳng gác to lớn. Cây ăng-ten ở h ần chỉ huy sở cao hơn. Và trong bụng Teng cũng yên tĩnh hơn. Hóa ra chúng nó mù. Bám dính theo anh Đoan, Teng phục quá! Từ chỗ phục Teng d ần d ần thấy hết sợ, thấy hết chống chèn. Đến bây giờ thì Teng hoàn toàn yên tâm r ồi. Em nhướn mắt lên, nhìn tròng tròng về phía trước. Mây ở trên cao nhìn xuống toàn tối thui, sức mây mà thấy. Tao ở dưới thấp nhìn lên lại thấy mây rõ m iền một. Chính lúc này Teng chợt phát hiện ra cái bóng đen bên trái thẳng gác không phải là người thật mà là hình nộm. Cái hình nộm cũng đội mũ sắt, cũng c ầm cái gì dài dài như khẩu súng. Rõ ngớ ngẩn, người gì mà lại ng ồi im như chết r ồi lâu thế, ít nhất cũng phải giả vờ cựa mấy cái gọi là, người ta mới tin chứ, Teng bấu môi một cái.

Kìa! Phía trước, anh Đoan đang làm cái gì như múa? Bàn tay anh đưa lên đưa xuống, đưa qua đưa lại trước mặt như người mù sờ soạng? Bàn tay ấy bỗng dừng lại nửa chừng r ồi chụm lại vuốt theo một sợi dây vô hình gì đó. Vuốt chếch xuống... Chếch xuống nữa và nằm im. Teng hoảng h ốt: dưới tay anh là một trái mìn mo xám xít nằm ẩn trong cỏ như một con rắn độc. Trời! Thì ra anh đang rà mìn. Anh đang nhẹ nhàng rút cái kíp nổ ra, đặt êm xuống đất. Thế là trái mìn vô tác dụng. Ghê quá! Nếu tay anh không chạm được sợi dây dăng ngang ấy thì chốt sẽ tuột khỏi và trái mìn phát nổ. Nổ một tiếng thôi, cả hai anh em sẽ vất người lên hàng rào mà chết. Ngày trước, chính mắt Teng đã trông thấy một con bò vướng mìn chết banh xác như thế r ồi! Anh Đoan đã nhích thêm được một nấc nữa. Teng vẫn còn run. Không cái run nào giống cái run nào! Từ đây vào đến đấy, không hiểu còn phải run mấy l ần nữa đây? Nghe mấy anh kể còn phải

đôi phó với chó, với ngỗng, với hào nước có dòng dây điện cao thế, với đủ mọi thủ đoạn độc hại khác. Tuy thế, Teng vẫn không rời anh Doan một li. Đôi gót chân anh luôn luôn ở trước mặt Teng. Đôi gót ấy dừng, Teng dừng. Đôi gót ấy động dậy, Teng trườn theo. Hai người liên lạc với nhau bằng sự động dậy của đôi gót chân đen kịt. Một lần nữa em lại tỏ ra hoang mang. Biết thế lúc này... Teng nằm cứng đờ. Em cho rằng lúc này chỉ cần ngoẹo một chút là cái dây trái lạnh buốt sẽ ngoằn vào người như tấm mạng nhện này. Ấy vậy mà anh Doan vẫn vươn tay lên như múa, lại như ông Ba chủ tiệm kim hoàn ngoài chợ suốt ngày vân vi bàn tay mềm như bún lên những đồ trang sức nhỏ xíu, óng ánh. Teng cảm giác trên mỗi ngón tay của anh Doan đều có một con mắt soi tỏ đêm tối. Bàn tay của anh Thậm, anh Thành chắc cũng có mắt như vậy hết, cả ba anh cùng lúc này chắc cũng đang nhích dần từng nấc. Anh Thậm nói: "Muốn diệt được cái chi khu ác ôn này, người chiến sĩ trinh sát phải bò vào tận gan ruột chúng nó mà sờ nắn, mà đếm được từng hần hỡ, từng ụ súng, từng lỗ châu mai mới ăn thua". Sờ tận gan ruột! Teng khoái lăm, nhưng bao giờ mới sờ được vào ruột gan chúng nó? Teng sốt ruột quá! Phía trong ấp, gà đã gáy canh hai rồi! Còn ba lần gà gáy nữa là trời sáng, sao đây? Nhìn lên, Teng vẫn thấy gót chân anh Doan nhích từng phân lên phía trước, thậm chí có lúc lâu không xuy xuyển gì như không cần biết thời gian đang trôi vù vù trên đỉnh đầu. Chết! Hay ảnh ngủ quên? Im ắng, gió mát rười rượi thế này là dễ ngủ quên lắm. Teng vừa định thò tay lên cấu vào gan bàn chân anh thì cả đôi bàn chân ấy lại tiếp tục nhúc nhích. Choác! Choác! Hai viên đạn xẹt lửa kéo một đường nóng rát gáy ngay trên lưng Teng.

Em giật nảy người. Chính lúc ấy, đôi chân của anh Doan chuyển động nhanh hần lên. A ra thế, Teng hiểu rồi! Khi nó bắt đầu bật tức là chúng vẫn hoàn toàn mù, tranh thủ mà bò lên! Teng trở lại sự vững dạ ban đầu. Trời hơi se lạnh mà toàn thân Teng ướt đẫm mồ hôi như tắm. Đầu óc Teng bỗng chùng xuống. Đêm nay gió nhiều và lạnh thế này chắc má lại ho. Má ơi! Nếu lúc này má biết con má đang nằm ở đây, giữa bao nhiêu vòng rào mìn trái, rất gần má thế này? Nếu má biết rằng... Vừa lúc đó, bàn chân anh Doan thúc khế vào đầu Teng. Đây là dấu hiệu trườn trở lại. Teng thấy nhẹ cả người và em bắt đầu lết bụng ra theo đường cũ. Đến lúc này em mới hiểu khi ra cũng khó khăn chẳng kém đi vào. Vẫn nhích từng phân đất, mà lại phải nhích giật lùi, vẫn phải lần lượt chui qua từng lỗ rào, tránh né từng

dây trái. Riêng anh Đoan lúc ra phải làm bao nhiêu là động tác. Dưới bàn tay tỉ mỉ của anh, đoạn rào vừa bò trở về dạng kín như cũ, ngày mai khi nắng lên, bọn lính có chúi mũi vào cũng không nhận ra một dấu vết gì khác lạ. Mỗi tối bò một chút, lớp rào này phải bò ít nhất là bốn đêm mới hết được. Leo ời! Kỳ công quá! Phải như Teng, em chỉ bò một lần, được hay không được cũng nổ súng đánh thối đi. Bống thẳng gác dầm dầm nhỏ hơn, nhòa hơn. Cho đến khi em cảm thấy phía chân mình trống và có nhiều sương tằm vào đùi lạnh buốt thì nửa người em đã lọt ra ngoài. Chỉ đến lúc đó em mới thở phào và chợt cảm thấy bụng và ngực mình rất bồng. Em đưa tay sờ lên và bần thần: hầy như chỗ nào cũng sây sát rớm máu cả. Chắc anh Đoan và mấy anh cũng như thế? Một thoáng tự hào băng quơ dội lên trong lòng em. Chắc anh Đoan không cười mình nhất gan đâu. Ảnh biết bụng mình nghĩ gì mà chê! Teng mỉm cười một mình.

Khi hai người ra khỏi vùng rào một đoạn, Đoan bỗng quay lại ôm chặt lấy Teng, xuýt xoa:

- Út giỏi lắm! Lần đầu mà như vậy là hiếm đấy. Có đá ra quần không? Anh lần đầu chui vào rào cứ mắc hoài.

Teng chột dạ và đỏ mặt chợt nhớ cái lúc ở lớp rào thứ hai, hình như em cũng có tè... thì phải. Út ngượng quá không dám nghĩ nữa.

Đến chỗ hẹn, Teng đã nhìn thấy anh Thập và anh Thành ngồi thu lu ở đấy rồi. Vừa thấy Teng, anh Thập đã vội chụp lấy vai em, hỏi:

- Sao, chú nhỏ? Mọi việc ổn cả chứ?

- Ổn! - Teng gật đầu trả lời tỉnh bơ như một người chui rào sành sỏi.

Đoan kéo tay Teng ngồi thấp xuống, vui vẻ thông báo:

- Bữa nay thằng út cừ khôi không ngờ đấy. Dám chui thoe tới ba lớp rào kia.

Thành lừ lừ đi tới, đưa bàn tay to, rắn như gỗ lim siết lấy bàn tay bé mền của Teng:

- Giỏi! Thằng này giỏi! Cho bắt tay cái nào đờng chí!

Teng cũng ưỡn ngực siết chặt lấy tay Thành với tất cả dáng vẻ bình đẳng và già dặn khiến Đoan phì cười. Chị Ba ở đâu đi tới phủ lên vai Teng tấm áo, thì thào;

- Tội nghiệp Út! Lạnh run lên rồi đây nè! Ngậm miếng gừng cho ấm đi em.

Teng cặm lấy miếng gừng vừa mặn vừa cay đưa vào miệng nhưng áo thì lại cởi ra. Mấy anh cũng lạnh nhưng có cặm khoác áo đâu. Chiến sĩ đặc công mà động một tí phải khoác áo là xoàng. Miếng gừng thấm dấm ở đâu lưỡi rồi lan ra khắp cơ thể khiến Teng ngây ngất. Lúc này nhìn xuống mấy anh chị sao thấy thương ghê! Teng cứ muốn lặn vào lòng từng người mà lú lo kể lại câu chuyện bờ rào toát mồ hôi vừa rồi.

- Chị Ba, em đói! - Teng nhõng nhẽo.

Mới nghe thế, chị Ba đã có vẻ cuống:

- Ấy chết! Đói hả? Ừa! Ăn từ lúc ba giờ chiều đến giờ rồi còn gì. Rồi! Chút xíu nữa vô ắp, chị Ba kiếm đồ ăn cho Út. Đi được chưa mấy anh?

- Được rồi! Bây giờ chúng tôi đi theo cô Ba và nghe cô Ba hết. Thậm chí nói và hỏi mọi người mặc quần áo vào.

Đêm càng về sáng càng vắng lặng khác thường. Giờ này là giờ giấc ngủ của bà con sau một ngày lao động cực nhọc đã đi vào độ sâu nhất, giờ này cũng là giờ bọn lính, bọn mật vụ sau những phút giây căng thẳng canh phòng cũng trù đầu ngủ kỹ với suy nghĩ rằng, Việt cộng chấp tối đã không vô thì thôi chứ bây giờ còn vô làm gì nữa. Thế là khu ắp trở về cái khoảng khắc thanh bình của đêm. Cây cối dường như cũng thiu thiu ngủ, cái hương vị êm đềm, thơm thoảng tan hòa vào gió, vào mọi tiếng rì rầm. Lúc ấy, có lẽ chỉ còn những con đom đóm lập lòe xanh biếc là nhìn thấy những chiến sĩ thân yêu của thôn xóm đang đi dấn vào ắp. Đom đóm nhìn thấy nhưng đom đóm vẫn chỉ lập lòe. Đom đóm bao giờ cũng là bạn bè của những người lính đi đêm. Đom đóm đang lấp lánh trước mắt Teng. Ánh

đom đóm quen thuộc gọi nhớ những đêm hè yên ả chỉ có tiếng trẻ con chơi chạy quanh làng, cái thời kỳ bà con chưa bị d òn vào vòng rào gai ấp chiến lược. Đom đóm... Bước chân Teng đi lằng lằng. Mỗi thước đất, mỗi vị trong đêm đều rất đổi thân thuộc, g ãn gọi em. Giây phút ấy, em cứ muốn lướt chân theo ánh đom đóm bay về nhà, sà vào lòng má. " Má ơi! Con đói. Con cơm nguội không, con miếng..." . Mãi mơ tưởng, mũi em chút nữa đập vào tấm lưng to tướng của anh Thành. Tiếng anh truyên xuống:

- Tản ra cảnh giới để cô Ba vô nhà làm việc

- Làm việc gì hả anh?

- Xuyt! Thành đưa một ngón tay lên miệng và chỉ về phía chị Ba đang từ từ bước đến cảnh cửa của ngôi nhà trước mặt.

Nghe lời anh Teng cũng chọn một gốc cây kín đáo ngoài sân và chĩa súng ra đường bò để đề phòng có lính đi tới. Tuy vậy, tai em vẫn giỏng về phía ngôi nhà. Có tiếng cộc cộc rất khế. Hình như chị Ba gõ cửa. Lại cộc cộc nữa. Rồi im lặng. Họ không mở à? Không kìm được, Teng ngoái lại. Chị Ba vẫn đứng im lìm trước cửa. Teng đứng hẳn lên. Lúc này thì em nhận ra đó là nhà của ông Bảy xe bò. Em biết ông Bảy quá mà. Tính ông hiên khô, cả ngày chả nói một câu nhưng lại hay cho quà bọn trẻ. Ông Bảy ở với bà Bảy, con cháu đi đâu hết, Teng không biết. Thỉnh thoảng Teng có chạy qua gánh nước, tưới rau cho ông để được ông kể cho nghe đủ thứ chuyện. Ông Bảy cưng Teng lắm, để Teng gọi cho. Nghĩ vậy, em buông xuôi cây súng đi tới chỗ chị Ba. Chị chưa kịp hiểu gì cả thì Teng đã ghé sát miệng vào khe cửa gọi nhỏ:

- Ông Bảy ơi ông Bảy? Cháu gọi cửa ông đây nè! Cháu là Teng nè.

Teng gọi vừa dứt thì trong nhà, tận phía giáp tường, bỗng vang khế tiếng giát giường cọt két rồi tiếng dép lệt xệt đi ra. Một lát có tiếng hỏi thào thào qua khe cửa:

- Ai đó? Ai gọi cửa đêm hôm vậy đó?

- Cháu đây mà ông Bảy! Teng đây mà.

Tiếng lạch cạch r ồi cánh cửa mở hé ra. Một khuôn mặt già nua, tóc bạc trắng xuất hiện. Đôi mắt đục đục ấy chớp chớp:

- Trời! Thằng Teng thiệt sao? Mi còn sống hả? Sao bọn lính nó kêu bắt được mày, chôn sống ngoài bãi sông r ồi. Tội nghiệp bà già mi, mấy bữa nay... Chợt nhìn thấy chị Ba, ông già hơi sững lại - Lại còn ai đây nữa?

Chị Ba vẻ xúc động nhích lên một bước cho ông già nhìn rõ mặt r ồi mới nói khẽ:

- Con đây mà chú Bảy. Chú không nhận ra con sao?

Ông già chớp chớp mắt mấy cái nữa r ồi v ề trán nhăn nheo đột ngột sáng bừng lên:

- Ủa con Ba! Con Ba huyện đội đây mà. Bây đi đâu kể từ bấy đến giờ để bà con... Thôi! Vô nhà đi hăng. Có đứa nào coi chừng ngoài (ngoài ấy) chưa?

- R ồi chú! Coi chừng giáp vòng, chú khỏi lo.

Cánh cửa đóng ập ngay lại. Ông Bảy khêu to ngọn đèn hoa kỳ và cứ ngó chị Ba đắm đắm:

- Tao nghe tiếng gõ cửa từ đầu nhưng đâu dám mở. Độ này chúng nó hay giả tảng người của ta đi gõ cửa ban đêm lắm. Không biết, mở ra là bị bắt li ền. Mãi sau mới nghe tiếng thằng Teng tao mới dám cụ kìa đấy chứ.

Nói đến đó, bà Bảy từ trong buồng đi ra mang theo một xấp bánh ít đến cạnh Teng:

- Ăn đi con! Ăn cho thiệt no r ồi gói lại mang cho mấy đứa ngoài kia. Tội nghiệp, đêm hôm khuya khoắt mà còn lặn lội - chợt nhìn thấy chân tay mặt mũi Teng đen nhẻm, bà tròn mắt - Người ngợm chui ở đâu ra mà kỳ vậy Teng?

Được hỏi, Teng định vanh vách tuôn ra hết mọi chuyện nhưng chị Ba vội át đi:

- Có chui chỗ nào ra đâu thím! Nó té xuống đồng tro ủ nhà người ta đấy.

Teng cười! Tí nữa thì làm lộ bí mật hết trơn. Teng cứ tưởng đối với ông bà Bảy thì chẳng cần giấu gì. Thiệt là làm chiến sĩ đặc công không ngon tí nào. Trong khi bà Bảy vừa bóc bánh cho Teng ăn vừa xuýt xoa kể lại bọn lính tung tin nhằm về nó thế nào, kể về nó vật vã như điên như dại ra sao thì bên kia ông Bảy vẫn không thôi xếch đôi lông mày lên:

- Đêm nào cũng thức chờ tiếng gọi cửa của tụi bay mà không thấy. Rầu lắm Ba ơi!

- Từ nay tụi con lại trở về đây rồi, lại nhờ bà con giúp đỡ. Đã đến lúc không thể để cho chúng muốn làm gì thì làm được nữa.

- Hay lắm! Tuổi già như tao chỉ cần dòm thấy mặt tụi bay là vui bụng. Sao Ba? Kỳ này đánh lớn chớ! Đánh chết mẹ chúng nó đi. Sống hoài thế này chịu không có nổi. Lòng dạ ai cũng cùng ý nghĩ ấy nhưng không có người châm ngòi. Nay có tụi bay rồi. Nào! Tụi bay cần tao làm cái gì? Giúp cái gì nào?

Chị Ba nắm chặt lấy bàn tay xương xẩu của chú Bảy, không dấu được sự xúc động:

- Chú Bảy... Tụi con cứ tưởng chúng nó kìm kẹp dữ thế bà con ngán mà không dám nhìn nhận tụi con. Đêm nay... Dạ! Nhất định là phải đánh lớn chứ ạ nhưng trước hết phải có sự ủng hộ của bà con cô bác thì tụi con mới có sức làm ăn được. Thế này ghen chú Bảy: ngày mai chú tới gặp những gia đình cơ sở trước của ta bây giờ nằm im. Tùy theo thái độ từng người mà chú nói tụi con đã có mặt ở ấp xóm, cách mạng không bị tiêu diệt, cách mạng vẫn còn sống và ngày một hùng mạnh. Chú nói làm sao cho bà con phấn khởi tin tưởng để nếu có việc thì xáp vô một tay.

- Được! Cái đó bay tin tao. Tao biết ai nên nói, ai không nên nói. Gì nữa?

- Dạ! Thứ hai, chú tổ chức những người ấy trữ sẵn một ít gạo mắm trong buồng để tiện dịp chúng con sẽ vô lấy mang ra cứu.

- Được! bọn bay cần bao nhiêu chúng tao lo được hết. Gì nữa?

- Đồng thời qua những cơ sở nòng cốt, chú nắm tin tức mọi mặt cho con.

- Nắm tình hình chúng nó, nắm tình hình bà con phải không? Được.

- Và chú ý nắm sâu vào cái chi khu xem mỗi ngày chúng nó có thay đổi gì?

Mắt ông già sáng lên:

- Sao? Tụi bay tính mần thiệt cái chi khu ấy hả. Ngon! Ngon quá xá - ông phát nhẹ vào đùi với vẻ cực kì khoái trá - Được! Cái thằng này để chính tao nắm cho. Thế bao giờ đánh.

- Chưa đâu chú Bảy ạ! Là tụi con cứ thu thập cho hết rồi tính.

Mắt ông già bỗng ỉu xiu:

- Vậy mà tao tưởng mần ngay chớ.

Ngồi bên này, mặc dù ruột gan đang cồn cào nghĩ về má nhưng Teng cũng thấy sốt ruột. Lạ hè! Thì chị Ba cứ nói tuột ra có phải bà con mừng không. Cậu bé mấp máy môi định nói thay thì một lần nữa chị ý tứ đưa mắt cho nó rồi nhanh nhẩu đứng dậy:

- Thế thôi chú Bảy nghe! Nếu không thay đổi. Đêm mai tụi con sẽ ghé vô nữa. Con đi đây.

- Khoan! - Ông Bảy ngăn lại, quay mặt qua bà Bảy nói: bà vào xúc mấy chục lon gạo ngon đưa cho tụi nó. Đưa luôn bình mắm nêm nữa. Đưa hết,

không giữ lại cái gì cả. Còn mấy táp thuốc rê, dỡ xuống gói lại.

Trong khi chị Ba chưa kịp nói gì thì ông Bảy đã hỏi tiếp:

- Bây giờ đến tao hỏi mày. Một: thằng cha Tư Đồn vẫn là người của đảng mình đó chứ? Vẫn là người thay mặt Đảng cao nhất ở đây đó chứ?

- Dạ! Chú Tư vẫn vậy. Nhưng gần đây chú đang bị tội nó nghi nên chú không thể dấn mặt đến từng nhà gặp bà con được. Vả lại, chú phải đảm nhiệm cả năm ấp nên càng cần phải giấu mặt.

- Được! thứ hai: Tao có nên đến gặp bà già thằng Teng để nói bả biết tin thằng Teng vẫn còn sống không?

- Dạ, cái đó chú khỏi lo. Chúng con đã có cách nói vào lúc thích hợp nhất. Còn gì nữa không chú?

- Thứ ba: - chú đập tay vào ngực mình - Riêng tao, tao đề nghị việc khó mấy cũng giao cho thằng già này, kể cả việc giao cho tao cây súng nhảy vào bắn bể sọ cái chi khu chúng nó.

Chị Ba cười gật đầu rồi hai chị em nhận từ tay bà Bảy một cái túi to tướng. Ra đến cửa, bà Bảy còn giúi vào tay Teng mấy gói thuốc lá thơm, dặn khẽ:

- Mang ra cho mấy đứa ng ồi ngoài kia. Tội nghiệp đêm hôm...

Tiếng nói hi ền dịu của bà Bảy theo Teng ra đến tận ngoài sân. Tiếng nói ấy lại nhắc nhở Teng nghĩ đến má. Ba mới chết, má còn chưa lại người, nay lại tưởng con chết nữa thì má sống làm sao! Lại còn bị hạch lên hạch xuống nữa. Gió đêm đưa mùi nhang khói nhà ai đậu vào mũi Teng. Trời! Biết đâu giờ này má cũng lại nhang khói khấn vái cho mình. Thương má không tìm được, Teng để mặc cho nước mắt chảy ra. Anh Thâm đến bên em, hỏi khẽ:

- Út! Làm sao em khóc?

Teng cắn môi lắc đầu. Một lát, em c ần tay chị Ba, giọng nghẹn lại:

- Chị ba! Nhà em ở gần đây, bên kia lô cao-su, chị cho em chạy về thăm má một chút rồi ra ngay. Được không?

Chị Ba im lặng, nhìn sang anh Thậ. Anh Thậ nhìn lảng đi.

- Không sao đâu mà. Em ra ngay. Hay... Chị cứ dẫn mấy anh ra sông trước.

- Không được đâu Út à - tiếng nói chị Ba cũng rưng rưng - Chị hiểu em nhưng chưa được đâu. Chú Tư đã nói mấy bữa nay đêm nào chúng nó cũng phục kích quanh nhà em để đón lỏng em về Đi bây giờ nguy hiểm lắm. Vả lại cũng muộn rồi, em cần phải ra sông ngay. Chuyện má để chị lo. Ngày mai, chính chú Tư Đồn sẽ tới gặp má nói chuyện. Để em gặp má không tiện đâu. Chúng ta đang cần hết sức giấu mình để làm việc chính. Em xem, anh Thậ xa nhà gần chục năm rồi, anh cũng muốn gặp ông già lắm nhưng anh có đòi đâu. Công việc trên hết Út ơi! M ần xong, chị để em tha hồ gặp má.

Nghe đã có vẻ xuôi xuôi nhưng Teng nhấm nhẳng một câu vuốt đuôi:

- Bí mật! Thế sao chị lại nói cả với ông Bả?

- Chuyện đó khác em ạ! Không tin ở bà con, không có bà con đùm bọc, giúp đỡ không đánh được giặc đâu. Mà chị có nói hết trơn hết trọi với chú Bả đâu. Chị vẫn giữ bí mật đấy chứ.

Không cãi được nữa, Teng đành ngoan ngoãn trở về vị trí đi đầu đội hình. Thậ bước xéo chân lên:

- Thôi, để anh dẫn mũi cho. Anh thuộc đường mà.

- Xạo! - Teng phụng phịu.

- Vậy mới là lính trinh sát chứ! Có đâu như Út thế kia, mới có thế đã khóc tí tí.

Vừa hơi chậm tự ái, vừa ngượng với chính mình, Teng gạt nước mắt, nhoèn miệng cười.

o O o

Đêm hôm sau, Teng lại dẫn mấy anh bám trót lọt vào chi khu, có vẻ đã tin cậy qua thử thách đêm trước, anh trao h_ản nhiệm vụ cho Teng phải cùng bò vào với anh Đoan. Teng dạ li_ền.

Đêm nay em chui rào thật tự tin, không còn hoang mang như lần trước nữa. Thậm trí có đoạn Teng đề nghị anh Đoan cho bò trước xem sao. Anh Đoan ưng thuận nhưng chỉ cho Teng dẫn đầu ở những đoạn dễ, ít mìn trái, có vật che khuất. Sau ba tiếng căng thẳng tới v_à m_ờh_{ôi}, hai anh em đã nhích thêm được ba hàng rào. Chỉ còn hai lớp rào nữa là sẽ đụng bờ đê. Đây là đoạn khó nhất. Xuyên thủng được bờ đê với lính gác dày đặc là coi như s_ờ vào được gan ruột chúng nó, động tác nghiên cứu coi như xong.

Khi trở về, Teng lại cùng mấy anh ôm súng cảnh giới cho chị Ba vào làm việc với cơ sở. Đêm nay chị Ba ít nói, ít cười, nét mặt chị có vẻ tr_ần l_ắng h_ản đi. Ng_ẫi trong l_ùm chuối với anh Đoan, Teng tò mò hỏi. Anh Đoan trả lời:

- Nghe nói hôm nay là ngày giỗ anh Ba, ch_ồng chưa cưới của chị ấy.

- Sao anh biết?

- Anh Th_ậm nói. Anh Ba ngày trước cùng đi bộ đội với anh Th_ậm ở ngoài Bắc mà. Anh Ba vào đây trước, gặp chị Ba và hai người thương nhau. Sắp cưới thì anh Ba được đi_{ều} vào hoạt động trong nội thành. Đợt Mậu Thân, anh ấy hy sinh.

- Bữa nay là ngày giỗ, chắc chị Ba nhớ ảnh - Teng gạt đầu ra ý thông hiểu.

- Thôi, đừng nói nữa, đêm khuya, tiếng nói nghe vang xa lắm. Anh Đoan có vẻ b_ền ch_ền - mà sao chị Ba vào trong ấy lâu thế nhỉ. Sắp sáng rồi.

- Để em vào xem. Nhà này là nhà chị Tám Hạnh, vợ anh Bảy xe đồ chạy chợ thị xã đây mà.

Nói rồi, Teng ngoắt mình ra khỏi bụi chuối. Đến bên cánh cửa, em ghé mắt nhìn vào. Chà! Teng chớp mắt. Nhà chị Tám coi bộ sang dữ. Đèn măng sông sáng xanh để ở góc nhà. Bộ bàn ghế láng bóng phủ vải trắng lưng chừng kê ở chính giữa, trên đặt một bình hoa, thứ hoa trắng muốt thường bán ngoài chợ. Cạnh tường gỗ là cái giường khá rộng, một cánh màn tuyn xanh nhạt rủ xuống mềm mại. (cả đời má con Teng chưa lần nào được nằm trong cánh màn đẹp thế này) Teng đảo nhanh mắt: trong nhà chỉ có hai người. Anh Tám chắc đêm nay chạy xe không về? Chị Tám mặc bộ đồ hoa trắng đang thì thào nói gì với chị Ba. Chỉ thấy chị Ba bần thần, thỉnh thoảng gật đầu bâng quơ một cái. Chị Tám vẫn đang còn nói cái gì nữa có vẻ sốt sắng lắm, Teng nghe không rõ. Nghe má nói chị Tám ngày trước hình như cũng bỏ học ra rừng với chị Ba. Ít lâu sau lại thấy chị trở về và lấy chồng. Người chồng này tốt bụng, yêu vợ thương con, làm ra tiền nên dần dà ngôi nhà của chị Tám trở nên đẹp đẽ, khang trang nhất vùng, nhiều khi bọn tề ấp, bọn lính trên đồn cũng phải vì nể. Lúc này thấy chị Ba chưa có vẻ gì là sắp đứng lên, Teng khẽ gọi qua khe cửa:

- Chị Ba! Về thôi, muộn dữ rồi!

Chị Ba giật mình, vội vàng đứng dậy, xốc lại bao súng ngắn đeo ở hông. Chị Tám giúi vào tay chị Ba một bọc giấy kiếng nói nhỏ:

- Mang về để anh em xài.

Chị Ba không nói gì, cầm túi đồ lặng lẽ đi ra. Đến cửa, Teng thấy chị hơi chững, nhìn nhanh lại gian nhà đang tỏa ra cái mùi ấm cúng, yên ả ấy một lần nữa rồi bước ra sân. Bóng tối thăm thẳm nuốt ngay lấy thân hình mảnh mai của chị.

Dòng sông vẫn trôi qua êm ả trong giấc ngủ mê mị của những người lính trinh sát vùng ven. Công việc đang tiến hành thuận lợi. Mũi của anh Đoàn, anh Thập đã tiến tới sát bờ đê, riêng mũi của anh Thành do chúng canh gác thoáng hơn nên đã chạm được vào lô cốt đầu tiên. Anh còn mang được cả một chai nước ngọt xá xí lấy được trong lô cốt về để chị Ba và

Teng uống cho mát ruột nữa. Thế là nếu không gặp trắc trở gì đặc biệt, chỉ ba đêm nữa là có thể dẫn quân xuống nhờ bằng cái chi khu này được rồi. Hai đêm đột áp thắng lợi cũng là hai đêm chị Ba mang về cho căn cứ bên sông nhiều đồ ăn, thức uống hơn. Cơm đã có thịt hộp, có mắm nêm. Cơm xong, có thể ung dung truyềnh nhau nhấm nháp một bát trà thơm nồng (Ở ngoài sông thì làm gì có tách chén mà dùng) và người nào ghiền thuốc nặng như anh Thậm, anh Thành thì đã có thuốc Cô-táp, Bát-tô,... Rít mặc sức. Do vậy, dù đi suốt đêm, sức khỏe mọi người đều có vẻ lên.

Nhưng đúng lúc trận đánh đang diễn ra sôi động trong ước ao của mọi người thì một sự biến ghê gớm xảy ra.

Đêm thứ ba, Teng lại bám sát gót chân anh Đoan vào sâu hơn nữa. Sâu quá! Sâu đến nỗi Teng chỉ cần vớ tay ra là kéo tuột được chân thằng lính gác xuống đất. Sâu đến nỗi em ngủ thấy cả mùi hôi chua lôm trên quần áo nó. Nó đang ngủ ã trên mặt đê. Em nằm dưới chân nó. Thỉnh thoảng nó lại ngáp một cái rõ dài. Ngáp xong nó giơ tay đập muỗi. Rồi lại ngáp. Ở gần, nhìn nó vắn vẹo trông đến khổ. Nó bỗng găm đầu chĩa súng bắn ra hàng rào một loạt. Anh lửa đạn tạm thời soi sáng khuôn mặt võ vàng còn khá trẻ của nó, trẻ chỉ bằng độ tuổi anh Thành thôi. Thằng bắn gì kỳ! Vừa bắn lại vừa lim dim mắt ngái ngủ như con nít nửa đêm bị má gọi dậy đi đái. Teng chột rợn rạo cả người. Trời! Cái thằng gác này lại là thằng Đảm nhỉ. Mình sẽ ôm chặt lấy nó, lấy tay bịt mắt nó chặt cứng và... Sau đó hai thằng cứ ung dung dẫn anh Đoan vào sờ mó từng hầm... Nằm cạnh Teng (vào đến đây anh Đoan đã cho Teng nằm cạnh rồi chứ không bắt lùi thủi bám đằng sau nữa), anh Đoan ghé răng cắn nhẹ miếng vải dù che mặt đờng hờ, ra hiệu cho Teng lùi lại. Sao lại lùi? Nó đang thiu thiu ngủ, vào luôn cho xong, mai khỏi bò nữa. Teng vẫn nằm im không nhúc nhích. Như hiểu cái chau mày của Teng, anh Đoan đưa mắt về chỗ một bóng đen khác đang cóm róm đi lại. Chết cha! Nó đổi gác. Em vội trườn trở lại. Cũng như hai lần trước, anh Đoan ra sau và khéo léo xóa sạch mọi dấu vết. Thằng mới đến sau một giấc ngủ chưa đầy, muốn tỏ ra hung hăng, cũng có thể để át nỗi sợ hãi, nó liền phóng xuống một loạt đạn. Đã quá quen với cái trò bắn hù dọa này nên Teng không thêm để ý, vẫn tập trung trườn ra cho chúng vết cũ. Nhưng quái ác làm sao, một trong những viên đạn ngái ngủ ấy đã bay trúng vào anh Đoan. Teng chỉ thấy anh khẽ rên lên một tiếng đau đớn, rồi im lặng.

Hoảng hốt, Teng ngoái lại đã thấy anh nằm cứng đờ, đầu rụi xuống đất. Teng lết trở lại chỗ anh, chân tay luỳnh quỳnh không biết làm sao. Ba đêm nay, dù căng thẳng và rùng rợn thật nhưng nó vẫn ít nhiều giống giống cái trò chơi ú tim. Bây giờ bỗng người thấy máu, Teng choáng đầu choáng óc. Vết bõ rất nhỏ, rào kềm gai, mìn trái nhằng nhịt bốn xung quanh, làm thế nào để đưa được anh Đoan nặng gấp hai thân hình Teng ra đây? Kéo à? Lôi sền sệt như lôi khúc gỗ chẳng? Hay là đặt lên lưng mà cõng trườn đi? Teng chưa biết xử trí theo kiểu nào thì cái đầu của anh Đoan đã từ từ ngóc dậy. Đôi mắt anh lơ lơ, mệt mỏi. Khuôn mặt sáng sủa của anh giờ đây nhăn nhúm lại trong một sự nén chịu đau đớn ghê ghớm.

- Anh Đoan...

Teng nấc khẽ. Khuôn mặt ấy khẽ lắc lắc như muốn nói Teng đừng làm thế, anh ra hiệu cho Teng cứ bỏ ra.

- Không! - Teng lắc đầu - Em ở lại với anh. Chết cùng chết....

Anh lại giục đầu xuống, kiệt sức. Ngay sau đó anh ngẩng lên, nét mặt rần rần như dồn tụ hết mọi nghị lực cố gắng. Toàn thân anh rùng mạnh một cái rồi chuyển động. Chuyển động nhọc nhằn về phía cửa rào. Không làm gì giúp anh được. Teng chỉ còn biết trườn đi trước dẫn đường. Đoan rào này ước chừng năm mét mà Teng cảm thấy dài thế? Thời gian như đông đặc lại, chảy nhuyễn ra theo từng hơi thở yếu ớt của anh. Có lúc anh không còn thở nữa mà chỉ rên. Teng biết! Anh đau lắm. Nhưng anh phải cắn răng chịu đựng để giữ bí mật cho hai người, cho toàn bộ trận đánh. Teng nhăn mặt như thấy chính chỗ vết thương nơi ngực của mình đang chà sát xuống cỏ gai, đang hoác miệng tứa máu. Em xây xẩm mặt mày. Hơi thở phía sau Teng nhỏ dần rồi lịm tắt. Teng ngoái lại. Mái tóc anh đang xoắn tròn xuống cỏ. Sợ anh không sống nổi, Teng quyết định cứ xốc anh lên lưng rồi muốn ra sao thì ra. Chết là cùng chứ gì Thà chết cả còn hơn thấy anh bò khở sở như thế. Teng cắn răng vừa định lết trở lại thì cả cái thân hình rũ rượi của anh lại rục rịch chuyển động. Tiếng nói anh lẫn vào cây cỏ:

- Ra đi... Ra nhanh đi Út...

- Dạ! Em ra đây... Ra ngay đây. Nhưng anh có...

Để trả lời, anh dướn mạnh một cái về phía Teng khiến Teng cũng phải trườn nhanh về phía trước. Cứ thế, bằng những cú dướn bất thường, chính anh đã đẩy Teng ra ngoài cửa rào.

Khi đã nằm trên cỏ r ễ, Teng mới chợt nhớ đến cuộn băng cá nhân nhét sau túi quần cụt của mình, em loay hoay lấy ra.

- Em làm gì đó Út? - Anh Đoan nằm ngửa trên cỏ, mắt nhắm nghiền, hỏi qua hơi thở - không... không kịp r ễ... Bây giờ Út quay lại đoạn vừa r ễ...

- Để làm gì anh?

- Út.. Út hãy làm như anh làm... Xóa hết dấu vết... Gài lại kíp mìn... Vuốt lại.... - Tiếng nói của anh bay đi đâu, mỏng tang. - Ráng cẩn thận... Nếu mai một gặp má... cho anh gửi lời...

Miệng anh cứng lại, nói không ra hơi nữa. Teng xồm tới ôm chầm lấy anh. Anh lại ngúc ngoắc đầu, trán hơi nhăn lại:

- Vào đi... Vào đi... Sắp sáng r ễ.

Teng cắn chặt môi bò vào. Em làm theo lời anh mà ruột gan nóng không yên. Gài xong lỗ rào cuối cùng, em vội vàng quay ra. Anh Đoan vẫn nằm nguyên đó, chân tay sải rộng như ngời nghỉ, cặp mắt hiên lành của anh như đang mãi ngắm những áng mây bay lang thang trên trời. Miệng anh vẫn hơi cười. Cái cười vừa đau đớn vừa kinh hoàng lại vừa lưu luyến một cái gì xa xôi lắm... Anh không còn thở nữa. Teng gục đầu xuống cổ anh, khóc nức nở, khóc không thành tiếng, khóc rất lâu như tưởng rằng tiếng khóc và những giọt nước mắt sóng hồi của mình sẽ đánh thức được anh dậy. Em sẽ còn gục đầu bên xác anh không biết đến bao giờ nếu đồng đội của anh không tìm đến. Teng ngược mắt lên: anh Thậm, anh Thành và chị Ba đã đứng đó im lìm.

Đồng đội chôn người con trai quê nơi bến bãi sông Cầu xa xôi ở bên sông, trên một rẻo đất có nhiều cây gai mọc dày. Teng tròng thêm vào năm

mờ anh một cành hoa bằng lăng nhỏ xíu. Năm mồi đắp ngang bằng mặt đất và rải lên trên đó rất nhiều lá khô để kẻ địch có đi qua, đi lại cũng không thể biết. Thế là trong vòng chưa đầy nửa năm trời, cậu bé mười ba tuổi đã hai lần chịu sự mất mát của những người thân yêu, ruột thịt. Thân hình cậu đã khô lại càng khô quắt. Ánh mắt vui tươi mới có lại những ngày gần đây, nay như có đám mây xám nào trôi qua. Đầu óc cậu đông đặc ngấm chứa một điều gì đó sâu xa mà chính cậu cũng không hiểu nổi. Khúc sông buổi sáng hôm đó trầm lắng lạ thường. Người nào cũng nhìn ra sông hay một khoảng trống không hút hồn mắt nào đó theo đuổi những suy nghĩ riêng tư. Chị Ba lúi húi khâu vá những miếng rách trên áo quần mấy anh em mà sao mắt đỏ mọng, bàn tay đưa kim vụng về. Anh Thành xê đi dịch lại cái thân thể căng tròn sức sống như muốn đập gãy hết cả cây cối nơi đây mà lưng thững bước lên mặt lộ. Duy có anh Thâm còn cố tỏ ra bình thản. Nửa buổi, anh buông một câu hỏi khiến ai nấy đều sững sờ:

- Bây giờ mày tính sao Thành? Ba mũi bị tiêu một, làm sao để hoàn thành nốt công việc trinh sát? Chà! Tiếc quá! Chỉ còn một đêm nữa.

Anh Thành nói luôn, giọng khàn khàn khác lạ:

- Cứ mần chớ biết sao! Không được ba mũi thì hai mũi cũng đáng. Cùng lắm một mũi cũng mần. Không vô được nhiều người thì vô ít. Vô được một mình tôi, tôi cũng đánh. Đánh thấy mẹ chúng nó đi! Một trăm thằng chúng nó đổi lấy một thằng Đoan cũng chưa đủ.

- Đừng nghĩ quẩn, Thành - anh Thâm dịu dàng - Thằng Đoan nó chết đi có phải để cho mình thí thân chết uổng theo đâu. Bằng bất cứ cách nào cũng phải đánh cả ba hướng. Đây là cả một chi khu đồ sộ chớ đâu phải một đồn bảo an dăm chục thằng. Phải trung thành với nguyên tắc binh chủng Thành ạ!

Teng bật khóc nức lên:

- Tại em,... Tại em đó. Nếu lúc nằm dưới chân thằng gác, anh Đoan kêu em ra, em không lừng chừng thì viên đạn ấy đâu có trúng vào anh. Tại em! Mấy anh kỷ luật em đi.

Anh Thâm búng búng vào tai Teng:

- Thằng nhỏ lại nghĩ tằm bầy rỗi. Chả tại ai cả. Viên đạn đâu có mắt. Đánh nhau có nhiều cái may rủi, em đừng tự oán như thế, khô thân ra.

Teng vẫn giúi trán vào thân cây:

- Tại em... Tại em mà. Nếu em không bò theo anh... Nếu anh không vướng em thì...

Anh Thành quát khê:

- Thôi! Đừng làm nhảm nữa. Chẳng tại thằng nào cả. Chỉ tại bọn chó đều cả thôi. Bây giờ tôi mà vợ được thằng nào trong bọn chúng thì...

Teng ngẩng phắt đầu lên, đôi mắt trẻ thơ của em tỏa ra một ánh sáng kỳ lạ. Em nói nhỏ nhưng chắc nịch:

- Em không khóc, em không làm nhảm nữa. Mấy anh hãy cho em được thay anh Đoan ở mũi ấy. - Thấy mọi người sưng lại, im lặng, em nói tiếp gần như khản khoản - Anh Thâm! Anh Thành! Chị Ba! Hãy tin em đi! Em thay được mà.. Em thương anh Đoan lắm! Để cho em trả thù.

Anh Thành vốc nước sông lau mặt cho Teng và kéo em sát vào người:

- Bọn anh tin Út! Có tin mới để Út bà theo anh Đoan. Nhưng bò theo là một chuyện, còn một mình bò một hướng... Việc ấy quá sức em, em không làm được đâu. Cứ yên đi, để bọn anh tính. Việc sắp xong, đời nào chịu chúng nó.

- Không! Em bò được mà. Cứ để em bò.

Anh Thành quay qua chị Ba:

- Chị Ba thấy thế nào? Xin cho biết ý kiến coi!

Chị Ba không trả lời, càng cúi thấp đầu xuống trên mũn và

Vừa lúc đó có tiếng quát trâu om sòm ở cánh ruộng gần bờ sông. Im ắng một chút, tiếng quát ví... thá (phải... trái) lại vang lên. Chị Ba chợt ngừng đi:

- Tiếng chú Bảy! Chắc ông muốn gặp ta? Để tôi ra thử coi!

- Không được - anh Thập ngăn lại - Để thằng Út lờn ra. Nó nhỏ người, ít ai để ý. Nè Út!

- Dạ!

- Em bỏ sát ra đường bỏ, nếu đụng ông Bảy thì kêu khế ông vô đây. Nếu có người thì tạm thôi nghe!

- Dạ!

Út xách cây AK lờn qua khóm lá đi ngay..... Lát sau ông Bảy rẽ lá bước vào, nét mặt tỏ ra quan trọng:

- Con Ba đừng trách tao xé rào vi phạm quy định ra đây. Tao ra đây là đã xin ý kiến ông Tư Đờn đàng hoàng. Có tin gấp cần báo cho tụi bây đây. Hồng hiệu đêm hễ hôm bọn bay vô ấp có để lại dấu tích gì không mà sáng nay thấy lính chúng nó bung ra dữ lắm! Chủ yếu là khu vực chi khu. Hình như chúng nó làm thêm hàng rào và gài thêm trái. Sáng nay chúng nó bu vào đó đông lắm! Dường như chúng phát hiện được đi đâu gì. Khu vực chợ và ấp sớm nay chúng nó cũng lùng sục, tuần tra rất khác. Sốt ruột quá, tao ra đây hỏi thực hư ra sao? Đêm hễ hôm có đúng bọn bay bỏ rào chi khu không? Thằng nào trong bọn bay bị đó?

Tiếng ông Bảy lấp lách, dờn dập, con mắt đưa qua đưa lại nhìn hết người này đến người khác như dò hỏi. Teng thấy anh Thập hơi tái mặt đi một chút rồi từ tốn nói:

- Chú Bảy! bây giờ con không giấu chú nữa. Đêm qua bọn con có bỏ vào đấy nhưng... anh nhìn sang chỗ khác, giọng nhỏ lại - Không ai bị sao cả.

Mặt ông Bảy nhẹ hẫng đi:

- Ủ! Thế thì tao cũng mừng. Tao chỉ sợ... Thôi! Tao đi đây, kéo chúng nó sinh nghi. Đạo này thám báo biết kích giả dạng dân thường lên ra bùng dữ lắm! Bọn bay ăn ở ráng cẩn thận.

Ông lẩn trong cặp quần ra hai gói Ru-bi đưa cho anh Thập rồi gạt lá đi luôn. Chỉ thoáng chốc, tiếng họ trâu của ông lại vang lên, nhỏ dần.

Trong cứ, mọi người nhìn nhau. Không khí đã nặng nề lại nặng thêm. Tin chú Bảy vừa báo như gáo nước lạnh giội xuống đầu mọi người. Anh Thành, tính tình bộc trực, không thể giữ kín được điều gì lâu trong đầu, bật nói luôn:

- Thế là đi tong. Đang chưa biết tin ai bỏ cho đủ ba mũi thì lại bị chúng nó bố phòng chặt cứng như thế thì còn đánh đấm thế quái nào được nữa. Kéo quân về thôi!

- Thành! Sao cậu lúc nào cũng thở ra cái giọng tiêu cực như thế. - Anh Thập suốt từ ngày xuống đây bây giờ mới thấy hơi nổi nóng - Đã đến nỗi nào đâu mà phải kéo quân về. Trong đánh giặc thế này là chuyện thường, phải bình tĩnh mà tính toán chứ.

Anh Thành im lặng. Anh bao giờ cũng vậy. Đánh giặc và nói năng đều vắng mặng, không biết sợ hãi là gì. Nhưng được nhắc nhở chân tình là anh lại chịu liề, mặt thộn ra nom như mặt đũa con nít biết lỗi. Anh Thập nói tiếp:

- Đúng ra, tình hình như thế là khó khăn. Thứ nhất: có thể chúng phát hiện ra dấu vết ta đột rào, nhưng cũng có thể mới chỉ ở mức độ phán đoán. Mà dù có phát hiện ra hay phán đoán, điều đó cũng không ngại. Ta có nhiều cách đột. Chỉ phải hơi chậm, mất thời gian. Thứ hai: việc thiếu mất một mũi cũng rất nan giải. Cho người về trên xin bổ xung thì không kịp. Mà tiến hành đánh hai mũi thì không chắc ăn. Chỉ còn một cách... Đó là một người...

Anh Thành nói luôn:

- Một người phải đột cả hai chớ gì? Tôi cho. Mũi của tôi sắp xong rồi. Để tôi đột tiếp mũi của thằng Đoan, chỉ cần Út Teng dẫn tôi đến cửa rào.

Anh Thập nhìn anh Thành rất trù mến. Cái nhìn ấy chứng tỏ hai người đã cũng đi với nhau nhiều trận và cũng rất hiểu về tính nết nhau. Anh Thập quay sang Út:

- Vậy có được không, đồng chí chiến sĩ đặc công?

Út Teng từ lúc ông Bảy vào đến giờ toàn cúi gằm. Đi đâu ông Bảy nói đánh mạnh vào tâm trí em. Em thấy khổ sở, day dứt quá! Có đợt sóng nào ngoài kia xô mạnh vào ngực em, Teng bật nói:

- Anh Thập, anh Thành ơi! Đêm qua em đã không xóa hết dấu vết, em đã hoảng hốt không làm đúng lời anh Đoan dặn nên bây giờ lính chúng nó mới bung ra, chúng nó biết. Tại em, tại em tất cả. Em không xứng đáng ở đây với mấy anh nữa. Mấy nanh xử bắn em đi, Nhưng... - Teng đã rấn rấn nước mắt - Nhưng đừng gạt em ra khỏi trận này. Cho em đánh xong lần này thôi, em trả thù cho ba, cho thằng Đảm, cho anh Đoan... Nghe! Đừng đuổi em về

Nghe hết lời của Teng anh Thập mỉm cười rất hiền, giọng anh càng dịu ngọt:

- Tỉnh trí lại đi Út! Chuyện này em dù không nói, bọn anh cũng đoán biết. Đúng là em để lại dấu vết đêm qua. Sai lầm lớn đó, đi đâu tối kỵ khi bò rào nhưng lúc ấy... Thôi, cái chính là em dũng cảm nhận lỗi. Có dũng cảm như vậy em mới đủ nghị lực quăn quật nhau với thằng giặc. Bọn anh đánh giá hành động nhận lỗi này còn cao hơn hành động bò rào mấy đêm qua của em. Muốn trở thành người chiến sĩ, đi đâu trước hết là phải trung thực. Đi đâu ấy em đã có rồi. Bọn anh càng tin em hơn. Có thể sẽ để em bò thay anh Đoan đó. Được chưa?

Teng ngơ ngẩn cả người. Câu chuyện diễn biến ngoài sức tưởng tượng của em. Trời! Teng giụi đầu vào ngực anh Thập, nói lí nhí:

- Vậy mà em cứ tưởng mấy anh đuổi em về. Tưởng anh Thành sẽ quăng em xuống sông.

- Quảng thật chứ sao lại không - anh Thành làm bộ trợn mắt đến khiếp rỗi ôm Teng, cả hai cùng lăn lùm xuống dòng nước đang lớn, dâng ăm ắp tận mép vông.

Trước cảnh ấy, chị Ba chỉ khẽ ngược mắt lên rỗi lại cúi xuống. Chị đang mải suy nghĩ đi đâu gì mà mấy miếng vá trong tay chị cứ tháo ra rỗi lại dính vào? Đêm hôm nay, do những lý do khác biệt, tổ trình sát tạm thời nghỉ không đột ập. Được nghỉ sau khi công việc đã xong thì con gì bằng. Tha hồ chờ nước xuống mà lội sông mò tôm, mò cá để rỗi gần khuya ng ỏi xì xụp với nhau bên n ỏi cháo cá nghi ngút khói... Nhưng phải nghỉ trong khi công chuyện đang lơ dờ, ngày mai không biết phải làm gì thì thật là khổ tâm. Nghỉ không ra nghỉ, thà cứ lặn lội vào chỗ nguy hiểm lại hơn.

Tối nay mọi người đều lên vông sớm, như cùng chăm chú nghe tiếng dào dạt của dòng sông. Tiếng bìm bịp sũng nước xen vào giữa tiếng vông sột soạt. Nằm mà hầu như không ai ngủ cả. Hình như khó lắm, cũng có thể là do gió lùa vào cây, có tiếng thở dài của chị Ba. Vông bên này. Teng cũng nằm nửa thức nửa ngủ. Lòng dạ em cứ bồn chồn lạ lắm. Teng cảm thấy rằng nếu bây giờ mà ngủ thiếp đi thì cả khúc sông này sẽ trôi đi mất, chỉ còn Teng nằm lại trơ khấc với dòng bưng, cả anh Thâm, anh Thành, cả chị Ba sẽ không bao giờ trở lại nữa. Em úp mặt xuống vông nhưng mãi vẫn không ngủ được. Em như ngửi thấy mùi nước sông chảy qua ngay sát dưới tấm vông ni-lông và dường như nghe thấy có cả những chú tôm đang búng giò tanh tách trong lòng nước. Đầu óc em lan man như dòng sông đang chảy. Em nghĩ đến má, đến ba... R ỗi lại nghĩ đến anh Đoan. Trong một đêm nằm chung vông, anh Đoan đã kể cho Teng nghe anh là con một, ba anh chết từ hồi đánh Pháp, má anh đã già vẫn ngày ngày ra đồng. Anh gọi quê anh bằng cái tên lạ hoắc: trung du. Trung du là cái gì nhỉ? Có giống khúc sông này không? Thế mà bây giờ anh không bao giờ dạy nữa, không bao giờ được gặp má nữa. Teng lại chạnh nhớ đến má mình. Sau trận này, nhất định phải đưa má ra sông. Để má một mình, tội quá! Sau trận này... Không biết trận này có đánh được không...

Dưới kia, anh Thành đi trinh sát ven ấp cũng đã về đang cặp ghe vào ván, thở phò phè:

- Thế nào? - Anh Thập vừa buộc hộ dây ghe vào gốc cây vừa hỏi.

- Đúng như ông già nói. Chúng rải uân khắp nơi. Đông như kiến

- Không sao! Tiếng anh Thập nho nhỏ như không muốn để ai nghe thấy - Chúng sẽ không đủ sức rải ra mãi như thế được. Thôi, đi nghỉ đi. Mai tỉnh táo rồi ta tính.

Teng càng chìm sâu người trong võng. Trong giấc ngủ chập chờn em ước ao mình là một chú bé có cánh, mang trên lưng thật nhiều thuốc nổ, sẽ bay cao tít trên bầu trời và thả từng trái xuống từng hân. Thả trúng như thả pháo, không sót hân nào cả. Và cả cái chi khu sẽ bốc cháy rừng rực dưới đuôi cánh mền mại của em. Hay là... Teng lại mơ mình nhỏ lại như chú chuột, chú chuột có đôi râu đánh hơi tinh, lọt qua tất cả chân những thằng gác, bò vào tận hân thằng đại úy chỉ huy, thằng trưởng ấp có cái dáng học trò, cắn sâu vào cổ, cắn thật sâu... Nhưng dòng nước chảy dưới võng lại nhắc em vị trí và hoàn cảnh em đang sống. Đêm đã khuya lắm. Con bìm bịp mỗi miếng không còn kêu vang được nữa, cứ khàn khàn như ngái ngủ. Con bìm bịp ngủ trong lòng nước, thằng Út Teng thiu thiu trên võng. Chính lúc đó, em nghe thấy có tiếng sột sột khe khẽ ở dưới ghe. Ai đấy nhỉ? Hay là con chồn đi ăn đêm lạc vào ghe. Em cố giương mắt ra. Tiếng sột sột vẫn vang lên dứt quãng. Em thoáng nhìn thấy dưới lòng ghe, kín đáo khuất sau vòm lá, chị Ba đang ngủ. Hình như chị khóc? Sao thế nhỉ? Teng rón rén ngủ dậy. Đôi vai chị rũ xuống. Chị khóc ư ư! Khóc mà không phải là khóc, thoát nghe như tiếng thở ngắn, thở mạnh. Chắc chị thương anh Đoàn chết đó mà. Tội nghiệp anh Đoàn, anh chết đi làm bao nhiêu người khóc. Giọt nước mắt hay lầy, thấy chị Ba khóc tấp tể, tự nhiên nước mắt Teng cũng trào ra. Em muốn xuống võng, bước ra với chị rồi cả hai cùng khóc cho khuây.

Để chị khóc một mình thế kia tội lắm. Võng trong cùng, anh Thành có vẻ mệt nên đã gáy vo vo. Võng anh Thập không thấy động dạng gì. Chắc anh cũng ngủ rồi. Chỉ còn võng của Teng mắc gần ngay đầu ghe là nghe

thấy chị Ba khóc thôi. Chị phải xuống ghe khóc để mọi người không hay. Thương chị quá. Teng định thả chân xuống mũi ghe thì chợt thấy vồng bên cạnh căng ra, cột kẹt rồi anh Thập lặng lẽ ngẩng dậy. Anh bước nhẹ xuống ghe. Teng nhìn thấy anh ngẩng xuống cạnh chị Ba. Một lúc lâu tiếng sụt sịt nhỏ dần. Sóng oàm oạp vỗ vào mạn ghe như một khúc ca ru lại làm mí mắt Teng díp lại... Bất chợt tiếng anh Thập vang lên, nhỏ lắm, may ra có Teng mới nghe được lồm bồm.

- Cô Ba hai bữa nay không ăn không ngủ gì hết, bệnh sốt rét lại trở lại mất thôi.

Không có tiếng trả lời. Sóng gió nuốt mất tiếng nói của anh.

- Cô Ba nè! - Giọng anh vẫn hết sức dịu dàng. - Kẻ thù thì đông, càng ngày càng tàn bạo. Còn chúng ta chỉ có một dùm. Đoan lại vờ mới... Thế mà rời rạc mỗi người nằm một góc, không coi nhau như ruột thịt thì sống sao được. Cô Ba có tâm sự gì, có nỗi buồn gì cứ nói với chúng tôi. Nói xong nó vui nhẹ đầu óc đi.

Vẫn chỉ có tiếng sóng đáp lại. Anh Thập khẽ thở dài:

- Những lúc gian nan này, chỉ còn biết dựa vào nhau, tin ở nhau mà sống. Cô Ba không tin chúng tôi rồi. Chúng tôi buồn là không làm được gì để cô Ba tin. Đành vậy. Xin lỗi đã quấy rầy...

Anh Thập đứng lên. Lúc ấy Teng mới nghe thấy giọng chị Ba nói qua hàng nước mắt:

- Anh Hai... Không phải thế đâu. Anh ngẩng lại... Em muốn...

Con bìm bịp bên kia sông dường như cũng biết ý, nó tạm dừng tiếng kêu khe đặc để cho tâm sự người con gái thả ra với sông với nước.

- Chắc mấy anh khinh em lắm phải không?.. Không? Em không hoang mang dao động trước tình hình căng thẳng đâu. Em quen rồi. Ngày trước còn đen tối hơn...

- Tôi biết...

- Tất nhiên còn là trách nhiệm dẫn mũi của em nhưng không hẳn như thế. Chúng nó bố phòng thế chứ, bố phòng nữa, em cũng có thể cùng Út Teng dẫn mấy anh qua lọt được. Em dù là đàn bà con gái nhưng khi cần thiết, em cũng có thể thay anh Đoan ở mũi thứ ba được. Ngày trước em cũng đã trải qua...

- Tôi biết...

- Và cũng không hoàn toàn em buồn vì hôm qua là ngày giỗ của...

- Tôi biết. Con người cô Ba tôi biết. Cô Ba cũng không khóc vì cái chết của cậu Đoan, những cái đó cô Ba sẽ kìm nén được. Người như cô Ba, nếu có đau khổ quá thì cũng hướng cho nước mắt chảy vào trong.

- Cảm ơn anh Hai!

- Thế thì vì cái gì? Cô Ba có thể nói ra được không?

- Vì thằng Út... Thằng Út Tteng anh ạ!

Nghe đến đây, Teng giật nảy người. "Vì thằng Út" Tại sao lại vì mình? Teng nằm cứng người không dám động dậy.

- Ủa! Sao lại vì thằng Út? Nó đã làm gì cho cô Ba phiền lòng chẳng?

"Ủa! Em đã làm gì cho chị Ba phải phiền lòng?" Teng thẫn hỏi lại câu hỏi của anh.

- Cũng chẳng phải tại nó - Chị Ba nói - Chắc là tại em... Tại cái đời đàn bà con gái chúng em... Anh Hai, đáng lý ra đi đầu này em không nên nói nhưng những câu nói của anh vừa đây làm em cảm động, anh lại là người cũng xã, em coi anh như anh Hai trong nhà.

Teng nghe thấy anh Thạm hắng giọng khan. Em biết mỗi khi anh Thạm làm vậy là anh đang che giấu đi sự xúc động trong lòng. Chị Ba nói tiếp:

- Như anh biết, một khi bước chân vô cách mạng là bọn con gái chúng em đã liệu trước. Gian khổ, đói khát không sợ; chẳng may có tù đày, chết chóc tụi em cũng không ngán. Anh thấy đấy, ở những vùng đất khắc nghiệt nhất, nếu các anh xuống thì người đón tiếp, dẫn đường cho các anh h ầu hết là con gái. Nhưng có một cái mà bọn em khó vượt qua được là.... - chị ngừng lại.

- Tôi nghe đây! - Tiếng anh Thạm khe khẽ.

- Là... Anh đừng cười em nghen! Là hạnh phúc riêng tư. Đàn bà con gái xuân sắc có thì, ở rừng hoải thế này, chiến tranh chưa biết bao giờ kết thúc hay chẳng khi nào kết thúc cả, r ồi đường ch ồng con sẽ ra sao? Đàn ông mấy anh khác. Đàn ông có bao giờ sợ già, sợ khổ, sợ không lấy được vợ. Đó! Nhìn mấy chị ở trên huyện, trên tỉnh năm nay ngót ba, bốn mươi tuổi r ồi mà vẫn côi cút một mình, em lại chạnh lòng.

- Tôi hiểu. Cô Ba nói tiếp đi!

- Vừa r ồi vô ấp em gặp con bạn ngày trước cùng đi học r ồi cùng thoát li. Sau sáu tám, nó bỏ v ề nhà. Bây giờ ch ồng con, gia cảnh ấm cúng, đàn ông. Còn em...

À ra thế. Hèn chi mấy bữa nay chị buồn. Teng chợt nghĩ đến cảnh chị Ba b ần th ần chia tay với cô bạn gái dưới ánh đèn măng-sông sáng xanh đêm hôm trước. Trời! Có thế mà cũng buồn, sao người lớn phức tạp quá! Teng không hiểu nổi.

- Chiến tranh liệu còn kéo dài không anh Hai? Em thấy vô vọng quas! Chúng nó ngày một độc ác hơn, còn ta ngày một thiếu hụt, mất mát đi. Việc đánh cái chi khu này gặp chắc trở càng làm em thấy ngày thắng lợi còn đang ở tận đâu đâu.

- Tức là cô Ba đã có lúc tính chuyện trở lại làm người dân thường, ngày ngày lo thương ch ồng nuôi con?

Giọng anh Thạm lạnh lạnh. Chị Ba lại sụt sịt khóc.

- Dạ! Mấy bữa nay em cũng có lớn vớn nghĩ đến đi ầu đó. Trước khi xuống đây, em có nhận được thư của má em.

- Thư viết gì?

- Viết nhì ầu lắm! Tóm lại là má em kêu em xin phép cách mạng cho em về Về đi học tiếp hay về lấy chồng, đằng nào cũng được. Ba má em lo liệu hết mọi chuyện, khỏi lo. Ở trỏng cũng có một người làm nghề giáo có ý muốn...

Lắng đi một chút. R ồi tiếng anh Thạm cất lên vừa ái ngại, vừa buồn buồn:

- R ồi cô Ba định tính sao?

- Không tính được nên mới khổ. Khi đêm, sau khi anh Đoan chết, em càng thấy đen tối quá, đã định làm theo ý ba má nhưng chính thằng Út...

- Thằng Út nó khuyên nhủ chẳng?

- Không! Chính tấm lòng và thái độ của nó đối với cách mạng, với kẻ thù đã níu chân em lại. Nó còn nhỏ, còn ngây thơ mà nó dám trụ lại tới cùng, lại còn dám xin thay anh Đoan 대신 thân chỗ chết thì chả lẽ em... Thằng nhỏ thật thà, dễ thương quá, hai con mắt sáng trong của nó nhìn em làm em chịu không nổi, làm em không muốn lừa dối nó. Không muốn lừa dối mấy anh, lừa dối người đã chết!

- Cám ơn cô Ba đã tin cậy mà nói câu chuyện này. Đây là một chuyện hết sức tinh tế, biết khuyên bảo cô Ba thế nào?

Vẫn nằm im trên võng, Teng trề môi lắm lắm:

- Thế mà bảo là tại thằng Út. Tức cười! Người lớn lắm chuyện hề! Phải như tớ ấy à: tha hồ, một trăm năm nữa không lấy vợ cũng được.

Nó muốn nhảy xuống võng hét toáng lên: "Nè! Chị Ba ơi! Oánh xong trận này em sẽ cưới chồng cho chị. Cưới anh Thạm con ông Năm Hình đó.

Ngon hông?" Nhưng thấy dưới ghe anh Thập đang rù rì nói đi đâu gì mà chị Ba nghe có vẻ vào lằm nên chỉ lằm rằm tiếp một mình như mơ ngủ. Anh Thập vẫn nói, tiếng được tiếng mất, Teng không nghe thấy gì nữa. Chỉ biết vào cái lúc nước bắt đầu ròng, con bìm bịp chắc đã đi ngủ và bầy tôm không còn bung giò tanh tách dưới vũng, chị Ba gục đầu vào ngực anh Thập và cả hai đều im lặng. Khi đó, tiếng ngáy của anh Thành mới thừa dịp vang lên. Teng cũng đi ngủ đây. Nằm nghe lỏm chuyện xấu lắm! Và em thiếp đi thật. Cánh vồng mắc giữa hai gốc chà là đung đưa... Đung đưa dìu cậu bé vào giấc mơ có cánh, trên lưng mang bao nhiêu là thuốc nổ... Mây bao bọc, mây che phủ lấy cậu, mây đưa cậu đến đúng nơi có những vòng rào chì khu...

Sáng hôm sau, một chuyện thật bất ngờ xảy ra: vào khoảng chín giờ, nắng vừa trảng kín mặt sông thì ông Năm Hình tìm vào cứ. Teng là người nhìn thấy ông đầu tiên. Ngồi trên cây gác, Teng thấy một chiếc ghe đánh cá ló đầu ra ở khúc sông vòng. Trên ghe là một người đàn ông thân hình nở nang, đen bóng như tượng đồng hun. Cả cái xã vùng sông này chỉ có một mình ông Năm Hình có cái vóc dáng đặc biệt đó nên em quên cả quy định bí mật, vội hươ hươ tay, tróc lưới gọi rối lên. Mũi ghe quay qua quay lại một chút rồi như nắm bắt được mục tiêu vèo vèo lao tới. Tuyệt quá! Cũng chỉ có ông Năm mới có cái động tác qua sông nghệ thế này. Em nói chớ xuống:

- Anh Thập ơi! Ba anh tới kìa!

Anh Thập mới nghe không hiểu, đến khi vạch lá nhìn ra sông thấy rõ ai đang băng tới thì mặt anh bỗng đỏ bừng lên, chân tay luống cuống như người phải bồng.

Loáng một cái, mũi ghe nhọn hoắt đã đan vào khóm lá rậm rì trong cứ và khuôn mặt đỏ ửng, nở nang của ông Năm hiện ra. Cái búi tóc đằng sau ót ông được buộc gọn, thoáng trông như người nghĩa quân nào đó của cụ Trương Định mà bà nội kể ngày xưa. Ông không chào hỏi ai như chuyện ông đến đây là một việc tất nhiên, chẳng có gì lạ. Cặp mắt xếch và đỏ như lúc nào cũng uống rượu của ông lia khắp cứ một vòng, rồi định đặc bước

lên:

- Hừ! Thì ra mấy người ăn ở như thế này đây. Đâu? thằng Hai đâu? Thằng Hai Thậm đâu?

Anh Thậm từ đầu trở mắt nhìn cha, đến khi nghe hỏi. Anh đứng dậy rụt rè, môi hơi tái đi:

- Dạ thưa ba, con đây!

Teng thấy ông Năm hơi lặng người một cái rồi chiều thẳng mắt vào toàn thân đứa con, lạnh tanh. Cái nhìn sắc buốt ấy lướt xoáy từ đầu đến chân rồi lại từ chân lên đến đầu anh, khiến anh định lao vào với cha lại sững lại.

Cái miệng ông Năm hơi nhếch lên, từ đó phát ra một tiếng nói dửng dục:

- Thằng Hai đây phải không? Nhón nhao chừng chặc thế này rồi kia đấy. Nào! Lại đây cho ba mày ngắm cái nào.

Anh Thậm ào tới và hai cha con ôm cứng lấy nhau. Hai khuôn mặt, hai thân hình thật giống nhau, chỉ khác là một mái đầu còn đen nhừ, một mái đầu đã bạc. Đến lúc ấy Teng mới nhìn rõ hai hốc mắt ông già đánh cá có hai giọt nước tuôn ra. Ông khóc thật sự. Khóc rung người lên. Tiếng ông tắc lại:

- Trời ơi thằng Hai đây thiệt rồi! Thằng con trai tôi dứt ruột đẻ ra đây thiệt rồi... Thế mà tôi tưởng không bao giờ còn được nhìn thấy nó nữa... Hơn mười năm rồi... Con ơi! Mày về muộn quá! Má mày trước khi chết chỉ dặn tao...

Nước mắt ông vẫn tuôn ra. Teng bỗng thấy cay cay sống mũi. Cạnh đó, chị Ba và anh Thành cũng gạt nước mắt quay đi. Thậm nghẹn ngào:

- Ba!... Con nhớ ba quá! Chuyện của má, con biết rồi. Ba tha lỗi cho con ngày đầu vô đây không tìm gặp ba ngay...

Ông Năm bỗng đẩy con ra, mắt lại ráo hoảnh như chưa hề có những giây phút xúc động vừa rồi. Tiếng ông trở lại oai vệ:

- Nào! Bây giờ mày nói cho cha mày nghe, mày về đây làm gì? Chắc không phải ôm lấy ba mày mà khóc chứ?

- Chúng con về đây đánh giặc ba ạ!

- Tốt! Nhưng bao giờ đánh? Đánh thế nào?

- Khoan hẵng ba - anh Thập gượng cười - Ba vẫn hệt như ngày xưa: ồn ào và nóng nảy. Tại sao ba biết bọn con ở đây mà ra tìm? Ba không ngại chúng theo dõi à?

- Thằng cố nội nó cũng không theo nổi tao. Tại sao tao biết mà ra đây hả? Thằng cha Tư Đồn nó nói, Nó bảo tao ra.

- Chú Tư à? Chú có nhắc gì con không ba?

- Sao lại không! Nhưng hiện giờ lão bị chúng nó quần thúc rồi.

- Quần thúc? Làm sao ạ?

- Chúng nó nghi thằng cha từ lâu. Chẳng là lão hay ca, hay đồn những bài nhức óc tụi nó mà. Mấy bữa nay, chúng lại nghi lão có dính dáng đến vụ thằng ấp mập bị lụi giò và vụ nổ mìn trong nhà công sở nên bắt lão ngồi chỗ mà đồn, không được đi lại một bước, không được chuyện trò, gặp gỡ ai. Nhưng lão đâu có chịu. Chà! Một tay bản lĩnh gần trời. Ngồi một chỗ mà nắm trọn mọi việc, nơi nào cũng có bàn tay điều khiển của lão.

Anh Thập đưa mắt nhìn chị Ba.

- Còn thằng Đám giờ ra sao hả ba?

- Khoan đã! Bây giờ nhậu chơi. Việc đâu rồi có đó.

Ông Năm lấy ở khoang thuyền ra can rượu và một gói khô mực đã nướng vàng bày ra ván, khoan chân bằng tròn lại, dáng điệu thoát trở nên

ung dung:

- Nào! Mấy đĩa bay cạn với tao mỗi đĩa một li đi. Để ăn mừng tao gặp lại thằng con cố gắng. Nào! Đô!

Ông rót rượu ra đầy các chén. Dù không còn bụng dạ nào rượu chè nhưng nể ông, mỗi người đành cầm li đưa lên miệng. Duy chỉ có Teng ngẩng trên cây gác nên ông Năm chưa nhìn thấy.

Chẹp, khà... một cái cực kỳ khoan khoái, ông Năm nói:

- Thằng Đảm hả? Vẫn sống và ngon lành. Đây! Bản sơ đồ chi khu nó vẽ tỉ mỉ đưa cho lão Tư rồi lão Tư đưa tao mang cho bọn bay đây. Ngon hông! Phải nói vẽ ra vẽ ghen!

Anh Thập vội vàng lấy tấm sơ đồ. Anh Thành lẫn chị Ba vội dấn mắt vào đó. Thằng Teng trên chạc cây không chịu được nữa cũng nhảy xuống, bá chặt lấy cổ ông Năm:

- Thằng Đảm hở bác Năm! Thằng Đảm vẽ hả? Nó đâu? Nó có nhắc gì đến cháu không? Sao bác Năm không đưa nó ra đây luôn?

Ông Năm gỡ tay thằng Teng ra, trợn mắt lên nhìn nó:

- Á à! Thằng Teng! Mày cũng có mặt ở đây sao?

- Dạ! Con đây mà bác Năm.

- Giới cho mày đó con ạ! Nghe tao hỏi đây: có phải mày rủ thằng Đảm bày chông lựu giò thằng Mắt-kính-máu không?

- Dạ!...

- Và cũng lại mày rủ thằng Đảm nổ mìn vô công sở ấp và chiếc Zeeps của lão quận trưởng?

- Dạ!..

- Khá khen cho con dám lừa lão già này làm chuyện động trời.

Cặp mắt đỏ quạch của ông càng xéch ngược lên, ông nắm chặt lấy cổ tay thẳng Teng khiến nó kêu lên oai oái:

- Con xin lỗi bác... Bác tha cho con mà bác Năm!

Ông Năm buông tay thẳng Teng ra, cười khà khà:

- Hai đứa bay giỏi thật. Nếu không có lão Tư Đồn cò nói thì tao chịu. Sau vụ thẳng Mắt-kính-máu bị lụi giò và mìn nổ tại nhà công sở, tao tính đi tìm xem kẻ táo gan làm việc đó là ai để đả đầu heo, củ kiệu, nhậu thiệt tình một bữa đặng nhận tình huynh đệ nhưng không gặp. Ai dè lại chính là mày. Giỏi! Đúng là cha nào con ấy. Thằng cha mày hồi xưa cũng hết như mày bây giờ vậy. Bé hạt tiêu!

- Bác Năm! Má cháu giờ ra sao bác Năm?

- Tao không qua gặp, sợ chúng nó nghi. Đêm đêm chúng vẫn rình mày về đó, mặc dù tung tin mày chết rấp ngoài sông rồi. Nhưng bà Năm có nói lão Tư Đồn đã gặp má mày, nói mày đang ở đây nên không thấy má mày khóc nữa. Nè cần lấy!

Ông Năm rút trong túi áo ra một chiếc đồng hồ nhỏ xíu, còn đang nằm trong bọc giấy kiếng đưa cho Teng.

- Cái gì vậy ông Năm? Của ai đó ông Năm?

- Của thằng Đảm nó gửi cho mày đó. Cần đi mà biết giờ biết giấc.

- Thằng Đảm làm gì có tiền bác Năm!

- Nó không có thì thằng cha nó có. Tao thưởng cho hai đứa bay nhỏ tuổi mà gan trời đó. Mày ở ngoài này cần hơn, dùng trước. Tao sẽ mua cho nó sau. Nó nói vậy nè: "Ba đưa cho thằng Út để mỗi lần coi giờ nó nhớ đến con".

- Thế sao h ồi nó được thả, bác cấm con chơi với nó? - Teng ranh mãnh hỏi lại.

- Mẹ cha mày! - Ông già càng rung tit đùi - Lúc đó khác. Tao không cấm để mi rủ rê con tao vô chỗ chết nữa à. Lúc đó tao đâu có tin tụi bay làm nổi chuyện động trời. Thôi! Làm li nữa đi con. Bây giờ tao tạm tin r ồi. Tin tao mới ra đây. Chả nhẽ thằng Năm Hình này ng ồi yên uống rượu được hoài sao?

Chị Ba từ nãy chú mục vào bản sơ đồ, bây giờ mới lên tiếng:

- Chú Năm! Chú mang cho tụi con một món quà quý giá quá! Cảm ơn chú, cảm ơn em Đảm nhiều lắm. Thú thực, tụi con đang rất rối chưa biết tính sao thì lại có cái này. Hên quá!

Anh Thập cũng ngẩng lên, mặt mày rạng rỡ:

- Ngon quá xá r ồi ba! Ba có biết ba vừa lập một chiến công lớn như thế nào không? Thôi, chuyện ba và con, chuyện gia đình làng xóm, con sẽ xin nghe ba nói sau. Bây giờ con nhờ ba đi đầu này vì đối với ba con không muốn giấu làm gì.

- Vậy chớ! - Ông già gật gù - lão du kích này đã vô tác dụng đầu. Còn ngon lắm. Nói đi! Nhờ đi! Có hai thằng con đầu là Việt cộng, chả nhẽ thằng cha lại lành lành đứng giữa coi chơi - Ông ngửa cổ cười khà khà.

- Ngày tới đây, chúng con sẽ san bằng cái chi khu.

- San bằng mẹ nó đi! Ông Năm nhồm người lên, lông mày chém xếch lên trông đến sợ - Tao hết chịu nổi r ồi.

- Để việc san bằng cho tốt, ba và bà con sẽ có việc cụ thể mà chú Tư Đồn và cô Ba đây thay mặt quận sẽ nói kỹ sau. Con chỉ dặn ba một đi ầu: tới đây, cùng với cái chi khu, cái nhà công sở ác ôn của ấp cũng dẹp luôn. Ba báo với chú Tư làm sao trưa mai kêu thằng Đảm ra chợ, chỗ đông nhất, tụi con sẽ cho người gặp để bàn cách làm nội ứng bên trong.

- Đẹp cả công sở hả? - Ông năm càng tròn mắt.

- Dạ!

- Hay lắm! Để tao làm nội ứng một phen.

- Ba làm sao mà làm được... - Anh Thập cười xòa - Ba sẽ có việc, việc quan trọng đấy, đừng lo. Ba nhớ nói chú Tư nghe! Khoảng mười hai giờ, cái giờ bọn lính và cả bọn mật vụ chui vô nhà nhậu nhết hết đó.

- Rồi! Nhớ kỹ rồi! Bay còn dặn gì nữa không? Không hả, thôi tao về. Nếu có đánh thì đánh nhanh lên nghe! Nổi mong mỏi của tất cả bà con đó. Để lâu hơn, chúng nó làm tới, tinh thần của mọi người nhào ra mất.

Ông già đưa bàn tay thô ráp của mình siết tay từng người. Đến lượt Teng, ông ôm ngang eo ếch nó nâng bổng lên rồi hạ xuống, cười.

- Có nhẩn gì thằng "phòng vệ dân sự" không con?

- Dạ! Bác Năm nói con nhớ nó. Muốn gặp nó lắm. Thế thôi.

Ông Năm lại cười khà khà rồi quay lại vỗ vào vai anh Thập mấy cái, không nói gì, bước xuống ghe đi luôn.

Nhìn hút theo bóng người cha, anh Thập quay lại, mặt tươi hơn hớn:

- Như vậy là không cần phải bò rào nữa. Hầu hết các mũi đầu tiếp cận đến bờ đê là đủ. Từ đê vào trong, bản sơ đồ này sẽ thay thế. Ta khởi đột vào. Mà tình hình này có vẻ cũng chưa chắc đã lọt. Hay quá! Ngay tối nay, ta có thể cho người về trên thông qua phương án tác chiến và dẫn quân xuống được rồi. Chỉ có đi thôi - Anh nhìn sâu vào mắt Teng - Nếu bộ đội xuống, em có thể dẫn mấy anh chui theo đường bữa trước em chui với anh Đoan không? Tối bờ đê thôi.

- Chui được! Dẫn được! - Teng trả lời ngay - Dẫn lút tới trong luôn.

Chị Ba nói thêm:

- Út Teng nó làm được đó anh Hai ạ! Nếu có gì em sẽ cùng hỗ trợ với nó.

Teng nhìn sang chị Ba thề ảm ảm ơn! Chao! Sáng nay sao chị Ba nhìn trẻ hẳn lại, cái miệng lại hay nói hay cười nữa. Chị dễ thương quá.

- Chị Ba nè! - Teng đột ngột nói.

- Sao Út?

- Đánh xong cái chi khu này em sẽ...

Nói đến đó nó ngưng bắt. Nó định nói em sẽ cưới chằng cho chị nhưng nghĩ thế nào nó lại thôi. Nhớ không xong thì sao? Nó là thằng bẻm mép nói xạo à?

- Sẽ sao Út? - Chị Ba vô tình gặng hỏi.

- Sẽ về thăm má thật lâu. - nó nói lướt.

- Trời! Tưởng chuyện gì chứ chuyện đó mà cũng làm ra bộ quan trọng.

Nói vậy nhưng cặp má chị Ba cũng đỏ ửng lên. Đôi mắt lá rằm của chị khẽ nhìn sang anh Thạm. Còn anh Thạm vẫn đang nhăn trán lại tính toán.

- Theo tôi, ta có thể tạm phân công thế này - anh nói - Đêm nay tôi và đồng chí Thành sẽ trở về căn cứ báo cáo tình hình. Khả năng tối mai nếu nhanh thì bộ đội sẽ xuống. Còn cô Ba, nếu không trở ngại gì thì trưa mai sẽ ăn mặc hợp pháp ra chợ móc ráp với thằng Đảm. Hiệp đồng thế nào, tôi sẽ nói kỹ sau. Nhân tiện cô Ba cũng gấp gở quần chúng luôn để kết hợp với chi bộ của chú Tư bên trong hỗ trợ trận đánh. Nhớ vấn đề nghe nhen!

Chị Ba gật đầu. Út Teng giãy nảy lên:

- Còn em thì làm gì?

- E hả? Tắm, ăn và ngủ thật ngon để tối một dẫn bộ đội đi ấp. Nhiệm vụ nặng nhất đó.

- Không! Dẫn đi ấp, dẫn chui rào là việc của tối mốt, em cần gì phải ngủ lấy sức. Cho em đi theo chị Ba, em muốn gặp thằng Đảm. Thằng Đảm có biết mặt chị Ba đâu và chị Ba cũng đâu có biết mặt thằng Đảm mà móc nối. Em móc nối cho, bảo vệ chị Ba luôn.

- Ờ nhỉ! - Anh Thậm ngỡ ngác - chết thiệt! Có vậy mà không nghĩ ra. Nhưng làm sao em vô được chợ? Chúng nó biết mặt em hết rồi, thò đầu ra là bị tóm đấy. Em bây giờ là của quý.

- Em đã có cách.

- Cách gì?

- Bí mật!

Em nhìn chị Ba tủm tủm cười.

o O o

Trưa hôm sau khoảng mặt trời sắp đứng bóng, cái thời gian mà không ai còn muốn rang nắng ở ngoài trời, tất cả đều chui vào nhà, vào lều và chỗ râm mát nghỉ trưa thì người ta thấy có hai chị em một cô gái lững thững đi vào chợ. Người chị chừng hơn hai mươi tuổi, đeo kính trắng, ăn mặc đẹp nhưng không diêm dúa, có một dáng sinh viên ở Sài Gòn về thăm nhà ngày thứ bảy. Có cô em nhỏ hơn vài tuổi, khuôn mặt hao hao chị nhưng gãy và đẹp hơn. Cô mặc một bộ quần áo nghịch ngợm nửa con trai nửa con gái, đầu đội mũ vải sáu múi như hầu hết các cô gái lứa tuổi choai choai ở thành về vừa đội. Dáng cô đi nhanh nhẩu khác thường, luôn luôn lảo liêng cặp mắt ra khắp xung quanh như lần đầu tiên theo chị về quê. Người chị thỉnh thoảng phải nhắc em đi chậm một chút không lại lạc đường.

Tới gần chợ, một cái chắn đường sơn hai màu trắng đỏ chắn ngang trước mặt họ. Mấy người lính quân cảnh mặt đỏ gay, mũ sắt sáng loáng lên dưới ánh nắng đòi xét giấy. Người chị với vẻ mặt hơi phật lòng lôi trong cái túi giả da xinh xinh ra tấm căn cước màu xanh. Cau có nhìn tấm căn cước và nhìn vào chiếc túi sách lép kẹp một hồi, người lính trẻ tuổi hất hàm cho đi. Cô em còn nhỏ quá và dáng điệu thì không ngót ngênh

nên tội lính không thèm chú ý đến. Tội lính chỉ dán một cách suồng sã vào tấm lưng thon thả đang dập dnh m òhôi của người chị.

Cô chị là chị Ba. Còn cô em không ai khác ngoài Út Teng. Cả đêm hôm qua, theo sáng kiến của Teng, hai chị em hì hụi khâu vá, cắt xén lại một bộ quần áo cũ của chị Ba sao cho tạm vừa thân hình cứng queo của Teng. Mãi gần tới nửa đêm, công việc mới xong gọi là mặc thử bộ quần áo con gái vào. Teng cứ thấy bu ãn bu ãn, nhột nhột. vướng víu quá! Cái quần thì rộng thùng, cái áo lại quá chật, chỉ cần thở mạnh một cái có khi đứt hết cả khuy. Em làm bộ uốn éo đi lại mấy lượt khiến chị Ba lăn ra cười, đỏ cả mặt lên. Còn tóc thì không ngại. Chị Ba luôn có mấy bộ tóc giả dũ trữ ở trong b ãng để dùng cho cho các tình huống công tác. Teng chụp lên đầu một bộ tóc ngắn nhất rồi chụp luôn cái mũ sáu múi lên nữa, thế là xong. Ấy vậy mà h ãi này đi qua các trạm gác thấy mấy thằng lính dũ tướng quần áo khét mù, Teng cũng thấy tròn trợn. Em làm bộ ngó nghiêng vậy thôi chứ thực ra trong lòng run lăm. Run hơn cả bò rào. Đã có lúc em nghĩ rằng, nếu một trong mấy thằng lính kia kêu toáng lên một tiếng có thể em dám ù té chạy lăm. May nhờ có cái dáng điệu bình thản như không của chị Ba đi trước nên em vững tâm hơn. Teng phục chị Ba quá xá! Hàng ngày thấy chị hi ãn khô, lại hay khóc nữa vậy mà lúc vào trận, dõm chị lạ hẳn đi, như một chị Ba khác, một chị Ba tài năng xuất chúng, đã từng xuất quỷ nhập thần, đánh đông dẹp bắc trăm trận có dư. Khoái chí, khi bước vào cổng chợ, em tru miêng huýt gió nho nhỏ. Chị Ba quay lại, lừ mắt, Teng mới thôi. Chết Cha! Con gái ai lại huýt gió như con trai vậy.

Chợ buổi trưa càng đông khách. Họ ăn uống, họ nói chuyện, chửi tục, cãi nhau ãn cả chợ. Mùi xào nấu trộn hòa với nắng, với bụi, với m òhôi người khét ãng. Tuy vậy, hai chị em cũng kiếm một hàng nem chả khuất nẻo nhất, ng ãi đại xuống gọi: xin hai đĩa. Nem cuốn nhỏ, nhân thơm phức, vỏ dán vàng nhưng Teng ăn thấy đắng chát như khổ qua (Mướp đắng) sống. Miêng nhai miêng nem mà mắt em cứ dán vào bất cứ một ai đáng người nhỏ bé nào. Bên cạnh hai người, thiên hạ vẫn ăn uống ãn ào, gọi rượu, gọi thuốc om sòm. Giọng Việt, giọng Tàu, giọng nam, giọng bắc cứ đan vào nhau trong mùi mỡ mùi hành tỏi và mùi thuốc lá ng ãy ng ãy. Bằng linh cảm của trí óc trẻ thơ, em để ý thấy bàn bên kia có mấy người lạ mặt. Họ cũng ăn cũng uống đấy nhưng mắt lại nhìn lem lém ra xung quanh.

Chắc mấy thằng mặt vụ trà trộn vào chợ r ấi. Em nghĩ thế và thôi không quan sát đó đây nữa. Rất may là mấy gã lạ mặt đó không chú ý đến chị em Teng. Đàn bà con gái qua lại ngược xuôi ai chả ghé vào ăn xài cái hàng chả nem nổi tiếng là rẻ và ngon này mà để ý.

Chợt Teng thấy ngay chỗ ghé trống bên phải mình có tiếng người ng ấi thịch xuống r ấi một tiếng nói quen thuộc quen cất lên:

- Cho một đĩa bà hàng. Cho li để uống trước.

Teng tò mò ngoái lại và chút nữa thì bật la lên: "Thằng Mắt-kính máu!" Người vừa ng ấi xuống là tên trưởng ấp Mắt-kính-máu thật. Trời ơi! Teng không còn nhận ra hấn nữa. Mới có ít tháng mà trông hấn g ầy và già đi đến kinh khủng. Tóc hấn bạc phếch, lam nham; mặt hấn vàng vố, hốc hác như người vừa ở tù ra. Đặc biệt đôi mắt hấn mới kỳ: sâu trũng xuống và ngo ngác như kẻ điên. Râu hấn mọc đầy cằm, đầy má trông phát ón. Teng nhìn xuống; chân phải hấn chỉ còn là một cái ống qu ần lòng thông, cái ống qu ần ka ki cẩu bẩn và nhem nhuốc. Hấn liếm mép, liếm môi nhìn vào chảo nem đang sôi xèo xèo. Bà chủ quán chau mày nói với hấn:

- Ăn r ấi đi ngay nghe! Bữa nào cũng đến ám người ta, xúi thấy bà.

Hấn không trả lời, mặt lì ra, có vẻ như đã bị hất hủi như thế này nhiều lần, đâm quen r ấi. Đĩa chả bà chủ vừa đưa ra, hấn ăn vèo một cái đã hết, li rượu đầy tràn, hấn cũng tộp có một hụm là gọn. Ăn xong, hấn đứng dậy quệt miệng bằng tay áo r ấi loay hoay vớ lấy cây nạng gỗ.

- Nè! Trả tiền đi cha nội! - bà chủ rống riết.

Hấn vẫn l ằm lì, nói nuốt lưỡi:

- Cộng số đi! Cuối tháng trả hết lượt luôn.

- Lại cuối tháng! Cha này kỳ quá! Bữa sau tôi không có bán chịu vậy nữa đâu ngen! Quýt hoài!

Hắn nhếch mép không ra cười không ra mếu. Kỳ lạ! Nhìn tên ác ôn không đội trời chung nay đã thành ra thân tàn ma dại, Teng bỗng thấy thương hại. Nếu hôm nay vô tình gặp lại mà hắn vẫn còn mập ú, vẫn hồng hách, ác độc như xưa thì chắc Teng không kìm được mà tìm cách hạ thủ rồi. Nhưng đằng này: con người kia đang sống mà như chết. Vừa khinh vừa thương, Teng quay mặt đi.

Con mắt sâu hoắm của hắn bỗng lóa lên chiếu vào bà chủ quán:

- Ta không ăn quyết nhà chị. Ta có tiền. Sẽ có nhiều tiền. Ta sẽ lại là ông Ba trưởng ấp như ngày xưa. Ngày ấy ta đi đâu cũng có kẻ hầu người hạ, ta vào chợ, các người cúi rạp xuống dâng ta ăn những món ngon nhất mà ta đâu có thèm đụng đũa - Giọng hắn rung lên, hỗn hển, mặt mũi méo xệch đi - Ta sẽ có tiền. Sẽ có nhiều tiền. Ta sẽ lại có đầy quyền uy, ta sẽ tóm cổ được cái thằng đã hại cả đời ta, ta sẽ lột da hắn làm mặt trống, sẽ... Bỗng hắn khóc lên hưng hức rồi lặng quạng chống gậy đi ra. Nắng và bụi chồm lên cái dáng hình vẹo vọ ấy. Trong này bà chủ quán nói với chị Ba:

- Từ ngày bị cụt giò, thằng cha này đâm ra thế đó. Lúc nào cũng lải nhải sẽ có tiền, có tiền. Nghe đâu con vợ nó cũng bỏ rồi, anh con trai đóng thiếu úy lại mới tử nạn ở Lộc Ninh, một thân một mình không ai nuôi mới thành ra thế. Rồi có ngày sẽ ngửa tay ăn mày mới hết có tiền, có tiền...

Chị Ba đưa mắt nhìn sang Teng? Teng cúi đầu xuống. Trước kẻ thù biến dạng hôm nay, bỗng dưng em thấy không vui mà cũng không buồn. Biết làm sao được! Tại mày ác thì mày phải đền nợ, tao có muốn vậy đâu. Teng nghĩ thầm trong đầu như thế. Miếng nem càng trở nên đắng chát. Vừa lúc đó, như một linh tính, em hấp háy mắt nhìn lên. Trời ơi! Thằng Đảm! Thằng Đảm kia sao? Nó gầy quá! Đen quá! Dáng đi vẫn lù khù như xưa. Con mắt nó nữa kia: vẫn hiên khô và dịu dàng. Đảm! Teng muốn thét lên và chạy lại ôm chầm lấy bạn nhưng chị Ba như đoán ra, vội ghì tay nó lại. Teng ngẩng cứng người, mắt mở to, miệng lắp bắp, lắp bắp. Nó vội cắn mạnh vào môi để tỉnh trí lại. Thằng Đảm uể oải nhìn hết lượt các bàn, nhìn hết lượt mọi người, có lúc đã chạm mắt vào nó nhưng lại trượt đi ngay. Nó là con gái, thằng Đảm biết làm sao được. Nó cứ trân trân nhìn như mong

bạn nhận ra con mắt quen thuộc của mình. Thằng Đảm thất thểu đi sâu vào cuối chợ.

Chị Ba hỏi rất nhỏ, mặt không ngẩng lên.

- Đó phải không em?

- Dạ!

- Em ng ồi đây, cấm không được đi đâu nghe!

- Dạ!

Nó dạ mà tay cứ ngo nguậy hoài. Khổ thiệt! Chị Ba đã nói nó chỉ có việc nhận ra thằng Đảm r ồi chỉ cho chị, còn ngoài ra mọi việc đều không được dính vào. Chị nói: "Ở chợ nhì ều chó săn lắm! Hai đứa gặp nhau nông nổi không giữ được là bẽ cả công chuyện". Tiếng chị Ba nói với bà chủ:

- Con nhỏ em cháu ng ồi lại đây, cháu ra chợ mua bán chút đỉnh r ồi quay lại tính ti ền nghe thím.

Bà quán hi ền hậu gật đầu. Chị Ba từ tốn rút khăn tay lau miệng r ồi xách túi chậm rãi đi v ề phía thằng Đảm vừa mất hút ở dãy tạp hóa. Đầu óc thằng Teng cũng hút v ề phía đó. Nơi ấy, một lát nữa thôi, chị Ba sẽ thay mặt tổ chức trao nhiệm vụ làm nội ứng cho Đảm để đánh sập luôn cái nhà công sở cùng một giờ với đáng sập cái chi khu...

Mãi tới chi ều, hai chị em mới l ần v ề tới cứ. Công việc trôi chảy trót lọt không ngờ. Một phờ, chẳng kịp cơm cháo gì, hai chị em lăn ra ngủ. Quá nửa đêm bỗng chị Ba bấm Teng dậy.

- Nè! Út! Em có nghe thấy tiếng gì lạ không?

- Không! - Bu ồn ngủ quá. Teng trả lời trơn lười.

Nhưng ngay sau đó, em ngóc đầu dậy khỏi mép võng. Có tiếng gì là lạ thật? Vẫn là tiếng nước chảy quẩn vào cây róc rách nhưng sao nghe lại có vẻ to hơn. Tiếng động là lạ ấy mỗi lúc một rõ dần như có rất nhì ều đàn cá

to đang đua nhau lội đến, Teng và chị Ba khẽ vén lá nhìn ra mặt sông. Dưới ánh trăng mờ đục, một cảnh tượng kỳ lạ đang diễn ra: có rất nhiều đám lục bình đang nối đuôi nhau trôi ngược dòng. Những đám bèo ấy to hơn, rộng hơn những đám bèo bình thường, mỗi lúc một tấp gập vào cứ. Đám bèo trôi đầu đã mắc lại ở ngay gốc chà là dưới vũng Teng. Và từ trong những cánh bèo to bản, lò xo, khuôn mặt ướt lướt thướt của anh Thập nhô lên. Nhìn thấy Teng, mặt mũi anh méo xệch đi một cách kỳ dị, cất giọng ồ ồ như ma quỷ:

- Ồ... Thằng Teng đâu? Ma Vương, Hà Bá lên bắt thằng Teng xuống cưới con gái Thủy Tề đây... Ồ!

Teng toét miệng ra cười. Em khoái quá, tý nữa thì nhảy ùm xuống bá lấy cổ anh Thập. Chị Ba ngẩn lạng, nhìn đăm đăm vào mắt anh Thập, không nói gì. Giây lâu chị mới thở ra:

- Anh...Anh đã về

Anh Thập cũng ngược nhìn chị Ba giây lâu, khẽ gật đầu. Nhìn nhau à? Mới có một ngày mà nhìn gì nhìn hoài? Teng ranh mãnh nghĩ vậy và vội tìm cây đèn chai nhỏ xíu bật quẹt đốt lên. Đằng sau anh Thập, các đám lục bình khác cũng đã tấp cả vào rặng cây bên bờ. Thoảng chốc dòng sông lại trở về hiên hòa trôi chảy. Khuôn mặt anh Thập nhô lên, miệng cười hết cỡ:

- Xin chào cả nhà. Bà con vẫn mạnh khỏe cả chứ?

Teng lấy tay ấn mạnh xuống vai anh khiến anh lại lút đầu xuống đám bèo, miệng nhả nước sùng sục. Lát sau, anh ngóc lên, giờ nắm tay to tướng dứ dứ vào mặt Teng rồi quay qua anh Thập:

- Tôi đã cho anh em chú tạm trong các lùm cây. Một số đã mắc được vũng, đang ăn lương khô.

- Tốt lắm! Có lẽ ông đi mời thủ trưởng tiểu đoàn và các mũi trưởng đến đây. Còn chỗ, nghỉ tạm cũng được.

- Rõ! - Anh Thành ngụp đầu xuống và trườn mình như cá bơi trở lại.

Chị Ba kín đáo đưa cho anh Thập một gói thuốc lá thơm:

- Anh hút cho đỡ lạnh. Em đã chuẩn bị được hai cây, lát nữa anh chia đầu cho tất cả anh em. Các anh xuống bao nhiêu mà dòm đông dữ vậy?

Anh Thập rít sâu một hơi thuốc rồi nhả ra từ từ lên ngọn cây với vẻ cực kỳ khoái trá.

- Đâu có đông! Chừng dăm chục. Lính đặc công cần gì đông, em. Vậy mà cũng lóc lách mãi mới lọt xuống tới đây đó. Ba lần gặp tàu Mỹ, hai lần gặp trạm gác tường tiêu cả, may nhờ có kiều hành quân nguy trang của đồng chí tiểu đoàn trưởng nên trót lọt. Công việc của em với Út Teng thế nào rồi?

- Ngon rồi! - Teng trả lời bộp chớp.

- Vậy là xong. Bước đầu hiệp đồng thế là thuận lợi - anh lại ngửa cổ phun lên một cụm khói nữa.

Lát sau có bốn người cùng anh Thành rẽ nước leo lên ván. Người nào cũng ở trần, mặc quần cụt, thân thể vạm vỡ. Trong đó có một người trẻ nhất, chừng hơn hai mươi tuổi, ít tuổi hơn cả anh Thập nhưng nom có vẻ nghiêm và hay nhịu mày. Anh Thành nói đó là tiểu đoàn trưởng Khương. Nghe kêu tên, chị Ba mới giật mình. Lát sau chị ghé vào tai Út nói nhỏ:

- Ông Tiểu đoàn này ghê lắm heng! Chúng nó treo giải thưởng mười ngàn đồng cho ai bắt hoặc giết được ông đó.

Nghe vậy, Teng cứ dán mắt như bị thôi miên vào con người tài danh trẻ tuổi đó. Em thêu dệt qua khuôn mặt thư sinh, vóc người nhỏ thó kia bao nhiêu điều kỳ lạ. Mải nhìn, em không để ý đến ba người mũi trưởng ngời trước mặt. Đến lúc anh Thập nói: "Mũi của đồng chí sẽ do em Út Teng dẫn đầu. Đây là một tài năng bỏ rào cừ khôi mới phát hiện được" thì Teng mới giật mình nhìn lại. Người mũi trưởng được giới thiệu có khuôn mặt vuông, cằm rộng, trông hiên như dân đào đất đang nhìn em chăm chăm.

Teng hiểu được cái nhìn ấy. Chắc ông coi thường mình? Được rồi, vô cuộc sẽ biết tay nhau. Em vênh mặt lên, nhìn đi chỗ khác với vẻ đanh hanh, bất cần. Cũng có vẻ hiểu được cái vênh mặt ấy, người này chìa bàn tay to bè bè về phía em, cười mở:

- Tớ tên là Đình. Đặng Đoàn Đình, quê Hoàng Liên Sơn, xin bắt tay với người cộng tác tí hon.

Teng cũng chìa bàn tay nhỏ xíu ra:

- Tôi là Teng. Út Teng. Quê ở đây. Xin chào đồng chí mũi trưởng nhưng tôi không phải là người cộng tác tôi là chiến sĩ. Hỏi anh Hai Thâm coi!

Người này cười ồ. Cười khẽ mà rung cả ván:

- Xin lỗi. Vậy từ giờ phút này, đồng chí Teng sẽ là chiến sĩ trong đại đội thứ nhất của tiểu đoàn vùng ven. Được chưa?

Teng nở mặt nở mày, chỉ còn biết cười.

Lúc ấy, con bìm bịp bên kia sông báo trời sắp sáng.

Sấm động ầm ầm từ trưa nhưng mãi đến tối trời mới đổ mưa. Bắt đầu là một trận mưa rào trắng sông, trắng rừng. Sau đó là những đợt mưa dầm rả rích cộng với gió lạnh tràn về.

Chính vào cái lúc mưa gió ấy, những người lính mình trằn, chân đất đã ngổ trước hàng rào kẻ thù.

Trước khi chia về các mũi, anh Thâm và anh Thành bò đến nắm chặt tay Teng:

- Ráng lên em!

- Ráng lên Út Teng! Em sẽ góp phần quan trọng trong đêm nay, bình tĩnh nghe em!

Teng im lặng, em nhìn sâu vào mắt các anh. Giờ phút quyết định này, con người em bỗng trở nên trang nghiêm khác thường. Toàn thân Teng rung lên trong một nỗi xúc động khó tả và sau đó là sự đầm xuống. Đặc biệt những quyết tâm cháy nóng. Anh Đình đưa cái cằm vuông chần chẹn đến sát mũi em, giọng nói vẫn đều như lúc còn ở trong cứ:

- Thế nào ông bạn nhỏ? Sẵn sàng nhé! Sau đêm nay sáng mai về sông, anh em mình ních một bụng cá luộc thả ga chứ?

Teng mỉm cười gật đầu. Hơi thở ấm áp của anh làm em dịu người lại. Cái khu đèn xù xì trước mặt bỗng thấy thoáng đãng hơn. Đã đến giờ! Em hít một hơi thở thật sâu trong lồng ngực rồi toài người xuống, chìm sâu vào đất.

Em vượt qua hàng rào thứ nhất khá dễ dàng, thậm chí còn dễ dàng hơn cả khi bò nghiên cứu với anh Đoàn. Tuy phía trước em không còn đôi gót chân bình thần của anh nhưng đằng sau em lại có khuôn mặt của anh Đình, có khuôn mặt của cả mũi năm người nằm nối vào nhau. Teng cảm thấy hơi thở của sáu chiến sĩ mà người cuối cùng là tiểu đoàn trưởng khét tiếng anh hùng đang từng giây, từng phút truyền lên, dồn tụ vào em, động viên thúc đẩy em, đẩy lại đằng sau từng phân đất. Trong mỗi thước đất em vượt qua, Teng như thấy có hơi nóng của anh Đoàn bồi hồi dưới bụng. Trong mỗi động tác tinh tế em phải làm, Teng như thấy đôi mắt hiền hiền của anh hiện lên dần dần, chỉ bảo. Mưa vẫn rơi thon thót vào lưng. Mưa mặc mưa! Chỉ sợ mưa làm phai màu nguy trang trên lưng chứ không sợ mưa làm hằn thêm dấu vết. Đêm nay không cần phải xóa sạch dấu vết gì nữa. Kịp mình tháo ra cũng không cần phải gài lại. Đêm nay phá cho tan tành luôn cơ mà. Cái đích của em vẫn là thẳng gác lù lù đen thui mọi ngày. Nhìn bóng thẳng gác, lòng Teng bỗng dừng se lại. Chính một phát súng vu vơ của chúng nó đã cướp đi anh Đoàn của Teng... Teng càng tập trung toàn bộ sự nhạy cảm lên các đầu ngón tay để rà tìm những sợi dây mìn vô hình, lạnh buốt. Mưa vẫn không có dấu hiệu ngưng nghỉ. Càng tốt. Em biết sau anh Đình là hai chiến sĩ làm nhiệm vụ cắt rào. Tiếng mưa gõ ào ào lên cây cỏ, cát sỏi, lên những mái tôn trong chi khu sẽ che át đi tiếng lưới kim bấm vào rào đứt tanh tanh.

Đã hết hàng rào thứ tư... Đến một đoạn có bụi mắc cỡ lúp xúp, Teng dừng lại. Anh Đoan bị trúng đạn ở đây đây... Teng bỗng chợt nghĩ: giá bây giờ cũng có một viên đạn vu vơ từ trên bờ đê bay xuống đậu vào người mình nhỉ? Một tiếng súng cầm canh vang lên lẻ loi rồi mất hút vào đêm tối của nhà công sở bên kia lộ. Giờ này chị Ba chắc đã dẫn mũi của anh tiểu đoàn phó nằm dài theo hàng rào ngoài cùng để chờ bên này nổ súng là cùng ủa vào. Thằng Đảm chắc đã lợi dụng phiên gác tối nay mà mở sẵn chốt các cự-mã (khu rào chắn xung phong) trên đường vào cổng chính. Teng chưa biết sau tiếng nổ ấy cái gì sẽ xảy ra nhưng chắc là ầm ào dữ dội lắm. Hàng trăm quả thủ pháo cùng nổ một lúc kia mà. Dưới những giọt mưa rơi, Teng vừa bò vừa mừng tượng ra giây phút huy hoàng ấy. Chỉ cần nhìn thấy cái chi khu này rực lửa là Teng có chết cũng cười. Theo kế hoạch của chị Ba, khi trong chi khu và nhà công sở bị phá nát thì bà con sẽ theo ông Tư Đồn cò và ông Năm Hình nhanh chóng ào vào nhổ sạch rào gai, thu hết vũ khí đạn dược, dẫn tù binh xuống năm cái ghe to đã chực sẵn ở bến. Những chiếc ghe ấy sẽ đưa bộ đội rút lui theo dòng nước về căn cứ an toàn. Teng cũng sẽ có mặt trong đoàn quân chiến thắng trở về ấy. Không hiểu lúc đó có kịp gặp má không? Liệu má có mặt trong đoàn người ủa vào chi khu thu vũ khí không? Chắc khó lắm! Chúng nó đêm nào cũng phục quanh nhà, gài mìn ngoài sân, chắc gì má ra được...

Bỗng Teng bị bấm mạnh một cái vào chân. Em giật mình ngẩng lên: bóng thằng gác đang dựng sừng sững ở trước mặt. Hú vía, mải tập trung vào dưới đất, em đã dẫn đội hình tiếp cận bờ đê lúc nào không hay. Đây chính là chỗ cuối cùng Teng và anh Đoan còn nằm cạnh nhau. Từ đây trở đi, Teng không biết gì nữa ngoài cái sơ đồ của thằng Đảm. Tiếng cắt rào tanh tanh phía sau Teng cũng im bật. Và thật quái ác, trận mưa chờ đúng đến đây cũng ráo hoảnh. Thằng gác gần thế này, mưa không còn rơi át tiếng nữa, mấy anh làm sao mà cắt rào nổi.

Trên đầu Teng, thằng gác chắc lạnh nên cứ so vai rụt cổ hít hà. Tấm phong-sơ Mỹ khoác trên mình nó đôi lúc cọ vào nhau sột soạt. Em còn đang phân vân không hiểu làm cách nào để trườn qua được ngay dưới chân có thì cảm thấy bên phải mình, anh Đình đang êm nhẹ trườn lên. Em căng mắt nằm im. Chợt bàn tay phải anh Đình cử động. Bàn tay ấy đã cầm sẵn một con dao găm. Cặp mắt anh như có lửa chiếu thẳng vào cái vùng mặt

đen thui của tên gác. Tim Teng đập mạnh như chính mình sắp xông lên vung dao vào ngực nó. Chát! Cháu!... Có vẻ như bu ồm chân, bu ồm tay, thằng gác nháy cò một loạt xuống chân những lớp rào. Đạn chạm đá tóe lửa, vang xa.

Có vẻ chờ cho âm thanh của loạt đạn ấy tan hẳn, anh Đình chống một tay bật người dậy. Chính vào lúc cái bóng bè bè của anh ch ồm lên người thằng gác thì Teng bỗng phát hiện ra một cái bóng khác từ đâu ló ra, lù lù đi đến. Vừa nhìn thấy thằng đồng bọn của có rên hức lên một tiếng r ồi ngã vật xuống, nó vội hoảng hốt xia súng ra. Mũi súng rung rung trước mặt Teng và găm thẳng vào ngực anh Đình. Không kịp nghĩ ngợi gì thêm, Teng nhào lên ôm chặt lấy thằng lính. Nòng súng nó hếch lên trời lia một loạt dài. Một viên đạn đã xuyên vào người em. Teng bàng hoàng rời tay ra, khuỷu xuống và từ lúc đó em mê man không còn hay biết gì nữa...

Út Teng tỉnh dậy vào lúc trời sắp sáng, giữa mặt sông gợn óng, trên một chiếc ghe có nhiều tàu lá động đùng che kín trên đầu. Em đang nằm trong đội hình thẳng trận trở về Cái đầu tiên em lòa nhòa nhìn thấy nghiêng xuống mặt em là khuôn mặt của Đảm. Hai mắt Đảm ướt đầm nước. Cạnh khuôn mặt Đảm là khuôn mặt của chị Ba, của anh Thập, anh Thành của... - Má ở! Đau quá, em lại thiếp đi. Nước sông mơn man vỗ vào hai bên thành ghe như đưa, như ru cậu bé vào giấc ngủ nhọc mệt.

Lần thứ hai tỉnh dậy, em thấy cái miệng của Đảm hơi cười. Cái miệng vừa cười vừa mếu. Em ph ầu phào hỏi;

- Đây là đâu?

- Sông! Là sông Teng ạ! - Đảm trả lời vội vàng - chúng mình về đến sông r ồi.

- Sông à?... Teng có dướn ngực lên - Thế còn... Chi khu?

- Thằng r ồi! Cả nhà công sở nữa. Thằng hết r ồi. Thằng đại úy và cả thằng trưởng ấp đầu chết hết r ồi! - Đảm c ồm chặt lấy Tay Teng, giọng run run - Thế là Teng sống r ồi, Teng không bỏ Đảm mà đi nữa r ồi. Teng ơi....

Chị Ba vuốt ve tóc em, giọng thoáng nhẹ!

- Út đừng hỏi nữa, Út nằm nghỉ đi.

Ngoan ngoan, em lại nhắm nghiền mắt. Bên cạnh em xôn xao tiếng chuyện trò nho nhỏ. Láng mạng giọng anh Thậm:

- Thằng nhỏ giỏi quá! Nếu nó không ôm chặt lấy thằng lính ấy thì trận đánh phải diễn ra sớm hơn r ồi.

- Thế thì chết! - có lẽ tiếng anh Thành - Mũi của tôi còn đang loay hoay ở hàng rào thứ năm.

- Mũi của mình đang ở hàng rào thứ sáu... Thằng lính ấy cũng bị ông Đình hạ luôn. Tưởng lộ nhưng trong chi khu vẫn im re. Chúng nó tưởng bon gác bắn chơi như mọi lần mà.

Anh Thành đặt tay lên trán Teng:

- Trán nó nóng quá! May mà không vào ruột. Sức vóc như tôi mà bị vậy chắc cũng phải la lên, đằng này nó cắn răng không rên một tiếng. Nó sợ trận đánh bị lộ. Thằng nhỏ gan quá trời! Nếu đêm qua thiếu nó...

Teng mở mắt ra, hỏi yếu ớt;

- Anh Đình... anh Đình đâu r ồi?

Chị Ba cúi mặt xuống, tiếng nói của chị như từ dòng nước vọng lên:

- Ảnh hy sinh r ồi... Hy sinh ngay trong hầm chỉ huy. Trước khi chết, anh có nhắc đến em...

Teng nhắm mắt lại. Một giọt nước mắt chảy xuống gò má em. Con đau mới lại chìm em vào mê mết.

Lần thứ ba em tỉnh dậy, trời đã tang tảng sáng. Chim hót riu ran trên những vòm cây. Mọi người đã đi đâu cả? Chỉ có khuôn mặt của Đảm vẫn cúi thấp xuống:

- Teng ơi! Teng đi nhen! Teng đi viện ráng ăn ráng ngủ mau khỏi. Đảm ở lại đây làm thay việc của Teng. Mấy anh nói khi nào Teng khỏi sẽ đưa Teng ra ngoài bắt học tập... Khi ấy đừng quên Đảm nhen! Đảm sẽ thay Teng chăm sóc má, đừng buồn. Chú Tư Đồn nói tới đây sẽ đưa má ra chiến khu... Chú Tư gửi lời hỏi thăm Teng. Chú không ra được....

- Má ở!...

Út Teng mở bừng hai mắt, bàng hoàng nhìn ra xung quanh. Những chiếc ghe phủ đầy ngụy trang bắt đầu chuyển động. Chiếc ghe của em cũng bắt đầu cạy mũi ra khỏi lùm cây thân thuộc. Khuôn mặt thương yêu của Đảm, của chị Ba xa dần... xa dần.

ÚT TENG

Chu Lai

dtv-ebook.com

Chương 4: Đoạn Kết

Hơn năm năm sau, vào những ngày hòa bình đầu tiên trở về trên vùng đất trơ ven sông, người ta thấy một sĩ quan trẻ tuổi mang quân hàm trung úy, dáng người dong dong, hơi gầy đi vào ấp. Không hỏi ai, không dừng lại trò chuyện với ai, chỉ thấy cặp mắt anh mở to như thu tất cả cảnh vật vào lòng. Nặng xôn xao trong mỗi bước đi chậm nhẹ của anh, nặng làm cho nước da tái tái của anh ửng đỏ. Với một vẻ bần thần khó tả, anh ngập ngừng bước đến gần một ngôi nhà lợp tôn nho nhỏ ở giữa ấp. Ngôi nhà ấy đang mở rộng cửa như hàng năm nay vẫn mở rộng cửa mong mỏi, chờ đón. Anh đi thẳng vào vườn. Mảnh vườn con có những cây chôm chôm vừa nhú trái đang nhảy nhót nô giỡn với hàng hà đóm nắng xuyên qua tán lá. Dưới gốc chôm chôm, một bà má đầu quấn khăn rằn đang ng ỡi nhớ cở. Anh đứng rất lâu nhìn sâu vào mái tóc đã có nhiều sợi bạc của người đàn bà ấy. Hình như mòn mỏi đợi chờ cái nhìn ấy từ lâu, người đàn bà quay lại. Người ta chỉ thấy một khuôn mặt nhợt nhạt, một cặp mắt nhòa đi. Từ cái miệng đang run run, hòa vào cành lá lao xao, một tiếng nói bật lên như nó đã nằm chực ở nơi đó từ rất lâu:

- Út Teng... Con!

Hôm sau, Người sĩ quan với bước chân nhanh nhẹn hơn, một mình đi ra chợ. Vùng rào chi khu ngày trước không còn nữa. Nơi ấy hôm nay đã mọc lên ngôi nhà một tầng quét vôi xanh khá xinh xắn. Tấm biển đỏ kẻ dòng chữ vàng nổi bật lên trước cửa nhà: "ỦY BAN NHÂN DÂN XÃ..." gian giữa đồng chí bí thư đang ng ỡi cặm cụi ghi chép cái gì. Người bí thư này còn trẻ mà cái nhìn lại có vẻ già. Một tay của anh giờ đây chỉ còn là ống tay áo lòng thông. Đi đến trước người đó, anh sĩ quan đứng lại. Bây giờ thì đến lượt môi anh run lên:

- Đám!

Người bí thư mất một tay đó nhìn lên. Sững sờ. Và thật kỳ lạ, người ta tưởng đôi bạn sẽ lao vào nhau, sẽ siết chặt lấy nhau nhưng cả hai vẫn ở nguyên chỗ cũ, chỉ có ánh mắt là găm vào nhau, quẩn quýt với nhau và cả hai khuôn mặt đều méo xẹo...

Câu chuyện của họ kể cho nhau nghe dài lắm, có thể viết thành hẳn một cuốn sách khác. Nhưng qua câu chuyện ấy ta cũng được biết thêm về số phận những con người. Ông già Tư Đồn còn không còn nữa. Một tên chỉ điểm xấu xa đã tố giác ông và thế là người bí thư trung kiên trong những năm đen tối ấy lập tức bị bắt và bị đưa đi xa, mấy năm sau nghe ông chết ở trong tù. Người thay thế ông giữ vững phong trào cách mạng vùng sông là con người nóng nảy, bộc trực có tiếng: ông Năm Hình. Thằng Mất-kính-máu chết ngay sau trận ta san bằng cái chi khu năm ấy. Trong một cơn điên đầu nó đã nhảy xuống sông tự tử.

Về phía tổ trinh sát vùng sông thì bây giờ chỉ còn một. Đại đội trưởng Thành đã hy sinh trong trận đánh cuối cùng vào Sài Gòn. Đại úy Thập hiện nay làm quân quản ở thị xã. Anh đang sống cùng với Ba Liễu, vợ anh, mới chuyển qua làm trưởng phòng lương thực huyện. Và...

Và còn biết bao nhiêu người khác. Những người ấy dù đi đâu làm gì, nếu còn sống, nhất định một ngày gần đây họ sẽ trở lại thăm vùng sông ẩn giấu nhiều kỷ niệm này, khi ấy chắc ta sẽ được gặp.

Nói thêm về khúc sông có bụi chà là. Nơi ấy hôm nay đã trở thành quang đăng. Người ta đang chặt cây, ủi đất để dựng lên những ngôi nhà mới ven sông. Năm mồi của anh Đoàn được bà con đưa vào nghĩa trang liệt sĩ của xã cùng một lúc với năm mồi của Ba Út Têng. Không hiểu ai đề nghị hãy trồng lên đó một cây bằng lăng nhỏ mà hôm nay, người qua kẻ lại đều dừng chân một chút ngắm nhìn những cánh bằng lăng mỏng nhẹ tinh khiết, ngày ngày phủ màu tím ngát xuống hai năm mồi.

Hà Nội tháng 5 - 1985

CHU LAI